

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luottolaitostoi-
minnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki luottolaitostoiminnasta. Samalla nykyinen samanniminen laki kumottaisiin. Ehdotetulla lailla pantaisiin täytäntöön kansainväliseen pankkisääntelyn kokonaisuudistukseen eli niin kutsuttuun Basel III -uudistukseen perustuvat Euroopan unionin luottolaitoksia koskeva direktiivi ja niiden vakavaraisuutta koskeva asetus.

Nykyisestä laista poiketen ehdotetussa laissa ei enää säädettäisi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuudelle asetettavista vaatimuksista siltä osin kuin nämä vaatimukset sisältyvät asetukseen.

Luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmiä, riskienhallintaa sekä niiden viranomaisvalvontaa koskevia säännöksiä muutettaisiin.

Lakiin lisättäisiin direktiivissä edellytetyt säännökset kiinteästä ja muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta. Luottolaitoksella olisi asetuksessa säädetyn pääomavaatimuksen lisäksi oltava ydinpääomaa kiinteän pääomavaatimuksen kattamiseksi 2,5 prosenttia ja muuttuvan pääomavaatimuksen kattamiseksi 0—2,5 prosenttia asetuksen mukaisesti lasketun kokonaisriskin määrästä. Muuttuvasta pääomavaatimuksesta päättäisi kulloisenkin suhdannetilanteen perusteella Finanssivalvonnan johtokunta.

Lakiin lisättäisiin direktiivin mukaiset säännökset maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviin luottolaitoksiin ja muihin rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviin luottolaitoksiin sovellettavista lisäpääomavaatimuksista. Näistä edellinen voisi olla enintään 3,5 prosenttia ja jälkimmäinen enintään 2 prosenttia luottolaitoksen asetuksen mukaisesti lasketun kokonaisriskin määrästä. Kiinteä ja muuttuva lisäpääomavaati-

mus tulisivat kokonaisuudessaan voimaan direktiivin sallimasta asteittaisesta siirtymäajasta poiketen vuoden 2015 alusta lukien, muihin rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviin luottolaitoksiin sovellettava lisäpääomavaatimus vuoden 2016 alusta lukien ja maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään luottolaitokseen sovellettava lisäpääomavaatimus asteittain vuoteen 2019 mennessä.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä sekä lisäpääomavaatimuksia koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös sijoituspalveluyrityksiin, lukuun ottamatta asetuksessa tarkemmin määritellyjä vähäisiä sijoituspalveluyrityksiä.

Ehdotetussa laissa rajoitettaisiin myös asiakkaalle asunnon hankkimiseksi myönnettävän luoton määrää suhteessa luoton vakuuden arvoon siten, että tämä enimmäisluototussuhde saisi olla suoraan lain nojalla ensiasuntoa varten hankittavan lainan osalta enintään 95 prosenttia ja muiden lainojen osalta 90 prosenttia. Finanssivalvonta voisi lisäksi alentaa enimmäisluototussuhdetta enintään 10 prosenttiyksiköllä laissa tarkemmin säädettävien edellytyksin.

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ja luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin lisättäisiin direktiivissä edellytetyt säännökset hallinnollisista seuraamuksista. Finanssivalvonnan käytössä olevan seuraamusmaksun enimmäismääriä korotetaan huomattavasti nykyisestä. Seuraamusmaksun enimmäismäärä voisi olla oikeushenkilöille 10 prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta sekä luonnollisille henkilöille 5 miljoonaa euroa. Lakiin lisättäisiin myös direktiivissä edellytetyt säännökset rikkomusten ilmoitusvelvollisuudesta. Sijoituspalvelulakiin ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset.

Luottolaitostoiminnasta annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia, talletuspankkien yhteenliittymästä annettua lakia ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi Euroopan keskuspankin valvontatehtäviä koskevan neuvoston asetuksen johdosta siten, että Finanssivalvonta hoitaa sille laissa säädettyjä tehtäviä ainoastaan siltä osin kuin

niitä ei asetuksen mukaisesti ole siirretty Euroopan keskuspankille.

Lisäksi 35 muuhun lakiin tehtäisiin luottolaitostoiminnasta annetun lain rakenteen muuttumisesta johtuvat välttämättömät lakitekniset muutokset.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytyt ja vahvistettu.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	3
YLEISPERUSTELUT.....	9
1 JOHDANTO.....	9
2 NYKYTILA.....	10
2.1 Voimassa oleva lainsäädäntö.....	10
2.1.1 Vakavaraisuusvaatimukset ja muut luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevat vaatimukset.....	10
2.1.2 Maksuvalmiusvaatimukset.....	11
2.1.3 Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä sekä riskienhallintajärjestelmiä koskevat vaatimukset.....	11
2.1.4 Seuraamusjärjestelmä.....	12
2.1.5 Ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevien sivuliikkeiden valvonta.....	12
2.2 Euroopan unionin lainsäädäntö.....	12
2.2.1 Yleistä.....	12
2.2.2 EU:n vakavaraisuusvaatimukset.....	13
2.2.3 Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä sekä riskien hallintajärjestelmiä koskevat vaatimukset.....	18
2.2.4 Seuraamusjärjestelmä.....	19
2.2.5 Luottolaitosten valvonta.....	19
3 NYKYTILAN ARVIOINTI.....	21
3.1 Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset.....	21
3.1.1 Yleisarviointi.....	21
3.1.2 Kiinteä lisäpääomavaatimus sekä järjestelmäriskin kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimukset.....	22
3.1.3 Muuttuva lisäpääomavaatimus ja muu makrovakauden valvonta.....	22
3.1.4 Sitova vähimmäisomavaraisuusaste.....	26
3.2 Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat vaatimukset.....	27
3.3 Seuraamusjärjestelmä.....	27
3.4 Sivuliikkeiden valvonta.....	28
3.5 Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa.....	30
3.6 Luottolaitosten valvonta.....	30
4 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	30
4.1 Tavoitteet.....	30
4.2 Keskeiset ehdotukset.....	31
4.2.1 Lainsäädännön rakenne.....	31
4.2.2 Luottolaitoksen taloudellisen aseman valvonta.....	32
4.2.3 Makrovakauden valvonta.....	34
4.2.4 Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä ja riskien hallintajärjestelmiä koskevat vaatimukset.....	36
4.2.5 Seuraamusjärjestelmä.....	37
4.2.6 Ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevien sivuliikkeiden sääntely.....	39
4.2.7 Luottolaitosten valvonta.....	40
4.2.8 Menettelytavat.....	40

5	ESITYKSEN VAIKUTUKSET	40
5.1	Yleiset vaikutukset	40
5.2	Vaikutukset yrityksiin ja kotitalouksiin	41
5.3	Vaikutukset julkiseen talouteen ja viranomaisten toimintaan	43
6	ASIAN VALMISTELU	43
7	MUUT ESITYKSEEN VAIKUTTAVAT SEIKAT	44
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT		
1	LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	46
1.1	Laki luottolaitostoiminnasta	46
	I OSA OIKEUS HARJOITTA A LUOTTOLAITOSTOIMINTAA	46
	1 luku Yleiset säännökset	46
	2 luku Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä ...	49
	3 luku Oikeus omistaa luottolaitoksen osakkeita ja osuuksia	49
	4 luku Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoit-	
	taminen	49
	5 luku Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset	49
	6 luku Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen Suomeen ja kotipai-	
	kan siirto ulkomaille	50
	II OSA HALLINTO- JA OHJAUS	50
	7 luku Hallinto- ja ohjausjärjestelmät	50
	8 luku Palkitseminen	58
	III OSA TALOUDELLINEN ASEMA	63
	9 luku Riskien hallinta	63
	10 luku Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset	69
	11 luku Taloudellisen aseman valvonta	75
	12 luku Tilinpäätös, osavuositarkastus ja tilintarkastus	81
	13 luku Vakuusrahastosuoja	82
	IV OSA ASIAKKAANSUOJA JA MENETTELYTAVAT ASIAKASLIIKE-	
	TOIMINNASSA	82
	14 luku Talletussuoja	82
	15 luku Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa	82
	V OSA ULKOMAISEN LUOTTOLAITOKSEN TOIMINTA SUOMESSA ...	84
	16 luku Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelu-	
	jen tarjoaminen Suomeen	84
	17 luku Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustus-	
	ton avaaminen Suomeen	84
	18 luku Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset	84
	19 luku Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen	84
	VI OSA SEURAAMUKSET	84
	20 luku Hallinnolliset seuraamukset	84
	21 luku Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset	92
	22 luku Valvontavaltuudet	92
	VII OSA ERINÄISET SÄÄNNÖKSET	93
	23 luku Voimaantulo	93
1.2	Laki Finanssivalvonnasta	94
1.3	Maksulaitoslaki	104
1.4	Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista	104

1.5	Säästöpankkilaki	104
1.6	Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuutoisista luottolaitoksista	105
1.7	Laki talletuspankkien yhteenliittymästä	105
1.8	Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä	106
1.9	Laki valtion vakuusrahastosta	106
1.10	Laki Suomen pankista	106
1.11	Laki kiinnitysluottopankkitoiminnasta	106
1.12	Laki hypoteekkiyhdistyksistä	107
1.13	Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta	107
1.14	Sijoituspalvelulaki	108
	1 luku Yleiset säännökset	108
	6 luku Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta	108
	7 luku Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen	108
	8 luku Tilinpäätös ja tilintarkastus	109
	11 luku Sijoittajien korvausrahasto	109
	12 luku Salassapito ja asiakkaan tunteminen	110
	15 luku Hallinnolliset seuraamukset	110
	16 luku Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset	112
	16 a Valvontavaltuudet	113
1.15	Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä	113
	1 luku Soveltamisala ja määritelmät	113
	2 luku Pörssitoiminta	114
1.16	Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta	114
	2 luku Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta	114
	8 luku Erinäiset säännökset	114
1.17	Sijoitusrahastolaki	114
1.18	Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista	114
	2 luku Määritelmät	114
	14 luku Lupa toimia säilytysyhteisönä	114
	22 luku Seuraamukset ja muutoksenhaku	114
	23 luku Siirtymäsäännökset	115
1.19	Vakuutusyhtiölaki	115
	26 luku	115
1.20	Laki työeläkevakuutusyhtiöistä	115
1.21	Laki takauksesta ja vierasvelkapanntauksesta	115
1.22	Maksupalvelulaki	115
1.23	Rahoitusvakuuslaki	115
1.24	Kaupparekisterilaki	115
1.25	Laki panttilainauslaitoksista	115
1.26	Kilpailulaki	115
1.27	Sähköisen viestinnän tietosuojalaki	115
1.28	Laki Suomen Vientiluotto Oy –nimisestä osakeyhtiöstä	115
1.29	Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä	116
1.30	Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista	116
1.31	Rahankeräyslaki	117
1.32	Laki maatalouden rakennetuista	117
1.33	Merimieseläkelaki	117
1.34	Maatalousyrittäjän eläkelaki	117
1.35	Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta	117

1.36	Laki elinkeinotulon verottamisesta	117
1.37	Arvonlisäverolaki	118
	2 luku Verovelvollisuus	118
1.38	Laki sidotusta pitkäaikaissästämisestä	118
1.39	Kiinteistörahastolaki	118
2	ALEMMANASTEISET SÄÄDÖKSET	118
3	VOIMAANTULO	118
4	SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	118
	Laki luottolaitostoiminnasta	119
	Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	192
	Laki maksulaitoslain muuttamisesta	201
	Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	203
	Laki säästöpankkilain muuttamisesta	205
	Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	208
	Laki talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta	210
	Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1 ja 16 §:n muuttamisesta	214
	Laki valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta	215
	Laki Suomen Pankista annetun lain 26 §:n muuttamisesta	216
	Laki kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain muuttamisesta	216
	Laki hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 1 ja 26 §:n muuttamisesta	218
	Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta	219
	Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta	222
	Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n ja 2 luvun 12 §:n muuttamisesta	229
	Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 18 §:n ja 8 luvun 4 §:n muuttamisesta	230
	Laki sijoitusrahastolain muuttamisesta	231
	Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta	232
	Laki vakuutusyhtiölain 26 luvun 6 §:n muuttamisesta	234
	Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 5 ja 12 §:n muuttamisesta	234
	Laki takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta	235
	Laki maksupalvelulain 37 §:n muuttamisesta	236
	Laki rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta	236
	Laki kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta	237
	Laki panttilainauslaitoksista annetun lain 33 §:n muuttamisesta	238
	Laki kilpailulain 22 §:n muuttamisesta	238
	Laki sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta	239
	Laki Suomen Vientiluotto Oy – nimisestä yhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	239
	Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta	240

Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain muuttamisesta	240
Laki rahankeräyslain 28 §:n muuttamisesta	241
Laki maatalouden rakennetuista annetun lain 52 §:n muuttamisesta	242
Laki merimieseläkelain 205 §:n muuttamisesta	242
Laki maatalousyrittäjän eläkelain 124 §:n muuttamisesta	243
Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta	244
Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	247
Laki arvonlisäverolain 13 a §:n muuttamisesta	248
Laki sidotusta pitkäaikaissäätämisestä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	248
Laki kiinteistörahastolain 18 e §:n muuttamisesta	249
LIITE	250
RINNAKKAISTEKSTIT	250
Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	250
Laki maksulaitoslain muuttamisesta	268
Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	271
Laki säästöpankkilain muuttamisesta	274
Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta	281
Laki talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta	284
Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1 ja 16 §:n muuttamisesta	293
Laki valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta	294
Laki Suomen Pankista annetun lain 26 §:n muuttamisesta	296
Laki kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain muuttamisesta	297
Laki hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 1 ja 26 §:n muuttamisesta	300
Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta	301
Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta	308
Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n ja 2 luvun 12 §:n muuttamisesta	324
Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 18 §:n ja 8 luvun 4 §:n muuttamisesta	326
Laki sijoitusrahastolain muuttamisesta	327
Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta	329
Laki vakuutusyhtiölain 26 luvun 6 §:n muuttamisesta	333
Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 5 ja 12 §:n muuttamisesta	334
Laki takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta	335
Laki maksupalvelulain 37 §:n muuttamisesta	336
Laki rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta	337
Laki kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta	338
Laki panttilainauslaitoksista annetun lain 33 §:n muuttamisesta	339
Laki kilpailulain 22 §:n muuttamisesta	340
Laki sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta	340

Laki Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä yhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	341
Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta	342
Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain muuttamisesta	343
Laki rahankeräyslain 28 §:n muuttamisesta	344
Laki maatalouden rakennetuista annetun lain 52 §:n muuttamisesta	345
Laki merimieseläkelain 205 §:n muuttamisesta	346
Laki maatalousyrittäjän eläkelain 124 §:n muuttamisesta.....	347
Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta	348
Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	351
Laki arvonlisäverolain 13 a §:n muuttamisesta	352
Laki sidotusta pitkäaikaissästämisestä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	353
Laki kiinteistörahastolain 18 e §:n muuttamisesta	354

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Baselin pankkivalvontakomitea antoi vuonna 2010 suosituksen luottolaitosten vakavaraisuus- ja maksuvalmiusvaatimusten kiristämisestä (*Basel III -uudistus*). Lisäksi Euroopan unionin neuvosto päätti vuonna 2009 tavoitteesta muuttaa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten taloudellisen aseman sääntely luonteeltaan maksimiharmonisoinniksi ja vähentää merkittävästi nykyiseen lainsäädäntöön sisältyvien kansallisten sääntelyoptioiden määrää (niin kutsuttu *yhtenäinen Euroopan sääntökirja* eli *Single European Rulebook*).

Tämän johdosta Euroopan komissio antoi heinäkuussa 2011 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*) sekä ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*). Uudella direktiivillä ja asetuksella korvattaisiin nykyinen luottolaitosten toiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettu direktiivi 2006/48/EY ja sitä täydentävä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten pääoman riittävydestä annettu direktiivi 2006/49/EY.

Direktiivi 2013/36/EU ja asetus (EU) N:o 575/2013 annettiin 26 päivänä kesäkuuta 2013 ja ne julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 27 päivänä kesäkuuta 2013. Direktiivi tuli voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä ja asetus seuraavana päivän sen jälkeen, kun se oli julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Direktiivi on pääosin saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä 31 päivään joulukuuta 2013 mennessä. Asetusta sovelletaan pääosin 1 päivästä tammikuuta 2014 lukien.

Direktiivillä ja asetuksella on tarkoitus erityisesti kiristää luottolaitosten vakavaraisuus-

ja maksuvalmiussääntelyä nykyisestä. Vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevat määräykset siirretään pääosin nykyisin minimiharmonisointiin perustuvasta direktiivistä toimialaa suoraan velvoittavaan, pääosin maksimiharmonisoituun asetukseen, joka sisältää 521 artiklaa. Lisäksi myöhemmin niin sanotulla 2-tasolla komission toimesta annettavat suoraan sovellettavat delegoidut säädökset sekä tekniset sääntely- ja täytäntöönpanostandardit tulevat kasvattamaan luottolaitosten toimintaan sovellettavaa normistoa merkittävästi. Tiukentuvat vakavaraisuusvaatimukset tulevat voimaan asteittain siten, että niitä on sovellettava täysimääräisesti 1.1.2019 lukien.

Luottolaitoksen taloudelliselle asemalle ja sen valvonnalle asetettavista vaatimuksista säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007, jäljempänä *luottolaitoslaki*). Sääntelyrakenteen muutosten johdosta nykyinen luottolaitoslaki on tarpeen korvata uudella vastaavalla lailla.

Luottolaitosten taloudellisen aseman valvontaa koskevat luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen määräykset koskevat lähtökohtaisesti sekä luottolaitoksia että asetuksessa tarkemmin määritellyjä sijoituspalveluyrityksiä. Tämän vuoksi se, mitä jäljempänä sanotaan luottolaitoksesta, koskee vastaavasti tällaisia sijoituspalveluyrityksiä, jollei erikseen toisin mainita. Sijoituspalvelulaissa (747/2012) säädetään yksityiskohtaisesti niistä luottolaitoslain säännöksistä, joita sovellettaisiin myös tällaisiin sijoituspalveluyrityksiin.

Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013 luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille, jäljempänä *YVM-asetus*, annettiin 22.10.2013. YVM-asetuksella perustetaan euroalueelle niin sanottu yhteinen valvontamekanismi (*Single Supervisory Mechanism - SSM*), joka muodostuu Euroopan keskuspankista (jäljempänä *EKP*) ja kansallisista toimivaltaisista viranomaisista. Asetusta on tarkoitus soveltaa 12 kuukauden kuluessa sen voimaantulosta tai EKP:n päättämästä myöhemmästä

päivästä alkaen. Yhteistä valvontamekanismeja koskevien asetusten johdosta ehdotettuun luottolaitoslakiin sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin on tarpeellista tehdä näiden asetusten toimeenpanon edellyttämät säännökset. YVM-asetusta ei sovelleta sijoituspalveluyrityksiin.

2 Nykytila

2.1 Voimassa oleva lainsäädäntö

2.1.1 Vakavaraisuusvaatimukset ja muut luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

Luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja muista luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetetuista vaatimuksista säädetään luottolaitoslain 6 luvussa. Näiden vaatimusten noudattamisen valvonnasta säädetään luottolaitoslain lisäksi Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008). Laissa säädettyjä vakavaraisuusvaatimuksia sekä muita luottolaitoksen taloudellista asemaa, hallintoa ja riskienhallintaa koskevia säännöksiä sovelletaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun säännösten nojalla myös sijoituspalveluyrityksiin. Mitä tässä esityksessä sanotaan luottolaitoksesta, koskee siten myös sijoituspalveluyrityksiä, ellei toisin ole mainittu.

Luottolaitoslaki tuli voimaan 15 päivänä helmikuuta 2007. Lakia on sen jälkeen useaan otteeseen muutettu muun muassa luottolaitostoimintaa koskevien direktiivien myöhempien muutosten johdosta. Lakiin on lisätty muun muassa säännökset, joilla rajoitetaan luottolaitoksen varojen arvopaperistamista ja tulospalkkioiden maksamista, sekamuotoisten pääomainstrumenttien lukemista luottolaitoksen omiin varoihin sekä toiseen luottolaitokseen kohdistuvan asiakasriskin enimmäismäärää.

Lain mukaan luottolaitoksella on oltava laissa tarkemmin määriteltyjä omia varoja määrä, joka vastaa 8 prosenttia luottolaitoksen riskipainotetuista varoista ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista.

Säännökset perustuvat luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvos-

ton direktiiviin 2006/48/EY sekä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2006/49/EY. Direktiivit ovat luonteeltaan minimiharmonisointia ja ne on pantu Suomessa täytäntöön direktiivien vähimmäisvaatimusten mukaisesti.

Luottolaitoksen vakavaraisuuspääoma, josta käytetään laissa nimitystä omat varat, jaetaan kolmeen osaan. Ylemmät ensisijaiset omat varat käsittävät lähinnä osake- ja osuuspääoman, ylikurssirahaston ja jakamatomat voittovarot. Alemmat ensisijaiset omat varat käsittävät lähinnä laissa tarkemmin säädetty ehdot täyttävät pääomalinat ja muut vastaavat sekamuotoiset pääomainstrumentit. Toissijaiset varat käsittävät lähinnä arvonkorotusrahaoston, uudelleenarvostusrahaoston ja käyvän arvon rahaston sekä vähintään viiden vuoden pituiset huonompietuoikeuksiset lainat ja sekamuotoiset pääomainstrumentit, jotka eivät täytä ensisijaisille omille varoille asetettuja vaatimuksia. Luottolaitoksen ensisijaisten omien varojen kokonaismäärästä vähintään 50–65 prosenttia on oltava ylempiä ensisijaisia omia varoja, riippuen alempien ensisijaisten omien varojen luonteesta. Luottolaitoksen kaikista varoista vähintään 50 prosenttia on oltava ensisijaisia omia varoja.

Omilla varoilla on katettava laissa ja sen nojalla annetuissa Finanssivalvonnan määräyksissä tarkemmin määritellyt luottoriskit, toiminnalliset riskit, valuutta- ja hyödykeriskit sekä arvopapereiden kaupankäyntivaraan liittyvät riskit. Lisäksi luottolaitoksella saa olla yhteen asiakaskokonaisuuteen kohdistuvaa vastapuoliriskiä (*asiakasriski*) pääsääntöisesti enintään määrä, joka vastaa 25 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Luottolaitos ei myöskään saa sijoittaa sellaisiin, muuta kuin luottolaitokselle sallittua liiketoimintaa pääasiallisena toimintanaan harjoittavan yrityksen, osakkeisiin tai osuuksiin, joista luottolaitos omistaa yli 10 prosenttia (*huomattava omistusosuus*), suurempaa määrää kuin mikä vastaa 15 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Luottolaitoksella olevien tällaisten huomattavien omistusosuuksien yhteenlaskettu määrä ei myöskään saa

ylittää 65 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Lain mukaan luottoriskin, toiminnallisen riskin ja arvopapereiden kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien pääomavaatimus saadaan laskea joko direktiiviin perustuvalla lain ja valtiovarainministeriön asetuksen mukaisella kaavamaisella tavalla tai, jos Finanssivalvonta on antanut luottolaitokselle siihen luvan, käyttäen luottolaitoksen sisäisiä malleja. Sisäisille malleille asetettavat yksityiskohtaiset vaatimukset perustuvat direktiiviin ja nämä vaatimukset on Suomen lainsäädännössä pantu täytäntöön Finanssivalvonnan yksityiskohtaisilla määräyksillä.

Laissa säädetään määrällisten omien varojen vaatimusten (niin kutsuttu Pilari I) lisäksi riskien laadulliselle hallinnalle asetetuista vaatimuksista, joista käytetään yleisesti nimitystä Pilari II. Pilari II -vaatimukset käsittävät luottolaitoksen sisäisen vakavaraisuuden hallintaprosessin, Finanssivalvonnan velvollisuuden tarkastaa vuosittain tämä luottolaitoksen sisäinen vakavaraisuudenhallintaprosessi sekä Finanssivalvonnan oikeuden asettaa luottolaitokselle harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus, jos luottolaitoksen sisäisessä vakavaraisuudenhallintaprosessissa ilmenee puutteita.

Lakiin ja sen nojalla annettuihin Finanssivalvonnan määräyksiin sisältyy niin ikään direktiivin mukaiset yksityiskohtaiset säännökset luottolaitoksen velvollisuudesta julkistaa vakavaraisuuttaan ja sen osatekijöitä koskevat tiedot (niin kutsuttu Pilari III).

Luottolaitosten taloudellista asemaa koskevia vaatimuksia sovelletaan sekä yksittäisen luottolaitoksen tasolla että luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Laissa säädetään konsolidointiryhmän käsitteestä ja velvollisuudesta yhdistellä konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten taloudellista asemaa koskevat tiedot noudattaen pääosin, mitä konsernitilinpäätöksen laatimisesta on säädetty. Luottolaitoksen konsolidointiryhmään luetaan konsolidointiryhmän emoyrityksenä luottolaitos tai sen omistusyhteisö sekä omistusyhteisön tai emoluottolaitoksen tytäryrityksinä olevat rahoituslaitokset ja palveluyritykset.

Lisäksi laissa säädetään, että luottolaitoksen kiinteistöomistukset eivät saa ylittää

13 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Vastaavasti konsolidoidut kiinteistöomistukset eivät saa ylittää mainittua prosenttiosuutta konsolidoiduista omista varoista. Rajoitukset perustuvat yksinomaan kansalliseen sääntelyyn.

2.1.2 Maksuvalmiusvaatimukset

Luottolaitoksille ei nykyisessä laissa ole säädetty määrällisiä maksuvalmiusvaatimuksia. Laissa säädetään ainoastaan yleisesti, että luottolaitoksen maksuvalmiuden on oltava luottolaitoksen toiminnan laatuun nähden riittävästi turvattu. Lisäksi Finanssivalvonta voi antaa direktiivin 2006/48/EU V liitteen mukaisia tarkempia määräyksiä maksuvalmiuden hallinnalle asetettavista laadullisista vaatimuksista lain 93 §:n nojalla.

2.1.3 Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä sekä riskienhallintajärjestelmiä koskevat vaatimukset

Voimassa olevan luottolaitoslain 49 § sisältää yleissäännöksen riskienhallinnasta. Säännös on osaksi kansallista perua, osaksi se perustuu direktiivin 2006/48/EU 22 artiklaan. Vuoden 1990 talletuspankkilaki ja vuoden 1993 luottolaitoslaki sisälsivät luottolaitokselle yleisen velvoitteen olla ottamatta niin suurta riskiä, että se aiheuttaisi vaaraa laitoksen vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle, mitä sittemmin on täydennetty velvollisuudella ylläpitää riittävää riskienvalvontajärjestelmää ja sisäistä valvontaa.

Lainkohtaan lisättiin direktiivin 2006/48/EU muutosdirektiivin mukaisesti lailla 1357/2010 yleinen vaatimus siitä, että palkitsemisjärjestelmien on oltava tehokasta riskienhallintaa tukevia. Valtiovarainministeriö on antanut direktiivin täytäntöön panemiseksi asetuksen luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten palkitsemisjärjestelmistä (1372/2010).

Riskienhallintaa koskevan 49 §:n 2 momentin mukaan luottolaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto. Lain 40 §:ssä, joka koskee luottolaitoksen ja omistusyhteisön johtamista, säädetään luottolaitoksen hallituksen, toimitusjohtajan ja muuhun ylimpään johtoon kuuluvan henkilön velvollisuudesta

johtaa luottolaitosta ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Säännös sisältää lisäksi vaatimukset hallintoelinten ja muun ylimmän johtoon kuuluvan henkilökohtaisesta luottavuudesta, mutta siinä ei muuten säännellä luottolaitoksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä.

2.1.4 Seuraamusjärjestelmä

Luottolaitoksia ja niiden johtoa koskevista seuraamuksista säädetään nykyisin luottolaitoslain 11 luvussa sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa. Luottolaitoslain 11 luku sisältää säännökset vahingonkorvausvelvollisuudesta ja eräiden tekojen rikosoikeudellisesta rangaistavuudesta. Rangaistussäännökset käsittävät luottolaitosrikkoksen (168 §), salassapitovelvollisuuden rikkomisen (169 §), luottolaitoksen osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisen (170 §), luottolaitoksen selvitystilaa koskevien säännösten rikkomisen (171 §), luottolaitoksen kirjanpitorikkomuksen (172 §) sekä luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisen (173 §). Luottolaitoslain rangaistussäännöksiin ei sovelleta oikeushenkilön rangaistusvastuuta koskevia rikoslain säännöksiä, koska ne ovat rikoslain ulkopuolisia kriminalisointeja, joihin ei yleisen lainsäädäntökäytännön mukaisesti uloteta oikeushenkilön rangaistusvastuuta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luku sisältää lisäksi yleiset säännökset hallinnollisista seuraamuksista. Näistä seuraamuksista rikemaksu ja julkinen varoitus voidaan antaa tai määrätä myös luottolaitoslakia koskevien säännösten rikkomisesta. Sen sijaan seuraamusmaksua ei nykyisin voi soveltaa luottolaitoslakia koskeviin rikkomuksiin. Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luku sisältää lisäksi eräitä toimivaltuuksia, joita voidaan soveltaa myös luottolaitoksiin. Tällaisia ovat esimerkiksi toimiluvan peruuttaminen, toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittaminen, johdon toiminnan määräaikainen rajoittaminen, osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen, toimeenpanokielto ja oikaisukehotus.

2.1.5 Ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevien sivuliikkeiden valvonta

Sivuliikkeisiin sovelletaan direktiivin 2006/48/EU mukaan lähtökohtaisesti kotivaltion lainsäädäntöä. Direktiivin mukaan sivuliikkeen sijaintivaltio (jäljempänä *isäntävaltio*) voi kuitenkin soveltaa niin kutsutun yleisen edun edellyttämiä isäntävaltion lainsäädännön vaatimuksia myös sivuliikkeeseen. Lakiin vuonna 2010 tehtyjen lisäysten jälkeen ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen sovelletaan lain 10 b luvun nojalla muun muassa seuraavia vaatimuksia:

- yleisvaatimus riittävästä riskienhallinnasta ja maksuvalmiudesta;
- vaatimus riittävästä asiakastietojärjestelmästä;
- markkinointia ja sopimusehtoja koskevien Suomen lain säännösten noudattaminen;
- asiakkaiden tunnistamista ja vaitiolovelvollisuutta koskevien Suomen lain säännösten noudattaminen;
- poikkeusoloihin varautumista koskevien Suomen lain säännösten noudattaminen;
- velvollisuus pitää yleisön saatavilla luottolaitoksen tilinpäätös;
- sivuliikkeen johtajan kelpoisuutta koskevat vaatimukset.

Finanssivalvonnasta annetun lain mukaan Finanssivalvonta voi kieltää sivuliikettä jatkamasta toimintaansa Suomessa, jos sivuliike ei täytä näitä vaatimuksia eikä luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomainen ole ryhtynyt riittäviin toimiin asiantilan korjaamiseksi.

2.2 Euroopan unionin lainsäädäntö

2.2.1 Yleistä

Nykyinen luottolaitosdirektiivi korvataan uudella direktiivillä, jossa säädetään pääosin nykyistä direktiiviä vastaavasti oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa sekä luottolaitosten hallinnolle ja valvonnalle asetettavista vaatimuksista. Direktiivi on luonteeltaan pääosin minimiharmonisointia.

Nykyisestä direktiivistä poiketen luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevista vaatimuksista säädetään erillisellä suoraan sito-

valla EU:n vakavaraisuusasetuksella lukuun ottamatta jäljempänä tarkemmin selostettavia lisäpääomavaatimuksia, joita koskevat määräykset sisältyvät direktiiviin. Asetus on luonteeltaan pääosin maksimiharmonisointia.

Nykyisen EU-lainsäädännön rakennetta vastaavasti luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten taloudellista asemaa, hallintoa ja riskienhallintaa sekä niiden valvontaa koskevia säännöksiä sovelletaan samalla tavalla sekä pankkeihin ja muihin luottolaitoksiin että sijoituspalveluyrityksiin, lukuun ottamatta eräitä pieniä tai rajoitettua toimintaa harjoittavia sijoituspalveluyrityksiä. Mitä jäljempänä sanotaan luottolaitoksista, sovelletaan siten myös sijoituspalveluyrityksiin, jollei toisin erikseen sanota. Oikeudesta harjoittaa sijoituspalveluyrityksen toimintaa säädetään edelleen rahoitusvälineiden markkinoista annetussa direktiivissä (2004/39/EY).

YVM-asetusta sovelletaan kaikkien euroalueen luottolaitosten ja yhteiseen valvontamekanismiin liittyneiden jäsenvaltioiden luottolaitosten valvontaan. EKP:n välitön valvonta kohdistuu asetuksessa määritellyt kynnysarvot ylittäviin luottolaitoksiin ja ryhmittymiin. Kansalliset valvontaviranomaiset osallistuvat kuitenkin näiden luottolaitosten valvontatehtäviin yhteistyössä EKP:n kanssa, minkä lisäksi kansalliset viranomaiset vastaavat pääasiassa kaikkien muiden luottolaitosten valvonnasta, kuten tähänkin asti. Asetuksen johdosta Finanssivalvonnan toimivalta tehdä suurimpia suomalaisia luottolaitoksia ja luottolaitosryhmiä koskevia valvontapäätöksiä lakkaa näiltä osin eräitä asetuksessa yksilöityjä poikkeuksia lukuun ottamatta. Asetus ei vaikuta Finanssivalvonnan oikeuteen tarkastaa kaikkia suomalaisia luottolaitoksia ja luottolaitosryhmiä ja saada niiltä suoraan tietoja.

2.2.2 EU:n vakavaraisuusvaatimukset

Vakavaraisuuspääoman määritelmä ja rakenne

Uudessa EU:n vakavaraisuusasetuksessa omien varojen määritelmää muutetaan paremmin tappioita kattavaksi erityisesti tiukentamalla sekä määrällisiä että laadullisia vaatimuksia, jotka koskevat sekamuotoisten

pääomainstrumenttien (mukaan lukien niin sanotut *pääomalainat*) ja debentuurilainojen hyväksymistä vakavaraisuuspääomaksi. Varsinaisella osake- tai osuuspääomalla ja siihen rinnastuvilla pääomaerillä (jäljempänä *ydinpääoma*) on jatkossa katettava vähintään 4,5 prosenttia riskipainotetusta taseesta, kun nykyisin tämä osuus on 2 prosenttia. Vastaavasti sekamuotoisen pääoman ja debentuurilainojen suurinta sallittua osuutta vakavaraisuuspääomasta vähennetään (erityisesti asetuksen 92 artikla).

Lisäksi asetetaan tiukempia vaatimuksia muun muassa:

- vakavaraisuuspääomaan luettavien instrumenttien voitonjaolle (erityisesti asetuksen 28.1(h) artikla);

- vakavaraisuuspääoman takaisinlunastamiseen (erityisesti asetuksen 77 ja 78 artikla), jolle on aina saatava valvontaviranomaisen erillinen suostumus riippumatta jäljelle jäävän vakavaraisuuspääoman määrästä;

- omista varoista tehtäviin vähennyksiin muun muassa vähemmistöosuuksien osalta (erityisesti asetuksen 81—88 artikla).

Osa sekamuotoisesta pääomasta on muutettava osake- tai osuuspääomaksi tilanteessa, jossa osakepääoman määrä tappioiden johdosta alittaa asetuksessa tarkemmin säädettyä rajan (asetuksen 54 artikla) tai käytettävä tappioiden kattamiseen. Pääoma on mahdollista palauttaa sijoittajille ainoastaan EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyin ehdoin.

Luottolaitoksen ydinpääomaan saadaan lukea lähinnä osake- ja osuuspääoma ja niihin liittyvä ylikurssirahasto sekä kertyneet voitot. Osake- ja osuuspääoman on kuitenkin täytettävä asetuksessa säädetyt yksityiskohtaiset laadulliset vaatimukset esimerkiksi kaikkien osakkeiden tai osuuksien ja niille maksettavan tuoton yhtäläisestä etuoikeus- asemasta.

Määrälliset vakavaraisuusvaatimukset

Varsinainen riskipainotetun taseen perusteella laskettava minimipääomavaatimus säilyy ennallaan 8 prosentin tasolla. Nykyisen sääntelyn yksityiskohtia kiristetään kuitenkin muun muassa asettamalla EU:n vakavaraisuusasetuksessa ei-vakioiduille johdannais-

sopimuksille nykyistä ankarampi pääomavaatimus.

Kokonaispääomavaatimusta kiristetään lisäksi asettamalla direktiivissä luottolaitoksille jäljempänä tarkemmin selostettava kiinteä lisäpääomavaatimus. Sen lisäksi asetetaan niin ikään jäljempänä tarkemmin selostettava muuttuva lisäpääomavaatimus. Näiden vaatimusten lisäksi rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille asetettaisiin niiden merkityksestä riippuen vielä erillinen lisäpääomavaatimus.

Luottolaitosten tulee uuden luottolaitosdirektiivin mukaan täyttää nykyisestä poiketen minipääomavaatimuksen lisäksi 2,5 prosentin suuruinen kiinteä lisäpääomavaatimus (niin kutsuttu *pääomaa säilyttävä puskuri*) ja kansantalouden suhdannetilanteesta riippuen 0—2,5 prosentin suuruinen muuttuva lisäpääomavaatimus (niin kutsuttu *vastasyklinen puskuri*). Näiden lisäksi direktiivin mukaisesti määritellyillä maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä luottolaitoksilla tulisi olla 1—3,5 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus (niin kutsuttu *G-SII - puskuri*) ja muilla koko rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä luottolaitoksilla vastaavasti enintään 2 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus (niin kutsuttu *O-SII - puskuri*).

Lisäksi jäsenvaltioilla on oikeus halutesaan asettaa edellä mainittujen pääomavaatimusten lisäksi niin kutsuttu järjestelmäriskipuskuri, jonka suuruus on eräin rajoituksin kunkin jäsenvaltion itsensä päätettävissä.

Kaikki mainitut lisäpääomavaatimukset on katettava ydinpääomalla, jolloin ydinpääoman määrää koskevaksi yhteenlasketuksi vähimmäisvaatimukseksi muodostuu Euroopan unionin lainsäädännön pakottavien säännösten nojalla maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille 8—13 prosenttia, muille rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille 7—11,5 prosenttia sekä muille luottolaitoksille 7—9,5 prosenttia luottolaitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti lasketusta kokonaisriskin määrästä. Kokonaisriskillä tarkoitetaan EU-asetuksessa asetuksen mukaisesti riskipainotettujen tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien yhteenlaskettua määrää

lisättyä asetuksen mukaisesti lasketulla operatiivisen riskin määrällä.

Lisäpääomavaatimukset tulevat sovellettaviksi, kuten muutkin vakavaraisuusvaatimukset, myös sijoituspalveluyrityksiin, kuitenkin direktiivissä tarkemmin määriteltyjä pieniä ja keskisuuria sijoituspalveluyrityksiä lukuun ottamatta. Soveltamisalan ulkopuolelle jääviä sijoituspalveluyrityksiä olisivat yritykset, joilla ei ole oikeutta harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin käydä kauppaa omaan lukuun, tarjota omaisuudenhoitopalveluja tai sijoitusneuvontaa taikka järjestää rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskua. Lisäksi jäsenvaltio voi jättää soveltamatta lisäpääomavaatimuksia pieniin sijoituspalveluyrityksiin, jotka eivät muodosta uhkaa rahoitusmarkkinoiden vakaudelle. Pienellä sijoituspalveluyrityksellä tarkoitetaan direktiivissä sijoituspalveluyritystä, joka täyttää pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan komission suosituksen 2003/36/EY mukaisen pienen tai keskisuuren yrityksen määritelmän.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimus määräytyisi siten, että valvontaviranomainen sijoittaa tällaiset luottolaitokset direktiivissä tarkemmin määriteltyjen periaatteiden mukaisesti vähintään viiteen luokkaan. Vaatimus määräytyisi neljässä ensimmäisessä luokassa lineaarisesti puolen prosenttiyksikön välein sen perusteella, mihin luokkaan luottolaitos on sijoitettu. Vaatimus voisi olla ylimmässä viidennessä luokassa enintään 3,5 prosenttia. Muiden järjestelmäriskin kannalta merkittävien luottolaitosten pääomavaatimuksesta päättäisi valvontaviranomainen direktiivissä säädettyjen perusteiden mukaisesti ja vaatimus voisi olla enintään 2 prosenttia. Kuhunkin luottolaitokseen kohdistuva lisäpääomavaatimus olisi tarkistettava vuosittain.

Kuten luottolaitosdirektiivin määräykset muutenkin, lisäpääomavaatimukset ovat luonteeltaan lähtökohtaisesti minimiharmonisointia. Jäsenvaltiot voivat siten kansallisessa lainsäädännössään asettaa lisäpääomavaatimuksen tason edellä mainittuja prosenttiosuuksia korkeammiksi, kuitenkin siten, että neuvosto voi määräenemmistö päätöksellä kieltää korkeamman kiinteän lisäpääomavaatimuksen soveltamisen.

Lisöpääomavaatimusten määrä lasketaan kaikkien vaatimusten osalta lähtökohtaisesti laskemalla luottolaitoksen kokonaisriskin määrä noudattaen, mitä yleisen minimipääomavaatimuksen laskemisesta EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, ja kertomalla tämä määrä edellä mainitulla prosenttiluvulla. Muuttuvan lisöpääomavaatimuksen laskennassa on kuitenkin otettava huomioon myös luottovastuiden maantieteellinen sijainti siten, että vaatimuksen taso määräytyy niissä maissa sovellettavien tasojen painotettuna keskiarvona, joissa yhtiön tase-erät tai taseen ulkopuoliset erät sijaitsevat. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin päättää, että tällaiseen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan erään sovelletaan enintään 2,5 prosentin pääomavaatimusta.

Kiinteä ja muuttuva lisöpääomavaatimus on laskettava sekä yksittäisen luottolaitoksen että konsolidoidulla tasolla. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisöpääomavaatimus lasketaan ainoastaan luottolaitoksen ylimmän ETA-emoyrityksen konsolidoidulla tasolla. Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisöpääomavaatimus voidaan laskea ylimmän ETA-emoyrityksen sekä yksittäisen luottolaitoksen tasolla. Viimeksi mainittujen luottolaitosten osalta luottolaitoksen ja sen emoyrityksen kotivaltion valvontaviranomainen tekee omalta osaltaan päätöksen siitä, onko konsolidointiryhmää tai sen kansallista alakonsolidointiryhmää taikka yksittäistä luottolaitosta pidettävä kyseissä jäsenvaltiossa tällaisena luottolaitoksena tai luottolaitosryhmänä. Jos luottolaitoksen emoyritykseen sovelletaan sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän tai muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisöpääomavaatimusta, luottolaitokseen sovellettava muun kuin rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisöpääomavaatimus voi kuitenkin olla enintään 1 prosentti tai emoyritykseen sovellettava maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän tai muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen konsolidoitu lisöpääomavaatimus, riippuen siitä kumpi näistä on suurempi.

Jos luottolaitokseen tulee sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella sovellettavaksi molemmat rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille asetettavat lisöpääomavaatimukset, sovelletaan sitä vaatimusta, joka on näistä korkeampi. Jos jommankumman tai molempien mainittujen lisöpääomavaatimusten lisäksi on asetettu konsolidointiryhmää koskeva järjestelmäriskipuskurivaatimus, sitä sovelletaan ainoastaan, jos se on korkeampi kuin kumpikaan edellä mainituista lisöpääomavaatimuksista. Poikkeuksena tähän on tilanne, jossa jäsenvaltio soveltaa järjestelmäriskipuskuria ainoastaan kotivaltiossaan sijaitseviin tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin eriin, mutta ei toisessa jäsenvaltiossa sijaitseviin eriin. Tällöin vaatimuksia olisi sovellettava kumulatiivisesti.

Kiinteä ja muuttuva lisöpääomavaatimus poikkeavat muista direktiivissä ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyistä pääomavaatimuksista, mukaan lukien luottolaitoskohtainen harkinnanvarainen lisöpääomavaatimus, siinä, että ensiksi mainittujen lisöpääomavaatimusten täyttämättä jättämisestä seuraisi ainoastaan voitonjakokiello, kun taas kaikkien muiden pääomavaatimusten täyttäminen on, kuten nykyisinkin minimipääomavaatimuksen osalta, toimiluvan säilymisen edellytys. Lisäksi kiinteän ja muuttuvan lisöpääomavaatimuksen alittumisesta seuraisi velvollisuus laatia viiden päivän, tai Finanssivalvonnan luvalla 10 päivän, kuluessa alituksen toteamisesta suunnitelma siitä, miten luottolaitos voi saattaa vakavaraisuuspääomansa vaatimusten mukaiseksi.

EKP:n yhteyteen perustetulla Euroopan järjestelmäriskikomitealla (jäljempänä *ESRB*) on oikeus luottolaitosdirektiivin mukaan antaa sitä koskevassa asetuksessa (EU) N:o 1092/2010 säädettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti suosituksia muuttuvan lisöpääomavaatimuksen määrittämisestä. Suositukset voivat koskea muun pääomavaatimuksen määrää, suhdannesykkien määrittelyä, luottokannan ja bruttokansantuotteen välisen suhteen trendipoikkeamien laskemista, makrovakausriskien määrittelyssä käytettäviä muuttujia ja muita pääomavaatimuksen asettamiseen ja purkamiseen vaikuttavia tekijöitä. ESRB:n on säännöllisesti arvioitava antamia suosituksia ja tarkistettava niitä tar-

vittaessa direktiivin soveltamisesta saatujen kokemusten ja kansainvälisesti sovittujen käytäntöjen perusteella. Mainitusta asetuksesta seuraa, että direktiivin säännökset eivät rajoita suositusten antamista vaan direktiivin säännöksiä voidaan näiltä osin pitää vain esimerkkiluettelona. Suositukset eivät nimensä mukaisesti ole jäsenvaltioita tai kansallisia valvontaviranomaisia sitovia, mutta ne tulee muiden seikkojen ohessa ottaa huomioon kansallisessa päätöksenteossa.

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen tulee perustua luottosykleihin ja luottokannan kasvuun jäsenvaltiossa. Lähtökohtaisena perusteena tulee olla makrovalvontaviranomaisen neljännesvuosittain laskema luottokannan ja bruttokansantuotteen välisen suhteen poikkeama sen pitkäaikaisesta trendistä. Lisäksi vaatimuksen laskemisessa voitaisiin käyttää kansallisten viranomaisten tarkoituksenmukaisina pitämiä muita tekijöitä. Näitä mahdollisia muita tekijöitä ei ole luottolaitosdirektiivissä tarkemmin yksilöity vaan niistä voidaan päättää kansallisesti. Niiden määrittämisessä on kuitenkin kiinnitettävä huomiota mahdollisiin ESRB:n suosituksiin.

Toimivaltaisen viranomaisen tulee luottolaitosdirektiivin mukaan neljännesvuosittain tehdä päätös muuttuvan lisäpääomavaatimuksen tason muuttamisesta tai pitämisestä ennallaan. Päätöksen tulee perustua edellä mainittuun lainakanta/BKT-tunnuslukuun, ESRB:n suosituksiin sekä mihin tahansa muihin indikaattoreihin, jotka voivat varoittaa järjestelmäriskien muutoksista.

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen korottamisesta tai alentamisesta päättäessään viranomaisen on samalla päätettävä vaatimuksen voimaantuloajankohta, joka vaatimusta korotettaessa ei pääsääntöisesti saa olla aikaisemmin kuin vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä. Alennettaessa vaatimusta viranomaisen on esitettävä arvio siitä ajanjaksosta, jonka kuluessa korotusta ei ole odotettavissa. Viranomaisten on verkkosivuillaan neljännesvuosittain ilmoitettava kulloinkin voimassa oleva vaatimuksen taso ja muut luottolaitosdirektiivin mukaiset vaatimusta koskevat tiedot.

Luottolaitosdirektiivissä säädettäisiin myös erikseen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen alueellisesta ulottuvuudesta. Tämä on tar-

peen, koska kunkin jäsenvaltion viranomaisten toimivalta kohdistuu lähtökohtaisesti koko kyseisessä valtiossa toimiluvan saaneeseen luottolaitokseen riippumatta siitä, toimiiko luottolaitos useamman jäsenvaltion alueella. Vaatimuksen luonteesta toisaalta johtuu, että sen kulloinenkin määrä perustuu kunkin jäsenvaltion suhdannetilanteen perusteella riippumatta siitä, kuinka paljon kyseisessä jäsenvaltiossa on ulkomaisia pankkeja. Tämän vuoksi direktiivissä säädetään jäsenvaltion viranomaisten velvollisuudesta laskea vaatimus soveltaen kunkin tase-erän tai taseen ulkopuolisen erän osalta sen jäsenvaltion soveltamaa pääomapuriprosenttia, jossa erään liittyvä riski sijaitsee. Jäsenvaltio ei ole kuitenkaan velvollinen soveltamaan tällaiseen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan riskiin sijaintivaltion kansallisessa lainsäädännössä mahdollisesti säädettyä direktiivin mukaista vähimmäistasoa (2,5 prosenttia) korkeampaa tasoa. Tarkemmat määräykset riskin sijaintimaan yksilöinnistä on tarkoitus antaa Euroopan pankkiviranomaisen teknisellä sääntelystandardilla.

Luottolaitosdirektiivissä annetaan lisäksi jäsenvaltioille mahdollisuus asettaa kiinteän ja muuttuvan lisäpääomavaatimuksen lisäksi erillinen kiinteä lisäpääomavaatimus järjestelmäriskin huomioonottamiseksi. Vaatimuksen taso on lähtökohtaisesti kansallisessa harkinnassa, mutta tason nostamisesta yli kolmen prosentin (vuodesta 2015 alkaen yli viiden prosentin) on ilmoitettava komissiolle. Luottolaitoksen kotivaltion asettaman vaatimuksen laskemisessa voidaan ottaa huomioon myös luottolaitoksen toisessa jäsenvaltiossa olevat riskit. Järjestelmäriskiä koskeva lisäpääomavaatimus voidaan asettaa sekä yksittäisen luottolaitoksen että konsolidoidulla tasolla ja siihen sovellettaisiin samoja pieniä ja keskisuuria sijoituspalveluyrityksiä koskevia poikkeuksia kuin kiinteään ja muuttuvaan lisäpääomavaatimukseen. Järjestelmäriskiä koskeva lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa myös jäsenvaltion määrittelemälle osalle luottolaitoksia.

Kaikkia lisäpääomavaatimuksia on ryhdyttävä soveltamaan asteittain viimeistään vuodesta 2016 alkaen siten, että täysimääräisinä niitä on sovellettava viimeistään vuonna 2019.

YVM-asetuksen mukaan kansallinen viranomainen päättää lähtökohtaisesti muuttuvan pääomavaatimuksen asettamisesta myös EKP:n välittömässä valvonnassa oleville luottolaitoksille. EKP voi kuitenkin kansallisen lainsäädännön asettamissa rajoissa asettaa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen korkeammaksi kuin mitä kansallinen viranomainen on asettanut.

Luottolaitosdirektiivissä ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään lisäksi eräistä muista uusista säännöksistä, joiden tarkoituksena on erityisesti järjestelmäriskien huomiointaminen.

Luottolaitosdirektiivin *103 artiklan* mukaan valvontaviranomainen voisi määrätä yksittäiselle luottolaitokselle harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen sen vuoksi, että luottolaitoksen vakavaraisuuspääoma ei riittävästi kata joitakin yksilöityjä, esimerkiksi tiettyyn toimialaan tai maahan kohdistuvia riskejä, samalla asettaa lisäpääomavaatimuksen muillekin sellaisille luottolaitoksille, joilla on vastaavia kattamattomia riskejä.

EU:n vakavaraisuusasetuksen *124 ja 164 artiklassa* asetetaan valvontaviranomaisille velvollisuus seurata kiinteistömarkkinoiden riskejä sekä oikeus asettaa seurannan perusteella tarvittaessa asetuksen mukaista harmonisoitua pääomavaatimusta korkeampi pääomavaatimus kiinteistövakuudellisille luottoille.

Asetuksen *458 artiklan* mukaan jäsenvaltion valvontaviranomainen voi lisäksi pyytää komissiolta lupaa soveltaa kansallisesti asetusta ankarampia vaatimuksia artiklassa yksilöidyltä osin. Jos komissio ei anna jäsenvaltiolle tällaista lupaa, asia menisi neuvoston päätettäväksi.

Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettaminen

Valvontaviranomaisten oikeutta asettaa yksittäiselle luottolaitokselle lakisääteisten pääomavaatimusten lisäksi harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus laajennetaan (luottolaitosdirektiivin *102 artikla*). Lisäpääomavaatimus voidaan nykyisestä poiketen asettaa paitsi tilanteessa, jossa luottolaitos ei täytä sen sisäiselle hallinnolle, sisäiselle valvonnalle tai riskienhallintajärjestelmälle direktii-

vissä asetettuja laadullisia vaatimuksia, myös sellaisessa tilanteessa, jossa valvontaviranomainen arvioi, että luottolaitos ei tulevaisuudessa todennäköisesti kykene täyttämään sen taloudelliselle asemalle asetettuja laadullisia vaatimuksia, vaikka nämä vaatimukset vielä arviointihetkellä täyttyisivätkin. Tällaisessa tilanteessa valvontaviranomainen voi muun muassa vaatia korkeampaa minimipääomavaatimusta, kieltää voitonjaon tai rajoittaa luottolaitoksen toimintaa. Lisäksi ehdotetaan vastaavantyyppistä oikeutta asettaa asetuksessa säädettyjä maksuvalmiusvaatimuksia tiukempia harkinnanvaraisia lisävaatimuksia (luottolaitosdirektiivin *105 artikla*).

Maksuvalmiusvaatimukset

Luottolaitoksille asetetaan EU:n vakavaraisuusasetuksessa sitova lyhyen aikavälin maksuvalmiusvaatimus, jonka sisältöä ei kuitenkaan tässä vaiheessa asetuksessa yksilöidä (asetuksen *412 ja 414 artikla*). Sen sijaan asetetaan suhteellisen yksityiskohtainen, Basel III -uudistuksen mukaista sitovaa maksuvalmiusvaatimusta vastaava raportointivelvollisuus, jonka mukaan likvidien varojen määrän tulee riittää seuraavan kuukauden aikana erääntyviin suorituksiin, mukaan lukien mahdollinen talletuspako (erityisesti asetuksen *415–425 artikla*). Asetus jättää siten epäselväksi erityisesti sen, mikä on sitovan lyhyen aikavälin maksuvalmiusvaatimuksen ja yksityiskohtaisen raportointivelvollisuuden suhde. Niin ikään raportointivelvollisuuden sisältö jää eräiltä osin tässä vaiheessa epäselväksi, koska likvidien varojen määritelmä on jätetty eräiltä hyvin keskeisiltä osiltaan Euroopan pankkivalvontaviranomaisen myöhemmin antamien teknisten sääntelystandardien varaan.

Toisella EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyllä tunnusluvulla pyritään varmistamaan siitä, että luottolaitoksen taserakenne on pidemmällä aikavälillä (1 vuosi) maksuvalmiuden kannalta riittävässä tasapainossa. Tätä tunnuslukua sovelletaan kuitenkin ainakin toistaiseksi yksinomaan seurantatunnuslukuna ilman, että se olisi sitova vaatimus (asetuksen *427 ja 428 artikla*).

Nykyiseen EU-lainsäädäntöön ei sisälly lainkaan määrällisiä maksuvalmiusvaatimuk-

sia, mutta direktiivin minimiharmonisointiluonteesta seuraa, että jäsenvaltiot voivat halutessaan asettaa tällaisia vaatimuksia kansallisessa laissa mukaan lukien Basel III:n mukaisten vaatimusten voimaantulon aikaistaminen.

Isäntävaltion oikeudesta valvoa sivuliikkeen maksuvalmiutta luovutaan vuoden 2014 jälkeen. Sitä vastoin koti- ja isäntävaltion välistä yhteistyötä sivuliikkeiden valvonnassa tehostetaan sekä isäntävaltion tietojensaanti-oikeutta kotivaltion viranomaisilta lisätään. Lisäksi isäntävaltion viranomaisten oikeudesta kriisitilanteissa turvata sivuliikkeen tallettajien asema säädetään nykyistä tarkemmin (erityisesti luottolaitosdirektiivin 40, 43 ja 50 artikla).

Vähimmäisomavaraisuusaste

Valvontaviranomaisille asetetaan EU:n vakavaraisuusasetuksessa velvollisuus seurata osana luottolaitosten vakavaraisuuden laadullista valvontaa Baselin pankkivalvontakomitean asettamaa vähimmäisomavaraisuusastetta (*Leverage Ratio*) kuvaavaa tunnuslukua, jonka Baselin suosituksen mukaan tulee olla vähintään 3 prosenttia. Suhdeluvun tavoitteena on valvoa yksinkertaisella tunnusluvulla luottolaitosten oman ja vieraan pääoman välistä suhdetta finanssisektorin hallitsemattoman kasvun ja velkaantumisen rajoittamiseksi. Tunnusluku lasketaan luottolaitoksen ydinpääoman ja ensisijaisen lisäpääoman yhteenlasketun määrän ja taseen loppusumman suhteen perusteella ottaen lisäksi huomioon asetuksessa tarkemmin säädettävällä tavalla taseen ulkopuoliset sitoumukset (asetuksen 429 ja 430 artikla).

Euroopan pankkiviranomaisen on vuonna 2016 arvioitavat tunnusluvun sopivuutta sitovaksi rajoitukseksi. Komission on vuoden 2016 loppuun mennessä annettava Euroopan neuvostolle ja Euroopan parlamentille raportti tunnuslukua koskevan sitovan sääntelyn tarpeellisuudesta tarvittavine lainsäädäntöehdotuksineen. Niin kauan kuin asiasta ei säädetä sitovasti Euroopan unionin lainsäädännössä, jäsenvaltiot voivat halutessaan säätää sitovasta vähimmäisomavaraisuusasteesta kansallisessa lainsäädännössään.

Taloudellisen aseman valvonta

Luottolaitosdirektiivissä asetetaan nykyistä laajempia vaatimuksia valvontaviranomaisen valvontaprosessille. Direktiivissä säädetään nykyisestä poiketen muun muassa kuormituskokeiden tekemisestä sekä valvontaviranomaisen velvollisuudesta laatia valvontaohjelma ja valvoa jatkuvasti sisäisten menetelmien käyttöä luottolaitosten vakavaraisuuslaskennassa.

2.2.3 Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä sekä riskien hallintajärjestelmiä koskevat vaatimukset

Luottolaitosdirektiivin tarkoituksena on parantaa luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmien sekä riskienhallintajärjestelmien laatua, mukaan luettuna liiketoiminnan johtamisen valvonta sekä taloudellisia toimintanedellytyksiä koskevien vaatimusten noudattamisen sisäinen valvonta. Näitä koskevia vaatimuksia on uudessa direktiivissä merkittävästi lisätty ja täsmennetty. Riskienhallintajärjestelmiä koskevat säännökset sisältyvät luottolaitosdirektiivin 73–87 artiklaan, hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat säännökset 88 artiklaan ja palkitsemista koskevat säännökset 89–96 artiklaan. Näiden lisäksi säädetään luottolaitoksille velvollisuus pitää internetsivustollaan direktiivissä ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkemmin yksilöityjä tietoja yleisön saatavilla (direktiivin artiklat 89, 90 ja 96 sekä asetuksen artiklat 431–455).

Direktiivi korostaa luottolaitoksen hallituksen roolia ja vastuuta sekä luottolaitoksen riskien hallinnassa että yleensä laitoksen toimivan johdon valvonnassa. Uudet säännökset korostavat myös pätevän hallituksen ja tehokkaan hallitustyöskentelyn tärkeyttä. Maailmanlaajuisen finanssikriisin jälkeen havaittiin, että luottolaitosten hallintoelimillä tai johdolla ei ole välttämättä ollut kokonaiskuvaa yhtiöön kohdistuvista ja luottolaitoksen ottamista riskeistä tai niiden muutoksista ei ollut raportoitu hallitukselle tai johdolle oikein ja riittävästi.

Direktiivin lisäksi EU:n vakavaraisuusasetukseen sisältyy eräitä luottolaitoksen riskienhallintaa ja siihen liittyviä hallintoelinten

ja ylimmän johdon velvollisuuksia tarkentavia suoraan sovellettavia säännöksiä.

2.2.4 Seuraamusjärjestelmä

Luottolaitosdirektiivi sisältää säännökset hallinnollisista seuraamuksista ja toimenpiteistä, joita jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tulee määrätä, jos EU:n vakavaraisuusasetuksen tai direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä ei noudateta. Direktiivissä luetellaan ne direktiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen artiklat, joiden vastaiseen toimintaan direktiivissä säädettyjä seuraamuksia on vähintään sovellettava (66–67 artikla). Seuraamusmaksun enimmäismäärän tulisi olla oikeushenkilöille vähintään 10 % konsernin kokonaisliikevaihdosta sekä luonnollisille henkilöille vähintään viisi miljoonaa euroa. Kyseisistä enimmäismääristä riippumatta, seuraamusmaksun enimmäismäärän tulisi kuitenkin aina olla vähintään kaksi kertaa suurempi kuin rikkomuksesta saatu taloudellinen hyöty, jos se on määritettävissä. Jäsenvaltiot voivat säätää myös direktiivissä säädettyä ankarammista seuraamuksista. Direktiivi sisältää myös säännökset seuraamusten julkistamisesta (68 artikla), seuraamuksia koskevien tietojen vaihdosta (69 artikla) sekä seuraamusten tehokkaasta soveltamisesta (70 artikla). Lisäksi direktiivissä (71 artikla) säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta luoda luottolaitoksen henkilöstöön sovellettava järjestelmä rikkomusten ilmoittamiseksi sekä toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle että luottolaitoksen sisäisesti (*Whistleblowing* – järjestelmä).

Luottolaitosdirektiivin lisäksi Euroopan komissio on antanut useita muitakin rahoitusmarkkinoita koskevia direktiivi- ja asetusehdotuksia, jotka sisältävät vastaavia hallinnollisia seuraamussäännöksiä. Tällaisia ovat esimerkiksi komission ehdotus markkinoiden väärinkäyttöasetukseksi (2011/0295(COD)) sekä ehdotukset rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin (2011/0298(COD)), avoimuusdirektiivin (2011/0307 (COD)), sijoitusrahastodirektiivin (2012/0168 (COD)) sekä vakuutusedustusdirektiivin (2012/0175 (COD)) muuttamiseksi. Kyseisten direktiivien ja asetusten si-

sältämien seuraamussäännösten täytäntöönpanon yhteydessä kansallisia seuraamussäännöksiä on edelleen tarkistettava.

Myös YVM-asetus sisältää hallinnollisia seuraamuksia koskevia säännöksiä (18 artikla). Asetuksen mukaan EKP:lla on oikeus määrätä hallinnollisia seuraamuksia sen välittömässä valvonnassa oleville luottolaitoksille sellaisten Euroopan unionin lainsäädäntöön sisältyvien suoraan sovellettavien säännösten rikkomisesta, joiden valvonta kuuluu EKP:lle. EKP:n toimivaltaan kuuluvien säännösten valvonta ilmenee lain 3 §:n 2 momentista, jonka mukaan lain 5–14 luvun säännösten noudattamisen valvonta kuuluu EKP:lle niiden luottolaitosten osalta, joiden valvonta kuuluu YVM-asetuksen mukaan EKP:lle. Seuraamusta määrätessään EKP noudattaa sekä YVM-asetuksen säännöksiä että kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltaiselle viranomaiselle kuuluvia seuraamusvaltuuksia. Sen sijaan sellaisten EKP:n toimivaltaan kuuluvien säännösten rikkomisen osalta, jotka on saatettu kansallisesti voimaan direktiivien perusteella, EKP voi pyytää kansallista toimivaltaista viranomaista aloittamaan menettelyt hallinnollisten seuraamusten määräämiseksi. Toimivaltainen viranomainen noudattaa hallinnollisia seuraamuksia määrätessään direktiivien voimaan saattamiseksi annettuja kansallisia säännöksiä. Seuraamusvaltuuksia käytettäessä EKP ja kansallinen toimivaltainen viranomainen toimivat yhteistyössä. Finanssivalvonta voi määrätä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin sisältyviä hallinnollisia seuraamuksia siltä osin, kuin päätöksentekoa ei ole siirretty EKP:lle YVM-asetuksessa säädetyin tavoin.

2.2.5 Luottolaitosten valvonta

YVM-asetuksen mukaan euroalueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden ja yhteisen valvontamekanismiin osallistuvien jäsenvaltioiden suurimpien luottolaitoslaitosten ja luottolaitosryhmien välitön valvonta siirtyy EKP:lle. Asetuksen 6 artiklan mukaan EKP:n välittömään valvontaan siirtyvät luottolaitokset, joiden taseen loppusumma on vähintään 30 miljardia euroa taikka vähintään

20 prosenttia luottolaitoksen kotivaltion bruttokansantuotteesta, jos tämä määrä on vähintään viisi miljardia euroa. Lisäksi EKP voi yksittäistapauksittain päättää ottaa valvontaansa muunkin luottolaitoksen ja merkittävän ryhmittymän. Toimiluvan myöntämisen ja peruuttamisen sekä omistajavalvonnan osalta EKP:n toimivalta koskee kuitenkin kaikkia luottolaitoksia.

EKP:n välittömään valvontaan siirtyvät näin ollen määritellyt kynnyksarvot täyttävät luottolaitokset ja ryhmittymät sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettujen rahoituspainotteisten ryhmittymien omistusyhteisöt. Tämän lisäksi EKP suorittaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymien lisävalvontaa edellytysten täyttyessä. Suomessa EKP:n välittömään valvontaan siirtyisivät Nordea Pankki Suomi Oyj, OP-Pohjola-ryhmä ja Danske Bank Oyj.

EKP:n valvontatehtävät kattavat myös muut kuin sen välittömään valvontaan siirtyvät luottolaitokset, kuitenkin siten, että kansalliset viranomaiset lähtökohtaisesti hoitavat käytännön valvontatehtävät asetuksessa säädettyssä laajuudessa. YVM-asetus sisältää säännökset valvontatehtävien ja valvontavastuun jaosta EKP:n ja kansallisten viranomaisten kesken.

Asetuksen noudattamisen ja yhteisen valvontakäytännön luomiseksi asetuksessa EKP:lle annetaan oikeus antaa valvontamennettelyjä täydentäviä säännöksiä sekä ohjeistaa kansallisia toimivaltaisia viranomaisia näiden ensisijaiselle valvontavastuulle kuuluvien toimijoiden osalta. Asetuksen johdosta kansallista lainsäädäntöä on tarpeen tarkistaa muun muassa siten, että mitä Finanssivalvonnasta säädetään, ei sovelleta asetuksen mukaisesti EKP:n välittömään valvontaan siirtyneisiin luottolaitoksiin tai ryhmittymiin siltä osin kuin EKP:lle on asetuksessa säädetty valvontatehtäviä.

EKP:n toimivalta koskee käytännössä luottolaitosdirektiivissä ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa koskevassa direktiivissä (2002/87/EY) säädettyjen vaatimusten valvontaa. Siltä osin kuin yllä mainitut vaatimukset sisältyvät direktiiviin, EKP on velvollinen soveltamaan kansallista lainsäädän-

tä, jolla direktiivi on jäsenvaltiossa pantu täytäntöön. EKP:lla on käytössään pääosin samat tarkastus-, tietojensaanti- ja sanktiointioikeudet kuin kansallisella valvontaviranomaisella. YVM-asetuksen 4 artiklassa on lueteltu ne tehtävät, jotka EKP:lle on valvonnan osalta annettu kaikkien euroalueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden pankkien osalta.

Euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot voivat asetuksen tultua voimaan liittyä asetuksella perustettuun yhteiseen valvontamekanismiin asetuksen 7 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

Asetuksen 6 artiklan, joka sisältää perussäännöksen yhteisen valvontamekanismin käsittämästä finanssivalvojen järjestelmästä, mukaisesti EKP vastaa yhteisen valvontamekanismin tehokkaasta ja johdonmukaisesta toiminnasta kuitenkin siten, että EKP suorittaa valvontatehtävänsä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa. Tämän lisäksi kansallisten viranomaisten suoritettavaksi on osoitettu nimenomaisia tehtäviä. Artiklassa säädetään tarkemmin viranomaisten välisestä vastuunjaosta tehtävien hoitamisessa. Asetuksen voimaantulon jälkeenkin Finanssivalvonnalla säilyy oikeus saada itsenäisesti tietoja kaikilta suomalaisilta luottolaitoksilta ja tarkastaa niitä, kuten tähän asti.

Asetuksesta seuraa, että EKP:n välittömään valvontaan siirtyvät ensisijaisesti isot ja merkittävät laitokset. Kansalliset viranomaiset hoitaisivat kuitenkin myös niiden osalta käytännön valvontatehtäviä ja valmistelisivat niitä koskevia päätöksiä. Tästä pääajaosta poiketen toimiluvan myöntämisen ja peruuttamisen sekä omistajavalvonnan osalta EKP:n toimivalta koskee kuitenkin kaikkia euroalueeseen kuuluvan jäsenvaltion pankkeja niiden koosta tai merkittävydestä riippumatta (6 artiklan 4 kohta). Toimilupien myöntämistä ja peruuttamista koskeva menettely on yksityiskohtaisesti säännelty asetuksen 14 artiklassa. Valvontatoimia koskevat päätösluonnokset valmistellaan pääosin kansallisen viranomaisen toimesta, mutta päätösvalta kuuluu EKP:lle.

Mainitusta pääajaosta poiketen oikeus asettaa luottolaitoksille muuttuva lisäpääomavaatimus kuuluu 5 artiklan mukaan pääsääntöisesti kansallisille viranomaisille kaikkien luottolaitosten osalta, mutta artiklan 2 koh-

dan mukaisesti EKP voi harkintansa mukaan kansallisen lainsäädännön puitteissa korottaa kansallisen viranomaisen asettamaa muuttuvaa lisäpääomavaatimusta niin ikään kaikkien luottolaitosten osalta.

Toimivalta hallinnollisten seuraamusten antamisen osalta on niin ikään jaettu asetuksen 18 artiklassa, jonka mukaan EKP antaa seuraamuspäätökset suoraan sovellettavan asetuksen säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä, kun taas direktiivin säännösten vastaisesta menettelystä sanktiopäätökset tekevät kansalliset viranomaiset. Asetus sisältää lisäksi säännökset muun muassa valvontaneuvostosta, oikaisulautakunnasta, henkilökunnasta sekä tavasta, jolla valvontatehtävät on eriytettävä rahapoliittisesta päätöksenteosta EKP:ssa. Lisäksi asetuksessa säädetään raportoinnista Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille.

Asetuksen 30 artiklan nojalla EKP:lla on oikeus periä vuosittaisia valvontamaksuja euroalueelle sijoittautuneilta luottolaitoksilta sekä sivuliikkeiltä, jotka euroalueeseen osallistumattomiin jäsenvaltioihin sijoittautuneet luottolaitokset ovat perustaneet siihen osallistuviin jäsenvaltioihin. EKP ei ole toistaiseksi julkistanut valvontamaksuja koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä. EKP:n perimät valvontamaksut eivät poista kansallisen viranomaisen oikeutta periä valvontamaksuja. Kansallista lainsäädäntöä joudutaan mahdollisesti tältä osin kuitenkin myöhemmin tarkistamaan, kun yhteinen valvontamekanismi otetaan käyttöön.

3 Nykytilan arviointi

3.1 Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

3.1.1 Yleisarviointi

Nykyistä lakia on tarpeen muuttaa luottolaitosdirektiivin täytäntöön panemiseksi ja EU:n vakavaraisuusasetuksesta seuraavien muutosten huomioonottamiseksi Suomen lainsäädännössä. Koska luottolaitosten taloudellista asemaa koskevista vaatimuksista säädetään pääosin EU:n vakavaraisuusasetuksessa, joka on sellaisenaan toimialaa suo-

raan velvoittavaa lainsäädäntöä, vastaavat tai ristiriitaiset lainsäädännössä olevat säännökset on tarpeen kumota.

Luottolaitoksiin EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyn minimipääomavaatimuksen lisäksi sovellettavia lisäpääomavaatimuksia koskevat määräykset sisältyvät luottolaitosdirektiiviin. Tämän vuoksi lakiin on tarpeen sisällyttää direktiivin edellyttämät säännökset näistä lisäpääomavaatimuksista. Vastaavia säännöksiä ei sisälly nykyiseen lainsäädäntöön. Samalla on tarpeen arvioida myös muuta finanssimarkkinoiden makrovaikauden valvontaa koskevan lisäsääntelyn tarvetta erityisesti niiden suositusten johdosta, joita muun muassa Baselin pankkivalvontakomitea, Euroopan järjestelmäriskikomitea sekä Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ovat antaneet finanssimarkkinoiden makrovaikauden valvonnan tehostamiseksi. Makrovaikauden valvonnalla tarkoitetaan tässä esityksessä sellaisten rahoitusjärjestelmässä syntyvien tai vahvistuvien järjestelmäriskien ehkäisyä, jotka toteutuessaan aiheuttaisivat merkittäviä kokonaistaloudellisia kustannuksia.

Maksuvalmiutta koskevat täysharmonisoidut EU-vaatimukset on tarkoitus antaa vuoden 2015 mennessä. Direktiivi ja EU:n vakavaraisuusasetus mahdollistavat kansallisten maksuvalmiussäännösten säilyttämisen ja käyttöönottamisen siihen asti, kunnes Euroopan unionissa määritellään ja otetaan täysimääräisesti käyttöön maksuvalmiusvaatimuksia koskevat sitovat vähimmäisvaatimukset vuoden 2018 alusta lähtien. Nykyisestä laista poikkeavien maksuvalmiusvaatimusten säätämiseksi pelkästään kyseiseksi siirtymäajaksi ei kuitenkaan ole nähtävissä riittäviä perusteita. Tämä johtuu erityisesti siitä, että tulevan EU-tason maksuvalmiussääntelyn yksityiskohtainen sisältö ei ole vielä tiedossa eikä suomalaisten pankkien maksuvalmiuden hallinnassa ole toisaalta ilmennyt sellaisia puutteita, että nykyistä lainsäädäntöä pitäisi kiireellisesti muuttaa. Lisäksi direktiivi edellyttää, että valvontaviranomaiselle on annettava joka tapauksessa oikeus asettaa määrällisiä maksuvalmiusvaatimuksia luottolaitokselle, joka valvontaviranomaisen arvion mukaan ei todennäköisesti seuraavan

kahdentoista kuukauden aikana täytä toimilupaedellytyksiä.

EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaan komission tulee viimeistään vuonna 2016 antaa ehdotus siitä, tulisiko Basel III -uudistuksen mukainen vähimmäisomavaraisuusaste säättää sitovaksi. Vaikka asetus mahdollistaa vaatimuksen säätämisen sitovaksi kansallisella lainsäädännöllä jo ennen sen mahdollista säätämistä sitovaksi EU-tasolla, tätä ei ole muun muassa tasapuolisten kilpailuedellytysten turvaamisen näkökulmasta pidetty tarkoituksenmukaisena ennen kuin sitovasta sääntelystä on sovittu kansainvälisellä tasolla.

Uudessa luottolaitosdirektiivissä asetetaan nykyistä yksityiskohtaisempia laadullisia vaatimuksia luottolaitosten riskinhallinnalle ja valvontaviranomaisen velvollisuudelle laatia säännöllisesti sitä koskeva arvio. Laissa on siten tarpeen säätää nykyistä yksityiskohteisemmin luottolaitosten ja Finanssivalvonnan tähän liittyvistä velvollisuuksista. Nykyisen lain soveltamisessa ei toisaalta ole ilmennyt sellaisia ongelmia, joiden vuoksi lakia olisi tarpeen muuttaa muuten kuin direktiivin vähimmäisvaatimusten edellyttämällä tavalla.

Muilta osin ei ole tarpeen arvioida luottolaitosten vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevan sääntelyn muutostarpeita. Tämän vuoksi tässä yhteydessä on tarpeen tarkemmin arvioida ainoastaan sitä, miten direktiivin edellyttämät lisäpääomavaatimukset on tarkoituksenmukaista saattaa voimaan kansallisessa lainsäädännössä.

3.1.2 Kiinteä lisäpääomavaatimus sekä järjestelmäriskin kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimukset

Lakiin on tarpeen lisätä direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät kiinteää lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimusta koskevat säännökset.

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä luottolaitoksilla tarkoitetaan tässä esityksessä sekä jäljempänä tarkemmin määriteltäviä maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia että muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia.

Kiinteä lisäpääomavaatimus perustuisi yksinomaan lakiin ja sen olisi oltava vähintään 2,5 prosenttia. Jäljempänä tarkemmin selostettavista syistä ei ole tarkoituksenmukaista säätää tätä korkeampaa vaatimusta ainakaan tässä vaiheessa.

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille asetettavan lisäpääomavaatimuksen säätämiseen liittyy kansallista harkintaa erityisesti toimivaltaisen viranomaisen osalta. Näiltä osin direktiivi edellyttää, että joko luottolaitosten valvonnasta vastaava viranomainen tai makrovakauden valvontaa varten nimettävä muu viranomainen vastaa tämän vaatimuksen soveltamisen edellytyksenä olevasta luottolaitosten jakamisesta direktiivin mukaisesti eri luokkiin. Koska viranomaiselta edellytettävä harkintavalta vastaa luonteeltaan muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamista koskevaa harkintavaltaa, on tarkoituksenmukaista, että näiden vaatimusten asettamisesta vastaa sama viranomainen.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävät luottolaitokset määritellään käytännössä kansainvälisellä tasolla Baselin pankkivalvontakomiteassa ja Euroopan pankkiviranomaisen teknisillä sääntelystandardeilla, minkä vuoksi niitä ei ole tässä vaiheessa mahdollista tarkemmin määritellä laissa. Sitä vastoin muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen määrittelyyn liittyy enemmän kansallista harkintaa. Tämän vuoksi lakiin on tarpeen sisällyttää muun rahoitusjärjestelmä kannalta merkittävän luottolaitoksen mahdollisimman objektiivinen määritelmä, josta viranomaisen tulisi kuitenkin voida poiketa, jos luottolaitos ei muuten täytä tällaisen luottolaitoksen kriteerejä.

3.1.3 Muuttuva lisäpääomavaatimus ja muu makrovakauden valvonta

Yleiset lähtökohdat

Direktiivin täytäntöönpano edellyttää, että makrovakauden valvonta säädetään Finanssivalvonnan tai muun kansallisen viranomaisen tehtäväksi. Lisäksi direktiivi edellyttää, että makrovakauden valvonnasta vastaavalle viranomaiselle annetaan oikeus direktiivissä

säädetyin edellytyksin asettaa luottolaitoksille edellä mainittu muuttuva lisäpääomavaatimus. Direktiivissä ei säädetä muista pakollisista makrovakauserityksistä. Euroopan järjestelmäriskikomitean suositusten mukaan jäsenvaltioilla on oltava riittävät valtuudet toteuttaa tarvittavat makrovakauseritykselliset toimenpiteet kansallisen rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavien järjestelmäriskien torjumiseksi. Tällaisia valtuuksia saatetaan tarvita etenkin kotitalouksien ja yritysten liiallisen velkaantumisen ja varallisuushintojen liiallisen nousun jarruttamiseksi tarvittaessa. Erityisesti saattaa olla tarpeen varmistaa, että talouteen ei pääse muodostumaan epätervettä hinnanmuodostusta, mikä reaalihintojen kääntyessä laskuun voisi pahimmillaan aiheuttaa yleisen finanssikriisin. Suomen viranomaisilla ei ole tällä hetkellä sellaisia erityisiä keinoja tai valtuuksia, jotka on tarkoitettu nimenomaisesti finanssimarkkinoiden makrovakauserityksien turvaamiseksi. Tämä on otettu huomioon myös hallitusohjelmassa, jonka mukaan Finanssivalvonnalle tulee varmistaa toimivaltuudet makrovakauserityksellisten välineiden käyttöönottoon muun muassa yritysten ja kotitalouksien liiallisen velkaantumisen hillitsemiseksi.

Finanssimarkkinoiden makrovakauserityksellisen keinovalikoima ei ole toisaalta vielä kansainvälisestikään vakiintunut ja keinojen käytöstä on toistaiseksi melko vähän käytännön kokemusta. Lisäksi vuoden 2014 alusta lukien asteittain kiristynyt luottolaitosten yleinen EU:n vakavaraisuussäätely omalta osaltaan vahvistaa finanssijärjestelmän kykyä kestää ulkoisia ja sisäisiä shokkeja. Näistä syistä on perusteltua suhtautua nykytilanteessa maltillisesti kansallisessa harkinnassa olevien lisävaatimusten asettamiseen.

Makrovakauserityksellisen tarpeen on katsottu ensisijaisesti kohdistuvan pankkisektoriin. Viime aikoina on kuitenkin kiinnitetty kasvavaa huomiota myös niin kutsuttuun varjopankkitoimintaan, jolla tarkoitetaan luottolaitossäätelyn ulkopuolelle jäävää osaa yhteiskunnan rahoitusvälitysmekanismista. Varjopankkitoiminnan määrittely ja sen säätelytarpeen arviointi on kuitenkin vielä kansainvälisestikin kesken. Etenkään Suomen markkinoilla ei ole tunnistettavissa sellaisia niin merkittäviä ei-säänneltyjä rahoituksen-

välittäjiä, että sääntelyn ulottaminen nykyistä laajemmalle olisi perusteltua ainakaan tässä vaiheessa. Tämän vuoksi makrovakauserityksellisen kehittämisessä voidaan pitäytyä nykyisessä lainsäädännössä tarkoitettujen luottolaitosten säätelyyn ja valvontaan.

Makrovakauserityksellisen valvonnalle asetettavia vaatimuksia on tarkemmin arvioitu valtiovarainministeriön asettaman työryhmän muistiossa ”Finanssimarkkinoiden makrotaloudellisten vaikutusten säätely ja valvonta” (Valtiovarainministeriön julkaisuja 32/2012).

Muuttuva lisäpääomavaatimus

Vähimmäisvaatimuksena finanssimarkkinoiden makrovakauserityksellisen kehittämiselle Suomessa on luottolaitosdirektiivin mukaisen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen sisällyttäminen osaksi Suomen lainsäädäntöä.

Luottolaitosdirektiivin vaatimusten mukaisesti muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisen ja purkamisen lähtökohdaksi tulee olla luottokannan ja bruttokansantuotteen välisen suhteen poikkeaminen kullakin vuosineljänneksellä tämän suhteen pitkäaikaisesta trendistä. Empiiristen selvitysten mukaan vaatimuksen asettaminen ja purkaminen yksinomaan tällä perusteella vaikuttaa kuitenkin epätarkoituksenmukaiselta. Tämän vuoksi makrovakauserityksellisen valvonnasta vastaavalla viranomaisella olisi oltava mahdollisuus käyttää myös muita perusteita, kuten tiettyjen varallisuuserien, esimerkiksi kiinteistöjen tai osakkeiden markkinahintojen huomattavaa nousua, tai tiettyjen velallisryhmien velkaantumisen kasvua. Tällaisia muita perusteita ei kuitenkaan näytä olevan ainakaan toistaiseksi mahdollista yksiselitteisesti määritellä, saati muodostaa niistä kvantitatiivisia muuttujia, jotka voitaisiin ottaa osaksi vaatimuksen laskentakaavaa. Tämän vuoksi asettamisesta ja purkamisesta on perusteltua säätää ainoastaan suhteellisen yleisellä tasolla tavoite- ja periaatepohjaisesti.

Erityistä huomiota on tarpeen kiinnittää muuttuvan lisäpääomavaatimuksen lähtökohdaksi olevan luottokantakäsitteen määrittelyyn, koska eri luotonantosektorit saattavat käyttäytyä samassa suhdannetilanteessa eri tavoin. Niin ikään huomiota on kiinnitettävä siihen, että myös suhdannevaihe ei ole

yksiselitteisesti määriteltävissä vaan esimerkiksi eri luotonsaajaryhmät saattavat olla tietynä ajankohtana eri suhdannevaiheessa. Näistä syistä on tarpeen tunnistaa ne luotonannon sektorit ja varallisuusryhmät, jotka ovat finanssimarkkinoiden makrovakauden kannalta keskeisiä. Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamiseen liittyy lisäksi merkittäviä tilastotietojen luotettavuuteen ja ajantasaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Tämä puoltaa osaltaan sitä, ettei vaatimuksen asettaminen voi perustua mekaanisesti yhteen tai edes useaan ennalta määrättyyn tunnuslukuun.

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisessa on lisäksi otettava huomioon se, että EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaan kansallisten valvontaviranomaisten tulee seurata kotivaltionsa kiinteistömarkkinoiden kehitystä ja tarvittaessa asettaa asunto- ja liikekiinteistövakaudellisille luotoille asetuksen mukaista vähimmäisvaatimusta korkeampi riskikerroin. Tämä valtuus perustuu valvontaviranomaisia suoraan sitovaan asetukseen eikä sen käyttämistä voida sen vuoksi säännellä kansallisella lainsäädännöllä. Tämä mahdollisuus on kuitenkin otettava huomioon päätettäessä muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisesta ja lisäksi sitä koskevaan päätöksentekojärjestelmään on tarkoituksenmukaista soveltaa samoja periaatteita kuin muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamiseen. Korkeampien riskikertoimien asettamisella, ainakaan jos korotukset eivät ole huomattavan suuria, ei kuitenkaan arvioida olevan niin suurta merkitystä, että ne voisivat merkittävästi korvata muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamista.

Yleisten vakavaraisuusvaatimusten korottaminen

Niissä maissa, joissa finanssisektorin suhteellinen osuus bruttokansantuotteesta on suuri, kuten esimerkiksi Iso-Britanniassa, Sveitsissä ja Ruotsissa, on pidetty finanssimarkkinoiden makrovakauden kannalta tärkeänä mahdollisuutta asettaa kansallisessa lainsäädännössä EU-lainsäädännön vähimmäisvaatimuksia korkeampia vakavaraisuusvaatimuksia.

Koska luottolaitosdirektiivi perustuu minimiharmonisointiperiaatteeseen, sekä kiinteä että muuttuva lisäpääomavaatimus voidaan kansallisessa lainsäädännössä asettaa direktiivissä säädettyä vähimmäistasoa korkeammaksi. Lisäksi voidaan asettaa erillinen järjestelmäriskiä koskeva lisäpääomavaatimus.

Suomen finanssimarkkinat ovat säilyneet 1990-luvun alun pankkikriisin jälkeen verrat- tain vakaina. Suomen finanssimarkkinoiden suhteellinen koko ei myöskään ole yhtä suuri kuin edellä viitatuissa maissa, joissa luottolaitoksille on haluttu asettaa kansainvälisiä vaatimuksia korkeampia pääomavaatimuksia. Suomen Pankin tilastojen mukaan Suomen koko rahoitussektorin osuus, sisäiset erät eliminoituina, oli 361 prosenttia bruttokansantuotteesta vuoden 2012 lopussa, ja vastaavasti suomalaisten luottolaitosten suhteellinen osuus nimellisestä bruttokansantuotteesta 282 prosenttia vastaavana ajankohtana. Tämän vuoksi makrovakauden valvontaa koskevan sääntelyn lähtökohdaksi on perusteltua ottaa tässä vaiheessa EU-lainsäädännön vähimmäisvaatimukset. Tätä puoltaa osaltaan myös se, että etenkin kiinteiden pääomavaatimusten korottamisella voi olla myös kielteisiä reaalityaloudellisia vaikutuksia, jos luottolaitokset eivät voi hankkia uutta vakavaraisuuspääomaa markkinoilta vaan joutuvat suhdannetilanteesta riippumatta rajoittamaan luotonantoaan.

Makrovakauden valvontaa koskevassa sääntelyssä on lisäksi tarpeen ottaa huomioon, että EU:n vakavaraisuusasetuksen 458 artiklan mukaan jäsenvaltion makrovakauden valvonnasta vastaava viranomainen voi esittää komissiolle, että jäsenvaltiossa sovellettaisiin lakisäätteisiä vaatimuksia ankarampia luottolaitosten taloudellista asemaa koskevia vähimmäisvaatimuksia. Neuvosto tai, jos neuvosto ei tee päätöstä, asianomainen jäsenvaltio voisi mainitussa artiklassa tarkemmin säädettävien edellytyksin tehdä päätöksen tällaisten ankarampien vaatimusten soveltamisesta kyseisessä jäsenvaltiossa.

Sitova enimmäisluototussuhde

Kansainvälisessä ja kotimaisessa keskustelussa on yhtenä tärkeänä keinona pankkijär-

jestelmästä syntyvien kokonaistaloudellisten riskien hillitsemiseksi esitetty asiakkaalle asunnon hankkimiseksi myönnettävän luoton määrän rajoittamista suhteessa luoton vakuudeksi annettavan, luotolla hankittavan omaisuuden arvoon (niin kutsuttu enimmäisluototussuhde tai ”lainakatto”, englanniksi *Loan to Value Ratio*). Nykyiseen lakiin ei sisälly enimmäisluototussuhdetta koskevia säännöksiä.

Enimmäisluototussuhteella voidaan hillitä erityisesti kotitalouksien liiallista velkaantumista ja vaimentaa niiden liiallisen velkaantumisen ja asuntojen hintojen liiallisen nousun toisiaan vahvistavaa haitallista kierrettä. Samalla tavoin sillä voidaan hillitä myös muiden kiinteistömarkkinoiden ja arvopaperimarkkinoiden ylikuumenemistä. Näistä syistä ja eräistä muista maista saatujen viimeaikaisten kokemusten valossa sitovan enimmäisluototussuhteen käyttöönotolle myös Suomessa on nähtävissä painavia perusteita. Tällaisella rajoituksella voitaisiin erityisesti ehkäistä luotonannon kasvun ja vakuutena olevien omaisuusryhmien markkinahintojen kasvun välistä kierrettä. Tämän vuoksi on perusteltua sisällyttää lakiin sitovaa enimmäisluototussuhdetta koskevat vaatimukset yhtenä makrovakauserävalvonnan välineenä EU-lainsäädännöstä johtuvien pakotettavien vaatimusten lisäksi.

Enimmäisluototussuhdetta koskevia rajoituksia olisi tarkoituksenmukaista käyttää erityisesti asuntomarkkinoiden ylikuumenemisen hillitsemiseksi niiden suuren kokonaistaloudellisen merkityksen vuoksi. Muun vakuudellisen luotonannon osalta ei ole nähtävissä samanlaista tarvetta.

Ennustettavuuden näkökulmasta olisi perusteltua harkita enimmäisluototussuhteen pysyvää lakisääteistä rajoittamista. Tällainen pysyvä rajoitus olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista säätää suhteellisen lieväksi, koska se tulisi sovellettavaksi suhdannetilanteesta riippumatta. Pysyvää rajoitusta tulisi kuitenkin voida tiukentaa poikkeuksellisissa tilanteissa, kun asuntohintojen nousu tai muiden asuntomarkkinoihin liittyvien riskien kasvu on erityisen voimakasta.

Pysyvä enimmäisluototussuhdetta koskeva rajoitus olisi perusteltua säätää lievemäksi ensiasunnon hankkimista koskevien lainojen

osalta, koska enimmäisluototussuhde olisi omiaan rajoittamaan erityisesti ensiasunnon hankintaa.

Harkittaessa sitovan enimmäisluototussuhteen säätämistä on tarpeen arvioida myös sitä, olisiko sääntelyn tavoitteiden kannalta perusteltua sallia asiakkaalla mahdollisesti olevien muiden vakuuksien kuin luotolla hankittavan omaisuuden huomioon ottaminen enimmäisluototussuhdetta laskettaessa. Tämä olisi perusteltua sen edellä todetun tavoitteen kannalta, että enimmäisluototussuhteen rajoittamisen keskeisenä makrovakauserävalvonnan tavoitteena on hillitä kotitalouksien liiallisen velkaantumisen ja asuntojen hintojen (liiallisen) nousun toisiaan vahvistavaa haitallista kierrettä. Arvioinnissa on kuitenkin toisaalta otettava huomioon myös se, että tällaisten lisävakuuksien huomioon ottaminen heikentäisi sääntelyn yleistä tavoitetta vaimentaa luotonannon kasvun vaikutusta asuntohintojen yleiseen nousuun.

Enimmäisluototussuhteen tehokkuutta liiallisen velanoton hillitsemisessä heikentäisi, jos vakuudellinen luotonanto siirtyisi sellaisten ulkomaisten luottolaitosten Suomessa oleville sivuliikkeille, joita tällaiset rajoitukset eivät koske. Tämän vuoksi on tarpeen ulottaa samanlainen sääntely myös ulkomaisten luottolaitosten Suomessa oleviin sivuliikkeisiin. Tämä puolestaan edellyttää, että tällaisen sääntelyn voidaan katsoa kuuluvan isäntävaltion toimivaltaan niin sanotun yleisen edun (*general good*) käsitteen nojalla.

Enimmäisluototussuhteen haittoja ja hyötyjä sekä tehokkaalle enimmäisluototussuhteen sääntelylle asetettavia vaatimuksia on arvioitu tarkemmin työryhmämuistiossa valtiovarainministeriön asettaman työryhmän muistiossa ”Finanssimarkkinoiden makrotaloudellisten vaikutusten sääntely ja valvonta” (Valtiovarainministeriön julkaisu 32/2012).

Makrovakauserävalvonnan hallinnollinen järjestäminen

Luottolaitosdirektiivi edellyttää, että jäsenvaltioiden on kansallisessa lainsäädännössä määrättävä muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisesta vastaava toimivaltainen vi-

ranomainen. Hallitusohjelmassa omaksutun lähtökohdan mukaisesti makrovakauserävalvonnan tulee kuulua Finanssivalvonnalle. Tämän vuoksi kansallisen lainsäädännön lähtökohdaksi on perusteltua ottaa se, että direktiivissä tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena toimii Finanssivalvonta.

Kansainvälisesti omaksuttujen yleisten periaatteiden mukaisesti finanssimarkkinoiden valvonnasta vastaavan viranomaisen tulee olla valvontatoiminnassaan riippumaton. Ottaen huomioon sen, että direktiivi ei edellytä että kansallisesti toimivaltainen viranomaisen makrovakauserävalvonnan osalta on sama kuin luottolaitosten valvonnasta vastaava viranomaisen, makrovakauserävalvontaa koskeva päätöksentekojärjestelmä voidaan järjestää tässä suhteessa joustavammin kuin varsinainen finanssimarkkinoiden valvonta.

Finanssimarkkinoiden vakaudesta vastaavat osaltaan myös valtiovarainministeriö, Suomen Pankki ja sosiaali- ja terveysministeriö. Nämä tahot ovat myös oikeutetut nimeämään edustajansa Finanssivalvonnan johtokuntaan. Tämän vuoksi vaikuttaa tarkoituksenmukaisimmalta vaihtoehdolta, että muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisesta ja purkamisesta, samoin kuin enimmäisluottotussuhteen harkinnanvaraisesta kiristämisestä, päättäisi Finanssivalvonnan johtokunta.

Koska Finanssivalvonnan ohella myös mainitut muut viranomaiset vastaavat osaltaan finanssimarkkinoiden vakaudesta eikä Finanssivalvonnan itsenäisyys aseta samantyyppisiä rajoitteita makrovakauserävalvontaa koskevalle päätöksenteolle kuin Finanssivalvonnan muu valvontatoiminta, päätösten valmistelu voidaan järjestää Finanssivalvonnan muusta päätöksenteosta poikkeavalla tavalla. Päätöksenteon valmistelussa on erityisesti varmistettava, että siinä otetaan huomioon edellä mainittujen viranomaisten näkemykset laajemminkin kuin näiden tahojen Finanssivalvonnan johtokuntaan nimeämien henkilöjäsenten kautta. Lainsäädännöllisenä vähimmäisvaatimuksena on tämän vuoksi pidettävä, että mainituilla muilla viranomaisilla on lakisääteinen oikeus tulla kuulluksi ennen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamista tai purkamista koskevien päätösten tekemistä. Lisäksi on tarpeen varmistaa, että

näillä viranomaisilla on itsenäinen aloiteoikeus makrovakauserävalvontavälineiden käyttöä koskevassa päätöksenteossa. Tällaisen lakisääteisen yhteistoiminnan lisäksi on tarpeen huolehtia näiden viranomaisten riittävästä tietojenvaihdosta ja muusta epävirallisesta yhteistyöstä myös makrovälineiden käyttöä koskevan muodollisen päätöksentekoprosessin ulkopuolella. Sitä vastoin erillisen lakisääteisen toimielimen perustamiselle makrovakauserävalvontavälineiden käyttöä koskevan päätöksenteon valmistelua varten ei ole toistaiseksi nähtävissä perusteita.

3.1.4 Sitova vähimmäisomavaraisuusaste

EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaan Euroopan pankkiviranomaisen tulee seuraavan kolmen vuoden ajan seurata Basel III-uudistuksen mukaisen kolmen prosentin vähimmäisomavaraisuusasteen soveltuvuutta sitovaksi rajoitukseksi, jonka jälkeen komission tulee antaa asiasta lainsäädäntöehdotus.

Tämän johdosta tunnusluvun laskemista koskevat yksityiskohdat todennäköisesti tänä aikana jonkin verran muuttuvat. Lisäksi on todennäköistä, että useimmissa jäsenvaltioissa ei oteta tänä aikana käyttöön sitovaa vähimmäisomavaraisuusastetta, jolloin tällaisen rajoituksen käyttöönotosta ennen sääntelyn harmonisointia koituisi suomalaisille luottolaitoksille kilpailuhaittaa. Näistä sekä edellisessä kappaleessa mainituista syistä ei vaikuta perustellulta sisällyttää Suomen lainsäädäntöön sitovaa vähimmäisomavaraisuusastetta koskevaa vaatimusta ennen kuin siitä säädetään harmonisoidusti EU-tasolla.

Edellä todetusta huolimatta on kuitenkin tarpeen varautua Basel III-uudistuksen mukaisen vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen muuttumiseen sitovaksi lähivuosina. Sitovalle vähimmäisomavaraisuusasteelle on nähtävissä vahvoja perusteita erityisesti globaalien finanssimarkkinoiden näkökulmasta esimerkiksi sen johdosta, että valtioiden niiden omassa valuutassa liikkeeseen laskemille velkasitoumuksille ei ehdotetussa uudessa EU-lainsäädännössä asetettaisi mitään pääomavaatimusta.

3.2 Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat vaatimukset

Voimassa olevassa luottolaitoslaissa ei ole 40 §:ään ja 49 §:ää lukuun ottamatta säännöksiä luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmistä. Tarkempia säännöksiä on sisällytetty Finanssivalvonnan määräyksiin sekä palkitsemisjärjestelmien osalta valtiovarainministeriön asetukseen. Lakiin on toiseen lisätä direktiivin edellyttämät uudet vaatimukset. Lisäksi nykyisin asetukseen ja Finanssivalvonnan määräyksiin sisältyvien keskeisten säännösten siirtäminen lain tasolle selkeyttäisi kansallista sääntelyä ja helpottaisi osaltaan Finanssivalvonnan toimintaa osana eurooppalaista pankkivalvontajärjestelmää. Erityisesti ottaen huomioon paikallispankkien osuuden Suomen rahoitusmarkkinoilla ja sijoituspalveluyritysten sisällyttämisen säännösten soveltamisalaan, laissa on toisaalta tarpeen korostaa direktiivin mukaista suhteellisuusperiaatetta hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevien säännösten soveltamisessa.

3.3 Seuraamusjärjestelmä

Nykyistä luottolaitostoiminnasta annettua lakia säädettäessä lain vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset säilytettiin pääosin ennallaan. Vahingonkorvausvastuuta koskeva sääntely tarkistettiin vastaamaan uuden osakeyhtiölain vastaavia säännöksiä. Merkittävimpänä nykyisten seuraamussäännösten puutteena voidaan pitää sitä, ettei Finanssivalvonnan käytössä ole rikemaksua lukuun ottamatta riittäviä taloudellisia seuraamuksia luottolaitoksille tai niiden johdolle. Euroopan pankkivalvontaviranomaisen vuonna 2009 tekemässä selvityksessä (CEBS 2009 47) Suomi osoittautui ainoaksi EU:n jäsenvaltioksi, jossa valvontaviranomaisella ei ollut lainkaan toimivaltaa määrätä taloudellisia hallinnollisia seuraamuksia luottolaitoksille tai niiden johdolle. Selvityksen mukaan lähes kaikilla valvontaviranomaisilla oli oikeus määrätä seuraamuksia sekä luottolaitoksille että niiden johtohenkilöille. Lisäksi Suomi kuului niihin harvoihin jäsenvaltioihin, joissa valvontaviranomainen ei ollut määrännyt mitään muitakaan hallintosanktioita luottolai-

toksille. Sittenkin Finanssivalvonta on antanut muutaman julkisen varoituksen myös luottolaitoksille. Sen sijaan esimerkiksi Ruotsin toimivaltainen valvontaviranomainen (*Finansinspektionen*) on antanut vuosittain useita kymmeniä sanktioita luottolaitoksille. Ruotsin valvontaviranomaisen käytössä oleva sanktion enimmäismäärä luottolaitoksille on nykyisin 50 miljoonaa Ruotsin kruunua. Edelleen selvityksen mukaan lähes kaikissa jäsenvaltioissa oikeus taloudellisten seuraamusten määräämiseen oli valvontaviranomaisella itsellään. Vain muutamassa valtiossa seuraamusten määräsi joko valvontaviranomaisen yhteyteen perustettu erillinen sanktiokomitea tai jokin muu taho, kuten esimerkiksi keskuspankki tai ministeriö. Yhdessäkään jäsenvaltiossa sanktioiden määräämisoikeus ei kuulunut tuomioistuimille.

Merkittävä osa luottolaitosdirektiivissä säädetyistä hallinnollisten seuraamusten soveltamisalaan kuuluvista teoista ja laiminlyönneistä on sellaisia, joita luottolaitoslain nykyiset rangaistussäännökset eivät koske. Osa luottolaitoslain kriminalisoineista kuitenkin kohdistuu samoihin rikkomuksiin kuin mistä direktiivi edellyttää säädettävän hallinnollisia seuraamuksia. Tältä osin luottolaitoslain rangaistussäännökset olisi mahdollista dekriminalisoida ja säätää vastaavat rikkomukset hallinnollisten seuraamusten soveltamisalaan. Toisaalta kriminalisoinnit voitaisiin näiltä osin jättää myös voimaan ja korvata niillä ainakin osin direktiivissä säädettyjen hallinnollisten seuraamusten täytäntöönpano, koska direktiivi tämän sallii. Direktiivin mukaan jäsenvaltiot voivat jättää säätämättä hallinnollisista seuraamuksista niiden säännösten rikkomisen osalta, joihin sovelletaan kansallista rikosoikeutta. Näin ollen kriminalisointien lisäksi kyseisten velvollisuuksien vastaisesta menettelystä voitaisiin säätää direktiivin edellyttämällä tavalla hallinnollisista seuraamuksista oikeushenkilöille.

Direktiivin kansallinen täytäntöönpano edellyttää, että Finanssivalvonnan käytössä oleva seuraamusmaksu ulotetaan eräiltä osin koskemaan myös luottolaitoslain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen vastaista menettelyä. Arvopaperimarkkinalainsäädännön kokonaisuudessaan (HE 32/2012 vp) seura-

musmaksun enimmäismäärää korotettiin niin, että nykyisin oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu voi olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään 10 miljoonaa euroa. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa puolestaan olla enintään kymmenen prosenttia henkilön viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloista, kuitenkin enintään 100 000 euroa.

Luottolaitosdirektiivin kansallinen täytäntöönpano edellyttää, että seuraamusmaksun nykyisiä enimmäismääriä direktiivissä säädettyjen rikkomusten osalta korotetaan. Direktiivi ensinnäkin edellyttää, että oikeushenkilöiden liikevaihto lasketaan koko konsernin liikevaihdosta, eikä ainoastaan tekoon tai laiminlyöntiin syyllistyneen oikeushenkilön liikevaihdosta. Finanssivalvonnasta annetun lain seuraamusmaksusäännöstä on luottolaitoslakia ja EU:n vakavaraisuusasetusta koskevien rikkomusten osalta muutettava niin, että seuraamusmaksun kohteena olevan oikeushenkilön ollessa emoyrityksen tytäryritys, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Lisäksi seuraamusmaksun enimmäismäärän on oltava kymmenen prosenttia oikeushenkilön liikevaihdosta ilman, että siihen liitetään nykyisin voimassa olevan lain sisältämää kymmenen miljoonan euron absoluuttista ylärajaa. Samoin luonnolliselle henkilölle määrättävän seuraamusmaksun enimmäismäärä on korotettava viiteen miljoonaan euroon. Nykyisen lain sisältämä henkilön tuloista laskettava kymmenen prosentin enimmäismäärä on myös poistettava. Direktiivin kansallinen täytäntöönpano edellyttää myös sitä, että seuraamusmaksu voidaan tarvittaessa määrätä kyseisiä enimmäismääriä suuremmaksi, mikäli rikkomuksella saatu ja määriteltävissä oleva hyöty sitä edellyttää. Tällaisissa tapauksissa seuraamusmaksun enimmäismäärän tulee olla kaksi kertaa suurempi kuin rikkomuksesta saatu taloudellinen hyöty, mikäli se on määriteltävissä.

Luottolaitosdirektiivin täytäntöönpano edellyttää lisäksi, että luottolaitoslakiin ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin lisätään direktiivin 71 artiklan edellyttämät säännök-

set luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen säännöksiä koskevien rikkomusten ilmoittamisesta. Kyseinen vihje- tai ilmoituskanava (*Whistleblowing* -järjestelmä) tarjoaa ensinnäkin mahdollisuuden raportoida Finanssivalvonnalle epäilyjä mahdollisista väärinkäytöksistä luottolaitosten toiminnassa. Toiseksi järjestelmä tarjoaa luottolaitosten palveluksessa oleville henkilöille mahdollisuuden raportoida sisäisesti työnantajalleen epäilyksiä mahdollisista väärinkäytöksistä. Nykyinen laki ei sisällä vastaavia säännöksiä.

3.4 Sivuliikkeiden valvonta

Luottolaitosdirektiivillä laajennetaan eräiltä osin isäntävaltion valvontaviranomaisten toimivaltaa valvoa ulkomaisen luottolaitoksen isäntävaltiossa olevaa sivuliikettä. Sivuliikkeiden valvonnan merkitys Suomessa saattaa tulevaisuudessa kasvaa, jos ulkomaisen pankkikonsernien Suomessa olevia tytäryrityksiä vastaisuudessa muutetaan sivuliikkeiksi.

Finanssivalvonnan mahdollisuudet puuttua erityisesti Suomessa toimivien ulkomaisten luottolaitosten ja niiden sivuliikkeiden taloudelliseen vakauteen ovat kuitenkin rajalliset, koska sivuliikkeet eivät ole erillisiä itsenäisiä oikeushenkilöitä. Isäntävaltion lainsäädännön mahdollisuudet rajoittuvat lähinnä sivuliikkeen sulkemiseen tilanteessa, jossa sivuliike tai kyseinen ulkomainen luottolaitos eivät täytä isäntävaltion lainsäädännössä Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti asetettuja vaatimuksia. Lisäksi sivuliikkeiden maksuvalmiudelle asetettavia vaatimuksia on tarkistettu vuonna 2010 tehdyllä lainmuutoksella.

Lakiin on kuitenkin tarpeen sisällyttää luottolaitosdirektiivin mukaiset säännökset Finanssivalvonnan oikeudesta tehdä myös oma-aloitteisesti tarkastuksia sivuliikkeessä, jos se on tarpeen Suomen finanssimarkkinoiden vakauden turvaamiseen liittyvistä syistä, sekä oikeudesta vaatia sivuliikkeeltä tässä tarkoituksessa myös säännöllistä raportointia.

Luottolaitosdirektiivin mukaan isäntävaltion valvontaviranomainen voi luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidatiosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktii-

vin (2001/24/EY) säännösten estämättä ryhtyä kriisitilanteissa tarpeellisiin toimiin tallettajien ja sijoittajien aseman turvaamiseksi. Tällaiset toimenpiteiden vaikutus lakkaa kuitenkin heti, kun kotivaltion viranomainen aloittaa mainitun direktiivin mukaiset toimet. Finanssivalvonta voi jo nykyisen lain nojalla tällaisessa tilanteessa kieltää sivuliikettä jatkamasta toimintaansa ja esimerkiksi vastaanottamasta uusia talletuksia. Nykyinen laki ei kuitenkaan mahdollista sivuliikkeen varojen jäädyttämistä talletuspaon estämiseksi samalla tavoin kuin talletuspankkien toiminnan keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) nojalla luottolaitosten osalta.

Koska sivuliike ei ole oikeudellisesti itsenäinen oikeushenkilö, ei Suomen lainsäädännön nojalla voida rajoittaa ulkomaista luottolaitosta maksamasta eräänntyneitä velkojaan ulkomailla. Suomen lailla ei mainitun direktiivin mukaan voida myöskään säätää suomalaisten tallettajien etuoikeudesta sivuliikkeen vastaanottamiin talletusvaroihin ulkomaisen luottolaitoksen konkurssissa eikä muutenkaan heikentää ulkomaisten velkojien asemaa.

Näistä syistä sivuliikkeen varojen jäädyttäminen sivuliikkeen sen Suomessa ottamien talletusten osalta olisi useimmissa tapauksissa suomalaisten tallettajien kannalta vahingollista, koska se voisi koskea ainoastaan tilannetta, jossa vastaavaa varojen jäädyttämistä ei ole tehty ulkomaisen luottolaitoksen kotivaltiossa. Ulkomaiset tallettajat olisivat tällöin suomalaisia tallettajia paremmassa asemassa voidessaan nostaa talletuksiaan vapaasti, mikä heikentäisi merkittävästi suomalaisten tallettajien mahdollisuuksia saada suoritus saatavastaan ulkomaisen luottolaitoksen konkurssissa.

On kuitenkin ajateltavissa, että joissain tilanteissa ulkomaisen sivuliikkeen varojen jäädyttäminen voi olla tarpeen sen estämiseksi, että Suomessa toimivan ulkomaisen luottolaitoksen taloudelliset vaikeudet aiheuttaisivat sivuliikkeessä sellaisen talletuspaon, joka voisi levitä suomalaisiin talletuspankkeihin. Tämän vuoksi on tarpeen harkita ulkomaisten sivuliikkeiden sisällyttämistä edellä mainitun talletuspankkien toiminnan keskeyttämistä koskevan lain soveltamisalaan.

Luottolaitosdirektiivin säännökset isäntävaltion oikeudesta valvoa ulkomaisten sivuliikkeiden maksuvalmiutta ovat epäselvät. Direktiivin *50 artiklan 4 kohdan* artiklan mukaan isäntävaltio voi eräissä tilanteissa ryhtyä tarpeellisiin toimiin isäntävaltion tallettajien ja sijoittajien aseman ja finanssimarkkinoiden vakauden turvaamiseksi. Säännöksen suhdetta muuhun EU-lainsäädäntöön, esimerkiksi EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaiseen, kotivaltiovalvontaan perustuvaan maksuvalmiussääntelyyn, ei direktiivissä ole määriteltä. EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaiset täysharmonisoidut määrälliset maksuvalmiusvaatimukset on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2015 alusta lähtien. Erityisesti tämän jälkeen on kyseenalaista, voiko isäntävaltio asettaa erillisiä vaatimuksia ulkomaisen ETA-sivuliikkeen valvonnalle.

Nykyisen lain mukaan sivuliikkeen maksuvalmiuden on oltava riittävällä tavalla turvattu. Luottolaitosdirektiivi edellyttää lisäksi, että kotivaltion valvontaviranomaisten on valvottava, että luottolaitos täyttää sen maksuvalmiuden valvonnalle asetetut laadulliset vaatimukset. Näiden vaatimusten mukaan luottolaitoksella on muun muassa oltava kirjallinen kuvaus maksuvalmiuden hallinnasta, joka sisältää muun ohessa kuvauksen siitä, miten luottolaitoksen ulkomaisten sivuliikkeiden maksuvalmius turvataan. Isäntävaltion valvontaviranomaisella on direktiivin mukainen oikeus saada kotivaltion viranomaisilta tätä koskeva tarvittavat tiedot ja mahdollisuus valvontakollegiossa yhdessä luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän valvontaan osallistuvien muiden ETA-valvontaviranomaisten kanssa arvioida luottolaitoksen maksuvalmiuden hallinnan riittävyyttä myös näiltä osin sekä tarvittaessa saattaa tätä koskeva erimielisyys Euroopan pankkivalvontaviranomaisen ratkaistavaksi. Finanssivalvonta voi myös jo nykyisen lain perusteella kieltää ulkomaisen sivuliikkeen toiminnan jatkamisen, jos se katsoo että sivuliike ei täytä edellä mainittua vaatimusta sivuliikkeen maksuvalmiuden riittävästä turvaamisesta. Finanssivalvonta voisi tehdä tällaisen päätöksen esimerkiksi sillä perusteella, että sivuliikkeen maksuvalmiutta ei ole turvattu edellä tarkoitettussa ulkomaisen luotto-

laitoksen maksuvalmiuden hallintasuunnitelman edellyttämällä tavalla tai että suunnitelma on sivuliikkeen osalta puutteellinen.

Euroopan unionin lainsäädäntö ei estä kolmansien maiden luottolaitosten ulkomaisten sivuliikkeiden maksuvalmiuden sääntelyä. Palvelujen kaupan vapauttamista koskevista Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista kuitenkin seuraa, että myöskään tällaisille sivuliikkeille ei voi asettaa ankarampia vaatimuksia kuin kotimaisille luottolaitoksille. Kolmansista maista olevien sivuliikkeiden maksuvalmiudelle voidaan siten asettaa määrällisiä vaatimuksia vasta, kun tällaiset vaatimukset aikanaan tulevat koskemaan suomalaisia luottolaitoksia. Tämän vuoksi ja koska Suomessa ei toistaiseksi ole kolmansista maista olevien ulkomaisten talletuspankkien sivuliikkeitä, myöskään kolmansista maista olevien sivuliikkeiden erilliselle maksuvalmiussääntelylle ei tässä yhteydessä vaikuta olevan riittäviä perusteita ainakaan ennen kuin suomalaisiin luottolaitoksiin ryhdytään soveltamaan määrällisiä maksuvalmiusvaatimuksia. Lisäksi tällaisten ulkomaisten sivuliikkeiden maksuvalmiuden ainakin laadulliselle hallinnalle voidaan asettaa ehtoja sivuliikkeen toimiluvassa jo nykyisen lain nojalla.

Kolmansien maiden luottolaitosten sivuliikkeiden vakaan toiminnan varmistamiseksi on kuitenkin tarpeen harkita kotimaisten luottolaitosten perustamispääomaa vastaavan vaatimuksen asettamista tällaisille sivuliikkeille. Vaikka niihin ei voisi soveltaa varsinaista pääomavaatimusta, koska ne eivät ole erillisiä oikeushenkilöitä, niiltä voitaisiin vaatia, että niillä on Suomessa jatkuvasti varoja vähintään luottolaitosten perustamispääomaa vastaava määrä.

3.5 Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa

Laissa ei nykyisin veloiteta luottolaitoksia noudattamaan asiakasliiketoiminnassaan hyvää pankkitapaa, toisin kuin mitä esimerkiksi sijoituspalvelujen ja vakuutusten tarjonnan osalta on säädetty. Hyvä pankkitapa perustuu nykyisin ainoastaan pankkien itsesääntelyyn eikä mahdollista Finanssivalvonnan toimival-

tuuksien käyttämistä, jos pankki menettelee yleisesti pankkitoiminnassa noudatettujen käytäntöjen vastaisesti asiakkaan vahingoksi. Ainakaan kuluttaja-asemassa olevalla asiakkaalla ei myöskään usein ole käytännössä mahdollisuuksia saattaa riita-asiaa yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi oikeudenkäyntikuluriskin vuoksi. Näistä syistä on tarpeen harkita lakiin nimenomaista säännöstä, jossa luottolaitokset veloitettaisiin noudattamaan hyvää pankkitapaa.

3.6 Luottolaitosten valvonta

YVM-asetus on suoraan sitova, minkä vuoksi sen määräyksiä ei ole tarpeen erikseen saattaa voimaan kansallisessa lainsäädännössä. Laissa on kuitenkin syytä selvyden vuoksi todeta, että Finanssivalvonta voi käyttää lain mukaista toimivaltaansa ainoastaan siltä osin kuin sitä ei ole mainitulla asetuksella siirretty yksinomaan EKP:lle. Finanssivalvonnan yhteistyö EKP:n kanssa määräytyisi niin ikään mainitun asetuksen sekä sen nojalla annettujen EKP:n asetusten ja päätösten mukaisesti eikä siitäkään ole tarpeen eikä osin mahdollista säätää laissa erikseen.

4 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

4.1 Tavoitteet

Esityksen tarkoituksena on tehdä kansalliseen lainsäädäntöön luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen edellyttämät muutokset.

Tavoitteena on luottolaitosdirektiivin edellyttämällä tavalla vahvistaa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten tappionkantokykyä ja parantaa niiden maksuvalmiutta Baselin pankkivalvontakomitean suositusten mukaisesti. Lisäksi ehdotusten tarkoituksena on yhtenäistää finanssimarkkinoiden sääntelyä EU:ssa korvaamalla kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvät luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten taloudellisen aseman valvontaa koskevat säännökset toimialaa suoraan sitovalla EU:n vakavaraisuusasetuksella.

Lisäksi ehdotetuilla säännöksillä pyritään parantamaan luottolaitosten ja sijoituspalve-

luovutusten hallintoa ja riskienhallintaa sekä taloudellisen aseman, hallinnon ja riskienhallinnan valvontaa sekä tehostamaan lain noudattamista säätämällä nykyistä ankarampia seuraamuksia lain noudattamisen laiminlyömisestä.

Tehokkaat hallinnolliset seuraamusjärjestelmät ovat tarpeen turvaamaan EU:n pankkisääntelyn noudattamisen, suojaamaan pankkipalvelujen käyttäjiä sekä varmistamaan pankkimarkkinoiden turvallisuuden ja vakauden. Nykyisin voimassa olevien seuraamusjärjestelmien on havaittu olevan riittämättömiä ja vaihtelevan jäsenvaltiosta toiseen. Samoin hallinnollisten seuraamusten tosiasiallisessa käyttämisessä on ollut huomattavia kansallisia eroja. Näistä syistä Suomen kansallista seuraamusjärjestelmää on lujitettava direktiivin tavoitteiden mukaisesti säätämällä riittävän varoittavista hallinnollisista seuraamuksista, joita sovelletaan direktiivin ja asetuksen tärkeimpiä säännöksiä rikottaessa. Euroopan komissio tulee myös valvomaan sitä, kuinka tehokkaasti direktiivin edellyttämä seuraamusjärjestelmä on jäsenvaltioissa tosiasiallisesti toimeenpannut ja toiminut. Tässä arvioinnissa ratkaisevina kriteereinä ovat sekä havaittujen rikkomusten ja määrättyjen seuraamusten lukumäärä että seuraamusten määräämisessä sovellettavat käytännöt. Luottolaitosdirektiivin 71 artiklan edellyttämien vihje- tai ilmoituskanavien tarkoitus on nostaa säännöksiä rikkoivien kiinnijäämisriskiä ja tehostaa näin säännösten noudattamista ja niiden valvontaa. Toimiva yhtiön sisäinen ilmoituskanava tehostaa myös yhtiön sisäistä riskien hallintaa.

Esityksen tavoitteena on lisäksi selkeyttää Finanssivalvonnan toimivaltaa suurimpien luottolaitosten valvontavastuun siirtyessä EKP:lle YVM-asetuksen mukaisesti.

Ehdotuksella pyritään myös selkeyttämään nykyisen lainsäädännön rakennetta.

4.2 Keskeiset ehdotukset

4.2.1 Lainsäädännön rakenne

Nykyinen luottolaitoslaki ehdotetaan korvattavaksi uudella samannimisellä lailla. La-

ki vastaisi pääosin nykyistä lakia lukuun ottamatta luottolaitoksen vakavaraisuutta ja muuta taloudellista asemaa koskevia säännöksiä, mukaan lukien luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistaminen, joista pääosin säädetään suoraan sitovalla EU:n vakavaraisuusasetuksella. Vakavaraisuussääntelyn osalta lakiin ehdotetaan kuitenkin lisättäväksi luottolaitosdirektiivin edellyttämät säännökset luottolaitoksille asetettavista lisäpääomavaatimuksista.

Euroopan unionin asetuksen oikeudellisesta luonteesta seuraa, että lain tai sen nojalla annettujen alemmanasteisten säädösten tai määräysten ollessa ristiriidassa EU:n vakavaraisuusasetuksen tai sen nojalla annetun alemman asteisen suoraan velvoittavan sääntelyn kanssa asetuksen ja alemmanasteisen säädöksen säännökset syrjäyttäisivät kansalliset säännökset ja määräykset.

Lain rakenteen selkeyttämiseksi lain luvut ehdotetaan jaettavaksi erillisiin osastoihin ja kunkin luvun pykälät ehdotetaan numeroitavaksi nykyisestä poiketen lukukohtaisesti.

Luottolaitoksen toimilupahakemukseen sisällytettävistä tiedoista sekä luottolaitoksen omistajavalvontaan liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta säädettäisiin tarkemmin, kuten nykyisinkin, valtiovarainministeriön asetuksella. Nykyisestä poiketen valtiovarainministeriön asetuksella annettaisiin tarkemmat määräykset myös lisäpääomavaatimusten asettamisesta ja julkistamisesta. Lisäksi ehdotetaan, että EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena eräiden suurten asiakasriskien sääntelyyn liittyvien kysymysten osalta toimisi valtiovarainministeriö. Tämän mukaisesti asetukseen sisältyvien sääntelyvaihtoehtojen valinnasta näiltä osin päätettäisiin niin ikään, kuten nykyisinkin, valtiovarainministeriön asetuksella.

EU:n vakavaraisuusasetuksen sitovan luonteen vuoksi Finanssivalvonnan oikeus antaa tarkempia määräyksiä rajoittuisi käytännössä merkittävästi. Laissa säädettäisiin kuitenkin edelleen nykyistä lakia vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta antaa luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen täytäntönpäätöksen edellyttämiä tarkempia määräyksiä. Käytännössä nämä määräykset voisivat koskea lähinnä lisäpääomavaatimusten las-

kemista ja julkistamista sekä niitä seikkoja, joissa asetukseen sisältyy sellaisia sääntelyoptioita, joiden valinta on asetuksessa säädetty toimivaltaisen viranomaisen tehtäväksi eikä ehdotetussa laissa ole erikseen säädetty tällaisen toimivallan kuulumisesta valtiovarainministeriölle.

4.2.2 Luottolaitoksen taloudellisen aseman valvonta

Kiinteä sekä järjestelmäriskin kannalta merkittäviin luottolaitoksiin sovellettava lisäpääomavaatimus

Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi direktiivin edellyttämät pakolliset säännökset kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille asetettavista lisäpääomavaatimuksista. Viimeksi mainitut lisäpääomavaatimukset asetettaisiin direktiivin mukaisesti erikseen maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille ja muille rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille. Ensiksi mainituilla tarkoitetaan luottolaitoksia, joiden maksukyvyttömyys olisi uhka koko maailman rahoitusmarkkinoiden vakaudelle, ja viimeksi mainituilla luottolaitoksia, jotka saattaisivat vastaavasti aiheuttaa uhkaa Suomen tai EU:n rahoitusmarkkinoiden vakaudelle.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimusta ei ole tarpeen erikseen tarkemmin määritellä, koska käytännössä tällaiset luottolaitokset ja niihin sovellettavat lisäpääomavaatimukset yksilöidään kansainvälisellä tasolla. Sitä vastoin muut rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävät luottolaitokset on tarpeen määritellä objektiivisin kriteerein lain riittävän ennustettavuuden varmistamiseksi ja viranomaisen harkintavallan rajaamiseksi perustuslain vakiintuneen tulkinnan kannalta riittävällä tavalla. Tämän vuoksi muulla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella tarkoitettaisiin lähtökohtaisesti luottolaitosta, jonka taseen loppusumma, tai jos tällaiseen luottolaitokseen sovelletaan konsolidoitua valvontaa, sen ylim-

män suomalaisen emoyrityksen tasolla konsolidoidun taseen loppusumma on vähintään miljardi euroa. Finanssivalvonta voisi kuitenkin määrätä rajan ylittävällekin luottolaitokselle 0 prosentin pääomavaatimuksen, jos luottolaitos ei muuten täytä kansainvälisesti vakiintuneiden periaatteiden mukaisesti määritellyn rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen kriteerejä.

Kiinteä lisäpääomavaatimus olisi direktiivin vähimmäisvaatimuksen mukaisesti 2,5 prosenttia luottolaitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti lasketun kokonaisriskin määrästä. Vaatimusta sovellettaisiin sekä yksittäisen luottolaitoksen että konsolidoidulla tasolla.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille asetettavan lisäpääomavaatimuksen asettamiseksi toimivaltaisen viranomaisen olisi Euroopan pankkiviranomaisen antaman teknisen standardin mukaisia periaatteita noudattaen luokiteltava tällaiset luottolaitokset viiteen luokkaan. Luokitus perustuisi direktiivin mukaisiin periaatteisiin. Laissa säädettäisiin siitä, että alimpaan luokkaan sovellettaisiin 1,0 prosentin lisäpääomavaatimusta ja kuhunkin seuraavaan luokkaan edelliseen luokkaan sovellettavaa lisäpääomavaatimusta 0,5 prosentilla korotettuna, lukuun ottamatta ylintä luokkaa. Ylimpään luokkaan sovellettava lisäpääomavaatimus olisi 3,5 prosenttia. Toimivaltaiseksi viranomaiseksi ehdotetaan tältä osin Finanssivalvontaa. Samoin kuin muuttuvan lisäpääomavaatimuksen osalta, päätös olisi tehtävä Finanssivalvonnan johtokunnassa ja ennen päätöksen tekemistä olisi kuultava muita rahoitusmarkkinaviranomaisia.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille asetettavaa pääomavaatimusta sovellettaisiin ainoastaan konsolidointiryhmän ylimmän ETA-alueella olevan emoyrityksen konsolidoidulla tasolla.

Muille rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille asetettaisiin 0—2 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus, jonka taso määräytyisi laissa tarkemmin säädettävien perusteiden nojalla käyttäen vastaavatyypistä luokittelua kuin maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaati-

muksen määrittelyssä. Vaatimusta sovellettaisiin luottolaitokseen, jonka konsolidoidusta valvonnasta Finanssivalvonta vastaa, riippumatta siitä onko tällainen konsolidointiryhmä toisessa ETA-valtiossa olevan konsolidointiryhmän alakonsolidointiryhmä.

Edellä mainittujen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä luottolaitoksille asetettavien lisäpääomavaatimusten yhteensovittamiseksi säädettäisiin direktiivin mukaisesti, että jos luottolaitokseen tai sen konsolidointiryhmään tulisi sovellettavaksi molemmat lisäpääomavaatimukset, näistä sovellettaisiin ainoastaan korkeampaa vaatimusta.

Sekä kiinteä lisäpääomavaatimus että järjestelmäriskin kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimus olisi direktiivin edellyttämällä tavalla katettava yksinomaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 26–40 artiklassa määritellyllä ydinpääomalla.

Kiinteän ja muuttuvan lisäpääomavaatimuksen sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviin luottolaitoksiin sovellettavan lisäpääomavaatimuksen täyttämättä jättämisestä seuraisi direktiivin mukaisesti ainoastaan laissa tarkemmin säädettävä voitonjakorajotus.

EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaan omien varojen vähimmäismäärää koskevia vaatimuksia sovellettaisiin ainoastaan sijoituspalveluyrityksiin, jotka toteuttavat arvopaperikauppatoimeksiantoja asiakkaan lukuun, antavat sijoitusneuvontaa taikka hoitavat asiakkaan omaisuutta tai muuten säilyttävät asiakkaiden varoja. Tämän mukaisesti ehdotetaan, että myöskään lisäpääomavaatimuksia ei sovellettaisi tällaisiin yrityksiin, vaikka siitä ei EU:n vakavaraisuusasetuksessa eikä direktiivissä nimenomaisesti säädetkään. Lisäksi ehdotetaan direktiiviin mukaisesti, että lisäpääomavaatimuksia ei sovellettaisi muihinkaan sijoituspalveluyrityksiin, joiden henkilöstön määrä on vähemmän kuin 250 tai joiden taseen loppusumma on enintään 250 000 euroa.

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimuksia sovellettaisiin myös sijoituspalveluyrityksiin, mutta käytännössä sijoituspalveluyritykset jäisivät Suomessa näiden vaatimusten ulkopuolelle.

Vakavaraisuus- ja maksuvalmiusriskien hallinnalle asetettavat laadulliset vaatimukset

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi luottolaitosdirektiivin edellyttämät säännökset Finanssivalvonnan velvollisuuksista laatia valvottavia koskeva säännöllinen arvio (*valvonta-arvio*) sekä Finanssivalvonnan valtuuksista puuttua sellaisen valvottavan toimintaan, jonka riskien hallinta ei täytä lain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimuksia. Myös näiltä osin ehdotettu laki vastaisi pääosin nykyistä lakia.

Nykyisestä laista poiketen lakiin sisällytettäisiin yksityiskohtaiset säännökset edellä mainittuun arvioon sisällytettävistä seikoista. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännökset Finanssivalvonnan velvollisuudesta vahvistaa vuosittainen valvontaohjelma sekä valvontaohjelman vähimmäissisällöstä. Niin ikään nykyisestä laista poiketen laissa säädettäisiin myös Finanssivalvonnan velvollisuudesta tehdä tarvittaessa luottolaitoksille kuormituskokeita sekä tarkistaa säännöllisesti luottolaitosten vakavaraisuuslaskennassaan käytettävien sisäisten menetelmien asianmukaisuus.

Finanssivalvonnan valtuuksista puuttua sellaisen valvottavan toimintaan, jonka riskien hallinta ei täytä lain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimuksia, säädettäisiin luottolaitosdirektiivin edellyttämällä tavalla nykyistä laajemmin. Finanssivalvonnalle annettaisiin muun muassa oikeus rajoittaa tällaisissa tilanteissa tulospalkkioiden maksamista luottolaitoksen johdolle, vaatia tiheämpää ja yksityiskohtaisempaa raportointia ja asettaa määrällisiä vaatimuksia maksuvalmiudelle. Lisäksi lakiin sisällytettäisiin nykyistä yksityiskohtaisemmat säännökset seikoista, jotka Finanssivalvonnan on otettava huomioon harkitessaan luottolaitoskohtaisen lisäpääomavaatimuksen asettamista sellaiselle luottolaitokselle, jonka riskien hallinnassa on havaittu puutteita. Lakiin ehdotetaan lisäksi sisällytettäväksi direktiivin mukainen säännös Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa laissa tarkemmin määritellyissä kriisitilanteissa tietoja ulkomaan viranomaisille.

Määrälliset maksuvalmiusvaatimukset

Lakiin ei ehdoteta sisällytettäväksi EU:n vakavaraisuusasetuksen mahdollistamia mää-

rällisiä maksuvalmiusvaatimuksia. Näiden vaatimusten on määrä tulla voimaan suoraan asetuksen nojalla vuonna 2015, mutta asetus mahdollistaa vastaavien kansallisten vaatimusten säätämisen jo ennen pakottavan sääntelyn voimaantuloa. Kansalliset säännökset kumoutuisivat kuitenkin asetuksen tullessa tältä osin voimaan.

Ottaen huomioon sitovien maksuvalmiusvaatimusten keskeneräisyyden kansainvälisellä tasolla ja mahdollisen kansallisen lainsäädännön lyhyen voimassaoloajan, määrällisiä maksuvalmiusvaatimuksia ei ole pidetty tässä vaiheessa perusteltuna esittää. Finanssivalvonta voisi sille ehdotettujen lisävaltuuksien nojalla kuitenkin asettaa tällaisia vaatimuksia sellaiselle luottolaitokselle, jonka maksuvalmiusriskien hallinta ei täytä sille asetettuja laadullisia vaatimuksia.

4.2.3 Makrovakauden valvonta

Muuttuva lisäpääomavaatimus

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi luottolaitosdirektiivin edellyttämät säännökset muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta. Muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta ehdotetaan säädettäväksi pääosin direktiivin vähimmäisvaatimusten mukaisesti.

Muuttuva lisäpääomavaatimus olisi enintään 2,5 prosenttia luottolaitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti lasketusta kokonaisriskistä. Direktiivin vähimmäisvaatimuksista poiketen toisessa ETA-valtiossa sijaitseviin eriin sovellettaisiin kuitenkin muuttuvan lisäpääomavaatimuksen osalta sijaintivaltiossa kulloinkin sovellettavaa lisäpääomavaatimusta.

Muuttuvaa lisäpääomavaatimusta sovellettaisiin sekä yksittäisen luottolaitoksen tasolla että konsolidoidulla tasolla.

Muuttuva lisäpääomavaatimus olisi direktiivin edellyttämällä tavalla katettava yksinomaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 26–40 artiklassa määritellyllä ydinpääomalla.

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrittämisen lähtökohtana olisi direktiivin mukaisesti kultakin vuosineljännekseltä lasketavan luottokannan ja bruttokansantuotteen välisen suhteen poikkeama tämän suhteen

pitkäaikaisesta trendistä. Suhteen laskemisesta ehdotetaan säädettäväksi tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

Koska edellä mainittu luottokannan ja bruttokansantuotteen suhde ei kaikissa tapauksissa yksinään ole riittävä muuttuvan lisäpääomavaatimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, lisäpääomavaatimuksen asettamisessa voitaisiin ehdotettujen säännösten mukaan käyttää myös muita suhdannetilannetta kuvaavia muuttujia. Tällaisia olisivat erityisesti rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta merkittävien varallisuushintojen nousu ja vakauden kannalta merkittävien toimialojen velkaantuneisuuden kasvu. Laissa ei kuitenkaan määriteltäisi tällaisia rinnakkaisia muuttujia tyhjentävästi vaan niiden käyttö jäisi kussakin tilanteessa lisäpääomavaatimuksen asettamisesta vastaavan viranomaisen harkintaan.

Lisäpääomavaatimuksen täyttäminen ei muista pääomavaatimuksen poiketen olisi toimilupaedellytys vaan vaatimuksen alittumisesta seuraisi ainoastaan direktiivin mukainen voitonjakorajoitus, jonka suuruus määräytyisi direktiivin mukaisesti suhteessa alituksen määrään. Voitonjakorajoituksen lisäksi luottolaitokselle, joka ei täytä lisäpääomavaatimusta, asetettaisiin velvollisuus laatia suunnitelma toimenpiteistä, joihin luottolaitos aikoo ryhtyä täyttääkseen vaatimuksen.

Lisäpääomavaatimuksen asettamista, purkamista tai ennallaan pitämistä koskeva päätös olisi tehtävä ja julkistettava perustelutneen neljännesvuosittain.

Suhdannevaihteluja tasoittavien pääomapuskurien käytöstä makrovakauden valvonassa ei ole toistaiseksi kertynyt kokemusta. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon sen, että finanssisektorin suhteellinen koko Suomessa ei ole erityisen suuri ja suomalaiset luottolaitokset ovat kansainvälisesti katsoen varsin vakavaraisia, tässä vaiheessa ei ehdoteta sisällytettäväksi lainsäädäntöön muita lisäpääomavaatimuksia kuin edellä mainitut direktiivin edellyttämät vähimmäislisäpääomavaatimukset. Myöskään Baselin pankkivalvontakomitean suosituksen mukaista kolmen prosentin vähimmäisomavaraisuusastetta ei ehdota sisällytettäväksi Suomen lainsäädäntöön ennen kuin siitä säädetään harmonisoidusti EU-tasolla.

EU-säännösten mukaan lisäpääomavaatimusta koskeva päätös on tarkistettava vähintään neljännesvuosittain. Tämän lisäksi on katsottu tarpeelliseksi sisällyttää lakiin erityiset säännökset myös valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin oikeudesta saattaa makrovakausero- ja valvontaa koskeva asia Finanssivalvonnan johtokunnan käsiteltäväksi milloin tahansa, jotta tarvittavien toimenpiteiden valmistelu voidaan aloittaa riittävän ajoissa. Ehdotetut säännökset eivät estäisi Finanssivalvontaa oma-aloitteisesti käsittelemästä lisäpääomavaatimusten tarkistamista lakisäänteistä määrärajoista riippumatta. Lisäpääomavaatimusten mahdollisimman oikea-aikaisen asettamisen varmistamiseksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös säännös siitä, että ESRB:n makrovakausero- ja valvontaan liittyvät suositukset ja varoitukset on viipymättä saatettava Finanssivalvonnan johtokunnan käsiteltäväksi siltä osin kuin ne ovat Suomen kannalta merkityksellisiä.

Finanssivalvonnan lakisäänteisiä tehtäviä koskevaa säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi lisäämällä viittaus makrovakausero- ja valvontaa koskevien, laissa erikseen säädettyjen välineiden käyttöä koskeviin päätöksiin. Ehdotettujen muutosten ei ole katsottu edellyttävän muita Finanssivalvonnan toimintaa ja sen tavoitteita koskevien yleissäännösten muuttamista erityisesti sen johdosta, että Finanssivalvonnan lakisäänteisenä tehtävänä on jo nykyisin seurata ja arvioida finanssimarkkinoiden ja finanssimarkkinoilla toimivien toimintaympäristön ja muiden yleisten toimintaedellytysten kehitystä. Myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen päätösten kiinteistö- ja vakuudellisiin saamiin sovellettavan pääomavaatimuksen asettamisesta asetuksessa säädettyä tasoa korkeammaksi olisi tehtävä Finanssivalvonnan johtokunnassa, koska nämä päätökset liittyvät keskeisesti finanssimarkkinoiden makrovakausero- ja valvontaan.

Sijoituspalvelulakiin lisättäisiin säännös siitä, että lisäpääomavaatimuksia koskevia säännöksiä ei sovelleta laissa tarkemmin määriteltäviin pieniin ja keskisuuriin sijoituspalveluyrityksiin. Koska sijoituspalveluyrityksillä ei ole arvioitu oleman Suomessa makrovakausero- ja valvonnan kannalta suurta merkitystä, lakia ehdotetaan sovellettavaksi

tältä osin luottolaitosdirektiivin vähimmäisvaatimusten mukaisesti, jotka määräytyvät EU:n pienten ja keskisuurten yritysten määritelmää koskevan Euroopan komission suosituksen 2003/36/EY perusteella.

Muut makrovakausero- ja valvonnan välineet

EU-lainsäädännön edellyttämän pakollisen muuttuvan pääomavaatimuksen lisäksi ehdotetaan että Suomen lainsäädäntöön sisällytettäisiin myös sitovaa enimmäisluototussuhdetta koskevat säännökset. Ehdotuksen mukaan asunnon hankintaa varten myönnettävä laina ei saisi ylittää 90 prosenttia luoton vakuudeksi annettavien vakuuksien arvosta kuitenkin siten, että ensiasuntoa hankittaessa sovellettaisiin lievempää 95 prosentin enimmäisluototussuhdetta. Rajoituksia ei ehdoteta koskemaan muuta vakuudellista luotonantoa tällaisen muun luotonannon suhteellisen vähäisen makrotaloudellisen merkityksen vuoksi. Enimmäisluototussuhdetta koskevat rajoitukset tulisivat sovellettaviksi vain tilanteissa, joissa luoton käyttötarkoituksena on asunto-osakkeiden tai asuinkiinteistön hankkiminen ja joissa luotolla hankittava asunto annetaan vakuudeksi.

Lisäksi ehdotetaan, että pysyvää lakisäänteistä enimmäisluototussuhdetta voitaisiin harkinnanvaraisesti tiukentaa, jos se on tarpeen rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien poikkeuksellisen kasvun rajoittamiseksi esimerkiksi asuntohintojen poikkeuksellisen nousun tai muiden asuntomarkkinoihin liittyvien riskien voimakkaan kasvun johdosta. Sitovan enimmäisluototussuhteen tiukentamisesta päättäisi Finanssivalvonta samalla tavoin kuin muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta.

Erityisesti ensiasunnon hankkimisen helpottamiseksi ehdotetaan, että enimmäisluototussuhteen laskemisessa saataisiin ottaa huomioon myös asiakkaalla olevat muut vakuudet kuin luotolla hankittava asunto, henkilötakauksia lukuun ottamatta. Tällaisten vakuuksien hyväksyminen ei myöskään tosiasiallisesti heikentäisi sääntelyn yhtenä tavoitteena olevaa kotitalouksien velkaantumisen hillitsemistä. Finanssivalvonta voisi lisäksi päättäessään edellä tarkoitettulla tavalla

enimmäisluototussuhteen tiukentamisesta rajoittaa huomioon otettavien vakuuksien määritelmää siten, että vakuuksiksi hyväksyttäisiin vain esinevakuudet, mutta ei esimerkiksi luotto- tai rahoituslaitoksen tai julkisyhteisön myöntämää takausta eikä vakuutusyhtiön myöntämää lainaturvavakuutusta. Henkilötakaukset ehdotetaan kaikissa tapauksissa jätettäväksi huomioon ottamatta muun muassa sen vuoksi, että lainsäädännössä ei ole aikaisempien kriisien aikana saatujen kokemusten johdosta syytä luoda kannustimia henkilötakauksien käytölle vakuuksina.

Lakiin ei ehdoteta sisällytettäväksi muita kansallisessa harkinnassa olevia makrovakauden valvonnan välineitä, kuten luoton määrän suhdetta asiakkaan tuloihin koskevaa rajoituksia. Tällaisia muita valvontakeinoja on tarkoituksenmukaista arvioida myöhemmin, kun nyt ehdotettujen valvontavälineiden käytöstä on saatu riittävästi kokemusta.

Makrovakauden valvonnan hallinnollinen järjestäminen

Direktiivin edellyttämäksi makrovakauden valvonnasta vastaavaksi viranomaiseksi ehdotetaan Finanssivalvontaa. Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamista ja purkamista tai enimmäisluototussuhteen tiukentamista koskevien päätösten ei ole arvioitu olevan luonteeltaan tai laajuudeltaan sellaisia, että niiden vuoksi olisi tarpeen perustaa uusi viranomainen tai luoda uusia viranomaisten lakisäätteisiä yhteistyöelimiä.

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamista, purkamista ja ennallaan pitämistä sekä enimmäisluototussuhdetta koskevat päätökset olisi tehtävä Finanssivalvonnan johtokunnassa, jonka jäseninä ovat kahden riippumattoman edustajan lisäksi valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja Suomen Pankin nimeämät jäsenet. Koska mainitut viranomaiset eivät kuitenkaan muodollisesti ole itse edustettuina johtokunnassa, lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi nimenomainen säännös Finanssivalvonnan velvollisuudesta valmistella nämä päätökset yhdessä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa sekä pyytää näiltä viranomaisilta samoin kuin

sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntonen päätöksen tekemistä.

4.2.4 Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä ja riskien hallintajärjestelmiä koskevat vaatimukset

Riskien hallintajärjestelmiä koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen riskienhallintajärjestelmiä koskevat velvollisuudet, joista säädetään direktiivin 74—87 artiklassa, ehdotetaan säädettäväksi direktiivin mukaisina ja sisällytettäväksi lain 9 lukuun. Sääntely tarkentuu voimassa olevaan sääntelyyn verrattuna siten, että yleissäännöksen lisäksi lain tasolla säädettäisiin erikseen kutakin riskilajia koskevista yksityiskohtaisemmista vaatimuksista nykyisten Finanssivalvonnan määräysten sijasta.

Riskienhallinta olisi järjestettävä siten, että luottolaitoksen hallitus voi saada kokonaiskuvan laitoksen sekä raportointihetken riskeistä että tulevista riskeistä. Merkittävän luottolaitoksen olisi perustettava hallituksen jäsenistä koostuva riskivaliokunta avustamaan hallitusta riskejä koskevissa asioissa. Merkittävällä luottolaitoksella tarkoitettaisiin laissa tarkemmin määriteltävää maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävää luottolaitosta sekä muuta rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävää luottolaitosta, joille voitaisiin laissa ehdotetulla tavalla asettaa myös erityinen lisäpääomavaatimus.

Luottolaitoksella olisi joka tapauksessa oltava erityinen liiketoiminnoista riippumaton riskien valvontatoiminto, jonka johtajan asema olisi luotava vahvaksi luottolaitoksen organisaatiossa. Luottolaitoksen on ylläpidettävä riittävästi omia voimavaroja luottoriskien arvioimiseksi eikä se saa enää luottaa kaavamaisesti tai mekaanisesti ulkopuolisiin luottoluokituksiin. Merkittävien luottolaitosten on pyrittävä käyttämään sisäisen luottoluokituksen menetelmiä omien varojen ja olennaisten suurten luottoriskien arvioimiseen. Maksuvalmiuden ylläpitämistä — mukaan luettuina niitä koskevat kuormitustestit ja maksuvalmiuden palauttamissuunnitelman ylläpitovelvollisuus — koskevat aiempaa tarkemmat vaatimukset. Luottolaitoksen on

myös arvioitava riskienhallintajärjestelmiään vuosittain.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät

Direktiivi sisältää aiempaa tarkempia hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevia keskeisiä periaatteita, kuten hallituksen tehtäviä, kokoonpanoa, jäsenten osaamista sekä hallitustyöskentelyn laatua koskevia velvollisuuksia. EU:n vakavaraisuusasetuksen 422 artiklan mukaan luottolaitoksen on julkistettava sekä riskienhallintapolitiikan sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmien sisältö.

Muun muassa hallinto- ja ohjausjärjestelmiä yleisesti koskeva direktiivin 88 artikla ja hallituksen jäsenille asetettavia vaatimuksia koskeva 91 artikla ovat uusia ja niitä vastaavat säännökset on tarpeen sisällyttää lakiin. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös säännökset nimitysvaliokunnasta, tarkastusvaliokunnasta ja luottolaitoksen johdon ajankäytöstä.

Palkitseminen

Palkitsemisjärjestelmiä koskevat ehdotetut säännökset perustuvat direktiivin 92–96 artiklaan ja pysyvät asiallisesti lähes muuttumattomina. Voimassa oleva sääntely ehdotetaan kuitenkin selvyuden vuoksi siirrettäväksi valtiovarainministeriön asetuksesta (1372/2010) lakiin. Muuttuvia palkkioita koskevat direktiivin periaatteet tarkentuvat kuitenkin jonkin verran. Kiinteän ja muuttuvan palkkion välisten perusteiden on selkeästi erotettava toisistaan. Muuttuvan palkkion enimmäismääräksi säädettäisiin 100 % henkilölle maksettavan kiinteän palkkion kokonaismäärästä. Yhtiökokouksen päätöksellä olisi mahdollista hyväksyä muuttuva palkkio, joka on enintään 200 % kiinteästä palkkiosta. Kuten nykyään, luottolaitoksen on EU:n vakavaraisuusasetuksen 435 artiklan nojalla tulevaisuudessa edelleen julkistettava keskeiset tiedot palkitsemisjärjestelmistään.

Ainoa palkitsemisjärjestelmiä koskeva direktiivin artiklakohta, jota ei pidetä tarpeellisenä panna täytäntöön kansallisesti, on 94 artiklan 1 kohdan g alakohdan (iii) luetelma-kohta, joka koskee muuna kuin rahana maksettaviin muuttuviin palkkioihin sovellettavaa diskonttokorkoa. Mikäli artiklakohta

pantaisiin täytäntöön, se kasvattaisi käytännössä muuttuvien palkkioiden sallittua enimmäismäärää.

Luottolaitoksen hallintoelin, johto ja toimiva johto

Laissa ehdotetaan hallintoon ja ohjaukseen liittyvissä säännöksissä käytettäväksi yläkäsitteenä termiä luottolaitoksen ”johto”. Se olisi laajempi kuin osakeyhtiölain ja osuuskuntalain 6 luvun käsite, jonka mukaan ”johdolla” tarkoitetaan vain hallitusta, hallituneuvostoa ja toimitusjohtajaa. Luottolaitoksen ”johtoon” ehdotetaan siten sisällytettäväksi alaryhmänä myös laissa erikseen määriteltävä ”toimiva johto”. Sillä tarkoitettaisiin toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia henkilöitä, jotka ovat luottolaitoksen ylimmissä johdotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa.

Finanssivalvonnan määräyksissä käytetään tällä hetkellä vastaavaa terminologiaa (1.3 Luotettava hallinto ja toiminnan järjestäminen, kohta 5.2 ”Toimiva johto”). Termi ”toimiva johto” palvelee luottolaitoksia koskevaa sääntelyä, sillä useat velvollisuudet – esimerkiksi hallituksen valvontatehtävä sekä johdon ammattitaitoa ja luotettavuutta koskeva, niin kutsuttu ”*fit and proper*” – sääntely, kohdistuu myös yhtiöoikeudellisen johdon ulkopuolisiin henkilöihin.

4.2.5 Seuraamusjärjestelmä

Luottolaitosdirektiivin sisältämät hallinnolliset seuraamusäännökset ehdotetaan sisällytettävän luottolaitostoiminnasta annetun lain 22 lukuun. Sijoituspalvelulain 15 lukuun ehdotetaan sisällytettävän vastaavat seuraamusäännökset sellaisten luottolaitostoiminnasta annetun lain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkomisten osalta, joita sovelletaan myös sijoituspalveluyrityksiin. Luottolaitosdirektiivin edellyttämät taloudelliset seuraamukset ehdotetaan sisällytettäväksi Finanssivalvonnasta annetun lain mukaisen seuraamusmaksun soveltamisalaan. Muiden kuin seuraamusmaksun soveltamisalaan ehdotettujen säännösten ja määräysten laiminlyönnistä tai rikkomisesta voitaisiin edelleen

määrätä rikemaksu Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n soveltamisedellytysten täytyessä taikka antaa julkinen varoitus Finanssivalvonnasta annetun lain 39 §:n perusteella. Hallinnollisten seuraamusten keskinäinen suhde ehdotetaan järjestettävän arvopaperimarkkinalain kokonaisuudistuksessa omaksutuin tavoin. Julkinen varoitus olisi siten ensisijainen seuraamus kaikkien muiden kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:ssä säädetyn rikemaksun ja lain 40 §:ssä säädetyn seuraamusmaksun soveltamisalaan kuuluvien säännösten tai määräysten rikkomisen osalta. Rikemaksun sijaan voitaisiin myös poikkeuksellisesti määrätä seuraamusmaksu. Tämä edellyttäisi teon tai laiminlyönnin erityistä moitittavuutta. Seuraamusmaksun soveltamisalaan ehdotettujen säännösten rikkomisesta voitaisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 42 §:ssä säädetyn edellytyksin antaa seuraamusmaksun sijaan julkinen varoitus.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan rikemaksu voidaan määrätä sille, joka laiminlyö tai rikkoo velvollisuuden toimittaa Finanssivalvonnalle 18 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettuja tietoja taikka muita tietoja, jotka on säädetty tai määrätty säännöllisesti toimitettavaksi Finanssivalvonnan laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi. Kyseisen säännöksen perusteella rikemaksua voidaan siten soveltaa myös kaikkien sellaisten luottolaitoslain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen sekä niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomiseen, joissa on asetettu säännöllinen raportointivelvollisuus Finanssivalvonnalle. Tästä syystä ei ole tarpeen sisällyttää luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin erillistä rikemaksua koskevaa säännöstä, jossa tyhjentävästi luettelaisiin kaikki ne raportointivelvollisuudet, joiden rikkominen kuuluisi rikemaksun soveltamisalaan. Jos Finanssivalvonnalle säännöllisesti toimitettavia tietoja koskevien ja siten lähtökohtaisesti rikemaksun soveltamisalaan kuuluvien säännösten tai määräysten laiminlyönti tai rikkominen olisi erityisen moitittavaa, voitaisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 4 momentin perusteella rikemaksun sijaan määrätä poikkeuksellisesti seuraamusmaksu. Lisäksi tietyt säännöllisen raportointivelvollisuuden rik-

komukset voivat jo lähtökohtaisesti sisältyä seuraamusmaksun soveltamisalaan, jolloin seuraamusmaksu olisi pääsääntöinen seuraamus.

Nykyisen lain säännös luottolaitosrikoksena rangaistavista teoista ehdotetaan säilytettäväksi pääosin ennallaan, kuten myös nykyiset rangaistussäännökset salassapitovelvollisuuden rikkomisesta ja laittomasta varojen jakamisesta. Kyseisten tekojen moitittavuuden vuoksi ne ehdotetaan säilytettävän kriminalisoituina. Teot voivat kohdistua useisiin eri henkilöihin ja aiheuttaa laajamittaista taloudellista vahinkoa. Ne ovat myös omiaan huomattavasti heikentämään luottamusta luottolaitosten toimintaan. Luottolaitosrikoksena rangaistavien tekojen rikosoikeudellista luonnetta voidaan puoltaa lisäksi sillä, että niissä ei rajoiteta tekijöinä kysymykseen tulevien henkilöiden piiriä. Tekoon voivat syyllistyä ketkä tahansa henkilöt, eivätkä pelkästään Finanssivalvonnan valvottavat tai muut finanssimarkkinoilla toimivat, joihin kohdistuvat Finanssivalvonnan toimivaltuudet ovat yleisesti laajemmat. Kyseisten tekojen säilyessä kriminalisoituina, voisivat myös poliisiviranomaiset tarvittaessa riittävän tehokkaasti selvittää kyseisiä rikoksia.

Luottolaitosrikoksena ja laittomana varojen jakamisena säädettyjen tekojen osalta ehdotetaan kuitenkin, että rikosoikeudellisen seuraamuksen lisäksi oikeushenkilölle voitaisiin määrätä samasta teosta myös hallinnollinen seuraamusmaksu siltä osin kuin kyseiset teot sisältyvät myös seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan. Tätä perustellaan sillä, että direktiivi edellyttää seuraamusten säätämistä sekä oikeushenkilöille että luonnollisille henkilöille. Suuri osa edellä mainittujen rangaistussäännösten säännöksistä on sellaisia, joiden rikkomiseen on voitava soveltaa direktiivissä määriteltyjä seuraamuksia. Kyseisten rangaistussäännösten eräät säännökset ovat kuitenkin sellaisia, joiden rikkomista direktiivi ei edellytä sanktioitavan. Näiltä osin säännösten ulottaminen rangaistussäännösten ohella myös seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan perustuisi kansalliseen harkintaan.

Muiden kuin edellä mainittuihin rangaistussäännöksiin sisältyvien säännösten osalta sovellettaisiin ainoastaan luottolaitosdirektiivi-

vissä säädettyjä hallinnollisia seuraamuksia. Suurin osa hallinnollisen seuraamusmaksun soveltamisalaan ehdotetuista teoista ja laiminlyönneistä perustuu direktiivin täytäntöönpanoon. Lisäksi eräät seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan ehdotetut teot ja laiminlyönnit ovat sellaisia, joita koskevat nykyiset rangaistussäännökset ehdotetaan dekriminalisoitavan. Nykyisen lain rangaistussäännöksistä ehdotetaan dekriminalisoitavan velkasitoumusten tarjoamisesta yleisölle koskevien säännösten rikkominen (168 §:n 2 momentti), luottolaitoksen osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen (170 §), luottolaitoksen selvitystilaa koskevien säännösten rikkominen sekä luottolaitoksen kirjanpitorikkomus (172 §). Kyseisten säännösten rikkomisesta voitaisiin määrätä seuraamusmaksu.

Hallinnollinen seuraamusmaksu voitaisiin määrätä joko oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle. Direktiivin edellyttämällä tavalla seuraamusmaksu voitaisiin määrätä myös oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi tai sen sijasta sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalla, jonka velvollisuuksien vastainen teko tai laiminlyönti on.

Ehdotuksessa on rikosoikeudellisten rangaistussäännösten osalta edelleen poikettu rikosoikeuden kokonaisuudistuksen yhteydessä noudatetusta keskittämisperiaatteesta, joka edellyttää vankeusuhkaisten rikosten siirtämistä rikoslakiin. Kyseisten rangaistussäännösten sisällyttämistä luottolaitostoimintaa koskevaan erillislakiin, kuten myös sijoituspalvelulakiin ja säästöpankkilakiin on säännösten luonteen ja kohderyhmän vuoksi pidetty tarkoituksenmukaisempana.

Nykyisen lain vahingonkorvausvelvollisuutta koskeviin säännöksiin ei ehdoteta merkittäviä muutoksia. Säännösten soveltamisalaa ehdotetaan kuitenkin laajennettavan niin, että korvausvelvollisuus koskisi eräiltä osin myös EU:n vakavaraisuusasetuksen sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten vastaista menettelyä.

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin tehtäisiin direktiivin edellyttämät muutokset seuraamusmaksun enimmäismääristä sekä

seuraamusmaksun määrittämisessä huomioon otettavista seikoista. Direktiivin edellyttämiä seuraamusmaksun korkeampia enimmäismääriä ehdotetaan sovellettavan vain direktiivin täytäntöönpanoon perustuviin rikkomuksiin. Laissa myös täsmennettäisiin seuraamusten julkistamista koskevaa säännöstä.

Luottolaitoslain hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevaan lukuun lisättäisiin uusi pykälä rikkomuksista ilmoittamisesta. Ehdotetun säännöksen mukaan luottolaitoksella olisi oltava menettelytavat, joita noudattamalla luottolaitoksen palveluksessa olevat voisivat ilmoittaa sisäisesti riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta. Vastaava säännös lisättäisiin sijoituspalvelulakiin. Kyseisten luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten sisäisiä vihje- tai ilmoituskanavia koskevien säännösten lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 8 lukuun lisättäisiin uusi 71 a §, joka koskisi epäiltyjen rikkomusten ilmoittamista Finanssivalvonnalle. Ehdotetun säännöksen mukaan Finanssivalvonnan olisi ylläpidettävä järjestelmää, jonka kautta se voisi vastaanottaa ilmoituksia finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin liittyvistä väärinkäytösepäilyistä.

Sijoituspalvelulain seuraamus- ja rangaistussäännöksiin ehdotetaan tehtävän pääosin luottolaitoslakiin tehtyjä muutoksia vastaavat muutokset. Luottolaitoslakiin ehdotettujen muutosten tavoin ehdotukset perustuvat pääosin direktiivin täytäntöönpanoon.

4.2.6 Ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevien sivuliikkeiden sääntely

Ehdotetut säännökset vastaavat pääosin nykyistä lakia. Lakiin lisättäisiin kuitenkin direktiivin mukaisesti säännös Finanssivalvonnan oikeudesta tehdä oma-aloitteisesti tarkastuksia ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevassa sivuliikkeessä. Lisäksi talletuspankkien toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettuun lakiin lisättäisiin direktiivin mahdollistamat säännökset ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä. Säännöksen tarkoituksena on osaltaan estää talletuspaon leviämistä suomalaisiin pankkeihin Suomessa toimivan ulkomaisen luottolaitoksen joutues-

sa maksuvalmiusvaikeuksiin. Edellä kappaleessa 3.5 mainituista syistä ei ole pidetty mahdollisena tai tarpeellisena ehdottaa muita ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevien sivuliikkeiden sääntelyä koskevia säännöksiä.

4.2.7 Luottolaitosten valvonta

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, Finanssivalvonnasta annettuun lakiin, talletuspankkien yhteenliittymästä annettuun lakiin ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettuun lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännökset, joiden mukaan Finanssivalvonta valvoo luottolaitoksia, talletuspankkien yhteenliittymää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymiä ainoastaan, jollei YVM-asetuksesta muuta johdu. Käytännössä Finanssivalvonnan osallistuminen EKP:n välittömässä valvonnassa olevien luottolaitosten valvontaan jäisi riippumaan EKP:n päätöksistä. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Finanssivalvonnan on internetsivuillaan selkeästi ilmoitettava, mikä sen tehtävä ja toimivalta on kunkin suomalaisen luottolaitoksen valvonnassa.

YVM-asetuksen soveltamisalasta seuraa, että asetusta ei sovellettaisi miltään osin sijoituspalveluyrityksiin.

Lisäksi laista ehdotetaan kumottavaksi säästöpankkitarkastusta koskevat säännökset. Nykyinen säästöpankkitarkastus olisi joka tapauksessa järjestettävä uudestaan sen johdosta, että valtaosa säästöpankeista on ilmoittanut liittyvänsä säästöpankkien yhteenliittymään. Vastaavasta syystä laista on aiemmin kumottu vastaavat osuuspankkitarkastusta koskevat säännökset. Uutta lainsäädäntöä, jossa perustettavalle yksityisoikeudelliselle oikeussubjektille annettaisiin julkisen vallan muuten hoitamia tehtäviä, ei ole pidetty perusteltuna.

4.2.8 Menettelytavat

Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännös luottolaitoksen velvollisuudesta noudattaa hyvää pankkitapaa. Hyvällä pankkitavalla tarkoitettaisiin paitsi toimialan itsensä itesesäntelyllä määrittelemää hyvää pankkitapaa myös toimialalla yleisesti noudatettuja

parhaita käytäntöjä, joista luottolaitos ei saisi olennaisesti poiketa asiakkaan vahingoksi. Lakiin ei ehdoteta sisällytettäväksi hyvän pankkitavan määritelmää, koska asian määrittelyä riittävän kattavasti etukäteen ei ole pidetty mahdollisena.

Vastaavaa säännöstä ei sisälly nykyiseen lakiin. Säännöstä on kuitenkin pidettävä perusteltuna erityisesti kuluttaja-asiakkaiden asiakkaansuojan vahvistamiseksi.

5 Esityksen vaikutukset

5.1 Yleiset vaikutukset

Pankkien korkea velkaantuneisuusaste tekee rahoitusjärjestelmästä alttiin rahoituskriiseille. Taloushistoriassa tämä on näkynyt pankkikriisien mittavina kustannuksina veronmaksajille. Osa näistä kustannuksista on liittynyt suoraan ja epäsuoraan julkiseen pankkitukeen, ja osa muodostunut välillisesti kriisiä seuraavan taantumana kautta. Kansainvälisen valuuttarahaston (*IMF*) tutkimusten mukaan vuosina 1970—2011 keskimääräinen pankkikriisi teollisuusmaissa kesti kolme vuotta, minkä on arvioitu johtaneen kokonaistuotannon kumulatiiviseen supistumiseen noin kolmanneksella verrattuna potentiaalisen tuotannon trendiin ja aiheuttanut suhteessa kokonaistuotantoon noin 3,8 prosentin suorat kustannukset julkiselle taloudelle.

Vuonna 2008 alkanut finanssikriisi ei ole tässä suhteessa poikkeus. Komission laskelmien mukaan EU:n jäsenvaltiot myönsivät vuosina 2008—2012 pääomatukea pankeille yhteensä 413 miljardia euroa ja rahoittivat ongelmasaatavien siirtoja taseista 179 miljardilla eurolla. Jäsenvaltiot myös takasivat pankkien varainhankintaa tai antoivat muuta maksuvalmiustukea yhteensä enimmillään vuonna 2009 noin 906 miljardia euroa. Tausten ja maksuvalmiustuen määrä on sittemmin vuoden 2012 lopussa laskenut noin 535 miljardiin euroon. Enimmillään vuonna 2009 jäsenvaltioiden myöntämä pankkituki oli 12,3 prosenttia EU:n kokonaistuotannon arvosta. Vuoden 2012 lopussa tuen määrän suhde kokonaistuotantoon oli laskenut hie man alle 9 prosenttiin. On huomattava lisäksi, että kriisin epäsuorat kustannukset ovat olleet erittäin mittavia. Useassa EU:n jäsen-

valtiossa kokonaistuotanto on edelleen vuoden 2008 tasoa matalammalla tasolla.

Ehdotetut säännökset nostavat pankkien riskipainotettuja vakavaraisuusvaatimuksia ja ovat siten omiaan vahvistamaan koko pankkisektorin ja rahoitusjärjestelmän vakautta ja lieventämään nykyisten vakavaraisuusvaatimusten suhdannevaihteluita voimistavaa vaikutusta. Luottolaitosten nykyiset riskiperusteiset vakavaraisuusvaatimukset tyypillisesti kevenevät noususuhdanteessa. Suotuisa suhdannetilanne pienentää lyhyellä aikavälillä luottolaitosten luottoriskejä ja siten niiden riskiperusteisia vakavaraisuusvaatimuksia. Vastaavasti laskusuhdanteessa riskiperusteiset vakavaraisuusvaatimukset tyypillisesti kiristyvät. Mitä pienemmällä pääomapuskurilla luottolaitos toimii, sitä voimakkaampi paine sille syntyy myydä varallisuuttaan, jos sen vakavaraisuus tai rahoitusasema heikkenee tappioiden myötä. Jos pankkisektorin vakavaraisuus tai likviditeetti heikkenee laajemmin, voi kehityskulku johtaa itseään pahentavaan kierteeseen, jossa varallisuushintojen lasku kasvattaa edelleen painetta myydä lisää varallisuutta yhä alhaisemmilla hinnoilla. Tällainen taseiden supistumisprosessi vaikeuttaisi reaalityökalouden luotonsaantia ja voisi pahimmillaan johtaa luottolamaan.

Ehdotukseen sisältyvän muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisella ja vapauttamisella voidaankin lieventää nykyisten vakavaraisuussäännösten epätoivottua myötäsyklisyyttä. Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen tarkoituksena on jarruttaa pankkien kiihtyvää luotonantoa nousukaudella ja vähentää painetta sen supistamiseen laskukaudella. Esitykseen sisältyvä enimmäisluototussuhde eli lainakatto vaikuttaa sen sijaan luottojen kysyntään. Sen avulla voidaan hillitä asuntomarkkinoiden ylikuumentumisesta ja kotitalouksien ylivelkaantumisen seuraavia järjestelmäriskkejä. Asuntomarkkinoihin ja asuntoluotonantoon liittyvien riskien ehkäiseminen on Suomessa erityisen tärkeää rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta, sillä asuntovarallisuus muodostaa suuren osan kotitalouksien varallisuudesta.

Ehdotettujen säännösten avulla pyritäänkin osaltaan lieventämään rahoitusmarkkinoilla syntyviä velka- ja hintakuplia ja niiden kielteisiä vaikutuksia yleiseen talouskehitykseen.

Ehdotetuilla säännöksillä arvioidaan olevan vakauttava vaikutus reaalityökalouteen erityisesti pidemmällä aikavälillä, koska niiden myötä pankkikriisien todennäköisyys vähenee.

5.2 Vaikutukset yrityksiin ja kotitalouksiin

Ehdotetuilla säännöksillä on vaikutuksia luottolaitoksiin, reaalityökalouden yrityksiin ja kotitalouksiin.

Pankkien vakavaraisuusvaatimusten korottamisen on pelätty supistavan pankkien luotonantoa ja siten hidastavan reaalityökalouden kasvua. Uusien säännösten vaikutukset eivät kuitenkaan ole yksiselitteisiä. Pankkien antolainauksen tason ei lähtökohtaisesti pitäisi riippua siitä millä oman ja vieraan pääoman suhteella pankin varainhankinta toteutetaan. Lainanannon ylläpitämiseksi luottolaitos voi tarvittaessa laskea liikkeeseen lisää osakepääomaa tai siirtää nettotuloksestaan suuremman osan vararahastoihinsa.

Huoli luotonannon supistumisesta pääomavaatimusten korottamisen seurauksena kuitenkin korostuu nykyisessä taloustilanteessa, jossa esimerkiksi pk-yritysten rahoitus voi vaikeutua kiristyvän sääntelyn seurauksena. Toisaalta useimpien Suomessa toimivien luottolaitosten nykyinen vakavaraisuuspääoma riittää jo nykyisellään kattamaan myös uudet vaatimukset. Näin ollen uusien lisäpääomavaatimusten seurauksena suomalaiset luottolaitokset eivät käytännössä tarvitse merkittävästi lisäpääomia nykytilaan verrattuna.

Ehdotettujen säännösten on myös arvioitu kasvattavan luottolaitosten varainhankinnan kustannuksia, sillä sijoittajien oman pääoman tuotto-odotus on suurempi kuin vieraan pääoman tapauksessa. Samalla on esitetty huolia siitä, että tämä kustannusten kasvu siirrettäisiin viime kädessä luottolaitosten asiakkaiden eli yritysten ja kotitalouksien maksettavaksi. Tämä näkemys ei ole aiheeton, mutta ei myöskään täysin yksiselitteinen.

Ensinnäkin on otettava huomioon, että pääsääntöisesti sijoittajien vaatima oman pääoman keskimääräinen tuotto-odotus riippuu sijoitukseen liittyvästä riskistä. Näin ollen jos luottolaitoksen osakkeisiin sijoittamisen riski pienenee, kun se toimii suuremman oman

pääoman varassa, niin samalla sijoittajien keskimääräinen tuotto-odotus sijoitukselleen pienenee. Toiseksi, velkarahoituksen vipuvaikutus toimii kumpaankin suuntaan. Korkea velkavipu parantaa osakkeenomistajien tuottoa, jos luottolaitoksen sijoitusten tuotto on suurempi kuin sen varainhankinnan korkokustannus. Mutta sama vaikutus kääntyy päinvastaiseksi, jos luottolaitoksen sijoitusten tuotto on pienempi kuin sen velkojen korkokustannus. Osakkeenomistajia kiinnostanee kuitenkin ennen kaikkea riskikorjattu keskimääräinen tuotto-odotus.

On myös huomattava, että jos lisäpääomavaatimuksista syntyy kustannusvaikutuksia, niitä ei välttämättä tarvitse siirtää asiakkaiden maksettavaksi. Luottolaitoksilla on muitakin keinoja sopeutua varainhankinnan keskimääräisten kustannusten kasvuun kuin kompensoimalla näitä lainamarginaalien nostoilla. Luottolaitokset voivat muun muassa kehittää liiketoimintamallejaan tai vähentää kiinteitä kulueriään. Se, missä määrin tämä kustannusten nousu viime kädessä siirretään luottojen hintoihin, riippuu muun muassa pankkien välisen kilpailun toimivuudesta. Lisäpääomavaatimusten mahdollinen kustannusvaikutus myös laimentunee pidemmällä aikavälillä.

Lisäksi on esitetty huolia siitä, jos pankin oman pääoman keskimääräinen tuotto-odotus pidetään ennallaan ja vakavaraisuusvaatimuksia korotetaan, niin luottolaitoksen johdon kannustimena olisi siirtyä nykyistä riskipitoisempaan liiketoimintastrategiaan. Toisaalta on huomionarvoista, että vaikka näin tapahtuisikin, niin korkeampi pääomapuskuri kasvattaisi luottolaitoksen omistajien vastuuta mahdollisista kasvaneen riskinoton seurauksena syntyvistä kustannuksista.

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettaminen heikentää luottolaitosten luotonantokykyä noususuhdanteessa. Samalla se ainakin jossain määrin rajoittaa yritysten ja kotitalouksien luottojen saatavuutta sekä kiristää niiden hinnoittelua ja ehtoja kyseisessä suhdannetilanteessa. Tämä onkin tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa viranomaiset arvioivat luotonannon kasvavan liiallisesti. Vastaavasti luottosyklin laskuvaiheessa muuttuvan pääomavaatimuksen poistaminen

tukee luottolaitosten kykyä myöntää luottoja yrityksille ja kotitalouksille.

Sitovan enimmäisluototussuhteen asettaminen tai kiristäminen lisää niiden kotitalouksien lainanhoitokuluja, jotka olisivat aikeissa rahoittaa asuntonsa hankinnan kokonaan tai lähes kokonaan asuntolainalla (ts. joiden omarahoitusosuus asunnon hinnasta on pieni). Sitovan enimmäisluototussuhteen asettaminen vähentäisi mahdollisesti kotitalouksien halukkuutta ottaa suuria asuntoluottoja. Ensiasuntojen ostajien kohdalla tätä vaikutusta vähentäisi enimmäisluototussuhteen asettaminen muita lainanottajia lievemmäksi. Joka tapauksessa sitova enimmäisluototussuhde hillitsisi kotitalouksien velkaantumista ja asuntojen hintojen nousua. Todennäköisesti myös pankkien asuntoluotonantoon liittyvät luottotappiot pienenisivät enimmäisluototussuhteen asettamisen ansiosta, koska asuntolainojen maksimikoko suhteessa asunnon vakuusarvoon pienenisivät. Tämä pienentää riskiä siitä, että asuntojen hintojen kääntyessä laskuun asuntovakuus ei kattaisi pankille mahdollisesti aiheutuvaa luottotappiota.

Ehdotettujen säännösten myötä luottolaitoksille aiheutuisi myös kustannuksia tietojärjestelmien kehittämisestä ja ylläpitämisestä vastaamaan koko vakavaraisuusudistuksen edellyttämiä uusia raportointivaatimuksia, jotka ovat huomattavasti nykyisiä vaatimuksia yksityiskohtaisempia ja laajempia. Tosin suurin osa kustannuksista kohdistuisi EU:n vakavaraisuusasetuksesta johtuviin velvoitteisiin, joihin Suomen lainsäädännöllä ei voida vaikuttaa.

Tähän esitykseen sisältyvistä säännöksistä luottolaitoksille arvioidaan aiheutuvan jonkin verran kustannuksia tietojärjestelmien kehittämisestä sellaisiksi, että lisäpääomavaatimus voidaan luotettavaksi laskea, erityisesti niissä tapauksissa, joissa luottolaitoksilla on taseeriä tai taseen ulkopuolisia eriä sellaisissa maissa, joissa sovelletaan Suomen laista poikkeavaa lisäpääomavaatimusta.

Riskienhallintaa koskevien vaatimusten muutokset voivat lisätä luottolaitosten hallinnollisia kuluja. Hallinto- ja ohjausjärjestelmien kehittämiseen liittyvät mahdolliset lisäkulut eivät välttämättä ole merkittäviä, sillä säännösten soveltamista koskee suhteelli-

suusperiaate ja ne vastaavat jo osittain Finanssivalvonnan voimassa olevia ohjeita.

Ehdotetuilla säännöksillä arvioidaan olevan merkittäviä vaikutuksia luottolaitoksille, reaalityalouden yrityksille sekä kotitalouksille. Vaikutukset eivät kuitenkaan ole yksiselitteisesti arvioitavissa ja niiden määrää ja kohdentumista ei ole mahdollista mallintaa luotettavasti. Luottolaitoksille kohdistuva mahdollinen kustannusvaikutus saattaa myös heijastaa veronmaksajien oletetun tuen vähentymistä. Reaalityalouden luottojen kallistuminen yleisesti ottaen lienee myös rajallista. Merkittävin huoli liittyy pk-yritysten luottojen saatavuuteen ja hinnoitteluun. Tähän kuitenkin vaikuttavat laajemmat sääntely- ja muut kysymykset kuin vain nyt esillä olevat säännökset. Suurten yritysten rahoitustarpeisiin lisäpääomavaatimusten asettaminen vaikuttaa rajatusti, koska suurilla yrityksillä on mahdollisuus pankkirahoituksen lisäksi hakea rahoitusta markkinoilta laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjoja.

Muilla osin lakiehdotuksilla ei ole arvioitu olevan merkittäviä vaikutuksia yrityksille ja kotitalouksille.

5.3 Vaikutukset julkiseen talouteen ja viranomaisten toimintaan

Luottolaitosten vakavaraisuusvaatimusten korottamisella voidaan arvioida olevan myönteinen vaikutus julkiseen talouteen keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä rahoitusmarkkinoiden vakauden vahvistumisen johdosta. Nykytilanteessa luottolaitosten omistajat hyötyvät luottolaitosten korkeasta velkaantuneisuusasteesta noususuhdanteessa, kun taas sen kustannukset pankkikriisien yhteydessä jäävät usein veronmaksajien kannettavaksi. Vaikka pääomavaatimusten korottamiseen liittyykin luottolaitoksen omistajien tai sen velkojien kannalta kustannuksia, heijastavat nämä kustannukset lähinnä veronmaksajien oletetun tuen vähentämistä toimialalle.

Ehdotetuista säännöksistä seuraisi Finanssivalvonnalle sekä makrovakausero- ja valvonnan osalta myös Suomen Pankille ja valtiovarainministeriölle lisätehtäviä. Erityisesti ehdotettujen makrovakausero- ja valvonnan liittyvien säännösten soveltaminen lisää Finanssi-

valvonnan työmäärää. Myös luottolaitosten taloudellisen aseman valvonnasta, lisääntyvistä sanktiovaltuuksista sekä lisääntyvästä tiedonkeruusta Euroopan pankkiviranomaiselle aiheutuu tarvetta kohdentaa uudelleen Finanssivalvonnan resursseja.

Suuremmat vaikutukset koko valvontajärjestelmään johtuvat erillisestä yhteisestä valvontamekanismista koskevasta pankkionionihankkeesta, minkä seurauksia mainittujen viranomaisten toiminnan järjestämiseen sekä sen kustannusvaikutuksia voidaan kattavasti arvioida vasta yhteisestä valvontamekanismista koskevan EKP:n antaman sääntelyn ja ohjeistuksen tarkentuessa vuoden 2014 aikana. Niin ikään Finanssivalvonnan resursseja, sen toiminnan järjestämistä sekä rahoitusta voidaan tarkastella vasta yhteisen valvontamekanismin käynnistymisen johdosta valmisteltavan valvontamaksulain tarkistamista koskevan erillisen lainsäädäntöhankkeen yhteydessä.

Ehdotuksella ei ole arvioitu olevan merkittäviä vaikutuksia muiden viranomaisten toimintaan eikä kustannuksiin.

6 Asian valmistelu

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi luottolaitostoiminnasta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi on valmisteltu virkautena valtiovarainministeriössä. Lakiluonnosten valmisteluun ennen julkista lausuntokierrosta ovat osallistuneet Suomen Pankin, Finanssivalvonnan ja Finanssialan Keskusliiton edustajat. Esitysluonnos lähetettiin julkiselle lausunnolle 11.10.2013 (Valtioneuvoston hankerekisteri VM019:00/2013). Lausuntoaika päättyi 22.11.2013. Luonnokset ovat olleet nähtävänä myös ministeriön internetsivuilla.

Lausuntoa pyydettiin oikeusministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, sisäasiainministeriön poliisiosastolta, sosiaali- ja terveysministeriöltä, korkeimmalta hallinto-oikeudelta, markkinaoikeudelta, Euroopan keskuspankilta, Suomen Pankilta, Finanssivalvonnalta, valtakunnansyyttäjänvirastolta, Helsingin poliisilaitokselta, Asianajajaliitolta, Finanssialan Keskusliitto ry:ltä, Säästöpankkiliitolta, Paikallisuuspankkiliitolta,

Talletussuojarahastolta sekä Kuntarahoitus Oyj:ltä.

Saadun lausuntopalautteen perusteella yleinen suhtautuminen hallituksen esityksen luonnokseen sekä sen lähtökohtiin ja tavoitteisiin oli valtaosin myönteistä. Useimmat lausunnonantajat pitivät luonnosta pääosin onnistuneena, vaikka useat lausunnonantajat esittivät esitysluonnoksen yksityiskohtia koskevia huomioita. Lausunnonantajien esittämät teknisiin yksityiskohtiin sekä moniin aineellisiin kysymyksiin liittyvät näkökohdat on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon esityksen jatkovalmistelussa. Lausunnonantajista Suomen Pankki sekä Finanssivalvonta erityisesti kannattivat EU-sääntelyn mukaisten lisäpääomavaatimusten sekä maksuvalmiusvaatimusten käyttöön ottamista täydessä laajuudessaan sekä niiden aikaistamista säädösten mahdollistamasta aikaisimmasta ajankohdasta lukien. Sen sijaan toimialan lausunnoissa kannatettiin sääntelyn täytäntöön panemista pääoma- ja muiden uusien vaatimusten osalta siten, että EU-sääntelyn mahdollistama kansallinen liikkumavara mainituilta osin otettaisiin käyttöön täydessä laajuudessaan.

Hallituksen esitys on jatkovalmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä lausunnotla olleiden lakiluonnosten, niistä saadun lausuntopalautteen sekä muun palautteen pohjalta.

Makrovakauden valvonnan osalta jatkovalmisteltu esitys perustuu pääosin valtiovarainministeriön asettaman työryhmän muistioon ”Finanssimarkkinoiden makrotaloudellisten vaikutusten sääntely ja valvonta” (Valtiovarainministeriön julkaisu 32/2012). Työryhmän muistion päätelmien sekä lausuntopalautteen johdosta esitykseen on sisällytetty säännösehdotukset sitovasta enimmäisluototussuhteesta. Sen sijaan niin sanotun järjestelmäriskipuskurin sisällyttäminen lain-säädäntöön ja tulevan EU-lainsäädännön edellyttämien maksuvalmiusvaatimusten voimaantumisen aikaistaminen Suomessa jätettiin esityksen ulkopuolelle.

Esityksen jatkovalmistelun yhteydessä ehdotetun luottolaitoslain 7—9 luvun säännöksiin on lisätty suhteellisuusperiaatteen huomioonottavia poikkeuksia. Ehdotuksen mukaan luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjes-

telmien olisi oltava laitoksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavia ja oikeasuhteisia. Myös hallituksen nimitys-, palkitseminen- ja riskivaliokuntia koskevia säännöksiä on valmistelun yhteydessä lievennetty rajoittamalla velvollisuus perustaa tällainen valiokunta koskemaan ainoastaan luottolaitoskonsernin emoyhtiötä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöä.

Ehdotuksen nimitysvaliokunnan jäsenten nimeämistä koskevaa säännöstä on jatkovalmistelun yhteydessä täsmennetty siten, että nimitysvaliokunta voisi olla paitsi hallituksen jäsenistä koostuva, myös vaihtoehtoisesti osakkeenomistajien nimeämä. Jatkovalmistelun yhteydessä riskien hallintaa koskevaan säännökseen on lisätty voimassa olevan lakia vastaava velvollisuus olla ottamatta niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa luottolaitoksen vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Lisäksi mainittuihin lukuihin on palautteen johdosta tehty useita teknisiä ja muita täsmennyksiä.

Ehdotuksen seuraamussääntelyä koskeviin osiin on tehty joukko pääasiassa teknisiä täsmennyksiä lausuntopalautteen johdosta. Ehdotukseen sisältyviin liitelakeihin on tehty teknisiä täsmennyksiä ja erityisesti lakia talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta on jatkovalmistelun yhteydessä täsmennetty yhteistä valvontamekanismia ja EU:n vakavaraisuusasetusta vastaavasti. Myös ehdotuksen voimaantulosäännöksiä on tarkistettu jatkovalmistelun yhteydessä.

7 Muut esitykseen vaikuttavat seikat

Lakiehdotuksilla ei ole yhtymäkohtia muihin eduskunnassa samanaikaisesti käsiteltäviin lakiehdotuksiin lukuun ottamatta lakiehdotusta 27 sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta. Mainittu laki on ehdotettu kumottavaksi tietoyhteiskuntakarella, jota koskeva hallituksen esitys HE 221/2013 vp on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä.

Esitykseen ei sisälly direktiivin sallimaa niin kutsuttua järjestelmäriskipuskuria koskevia vaatimuksia. Valtiovarainministeriö

selvittää erikseen vuoden 2014 aikana tarvetta säätää laissa myös tällaisesta jäsenvaltioille valinnaisesta lisäpääomavaatimuksesta. Lisäksi on vielä tarpeen arvioida, olisiko

kaikkien velallisten niin sanotulla positiiviset luottotiedot sisältävällä rekisterillä merkitystä ehdotetun lainsäädännön tavoitteiden kannalta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki luottolaitostoiminnasta

I OSA OIKEUS HARJOITTA
LUOTTOLAITOSTOIMIN-
TAA

1 luku Yleiset säännökset

1 §. *Lain tarkoitus.* Pykälän 1 ja 2 momentti vastaisivat nykyisen lain 1 §:ää.

Pykälän 3 momentissa todettaisiin selvyyden vuoksi, että tätä lakia sovelletaan osittain myös sijoituspalvelulaissa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin, siltä osin kuin ne kuuluvat EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen sijoituspalveluyrityksen määritelmän piiriin. Mainitun lain 6 luvun 2 §:ssä yksilöidään ne tämän lain säännökset, jotka tulevat sovellettaviksi määritelmän piiriin kuuluviin luottolaitoksiin.

2 §. *Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö.* Pykälän 1 momentissa viitattaisiin EU:n vakavaraisuusasetukseen sekä sen ja luottolaitosdirektiivin nojalla annettuihin teknisiin standardeihin, jotka tulisivat sovellettaviksi tämän lain ohella. EU-asetus ja tekniset standardit korvaisivat pääosin nykyiseen lakiin ja sen nojalla annettuihin valtiovarainministeriön asetuksiin ja Finanssivalvonnan määräyksiin sisältyvät luottolaitoksen vakavaraisuutta, suuria asiakasriskejä ja elinkeinoyhteisöjen omistamista koskevia rajoituksia, taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistamista sekä omaisuuserien arvopaperistamista koskevat säännökset ja määräykset. Momentissa viitatu EU-säädökset tulisivat sovellettaviksi ensisijaisina silloinkin, kun ne mahdollisesti poikkeavat Suomen laista. Momentissa tarkoitettut tekniset standardit perustuisivat Euroopan pankkiviranomaisen valmisteluun ja ne annettaisiin muodollisesti komission asetuksena tai päätöksenä.

Pykälän 2—6 momentti vastaisi asiasisältöltään nykyistä pykälää.

3 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momentti vastaisi nykyisen 3 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyisen lain 3 §:stä poiketen, että Finanssivalvonta valvoisi luottolaitoksia ainoastaan siltä osin, kuin YVM-asetuksesta ei muuta johdu. Mainitun asetuksen mukaan EKP:n välittömään valvontaan siirtyvät syksyllä 2014 kaikki luottolaitokset, joiden taseen loppusumma on vähintään 30 miljardia euroa taikka 20 prosenttia luottolaitoksen kotivaltion bruttokansantuotteesta, jos tämä määrä on vähintään 5 miljardia euroa. Lisäksi EKP voisi tehdä päätöksen muunkin luottolaitoksen tai ryhmän ottamisesta välittömään valvontaansa. Asetuksen estämättä Finanssivalvonnalla säilyisi nykyisen lain mukainen tarkastus- ja tietojensaantioikeus myös EKP:n välittömässä valvonnassa olevissa luottolaitoksissa.

Finanssivalvonnan ja EKP:n välinen työnjako EKP:n välittömässä valvonnassa olevien luottolaitosten valvonnassa määräytyisi YVM-asetuksen ja sen nojalla annettujen EKP:n päätösten perusteella. EKP:n ja Finanssivalvonnan välinen työn- ja vastuunjako sekä menettelytavat tulee keskeisiltä osin julkistaa Finanssivalvonnan internetsivustolla. Siltä osin kuin tässä ja seuraavissa momenteissa todetaan EKP:n ja Finanssivalvonnan välinen työnjako, säännökset olisivat puhtaasti informatiivisia, koska EKP:n toimivalta perustuu suoraan YVM-asetukseen eikä siitä voida säätää Suomen laissa.

Ehdotetussa 3 momentissa todettaisiin, että EKP valvoisi, että edellä tarkoitettut luottolaitokset noudattavat, mitä tämän lain 3 ja 6—11 luvussa säädetään. EKP vastaisi siten EKP:n välittömään valvontaan kuuluvien luottolaitosten hallinnolle ja riskienhallinnalle asetettujen laadullisten vaatimusten, palkitsemisjärjestelmien sekä taloudellisen aseman ja konsolidoidun taloudellisen aseman valvonnasta. EKP:lla olisi näiltä osin myös oikeus asettaa hallinnollisia seuraamuksia niin kuin ehdotetussa 20 luvussa säädetään, sekä käyttää Finanssivalvonnasta annettua muita valvontavaltuuksia.

Toimiluvan myöntämisen ja peruuttamisen sekä omistajavalvonnan osalta EKP:n toimi-

valta koskee YVM-asetuksen mukaan kaikkia luottolaitoksia. Finanssivalvonnalla säilyy kuitenkin päätösten valmisteluun liittyvät tehtävät. Tämän vuoksi Finanssivalvonnan ja EKP:n välinen tehtävänjako omistajavalvonnassa ja toimiluvan myöntämisessä todettaisiin ehdotetun 3 momentin mukaan erikseen näissä luvuissa.

Lisäksi EKP voisi korottaa Finanssivalvonnan ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:n mukaista muuttuvaa lisäpääomavaatimusta mainitun lain asettamissa rajoissa, mutta EKP:lla ei olisi muuta makrovakauden valvontaan liittyvää toimivaltaa. Tämän vuoksi Finanssivalvonnan ja EKP:n välisestä tehtävänjaosta myös muuttuvan pääomavaatimuksen asettamisessa säädettäisiin 3 momentin mukaan erikseen asianomaisessa luvussa.

Ehdotetun 4 momentin mukaan EKP:lle kuuluisivat myös tässä laissa koti- ja isäntävaltion valvontaviranomaiselle säädetyt tehtävät YVM-asetuksen mukaisesti.

Pykälän 5 momentti vastaisi nykyisen pykälän 2 momenttia. Momentista poistettaisiin kuitenkin viittaus säästöpankkitarkastukseen, koska säästöpankkitarkastusta koskevat säännökset ehdotetaan kumottavaksi säästöpankkilaista.

Pykälän 6 momentissa todettaisiin selvyden vuoksi, että Finanssivalvonnan yhteistyöstä Euroopan pankkiviranomaisen kanssa säädetään erikseen. Tällaisia säännöksiä sisältyy muun muassa tämän lain 1 lukuun, Finanssivalvonnasta annetun lakiin, EU:n vakavaraisuusasetukseen ja Euroopan pankkiviranomaisesta annettuun asetukseen.

Pykälän 7 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava internetsivuillaan ne Suomessa toimiluvan saaneet luottolaitokset ja niiden emoyritykset sekä merkittävät ryhmät, joiden valvonnasta tai konsolidoidusta valvonnasta EKP vastaa, sekä ne luottolaitokset ja niiden emoyritykset, joiden valvonnasta tai konsolidoidusta valvonnasta Finanssivalvonta vastaa. Lisäksi internetsivuilla olisi käytävä ilmi yhteistyöjärjestelyt, joilla valvontatehtäviä on jaettu EKP:n ja Finanssivalvonnan kesken.

4 §. Konsolidoitu valvonta. Konsolidoidun valvonnan sisällöllisestä ja alueellisesta ulottuvuudesta säädetään EU:n vakavaraisuus-

asetuksessa. Tämän vuoksi pykälän 1 momenttiin sisällytettäisiin ainoastaan viittaus mainittuun asetukseen. Emoyrityksen ja tytäryrityksen määritelmästä säädetään mainittuun asetukseen 4 artiklassa.

Mainitusta asetuksesta seuraa, että emoyrityksenä ei, kuten nykyisinkään, pidettäisi luottolaitosta, joka on suomalaisen luottolaitoksen tai omistusyhteisön tytäryritys. Nykyistä lakia vastaavasti emoyrityksenä pidettäisiin asetuksen nojalla kuitenkin luottolaitosta, jonka tytär- tai omistusyhteisyriksenä tai emoyrityksenä olevan omistusyhteisön tytär- tai omistusyhteisyriksenä on vähintään yksi sellainen ulkomainen luottolaitos, sijoitusrahastolaisissa (48/1999) tarkoitettuun rahastoyhtiöön rinnastettava ulkomainen yritys tai rahoituslaitos, joka sijaitsee Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti siitä, mihin ryhmittymään kuuluvista luottolaitoksista sovelletaan konsolidoituja vaatimuksia silloin, kun emoyritys on omistusyhteisö. Omistusyhteisöllä tarkoitettaisiin laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 20 kohdassa tarkoitettua rahoitusalan omistusyhteisöä sekä, jollei 3 momentista muuta johdu, asetuksen 4 artiklan 21 kohdassa tarkoitettua rahoitusalan sekaomistusyhteisöä. Nykyisestä laista poiketen emoyrityksenä pidettäisiin luottolaitosdirektiivin 108 artiklan 4 kohdan mukaisesti myös sellaista suomalaisen alakonsolidointiryhmän emoyritystä, jolla on tytäryritys tai osakkuusyritys Euroopan talousalueen ulkopuolisessa valtiossa olevassa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä tai vaihtoehtoisessa sijoitusrahaston hoitajasessa. Osakkuusyrietyksellä tarkoitettaisiin EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 35 kohdassa tarkoitettua omistusyhteyttä.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi luottolaitosdirektiivin 119 artiklan mukaisesti päättää 1 tai 2 momentissa tarkoitettun emoyrityksen hakemuksesta, että jos emoyritys on asetuksessa tarkoitettu rahoitusalan sekaomistusyhteisö, joka on samalla rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, tällaista emoyritystä ei pidettäisi konsolidointiryhmän emoyrityksenä vaan ainoastaan ra-

hoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisönä. Päätöksen edellytyksenä olisi, että rahoitus- ja vakuutusryhmittymään sovelletaan vastaavia säännöksiä kuin konsolidoituun valvontaan. Voimassa olevasta rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetusta laista seuraa, että konsolidoitu vakavaraisuusvaatimus ja konsolidoituja suuria asiakasriskejä koskevat rajoitukset voitaisiin laskea ainoastaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisesti. Lain asiasältö ei tältä osin muuttuisi.

Pykälän 4 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi kuten nykyisinkin sopia toisen ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa siitä, että tämä valvontaviranomainen ottaa vastatakseen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta. Valvontatehtävän siirtämisestä säädettäisiin tarkemmin 11 luvun 13 §:ssä.

Määritelmät

5—14 §. Pykälät vastaisivat pääosin nykyisen lain 4, 7—11 ja 13—14 §:ää. Nykyisestä 13 §:stä poiketen rahoituslaitoksen määritelmään luettaisiin EU:n vakavaraisuusasetuksessa olevan rahoituslaitoksen määritelmän mukaisesti myös rahastoyhtiö. Mainitusta määritelmästä seuraa niin ikään, että sijoituspalveluyritys ei enää sisälly rahoituslaitoksen määritelmään. Ehdotetun 14 §:n mukaan palveluyrityksen määritelmää tarkistettaisiin kuitenkin poistamalla nykyinen määritelmä ja korvaamalla se viittauksella EU:n vakavaraisuusasetukseen. Pykälän asiasältö ei kuitenkaan muuttuisi vaan ehdotetussa laissa palveluyrityksenä pidettäisiin edelleen suomalaisista tai ulkomaista yritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle luottolaitokselle tai ulkomaiselle luottolaitokselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluita taikka muita vastaavia luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita yhdelle tai useammalle luottolaitokselle.

15 §. Omistusyhteisö. Pykälä korvaisi nykyisen lain 15 §:n. Pykälän 1 momentissa ei nykyisestä laista poiketen erikseen määritel-

täisi omistusyhteisöä, koska se on määritelty EU:n vakavaraisuusasetuksessa. Pykälän 2 ja 3 momentti vastaisivat nykyistä lakia.

16 §. Konsolidointiryhmä. Määritelmä vastaisi nykyistä lakia. Määritelmä ei koskisi EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaan luottolaitoksen konsolidoituun taloudelliseen asemaan laskennallisesti sisältyvien yritysten määrittelyä vaan tämä määräytyisi yksinomaan asetuksen perusteella.

17 §. Ydinpääoma. Pykälässä määriteltäisiin luottolaitoksen ydinpääoma. Ydinpääomalla tarkoitettaisiin EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklassa tarkoitettuja omien varojen eriä. Niitä olisivat käytännössä luottolaitoksen kirjanpidolliseen omaan pääomaan luettavat erät.

18 §. Ulkoistaminen. Pykälä vastaisi nykyisen lain 16 a §:ää.

19 §. Euroopan pankkiviranomainen, Euroopan pankkikomitea ja Euroopan järjestelmäriskikomitea. Pykälä vastaisi nykyisen lain 16 c §:ää.

20 §. Johto ja toimiva johto. Määritelmä olisi uusi. Laissa on tarpeen määritellä 9—11 luvuissa käytetyt käsitteet, etenkin kuin ne poikkeavat yhtiölainsäädännössä vakiintuneista käsitteistä. Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevissa säännöksissä ehdotetaan käytettäväksi yläkäsitteenä termiä ”johto”, joka olisi laajempi kuin osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa tarkoitettu yläkäsite ”johto”. Osakeyhtiö- ja osuuskuntalain 6 luvun yläkäsitteestä poiketen, tässä laissa ”johtoon” ehdotetaan sisältyväksi alaryhmänä myös niin kutsuttu ”toimiva johto”.

”Toimiva johto” (*Senior Management*) tarkoittaa direktiivin 3 artiklan 1 kohdan 7 alakohdan mukaan ”henkilöitä, jotka vastaavat laitoksen päivittäisestä johtamisesta ja ovat siitä tili- ja vastuuvollisia ylimmälle hallintoelimelle”. Näitä olisivat esimerkiksi johtoryhmän jäsenet tai keskeisiä liiketoimintoja johtavat henkilöt, vaikka eivät poikkeuksellisesti kuuluisikaan johtoryhmään. Riippuen luottolaitoksen toiminnasta tällainen henkilö voisi olla esimerkiksi arvopaperikaupankäynnistä vastaava johtaja, tietojärjestelmistä tai olennaisesta maantieteellisestä alueesta vastuussa oleva johtaja. Osakeyhtiölain (624/2006) 6 luvun 2 §:n mukaan ”johdolla” tarkoitetaan vain hallitusta, hallintoneuvostoa

ja toimitusjohtajaa. Toimitusjohtaja kuuluu toimivaan johtoon siitä huolimatta, että hänellä on yhtiöoikeuden mukaan muun muassa valvontavastuu toimivaltaansa kuuluvasta juoksevasta hallinnosta kuten kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavuudesta. Toimitusjohtajan tehtävät muodostavat keskeisimmän osan laitoksen operatiivisesta johtamisesta.

2 luku **Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä**

1—4 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 17 ja 19—21 §:ää. Ehdotettua 4 §:n *1 momenttia* täsmennettäisiin lisäksi siten, että oikeus ”pankki” –sanana käyttöön koskisi toiminnan lisäksi myös toimintaa yleisesti, jolloin muussa yritystoiminnassa ei saisi harhaanjohtavasti viitata pankkitoimintaan. Säännös on perusteltu pankkitoimintaa kohtaan tunnetun yleisen luottamuksen turvaamiseksi.

3 luku **Oikeus omistaa luottolaitoksen osakkeita ja osuuksia**

1 §. *Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva ilmoitusvelvollisuus.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 42 §:ää. Pykälässä säädetty menettely vastaisi, mitä nykyisessä laissa on säädetty lukuun ottamatta *5 momenttia*, jota muutettaisiin nykyiseen lakiin verrattuna lisäämällä momenttiin direktiivin *26 artiklan 1 kohdan* mukainen velvollisuus toimittaa momentissa tarkoitettut tiedot myös Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle silloin, kun luottolaitoksen tai omistusyhteisön arvopapereilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla.

2 §. *Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva rajoitus.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 43 §:ää. Sitä tarkistettaisiin kuitenkin YVM-asetusta vastaavasti siten, Finanssivalvonta tekisi ainoastaan osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevan päätösehdotuksen EKP:lle, jonka tehtävänä on YVM-asetuksen mukaan tehdä asiassa lopullinen päätös kaikkien luottolaitosten osalta.

4 luku **Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen**

1—9 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 22—28 §:ää. Luvun 1 ja 2 §:ää tarkistettaisiin kuitenkin YVM-asetusta vastaavasti siten, että lopullisen päätöksen toimiluvan myöntämisestä tekisi Finanssivalvonnan ehdotuksen perusteella EKP. Finanssivalvonnan olisi tehtävä ehdotus EKP:lle neljän kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Lisäksi ehdotettu 4 § poikkeaisi nykyisestä laista direktiivin *14 artiklan* mukaisesti siten, että pykälässä tarkoitettuun omistajien luotettavuuden arviointiin sovelletaan samoja periaatteita kuin 3 luvussa tarkoitettuun omaisuuden hankintaan. Muilta osin toimilupamenettely vastaisi, mitä nykyisessä laissa on säädetty.

5 luku **Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset**

Sallittu liiketoiminta

1—3 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 30, 31 ja 33 §:ää.

4 §. *Konsolidoitua kiinteistönomistusta koskeva rajoitus.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 81 §:ää.

5 §. *Rahalainan antamista koskevien osuuskuntalain säännösten soveltaminen.* Pykälä vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 34 §:ää.

6 §. *Omien ja konserniyritysten osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankinnan rahoittaminen ja pantiksi ottaminen.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 35 §:ää. Säännös ei vaikuttaisi niihin edellytyksiin, joilla pykälässä tarkoitettujen pääomainstrumenttien saadaan lukea omiin varoihin. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 7 momentti, jossa todettaisiin selvyuden vuoksi, että ehdotettu pykälä ei vaikuttaisi EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaiseen omien varojen määritelmään.

7 §. *Arvopaperistettujen omaisuuserien hankintaa koskevat rajoitukset.* Nykyisen lain 35 a § korvattaisiin viittauksella EU:n vakavaraisuusasetukseen, koska pykälässä

tarkoitetuista rajoituksista säädetään yksinomaan mainitussa asetuksen 404—410 artiklassa.

Toiminnan yleinen valvottavuus

8 §. Liiketahtumien kirjaaminen. Lakiin lisättäisiin luottolaitosdirektiivin 4 artiklan 6 kohdan edellyttämä säännös siitä, että luottolaitoksen on kuvattava kirjanpito- ja muut tietojärjestelmänä sekä kirjattava liiketapahtumansa niin, että Finanssivalvonta voi tarvittaessa todentaa sille ilmoitettavien tietojen oikeellisuuden. Vaatimus koskisi kaikkea lakiin ja sen nojalla annettaviin alemmanasteisiin säädöksiin ja määräyksiin perustuvaa tiedonantovelvollisuutta, mukaan lukien EU:n vakavaraisuusasetukseen ja Euroopan pankkiviranomaisen teknisiin sääntely- ja täytäntöönpanostandardeihin perustuva raportointi.

Mainitun artiklan 4 kohdan mukaisista hallinnon ja sisäisen valvonnan kuvauksille asetettavista vaatimuksista säädettäisiin 7 luvussa.

9—11 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 36, 36 a, 36 b ja 37 §:ää.

12 §. Luottolaitoksen sidonnaisuus. Pykälä vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 37 §:ää. Nykyisestä laista poiketen laissa ei kuitenkaan määriteltäisi merkittävää sidosta, koska se on määritelty EU:n vakavaraisuusasetuksessa.

13 §. Määräysvallan hankkiminen ulkomaisessa yrityksessä. Pykälä vastaisi asiasisällöltään nykyisen lain 38 §:ää. Pykälän terminologiaa tarkistettaisiin vastaamaan muualla laissa käytettyä terminologiaa.

14 §. Luottolaitoksen kuuluminen ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään. Pykälä vastaisi nykyisen lain 39 §:ää.

15 §. Sisäiset liiketoimet. Pykälä vastaisi nykyisen lain 51 §:ää.

Varautuminen poikkeusoloihin

16 ja 17 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 123 ja 124 §:ää. Varautumisvelvollisuutta koskevista 17 ja 18 §:stä poistettaisiin kuitenkin lainsäädännön rakenteen selkeyttämiseksi viittaus rahoituslaitoksiin, koska pykä-

lissä tarkoitettuihin rahoituslaitoksiin tulevat sovellettaviksi maksulaitoslain (297/2010) säännökset. Vastaavat säännökset ehdotetaan sisällytettäväksi maksulaitoslakiin.

6 luku **Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen Suomeen ja kotipaikan siirto ulkomaille**

1—6 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 161—166 §:ää.

II OSA **HALLINTO- JA OHJAUS**

7 luku **Hallinto- ja ohjausjärjestelmät**

1 §. Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset. Säännöksen 1 momentti perustuu direktiivin 88 artiklan 1 kohdan a ja d alakohtiin ja 2 momentti b ja c alakohtiin. Direktiivin 88 artikla edellyttää luottolaitoksen hallituksen vastaavan siitä, että laitoksella olisi oltava hallinto- ja ohjausjärjestelmät (*governance arrangements*), joilla varmistettaisiin luottolaitoksen johtaminen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Mainittu artikla, erityisesti sen d alakohta, korostaa hallituksen velvollisuutta valvoa luottolaitoksen toiminnallista johtoa, mistä syystä luottolaitoksen hallitukselle asetettaisiin sen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevia riippumattomuus- ja pätevyysvaatimuksia.

Pykälän 1 momentin ensimmäinen virke korvaisi voimassa olevan luottolaitoslain 40 §:n ensimmäisen virkkeen. Ehdotetun momentin toiseen virkkeeseen sisältyisi suhteellisuusperiaatteen vaatimus, joka perustuu direktiivin 74 artiklan 2 kohtaan. Kyseinen artiklakohta koskee paitsi 9 luvussa, myös tässä luvussa täytäntöön pantavia säännöksiä.

Direktiivin 88 artikla alakohtineen on pääosin yhtenäinen osakeyhtiö- ja osuuskuntalaeissa säädetyn hallintoelinten välisen työnjaon kanssa. Kyseiset tehtävät sisältyvät osakeyhtiölain ja osuuskuntalain 6 luvun 2 §:n mukaiseen hallituksen velvollisuuksiin ja yleistoiimivaltaan. Artiklan 1 kohdan 2 kappaleen b ja c alakohtat, jotka ehdotetaan pantavaksi täytäntöön 2 momentissa, sisältä-

vät hallituksen keskeisimmät tehtävät. Hallituksen olisi huolehdittava keskeisten sisäisten valvontajärjestelmien luotettavuudesta. Artiklakohdassa tarkoitettujen luotettavien valvontajärjestelmien sisältävät velvollisuuden ylläpitää ja noudattaa ainakin lainkohdassa mainittuja sisäisiä toimintaperiaatteita ja menettelytapoja sekä järjestää niiden noudattamisen valvonta. Artiklan c alakohdan mukaan hallituksen vastuulla on valvoa myös laitoksen tiedonanto- ja julkistamisprosesseja. Niillä tarkoitetaan luottolaitoksesta sekä Finanssivalvonnalle että julkisuuteen, esimerkiksi laitoksen internetsivustolla, annettavaa informaatiota. Direktiivin 74 artiklan 1—3 kohtien mukainen riskienhallinnan hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva yleissäännös ehdotetaan pantavaksi täytäntöön lain 9 luvussa, jossa ovat muut riskienhallintaa koskevat säännökset. Riskienhallintajärjestelmät muodostavat osan luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmien kokonaisuutena.

Direktiivin 88 artiklan 1 kohdan johdanto-kappaleen mukaisesti *3 momentissa* säädettäisiin, että johtamisessa ja toiminnassa tehtävät olisi eriytettävä siten, että eturistiriidat voitaisiin välttää. Toimenkuvien eriyttäminen koskee paitsi johdon toimenkuvia myös sellaisia henkilöstön toimenkuvia, joiden päällekkäisyyteen liittyy pykälässä tarkoitettujen haitallisten eturistiriitojen vaara. Tämä on osa sisäisten prosessien luotettavuutta. Päällekkäiset tehtävänkuvat ovat omiaan hämärtämään päätöksenteon, vastuunjaon ja valvonnan laatua. Eriyttäminen koskisi kaikkia toimenkuvia, jotka voivat vaarantaa laitoksen johtamisen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Esimerkiksi sisäisten valvontatoimintojen sekä niissä työskentelevien henkilöiden riittävästä riippumattomuudesta olisi huolehdittava.

Kyseisen artiklan 1 kohdan toisen kappaleen c alakohdan mukaisesti momentin toisessa virkkeessä säädetään, ettei laitoksen hallituksen puheenjohtaja saisi ilman Finanssivalvonnan lupaa hoitaa samanaikaisesti saman luottolaitoksen toimitusjohtajan tehtävää. Säännös korostaa organisaation hallinto- ja ohjausjärjestelmien riippumattomuutta toimivasta johdosta. Virkkeen loppuosaan sisältyy kansallinen tarkennus: jos luottolaitok-

sella on hallintoneuvosto, jolle on annettu tehtäväksi hoitaa tässä luvussa hallitukselle säädetty tehtävät, hallituksen puheenjohtaja voisi tällaisessa tilanteessa olla luottolaitoksen myös toimitusjohtaja. Säännös on direktiivin mukainen, sillä direktiivi kieltää toimitusjohtajan toimimisen valvontatehtävää hoitavan hallintoelimen puheenjohtajana, mutta ei luottolaitoksen toiminnallisesta johtamisesta vastaavan elimen puheenjohtajana. Kaksiportaisessa hallintomallissa valvontatehtävää hoitaa hallintoneuvosto, ja hallitus johtaa luottolaitosta. Poikkeusta ei kuitenkaan voida soveltaa, jossa hallintoneuvosto vain osittain huolehtii tämän luvun mukaisista valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä, esimerkiksi päättää vain toimivan johdon palkitsemisesta taikka tilinpäätöksen hyväksymisestä, jos tehtävät muilta osin kuuluvat hallitukselle.

Pykälän *4 momentti* perustuu direktiivin 88 artiklan 1 kohdan 3 kappaleeseen ja sisältää luottolaitoksen hallituksen velvollisuuden arvioida säännöllisesti hallinto- ja ohjausjärjestelmien tehokkuutta sekä korjata mahdolliset puutteet. Erityisen tärkeää on tunnistaa luottolaitoksen liiketoiminnassa tai toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista johduttavat muutostarpeet.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin, että tässä luvussa hallitukselle säädetyt tehtävät voisi hoitaa laitoksen hallintoneuvosto, jos sille on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu tässä luvussa säädetty tehtävät. Jokaisessa lainkohdassa ei ole siten tarpeen todeta tätä erikseen. Säännös on kansallinen. Jos hallintoneuvosto toimii luottolaitoksen valvontaelimenä, tämän luvun hallitusta koskevat säännökset, kuten hallituksen jäseniä, hallituksen kokoonpanoa, ja työskentelyä koskevia säännökset koskevat hallintoneuvostoa.

Ehdotetussa *6 momentissa* säädettäisiin luvun soveltamisesta luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja konsolidointiryhmässä.

2 §. Luottolaitoksen hallituksen kokoonpano ja työskentelyä koskevat vaatimukset. Pykälä sisältää hallituksen pätevyyttä koskevat yleiset vaatimukset. Pykälän *1 momentin* 1 virke perustuu uuden *91 artiklan 1 kohtaan*, jossa viitataan saman artiklan kohtiin

(2—8), sekä kyseisen artiklan 7 kohtaan. Ehdotetun momentin mukaan hallitusta on tarkasteltava paitsi yksittäisten jäsenten ammattitaidon ja kokemuksen näkökulmasta, myös jäsenten ammattitaidon summana. Hallituksen jäsenillä voisi siten olla erilaisia vahvuuksia ja osaamista. Direktiivi ei sisällä hallituksen kokonaisuutena kohdistuvia muodollisia riippumattomuusvaatimuksia. Riippumattomuusvaatimukset kohdistuvat kuitenkin nimitys-, palkitsemis- ja riskivaliokunnan jäseniin, joten käytännössä hallituksen jäsenten riippumattomuus on uuden sääntelyn lähtökohtana. Asiaa käsitellään jäljempänä asianomaisten pykäliden yhteydessä.

Momentin toinen virke perustuu 91 artiklan 9 kohtaan, jossa asetetaan luottolaitokselle velvollisuus huolehtia hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtäviinsä. Artiklakohtaan mukaan perehdytykseen olisi käytettävä riittävästi taloudellisia ja henkilöstövoimavaroja. Tämä voisi merkitä käytännössä esimerkiksi perehdytyksen ja koulutuksen antamista mahdollisimman asiantuntevien henkilöiden toimesta taikka käyntejä eri toimipisteissä ja eri liiketoimintoihin tutustumista käytännössä sekä perehdytyksen ja koulutuksen päivittämistä liiketoiminnan tai sääntelyn muuttuessa. Periaate on sopusoinnussa tässä pykälässä säädettyjen hallituksen yleisten pätevyysvaatimusten ja seuraavassa pykälässä säädettyjen ajankäyttövaatimusten kanssa.

Pykälän 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädettäisiin 91 artiklan 10 kohdan mukaisesti, että hallituksen olisi laadittava luottolaitokselle toimintaperiaatteet, joilla edistetään hallituksen monimuotoista kokoonpanoa. Hallituksen uusien jäsen ehdokaiden hankintaa olisi suunniteltava pitkäjänteisesti ja siten, että kyseisen laitoksen kannalta kulloinkin tarpeellinen osaaminen olisi edustettuna hallituksessa. Momentin toisessa virkkeessä säädetään direktiivin 88 artiklan 2 kohdan a alakohdan jälkimmäisen kappaleen mukaisesti siitä, että hallituksen olisi asetettava luottolaitokselle tavoite sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta laitoksen hallituksessa sekä laadittava toimintaperiaatteet, joilla tavoite saavutetaan ja ylläpidetään. Momentissa säädetty molemmat toimintaperiaatteet on mahdollista yhdistää, minkä

vuoksi niistä ehdotetaan säädettäväksi samassa lainkohdassa. Molemmat direktiivikohtat asettavat velvollisuuden nimitysvaliokunnalle. Jos laitoksella on nimitysvaliokunta, se voisi valmistella asian hallituksen päätettäväksi.

Pykälän 3 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädettäisiin direktiivin 88 artiklan 2 kohdan kolmannessa kappaleen mukaisesti hallituksen työn järjestämisestä siten, ettei yksi jäsen tai jäsenten pieni ryhmä voisi valita hallintoelimen päätöksentekoa koko yhtiön edun vastaisesti. Velvoite sisältyy artiklan uuteen, nimitysvaliokuntaa koskevaan alakohtaan. Velvollisuus ei Suomen oikeuden mukaan kuitenkaan sovellu säädettäväksi vain nimitysvaliokunnan tyyppiselle hallituksen osajoukolle, minkä vuoksi artiklakohta ehdotetaan pantavaksi täytäntöön koko hallituksen työskentelyä koskevaan pykälässä. Nimitysvaliokunnankin olisi tehtäviään hoitaessaan huomioitava pykälässä ilmaistu periaate esimerkiksi suunnitellessaan hallituksen ja sen valiokuntien kokoonpanoa. Periaatetta on noudatettava jo osakeyhtiölain 1 luvun 7 §:n yhdenvertaisuusperiaatteen ja 8 §:n johdon tehtävää koskevien yleisten periaatteiden nojalla. Hallituksen päätökseksi tulee osakeyhtiölain 6 luvun 3 §:n nojalla enemmistön mielipide, ellei yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä edellytetä määräänemmistöä. Epäasiallinen ”pienen vähemmistön harjoittama dominointi” olisi mahdollista, jos tällainen ryhmä esimerkiksi estäisi epäasiallisesti tai yhtiön edun vastaisesti hallituksessa määräänemmistö päätöksen syntymisen. Tosiasiallinen haitallinen vaikuttaminen on esitettävissä esimerkiksi siten, ettei toimitusjohtaja olisi hallituksen jäsen, tai esimerkiksi huolehtimalla hallituksen ja sen mahdollisten valiokuntien tasapainoisesta ja intressiristiriitoja välttävästä kokoonpanosta. Lisäksi haitallista vaikuttamista voitaisiin ehkäistä noudattamalla hyvää kokoustapaa, kuten jakamalla hallitukselle tuleva informaatio tasapuolisesti ja ajoissa.

Momentin toinen virke perustuu direktiivin 91 artiklan 8 kohtaan. Kullakin hallituksen jäsenellä on velvollisuus toimia tehtävässä riippumattomasti. Artiklakohtaan mukaan hallituksen jäsenen olisi toimittava itsenäisesti ja hänen olisi oltava kykenevä tarvitta-

essa arvioimaan ja kyseenalaistamaan toimivan johdon toiminta sekä valvomaan johdon päätöksentekoa hallituksen yleistöimivallan mukaisesti. Yhtiöoikeudellisesti hallituksen jäsenyys on henkilökohtainen tehtävä ja jäsenen on toimittava yhtiön ja sen kaikkien osakkeenomistajien etujen mukaisesti.

3 §. Nimitysvaliokunta. Säännös on uusi ja perustuu direktiivin 88 artiklan 2 kohdan 1 kappaleeseen.

Pykälän 1 momentti asettaisi merkittäville luottolaitoksille velvollisuuden perustaa hallituksen jäsenistä tai osakkeanomistajien nimeämistä henkilöistä koostuva nimitysvaliokunta. Merkittävä luottolaitos määriteltäisiin tämän lain 10 luvun 7 ja 8 §:ssä. Momentin toisessa virkkeessä säädettäisiin poikkeuksesta, joka koskee merkittävään konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvaa luottolaitosta. Säännös ei estäisi nimitysvaliokunnan perustamista muissakin kuin pykälässä tarkoitetuissa luottolaitoksissa. Säännös ei myöskään asettaisi estettä sille, että nimitysvaliokunta käyttäisi työsääntä tai että työskentelyyn osallistuisi muitakin kuin luottolaitoksen hallituksen jäseniä, kuten ulkopuolisia rekrytointialan konsultteja tai merkittävien osakkeenomistajien edustajia.

Direktiivin 88 artiklan 2 kohdan 5 kappaleessa todetaan, ettei artiklaa tarvitse panna täytäntöön, jos hallituksella ei ole jäsenvaltion lain mukaan kelpoisuutta valita jäseniään. Suomen yhtiöoikeudellinen järjestelmä on lähtökohtaisesti tällainen: hallintoelin ei täydennä itse itseään eikä toimiva johto itseään. Ehdotettu lainkohta ei kuitenkaan syrjäyttäisi osakeyhtiö- ja osuuskuntalain mukaista, yhtiöjärjestyksessä, säännöissä tai hallituksen työjärjestyksessä määrättyä valinta- tai nimitysmenettelyä. Säännöksen mukaan nimitysvaliokunta avustaisi hallitusta tai vastaavasti muuta valitsevaa elintä, esimerkiksi hallintoneuvostoa taikka yhtiökokousta, ehdollepanoa ja valintaa koskevissa asioissa.

Osakkeenomistajat valitsevat hallituksen jäsenet, ellei muussa laissa, yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä tehtävää ole määrätty muulle elimelle, esimerkiksi hallintoneuvostolle. Toimitusjohtajan nimittäminen kuuluu hallitukselle, ellei yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä ole tästä poikkeavia määräyksiä.

Muun toimivan johdon nimittämisestä päättää myös lähtökohtaisesti hallitus tai toimitusjohtaja. Hallituksen yhtiöoikeudelliseen yleistöimivaltaan voidaan kuitenkin katsoa kuuluvan toimitusjohtajaa koskevien tehtävien lisäksi myös hallituksen omaa kokoonpanoa koskeva valmistelu ja suunnittelu. Tehtävä on yhtiön ja sen omistajien edun mukainen, ja voi huonosti hoidettuna haitata yhtiön liiketoimintaa. Sen vuoksi on perusteltua lisätä lakiin direktiivin mukaisesti vaatimus nimitysvaliokunnan perustamisesta avustavaksi elimeksi. Valiokunnan avulla prosessista voidaan tehdä sidosryhmien kannalta laadukkaampi ja läpinäkyvämpi. Nimitysvaliokunnan on sopivalla tavalla raportoitava valintaa juridisesti suorittaville tahoille työstään. Yhtiöiden hallitukset suunnittelevat – esimerkiksi osakkeenomistajien edustajien tai konsulttien avustuksella – käytännössä jo nykyään omaa kokoonpanoaan sekä toimivaa johtoa koskevia nimitysasioita pitkäjänteisesti. Nimitysvaliokunnan tehtävänkuva antaa mahdollisuuden ylläpitää esimerkiksi johdon ja muiden avainhenkilöiden rekrytointi- ja palkitsemisasioiden laadukasta valmistelua ja nivoa yhteen hallituksen ja valinnan suorittavan tahon tehtävät.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valiokunnan yleisestä tehtävänkuvasta. Nimitysvaliokunnan jäsen ei saisi toimi- tai palvelussuhteessa osallistua sellaisen luottolaitoksen tai yrityksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Momentti perustuu artiklan 88 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän 3 momenttiin sisältyvät direktiivin 88 artiklan 2 kohdan 2 kappaleen a–d alakohtiin perustuvat nimitysvaliokunnan tehtävät. Tehtävät kuuluvat yhtiöoikeudellisesti hallituksen tai yhtiökokouksen yleistöimivaltaan. Nimitysvaliokunnan rooli on siten valmisteleva, ellei hallitus päättä muodollisesti delegoida asiaa nimitysvaliokunnalle tai, ellei luottolaitoksessa päätetä käsitellä kyseisiä asioita koko hallituksen voimin pykälän 4 momentissa ehdotetun mukaisesti.

Momentin 1 kohdan mukaan, joka perustuu direktiivin 88 artiklan 2 kohdan a alakohtaan, nimitysvaliokunnan olisi arvioitava hallituksen tarvitsemia ja sen yksittäisille jäsenille asetettavia vaatimuksia, jäsenyyden edellyt-

tämää ajankäyttöä sekä etsiä hallitukselle uusia jäsen ehdokkaita. Hallituksen parasta kokoonpanoa olisi suunniteltava juuri kyseisen laitoksen toiminnan kannalta, arviointihetkellä ja tulevaisuudessa. Vaatimukset voivat muuttua esimerkiksi yhtiön liiketoiminnan muutosten ja hallituksen jäsenten vaihtumisen takia. Jäseniin kohdistettavia vaatimuksiakin olisi siten säännöllisesti päivitettävä.

Nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluu 3 momentin 2 kohdan mukaan hallituksen työskentelyn laadun arviointi. Kohta perustuu direktiivin 88 artiklan 2 kohdan b ja c alakohtiin Vastaava arviointiprosessi on vakiintunut käytännöksi jo nykyisin pörssiyhtiöiden hallituksissa: Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (2010) suosituksen n:o 7 mukaan hallituksen on arvioitava työskentelyään vähintään vuosittain.

Momentin 3 kohta koskee luottolaitoksen toimivan johdon valintakriteereiden ja -menettelyn arviointia. Kohta perustuu 88 artiklan 2 kohdan d alakohtaan, jossa viitataan toimivan johdon valintaan (*senior management*). On tarkoituksenmukaista sisällyttää toimivan johdon valintaan liittyvät tehtävät samaan pykälään: toimivaan johtoon kuuluvista toimitusjohtaja on osakeyhtiö- ja osuuskuntalain mukaista ”johtoa” ja hänen valintansa ja arviointinsa kuuluu siten lähtökohtaisesti hallituksen tehtäviin. Muunkin toimivan johdon valintamenettelyt ovat luottolaitoksen toiminnan ja sen valvonnan kannalta niin keskeisiä, että ne kuuluvat luottolaitoksen hallituksen yleistöimivallan piiriin, vaikka muuhun toimivaan johtoon kuuluva juridisesti olisi työsuhteessa luottolaitokseen. Momentin 4 kohta liittyy 88 artiklan 2 kohdan 2 kappaleen a alakohdan jälkimmäisessä kappaleessa mainittuun monimuotoisuus- ja tasa-arvotavoitteeseen, josta säädettäisiin tämän luvun 2 §:n 2 momentissa.

Pykälän 4 momentin mukainen vuosittainen arviointivelvollisuus perustuu direktiivin 88 artiklan 2 kohdan 2 kappaleen b ja c alakohtiin sekä säännöllinen arviointivelvollisuus saman artiklan d alakohtaan. Harvempi uudelleenarviointi (1 ja 3 kohdat) voi olla riittävää esimerkiksi tilanteessa, jossa johdon kokoonpano on arvioitu hyväksi, se ei ole muuttunut eikä laitoksen liiketoiminta tai toimintaympäristökään ole muuttunut tavalla,

johon olisi vastattava. Artiklan 2 kohdan 4 kappaleen mukaan nimitysvaliokunnan olisi voitava käyttää työssään tarpeelliseksi katsomiaan voimavaroja, myös ulkopuolisia. Tästä ei ole tarpeen ottaa nimenomaista mainintaa säännökseen, sillä hallituksella on muutenkin tämä oikeus laissa säädettyjen velvollisuuksiensa täyttämiseksi.

Pykälän 5 momentin mukaan pykälässä tarkoitettut tehtävät kuuluisivat, jos nimitysvaliokuntaa ei ole, hallitukselle tai, jos laitoksella on hallintoneuvosto, hallintoneuvostolle siinä laajuudessa kuin sille on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu nämä tehtävät.

4 §. *Luottolaitoksen johdon luotettavuus- ja pätevyysvaatimukset.* Pykälä sisältäisi luottolaitoksen hallitukselta ja toimivalta johdolta edellytettävät henkilökohtaiset kelpoisuus- ja pätevyysvaatimukset. Säännöksen 1 momentti perustuu direktiivin 91 artiklan 1 kohtaan ja sisältäisi myös tarkempaa kansallista sääntelyä. Säännös olisi osittain uusi ja korvaisi osittain voimassa olevan luottolaitoslain 40 §:n. Nyt ehdotettu säännös olisi kuitenkin tätä laajempi: se käsittää paitsi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan tehtävät, myös muun toimivan johdon tehtävät. Rikosnimikkeet ovat sittemmin myös muuttuneet ja luottolaitoksia koskeva sääntely on lisääntynyt. Esimerkkejä tärkeistä arviointiperusteista ovat luottolaitoksia koskevien säännösten toistuvaan ja tahalliseen rikkomiseen myötävaikuttaminen eli niin kutsuttu ”*non-compliance*”, luottolaitoksen maineriski sekä johdolta edellytettävät hyvät toimintatavat.

Pykälän 1 momentissa olisivat johdon kelpoisuusvaatimukset, jotka koskevat henkilön luotettavuutta ja hyvämainaisuutta. Ehdotetun 1 luvun 20 §:n mukaisesti lainkohdassa käytettäisiin termiä ”johto” tarkoittamaan hallitusta ja mahdollista hallintoneuvostoa, jos sille on annettu tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä sekä luottolaitoksen toimivaa johtoa.

Pykälän 2 momentissa olisivat kansalliset kriteerit, joiden täytyessä henkilöä ei olisi pidettävä luotettavana luottolaitoksen johtotehtävän. Kohdat vastaisivat asiasisällöltään voimassa olevan luottolaitoslain 40 §:n 2 momenttia ja sijoituspalvelulain 6 luvun 16 §:ää.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin nykyisestä luottolaitoslain 40 §:n 3 momenttia vastaavasti 1 momentissa tarkoitetun henkilön oikeudesta jatkaa tehtävässään siihen saakka, kunnes mahdollinen häntä koskeva tuomio on saanut lainvoiman. Momentin ensimmäinen virke sisältäisi nyt myös määräajan laskentatavan. Luottolaitoksen on tehtävä oma arvio siitä, voiko henkilö jatkaa johtotehtävässä ennen kuin mahdollinen tuomio on lainvoimainen.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin luottolaitoksen johtoon kuuluvalta vaadittavasta henkilökohtaisesta osaamisesta ja kokemuksesta. Momentti vastaa direktiivin 91 artiklan 7 kohtaa kanssa ja sisältää sekä hallituksen jäsenet että toimivan johdon. Tämän luvun 2 § koskee hallitusta kokonaisuutena sekä hallituksen jäsenten osaamista erityisesti osana hallituksen ja sen työskentelyn kokonaisuutena.

Pykälän 5 momentin mukaan luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle luottolaitoksen johtoa koskevista muutoksista. Säännös korvaisi voimassa olevan lain 27 §:n ja vastaisi direktiivin 5 artiklan 5 kohdan yleissäännöksen, jonka mukaan jäsenvaltion on varmistettava, että valvontaviranomainen saa valvontaansa varten kaikki tarpeelliset tiedot

5 §. Luottolaitoksen johdon ajankäyttö. Säännöksen 1 momentti perustuu direktiivin 91 artiklan 2 kohtaan. Direktiivin 91 artiklan 2 kohta edellyttää, että luottolaitoksen johtoon kuuluva käyttäisi riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen. Säännös koskee myös muuta toimivaa johtoa kuin toimitusjohtajaa. Toimivan johdon tehtävät olisivat joko päätoimisia tai osa-aikaisia. Jos ne eivät ole päätoimisia, johtajan tehtäväkuva olisi järjestettävä siten, että henkilö kykenisi suoriutumaan vastuualueestaan 1 momentin yleissäännöksen mukaan vaikeuksitta. Momentin toisen virkkeen mukaan henkilön johtotehtävien enimmäislukumäärän ja hänen muiden tehtäviensä määrän arvioinnissa olisi otettava huomioon sekä johtajan henkilökohtaiset olosuhteet että kyseessä olevan luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus. Euroopan pankkivalvontaviranomaisella on direktiivin 91 artiklan 12 kohdan mukaan oikeus antaa suosituksia muun muassa

johtoon kuuluvan henkilön riittävästä ajankäytöstä suhteessa henkilön henkilökohtaisiin olosuhteisiin ja luottolaitoksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen.

Tämän lain 10 luvun 7 ja 8 §:ssä tarkoitettujen merkittävien luottolaitosten hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajiin sovellettaisiin 2 momentin mukaan johtotehtävien enimmäislukumäärää koskevia vaatimuksia. Momentti perustuu, direktiivin 91 artiklan 3 kohtaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin direktiivin 91 artiklan 4 kohdan mukaisesti siitä, milloin johtotehtävät katsotaan yhdeksi tehtäväksi. Momentin 1 kohdan mukaan tehtävät samaan konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvassa useammassa yrityksessä katsotaan yhdeksi tehtäväksi, samoin 2 kohdan mukaan yrityksissä, joissa luottolaitoksella on EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 36 kohdassa tarkoitettu huomattava omistusosuus.

Pykälän 4 momentin mukaan, jonka ensimmäinen virke perustuu 91 artiklan 3 kohtaan, pykälän 2 ja 3 momenttia ei sovellettaisi hallituksen jäseniin, joka on valittu luottolaitoksen hallituksen jäseneksi valtion edustajana. Yhtiöoikeudellisesti hallituksen jäsenyys on aina henkilökohtainen tehtävä eikä ”valtion edustaminen” siten ole yhtiöoikeudellisesti mahdollinen Suomen oikeudessa. Pykälässä tarkoitetaan tilannetta, jossa valtiollinen taho on oikeutettu nimeämään henkilön tehtävään. Kyseinen poikkeussäännös koskeekin käytännössä tilanteita, joissa luottolaitos on valtion tuen tai kriisitoimenpiteiden piirissä. Pykälän 2 ja 3 momenttia ei sovelleta direktiivin 91 artiklan 5 kohdan mukaan johtotehtävään yhtiössä tai yhteisössä, jonka pääasiallinen tarkoitus on muu kuin voiton tuottaminen osakkeenomistajille. Poikkeusta voidaan kuitenkin soveltaa vain, jos tehtävät eivät vaaranna 1 momentin periaatteiden noudattamista.

Lainkohdan 5 momentin mukaan pykälän 1—3 momenttia ei sovellettaisi hallituksen jäseniin, joka on henkilöstön edustuksesta yrityksen hallinnossa annetussa laissa (725/1990) tarkoitettu henkilöstön edustaja.

Lainkohdan 6 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi antaa luvan yhteen lisätehtävään vain, jos se ei vaarantaisi 1 momentissa

säädettyjen periaatteiden noudattamista. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti Finanssivalvonnan olisi kiinnitettävä huomiota esimerkiksi tehtävien vaatimaan aikaan sekä perusteeseen, jonka vuoksi tehtävä halutaan pitää. Voi olla esimerkiksi kohtuullista sallia toimitusjohtajuus tai hallituksen jäsenyys henkilön tai hänen lähipiirinsä oman varallisuuden hoitamista varten perustetussa yhtiössä, jonka toiminta on suppeaa.

6 §. Rikkomuksista ilmoittaminen. Direktiivissä säädetyn mukaisesti lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi rikkomusten ilmoittamista koskeva säännös. Direktiivin *71 artiklan 3 kohdan* mukaan jäsenvaltioiden on edellytettävä, että laitoksilla on käytössään asianmukaiset menettelyt työntekijöitään varten, jotta nämä voivat ilmoittaa asetuksen ja direktiivin säännöksiä koskevista rikkomuksista sisäisesti erityisen riippumattoman kanavan kautta. Kyseisiin ilmoituksiin sovellettaisiin samoja suojausäännöksiä, kuin direktiivin *71 artiklan 2 kohdan alakohdissa b, c ja d* on säädetty viranomaiselle tehtävien ilmoitusten osalta. Direktiivin *71 artiklan 2 kohdan b alakohda* velvoittaa säätämään laitosten sellaisten työntekijöiden asianmukaisesta suojelusta ainakin kostotoimia, syrjintää ja muuta epäoikeudenmukaista kohtelua vastaan, jotka raportoivat laitoksessa tehdyistä rikkomuksista. Säännöksen *c alakohdassa* säädetään henkilötietojen suojaamisesta sekä rikkomuksista ilmoittavan että ilmoituksen kohteena olevan luonnollisen henkilönä osalta direktiivin 95/46/EY mukaisesti. Säännöksen *d alakohdassa* asetetaan vaatimus selkeistä säännöistä, joilla varmistetaan, että luottamuksellisuus suhteessa laitoksessa tehdyistä rikkomuksista ilmoittajaan taataan kaikissa tapauksissa, jollei ilmaisemista edellytetä kansallisessa lainsäädännössä myöhempien tutkimusten tai oikeuskäsittelyjen yhteydessä.

Pykälän *1 momentin* mukaan luottolaitoksella olisi oltava menettelytavat, joita noudattamalla luottolaitoksen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa luottolaitoksen sisäisesti riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta. Ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henki-

lön henkilötiedot ovat salassa pidettäviä, ellei laissa toisin säädetä.

Vaikka direktiivin artikla kohdistuu vain luottolaitoslain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten vastaisiin epäilyihin rikkomuksiin, ehdotettu säännös mahdollistaisi epäiltyjen rikkomusten raportoinnin laajemminkin, sillä se koskisi yleisesti finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä. Useat muutkin komission direktiivi- ja asetusehdotukset, kuten esimerkiksi MiFID-direktiiviehdotus, UCITS V –direktiiviehdotus sekä markkinoiden väärinkäyttöasetusta koskeva ehdotus sisältävät vastaavan säännöksen. Rikkomusten raportointimahdollisuutta ei ole tarkoituksenmukaista rajoittaa ainoastaan luottolaitoslain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen säännöksiä koskeviin epäilyihin rikkomuksiin.

Säännös velvoittaisi ilmoituskanavan olemaan avoin ainoastaan luottolaitoksen palveluksessa olevalle henkilöstölle, mutta luottolaitos voisi tarjota sen myös muiden tahojen, kuten esimerkiksi luottolaitoksen ulkoisten sidosryhmien käyttöön. Ilmoitukset tulisi voida tehdä erityisen riippumattoman kanavan kautta. Ilmoitusten vastaanottajatahoina voisi siten olla epäilyistä ja ilmoituksen kohteena olevasta henkilöstä riippuen esimerkiksi esimies, sisäinen tarkastus, säännösten noudattamisen valvontatoiminnosta vastaava henkilö, lakiasianosasto, toimiva johto tai hallituksen tarkastusvaliokunta. Vastaanottajia voisi olla asioiden riippumattoman tutkimuksen ja järjestelmän joustavuuden varmistamiseksi vaihtoehtoisesti useampia. Säännöksessä ei yksilöitäisi tai rajoitettaisi ilmoitusten teossa käytettäviä raportointikanavia.

Järjestelmän toimivuus edellyttää, että menettelytavoista on selkeät ohjeet ja että järjestelmä on helposti käytettävä. Luottolaitoksen ohjeissa voidaan käsitellä muun muassa ilmoittajan ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksia ja velvollisuuksia, ilmoitusten sisältöä, ilmoitusten käsittelyssä ja tutkinnassa noudatettavia menettelyjä ja mahdollisia muita toimenpiteitä. Luottolaitoksen on myös varmistettava rikkomusepäilyistä ilmoittavien henkilöiden suojeleminen ja taattava se, että he eivät ilmoitusten vuoksi joudu syrjinnän tai muun epäasiallisen toiminnan kohteeksi. Direktiivin *71 artiklan 2 kohdan b*

alakohdassa tarkoitettuun työntekijöiden asianmukaiseen suojeluun kostotoimilta, syrjinnältä ja muun tyyppiseltä epäoikeudenmukaiselta kohtelulta voisivat tulla sovellettavaksi työsopimuslain säännökset.

Pykälän 1 momentin mukaan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilötiedot olisivat salassa pidettäviä, ellei laissa toisin säädetä. Säännös madaltaisi osaltaan kynnyistä ilmoittaa havaituista väärinkäytösepäilyistä työnantajalle. Säännös myötävaikuttaisi siihen, että henkilöt, joilla on mahdollisen rikkomuksen ilmitulon ja selvittämisen kannalta olennaista tietoa, voisivat ilmaista tiedon luottamuksellisesti työnantajalleen. Säännös ei edellyttäisi, että ilmoitus on voitava tehdä nimettömästi. Pääsy ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyyttä sekä ilmoituksen sisältöä koskeviin tietoihin olisi rajattava niihin henkilöihin, joille kyseinen tieto on välttämätöntä asian selvittämiseksi. Luottolaitosta ja sen toiminnassa mukana olevia henkilöitä koskevan salassapitovelvollisuuden estämättä, tietojen ilmaiseminen voisi olla mahdollista myös esimerkiksi asian myöhemmässä viranomaistutkinnassa ja oikeuskäsittelyn yhteydessä.

Järjestelmän ylläpito asettaisi luottolaitoksille velvollisuuden noudattaa henkilötietojen käsittelyssä myös henkilötietolakia (523/1999). Luottolaitos olisi henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Rekisteriin talletettaisiin luottolaitoksen palveluksessa olevien tai muiden henkilöiden ilmoittamia tietoja epäillyistä rikkomuksista liittyen finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin tai määräyksiin. Kyseisiä tietoja voitaisiin käyttää luottolaitoksen suorittamiin sisäisiin selvityksiin mahdollisista väärinkäytöksistä. Tarvittaessa kyseisiä tietoja voitaisiin hyödyntää myös luovuttamalla niitä viranomaisille, kuten Finanssivalvonnalle tai poliisille, niiden laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Henkilötietolain mukaisesti rekisteriin talletettaisiin vain väärinkäytösepäilyjen selvittämiseksi tarpeellista tietoa. Tietojen oikeellisuus olisi pyrittävä varmistamaan tietojen käytettäessä.

Ilmoituksen tekijällä ei tarvitsisi olla erityistä näyttöä rikkomusepäilyn tueksi, vaan perusteltu epäily riittäisi. Sen sijaan vahin-

goittamistarkoituksessa tehtyihin selkeästi perusteettomiin ilmoituksiin työnantaja voisi puuttua esimerkiksi työturvallisuuslain 18 §:n ja 28 §:n tarkoittamana häirintänä ja epäasiallisena kohteluna työpaikalla. Ääritapauksissa sovellettavaksi voisi tulla myös esimerkiksi rikoslain 24 luvun 9 §:n säännös kunnianloukkauksesta. Tällaisissa tapauksissa raportojan henkilöllisyys voitaisiin myös tarvittaessa selvittää, mikäli yhtiöllä on käytössä anonyymi ilmoitusjärjestelmä.

Säännöksessä ei asetettaisi työnantajalle erityistä velvollisuutta raportoida epäillyistä tai havaituista sääntörikkomuksista toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle. Finanssivalvonnan valvottavilla voi kuitenkin olla muista lain säännöksistä johtuvia velvollisuuksia kyseisten rikkomusten raportoimiseksi Finanssivalvonnalle. Esimerkiksi arvopaperimarkkinalain 14 luvun 5 § sisältää sijoituspalvelun tarjoajia koskevan ilmoitusvelvollisuuden epäillyistä markkinoiden väärinkäytöstä Finanssivalvonnalle. Lisäksi tilanteissa, joissa henkilö itse voisi joutua hallinnollisen seuraamuksen kohteeksi, henkilön yhteistyö Finanssivalvonnan kanssa rikkomuksen selvittämiseksi voitaisiin ottaa huomioon seuraamuksen suuruutta arvioitaessa Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:n 2 momenttia koskevan muutosehdotuksen mukaisesti.

Pykälän 2 momentin mukaan luottolaitoksen olisi säilytettävä viiden vuoden ajan edellä 1 momentissa tarkoitetut tarpeelliset tiedot. Tiedot olisi poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen olisi tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus olisi tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tietojen säilyttämisen tarpeellisuuden tarkistamisesta. Tarkistamisesta olisi tehtävä merkintä. Vääriksi tai tarpeettomiksi osoitautuneet tiedot olisi kuitenkin henkilötietolain mukaisesti poistettava rekisteristä mahdollisimman nopeasti. Ehdotettu säännös olisi samankaltainen, kuin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 23 §:n 4 momentti tietojen säilyttämisestä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin rajoituksia rekisteröidyn tarkastusoikeuteen. Ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei olisi tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin. Tietosuojavaltuutettu voisi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden. Tarkastusoikeuden rajaaminen on perusteltua siksi, että tarkastusoikeus voisi henkilötietolain 27 §:ssä tarkoitettulla tavalla haitata rikosten ehkäisemistä tai selvittämistä. Rekisteröidyn tarkastusoikeus voisi kuitenkin lisäksi haitata rikosoikeudellisiin rangaistuksiin rinnastettavien finanssimarkkinoita koskevien väärinkäytösten ehkäisemistä tai selvittämistä. Tästä syystä pelkkää henkilötietolain 27 §:ssä määriteltyä yleistä tarkastusoikeuden rajoitusta ei voida pitää riittävänä. Tietosuojavaltuutetulla olisi kuitenkin oikeus rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuus.

Ehdotetun pykälän 4 momentti sisältäisi säännöksen siitä, että luottolaitoksen tulisi toteuttaa asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet ilmoitusten tekijöiden suojelemiseksi. Säännöksessä tarkoitettuja toimenpiteitä olisivat esimerkiksi henkilötietojen salassa pitämistä ja syrjinnän kohteeksi joutumisen ehkäisemistä koskevat toimenpiteet ilmoitusten tekijöiden suojelemiseksi. Vastaavan tyyppinen säännös sisältyy rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 34 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan ilmoitusvelvollisen tulee toteuttaa asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet niiden työntekijöiden suojelemiseksi, jotka tekevät kyseisessä laissa tarkoitettua ilmoituksen.

Ehdotetun pykälän 5 momentti sisältäisi määräyksen antovaltuuden Finanssivalvonnalle. Säännöksen mukaan Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä edellä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä luottolaitoksessa.

7 §. *Tietojen saatavilla pito internetissä.* Pykälässä säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta pitää saatavilla internetsivustollaan selostus siitä, miten luottolaitos noudattaa tämän luvun säännöksiä. Avoimuusvelvollisuus perustuu direktiivin 96 artiklaan. Vastaava säännös sisältyy 8 luvun 15 §:ään.

suus perustuu direktiivin 96 artiklaan. Vastaava säännös sisältyy 8 luvun 15 §:ään.

8 luku Palkitseminen

1 §. *Säännösten soveltaminen.* Pykälän 1 momentti perustuu direktiivin 92 artiklan 2 kohdan johdantokappaleen viimeiseen virkkeeseen ja ilmaisee tämän luvun säännösten tulkintaa koskevan suhteellisuusperiaatteen. Säännös vastaisi asiasisällöltään voimassa olevaa sääntelyä. Suhteellisuusperiaatteen merkitystä korostaa muun ohessa se, että luvun säännöksiä sovellettaisiin 11 ja 12 §:ää lukuun ottamatta muidenkin kuin sellaisten henkilöiden palkitsemisjärjestelmiin, joiden toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan

Pykälän 2 momentin mukaan tämän luvun säännöksistä 11 ja 12 § koskevat vain direktiivin 92 artiklan 2 kohdan johdantolauseen mukaista henkilöryhmää. Momentin 1–4 alakohdissa luetellaan henkilöt, joiden ammattimaisella toiminnalla olisi olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan. Momentin 1 kohdassa käytetään uutta 1 luvun 20 §:ssä määriteltyä toimivan johdon käsitettä. Direktiivi käyttää näistä termiä ”riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivat” (key risk takers), jäljempänä ”riskinottajat”. Heihin kuuluu luonnollisesti myös luottolaitoksen johto.

Luvun soveltamisala ehdotetaan säilytettäväksi voimassa olevan sääntelyn mukaisena. Tätä puoltavat sääntelyn sisältö sekä sen soveltamisen selkeysnäkökohdat. Direktiivin 92 artiklan 2 kohdan mukaan artiklan palkitsemisääntelyä olisi sovellettava vain laitoksen riskinottajiin, ei koko henkilöstöön. Käytännössä voi kuitenkin olla mahdotonta erottaa direktiivin tarkoittamat riskinottajat muista henkilöstöistä. Myös palkitsemisohjelmien hallinnointia voi olla käytännössä vaikea erottaa tämän perusteen mukaan. Tämän lain muista säännöksistäkin johtuu, ettei minkään henkilöryhmien palkitsemisessä olisi sallittua toimia vastoin hyvää riskienhallintaa taikka laiminlyödä kyseisten palkitsemisjärjestelmien huolellista hallinnointia. Finanssivalvonta voisi antaa ohjeita säännösten soveltamisesta.

Pykälän 3 momentin mukaan luottolaitoksen olisi pidettävä luetteloa 2 momentissa

tarkoitetuista riskinottajista. Säännös vastaisi voimassa olevaa valtiovarainministeriön asetuksista 1372/2010 palkitsemisesta. Luettelon ylläpitämisvelvollisuus merkitsee, että luottolaitoksen on itsensä tehtävä arvio siitä, ketkä ovat ”riskinottajia”.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin tämän luvun 14 §:ää sovellettavan direktiivin 93 artiklan mukaisesti ainoastaan valtion tukea saavaan luottolaitokseen.

Pykälän 5 momentin mukaan tämän luvun säännöksiä sovellettaisiin myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen sekä konsolidointiryhmään. Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 18 §:n nojalla luvun säännöksiä sovellettaisiin myös talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön.

Pykälän 6 momentin mukaan luvun 7 ja 8 §:n säännökset yhtiökokouksesta koskisivat myös muuta ylintä päätösvaltaa käyttävää elintä sekä sellaisen jäsentä.

Pykälän 7 momentissa olisi viittaus hallintoneuvoston tehtäviin, jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto.

2 §. Määritelmät. Lainkohdassa säädettäisiin luvussa käytetyistä määritelmistä. Ne vastaisivat asiasisällöltään voimassa olevaa sääntelyä palkitsemisasetuksessa.

3 §. Palkitsemisjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset. Säännös perustuu direktiivin 92 artiklan 2 kohdan a–b alakohtiin ja vastaisi asiasisällöltään voimassa olevaa sääntelyä.

4 §. Palkitsemisjärjestelmien valvonta. Säännöksen 1 momentti perustuu direktiivin 92 artiklan 2 kohdan c alakohtaan ja vastaisi asiasisällöltään voimassa olevaa sääntelyä.

Pykälän 2 momentti perustuu direktiivin 92 artiklan 2 kohdan b alakohtaan ja vastaisi voimassa olevaa sääntelyä. Palkitsemisjärjestelmiä olisi hallinnoitava siten, että mahdolliset intressiristiriidat pystytään välttämään. Esimerkkinä tästä voidaan mainita palkitsemista koskevat esitys- ja päätöksentekoprosessit.

Pykälän 3 momentti perustuu 92 artiklan 2 kohdan d alakohtaan ja vastaisi voimassa olevaa sääntelyä muuten paitsi siten, että direktiivin kyseisessä artiklakohdassa liiketoiminnosta riippumattoman toiminnon valvontavelvollisuus olisi muutettu ”säännöllisestä”

”vähintään kerran vuodessa” tapahtuvaksi. Muutos merkitsee esimerkiksi sitä, että kun kannustinpalkkiot ja muut muuttuvat palkanosat yleensä päätetään tai suoritetaan joka vuosi yleensä kerran, sisäisen valvonnan olisi todennettava vuosittain säännösten ja laitoksessa päätettyjen sisäisten menettelytapojen noudattaminen.

Lainkohdan 4 momentti sisältäisi viittauksen mahdolliseen hallintoneuvostoon. Säännös olisi vastaava kuin 9 luvun 3 §:n 3 momentissa.

Direktiivin 75 artiklan 2 kohdan mukaan Euroopan pankkivalvontaviranomaisella on oikeus antaa suosituksia direktiivin 92–95 artiklan tarkoittamista terveistä palkitsemisjärjestelmistä.

5 §. Palkitsemisvaliokunta. Säännöksen 1 momentti perustuu direktiivin 95 artiklan 1 ja 2 kohtiin ja vastaisi voimassa olevaa sääntelyä. Lain 10 luvun 7 ja 8 §:ssä tarkoitettun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen tai niiden konsolidointiryhmän emoyrityksen olisi nimettävä keskuudestaan koko hallitusta avustava palkitsemisvaliokunta palkitsemisjärjestelmien hallinnointia varten. Momentin toisessa virkkeessä säädettäisiin poikkeuksesta, joka koskee merkittävään konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvaa luottolaitosta. Myös muiden luottolaitosten olisi suositeltavaa perustaa palkitsemisvaliokunta ja määrätä sen kokoonpanosta ja työskentelystä sen mukaan kuin kyseisen luottolaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden on oikeasuhteista. Jos palkitsemisvaliokuntaa ei ole, koko hallitus vastaa kyseisten tehtävien suorittamisesta.

Direktiivin 95 artiklan 2 kohdan mukaan palkitsemisvaliokunnan on valmisteltava ne palkitsemisjärjestelmiin liittyvät asiat, joista hallituksen on päätettävä, erityisesti ne, päätökset, jotka voivat vaikuttaa luottolaitoksen riskeihin ja riskienhallintaan. Hallinnointiin kuuluvat esimerkiksi palkitsemisperiaatteista, -prosesseista ja niiden valvontajärjestelmistä päättäminen. Palkitsemisvaliokunnan tulisi erityisesti valvoa toimivan johdon sekä riskinottajien palkitsemista. Luottolaitoksen hallitus voisi antaa valiokunnalle muitakin näihin liittyviä tehtäviä, esimerkiksi palkit-

semisen suunnittelua, seurantaa ja muita strategisia henkilöstöasioita.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valiokunnan työskentelystä. Se perustuu direktiivin 95 artiklan 1 kohtaan. Artiklakohdan mukaan palkitsemisvaliokunnan kokoonpano olisi järjestettävä niin, että valiokunta voisi arvioida palkitsemisjärjestelmien, -käytäntöjen sekä hyvää riskienhallintaa edistäviä kannusteita mahdollisimman pätevästi ja riippumattomasti. Momentin toisessa virkkeessä säädetään 95 artiklan 2 kohdan mukaan siitä, että valiokunnan olisi suorittaessa tehtäviään otettava huomioon osakkeenomistajien, sijoittajien ja muiden sidosryhmien pitkän aikavälin edut sekä yleinen etu. Valiokunnan jäseniä koskeva toimintaperiaate on muuten sopusoinnussa osakeyhtiö- ja osuuskuntalain mukaisten hallituksen velvollisuuksien kanssa, kuitenkin niin, että palkitsemista koskeissa asioissa hallituksen olisi lisäksi otettava huomioon muut sidosryhmät ja myös yleinen etu, joita ei yksiselitteisesti voida johtaa osakeyhtiö- ja osuuskuntalaista. Muiden sidosryhmien etujen huomioon ottaminen on yleensä perustettava muihin velvoitteisiin, esimerkiksi sopimusvelvoitteisiin tai erityislainsäädännön säännöksiin, esimerkiksi tämän lain perusteella velvollisuus luottolaitoksen johtaminen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Tähän liittyy myös momentissa säädetty jäsenen riippumattomuusvaatimus: valiokunnan puheenjohtaja ja jäsenet eivät saa palvelussuhteessa osallistua sellaisen laitoksen päivittäiseen johtamiseen (*executive function*), jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Momentin viimeisessä virkkeessä säädetään saman artiklakohdan mukaisesti velvollisuudesta valita palkitsemisvaliokuntaan vähintään yksi henkilöstön edustaja, jos hallituksessa on sellaisia

Pykälän 3 momentin mukaan pykälän mukaiset tehtävät kuuluisivat, jos nimitysvaliokuntaa ei ole tai, jos valiokunta ei hoida tehtävää, hallitukselle tai, jos laitoksella on hallintoneuvosto, hallintoneuvostolle siinä laajuudessa kuin sille yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan kuuluvat nämä tehtävät.

6 §. *Valvontatoiminnossa työskentelevien henkilöiden palkitseminen.* Lainkohta perustuu 92 artiklan e ja f alakohtiin ja vastaisi

voimassa olevaa sääntelyä. Luottolaitoksen sisäisiin valvontatoimintoihin kuuluvat 9 luvun 8 §:ssä ja 7 luvun 1 §:ssä tarkoitetut toiminnot.

Kyseisen artiklan f alakohdan mukaan valvontatoiminnossa vastuullisessa asemassa olevien henkilöiden (*senior officers*) palkitsemisesta ja palkitsemisen valvonnasta vastaisi hallitus tai, jos se haluaa delegoida asian mahdolliselle palkitsemisvaliokunnalle, jälkimmäinen.

Pykälän 2 momentin, joka perustuu artiklan e alakohtaan, mukaan valvontatoiminnossa työskentelevien henkilöiden palkitsemisen tulisi määräytyä riippumattomasti niiden liiketoimintayksiköiden menestyksestä, joita he valvovat. Palkitseminen voisi sen sijaan määräytyä koko yrityksen menestyksen mukaan kuitenkin niin, että se on sopusoinnussa muiden tässä laissa ilmaistujen palkitsemisedellytysten kanssa, jotka koskevat riskinottajia, esimerkiksi hyvän riskienhallinnan ja sääntelyn noudattamisen kanssa.

7 §. *Kiinteiden ja muuttuvien palkkioiden välinen suhde.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin periaatteet, joiden mukaan kiinteiden ja muuttuvien palkkioiden perusteiden olisi erotettava toisistaan. Säännös olisi uusi ja perustuisi direktiivin 92 artiklan 2 kohdan g alakohtaan.

Myös pykälän 2 momentti perustuu direktiivin 94 artiklan 1 kohdan g alakohtaan ja se vastaisi voimassa olevaa sääntelyä. Lainkohdassa säädettäisiin, mistä muuttuvia palkkioiden määriin liittyvistä seikoista luottolaitoksen olisi päätettävä ja, mitkä piirteet olisi siten sisällyttävä palkitsemisjärjestelmään, joissa maksetaan muuttuvia palkkioita. Sääntelyn syynä on huoli siitä, että muuttuvat palkkiot voisivat nousta hallitsemattoman korkeiksi sekä se, että palkkiorakenne nojaa niin vahvasti muuttuviin palkkioihin, että muuttuvien palkkioiden maksamista palkkionsaajille jatkettaisiin kevyin perustein. Sääntelyn tarkoitus ei kuitenkaan ole, että suoritusavoitteiden jäädessä toteutumatta kokonaan, palkkionsaajalle maksettaisiin vain kiinteä palkkio, joka olisi hänen tehtävänsä laatu ja vastuu huomioon kohtuuttoman alhainen.

Pykälän 3 momentti perustuu direktiivin 94 artiklan 1 kohdan g alakohdan ensimmäiseen

ja toiseen luetelmakohtaan. Siinä säädettäisiin muuttuvien palkkioiden enimmäisosuudesta ja yhtiökokouksen toimivallasta päättää 100 prosenttia ylittävistä muuttuvan palkkion enimmäisosuudesta kuitenkin siten, että osuus ei saisi olla suurempi kuin 200 prosenttia.

8 §. *Muuttuvien palkkioiden suurta enimmäisosuutta koskeva yhtiökokouksen päätöksenteko.* Lainkohta perustuu direktiivin 94 artiklan 1 kohdan g alakohdan 2 kappaleen johdantolauseeseen sekä sen luetelmakohtiin, joihin sisältyvät yhtiökokouksen päätöksenteolta edellytettävät menettelyt. Säännös olisi uusi.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin hallituksen päätösesityksen vähimmäissisällöstä, joka perustuu artiklakohdan ensimmäiseen luetelmakohtaan. Asiasta olisi mainittava yhtiökokouksutuksessa. Päätöksentekoon sovellettaisiin muuten asianomaista yhtiölakia, yhtiöjärjystä tai sääntöjä, elleivät ne ole ristiriidassa tämän säännöksen kanssa.

Pykälän 2 momentin mukaan luottolaitoksen olisi ilmoitettava Finanssivalvonnalle yhtiökokoukselle tehtävästä ehdotuksesta. Käytännössä hallitus tekee itse kyseiset ehdotukset yhtiökokoukselle, mutta sen voisi tehdä myös osakkeenomistaja tai, sen mukaan kuin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on säädetty, muu taho.

Pykälän 3 momentti perustuu artiklakohdan toiseen luetelmakohtaan ja sisältää enemmistövaatimukset, jotka yhtiökokouksen päätöksen olisi vähintään täytettävä ollakseen pätevä. Direktiivin säännös on osakeyhtiölain 5 luvun 26—27 §:n säännöksiä ankarampi, sillä siinä annetaan merkitystä kokouksessa edustettuna olevalle osakemäärälle. Toisaalta äänestettäessä päätöksen syntymiseen riittää määräosuus annetuista äänistä eikä osuutta edustettuna olevasta osakemäärästä tarvitse laskea. Säännös syrjäyttäisi siten erityislakina osakeyhtiölain enemmistövaatimukset ja mahdolliset tätä pykälää lievemmat, mutta osakeyhtiölakia ankarammat yhtiöjärjestysmääräykset.

Pykälän 4 momentti perustuu g alakohdan viimeiseen luetelmakohtaan ja sisältää erityisen esteellisyssäännöksen, joka olisi ankarampi kuin osakeyhtiölain 15 luvun 14 §:n mukainen esteellisyssäännös. Osakkeen-

omistaja tai hänen asiamiehensä ei pykälän mukaan saisi äänestää muuttuvia palkkioita koskevassa asiassa, jos hän olisi päätöksen piirissä paitsi, jos kaikki osakkeenomistajat ovat sitä. Jälkimmäisessä tapauksessa esteellisyys kumoutuisi. Näin palkkionsaajat tai heidän asiamiehensä eivät käytännössä saisi osallistua päätöksentekoon lukuun ottamatta tilannetta, jossa luottolaitoksen koko omistus on keskittynyt laitoksen avainhenkilöille, joiden palkitsemisesta on kyse.

Pykälän 5 momentti sisältäisi velvollisuuden ilmoittaa yhtiökokouksen päätöksestä Finanssivalvonnalle, jonka olisi ilmoitettava asiasta Euroopan pankkivalvontaviranomaiselle. Jälkimmäisen olisi kerättävä kyseisiä tietoja jäsenvaltioista tilastointitarkoituksiin ja julkaistava ne summatasolla jäsenvaltioittain.

9 §. *Muuttuvia palkkioita koskevat vaatimukset.* Pykälässä säädettäisiin edellytyksistä, joita luottolaitoksen olisi noudatettava voidakseen maksaa palkitsemisjärjestelmään perustuvan muuttuvan palkkion. Pykälä perustuu direktiivin 94 artiklan 1 kohtaan ja se vastaisi voimassa olevaa sääntelyä lukuun ottamatta 6 momenttia, joka olisi uusi. Momentti perustuu artiklan n alakohdan 3 kappaleeseen ja sisältää vaatimuksen siitä, että muuttuva palkkio voitaisiin jättää maksamatta ja periä takaisin muun muassa, jos palkkionsaaja olisi menettänyt luottolaitosta velvoittavan sääntelyn, sisäisten toimintaperiaatteiden tai menettelytapojen vastaisesti. Lisäksi artiklan alakohtaa c, johon pykälän 4 momentti perustuu, ei pantu täytäntöön vuonna 2010 aiemman direktiivin kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä. Momentin mukaan muuttuvan palkkion maksamisvelvollisuutta ei voi syntyä, jos luottolaitos tarvitsee varat pääomapohjansa vahvistamiseen.

10 §. *Palkitseminen siirtymätilanteissa.* Pykälän 1 momentti perustuu 94 artiklan 1 kohdan d ja e alakohtiin ja 2 momentti saman artiklakohdan i alakohtaan.

Pykälän 2 momentti olisi kokonaan uusi. Luottolaitoksen oikeutta sitoutua taatun muuttuvan palkkion maksamiseen on jonkin verran tiukennettu verrattuna voimassa olevaan sääntelyyn. Aiemmasta tehtävästä periytyvää muuttuvaa palkkiota ei saisi maksaa

arvioimatta, miten se sitouttaa uudessa tehtävässä.

Pykälän 3 momentti perustuu saman artiklakohtaan h alakohtaan ja vastaa muuten voimassa olevaa sääntelyä, mutta direktiivi mainitsee erityisesti moitittavan menettelyn tekijänä, jonka tulee pienentää muuttuvaa palkkiota joko ennen maksamista tai takaisinperinnän kautta.

11 §. Muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkääminen. Pykälä perustuu direktiivin 94 artiklan 1 kohdan m alakohtaan ja vastaa voimassa olevaa sääntelyä. Keskeistä olisi lykkäysajalla saavutettava pidempi sitouttaminen laitoksen tulokseen sekä palkkion yhteys mahdollisten tappioriskien toteutumiseen, johon palkkionsaajan toiminta on liittynyt. Artiklakohtassa tarkoitettua lykkäysajan pituus on kirjoitettu joustavaksi, mikä ottaa huomioon erilaiset luottolaitokset ja erilaisen liiketoiminnan asettamat vaatimukset. Keskeistä on, ettei säännös salli etupainotteista maksamista lykkäysaikojen puitteissa, vaan edellyttää vähintään tasasuhtaista taikka jälkipainoista kertymistä valitun kokonaislykkäysajan puitteissa.

12 §. Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen. Pykälässä säädettäisiin muuttuvien palkkioiden maksamisesta muuna kuin rahana ja näin maksettavaan palkkioon kohdistuvista vallintarajoituksista niin kutsuttuna odotusaikana. Lainkohta perustuu direktiivin 94 artiklan 1 kohdan 1 kappaleeseen (i) ja (ii) luetelmakohtineen sekä saman alakohdan 2 kappaleeseen. Säännös vastaisi muuten voimassa olevaa sääntelyä, mutta muuna kuin rahana maksettavien rahoitusvälineiden käyttövaatimusta on laajennettu. Sellaisten käyttövaatimus ei enää liity siihen, että luottolaitos on julkisesti noteerattu. Sen sijaan osakkeita tai osakesidonnaisia rahoitusvälineitä edellytetään käytettäväksi vain, jos luottolaitoksen osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena säänneltyllä markkinalla. Euroopan Pankkiviranomaisella on velvollisuus antaa ohjeita siitä, millaiset rahoitusvälineet tulevat kyseeseen.

Pykälän 2 momentti perustuu mainitun direktiivikohtaan l alakohdan toiseen kappaleeseen ja vastaa voimassa olevaa sääntelyä.

13 §. Kielletyt menettelyt. Säännöksen 1 momentti perustuu direktiivin 94 artiklan 1 kohdan q alakohtaan, 2 momentti p alakohtaan ja ne vastaavat voimassa olevaa sääntelyä. Kolmas momentti perustuu saman artiklan l alakohdan toiseen kappaleeseen ja on uusi. Momentti sisältäisi Finanssivalvonnalle uuden toimivaltuuden kieltää tai rajoittaa tietyn rahoitusvälineen tai järjestelyn käyttämisen muuttuvan palkkion maksamiseen, jos sitä voidaan pitää tämän luvun säännösten vastaisena.

14 §. Palkitseminen valtion tukea saavissa luottolaitoksissa. Pykälä perustuu direktiivin 93 artiklaan, jota ei pantu täytäntöön aieman direktiivin kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä vuonna 2010. Pykälä tulisi sovellettavaksi vain valtion tukea saaviin luottolaitoksiin.

Pykälän 1 momentti perustuu kyseisen artiklan a alakohtaan. Kansallisesti ehdotetaan, että luottolaitoskohtaisesti määriteltävän enimmäisosuuden määräisi luottolaitoksen hallituksen ehdotuksesta valtiovarainministeriö.

Pykälän 2 momentti perustuu artiklan b ja c alakohtaan. Momentin mukaan valtiovarainministeriö voisi rajoittaa johdolle maksettavaa palkitsemista tai kieltää kokonaan muuttuvien palkkioiden maksaminen. Direktiivi ei sisällä tarkkoja perusteita kieltää muuttuvien palkkioiden maksaminen kokonaan. Kansallisesti ehdotetaan, että ministeriön olisi kieltä harkitessaan otettava huomioon luottolaitoksen ja yleinen etu ja arvioitava niitä kokonaisuutena.

15 §. Tietojen saatavilla pito internetissä. Pykälässä säädettäisiin luottolaitoksen velvollisuudesta pitää saatavilla internetisivustollaan selostus siitä, miten luottolaitos noudattaa tämän luvun säännöksiä. Säännös perustuu direktiivin 96 artiklaan. Säännös ei sisällä tarkempia määräyksiä siitä, miten internetsivuston ylläpito on järjestettävä taikka siitä, millä tavalla noudattamisesta on kerrottava. Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia ohjeita annettavien tietojen sisällöstä ja internetsivuston ylläpidosta, joiden pohjalta luottolaitos voi julkaista tiedot parhaaksi katsomallaan tavalla ja sillä rakenteella, jolla ne julkaisevat muutenkin tietoja taloudellisesta asemasta sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmis-

tään. Vastaava säännös sisältyy 7 luvun 7 §:ään.

16 §. *Finanssivalvonnan tehtävät palkitsemisjärjestelmien valvonnassa.* Säännös olisi uusi ja perustuu direktiivin 75 artiklan 1 ja 3 kohtaan. Finanssivalvonnalle asetetaan yksilöityjä palkitsemisjärjestelmiä koskevia valvonta- ja tiedonkeruuvollisuuksia. Euroopan pankkivalvontaviranomaiselle on annettu kyseisen artiklan 2 kohdan mukaan velvollisuus antaa suosituksia terveistä palkitsemisjärjestelmistä ja sen edellytetään kehittävän suositeltavat palkitsemisperiaatteet myös sijoituspalveluyritysten henkilöstölle yhteistyössä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa. EU:n vakavaraisuusasetuksen 450 artiklassa on yksityiskohtaiset palkitsemisjärjestelmiä koskevat luottolaitoksen tiedonantovelvollisuudet, joita valvontaviranomainen voi hyödyntää valvonnassaan ja välittäessään tietoja Euroopan pankkivalvontaviranomaiselle.

III OSA TALOUDELLINEN ASEMA

9 luku Riskien hallinta

1 §. *Sisäisen pääoman riittävyyden arviointi.* Säännös sisältäisi luottolaitoksen yleisen velvollisuuden huolehtia sisäisen pääoman riittävyydestä ja jakautumisesta oikein luottolaitokseen ja sen toimintaan kohdistuvien riskien kesken. Lainkohta perustuu direktiivin 73 artiklaan ja vastaisi asiasisällöltään pääosin voimassa olevan luottolaitoslain 54 §:ää. Pykälän 1 momentin toinen virke on kansallinen ja vastaa voimassa olevan lain 49 §:n 1 momenttia

Pykälän 2 momentti sisältäisi artiklan 2 kohdan mukaisen velvollisuuden arvioida säännöllisesti sisäisen pääoman riittävyyttä koskevia luottolaitoksen strategiaa ja menettelytapoja. Momentti korvaisi voimassa olevan luottolaitoslain 54 §:n 2 momentin.

Pykälän 3 momentin mukaan luvun säännöksiä sovellettaisiin nykyistä lakia vastaavasti myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja konsolidointiryhmään kuuluviin muihin yrityksiin sekä konsolidointiryhmän riskienhallintaan.

Lainkohdan 4 momentti vastaisi asiasisällöltään voimassa olevan lain 78 §:n 3 mo-

menttia. Siinä säädetään Finanssivalvonnan mahdollisuudesta myöntää lupa poiketa pykälän 1 ja 2 momentin soveltamisesta yksittäiseen, konsolidointiryhmään kuuluvaan luottolaitokseen. Säännös on direktiivin 108 artiklan mukainen. Momentissa tarkoitettu poikkeuslupa luo edellytykset 5 momentissa tarkoitettua poikkeuksen soveltamiselle.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin direktiivin 108 artiklan mukaisista soveltamisala-poikkeuksista. Jos Finanssivalvonta on myöntänyt EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklan mukaisen luvan jättää soveltamatta vakavaraisuutta koskevia säännöksiä yksittäisen konserniin kuuluvan luottolaitoksen tasolla, sama poikkeus koskisi myös tässä luvussa tarkoitettuja laadullisia vaatimuksia. Jos Finanssivalvonta on myöntänyt EU:n vakavaraisuusasetuksen 15 artiklan mukaisen poikkeuksen konsolidoidusta valvonnasta, myöskään tämän luvun säännöksiä ei tarvitsi soveltaa konsolidointiryhmän tasolla vaan ainoastaan yksittäisten yritysten tasolla mainitun artiklan mukaisesti.

2 §. *Riskienhallintajärjestelmille asetettavat yleiset vaatimukset.* Pykälä perustuu luottolaitosdirektiivin 74 artiklaan.

Pykälän 1 momentti vastaisi asiasisällöltään nykyisen luottolaitoslain 49 §:ää ja perustuu direktiivin 74 artiklaan.

Pykälän 2 momentissa todetaan mainitun artiklan 2 kohdan mukaisesti, että järjestelmiltä edellytettäisiin kattavuutta sekä oikeasuhteisuutta, esimerkiksi laitoksen liiketoimintamalliin ja toimintaan nähden. Artiklan mukaan riskienhallintajärjestelmien olisi täytettävä direktiivin 76—95 artikloissa olevat vaatimukset. Kyseiset artiklat ehdotetaan pantaviksi täytäntöön pääosin tämän lain 8 ja 9 luvuissa.

3 §. *Hallituksen tehtävät riskien hallinnassa.* Säännös perustuu luottolaitosdirektiivin 76 artiklan 1 ja osaksi 2 kohtaan. Säännös korvaisi voimassa olevan luottolaitoslain 49 §:n. Luottolaitoslain 49 §:ään verrattuna artikla edellyttää säädettävän nimenomaisesti, että hallitus hyväksyy luottolaitoksen riskejä koskevat strategiat ja toimintaperiaatteet. Kyseinen velvollisuus sisältyy 1 momenttiin. Artiklakohta mainitsee riskeihin kuuluvan myös luottolaitoksen makrotaloudellisesta toimintaympäristöstä johtuvat riskit

suhteutettuina luottolaitoksen liiketoimintasykliin. Riskejä koskeviin strategioihin ja toimintatapoihin kuuluvat esimerkiksi riskinottoa, riskien rajoittamista, seurantaa sekä riskien hallintaa koskevat asiakokonaisuudet. Artiklakohtaan mukaisesti 1 momentissa säädettäisiin, että hallitukselle on raportoitava kaikista olennaisista riskeistä sekä sisäisestä ohjeistuksesta ja niiden olennaisista muutoksista.

Lainkohdan 2 momentti sisältää direktiivin 76 artiklan 2 kohtaan perustuvan vaatimuksen, että hallituksen olisi käytettävä riittävästi aikaa riskejä koskevien asioiden käsittelyyn. Hallituksen olisi myös varmistuttava siitä, että luottolaitoksella on riittävät voimavarat riskien hallintaa koskevien säädettyjen tehtävien täyttämiseen. Kyseisistä tehtävistä artiklakohta mainitsee esimerkkeinä varojen arvostamiseen liittyvien ulkopuolisen luottoluokituksen ja sisäisen mallintamisen käytämisen.

Pykälän 3 momentissa olisi 7 luvun 1 §:n 5 momenttia vastaava viittaus luottolaitoksen mahdolliseen hallintoneuvostoon.

4 §. *Riskivaliokunta.* Säännös olisi uusi ja perustuu luottolaitosdirektiivin 76 artiklan uuteen 3 kohtaan. Riskivaliokunnan perustamisvelvollisuus koskee ehdotetun lainkohdan mukaan kaikkia 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla merkittäviä luottolaitoksia. Momentin toisessa virkkeessä säädettäisiin poikkeuksesta, joka koskee merkittävään konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvaa luottolaitosta. Laki ei asettaisi muille luottolaitoksille velvollisuutta perustaa riskivaliokunta, mutta sellaisen perustaminen on suositeltavaa jokaisessa luottolaitoksessa.

Pykälän mukaan riskivaliokunnan jäseninä olevat hallituksen jäsenet eivät saisi toimi- tai palvelussuhteessa osallistua sellaisen laitoksen päivittäiseen johtamiseen (*executive function*), jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Direktiivi mainitsee kiellettyinä tehtävänä toimivaan johtoon kuulumisen, mutta myös työsuhteet tai muut toimisuhteet luottolaitokseen tai sen konsolidointiryhmään voivat olla haitallisia jäsenen riippumattomuuden kannalta.

Riskivaliokunnan olisi osallistuttava aktiivisesti laitoksen riskistrategian luomiseen ja

sen päivittämiseen, jotta se pysyy laitoksen toiminnan kannalta kattavana. Mainitun direktiivikohtaan 3 kohdan toinen kappale mainitsee nimenomaan sekä nykyisen että tulevan riskistrategian ja riskinoton määrän. Valiokunnan olisi avustettava hallitusta sen valvomisessa, että toimiva johto ja muu organisaatio noudattaa luottolaitokselle päätettyä riskistrategiaa. Kokonaisvastuu riskienhallinnasta olisi kuitenkin koko hallituksella.

Lainkohdan 2 momentissa säädetään tarkemmin direktiivin 76 artiklan 3 kohdan toisen kappaleen mukaisesti riskivaliokunnan tehtävistä.

Pykälän 3 momentissa säädetään 76 artiklan 4 kohdan 2 kappaleen mukaisesti valiokunnan velvollisuudesta arvioida luottolaitoksen palkitsemisjärjestelmät erityisesti siltä kannalta, kannustavatko ne ottamaan huomioon riskienhallinnan vaatimukset.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin, että pykälässä mainitut tehtävät kuuluvat, jos nimitysvaliokuntaa ei ole tai sille ei anneta tässä pykälässä kuuluvia tehtäviä, hallitukselle tai, jos laitoksella on hallintoneuvosto, hallintoneuvostolle siinä laajuudessa kuin sille on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu nämä tehtävät.

5 §. *Tarkastusvaliokunta.* Pykälässä säädettäisiin tarkastusvaliokunnan pakollisuudesta 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuissa merkittävässä luottolaitoksissa. Säännös olisi uusi ja se perustuu tilintarkastusdirektiivin 2006/43(EY) 41 artiklaan, jota ei ole aiemmin pantu kansallisesti täytäntöön. Tilintarkastusdirektiivin 2 artiklan 13 alakohdassa määritellään ”yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö”, johon 41 artiklaa on sovellettava. Näihin kuuluvat luottolaitokset. Kyseisen artiklan 5 kohdan sekä 6 kohdan a–c alakohtien sallimalla tavalla ehdotetaan säännöksen soveltaminen rajattavaksi siten, että merkittävään konsolidointiryhmään ja merkittävään talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvissa luottolaitoksissa emoyhtiön tai keskusyhteisön tarkastusvaliokunta on riittävä. Sama poikkeus ehdotetaan säädettäväksi tässä laissa muistakin hallituksen valiokunnista. Momentin viimeisessä virkkeessä oleva poikkeus perustuu 41 artiklan 6 kohdan d alakohtaan. Se koskee virkkeessä kuvatuin rajoituksin luottolaitosta, jonka

osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, mutta joka on laskenut liikkeeseen velka-arvopapereita.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tarkastusvaliokunnan pätevyysvaatimuksista ja 3 momentissa tarkastusvaliokunnan tehtävistä. Pätevyysvaatimukset vastaavat tilintarkastusdirektiivin 41 artiklan 2 kohdan tehtäväluetteloa. Momentissa ehdotetaan säädettäväksi riippumattomuusvaatimuksesta muista hallituksen valiokunnista 7 ja 8 luvussa sekä tässä luvussa säädettyä vastaavasti, lukuun ottamatta momentin viimeistä virkettä. Momentti perustuisi tilintarkastusdirektiivin 41 artiklan 1 kohtaan, kuitenkin siten täsmennettynä, että riippumattomuudella tarkoitetaan riippumattomuutta sekä luottolaitoksesta että sen merkittävistä osakkeenomistajista. Tätä vaatimusta ei aseteta muille hallituksen valiokunnille.

Ehdotetussa 3 momentissa oleva tehtäväluettelo perustuu tilintarkastusdirektiivin 41 artiklan 2 kohdan a—d alakohtiin. Momentin 3 kohdassa mainittu tilintarkastuksen seuraaminen sisältää tilintarkastajan raportoinnin vastaanottamisen hallitusta varten. Momentin 4 kohdassa oleva tilintarkastajan riippumattomuuden seuraaminen sisältää artiklakohdan mukaan erityisesti tilintarkastajan tarjoamat oheispalvelut. Samassa kohdassa mainittu tilintarkastajan valinnan valmistelu perustuu 41 artiklan 3 kohtaan.

Pykälän 4 momentissa säädetään hallituksen ja hallintoneuvoston välisestä työnjaosta samalla tavalla kuin ehdotetaan säädettäväksi 7, 8 ja tässä luvussa muista hallituksen valiokunnista.

6 §. Yhdistetty riski- ja tarkastusvaliokunta. Säännös perustuu direktiivin 76 artiklan 3 kohdan neljänteen kappaleeseen ja koskee vain muita kuin 10 luvun 7 ja 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla merkittäviä luottolaitoksia. Yhdistetyllä valiokunnalla tarkoitetaan, että valiokunta hoitaa molemmille kuuluvia tehtäviä ja että jäsenten enemmistö koostuu samoista henkilöistä. Kyseisen artiklakohdan mukaan mahdollisen yhdistetyn riski- ja tarkastusvaliokunnan jäsenten asiantuntemuksen tulee täyttää molempien valiokuntien tehtävien asettamat vaatimukset.

7 §. Riskivaliokunnan jäsenten tiedonsaantioikeus. Säännös perustuu 76 artiklan 4 koh-

taan. Säännöksessä luetellut toimintatavat korostavat riskivaliokunnan asiantuntijatehtävää, oma-aloitteisuutta ja riippumattomuutta. Pykälän viimeisessä virkkeessä säädettäisiin saman artiklakohdan mukaisesti siitä, että riskivaliokunnalla tulisi myös olla oikeus käyttää tarpeellisessa määrin ulkopuolisia asiantuntijoita luottolaitoksen omien voimavarojen lisäksi. Tämän luvun 4 §:n mukaisesti tiedonsaantioikeus ja muut tämän pykälän mukaiset tehtävät voivat kuulua hallitukselle tai hallintoneuvostolle.

8 §. Liiketoiminnoista riippumaton riskien valvontatoiminto ja muut valvontatoiminnot. Säännös perustuu direktiivin 76 artiklan 5 kohdan 1—5 kappaleisiin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin luottolaitoksen sisäisistä, liiketoiminnoista riippumattomista valvontatoiminnoista. Liiketoiminnoista riippumattomia valvontatoimintoja olisivat ainakin riskien valvontatoiminto, sisäinen tarkastus ja ns. compliance-toiminto, joka valvoo luottolaitosta koskevan sääntelyn ja laitoksen sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamista. Valvontatoiminnot perustuvat vaatimuksiin ylläpitää tehokkaita riskienhallintajärjestelmiä tämän luvun 2 §:n mukaisesti sekä luotettavia sisäisiä valvontajärjestelmiä 7 luvun 1 §:n mukaisesti. Tämän lain 8 luvun 6 §:ssä säädetään valvontatoiminnoissa työskentelevien henkilöiden palkitsemista koskevista vaatimuksista.

Riskien valvontatoiminnon tehtävänä on 2 momentin mukaan riskien ja riskienhallinnan valvonta. Direktiivi käyttää termiä ”riskienhallintatoiminto”, mutta kohdassa tarkoitetaan nimenomaan liiketoiminnoista riippumatonta toimintoa, minkä vuoksi lainkohdassa ehdotetaan käytettävän termiä ”riskien valvontatoiminto” (risk control). Riskienhallinnasta on ensisijaisesti huolehdittava kuitenkin operatiivisen liiketoiminnon sisällä. Direktiivin mukaisesti säädettäisiin, että riskien valvontatoiminto osallistuisi aktiivisesti luottolaitoksen riskistrategian sekä muihin olennaisiin riskeihin ja riskienhallintaa koskevien päätösten valmisteluun. Riskien valvontatoiminnon olisi kyettävä luomaan hallitukselle kokonaiskuva luottolaitoksen riskeistä, jotka liittyvät eri liiketoimintoihin, taseeseen ja toimintaympäristöön tarkasteluhetkellä ja tulevaisuudessa.

Pykälän 3 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädettäisiin direktiivin 76 artiklan 5 kohdan 1, 4 ja 5 kappaleiden mukaisesti siitä, että valvontatoiminnoille tulee antaa riittävä hallinnollinen asema, toimivaltuudet ja voimavarat. Momentin toisessa virkkeessä säädettäisiin direktiivin 76 artiklan 5 kohdan kolmannen ja viidennen kappaleen mukaisesti valvontatoiminnon johtajan velvollisuudesta raportoida normaalien kanavien ohitse suoraan hallitukselle. Näin on tehtävä, jos hallitus ei normaalien raportointiprosessien kautta saisi riittäviä tietoja taikka kokonaiskuvaa luottolaitoksen riskiasemasta tai uusista riskeistä. Suora raportointimahdollisuus laitoksen johdolle varmistaa direktiivin artiklakohdan vaatimuksen noudattamisen, että valvontatoiminto voi tuoda kielteisiä tai kriittisiäkin näkökohtia hallituksen ja toimivan johdon, jotka kantavat kokonaisvastuun luottolaitoksen liiketoiminnasta, tietoon. Momentin kahdessa viimeisessä virkkeessä säädettäisiin riskien valvonta-toiminnon johtajan päätoimisuudesta sekä siitä, että toiminnon johtajan voi erottaa vain luottolaitoksen hallitus. Muiden valvontatoimintojen johtajaan ei liittyisi päätoimisuuden lähtökohtaa.

Direktiivin 76 artiklan 5 kohdassa mainitun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti 4 momenttiin sisältyy luottolaitokselle oikeus poiketa liiketoiminnoista riippumattoman riskienhallinnan valvontatoiminnon perustamisesta ja toiminnon johtajan päätoimisuutta koskevista vaatimuksista tietyin edellytyksin. Direktiivin 76 artiklan 5 kohdassa viitataan sijoituspalveludirektiivin täytäntöönpanodirektiivin (2006/73/EY) 7 artiklan 2 kohdan mukaiseen suhteellisuusperiaatteeseen. Kyseisen artiklakohdan mukaan sijoituspalveluyrityksen on, vaikka riskien valvontatoiminnon riippumattomuutta ei edellytettäisi, "pysyttävä osoittamaan, että riskienhallintaperiaatteet ja -menettelyt, jotka se on vahvistanut artiklan 1 kohdan mukaisesti, täyttävät kyseisessä kohdassa asetetut vaatimukset ja ovat jatkuvasti tehokkaita". Momentin mukaan luottolaitos voi poiketa muidenkin valvontatoimintojen perustamisesta, mikäli se on suhteellisuusperiaatteen mukaan perusteltua.

9 §. Luottoriskin arviointi sisäisin arviointimenetelmin. Pykälässä säädettäisiin luottoriskien arvioimista koskevista perusvaati-

muksista direktiivin 77 artiklan 1–3 kohdan mukaisesti.

Pykälän 1 momentin mukaan luottolaitos ei saisi luottaa yksinomaan tai kaavamaisesti vastapuolta tai rahoitusvälinettä koskevaan ulkopuoliseen luottoluokitukseen. Velvollisuutta tulee tulkita suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Säännös perustuu direktiivin 77 artiklan 2 kohtaan, joka on uusi. Luottolaitoksen on riippumatta siitä, onko kohteella ulkopuolista luottoluokitusta vai ei, kaikissa tapauksissa arvioitava muitakin asiaan vaikuttavia tietoja riittävän sisäisen pääoman kohdistamiseksi kyseiselle riskille. Luottoluokituksella tarkoitetaan asetuksessa (EU) No 1060/2009 tarkoitettua luottoluokitusta.

Lainkohdan 2 momentti perustuu direktiivin 77 artiklan 1 ja 3 kohtaan, joka on voimassa olevaan direktiivin verrattuna uusi. Artiklakohdan mukaan merkittävien luottolaitosten olisi pyrittävä käyttämään sisäisen luottoluokituksen menetelmiä ns. "IRB-menetelmiä" vaadittavien omien varojen laskemisessa sekä olennaisten luottoriskiensa arvioimisessa. Artiklakohdan toisessa kappaleessa viitataan EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannen osan, IV osaston, 5 luvun jaksoissa 1–5 säädettyihin kriteereihin.

10 §. Luotto- ja vastapuoliriski. Säännöksen 1 momentti perustuu direktiivin 79 artiklan a alakohtaan.

Lainkohdan 2 momentti perustuu 79 artiklan b alakohtaan. Siinä edellytetään luottolaitokselta omaa arviointia ja omia menetelmiä luotto- ja vastapuoliriskien vaatiman sisäisen pääoman (omien varojen) laskemiseksi ja kohdistamiseksi eri varallisuus- ja velkaerille. Artiklakohdan mukaan arviointi on tehtävä myös yksittäisistä luotonottajista, arvopapereista tai vastapuolista aiheutuvasta luottoriskistä sekä salkkutasolla. Luottoriskin arviointiin kuuluvat myös käytettävissä olevan vakuuden ja muiden riskiä vähentävien järjestelyjen arviointi.

Lainkohdan 3 momentti perustuu 79 artiklan c ja d alakohtaan. Niiden mukaan luottolaitoksen on hallittava tehokkain järjestelmin esimerkiksi ongelmaluottoja koskevia prosessejaan sekä huolehdittava siitä, että sen luottosaatavat pidetään luottolaitoksen strategian mukaisesti hajautettuina.

11 §. Jäännösriski. Pykälässä asetettu velvollisuus varautua luottolaitoksen itse hyväksymän riskitason odottamattomaan kasvamiin perustuu direktiivin 80 artiklaan.

12 §. Keskittymäriski. Pykälässä asetettu velvollisuus varautua luottolaitoksen riskien keskittymisestä aiheutuvan riskin toteutumiseen perustuu direktiivin 81 artiklaan.

13 §. Arvopaperistamiseen liittyvä riski. Pykälässä asetettu velvollisuus varautua riskeihin, joita liittyy arvopaperistamisjärjestelyihin, perustuu direktiivin 82 artiklaan. Artiklan 1 kohdassa todetaan, että luottolaitoksella voi arvopaperistamisessa olla erilaisia rooleja, kuten alullepanija (*originator*), sijoittaja, markkinatakaaja tai järjestäjä (*sponsor*). Lainkohdan 1 momentissa säädetään lisäksi velvollisuudesta ylläpitää riskien hallintaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat

Lainkohdan 2 momentin mukainen velvollisuus suunnitella ja ylläpitää rittävää maksu-almiussuunnitelmaa koskisi vain luottolaitoksia, jotka ovat uusiutuvan arvopaperistamisjärjestelyn alullepanijoita.

14 §. Markkinariski. Pykälässä asetettu velvollisuus hallita luottolaitoksen markkinariskiä perustuu direktiivin 83 artiklaan.

Pykälän 1 momentti perustuu artiklan 1 kohtaan, jota kansallisesti täsmennetään mainitsemalla dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat. Artiklakohta mainitsee varautumisvelvollisuuden koskevan kaikkia olennaisia markkinariskin aiheuttajia ja vaikutuksia.

Pykälän 2 momentin ensimmäinen virke perustuu artiklan 2 kohtaan. Artiklakohta mainitsee nimenomaisesti maksuvalmiustarpeen epäsuhtatilanteessa, jossa luottolaitoksen on suoritettava ennen kuin se itse saa suorituksen eli lyhyt positio eräännyy ennen pitkää positiota. Momentin toinen virke perustuu 3 kohdan ensimmäiseen kappaleeseen.

Pykälän 3 momentti käsittelee markkinaposiitioiden nettouttamista ja rahoitusasemiin liittyvään maksuvalmiustarpeeseen varautumista. Momentti perustuu direktiivin 83 artiklan 3 kohdan toiseen kappaleeseen. Lainkohdan 4 momentti perustuu saman artiklakohtaan kolmanteen kappaleeseen.

15 §. Rahoitustaseen korkoriski. Pykälässä asetettu velvollisuus hallita rahoitustaseen

korkoriskiä perustuu direktiivin 84 artiklaan, jota kansallisesti täsmennetään mainitsemalla dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

16 §. Operatiivinen riski. Pykälässä asetettu velvollisuus hallita operatiivista riskiä perustuu direktiivin 85 artiklaan, jota kansallisesti täsmennetään mainitsemalla 1 momentissa vaatimus dokumentoiduista toimintaperiaatteista ja menettelytavoista.

Pykälän 2 momentin mukaan luottolaitoksen olisi osana operatiivisen riskin hallintaa varmistettava, että sillä on riittävät, turvalliset ja toimintavarmat tietojärjestelmät. Säännöksessä mainittaisiin esimerkkeinä maksujenvälitysjärjestelmät, arvopaperien selvitys- ja säilytysjärjestelmät sekä muut tietojärjestelmät, joiden turvallisuudelle ja toimintavarmuudelle asetettaisiin korkeat vaatimukset. Turvallisena ja toimintavarmana voitaisiin lähtökohtaisesti pitää ainakin alan parhaita käytänteitä vastaavia vaatimuksia esimerkiksi tietojen varmuuskopioinnista ja varmuuskopioiden turvallisesta säilyttämisestä, tietojenkäsittelyn varajärjestelmistä sekä tietojärjestelmien suojaamisesta niihin murtautumista vastaan.

Lainkohdan 3 momentissa säädettäisiin direktiivin 85 artiklan 2 kohdan mukaisesti velvollisuutta ylläpitää varautumis- ja jatkuvuussuunnitelmia vakavien häiriötilanteiden varalta.

17 §. Maksuvalmiusriski. Pykälässä asetettu velvollisuus hallita maksuvalmiusriskiä perustuu direktiivin 86 artiklan 1–5 kohtaan.

Pykälän 1 momentissa, joka perustuu artiklan 1 ja 3 alakohtiin, edellytetään yleisesti tehokkaita ja luottavia strategioita ja järjestelmiä. Järjestelmät sisältävät yläkäsitteenä paitsi tietotekniset järjestelmät, myös kaikenlaiset toiminnalliset ja toimintaa ohjaavat periaatteet, menettelytavat ja prosessit.

Pykälän 2 momentti perustuu artiklan 2 kohtaan ja osittain 3 kohtaan, jossa viitataan nimenomaisesti riskiprofiilia koskevan järjestelmän oikeasuhteisuuteen ja tehokkuuteen. Momentin kolmannessa virkkeessä on kansallinen täsmennys toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen dokumentoimisesta, joka on sopusoinnussa 86 artiklan 1 kohdassa mainittujen vaatimusten kanssa. Lainkohdan

3 momentti perustuu artiklan 4 kohtaan ja 4 momentti 5 kohtaan.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin direktiivistä seuraavien vaatimusten lisäksi kiinnityspankkitoimintaa harjoittavalle muulle luottolaitokselle kuin kiinnitysluottopankille velvollisuus asettaa määrällinen enimmäistavoite kiinnitysluottopankkitoiminnan suhteelliselle osuudelle luottolaitoksen koko liiketoiminnasta. Jos Finanssivalvonta tehdessään 11 luvun 2 §:ssä tarkoitettua valvontaarvioita katsoo, että momentissa mainittu enimmäistavoite on niin suuri, että se voi vaarantaa luottolaitoksen muun liiketoiminnan kuin kiinnitysluottopankkitoiminnan jälleenerahoituksen, Finanssivalvonta voi ryhtyä 11 luvun 9 §:ssä säädettyihin toimenpiteisiin enimmäistavoitteen rajoittamiseksi.

18 §. *Varojen ja velkojen siirrot liiketoimintayksiköiden välillä.* Lainkohta perustuu direktiivin 86 artiklan 6 kohtaan.

19 §. *Maksuvalmiusriskin vähentämismenetelmät.* Lainkohdassa, joka perustuu direktiivin 86 artiklan 7 kohtaan, mainitaan eräitä esimerkkejä menetelmistä, joita luottolaitoksen olisi syytä käyttää osana maksuvalmiusriskin hallintaa.

20 §. *Maksuvalmiusasemaa koskevien vaihtoehtoisten toteutumisenäkymien säännöllinen tarkastelu.* Lainkohta perustuu direktiivin 86 artiklan 8–10 kohtaan.

Pykälän 1 momentissa säädetään 8 kohdan mukaisesti, että luottolaitoksen on tarkasteltava maksuvalmiusasemaa koskevia vaihtoehtoisia toteutumisenäkymiä ja arvioitava niissä käyttämiään oletuksia vähintään vuosittain. Artiklakohdassa mainitaan esimerkkeinä tarkasteltavista riskikohteista taseen varojen ja velkojen kassavirtojen lisäksi taseen ulkopuoliset vastuut, jotka liittyvät arvopaperistamista varten perustettuihin tai muihin erillisyyhtiöihin. Artiklan 8 kohta mainitsee nimenomaisesti arvopaperistamisjärjestelyt, joissa luottolaitos toimii järjestäjänä tai joiden likviditeettiä se olennaisesti tukee. Erillisyyhtiöistä säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 83 artiklassa.

Pykälän 2 momentissa säädetään artiklan 8 ja 9 kohdan mukaisesti luetellen vaihtoehtoisten skenaarioiden tarkastelun tietyt vähimmäiskriteerit.

Pykälän 3 momentissa, joka perustuu saman artiklan 10 kohtaan, edellytetään, että luottolaitos kulloinkin mukauttaa strategiansa, toimintatapansa ja maksuvalmiusliimitinnsä sekä maksuvalmiutta koskevat palautus suunnitelmansa vaihtoehtoisten toteutumisenäkymien mukaisesti tuloksiin.

21 §. *Maksuvalmiuden heikkenemiseen liittyvä palauttamissuunnitelma.* Lainkohdan 1 momentti perustuu direktiivin 86 artiklan 11 kohtaan. Maksuvalmiuden heikkenemiseen liittyvät palauttamissuunnitelmat on testattavan vähintään kerran vuodessa ja tarvittaessa päivitettävä 20 §:ssä tarkoitettujen maksuvalmiusasemaa koskevien toteutumisenäkymien ja niiden muutosten edellyttämällä tavalla. Suunnitelmasta tulee ilmetä luottolaitoksen strategia maksuvalmiuden palauttamiseksi. Siihen on myös sisällyttävä riittävän tarkat ja selkeät operatiiviset toimintaohjeet, jotka mahdollistavat suunnitelman panemisen toimeen välittömästi. Mainitun direktiivikohdan mukaan suunnitelmassa on huolehdittava siitä, että luottolaitoksella on hallussa riittävästi keskuspankkivakuudeksi kelpaavaa omaisuutta, tarvittaessa sellaisen toisen valtion valuutassa, johon luottolaitoksella liittyy valuuttariski. Mainitun artiklakohdan mukaan tällaista keskuspankkikelpoista vakuutta on lisäksi säilytettävä kyseisessä valtiossa, jos sen on tarpeen vakuuden käyttämiseksi kyseisessä valtiossa.

Lainkohdan 2 momentti sisältää palauttamissuunnitelman päivittämisvelvollisuuden direktiivin 86 artiklan 11 ja 8 kohtien mukaisesti.

22 §. *Liiallisen velkaantumisen riski.* Lainkohdan 1 momentti perustuu direktiivin 87 artiklan ensimmäiseen kohtaan ja sisältää velvollisuuden ylläpitää menetelmiä, joilla luottolaitos tunnistaa, hallitsee ja seuraa liiallisen velkaantumisen riskiä. Artiklakohdassa viitataan yhtenä tunnuslukuna EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 §:ssä säädettyyn vähimmäisomavaraisuusasteeseen.

Pykälän 2 momentti perustuu saman artiklan toiseen kohtaan ja sisältää velvollisuuden ottaa huomioon lisääntynyt riski liiallisesta velkaantumisesta, jos luottolaitoksen omat varat vähenevät joko arvioitujen tulevien tappioiden tai toteutuneiden tappioiden seurauksena. Kyseinen arvio on riippuvainen

tappioiden kirjanpitokäsittelystä ja niiden jaksotuksesta.

23 §. Laskelmista ja menetelmistä ilmoittaminen Finanssivalvonnalle. Pykälässä säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle sisäisen luokituksen menetelmillä tehtyjen laskelmien tulokset ja laskemisessa käytetyt sisäiset menetelmät. Lainkohta koskee vain menetelmiä, joiden käyttämiseen luottolaitos on saanut EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan ja liittyy 11 luvun 5 §:n mukaiseen Finanssivalvonnan valvontavelvollisuuteen. Säännös perustuu direktiivin 78 artiklan 1 kohtaan.

24 §. Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus. Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä eräistä tässä luvussa säädettyistä velvollisuuksista, joista Finanssivalvonnan on välttämätöntä antaa tarkempia ja teknisuonteisia sitovia määräyksiä.

10 luku **Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset**

Omien varojen määrää koskevat yleiset vaatimukset

1 §. Omien varojen vähimmäismäärä. Nykyisestä laista poiketen laissa ei enää säädettäisi omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevista vaatimuksista, koska ne sisältyvät pääosin EU:n vakavaraisuusasetukseen. Tämän vuoksi pykälän 1 momenttiin sisällytettäisiin ainoastaan viittaus mainittuun asetukseen ja tässä luvussa säädettäisiin lisäpääomavaatimuksiin. Omien varojen vähimmäismäärää koskevista vaatimuksista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 3 osassa.

Sen lisäksi, mitä EU-vakavaraisuusasetuksessa ja tässä luvussa säädetään, Finanssivalvonta voi asettaa 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetun harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen mainitussa pykälässä säädettyin edellytyksin

Pykälän 2 momenttiin sisällytettäisiin selvyyden vuoksi viittaus mainitussa asetuksessa olevaan omien varojen määrittelmään sekä siihen, että myös konsolidoidut omat varat

määräytyvät yksinomaan asetuksen mukaisesti.

Pykälän 3 momentin mukaan kokonaisriskin määrällä tarkoitettaisiin tässä luvussa EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kokonaisriskin määrää, joka sisältää mainitun asetuksen mukaisesti riskipainotettujen tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien yhteenlasketun määrän ja mainitun asetuksen mukaisesti lasketun operatiivisen riskin pääomavaatimuksen.

2 §. Vähimmäispääoma. Pykälä vastaisi nykyisen lain 44 §:ää. Pykälän 2 momentin mukaan luottolaitoksella olisi oltava jatkuvasti omia varoja vähintään 1 momentissa säädetty määrä.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan pykälän 2 momentin vaatimusta ei sovellettaisi, jos vaatimuksen täyttymättä jääminen johtuu luottolaitoksiin sovellettavien säädösten tai määräysten muuttumisesta. Luottolaitos ei kuitenkaan saisi alentaa osake- tai osuuspääomaa tai kantarahastoa eikä jakaa niille tuottoa, ennen kuin luottolaitos täyttää 2 momentin mukaiset vaatimukset.

Lisäpääomavaatimukset

3 §. Lisäpääomavaatimusten määrä. Pykälässä säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 129 ja 130 artiklassa tarkoitetuista lisäpääomavaatimuksista. Direktiivin 129 artiklassa tarkoitettu pääomaa säilyttävästä pääomapuskurista (*Capital Conservation Buffer*) käytettäisiin laissa nimitystä kiinteä lisäpääomavaatimus ja 130 artiklassa tarkoitettu vastasyklisestä pääomavaatimuksesta (*Countercyclical Buffer*) nimitystä muuttuva lisäpääomavaatimus. Ehdotetut säännökset perustuvat direktiivin vähimmäisvaatimuksiin. Direktiivin 131 artiklassa säädetään maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten (*global systemically important institutions, G-SII*) ja muiden rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten (*other systemically important institutions, O-SII*) lisäpääomavaatimuksista

Pykälän 1 momentissa todettaisiin, että luottolaitoksen vähimmäispääomavaatimus käsittää sekä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyn täysharmonisoidun vähimmäispää-

omavaatimuksen että tämän luvun mukaiset lisäpääomavaatimukset. Kokonaispääomavaatimus olisi kaikkien edellä mainittujen pääomavaatimusten yhteenlaskettu määrä. Tässä luvussa säädettävien lisäpääomavaatimusten alittumisesta seuraisi kuitenkin EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesta vähimmäispääomavaatimuksesta ja 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettusta harkinnanvaraisesta pääomavaatimuksesta poiketen ainoastaan tämän luvun 10 §:ssä tarkemmin säädettävä voitonjakorajoitus.

Pykälän 2 momentissa todettaisiin, että luvussa tarkoitettu lisäpääomavaatimus käsittää sekä 3 momentin mukaisen kiinteän lisäpääomavaatimuksen, 4 momentin mukaisen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen että 5 momentin mukaisen maailmanlaajuisen tai muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kiinteän lisäpääomavaatimuksen määrästä. Ehdotetun momentin mukaan kiinteä lisäpääomavaatimus olisi direktiivin vähimmäisvaatimuksen mukaisesti 2,5 prosenttia 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä. Kiinteä pääomavaatimus määräytyisi suoraan lain nojalla ja olisi jatkuvasti voimassa, joten sen määrittämisestä ei ole tarpeen säätää tarkemmin. Kiinteä pääomavaatimus olisi katettava ydinpääomalla.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrittämisestä. Muuttuva lisäpääomavaatimus laskettaisiin ehdotettujen 4—6 §:n mukaisesti siten, että sen enimmäismäärä olisi direktiivin vähimmäisvaatimuksen mukaisesti 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä. Myös muuttuva lisäpääomavaatimus olisi katettava ydinpääomalla.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin maailmanlaajuisen tai muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksen määrittämisestä. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus määräytyisi 7 §:n mukaisesti ja voisi olla enintään 3,5 prosenttia kokonaisriskin määrästä. Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus määräytyisi 8 §:n mukaisesti ja voisi

olla enintään 2,0 prosenttia kokonaisriskin määrästä. Pykälän 6 momentin mukaan pykälässä säädetyt lisäpääomavaatimuksia sovellettaisiin sekä yksittäisen luottolaitoksen tasolla että konsolidoidulla tasolla. Konsolidointia koskevista periaatteista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 1 osassa. Asetuksesta seuraa, että muiden vakavaraisuusvaatimusten tavoin lisäpääomavaatimusta sovellettaisiin pääsääntöisesti ylimmän suomalaisen emoyrityksen tasolla. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen konsolidoitua lisäpääomavaatimusta sovellettaisiin kuitenkin direktiivin 131 §:n mukaisesti ainoastaan luottolaitoksen ylimmän ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tasolla.

4 §. *Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrääminen.* Pykälässä säädettäisiin muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämistä koskevista yleisistä periaatteista.

Pykälän 1 momentin mukaan muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräisi Finanssivalvonta. Päätös olisi tehtävä neljännesvuositain riippumatta siitä, muutetaanko pääomavaatimusta vai pidetäänkö se ennallaan. Pääomavaatimuksen muuttamisella tarkoitettaisiin pääomavaatimuksen nostamista ja laskeamista, mukaan lukien pääomavaatimuksen asettaminen tilanteessa, jossa pääomavaatimusta ei ole lainkaan voimassa, sekä aiemmin asetetun pääomavaatimuksen poistaminen kokonaan. Finanssivalvonnan olisi tehtävä päätös viimeistään kolmen kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

Momentin mukaan lisäpääomavaatimusta koskeva päätös olisi valmisteltava yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa noudattaen, mitä jäljempänä ehdotetun Finanssivalvonnasta annetun lain 3 §:n 2 momentin 12 kohdan osalta jäljempänä sanotaan.

Pykälän 2 momentin mukaan lisäpääomavaatimuksen asettamista tai muuttamista koskeva asia olisi otettava viivytyksettä käsiteltäväksi 1 momentissa säädetyistä määräajoista riippumatta, jos valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö tai Suomen Pankki sitä vaatii taikka jos Euroopan järjestelmäriskikomitea on antanut Suomen finans-

simarkkinoiden kannalta merkittävän suosituksen tai varoituksen.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä kuultava valtiovarainministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä ja Suomen Pankkia. Käytännössä kuuleminen tarkoittaisi näille viranomaisille tehtävää lausuntopyyntöä tai näiden viranomaisten edustajille järjestettävää kuulemistilaisuutta sen lisäksi, että asiasta keskustellaan Finanssivalvonnan johtokunnassa. Lisäksi 1 momentin mukaisesta yhteistyövelvoitteesta seuraa, että lisäpääomavaatimuksen asettamista tulisi valmistella yhdessä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa jo ennen muodollista kuulemismenettelyä.

Pykälän 4 momentin mukaan Finanssivalvonnan tässä pykälässä tarkoitettu päätös tulisi direktiivin edellyttämällä tavalla voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä, jollei Finanssivalvonta erityisesti syystä päättää aikaisemmasta voimaantuloajankohdasta. Lisäpääomavaatimuksen alentaminen voisi tulla voimaan välittömästi.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin direktiivin edellyttämällä tavalla pykälässä tarkoitettua päätöksen sisällöstä ja 6 momentissa Finanssivalvonnan velvollisuudesta julkistaa päätös.

Pykälän 7 momentin mukaan tarkemmat säännökset päätökseen liitettävissä tiedoista ja päätöksen julkistamisesta annettaisiin valtiovarainministeriön asetuksella. Asetuksella on tarkoitus panna täytäntöön ne direktiivin määräykset, joita ei ole sisällytetty lakiin.

Pykälän 8 momentissa todettaisiin selvyyden vuoksi siitä, että Euroopan keskuspankilta on YVM-asetuksen mukainen oikeus korottaa Finanssivalvonnan asettamaa muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. EKP olisi kuitenkin velvollinen noudattamaan päätöksessään tämän luvun säännöksiä sekä pääomavaatimuksen enimmäismäärän että päätöksen tekemisessä noudatettavan menettelyn osalta.

5 §. Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteet. Pykälässä säädettäisiin seikoista, jotka Finanssivalvonnan on otettava huomioon tehdessään 4 §:ssä tarkoitettua päätöstä

Pykälän 1 momentin mukaan muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen ensisi-

jaisena perusteena tulisi olla luottokannan ja bruttokansantuotteen välisen suhteen poikkeama tämän suhteen pitkäaikaisesta kehityksestä. Finanssivalvonnan olisi siten jatkuvasti seurattava tämän tunnusluvun kehittymistä siten, että se on ajantasaisesti Finanssivalvonnan käytettävissä sen päättäessä muutuvan lisäpääomavaatimuksen kulloisestakin tasosta. Lakia ei kuitenkaan ole tarkoitettu sovellettavaksi siten, että lisäpääomavaatimus määrättäisiin mekaanisesti pelkästään tämän tunnusluvun perusteella. Finanssivalvonnan olisi kuitenkin jäljempänä ehdotetun mukaisesti erikseen esitettävä perustelu sille, miksi tätä tunnuslukua ei ole voitu käyttää lisäpääomavaatimusta koskevan päätöksen pääasiallisena perusteena.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin edellä sanotun mukaisesti mahdollisuudesta soveltaa myös muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja perusteita lisäpääomavaatimusta asetettaessa. Näitä vaihtoehtoisia perusteita ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena yksilöidä laissa mutta ehdotetun momentin mukaan niiden olisi direktiivin edellyttämällä tavalla kuitenkin aina perustuttava luottolaitostoimialan kehityksen ja kansantalouden tai sen jonkin osan kehityksen väliseen suhteeseen. Perusteita voisi olla samanaikaisesti useampia ja niitä voitaisiin soveltaa eri tavoin kansantalouden eri sektoreiden tai maan eri osien osalta. Tällaisten vaihtoehtoisten perusteiden käyttö olisi kuitenkin aina erikseen perusteltava niin kuin jäljempänä säädetään.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ottaa huomioon lisäpääomavaatimuksen asettamista koskevassa päätöksenteossa myös Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset siltä osin kuin ne koskevat Suomen finanssimarkkinoita. Finanssivalvonnan olisi kunkin suosituksen osalta arvioitava, onko se sillä tavoin merkityksellinen Suomen finanssimarkkinoiden kannalta, että se tulisi ottaa päätöksenteossa huomioon. Myös tämän perusteen käyttö olisi erikseen perusteltava päätöksessä.

Pykälän 4 momentin mukaan muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteista säädettäisiin tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella. Asetuksessa voitaisiin säätää tarkemmin erityisesti 1 momentis-

sa tarkoitetun trendipoikkeaman laskemisesta.

6 §. *Ulkomaisten erien huomioon ottaminen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrittämisessä.* Pykälässä säädettäisiin muuttuvan lisäpääomavaatimuksen alueellisesta ulottuvuudesta. Pykälää sovellettaisiin luottolaitoksiin, joilla on muualla kuin Suomessa sijaitsevia tase-eriä tai taseen ulkopuolisia eriä. Erien sijaintipaikka määräytyisi Euroopan pankkiviranomaisen teknisten sääntelystandardien mukaisesti. Pykälää sovellettaessa toisessa valtiossa sijaitsevaan tase-erään rinnastettaisiin sivuliikkeen osuus luottolaitoksen operatiivisen riskin pääomavaatimuksesta.

Ulkomailla sijaitsevaan erään sovellettaisiin erän sijaintivaltiossa sovellettavaa pääomavaatimustasoa. Sijaintivaltion lainsäädännön mukaista tasoa sovellettaisiin siitä riippumatta, ylittääkö se direktiivin mukaisen vähimmäistason. Luottolaitoksen kokonaislisäpääomavaatimus saataisiin kertomalla kunkin valtion osalta laskettu lisäpääomavaatimus kyseisessä maassa sijaitsevien erien suhteellisella osuudella luottolaitoksen kaikkien erien yhteismäärästä ja laskemalla kaikkien sijaintivaltioiden näin saadut pääomavaatimusosuudet yhteen.

Jos luottolaitoksella on tase-eriä tai taseen ulkopuolisia eriä sellaisessa muussa kuin ETA-valtiossa, jossa ei ole säädetty tässä pykälässä tarkoitetusta lisäpääomavaatimuksesta, lisäpääomavaatimus laskettaisiin kaikilta osin Suomen lain mukaisesti. Säännöstä sovellettaessa tulisi kuitenkin ottaa huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean asiaa koskevat mahdolliset suositukset.

7 §. *Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 131 artiklassa tarkoitusta maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävälle luottolaitoksille asetettavasta lisäpääomavaatimuksesta. Pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta sovellettaisiin edellä tässä luvussa säädettyjen lisäpääomavaatimusten lisäksi.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin pykälän soveltamisalasta siten, että pykälä tulisi sovellettavaksi ainoastaan luottolaitoksiin, joiden arvioidaan oleman maailmanlaajuisen

rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävää luottolaitosta ei direktiivissä määritellä vaan valvontaviranomaisen tulee direktiivissä säädettyjen perusteiden mukaisesti arvioida, onko luottolaitos maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä. Käytännössä säännös tulee sovellettavaksi Baselin pankkivalvontakomitean yksilöimiin monikansallisiin pankkiryhmitymiin. Koska soveltamisala käytännössä määräytyy kansainvälisen yhteistyön perusteella, lakiin ei ehdoteta tarkempaa määrittelyä.

Pykälän *3 momentin* mukaan lisäpääomavaatimus laskettaisiin ainoastaan ylimmän ETA-valtiossa sijaitsevan emoyrityksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Yksittäisen luottolaitoksen tasolla lisäpääomavaatimusta sovellettaisiin *2 momentin* mukaisesti ainoastaan silloin, kun luottolaitoksella ei ole edellä tarkoitettua emoyritystä. Vaatimus olisi muiden lisäpääomavaatimusten tavoin katettava ydinpääomalla ja se laskettaisiin muiden pääomavaatimusten tavoin prosentiosuutena riskipainotettujen taseerien ja taseen ulkopuolisten erien yhteenlasketusta määrästä.

Ehdotetun *4 momentin* mukaan Finanssivalvonnan olisi luokiteltava pykälässä tarkoitettu tällaiset luottolaitokset kuuteen luokkaan siten, että alimpaan luokkaan ei sovelleta lainkaan lisäpääomavaatimusta ja seuraavan luokkaan sovelletaan 1,0 prosentin lisäpääomavaatimusta. Kuhunkin seuraavaan luokkaan, ylintä luokkaa lukuun ottamatta, sovelletaan 0,5 prosenttia korkeampaa vaatimusta kuin lähinnä edelliseen luokkaan.

Pykälän *5 momentissa* säädetään direktiivin mukaisesti Finanssivalvonnan velvollisuudesta julkistaa internetsivuillaan kunkin pykälässä tarkoitetun luottolaitoksen osalta siihen tämän pykälän nojalla sovellettavat keruutimet sekä siitä seuraava lisäpääomavaatimus *4 momentissa* tarkoitettuna prosentiosuutena. Säännös ei rajoittaisi Finanssivalvonnan oikeutta julkistaa tietoja laajemminkin.

Pykälän *6 momentin* mukaan pykälän täytäntöönpanosta säädettäisiin tarkemmin Euroopan komission asetuksella.

Tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen teki jäljempänä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotettavan muutoksen mukaisesti Finanssivalvonnan johtokunta.

8 §. *Muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus.* Pykälässä säädettäisiin niin ikään direktiivin 131 artiklan mukaisesti muiden kuin 7 §:ssä tarkoitettujen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimus. Lisäpääomavaatimus laskettaisiin vastaavien periaatteiden mukaisesti kuin 7 §:ssä tarkoitettu lisäpääomavaatimus.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin pykälän soveltamisalasta siten, että pykälä tulisi sovellettavaksi ainoastaan luottolaitoksiin, joiden taseen loppusumma olisi vähintään miljardi euroa ja joiden arvioitaisiin olevan Suomen tai Euroopan unionin muun jäsenvaltion rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä.

Pykälän *2 ja 3 momentin* mukaan lisäpääomavaatimus laskettaisiin samalla tavoin kuin 7 §:ssä tarkoitettu lisäpääomavaatimus, kuitenkin siten että vaatimusta sovellettaisiin myös toisen ETA-valtion valvonnassa olevan konsolidointiryhmän suomalaisen alakonsolidointiryhmään.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin 7 §:n 4 momenttia vastaavasti pykälässä tarkoitettujen luottolaitosten luokittelusta. Luottolaitokset olisi jaettava viiteen luokkaan siten, että alimmassa luokassa lisäpääomavaatimus on 0 prosenttia ja sen jälkeen 0,5 prosentin välein siten, että korkeimmassa luokassa lisäpääomavaatimus olisi 2,0 prosenttia.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin direktiivin mukaisista perusteista, joiden nojalla 4 momentissa tarkoitettu luokittelu on tehtävä. Momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi direktiivin vaatimusten mukaisesti määriteltävä kullekin perusteelle kvantitatiivinen mittari, jonka avulla luottolaitos luokiteltaisiin. Momentti on tarkoitettu sovellettavaksi Euroopan pankkiviranomaisen antamien tarkempien ohjeiden mukaisesti.

Pykälän *6 momentissa* säädettäisiin luokistusten julkistamisesta samalla tavoin kuin 7 §:n 5 momentissa.

Pykälän *7 momentissa* säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta erillisellä pää-

töksellä vahvistaa mahdollinen 4 momentin mukaisen luokituksen muutos sekä se, kuuluuko laitos pykälän soveltamisalaan 1 momentissa olevan määrällisen rajan perusteella. Jos laitokseen kohdistuvat vaatimukset päätöksen johdosta kiristyvät, Finanssivalvonnan olisi päätöksessä määrättävä vähintään kuuden kuukauden siirtymäaika, jonka kuluessa vaatimukset on täytettävä. Siirtymäaika koskisi myös niiden 7—9 luvun säännösten soveltamista, joiden soveltamisala on sidottu tämän pykälän soveltamisalaan.

9 §. *Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimusten yhteensovittaminen.* Pykälässä säädettäisiin 7 ja 8 §:ssä tarkoitettujen lisäpääomavaatimusten yhteensovittamisesta. Vaatimukset on tarpeen sovittaa yhteen erityisesti sellaisessa tilanteessa, jossa koko konsolidointiryhmän valvonnasta vastaava toisen ETA-valtion valvontaviranomainen on asettanut koko konsolidointiryhmälle 7 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta ja Finanssivalvonta lisäksi tällaisen konsolidointiryhmän suomalaiselle alakonsolidointiryhmälle 9 §:ssä tarkoitettua pääomavaatimusta. Tällaisessa tilanteessa sovellettaisiin ainoastaan korkeampaa näistä lisäpääomavaatimuksista.

10 §. *Lisäpääomavaatimuksen alittuminen.* Lisäpääomavaatimuksen alittumiseen olisi *1 momentin* mukaan ehdotetusta 11 luvun 8 §:stä poiketen sovellettava tämän pykälän mukaista voitonjakorajoitusta.

Ehdotetun *2 momentin* mukaan voitonjakorajoitus määräytyisi momentissa olevan taulukon perusteella sen mukaan, mikä on lisäpääomavaatimuksen ja luottolaitoksella sen kattamiseksi olevan ydinpääoman erotuksen suhteellinen määrä.

Ehdotetussa *3 momentissa* säädettäisiin luottolaitoksen velvollisuudesta laatia suunnitelma siitä, mihin toimenpiteisiin luottolaitos aikoo ryhtyä havaittuaan, että se ei täytä lisäpääomavaatimusta. Suunnitelma olisi toimitettava Finanssivalvonnalle viiden arkipäivän, tai Finanssivalvonnan luvalla kymmenen arkipäivän, kuluessa siitä, kun luottolaitos on havainnut alituksen. Suunnitelmaan sovellettaisiin muuten, mitä 11 luvun 7 §:ssä säädetään.

Ehdotetun 4 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi määrätä luottolaitokselle 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen, jos luottolaitos ei ole 3 momentissa säädettyssä määräajassa toimittanut Finanssivalvonnalle momentissa tarkoitettua suunnitelmaa, joka täyttää momentissa säädetty edellytykset. Momentissa tarkoitettu lisäpääomavaatimus ei saisi ylittää määrää, joka riittää täyttämään luottolaitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen vähimmäispääomavaatimuksen ja tämä luvun mukaisesti lasketun lisäpääomavaatimuksen yhteenlasketun määrän.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan määräystenanto-oikeudesta. Finanssivalvonta voisi antaa tarkemmat määräykset 2 momentissa tarkoitetusta omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta ja sen valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle sekä 3 momentissa tarkoitetun suunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista. Ehdotetusta 11 luvun 14 §:stä seuraa, että määräysten olisi rajoitettava siihen, mikä on tarpeen direktiivin määräysten täytäntöön panemiseksi.

Muut taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

11 §. Asiakasriskit. Nykyisestä laista poiketen laissa ei enää säädettäisi suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista, koska niistä säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa. Tämän vuoksi pykälän 1 momenttiin sisällytettäisiin ainoastaan viittaus mainittuun asetukseen.

Mainitun EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat artiklassa sanotun siirtymäajan aikana päättää artiklassa tarkoitettujen poikkeusten soveltamisesta. Tämän mukaisesti 2 momentissa säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti mahdollisuudesta säätää poikkeuksista valtiovarainministeriön asetuksella. Asetus olisi voimassa siihen saakka, kunnes EU:n vakavaraisuusasetusta tältä osin mahdollisesti muutetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 507 artiklan mukaisen tarkistuslausekkeen perusteella, kuitenkin viimeistään 2.1.2029 saakka.

Pykälän 3 momentissa asetettaisiin kuitenkin mainitun artiklakohdan c-alakohdan soveltamiselle erityinen lisävaatimus sen lisäksi, mitä poikkeuksen edellytyksistä säädetään 2 momentissa tarkoitetussa valtiovarainministeriön asetuksessa. Mainittu kohta koskee konsolidointiryhmän sisäisiä eriä, jotka mainitun artiklakohdan mukaan saadaan jättää suuria asiakasriskejä koskevien rajoitusten ulkopuolelle. Momentissa edellytettäisiin tältä osin erillistä, yksittäistapauksittain harkittavaa Finanssivalvonnan lupaa, jos tällainen sisäinen asiakasriski kohdistuu muuhun konsolidointiryhmään kuuluvaan yrityksen kuin rajoituksen kohteena olevan luottolaitoksen tytäryritykseen. Tytäryrityksen emoyritykseen tai emoyrityksen toiseen tytäryrityksiin kohdistuviin asiakasriskeihin saattaa olla tarpeen soveltaa tiukempia vaatimuksia erityisesti rajat ylittävissä konsolidointiryhmissä, joissa suomalaisella luottolaitoksella on ulkomaisiin konsolidointiryhmän yrityksiin koskevia asiakasriskejä. Tällaisessa tilanteessa Finanssivalvonnan mahdollisuudet valvoa asiakasriskiä ovat merkittävästi heikommalla kuin kotimaisiin konsolidointiryhmän yrityksiin kohdistuvien asiakasriskien osalta.

12 §. Taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistaminen. Nykyisestä laista poiketen laissa ei enää pääsääntöisesti säädettäisi taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistamisvelvollisuudesta, koska niistä säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa. Tämän vuoksi pykälään 1 momenttiin sisällytettäisiin ainoastaan viittaus mainittuun asetukseen. Tietojen julkistamisvelvollisuudesta säädetään mainitun asetuksen 8 osassa.

Pykälän 2 momentissa säädetään direktiivin 89 artiklan mukaisesti luottolaitoksen velvollisuudesta julkistaa maakohtaiset tiedot toiminnastaan, henkilöstömäärästään, tuotoistaan, liikevoitostaan sekä maksetuista veroista ja vastaanotetusta julkisesta tuesta. Pykälässä tarkoitetut tiedot olisi ilmoitettava joko tilinpäätöksen liitetietoina, toimintakertomuksessa tai tilinpäätökseen liitettävässä erillisessä liitteessä. Pykälässä tarkoitettujen tietojen julkistaminen olisi direktiivin mukaisesti sisällytettävä tilintarkastukseen samalla tavalla kuin tilinpäätös ja sen liitetiedot. Momentti on tarkoitettu sovellettavaksi siihen saakka, kunnes

asiasta mahdollisesti säädetään kirjanpito-laissa tai EU-asetuksessa.

Pykälän 3 momentin mukaan liiketoiminnan tuottoja ja liikevoittoa tai –tappiota koskevat tiedot olisi ilmoitettava kunkin maan osalta konsernitilillä noudattaen soveltuvin osin konsernitilinpäätöksen laatimisessa noudatettavia periaatteita.

Pykälän 4 momentissa säädetään direktiivin 90 artiklan mukaisesti luottolaitoksen velvollisuudesta julkistaa vuosikertomuksessaan tiedot sen taseen tuotosta (niin kutsuttu *ROA-tunnusluku*), joka laskettaisiin mainitussa artiklassa säädetyllä tavalla.

Pykälän 5 momentin mukaan Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot vuosittain komissiolle.

Tarkemmat määräykset

13 §. *Finanssivalvonnan määräystenanto-oikeus.* Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä tässä luvussa tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen laskemisesta ja lisäpääomavaatimusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä 12 §:ssä tarkoitettujen tietojen tarkemmasta määrittelystä. Muilta osin luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevasta säännöllisestä raportoinnista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa.

11 luku Taloudellisen aseman valvonta

Taloudellisten toimintaedellytysten seuranta

1 §. *Ilmoitusvelvollisuus.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 84 §:ää. Nykyisestä laista poiketen laissa ei enää säädettäisi omien varojen vähimmäismäärää ja suuria asiakasriskejä koskevasta raportointivelvollisuudesta, koska siitä säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa. Pykälä tulisi siten sovellettavaksi ainoastaan 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettuihin lisäpääomavaatimuksiin.

2 §. *Vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden hallinnan valvonta.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin direktiivin 97 artiklaa vastaavasti ja pääosin nykyisen lain 85 §:n 1 mo-

menttia vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta laatia valvottavista niiden taloudellista asemaa ja riskien laadullista hallintaa koskeva arvio (jäljempänä *valvontaarvio*). Nykyisestä laista poiketen valvontaarviota ei olisi laadittava kaikista valvottavista vuosittain vaan arvioinnin tiheys määräytyisi valvottavan toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden perusteella sekä sen perusteella, miten merkittävä luottolaitos on rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta. Luottolaitoksen merkitystä rahoitusjärjestelmän kannalta olisi arvioitava ottaen huomioon muun ohessa ottaen huomioon, mitä Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen, jäljempänä *Euroopan pankkivalvonta-asetus*, 23 artiklassa säädetään Euroopan pankkiviranomaisen velvollisuudesta määrittellä yhteistyössä Euroopan järjestelmäriskineuvoston kanssa finanssimarkkinoiden vakauden kannalta merkittävät riskit.

Pykälän 2 momentti vastaisi direktiivin 98 artiklaa ja pääosin nykyisen lain 85 §:n 2 ja 3 momenttia.

Momentin 1 kohdassa säädettäisiin mainitun artiklan 1 kohdan (a) ja (g) alakohtien mukaisesti luottolaitokselle tehtyjen kuormituskokeiden huomioon ottamisesta valvontariviossa. Momentti koskisi EU:n vakavaraisuusasetuksen 177 artiklan nojalla tehtyjä kuormituskokeita sellaisille luottolaitoksille, jotka käyttävät luottoriskin pääomavaatimuksessa Finanssivalvonnan hyväksymää sisäistä menetelmää. Lisäksi momentti koskisi niitä luottolaitoksia, jotka laskevat kaupankäyntivarastoon liittyvän, pääomavaatimuksen mainitun asetuksen 3 osan IV luvun 5 kappaleen mukaisesti käyttäen mainitussa kappaleessa tarkoitettua sisäistä menetelmää. Kohda vastaisi nykyistä lakia.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin mainitun 98 artiklan 1 kohdan (b), (f) ja (h) alakohtien mukaisesti Finanssivalvonnan velvollisuudesta sisällyttää valvontaarvioon vastapuolikohtaisten ja alueellisten riskikeskittymien arviointi, mukaan lukien riskien hajauttamisen vaikutus ja sen huomioon ottaminen keskittymisriskien mittaamisessa. Kohda vastaisi nykyistä lakia.

Momentin 3 kohdassa säädettäisiin mainitun artiklan 1 kohdan (c) alakohdan mukaisesti luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin ja sen hallintaa koskevien periaatteiden sisällyttämisestä valvonta-arvioon. Kohta vastaisi nykyistä lakia.

Momentin 4 kohdassa säädettäisiin mainitun artiklan 1 kohdan (d) alakohdan ja 3 kohdan mukaisesti omaisuuserien arvopaperistamiseen liittyvien riskien sisällyttämisestä valvonta-arvioon. Arviossa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, miten tehokkaasti arvopaperistamisella on tosiasiallisesti kyetty siirtämään riskiä pois luottolaitokselta ja missä määrin luottolaitokselle jää edelleen välillistä vastuuta siirronsaajaa kohtaa. Kohta vastaisi nykyistä lakia.

Momentin 5 kohdassa säädettäisiin mainitun artiklan 1 kohdan (e) alakohdan mukaisesti maksuvalmiusriskien huomioon ottamisesta valvonta-arviossa. Momentissa tarkoitetuissa periaatteissa tulee ottaa huomioon muun ohessa erilaiset riskiskenaariot ja maksuvalmiusriskien vähentämiskeinot kuten maksuvalmiusriservin koko ja koostumus. Nykyisestä laista poiketen arviossa olisi otettava huomioon muun ohessa se, mikä vaikutus maksuvalmiusriskien toteutumiseen olisi toisissa ETA-valtioissa.

Momentin 6 kohdassa säädettäisiin mainitun artiklan 4 kohdan mukaisesti, että valvonta-arvioon olisi sisällytettävä arvio siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eriä. Kohta vastaisi nykyistä lakia.

Momentin 7 kohdassa säädettäisiin mainitun artiklan 6 kohdan mukaisesti, että valvonta-arvioon olisi sisällytettävä arvio taseen kokonaisriskistä vähimmäisomavaraisuusasteen ja mahdollisten muiden taseriskiä kuvaavien mittareiden perusteella. Vähimmäisomavaraisuusasteella tarkoitettaisiin EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 artiklassa tarkoitettua suhdelukua. Vastaavaa vaatimusta ei sisälly nykyiseen lakiin.

Momentin 8 kohdassa säädettäisiin mainitun artiklan 1 kohdan (i) alakohdan mukaisesti, että valvonta-arvioon on sisällytettävä

arvio luottolaitoksen liiketoimintamallista. Vastaavaa vaatimusta ei sisälly nykyiseen lakiin.

Momentin 9 kohdassa säädettäisiin mainitun artiklan 7 kohdan mukaisesti, että valvonta-arvioon on sisällytettävä arvio luottolaitoksen hallintoa koskevista 7 luvussa säädettyjen vaatimusten täyttämisestä sekä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan edellytyksistä suoriutua tehtävistään. Vastaavaa vaatimusta ei sisälly nykyiseen lakiin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin direktiivin 98 artiklan 5 kohtaa ja nykyistä lakia vastaavasti, että Finanssivalvonnan olisi ryhdyttävä tarpeellisiin 6 tai 10 §:ssä tarkoitettuihin toimiin, jos korkoriskin toteutumisesta voisi seurata luottolaitoksen omien varojen alentuminen vähintään 20 %:lla. Momentissa säädettäisiin nykyisestä laista poiketen, että mainittua omien varojen alentumismahdollisuutta olisi arvioitava sellaiseen tilanteen perusteella, jossa korot laskevat äkillisesti vähintään 200 peruspistettä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta edistää luottolaitosten sisäistä asiakkaiden luottokelpoisuuden arviointia ja sisäisten luottoluokitusten käyttämistä luottolaitoksen vakavaraisuuden hallinnassa sekä sisäisten mallien käyttöä maksuvalmiuden hallinnassa. Momentti vastaisi vakavaraisuuden hallinnan osalta direktiivin 77 artiklaa ja maksuvalmiuden hallinnan osalta 98 artiklan 2 kohtaa. Vakavaraisuuden hallinnan osalta artiklan tarkoituksena on pyrkiä erityisesti vähentämään ulkoisten luottoluokitusten käyttöä luottolaitoksissa.

Laissa ei suoraan velvoitettaisi luottolaitoksia kehittämään pykälässä tarkoitettuja sisäisiä menetelmiään. Finanssivalvonnan tulisi kuitenkin pykälässä tarkoitettussa arviossa kiinnittää huomiota muun muassa siihen, onko luottolaitosten sisäinen luottokelpoisuuden arviointijärjestelmä riittävän kehittynyt, jotta luottolaitos ei ole liian riippuvainen ulkoisista luottoluokituksista, ja vastaavatko luottolaitoksen sisäiset menetelmät vastaavantyyppisessä toiminnassa toimialalla yleisesti omaksuttuja parhaita käytänteitä.

Lakiin ei ehdoteta sisällytettäväksi erikseen direktiivin 110 artiklan säännöstä siitä, että mainittua artiklaa sovellettaessa Finanssival-

vonnan olisi erikseen vuosittain tehtävä poikkeuksen alaisesta sijoituspalveluyrityksestä tässä pykälässä tarkoitettu arvio, koska velvollisuus laatia mainittu arvio seuraa suoraan ehdotetusta 1 momentista.

3 §. Valvontaohjelma. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 99 artiklaa vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta laatia vuotuinen valvontaohjelma. Vastaavaa säännöstä ei sisälly nykyiseen lakiin.

Pykälän 1 momentin mukaan ohjelmasta olisi käytävä ilmi ne luottolaitokset, jotka Finanssivalvonta aikoo tarkastaa kyseisen vuoden aikana. Ohjelmasta olisi erikseen käytävä ilmi luottolaitoksen ulkomaisten sivuliikkeiden ja tytäryritysten sisällyttäminen tarkastukseen sekä se, miltä osin luottolaitokseen kohdistetaan 3 momentissa tarkoitettua tehostettua valvontaa. Sitä vastoin valvontaohjelmaan ei tarvitsisi sisällyttää mainintaa säännölliseen raportointiin perustuvasta valvonnasta.

Pykälän 2 momentin mukaan vuotuisen valvontaohjelmaan olisi aina sisällytettävä momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen luottolaitosten. Sitä vastoin muiden luottolaitosten sisällyttäminen kultakin vuodelta laadittavaan valvontaohjelmaan jäisi Finanssivalvonnan omaan harkintaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin niistä erityisistä valvontatoimista, johon Finanssivalvonnan tulisi ryhtyä niiden luottolaitosten osalta, joiden on 1 momentissa tarkoitettua valvontaohjelmassa katsottu vaativan tehostettua valvontaa. Finanssivalvonta voisi momentissa tarkoitetuissa tapauksissa käyttää yhtä tai useampaa momentissa mainituista valvontakeinoista.

4 §. Kuormituskokeet. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 100 artiklaa vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta tehdä luottolaitoksissa kuormituskokeita eli niin kutsuttuja stressitestejä, milloin se on tarpeen 2 §:ssä tarkoitettun valvonta-arvion tueksi. Käytännössä stressitestien tekemistä ja siinä käytettävää metodologiaa ohjaisivat pitkälti Euroopan pankkiviranomaisen antamat ohjeet.

5 §. Sisäisten menetelmien käytön jatkuva valvonta. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 78 ja 101 artiklaa vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta valvoa luottolaitos-

ten sisäisten menetelmien käyttöä. Pykälä koskisi sellaisia menetelmiä, joiden käytölle on EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaan haettava ennen menetelmän käyttöön ottoa lupa Finanssivalvonnalta.

Finanssivalvonnan olisi ehdotetun 1 momentin mukaan säännöllisesti tarkistettava, että luottolaitos edelleen täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Finanssivalvonnan olisi pykälää soveltaessaan kiinnitettävä erityistä huomiota tilanteisiin, joissa luottolaitoksen liiketoiminta tai tuotevalikoima on merkittävästi muuttunut luvan myöntämisen jälkeen. Finanssivalvonnan on lupaedlytysten täyttämisen lisäksi valvottava, että menetelmä on muutenkin riittävä ja ajanmukainen. Menetelmän riittävyyden arvioinnissa on muun ohessa otettava huomioon, että menetelmä kattaa riittävästi kaikki luottolaitoksen riskit direktiivin 101 artiklan 1—3 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Jos luottolaitoksen käyttämä menetelmä ei täytä lupaehtoja tai ole muuten riittävä tai vaatimusten mukainen, Finanssivalvonnan tulisi mukaan vaatia luottolaitosta 2 momentin tekemään menetelmään Finanssivalvonnan vaatimat muutokset ja asetettava muutosten toteuttamiselle määräaika. Jos luottolaitos ei määräajan jälkeenkään täytä menetelmälle asetettuja vaatimuksia, Finanssivalvonnan olisi peruutettava lupa. Lisäksi Finanssivalvonnan olisi vaadittava muutoksia, jos menetelmän soveltaminen 3 momentissa tarkoitettuun viiteportfolioon osoittaa, että menetelmän soveltaminen johtaa muista luottolaitoksista merkittävästi poikkeaviin tuloksiin. Direktiivin 78 artiklan 5 kohdan mukaisesti pykälässä säädettäisiin, että Finanssivalvonnan olisi arvioinnissa otettava huomioon sisäisten menetelmien käytön yleiset tavoitteet. Mainittu direktiivikohdan mukaan tästä seuraa erityisesti, että Finanssivalvonta ei saisi vaatia luottolaitoksia yhdenmukaistamaan menetelmiään eikä säännöksen soveltaminen saisi aiheuttaa markkinoiden laumakäyttäytymistä eikä luoda luottolaitoksille vääransuuntaisia kannusteita.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin direktiivin 78 artiklan mukaisesti luottolaitoksen velvollisuudesta laskea luottolaitoksen soveltamia sisäisiä menetelmiä noudattaen riskipainotettujen erien pääomavaatimus Euroo-

pan pankkiviranomaisen määrittelemälle viiteportfoliolle. Mainitun artiklan mukaan Euroopan pankkiviranomaisen olisi annettava viiteportfolion määrittelemistä koskevat tarpeelliset tekniset sääntelystandardit. Säännöksen tarkoituksena olisi auttaa valvontaviranomaista arvioimaan luottolaitoksen soveltamien sisäisten menetelmien luotettavuutta osana 1 momentissa tarkoitettua sisäisten menetelmien jatkuvaa valvontaa.

Finanssivalvonta antaisi 16 §:n nojalla tarpeelliset määräykset pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta. Siltä osin kuin ilmoitusvelvollisuudesta määrätään Euroopan pankkiviranomaisen mainitun artiklan perusteella antamissa teknisistä standardeista, Finanssivalvonta ei kuitenkaan voisi antaa näistä standardeista poikkeavia määräyksiä.

Pykälän 4 momentin mukaan pykälää ei sovellettaisi operatiivisen riskin laskemiseen käytettäviin sisäisiin menetelmiin.

6 §. *Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus.* Pykälässä säädettäisiin pääosin nykyisen lain 86 §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta asettaa luottolaitokselle harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus. Säännös perustuisi direktiivin 102, 104 ja 142 artiklaan.

Pykälässä tarkoitettun lisäpääomavaatimuksen tulisi, kuten nykyisinkin, perustua Finanssivalvonnan 2 §:n nojalla tekemään valvonta-arvioon. Nykyistä lakia vastaavasti lisäpääomavaatimus saataisiin asettaa kerrallaan enintään kolmeksi vuodeksi, jonka jälkeen lisäpääoman tarve viimeistään on arvioitava uudelleen. Pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus olisi katettava ydinpääomalla. Finanssivalvonnan olisi arvioitava lisäpääomavaatimuksen asettamisen tarvetta hallinnon yleisen suhteellisuusperiaatteen mukaisesti siten, että lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa, jos luottolaitoksen omien varojen riittävyyttä ei voida varmistaa luottolaitokselle vähemmän kustannuksia aiheuttavalla tavalla.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa ensinnäkin silloin, jos luottolaitoksen omien varojen määrä alittaa luottolaitoksen 10 luvun 9 §:n nojalla asettaman sisäisen pääomavoitteen tai se on arvioitu virheellisesti tai puutteellisesti luottolaitoksen hallinnossa, si-

säisessä valvonnassa tai riskien hallinnassa olevien puutteiden johdosta. Kohdat vastaisivat direktiivin 104 artiklan 2 kohdan a alakohtaa. Nykyisestä laista poiketen lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa myös silloin, kun luottolaitos ei täytä EU:n vakavaraisuusasetuksen 393 artiklassa suurten asiakasriskien hallinnalle asetettuja vaatimuksia ja luottolaitoksella ei sen vuoksi ole riittävästi omia varoja suurten asiakasriskien kattamiseen. Kohta kattaisi myös direktiivin 101 artiklan vaatimukset, joiden mukaan valvontaviranomainen voi asettaa lisäpääomavaatimuksen tilanteissa, joissa luottolaitoksen vakavaraisuuslaskennassa käyttämät luvanvaraiset sisäiset mallit eivät täytä lupaehtoja tai mallit muuten osoittautuvat merkittävästi virheellisiksi tai puutteellisiksi. Kohta kattaisi niin ikään direktiivin 101 artiklan 4 kohdan edellyttämällä tavalla tilanteet, joissa Finanssivalvonta on 2 §:n 6 kohdan nojalla arvioinut, että luottolaitoksen kaupankäyntivarasto ei ole riittävän varovaisesti arvostettu. Kohdan soveltamisen olisi perustuttava 2 §:ssä tarkoitettuun valvonta-arvioon tai muuhun etukäteen vahvistettuihin periaatteisiin perustuvaan arvioon.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin direktiivin 102 artiklan mukaisesti, että Finanssivalvonta voi asettaa pykälässä tarkoitettun lisäpääomavaatimuksen myös siinä tapauksessa, että Finanssivalvonnalla on 4 §:ssä tarkoitettun kuormituskokeen perusteella tai muuten painavia syitä arvioida, että luottolaitoksen omien varojen määrä seuraavan 12 kuukauden aikana todennäköisesti alittaa luottolaitoksen lakisääteisen omien varojen vähimmäismäärän. Lakisääteisellä omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitettaisiin tämän lain 10 luvun mukaisia lisäpääomavaatimuksia, EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaista minimipääomavaatimusta sekä aikaisemmin mahdollisesti asetettua tässä pykälässä tarkoitettua harkinnanvaraista pääomavaatimusta. Kohta kattaisi myös direktiivin 104 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettun tilanteen. Mahdollisuus asettaa tämän pykälän mukainen lisäpääomavaatimus on kuitenkin katsottu tarkoituksenmukaiseksi ulottaa myös muihin kuin mainitussa kohdassa tarkoitettuun tilanteisiin, joissa kuormituskokeen tulokset puoltavat lisäpääomavaatimuksen

asettamista. Koska kaikissa kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on kyse tulevien tappioiden todennäköisyyden arvioinnista, arvioinnin kohteena oleva ajanjakso on tarkoitukseenmukaista rajata 102 artiklassa mainittujen tilanteiden lisäksi kaikkien tässä kohdassa tarkoitettujen tilanteiden osalta 12 kuukautteen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin direktiivin 104 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti, että harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa myös, jos luottolaitoksen tase-eriin tai taseen ulkopuolisiin eriin sisältyy sellaisia riskejä, joita EU:n vakavaraisuusasetus ja tämä laki eivät lainkaan kata tai jotka on katettu ilmeisen riittämättömästi. Ottaen huomioon luottolaitokselle sallitun liiketoiminnan 5 luvussa säädetyt rajoitukset ja nykyisen lainsäädännön kattavuus, kohta voisi tulla sovellettavaksi ainoastaan hyvin poikkeuksellisissa tilanteissa esimerkiksi silloin, kun luottolaitoksen tytäryrityksenä oleva rahoituslaitos pääasiallisen toimintansa ohella ottaa luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman kannalta merkittäviä taloudellisia riskejä esimerkiksi hyödykemarkkinoilla taikka laissa ja EU-asetuksessa säädetyt pääomavaatimukset ovat niitä laadittaessa perustuneet nykyhetken valossa olennaisesti virheellisille oletuksille. Pääomavaatimuksen asettamisen tai koroittamisen edellytyksenä on tällöin, että tällaiset riskit voidaan paitsi luotettavasti tunnistaa myös mitata sillä tavoin luotettavasti, että asetettavan pääomavaatimuksen kohtuullisuutta voidaan arvioida.

Valvontaviranomaisen harkintavallan laajuutta koskevista yleisistä periaatteista seuraa, että direktiivin 104 artiklan 2 kohdan c ja e alakohdan sisällyttämistä sellaisenaan Suomen lakiin on pidetty ongelmallisena. Tämän vuoksi ehdotetaan nykyistä lakia vastaavasti, että mainitun c alakohdan mukaista kriteeriä, jonka mukaan lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa edellä mainituista muista kriteereistä riippumatta pelkästään sillä perusteella, että pääoman riittävyttä ei voida muuten turvata, ei sovellettaisi. Sen sijaan tämä periaate otettaisiin pykälässä huomioon nykyistä lakia vastaavasti muiden kriteerien soveltamista koskevana yleisenä rajoitteena. Pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus

voitaisiin siten asettaa vain, jos muut valvontakeinot kuten luottolaitoksen velvoittaminen muuttamaan sisäisiä mallejaan, tai sellaisen liiketoiminnan kieltäminen, jonka riskejä luottolaitos ei kykene hallitsemaan, eivät riitä varmistamaan luottolaitoksen pääoman riittävyttä. Edellä viitattua e alakohtaa, jonka mukaan lisäpääomavaatimus voitaisiin määrätä aina, kun oman pääoman riittävyys on todennäköisesti aliarvioitu, ei ehdoteta sisällytettäväksi lakiin, koska se tekisi käytännössä tarpeettomiksi pykälässä mainitut erityiset perusteet. Mainittu kohta tulisi siten käytännössä sovellettavaksi osana momentin 1 kohdan soveltamista siinä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti, että pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus voidaan asettaa pykälässä säädetyin perustein myös luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin direktiivin 104 artiklan 3 kohdan mukaisesti seikoista, jotka Finanssivalvonnan on otettava huomioon määrätessään pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen. Pykälästä seuraa, että Finanssivalvonnan olisi lisäpääomavaatimuksen määräämistä koskevassa päätöksessään voitava perustella päätös vähintään yhdellä momentissa mainituista perusteista.

7 §. Omien varojen kartuttamisvelvollisuus. Pykälä vastaisi pääosin nykyisen lain 87 §:ää. Nykyisestä laista poiketen luottolaitoksen olisi esitettävä Finanssivalvonnan erityinen elvytysuunnitelma, jossa todetaan ne toimenpiteet, joiden toteuttamisella luottolaitos aikoo saattaa taloudellisen asemansa lain vaatimalle tasolle. Pykälässä tarkoitettu suunnitelma vastaisi direktiivin 74 artiklassa tarkoitettua elvytysuunnitelmaa siihen saakka, kunnes elvytysuunnitelmasta säädetään tarkemmin valmisteilla olevassa luottolaitosten elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivissä.

8 §. Omien varojen määrästä johtuvat voitovarojen käytön rajoitukset. Pykälä vastaisi nykyisen lain 88 §:ää. Ehdotetussa 10 luvun 10 §:ssä säädettäisiin kuitenkin tästä pykälästä poiketen direktiivin 141 artiklan mukaisesti mainitussa artiklassa tarkoitettua suhteellisesta voitonjakorajoituksesta tilanteessa, jossa luottolaitos alittaa ainoastaan mainitus-

sa luvussa tarkoitetun yhteenlasketun lisäpääomavaatimuksen.

9 §. *Maksuvalmiutta koskevat lisävaatimukset.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 105 artiklan mukaisesti Finanssivalvonnan oikeudesta asettaa vaatimuksia luottolaitoksen maksuvalmiudelle sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään.

Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi velvollisuus asettaa lisävaatimuksia luottolaitoksen maksuvalmiudelle, jos sitä ei voida muuten riittävästi varmistaa. Vaatimukset voisivat koskea joko maksuvalmiuden hallintaprosessia tai määrällistä maksuvalmiuspuskuria. Pykälän soveltamisen edellytyksenä olisi, että Finanssivalvonnan 2 §:ssä tarkoitetun arvioinnin perusteella luottolaitoksen maksuvalmiuden hallinnassa on havaittu sellaisia puutteita, jotka vaarantavat luottolaitoksen kyvyn vastata sitoumuksistaan.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi ehdotettua 6 §:ää vastaavasti vähintään kolmen vuoden välein arvioitava pykälässä tarkoitettujen lisävaatimusten tarpeellisuus.

Pykälän 3 momentin mukaan pykälässä tarkoitettujen lisävaatimukset voitaisiin asettaa myös luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella, jos pykälässä säädetyt yleiset edellytykset täyttyvät.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin 6 §:ää vastaavasti seikoista, joihin Finanssivalvonnan tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen tulee perustua.

10 §. *Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa.* Pykälässä säädettäisiin muista kuin edellä säädetyistä toimivaltuuksista, joita Finanssivalvonnan tulee direktiivin 104 artiklan 1 kohdan nojalla olla. Viranomaisen harkintavallan laajuudelle ja erityisten toimivaltuuksien tarkkarajaisuudelle asetettavien yleisten vaatimusten vuoksi Finanssivalvonta voisi käyttää pykälässä tarkoitettuja toimivaltuuksia ainoastaan 6 §:n 4 momentin mukaisin perustein. Tämän mukaisesti toimivaltuuksien käytön olisi perustuttava 2 §:ssä tarkoitettussa arvioissa ilmenneisiin puutteisiin luottolaitoksen hallinnossa, sisäisessä valvonnassa, riskienhallinnassa taikka vakavaraisuuden, suurten asiakasriski-

en tai maksuvalmiuden hallintaprosessissa, ottaen huomioon puutteista rahoitusmarkkinoiden vakaudelle seuraavat riskit.

Pykälän 1 kohdassa säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta rajoittaa luottolaitoksen maksamia palkkioita. Momentti perustuisi direktiivin 104 artiklan 1 kohdan g alakohtaan.

Pykälän 2 kohdassa säädettäisiin mainitun direktiivikohdan j alakohdan mukaisesti Finanssivalvonnan oikeudesta vaatia tiheämpää ja yksityiskohtaisempaa säännöllistä raportointia, kuin mihin luottolaitos muuten olisi velvollinen.

Mainitun direktiivikohdan k alakohdan mukaisesti Finanssivalvonnan oikeudesta asettaa määrällisiä ja laadullisia vaatimuksia luottolaitoksen maksuvalmiudelle säädettäisiin 9 §:ssä.

Pykälän 4 kohdassa säädettäisiin mainitun direktiivikohdan l alakohdan mukaisesti Finanssivalvonnan oikeudesta asettaa luottolaitokselle sen taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistamista koskevia ankarampia vaatimuksia kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään.

Laissa ei erikseen säädettäisi 104 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista muista kuin edellä tässä luvussa säädetyistä erityisistä valvontavaltuuksista.

Mainitun artiklakohdan b alakohdan mukainen oikeus vaatia laadullisia parannuksia luottolaitoksen hallintoon, sisäiseen valvontaan tai riskienhallintaan sisältyy osin tämän luvun 4 §:ään ja osin Finanssivalvonnasta annetun lain 33 §:ään, jossa säädetään toimeenpanokiellosta ja oikaisukehotuksesta. Mainitun kohdan d ja h alakohdassa tarkoitettu toimivalta sisältyisi, kuten nykyisinkin tämän pykälän mukaiseen toimivaltaan asettaa lisäpääomavaatimus. Kohdan e ja f alakohta sisältyvät osin Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:n säännökseen toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamisesta ja osin edellä mainittuun 33 §:ään ja i alakohta ehdotettuun 5 §:ään.

11 §. *Toimivaltuuksien soveltaminen samanaikaisesti useampaan luottolaitokseen.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 103 artiklan mukaisesti mahdollisuudesta soveltaa harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta ja muita tässä luvussa säädetyjä erityisiä toi-

mivaltuuksia samanaikaisesti useampaan luottolaitokseen ilman, että se perustuu niistä jokaisesta laadittuun 2 §:ssä tarkoitettuun valvonta-arvioon. Pykälän mukaan yhteen luottolaitokseen 2 §:n mukaisen valvontarvion perusteella kohdistetut toimenpiteet voidaan kohdistaa myös muihin sellaisiin luottolaitoksiin, joiden liiketoiminta ja riskit ovat samanlaisia kuin ensiksi mainitussa luottolaitoksessa. Käytännössä momentti tulisi sovellettavaksi lähinnä niissä tilanteissa, joissa yhdelle luottolaitokselle on asetettu lisäpääomavaatimus 6 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla sen vuoksi, että kyse on sellaisesta riskiyydestä, jolle ei ole muualla laissa säädetty pääomavaatimusta. Pykälässä tarkoitettu vaatimus voitaisiin asettaa 16 §:ssä tarkoitettulla Finanssivalvonnan määräyksellä.

Valvonnan julkisuus ja yhteistyö valvonnassa

12 §. *Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 89 §:ää.

13 §. *Taloudellisen aseman valvontaa koskeva yhteinen päätöksenteko.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 113 artiklaa vastaavasti sellaisissa tilanteissa noudatettavasta menettelyistä, joissa valvontaviranomaisten on pyrittävä yhteisymmärrykseen lain soveltamisesta. Pykälä koskisi tämän luvun 2 §:ssä tarkoitettua arvion laatimista ja 3 §:ssä säädetyn pääomavaatimuksen asettamista tai muita arvion johdosta toteutettavia valvontatoimia. Pykälä vastaisi nykyisen lain 90 §:n 3—6 momenttia.

14 §. *Tietojenvaihto kriisitilanteissa.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 114 artiklan mukaisesti Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuudesta Euroopan pankkiviranomaisen perustamisesta annetun asetuksen 18 artiklassa tarkoitetuissa kriisitilanteissa, silloin kun Finanssivalvonta toimii konsolidoidusta valvonnasta vastaavana viranomaisena. Mainittu artiklan mukaisesti Finanssivalvonnan olisi, jos mahdollista, käytettävä vakiintuneita tietojenvaihtokanavia.

15 §. *Konsolidoitua valvontaa koskevien tehtävien siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin

111 artiklan 5 ja 6 kohdan ja 115 artiklan 2 kohdan mukaisesti konsolidoitua valvontaa koskevien tehtävien siirtämisestä toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle.

Tarkastustehtävien siirtämisestä ulkomaan viranomaiselle säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 67 §:ssä.

Nykyisestä laista poiketen konsolidoitu valvonta voitaisiin siirtää myös Euroopan pankkiviranomaiselle Euroopan pankkiviranomaisen perustamisesta annetun asetuksen 28 artiklan nojalla. Lisäksi pykälässä tarkoitettu valvontapöytäkirja olisi aina annettava tiedoksi myös Euroopan pankkiviranomaiselle. Pykälän 2—4 momentti vastaisivat muilta osin nykyisen lain 91 §:ää. Nykyisestä laista poiketen myös yksittäisen luottolaitoksen valvonta voitaisiin ehdotetun 1 momentin nojalla siirtää Euroopan pankkiviranomaiselle taikka konsolidoidusta valvonnasta vastaavan ulkomaan ETA-valvontaviranomaisen vastuulle 4 momentissa säädettyin edellytyksin.

Tarkemmat määräykset

16 §. *Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus.* Pykälä vastaisi nykyisen lain 92 §:ää. Koska tarkemmat määräykset EU:n vakavaraisuusasetuksen soveltamisesta annettaisiin Euroopan pankkiviranomaisen teknisillä sääntelystandardeilla, Finanssivalvonta voisi antaa EU:n vakavaraisuusasetuksen täytäntöönpanon edellyttämiä tarkempia määräyksiä ainoastaan siltä osin kuin asetukseen sisältyy sellaisia sääntelyoptioita, joiden valinta on asetuksessa säädetty toimivaltaisen viranomaisen tehtäväksi. Pykälässä tarkoitettu määräystenantovaltuus koskisi myös Euroopan pankkiviranomaisen teknisten standardien täytäntöönpanoa siltä osin kuin näissä standardeissa annetaan valvontaviranomaisille oikeus antaa tarkempia määräyksiä teknisen standardin täytäntöönpanosta.

12 luku **Tilinpäätös, osavuositarkastus ja tilintarkastus**

1—15 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 146—160 §:ää.

13 luku **Vakuusrahastosuoja**

1-10 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 113—122 §:ää

IV OSA **ASIAKKAANSUOJA JA MENETTELYTAVAT ASIAKASLIIKETOIMINNASSA**14 luku **Talletussuoja**

1—21 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 95—112 f §:ää, lukuun ottamatta nykyistä 109 §:n 1 momenttia vastaavaa 12 §:n 1 momenttia. Momenttiin sisältyvää lainanotto-rajotusta lievennettäisiin siten, että lainanoton edellytyksenä ei olisi, että rahaston omat varat on käytetty. Säännös on tarkoitettu sovellettavaksi erityisesti sellaisessa tilanteessa, jossa rahastolla on tilapäinen rahoitustarve ja varojen myynti olisi markkinatilanteen vuoksi liiketaloudellisesti kannattamattomaa verrattuna lainanottoon.

22 §. *Salassapitovelvollisuus.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi talletussuojarahaston tehtäviä hoitavaa henkilöä koskevasta salassapitovelvollisuudesta ehdotetun Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:n 1 momentin uuden 13 kohdan johdosta, jonka mukaan Finanssivalvonnalla olisi oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tietoja muun muassa talletussuojarahastolle sen tehtävien hoitamiseksi. Ehdotetun 22 §:n mukaan henkilö, joka lain talletussuojaa koskevassa luvussa tarkoitettuja talletussuojarahaston tehtäviä suorittaessaan saisi esimerkiksi tietää talletuspankin liike- tai ammatillisaisuuden tai talletuspankin asiakkaan yksityisen olosuhteen tai seikan, ei saisi sitä ilmaista tai muuten paljastaa eikä käyttää hyväksi. Salassapitovelvollisuus jatkuisi senkin jälkeen, kun henkilö on lakannut hoitamasta mainittua tehtävää. Salassapitovelvollisuuden säätäminen erikseen on tarpeen, koska talletussuojarahastoon ei sen oikeudellisesta luonteesta johtuen sovelleta lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) ja lainkohdassa tarkoitettu henkilö todennäköisesti

tulisi saamaan tietoa, joka muuten olisi salassa pidettävää.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonnan oikeudesta luovuttaa tietoja säädettäisiin Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

15 luku **Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa**

1 §. *Hyvä pankkitapa.* Ehdotetun pykälän mukaan pankin olisi noudatettava hyvää pankkitapaa. Vastaavaa säännöstä ei sisälly nykyiseen lakiin.

Hyvää pankkitapaa ei laissa erikseen määriteltäisi, koska hyvä pankkitapa on käsitteenä laaja ja sitä saattaa olla eri aikoina tarpeen tulkita eri tavoin finanssipalveluissa ja pankkiasioinnissa tapahtuvien muutosten vuoksi. Hyvä pankkitapa käsittäisi ensinnäkin hyvän pankkitavan sellaisena kuin toimiala on sen itse etukäteen kirjallisesti määritellyt taikka toimialan oma tulkintaelin yksittäistapauksessa asiaa arvioi. Pykälä ei kuitenkaan ole tarkoitettu sovellettavaksi pelkästään toimialan itsensä määrittelemiin menettelytapoihin. Yksittäistapauksessa hyvän pankkitavan noudattamisen arviointi jäisi Finanssivalvonnan ja, valitettaessa Finanssivalvonnan päätöksestä, hallintotuomioistuimen päätettäväksi.

Hyvää pankkitapaa olisi lisäksi arvioitava ensinnäkin toimialalla yleisesti noudatettujen vakiintuneiden käytäntöjen valossa siten, että jos luottolaitos poikkeaa tällaisesta yleisistä käytännöistä olennaisesti asiakkaan vahingoksi ilman perusteltua syytä, se voitaisiin katsoa ehdotetun säännöksen vastaisesti. Hyvän pankkitavan vastaisena voitaisiin pitää esimerkiksi sitä, että luottolaitos ei realisoidessaan pantinhaltijana asiakkaan panttia anna asiakkaalle tämän pyynnöstäkään asiakkaan oikeusturvan kannalta riittäviä tietoja pantin realisoinnista, mukaan lukien realisointitapa, realisointikustannukset ja määrä, jolla kutakin asiakkaan luottoa lyhennetään vakuuksista. Samoin hyvän pankkitavan vastaisena voitaisiin pitää esimerkiksi sitä, että luottolaitos pitää hallussaan sellaista ilmeistä ylivakuutta, josta asiakkaaseen kohdistuvan vastapuoliriskin ylittävä osa olisi palautetta-

vissa asiakkaalle tämän pyynnöstä ilman koko vakuuden realisointia.

Jos Finanssivalvonta arvioi, että luottolaitos ei toiminnassaan noudata säännöksen edellyttämää hyvää pankkitapaa eikä Finanssivalvonnan kehotuksesta oikaise menettelyään, Finanssivalvonnalla olisi käytettävissään Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvun ja tämän lain 22 luvun mukaiset valtuudet, kuten mahdollisuus tehdä päätös toimeenpanokiellosta ja oikaisukehotuksesta sekä tehostaa niitä uhkasakolla. Säännöksen rikkomisesta voitaisiin määrätä myös Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa tarkoitettu hallinnollinen seuraamus.

210 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 125, 126 ja 132—138 §:ää.

11 §. *Enimmäisluototussuhde.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi asuntolainan enimmäismäärästä suhteessa lainan vakuuksien määrään. Myönnettävän lainan ja sen vakuudeksi annettavien vakuuksien suhteesta käytettäisiin laissa nimitystä luototussuhde. Vastaavia säännöksiä ei sisälly nykyiseen lakiin. Pykälän estämättä Finanssivalvonta voisi edelleen ylläpitää pykälässä säädetyjä vaatimuksia tiukempia enimmäisluototussuhdetta koskevia suosituksia.

Pykälän *1 momentissa* määriteltäisiin säännöksen soveltamisala. Säännöstä sovellettaisiin luonnollisen henkilön ja siihen rinnastuvan yrityksen ottamaan lainaan, jonka tarkoituksena on asunto-osakeyhtiön osakkeiden tai asuinkiinteistön hankkiminen. Luonnolliseen henkilöön rinnastettavalla yrityksellä tarkoitettaisiin laissa yritystä, jonka tarkoitus on luonnollisen henkilön varallisuuden sijoittaminen. Säännöstä sovellettaisiin asunto-osakkeiden ja asuinkiinteistön hankintaan riippumatta siitä, onko hankittava asunto tarkoitettu luotonhakijan omaan käyttöön vai ei.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin enimmäisluototussuhteen laskemisessa huomioon otettavista vakuuksista. Hyväksyttäviä vakuuksia olisivat muut vakuudet kuin henkilötakaukset. Henkilötakauksella tarkoitettaisiin yhden tai useamman luonnollisen henkilön antamaa takausta. Luonnolliseen henkilöön rinnastettaisiin edellä 1 momentissa tarkoitettu yritys.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin muun kuin ensiasunnon hankintaa varten otettavan

luoton enimmäismäärästä, joka olisi 90 prosenttia edellä tarkoitettujen vakuuksien yhteenlasketusta käyvästä arvosta luoton myöntämishetkellä.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin ensiasunnon hankintaa varten otettavan luoton enimmäismäärästä, joka olisi 95 prosenttia edellä tarkoitettujen vakuuksien yhteenlasketusta käyvästä arvosta luoton myöntämishetkellä.

Pykälän *5 momentin* mukaan Finanssivalvonta voisi poikkeuksellisissa tilanteissa tiukentaa 3 ja 4 momentin mukaista enimmäisluototussuhdetta enintään 10 prosenttiyksiköllä. Enimmäisluototussuhde voisi siten olla ensiasunnon hankintaa varten otettavan lainan osalta enintään 85 prosenttia ja muiden asuntolainojen osalta 80 prosenttia.

Momentti on tarkoitettu sovellettavaksi tilanteissa, joissa asuntomarkkinat uhkaavat ylikuumentua tavalla, joka vaarantaa rahoitusmarkkinoiden ja kokonaistaloudellisen vakauden. Keskeinen mittari markkinoiden ylikuumentumiselle olisi asuntohintojen nousu suhteessa yleiseen ansiotasokehitykseen. Muita huomioon otettavia perusteita momentin soveltamiselle olisivat erityisesti asuntolainojen määrän merkittävä kasvu suhteessa kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin sekä asuntomarkkinoihin vaikuttavat kokonaistalouden kehitykseen kohdistuvat merkitävät uhat.

Finanssivalvonta voi edellisessä kappaleessa kuvattujen riskien torjumiseksi päättää myös rajoittaa muiden kuin esinevakuuksien osalta niiden vakuuksien määritelmää, jotka saadaan ottaa huomioon momentissa tarkoitettua luototussuhdetta laskettaessa. Esinevakuudella tarkoitettaisiin momentissa kiinteään tai irtaimeen omaisuuteen vahvistettua kiinnitystä taikka panttioikeutta asunto-osakeyhtiön osakkeisiin, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteena oleviin arvopapereihin, pankkitalletukseen tai muihin sellaiseen pankkitoiminnassa vakuutena tavanomaisesti käytettäviin varallisuusesineisiin. Momentissa tarkoitettu oikeus rajoittaa hyväksyttävän vakuuden määrää koskisi siten luottovakuutuksia tai takauksia myöntävän yrityksen tai julkisyhteisön myöntämiä takauksia ja vakuutuksia ja niihin rinnastettavia vakuuksia. Tällaiset vakuudet kuuluisivat

normaalitilanteissa hyväksyttävän vakuuden määritelmän piiriin, mutta Finanssivalvonta voisi kokonaan tai osittain kieltää tällaisten vakuuksien huomioon ottamisen, jos se on perusteltua momentissa mainittujen rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien rajoittamiseksi.

Finanssivalvonnan olisi ehdotetun momentin mukaan julkistettava periaatteet, joita se noudattaa tämän momentin soveltamisessa. Momentissa tarkoitettu päätös olisi tehtävä jäljempänä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotettujen muutosten mukaisesti Finanssivalvonnan johtokunnassa. Päätös olisi valmisteltava yhteistyössä Suomen Pankin ja valtiovarainministeriön kanssa noudattaen, mitä ehdotetussa 10 luvun 4 §:ssä säädettäisiin muuttuvan pääomavaatimuksen valmistelusta. Lisäksi Finanssivalvonnan olisi ennen päätöksen tekemistä pyydettävä yleisten hallintoperiaatteiden mukaisesti toimialan lausunto.

Pykälän 6 momentin mukaan Finanssivalvonnan 5 momentissa tarkoitettu päätös, jolla enimmäisluototussuhdetta kiristetään, voisi tulla voimaan aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä. Päätöstä, jolla vaatimusta lievennetään, voisi tulla voimaan välittömästi.

Pykälän 7 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä tämän pykälän täytäntöönpanosta. Määräyksillä voitaisiin tarkentaa esimerkiksi kullekin hyväksyttävälle vakuuslajille asetettavia tarkempia vaatimuksia ja vakuuden käyvän arvon määrittelyä. Määräyksellä ei sen sijaan voitaisi rajoittaa niiden vakuuslajien huomioon ottamista luototussuhteen laskemisessa, jotka pykälän mukaan saadaan ottaa huomioon. Lisäksi Finanssivalvonnan määräyksissä tulisi määritellä poikkeustilanteet, joissa luottolaitos voisi poiketa 3 ja 4 momentin mukaisista rajoituksista. Säännös on tältä osin tarkoitettu sovellettavaksi erityisesti asunnon rakentamisvaiheessa tai peruskorjausta varten annettaviin luottoihin, asunnon vaihdon yhteydessä myönnettävään lyhytaikaiseen välirahoitukseen tai näihin rinnastettaviin tilanteisiin.

12—18 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 139—145 §:ää.

V OSA ULKOMAISEN LUOTTO-LAITOKSEN TOIMINTA SUOMESSA

16 luku Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1—4 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 29 a—29 d §:ää.

17 luku Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

1—7 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 29 e—29 k §:ää.

18 luku Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

1—13 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 166 j—166 l v §:ää. Ehdotettuun 6 §:ään lisätäisiin kuitenkin viittaus 15 luvun 11 §:än mukaiseen enimmäisluototussuhdetta koskevaan vaatimukseen, jota sovellettaisiin myös sivuliikkeeseen.

19 luku Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen

1—9 §. Pykälät vastaisivat nykyisen lain 166 a—166 i §:ää.

VI OSA SEURAAMUKSET

20 luku Hallinnolliset seuraamukset

1 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälään ehdotetaan sisällytettävän ne luottolaitoslain ja EU:n vakavaraisuus-asetuksen säännökset sekä niiden nojalla annetut tarkemmat säännökset ja määräykset, joiden rikkomiseen olisi lähtökohtaisesti sovellettava Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädettyä seuraamusmaksua. Ehdotettu pykälä perustuu pääosin direktiivin 65—67 artiklaan.

Ehdotetun seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan kuulumattomien säännösten ja määräysten laiminlyönnistä tai rikkomisesta voitaisiin joko määrätä rikemaksu Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n soveltamisedellytysten täytyessä tai antaa julkinen varoitus kyseisen lain 39 §:n perusteella. Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentti sisältää yleisen säännöksen, jonka mukaan rikemaksu voidaan määrätä sille, joka laiminlyö tai rikkoo velvollisuuden toimittaa Finanssivalvonnalle 18 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettuja tietoja taikka muita tietoja, jotka on säädetty tai määrätty säännöllisesti toimitettavaksi Finanssivalvonnan laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi. Niissä tilanteissa, joissa Finanssivalvonnalle säännöllisesti toimitettava tietoja koskevien säännösten tai määräysten laiminlyönti tai rikkominen olisi erityisen moitittavaa, voitaisiin rikemaksun sijaan myös poikkeuksellisesti määrätä seuraamusmaksu Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 4 momentin perusteella. Vastaavasti seuraamusmaksun soveltamisalaan ehdotettujen säännösten rikkomisesta voitaisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 42 §:ssä säädettyin edellytyksin perusteella antaa seuraamusmaksun sijaan ainoastaan julkinen varoitus.

Pykälän 1 momentti sisältää luettelon niistä Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuista lain säännöksistä ja päätöksistä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta tulisi lähtökohtaisesti määrätä seuraamusmaksu. Momentissa säädettyjen säännösten ulottaminen seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan perustuu kansalliseen harkintaan. Tiedyt momentissa tarkoitettut säännökset (kohdat 1, 2 ja 6) ovat sellaisia, joita koskevat nykyiset kriminalisoinnit ehdotetaan pidettävän myös voimassa. Loput säännöksistä (kohta 3, 4, 5 ja 7) sen sijaan ovat sellaisia, joita koskevat nykyiset rangaistussäännökset ehdotetaan dekriminalisoidavan. Viimeksi mainittuihin kohtiin sisältyy kuitenkin myös osakeyhtiölain ja osuuskuntalain rangaistussäännöksiin sisältyviä säännöksiä, joiden rikkomisen osalta tulisi ensisijaisesti määrätä luottolaitoksille seuraamusmaksu. Lakiin ei kuitenkaan ehdoteta otettavan nimenomaista säännöstä siitä, että osakeyhtiölain osakeyhtiörikkomusta (OYL

25:2) ja osuuskuntalain osuuskuntarikkomusta (OKL 27:2) koskevia säännöksiä ei sovellettaisi luottolaitoksiin.

Momentin 1 kohdan mukaan Finanssivalvonnan olisi määrättävä seuraamusmaksu ensinnäkin sille, joka rikkoo lain 1 luvun 9 §:n 2 momentin säännöstä ”talletus” –sanankäytöstä markkinoinnissa. Lisäksi Finanssivalvonnan olisi momentin 1 kohdan mukaan määrättävä seuraamusmaksu sille, joka rikkoo 2 luvun 4 §:n säännöstä ”pankki” –sanankäytöstä toiminimessä tai muutoin toiminnassa. Kyseiset kiellot on nykyisin kriminalisoitu luottolaitoslain 168 §:n 1 momentin 3 kohdassa luottolaitosrikoksena. Luottolaitosdirektiivi ei edellytä kyseisten säännösten vastaisen menettelyn sisällyttämistä hallinnollisten taloudellisten seuraamusten soveltamisalaan. Kyseisten säännösten rikkominen ehdotetaan kuitenkin muiden nykyisin luottolaitosrikoksena rangaistavien menettelyjen tavoin siirrettävän myös seuraamusmaksun soveltamisalaan. Tätä perustellaan sillä, että seuraamusmaksua voisi usein pitää kyseisten tekojen osalta riittävänä ja tarkoituksenmukaisena seuraamuksena. Luottolaitoslain rangaistussäännökset ehdotetaan kuitenkin pidettävän myös voimassa moitittavimpia tekoja varten. Kyseisten, 1 kohdassa tarkoitettujen kieltojen rikkomisesta, voitaisiin ehdotetun Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 3 momentin perusteella määrätä seuraamusmaksu pääsäännön mukaan ainoastaan oikeushenkilölle, koska kyseisten säännösten vastainen menettely on myös kriminalisoitu lain 21 luvun 2 §:ssä luottolaitosrikoksena. Oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi teoista vastuussa oleviin luonnollisiin henkilöihin voitaisiin soveltaa luottolaitosrikosta koskevaa rangaistussäännöstä.

Momentin 2 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo 5 luvun 1 §:n säännöstä talletuspankille sallitusta liiketoiminnasta ja 2 §:n säännöstä luottoyhteisölle sallitusta liiketoiminnasta. Kyseiset velvollisuudet on nykyisin kriminalisoitu luottolaitoslain 168 §:ssä luottolaitosrikoksena. Kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisen seuraamukset perustuvat kansalliseen harkintaan. Kyseiset rikkomukset on 1 kohdassa säädettyjen tekojen tavoin katsottu tarkoituksenmukaiseksi sisällyttää sekä

seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan että säilyttää niitä koskevat kriminalisoinnit luottolaitosrikoksina. Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 3 momentin sisältämän rajoitussäännöksen vuoksi seuraamusmaksu voitaisiin 1 kohdan tavoin määrätä pääsääntöisesti ainoastaan oikeushenkilöille.

Momentin 3 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo 5 luvun 13 §:n säännöstä määräysvallan hankkimisesta ulkomaisessa yrityksessä. Säännös on kansallinen ja sen vastainen menettely on nykyisin kriminalisoitu luottolaitoslain 170 §:ssä luottolaitoksen osakkeiden ja osuuskuntien hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisena. Kyseinen säännös ehdotetaan dekriminalisoitavan.

Momentin 4 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo lain 2 luvun 3 §:n 2 momentin ja 12 luvun, osakeyhtiölain 8 luvun ja osuuskuntalain 8 luvun säännöksiä tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen ja osavuositarkastuksen laatimisesta ja julkistamisesta. Kyseisten säännösten rikkominen on nykyisin kriminalisoitu luottolaitoslain 168 §:n 2 momentissa velkasitoumusten tarjoamisesta yleisölle koskevien säännösten rikkomisena sekä luottolaitoslain 172 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa luottolaitoksen kirjanpitorikkomuksena. Ehdotetun säännöksen mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä myös sellaisten osakeyhtiölain ja osuuskuntalain säännösten rikkomisen perusteella, joita sovelletaan luottolaitoksiin. Säännös selkeytyisi tältä osin nykyisestä, koska luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaan luottolaitosten tilinpäätösten laadintaan sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain lisäksi joko osakeyhtiölain tai osuuskuntalain kyseisiä säännöksiä. Luottolaitoksille voitaisiin siten määrätä kyseisten säännösten rikkomisesta seuraamusmaksu sen sijaan, että menettelyyn sovellettaisiin osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa säädettyjä yleisiä yksilövastuuseen perustuvia rangaistussäännöksiä osakeyhtiörikkomuksesta ja osuuskuntarikkomuksesta.

Momentin 5 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo luottolaitoksen sulautumista, jakautumista ja selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamista

koskevia osakeyhtiölain, osuuskuntalain ja säästöpankkilain säännöksiä, luottolaitoksen selvitystilaa ja konkurssia koskevia osakeyhtiölain 20 luvun, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 luvun, säästöpankkilain 8 luvun, osuuskuntalain 23 luvun, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 7 luvun säännöksiä ja hypoteekkiyhdistyksestä annetun lain 5 luvun säännöksiä. Momentin 5 kohdan säännökset on nykyisin kriminalisoitu, luottolaitoksen kirjanpitorikkomuksena lain 172 §:n 1 momentin 4 kohdassa ja luottolaitoksen selvitystilaa koskevien säännösten rikkomisena lain 171 §:ssä. Luottolaitoksen tilintarkastajan lausunnon laatimista koskevia osakeyhtiölain, säästöpankkilain ja osuuskuntalain säännösten rikkomista ei ehdoteta seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan. Kyseisten säännösten vastainen menettely on kuitenkin kriminalisoitu osakeyhtiölain 25 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa osakeyhtiörikoksena ja osuuskuntalain 27 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa osuuskuntarikoksena. Säästöpankkilakiin ehdotetaan kyseisiä kriminalisointeja vastaavaa rangaistussäännöstä.

Edellä 4 ja 5 kohdassa mainitut luottolaitoslain rangaistussäännökset velkasitoumusten tarjoamisesta yleisölle koskevien säännösten rikkomisesta, luottolaitoksen kirjanpitorikkomuksesta ja luottolaitoksen selvitystilaa koskevien säännösten rikkomisesta ehdotetaan dekriminalisoitavan kokonaisuudessaan. Vaikka direktiivi ei sitä edellytäkään, ehdotetaan kyseisten säännösten vastainen menettely ulotettavan kuitenkin edellä esitellyllä tavalla seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan. Säännösten merkittävyyden vuoksi niiden rikkomisen osalta on oltava riittävän tehokkaat seuraamukset. Tarkoituksenmukaisena ja riittävänä voidaan pitää menettelyä, jossa Finanssivalvonta voisi rikosprosessin sijaan määrätä seuraamusmaksun kyseisten säännösten rikkomisen osalta. On kuitenkin huomattava, että Finanssivalvonnan tulisi tehdä Finanssivalvonnasta annetun lain 3 c §:n edellyttämällä tavalla tutkintapyyntö poliisille esimerkiksi silloin, kun se epäilisi rikoslain 30 luvussa säädettyä kirjanpitorikosta. Finanssivalvonta voisi näissä ti-

lanteissa yhdessä esitutkinta- ja syyttäjäviranomaisten kanssa myös arvioida, tulisiko rikkomus saattaa miltä osin rikosoikeudelliseen menettelyyn.

Momentin 6 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo lain 5 luvun 6 §:n säännöksiä omiin varoihin kuu- luvien rahoitusvälineiden hankinnan rahoit- tamisesta ja pantiksi ottamisesta sekä Finans- sivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §:n nojalla antamaa päätöstä varojen jakamisen rajoittamisesta. Kyseiset kansalli- seen harkintaan perustuvat säännökset ehdo- tetaan sisällytettävän seuraamusmaksusään- nöksen soveltamisalaan sekä säilytettävän kriminalisoituna luottolaitostoiminnasta an- netun lain 21 luvun 3 §:ssä.

Momentin 7 kohdan mukaan seuraamus- maksu määrättäisiin sille, joka jättää noudat- tamatta 15 luvun 11 §:ssä säädettyä enim- mäisluototussuhdetta koskevaa vaatimusta;

Momentin 8 kohdan mukaan seuraamus- maksu määrättäisiin sille, joka jättää noudat- tamatta 18 luvun 4 §:n 2 momentin säännös- tä, jonka mukaan kolmannen valtion luotto- laitoksen sivuliikkeellä on oltava Suomessa varoja vähintään viisi miljoonaa euroa.

Momentin 9 kohdan mukaan seuraamus- maksu määrättäisiin sille, joka rikkoo koh- dassa mainittuja säästöpankkilain, osuuskun- talain tai osakeyhtiölain säännöksiä. Tällaisia olisivat säästöpankkilain säännökset kantara- hastotodistuksen, optiotodistuksen, väliai- kaistodistuksen ja kantarahastoantotodistuk- sen antamisesta sekä kantarahasto-osuus- ja kantarahasto-osuusomistajaluettelon pitämi- sestä ja niiden nähtävänä pitamisestä, osuus- kuntalain säännökset osuuskunnan tai edusta- jiston kokouksen pöytäkirjan nähtävänä pitä- misestä sekä jäsen- ja omistajaluettelon pi- tämisestä ja nähtävänä pitamisestä sekä osa- keyhtiölain säännökset osake- tai osakasluet- telon pitamisestä taikka niiden nähtävänä pi- tämisestä, yhtiökokouksen pöytäkirjan näh- tävänä pitamisestä sekä 18 luvun 2 §:n 1 momentin säännöstä lunastusoikeuden ja – velvollisuuden ilmoittamisesta yhtiölle.

Kohdassa tarkoitettujen säästöpankkilain säännösten rikkominen on nykyisin krimi- nalisoitu säästö-pankkirikkomuksena. Ky- seinen rangaistussäännös ehdotetaan kumot- tavan. Ehdotuksen mukaan kyseisten velvoit-

teiden rikkomiseen tulisi siten sovellettavaksi seuraamusmaksusäännös. Samoin seura- amusmaksusäännöksen soveltamisalaan ehdo- tetaan siirrettävän myös osuuskuntalain osuuskuntarikkomukseen sekä osakeyhtiölain osakeyhtiörikkomukseen sisältyviä tekoja ja laiminlyöntejä. Kyseisiin vähäisempiin rik- komussäännöksiin voitaisiin luottolaitosten osalta soveltaa jatkossa ensisijaisesti hallin- nollista seuraamusmaksua. Momentin 4 koh- dan tavoin myös 9 kohdassa tarkoitetuista säännöksistä osa olisi siten sellaisia, joiden rikkomiseen voisi kuitenkin yhä tulla sovel- lettavaksi myös osakeyhtiölain osakeyhtiö- rikkomusta (OYL 25:2) ja osuuskuntalain osuuskuntarikkomusta (OKL 27:2) koskevat rangaistussäännökset. Luottolaitosten osalta kyseisten säännösten rikkomiseen tai laimin- lyöntiin olisi kuitenkin ensisijaisesti sovellet- tava ehdotettua seuraamusmaksusäännöstä, eikä osakeyhtiölakiin ja osuuskuntalakiin si- sältyviä rangaistussäännöksiä. Hallinnollista seuraamusmaksua voitaisiin pääsään- töisesti pitää riittävänä ja tarkoituksenmukaisena seuraamuksena. Lakiin ei kuitenkaan ehdote- ta otettavan nimenomaista säännöstä siitä, et- tä osakeyhtiölain osakeyhtiörikkomusta (OYL 25:2) ja osuuskuntalain osuuskunta- rikkomusta (OKL 27:2) koskevia säännöksiä ei sovellettaisi luottolaitoksiin.

Ehdotetussa 2 momentissa lueteltaisiin 1 momentin tavoin säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta olisi myös määrättävä seuraamusmaksu. Edellä 1 momentista poiketen, ehdotetussa 2 mo- mentissa tarkoitettujen säännösten sisällyt- täminen seuraamusmaksun soveltamisalaan perustuisi lähes kaikilta osin direktiivin täy- täntöönpanoon. Kyseisten säännösten vastai- seen menettelyyn tulisi sovellettavaksi myös direktiivin mukaiset seuraamusmaksun kor- keammat enimmäismäärät.

Ehdotetun 2 momentin 1 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rik- koo 2 luvun 1 §:n säännöstä luottolaitostoi- minnan luvanvaraisuudesta ja 2 §:n säännös- tä luottolaitoksen yksinoikeudesta takaisin- maksettavien varojen vastaanottamiseen sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n nojalla tehtyä päätöstä toimiluvan peruutta- misesta tai sen rajoittamisesta. Kyseiset vel- vollisuudet on nykyisin kriminalisoitu luotto-

laitoslain 168 §:ssä luottolaitosrikoksena. Momentin 1 kohtaan ehdotetaan kuitenkin liittävänsä luottolaitosrikosta koskevan tunnusmerkistön tavoin toimiminen vastoin Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n nojalla tehtyä päätöstä toimiluvan peruuttamisesta tai sen rajoittamisesta. Momentin 1 kohdassa mainittujen säännösten vastaisen menettelyn seuraamukset perustuvat luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaan. Direktiivin 67 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan direktiivissä säädettyjä seuraamuksia ja toimenpiteitä tulee voida soveltaa myös tilanteissa, jossa toimilupa on saatu antamalla virheellisiä tietoja tai muutoin säännösten vastaisella menettelyllä. Tällaisen menettelyn osalta olisi perusteltua Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n edellytysten täytyessä joko peruuttaa valvottavan toimilupa tai rajoittaa määräajaksi toimiluvan mukaista toimintaa. Käytännössä totuudenvastaisten tai harhaanjohtavien tietojen antaminen Finanssivalvonnalle voi täyttää myös rikoslain 16 luvun 8 §:ssä säädetyn väärän todistuksen antamista viranomaiselle koskevan tunnusmerkistön. Tästä syystä seuraamusmaksua ei ehdoteta sovellettavan edellä mainittuun menettelyyn. Edellä sanottu soveltuu myös 4 luvun 1 §:n 4 momentin rikkomiseen eli tilanteeseen, jossa toimiluvan myöntämisen jälkeen ei anneta tietoja tapahtuneista olennaisista muutoksista toimiluvan myöntämisen edellytyksenä olevista ehdoista.

Ehdotetun 2 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo 3 luvun 1 §:n säännöstä osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehtyä päätöstä omistusosuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehtyä päätöstä osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta. Kohdassa mainitut säännökset on viimeksi mainittua Finanssivalvonnasta annetun lain 32 c §:n nojalla tehdyn päätöksen rikkomista lukuun ottamatta kriminalisoitu nykyisin luottolaitoslain 170 §:ssä luottolaitoksen osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisena. Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevan ilmoitusvelvollisuuden

rikkomisen sanktiointi perustuu luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 1 kohdan c ja d alakohtaan sekä 67 artiklan 1 kohdan b ja c alakohtaan. Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n ja 32 c §:n nojalla tehtyjen päätösten vastaisen menettelyn sanktiointi perustuu luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 1 kohdan c alakohtaan. Ehdotuksen mukaan seuraamusmaksu tulisi siten määrätä myös silloin, kun ilmoitusvelvollinen hankkii säännöksessä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin EKP on tehnyt omistusosuuden hankintaa koskevan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä tarkoitetun päätöksen. Vastavasti seuraamusmaksu olisi määrättävissä niissä tilanteissa, joissa ilmoitusvelvollinen hankkisi omistusosuuden vastoin Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla annettua nimenomaista kieltopäätöstä. Käytännössä Finanssivalvonnan ja EKP:n käytettävissä on edellä mainituissa tilanteissa muitakin valvonta- ja toimivaltuuksia, joita voidaan käyttää seuraamusmaksun sijasta tai sen ohella. Erityisesti Finanssivalvonnasta annetun lain 32 c § sisältää nimenomaisen valtuuden kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön määrääjäksi, jos omistusosuuden hankintaa koskevaa ilmoitusvelvollisuutta tai EKP:n antamaa kieltopäätöstä on rikottu. Kyseisen äänivallan käyttöön kohdistuvan kieltopäätöksen rikkomisen ehdotetaan ulotettavan myös seuraamusmaksun soveltamisalaan. Seuraamusmaksu voitaisiin siten määrätä tilanteessa, jossa joko omistaja itse tai joku toinen omistajan välikätenä käyttäisi äänivaltaa luottolaitoksessa vastoin Finanssivalvonnasta annetun lain 32 c §:n perusteella annettua kieltoa. Osakeyhtiölain 25 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa ja osuuskuntalain 27 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa on myös kriminalisoitu toisen välikätenä toimiminen äänioikeuden rajoittamista koskevien tiettyjen säännösten ja määräysten kiertämiseksi. Kyseiset kriminalisoinnit eivät kuitenkaan kata Finanssivalvonnasta annetun lain 32 c §:n nojalla annetun päätöksen vastaista menettelyä. Finanssivalvonnalla, mahdollisesti yhteistyössä EKP:n kanssa, olisi siten harkintavaltaa sen arvioimiseksi, mikä seuraamus tai toimenpide kussakin yksittäistä-

pauksessa olisi tarkoituksenmukaisin ja oikeasuhteisin.

Momentin 3 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo 7 luvun 1—5 §:n ja 6 §:n 1 momentin säännöksiä hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, 8 luvun 3—14 §:n säännöksiä palkitsemisesta ja 9 luvun 2—21 §:n säännöksiä riskien hallinnasta. Säännös on uusi. Säännös perustuu pääosin luottolaitosdirektiivin 67 artiklan 1 kohdan d ja p alakohtaan. Kyseisessä d alakohdassa viitataan niihin kansallisiin säännöksiin, joilla direktiivin 74 artiklassa tarkoitettu laitosten hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskeva yleinen periaatesäännös on saatettu kansallisesti voimaan. Direktiivin 74 artiklan 2 kohdan mukaan säännösten kansallisessa täytäntöönpanossa on otettava huomioon direktiivin 76—95 artiklassa asetetut vaatimukset. Direktiivin kyseiset artikkelit on saatettu voimaan 3 kohdassa tarkoitetuissa lain luvuissa. Ainoastaan rikkomusten ilmoittamista koskevan 7 luvun 6 §:n 1 momentin sisällyttäminen seuraamusmaksun soveltamisalaan perustuu kansalliseen harkintaan. Kyseistä säännöstä on muiden 3 kohdassa tarkoitettujen säännösten tavoin pidettävä väärinkäytösten ehkäisemisen sekä rahoitusmarkkinoiden luotettavan toiminnan kannalta niin keskeisenä, että sen vastainen menettely on tarkoituksenmukaista ulottaa seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan.

Momentin 4 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo lain 11 luvun 8 §:n, osakeyhtiölain, osuuskuntalain, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain, säästöpankkilain ja hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain säännöksiä luottolaitoksen varojen jakamisesta koskevia säännöksiä. Säännökset perustuvat direktiivin 67 artiklan 1 kohdan n alakohtaan. Kyseisten säännösten vastainen menettely ehdotetaan myös säilytettävän kriminalisoituna lain 21 luvun 3 §:ssä tarkoitettuna luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisena.

Momentin 5 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo 15 luvun 17 §:n säännöstä asiakkaan tuntemisesta.

Momentin 6 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännöksiä asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännöstä asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta.

Momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitettujen säännösten vastaisen menettelyn ulottaminen seuraamusmaksun soveltamisalaan perustuu direktiivin 67 artiklan 1 kohdan o alakohdtaan.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 3 momentin rajoitussäännöksen vuoksi seuraamusmaksua ei pääsääntöisesti voitaisi säännöksen 4 kohdan tavoin määrätä myöskään 6 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisen osalta luonnolliselle henkilölle, sikäli kun kyseisten velvoitteiden rikkominen on säädetty rangaistavaksi luottolaitoslain 21 luvun 3 §:ssä luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisena tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 40 §:ssä tuntemisvelvollisuuden rikkomisena tai 42 §:ssä rahanpesun ilmoitusrikkomuksena. Luonnollisten henkilöiden osalta vastuu säilyisi siten edelleen lähtökohtaisesti rikosoikeudellisena.

Ehdotetun 3 momentin mukaan seuraamusmaksua ei voisi määrätä 1 momentin 4, 5 ja 9 kohdan sekä 2 momentin 4 ja 6 kohdan nojalla muille, kuin luottolaitokselle ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Kyseinen seuraamusmaksun soveltamista rajaava säännös on tarpeen siitä syystä, että kyseisissä kohdissa tarkoitettut säännökset kohdistuvat myös muihin tahoihin kuin luottolaitoksiin ja niiden johtoon kuuluviin henkilöihin. Oikeushenkilön johtoon kuuluvilla henkilöillä tarkoitettaisiin lain 1 luvun 20 §:ssä määriteltä johtoa ja toimivaa johtoa.

Pykälän 4 momentti sisältää luettelon niistä EU:n vakavaraisuusasetuksen artikloista, jotka kuuluvat seuraamusmaksun soveltamisalaan. Ehdotus perustuu luottolaitosdirektiivin 67 artiklan 1 kohdan e—m alakohtiin.

Säännöksen mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä sille, joka laiminlyö tai rikkoo EU:n vakavaraisuusasetuksen 99 artiklan 1 kohtaa omia varoja koskevien vaatimusten ilmoittamisesta, 101 artiklaa kansallisia kiinteistömarkkinoita koskevien tietojen ilmoittamisesta, 394 artiklan 1 kohtaa suurta asiakasriskiä koskevien tietojen ilmoittamisesta, 395 artiklan 1 kohdan ja 3—8 kohdan rajoitusta suuresta asiakasriskistä, 405 artiklan edellytyksiä arvopaperistettuun omaisuuserään liittyvän luottoriskin yhteydessä, 412 artiklaa maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta, 415 artiklan 1 ja 2 kohtaa maksuvalmiutta koskevien tietojen ilmoittamisesta, 430 artiklan 1 kohtaa vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien tietojen ilmoittamisesta sekä 431 artiklan 1—3 kohdan ja 451 artiklan 1 kohdan julkistamisvaatimuksia. Edellä mainittujen säännösten rikkomisen tai laiminlyönti voisi ilmetä myös puutteellisten tai harhaanjohtavien tietojen ilmoittamisella. Edellä mainittujen rikkomusten ja laiminlyöntien osalta olisi määrättävä lähtökohtaisesti seuraamusmaksu, vaikka menettelyn voitaisiin katsoa sisältyvän myös Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetyn rikemaksun soveltamisalaan.

Ehdotettu 5 momentti sisältää viittauksen niihin 1, 2 ja 4 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskeviin tarkempiin säännöksiin ja määräyksiin, jotka kuuluvat vastaavasti seuraamusmaksun soveltamisalaan. Näihin kuuluvat myös luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella mahdollisesti annetut Euroopan komission asetusten ja päätösten säännökset, joissa täsmennetään kyseisiä 1, 2 ja 4 momentissa tarkoitettuja säännöksiä.

Ehdotetun 6 momentin mukaan seuraamusmaksu voidaan määrätä oikeushenkilölle määrättävän seuraamuksen lisäksi tai sen sijasta sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuulvalle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Lähtökohtana on, että seuraamusmaksu määrättäisiin sille, johon luottolaitoslain tai EU:n vakavaraisuusasetuksen velvollisuus kulloinkin kohdistuu. Kyseiset velvollisuudet koskevat lähes poikkeuksetta luottolaitoksia ja muita oikeushenkilöitä yh-

teisöinä. Hallinnollinen seuraamusvastuu kohdistuisi siten pääsääntöisesti kyseisiin oikeushenkilöihin. Luottolaitosdirektiivin 65 artiklan 2 kohta kuitenkin edellyttää jäsenvaltioiden varmistavan sen, että direktiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen velvoitteiden koskiessa oikeushenkilöitä, seuraamuksia voidaan soveltaa myös ylimmän hallintoelimen jäseniin ja muihin luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat kansallisen lainsäädännön mukaan vastuussa rikkomuksesta, ottaen huomioon kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut edellytykset. Henkilökohtaisen vastuun toteuttamiselle on näin jätetty kansallista harkintavaltaa. Tämän artiklakohdan perusteella momenttiin ehdotetaan mahdollisuutta määrätä seuraamusmaksu myös oikeushenkilön johtoon kuuluvalla luonnolliselle henkilölle, vaikka lakiin tai asetukseen sisältyvä velvollisuus lähtökohtaisesti kohdistuisikin oikeushenkilöön. Oikeushenkilön johtoon kuuluvilla henkilöillä tarkoitettaisiin lain 1 luvun 20 §:ssä määriteltyä johtoa ja toimivaa johtoa.

Seuraamusjärjestelmän riittävän ennaltaehkäisevyyden voidaan katsoa edellyttävän myös yksilövastuun mahdollisuutta. Yksilövastuuta voi perustella myös sillä, että Finanssivalvonnalla on jo nykyisin oikeus Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:ssä säädetyn tavoin määrääjäksi kieltää toimilupavottavan johtoon kuuluvaa henkilöä toimimasta tehtävässään, jos tämä on esimerkiksi osoittanut tehtävässään taitamattomuutta tai varomattomuutta. Näin ollen on perusteltua, että Finanssivalvonta voisi määrätä kyseisille johtohenkilöille myös muita seuraamuksia, kuten seuraamusmaksun, jota on pidettävä huomattavasti lievempänä seuraamuksena, kuin johtohenkilön toiminnan määräraikaista rajoittamista. Toiseksi, Finanssivalvonnalla on oikeus määrätä seuraamusmaksuja kenelle tahansa henkilölle esimerkiksi sisäpiirintiedon väärinkäytöstä tai markkinoiden vääristämisestä. Näin ollen olisi perusteltua, että seuraamusmaksu voitaisiin määrätä myös luottolaitosten johtoon kuuluville henkilöille, jos he rikkovat heitä luottolaitoksen toiminnassa velvoittavia säännöksiä.

Yksilövastuun toteutuminen edellyttää, että seuraamusmaksu voitaisiin määrätä myös

luonnollisille henkilöille sellaisten tekojen ja laiminlyöntien osalta, joita ei ole kriminalisoitu. Direktiivin edellyttämällä tavalla ehdotettu 20 luvun 1 §:n 6 momentti mahdollistaisi sen, että vaikka laissa asetettu velvollisuus lähtökohtaisesti kohdistuisikin oikeushenkilöön, voitaisiin seuraamusmaksu määrätä myös sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalla luonnolliselle henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen teko tai laiminlyönti on. Säännöksessä ei siten rajoitettaisi seuraamusmaksun määräämistä luonnolliselle henkilölle Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n aiempien perustelujen (HE 32/2012 s. 277—278) tavoin ainoastaan sellaisiin tilanteisiin, joissa henkilö on menetellyt häntä luonnollisena henkilönä velvoittavien säännösten vastaisesti. Seuraamusmaksu voitaisiin sen sijaan määrätä myös tilanteissa, joissa henkilö on menetellyt häntä yhteisön toiminnassa velvoittavien säännösten vastaisesti. Yleisten rikosvastuun kohdentamista koskevien säännösten tavoin myös hallinnollinen seuraamusvastuu voitaisiin näin kohdistaa yhteisöjen toiminnassa tapahtuneista teoista ja laiminlyönneistä niihin henkilöihin, joiden velvollisuuksien vastainen teko tai laiminlyönti on ja jotka ovat tosiasiallisesti kyseisen rikkomuksen tehneet. Vastuun kohdentamisharkinnassa olisi huomioitava asianomaisen asema, hänen tehtäviensä ja toimivaltuuksien laatu ja laajuus sekä muutenkin hänen osuutensa lainvastaisen tilan syntyyn ja jatkumiseen. Vastuun kohdentamisessa tulisi huomioida myös lainsäädännössä, Finanssivalvonnan määräyksissä sekä yhteisön sisäisissä työjärjestyksissä ja toimintaohjeissa asetetut säännökset ja ohjeet tehtävien ja vastuiden jaosta.

Ehdotetun säännöksen mukaan oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle voitaisiin määrätä seuraamusmaksu joko oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi tai sen sijasta. Yksilövastuun toteuttamista yhteisövästään sijasta voitaisiin pitää perusteltuna silloin, kun rikkomus tai laiminlyönti on katsottava pikemminkin yhteisön johtoon kuuluvan henkilön, kuin yhteisön syyksi. Kyse olisi tällöin tilanteesta, jossa lainvastaisen menettelyn syntyminen voitaisiin selkeämmin kohdistaa vain yhtiön tiettyyn tai tiettyihin johtohenkilöihin. Tietyn laissa asete-

tun velvollisuuden täyttäminen on esimerkiksi voitu yhtiön sisäisessä työnjaossa vastuuttaa tietyn yksittäisen johtohenkilön tehtäväksi. Mikäli lainvastainen menettely tai laiminlyönti aiheutuu tällöin kyseisen henkilön toiminnan seurauksena ilman, että muun johdon voidaan katsoa laiminlyöneen valvontatai huolellisuusvelvollisuutensa, voi olla perustellumpaa kohdistaa vastuu kyseiseen henkilöön yhteisön sijasta. Yksilövastuu voisi lisäksi olla perusteltua yhteisövästään sijasta myös silloin, kun yksittäinen henkilö ei tosiasiallisesti ole toiminut yhtiön puolesta tai yhtiön hyväksi, vaan motiivina on pikemminkin ollut henkilökohtaisen hyödyn tavoittelu. Kyseiseen menettelyyn voi liittyä myös toimivallan ylitys.

Ehdotettu säännös mahdollistaisi myös sen, että yksilövastuu toteutettaisiin yhteisövästään lisäksi. Säännöksen mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi samasta teosta myös oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle. Kyse olisi tällöin tilanteesta, jossa pelkkää yhteisövästään ei voitaisi pitää riittävänä ja tarkoituksenmukaisena seuraamuksena.

Säännöksen mukaan kyseiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle määrättävän seuraamusmaksun edellytyksenä olisi kuitenkin aina se, että henkilö olisi merkittäväällä tavalla myötävaikuttanut lainvastaiseen tekoon tai laiminlyöntiin. Yksilövastuu voitaisiin kussakin yksittäistapauksessa kohdistaa niihin johtohenkilöihin, jotka ovat tosiasiallisesti merkittäväällä tavalla osallistuneet tai myötävaikuttaneet rikkomukseen johtaneeseen päätöksentekoon tai menettelyyn. Laiminlyöntien osalta vastuu voitaisiin puolestaan kohdistaa niihin johtohenkilöihin, joiden vastuulle kyseisen velvollisuuden täyttäminen kuului.

2 §. Hallinnollisten seuraamusten määrääminen, julkistaminen ja täytäntöönpano. Pykälä sisältäisi viittaussäännöksen Finanssivalvonnasta annetun lain 4 lukuun, jossa säädettäisiin hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa. Pykälä perustuu osittain direktiivin 68 artiklaan.

21 luku **Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset**

1 §. Vahingonkorvausvelvollisuus. Vahingonkorvaussäännöksen soveltamisalaan ehdotetaan tehtävän muutos, jonka mukaan 2 momentissa tarkoitettu vastuu voisi syntyä myös rikkomalla EU:n vakavaraisuusasetusta, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä. Muilta osin säännös vastaa voimassa olevan lain 167 §:n säännöstä. Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuudesta ehdotetaan säädettävän nykyiseen tapaan ulkomaisia luottolaitoksia koskevassa erityissäännöksessä lain 18 luvun 12 §:ssä.

2 §. Luottolaitosrikos. Pykälä vastaa pääosin nykyisen lain 168 §:n säännöstä luottolaitosrikoksesta. Nykyinen rangaistussäännös edellyttää syyksiluettavuudelta tahallisuutta. Tältä osin säännöstä ehdotetaan muutettavan niin, että rangaistusvastuu koskisi myös törkeästä huolimattomuudesta tehtyjä tekoja ja laiminlyöntejä. Tätä voidaan perustella sillä, että luottolaitosrikoksena kriminalisoidut teot voivat aiheuttaa laajamittaista taloudellista vahinkoa useille eri henkilöille ja huomattavasti heikentää luottamusta rahoitusmarkkinoiden toimintaan kokonaisuudessaan. Lisäksi luottolaitosrikosta vastaava sijoituspalvelulain 16 luvun 2 §:n säännös sijoituspalvelurikoksesta edellyttää syyksiluettavuudelta jo nykyisin joko tahallisuutta tai törkeää huolimattomuutta. Lisäksi luottolaitosrikoksen enimmäisrangaistusta ehdotetaan korotettavan nykyisestä kuuden kuukauden vankeusrangaistuksesta yhden vuoden vankeusrangaistukseen. Muutoksen seurauksena rangaistusasteikko vastaisi muun muassa sijoituspalvelurikoksen, osuuskuntarikoksen ja osakeyhtiörikoksen rangaistusasteikkoja. Luottolaitosrikoksena säädettyjen tekojen ja laiminlyöntien moitittavuutta ei voida pitää kyseisiä kriminalisointeja vähäisempänä.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa kriminalisoidaan sanan ”talletus” käyttäminen markkinoinnissa vastoin 1 luvun 9 §:n 2 momentin säännöstä ja sanan ”pankki” käyttäminen toiminimessä tai muutoin toiminnassa vastoin 2 luvun 4 §:n säännöstä, 2 kohdassa luottolaitostoiminnan harjoittaminen ilman

2 luvun 1 §:n mukaista toimilupaa tai Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettua toimiluvan peruuttamista tai 27 §:ssä tarkoitettua toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista koskevan päätöksen vastaisesti, 3 kohdassa vaadittaessa takaisinmaksettavien varojen vastaanottaminen yleisöltä vastoin 2 luvun 2 §:n säännöstä, 4 kohdassa toimiminen vastoin 5 luvun 1 §:n säännöstä talletuspankille sallitusta liiketoiminnasta ja 2 §:n säännöstä luottoyhteisölle sallitusta liiketoiminnasta. Kyseisistä kriminalisoinneista vain toimiminen vastoin 5 luvun 1 §:n säännöstä talletuspankille sallitusta liiketoiminnasta olisi uusi. Lisäksi 2 kohdan tunnusmerkistö on muutettu vastaamaan sijoituspalvelulain 16 luvun 2 §:ssä säädettyä sijoituspalvelurikoksen tunnusmerkistöä. Nykyisen lain 168 §:n 2 momentin kriminalisointi velkaisuutumusten tarjoamisesta yleisölle koskevien säännösten rikkomisesta ehdotetaan dekriminalisoitavan ja siirrettävän yksinomaan seuraamusmaksun soveltamisalaan.

3 §. Luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkominen. Pykälä vastaa pääosin nykyisen luottolaitoslain 173 §:n rangaistussäännöstä. Ehdotettu uusi rangaistussäännös ei kuitenkaan sisällä viittausta pääomalinasta koskevien säännösten rikkomiseen, koska pääomalinasta ei enää säädetä luottolaitoslaissa.

4 §. Salassapitovelvollisuuden rikkominen. Pykälä vastaa sisällöltään pääosin nykyistä luottolaitoslain 169 §:n rangaistussäännöstä. Rangaistussäännökseen ehdotetaan kuitenkin lisättävän 7 luvun 6 §:n 1 momentissa säädetyt salassapitovelvollisuuden rikkominen, joka koskee rikkomuksista ilmoittamista koskevaan säännökseen liittyvää henkilötietojen salassapitovelvollisuutta. Lisäksi säännöksessä selkeyden vuoksi viitattaisiin myös 18 luvun 7 §:ssä säädettyyn salassapitovelvollisuuden rikkomiseen.

22 luku **Valvontavaltuudet**

1 §. Kielto- ja oikaisupäätös. Pykälään ehdotetaan sisällytettävän säännös kielto- ja oikaisupäätöksestä, jonka perusteella Finanssivalvonta voisi kieltää sitä, joka toimii luottolaitostoiminnasta annetun lain vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta lain vastaista

menettelyä. Finanssivalvonta voisi samalla velvoittaa menettelyn peruttavaksi, muutettavaksi tai oikaistavaksi, jos sitä olisi pidettävä tarpeellisena finanssimarkkinoiden valvonnalle säädettyjen tavoitteiden toteutumiseksi. Säännös perustuu direktiivin 66 artiklan 2 kohdan b alakohtaan. Finanssivalvonnasta annetun lain 33 § sisältää jo nykyisin säännökset toimeenpanokiellostä ja oikaisukehutuksesta mutta kyseisiä säännöksiä voidaan soveltaa vain Finanssivalvonnan valvottaviin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin. Ehdotettua uutta säännöstä voitaisiin sen sijaan soveltaa kaikkiin henkilöihin, jotka toimivat luottolaitostoiminnasta annetun lain vastaisesti. Tällaisia säännöksiä voisivat olla esimerkiksi lain 1 luvun 9 §:n 2 momentin säännös ”talletus” –sanana käytöstä markkinoinnissa, 2 luvun 4 §:n säännös ”pankki” –sanana käytöstä toiminimessä tai 2 luvun 1 §:n säännös luottolaitostoiminnan luvanvaraisuudesta taikka 2 §:n säännös luottolaitoksen yksinoikeudesta takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen.

2 §. Uhkasakko. Finanssivalvonta voisi ehdotetun 2 §:n mukaan tehostaa 1 §:ssä tarkoitettua kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovellettaisiin, mitä uhkasakkoilaisissa säädetään.

VII OSA ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

23 luku Voimaantulo

1 §. Voimaantulo. Pykälässä säädettäisiin lain voimaantulopäivämäärästä sekä nykyisen luottolaitostoiminnasta annetun lain kumoamisesta uuden lain voimaantulosta lukien. EU:n vakavaraisuusasetusta olisi sovellettava sen voimaantulosta lukien riippumatta tämän lain voimaantulosta myös siltä osin, kuin tämän lain säännökset poikkeavat asetuksen säännöksistä.

2 §. Kiinteää ja muuttuvaa lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimusta koskevat siirtymäsäännökset. Pykälän 1 ja 2 momentissa säädettäisiin direktiivin 160 artiklasta poiketen, että 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja kiinteään ja muuttuvaan lisäpääomavaatimukseen sovellettavia siir-

tymäsäännöksiä olisi sovellettava täysimääräisesti 1.1.2015 lukien.

Poikkeuksena 1 ja 2 momentin pääsääntöön olisi kuitenkin ehdotetun 3 momentin mukaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 49 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttävän vakuutusyhtiöomistuksen vähentämistä omista varoista koskevaa vähennykseen sovellettava erityinen siirtymäaika. Momentissa tarkoitettu vähennys tulisi tehtäväksi portaittain vuoden 2016 alusta lukien siten, että vähennys olisi tehtävä täysimääräisesti vuoden 2019 alusta lukien.

Pykälän 4 momentin mukaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviin luottolaitoksiin sovellettava 10 luvun 8 §:n mukainen lisäpääomavaatimus olisi direktiivin 162 artiklan mukaisesti täytettävä asteittain pykälässä tarkemmin säädetyllä tavalla siten, että vaatimuksia sovellettaisiin täysimääräisesti vuoden 2019 alusta lukien. Muuta rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävää luottolaitosta koskevaa lisäpääomavaatimusta sovellettaisiin mainitun artiklan mukaisesti vuoden 2016 lukien.

3 §. Muut siirtymäsäännökset. Säännöksen 1 momentin mukaan taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistamista koskevaa säännöstä sovellettaisiin 1 päivästä tammikuuta 2015 lukien.

Palkitsemisjärjestelmiä koskeva ehdotettu 2 momentti perustuu direktiivin 162 artiklan 3 kohtaan. Artiklakohdassa viitataan 94 artiklan g alakohtaan, joka ehdotetaan pantavaksi täytäntöön 8 luvun 7 §:n 3 momentissa ja 8 §:ssä. Säännös tarkoittaa käytännössä sitä, että ennen lain voimaantuloa käyttöön otettuun palkitsemisjärjestelmään perustuva muuttuvan palkkion maksettavaa määrää joudutaan joko alentamaan tai hyväksyttämään se yhtiökokouksella. Näin on esimerkiksi tilanteessa, jossa muuttuva palkkion todellinen määrä määritetään tai eräännyy vasta lain voimaan tulon jälkeen ja ansaintajaksoon sisältyy lain voimaan tulon jälkeistä aikaa. Vastaavasti, jos työnantaja on poikkeuksellisesti sitoutunut muuttuvan palkkion maksamiseen etukäteen, palkitsemisasetuksen 6 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisesti ennen lain voimaan tuloa, palkkiota voidaan maksaa enintään uuden enimmäisrajan mukaisesti siltä osin kuin etukäteen luvutun palkkion an-

saintajaksoa osuu lain voimaantulon jälkeiseen aikaan.

Pykälän 3 momentin mukaan 15 luvun 11 §:ssä säädettyä enimmäisluototussuhdetta koskevaa rajoitusta alettaisiin soveltaa 1 päivästä heinäkuuta 2016 lukien.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin kumottavan lain nojalla annettujen Finanssivalvonnan määräysten voimassa olon jatkamisesta lain kumoamisen jälkeen. Siirtymäsäännös on tarkoitettu sovellettavaksi siihen saakka, kunnes Finanssivalvonta ehtii korvata määräykset uuden lain nojalla annettavilla määräyksillä.

1.2 Laki Finanssivalvonnasta

3 §. Tehtävät. Pykälän 3 momenttia tarkistettaisiin YVM-asetuksen johdosta. Momenttiin lisättäisiin uusi 12 kohta, jonka mukaan Finanssivalvonnan tehtäviin kuuluisi myös finanssimarkkinoiden makrovakauden valvontaan liittyvien toimien valmistelu ja niitä koskeva päätöksenteko. Ehdotettu kohta olisi luonteeltaan informatiivinen eikä siitä sinänsä seuraisi Finanssivalvonnalle toimivaltaa, vaan Finanssivalvonnan oikeudesta tehdä kohdassa tarkoitettuja oikeudellisesti sitovia päätöksiä säädettäisiin laissa erikseen. Tällaista päätöksentekovaltaa ehdotetaan annettavaksi Finanssivalvonnalle ehdotetun luottolaitoslain 10 luvussa, jonka mukaan Finanssivalvonnan johtokunta päättäisi mainitun luvun 4 §:ssä tarkoitettua muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta.

Finanssivalvonnan olisi valmisteltava kohdassa mainitut toimet yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa. Kohdassa tarkoitettu yhteistyövelvoite olisi ehdotetun momentin mukaan laajempi kuin ehdotetun luottolaitoslain 10 luvun 4 §:ssä ja 15 luvun 11 §:ssä säädetty velvollisuus pyytää muilta viranomaisilta lausunto ennen mainitussa lainkohdassa tarkoitettua päätöksen tekemistä. Yhteistyövelvoite tarkoittaisi siten päätösten valmistelua yhdessä näiden viranomaisten kanssa jo ennen varsinaisen päätösehdotuksen lähettämistä lausunnonle. Lisäksi yhteistyövelvoite kattaisi myös muut makrovakauden valvontaan liittyvät toimet kuten Euroopan järjestelmäriskikomitean suositusten käsittelyn riippumatta siitä, kos-

kevatko ne mainitun lisäpääomavaatimuksen asettamista vai muita suosituksissa edellytetyjä lainsäädäntö- tai muita toimia. Säännöksen soveltaminen edellyttäisi käytännössä mainittujen viranomaisten yhteistä säännöllistä kokoontumista arvioimaan makrotaloudellista kehitystä ja sen mahdollisesti edellyttämiä valvontatoimia. Kohtaa voitaisiin soveltaa viranomaisten välisessä vakausyhteistyössä jo vakiintuneiden menettelytapojen puitteissa. Näitä menettelytapoja olisi kuitenkin tarvittaessa kehitettävä siten, että menettelytavat kattavat kaiken eri makrovalvontavälineiden käytön tehokkaan yhteisen valmistelun, mukaan lukien myös suoraan EU:n vakavaraisuusasetukseen perustuvat toimet kuten ankarampien kertoimien soveltaminen asunto- ja kiinteistövakuudelliseen luotonantoon ja esityksen tekemisen komissiolle mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamisessa.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jonka mukaan Finanssivalvonta hoitaisi sille tässä laissa ja muualla laissa säädettyjä tehtäviä ainoastaan siltä osin kuin näitä tehtäviä ei ole siirretty YVM-asetuksen mukaisesti EKP:lle. Asetuksen vaikutuksista luottolaitosten valvontaan ehdotetaan lisäksi säädettäväksi ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 4 momentissa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:ään lisättäväksi ehdotetussa uudessa 3 momentissa, joiden kohdalla on tarkemmin selostettu asetuksen vaikutuksia mainituissa lainkohdissa tarkoitettuun valvontaan.

Mainitun asetuksen mukaan EKP vastaisi sellaisten luottolaitosten ja luottolaitosryhmien sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien taloudellisen aseman valvonnasta, joiden taseen loppusumma on vähintään 30 miljardia euroa tai yli 20 prosenttia kotivaltion bruttokansantuotteesta, jos tämä määrä on vähintään viisi miljardia euroa. Suomessa sovellettavaksi tulee ainoastaan ensiksi mainittu peruste. EKP voisi kuitenkin erikseen päättää asetuksessa tarkemmin säädettävien edellytyksin myös muiden luottolaitosten ja luottolaitosryhmien sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien ottamisesta EKP:n välittömään valvontaan.

Säännös ei rajoittaisi Finanssivalvonnan 3 luvussa säädettyä tarkastus- ja tietojensaantioikeutta. Momentista seuraisi kuitenkin, et-

tä 3 luvussa säädettyä oikeutta kieltää luottolaitoksen osakkeiden tai osuuksien hankinta ja 4 luvussa säädettyä oikeutta peruuttaa valvottavan toimilupa tai rajoittaa toimiluvan mukaista toimintaa ei sovellettaisi luottolaitoksiin, vaan Finanssivalvonta voisi ainoastaan esittää EKP:lle hankinnan kieltämistä taikka luottolaitoksen toimiluvan peruuttamista tai toiminnan rajoittamista.

Momentista seuraisi niin ikään, että mitä laissa säädetään Finanssivalvonnan tehtävistä kotivaltioviranomaisena, sovellettaisiin Euroopan keskuspankkiin silloin, kun luottolaitos on EKP:n välittömässä valvonnassa. Vastaavasti EKP:hen sovellettaisiin, mitä Finanssivalvonnan tehtävistä isäntävaltioviranomaisena on säädetty, silloin kun ulkomainen ETA-luottolaitos, jolla on Suomessa sivuliike, on EKP:n välittömässä valvonnassa. Uuden kohdan lisäämisen johdosta *11 kohtaan* tehtäisiin tekninen tarkistus.

3 a §. *Yhteinen valvontamekanismi ja Euroopan finanssivalvontajärjestelmä.* Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi lisäämällä siihen maininta yhteisestä valvontamekanismista. Pykälää ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että pykälään lisättäisiin uusi 1 momentti nykyisen 1—3 momentin siirtyessä jäljempänä yksilöidyllä tavalla tarkistettuna uudeksi 2—4 momentiksi. Ehdotetun 1 momentin mukaan Finanssivalvonta kuuluisi luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta EKP:lle koskevassa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024/2013 tarkoitettuun Euroopan keskuspankista ja kansallisista toimivaltaisista viranomaisista koostuvaan, YVM-asetuksen *6 artiklassa* erityisesti tarkoitettuun, yhteiseen valvontamekanismiin.

Pykälän 2 momentti vastaisi voimassa olevan lain 1 momenttia. Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi nykyisin säädetyn lisäksi otettava huomioon EKP:n YVM-asetuksen nojalla antamat päätökset, ohjeet ja suositukset sekä säädökset.

Ehdotetun *4 momentin* mukaan momentissa tarkoitettut velvoitteet koskisivat nykyisestä laista poiketen myös muissa EU-säädöksissä kuin direktiiveissä, erityisesti EU-asetuksissa sekä direktiivien ja asetusten nojalla annetuissa teknisissä standardeissa asetettuja vel-

voitteita. Lisäksi momentti ulotettaisiin koskemaan yhteistyötä EKP:n sekä Euroopan järjestelmäriskikomitean kanssa. Momentti perustuu YVM-asetukseen sekä direktiivin *6 artiklaan*. Lakiin ei ole pidetty tarpeellisena sisällyttää erikseen mainitun artiklan vaatimusta, jonka mukaan momentissa tarkoitettuun yhteistyön tulee perustua täyteen luottamukseen ja keskinäiseen kunnioitukseen muiden jäsenvaltioiden viranomaisia kohtaan vaan tällaisen vaatimuksen on katsottava olevan voimassa hyvää hallintoa koskevien yleisten periaatteiden mukaisesti ilman erillistä säädöstäkin.

3 b §. *Säädösten, määräysten ja ohjeiden valmistelua koskeva yhteistyö.* Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi lisäämällä säädösten sekä ohjeiden valmistelu otsikkoon voimassa olevan lain nykyisin sisältämän määräysten valmistelun lisäksi.

Pykälän *2 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi YVM-asetuksen johdosta siten, että *ensimmäisen luetelmakohtan* mukaan Finanssivalvonnalla olisi velvollisuus antaa valtiovaraministeriölle ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle tieto myös EKP:n mainitun asetuksen nojalla antamien säädösten valmistelusta, mikäli niillä saattaisi olla vaikutus Suomen lainsäädäntöön. Lisäksi momentin nykyisin sisältämiä luetelmakohtia täydennettäisiin lisäämällä ehdotettuun *toiseen luetelmakohtaan* Euroopan valvontaviranomaisessa valmisteltavana olevan ohjeen valmistelua koskeva Finanssivalvonnan velvollisuus antaa tietoja ministeriöille. Kohdan täsmäntäminen on tarpeen, koska Finanssivalvonnan on ehdotetun 3 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen asetusten 16 artiklan nojalla kahden kuukauden kuluessa Euroopan valvontaviranomaisen ohjeen tai suosituksen kaikkien kieliversioiden antamisesta vahvistettava, noudattaako se tai aikooko se noudattaa kyseistä ohjetta tai suositusta. Jos Finanssivalvonta ei noudata tai aio noudattaa sitä, sen on ilmoitettava asiasta Euroopan valvontaviranomaiselle ja esitettävä perustelunsa. Käytännössä on osoittautunut, että myös Euroopan valvontaviranomaisen ohjeet voivat edellyttää lainsäädännön muuttamista, jos ohje on ristiriidassa Suomen lainsäädännön kanssa ja kilpailukyky- tai muista syistä lainsäädäntö on mukautettava ohjeeseen. Finans-

sivalvonnan tiedonantovelvollisuus ministeriöille koskisi erityisesti tilannetta, jossa ohjeen täysimääräinen noudattaminen ei olisi mahdollista. Momentin *kolmanteen luetelmakohtaan* ehdotetaan lisättäväksi kohdan nykyisin sisältämän velvollisuuden lisäksi velvollisuus antaa tieto myös Euroopan järjestelmäriskikomiteassa vireillä olevasta asiasta, jos sillä voisi Finanssivalvonnan arvion mukaan olla vaikutusta. Suomen finanssimarkkinoiden toimintaan tai vakauteen. Ehdotetuilla lisäyksillä ei muuten olisi vaikutusta pykälän nykyiseen sisältöön.

4 §. Valvottavat. Pykälän 2 momentin 1 kohdassa oleva lakiviittaus tarkistettaisiin koskemaan ehdotettua uutta lakia luottolaitostoiminnasta.

10 §. Johtokunnan tehtävät. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 6 kohta, jonka mukaan ehdotetun luottolaitoslain 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettua muuttuvan lisäpääomavaatimuksen sekä 8 ja 9 §:ssä tarkoitettujen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimuksen määrittämisestä koskeva päätös olisi tehtävä Finanssivalvonnan johtokunnassa. Lisäksi momentin mukaan myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 124 ja 164 artiklassa tarkoitettu päätös kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamisesta asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi, samoin kuin päätös tällaisen päätöksen muuttamisesta olisi tehtävä johtokunnassa. Myös tällaisilla päätöksillä on makrovakaudellisia vaikutuksia ja sen vuoksi ne on tarkoituksenmukaista tehdä samassa järjestyksessä kuin muuttuvaa lisäpääomavaatimusta koskeva päätös.

26 ja 27 §. Pykäliin tehtäisiin YVM-asetuksen johdosta täsmennys siten, että tilanteissa, joissa EKP olisi toimivaltainen viranomainen tekemään lainkohdissa tarkoitettua päätöksen tai toimen, tulisi Finanssivalvonnan näissä tilanteissa tehdä päätöksen sijasta päätösehdotus asiassa toimivaltaiselle viranomaiselle.

32 a—32 c §. Pykäliin tehtäisiin YVM-asetuksen johdosta täsmennys siten, että tilanteissa, joissa EKP olisi toimivaltainen viranomainen tekemään lainkohdissa tarkoitettua päätöksen tai toimen, tulisi Finanssivalvonnan näissä tilanteissa tehdä päätöksen si-

jasta päätösehdotus asiassa toimivaltaiselle viranomaiselle.

38 §. Rikemaksu. Pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 5 momentti, jonka mukaan rikemaksu voidaan määrätä edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aiheutta ankarampiin toimenpiteisiin. Kyseisen säännöksen tarkoitus on osoittaa se, että esimerkiksi rikemaksua ankaramman seuraamusmaksun soveltamisalaan mahdollisesti kuuluvien tekojen ja laiminlyöntien osalta seuraamusmaksu olisi ensisijainen seuraamus suhteessa rikemaksuun. Luottolaitostoiminnasta annetun lain seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan sisältyy esimerkiksi sellaisia EU:n vakavaraisuusasetuksen asettamien raportointivelvollisuuksien rikkomuksia ja laiminlyöntejä, joiden osalta seuraamusmaksu olisi ensisijainen seuraamus, vaikka kyseinen menettely voisi tulla arvioitavaksi myös rikemaksua koskevan pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisena. Jos pykälän 1 momentissa tarkoitettua teosta tai laiminlyönnistä voitaisiin määrätä myös 40 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, tulisi rikemaksun sijaan määrätä siten seuraamusmaksu. Muuna säännöksessä tarkoitettuna ankarimpana toimenpiteenä voisi poikkeuksellisesti tulla kyseeseen myös tutkintapyynnön tekeminen esitutkintaviranomaiselle, mikäli kyseinen teko tai laiminlyönti olisi säädetty laissa myös rikosoikeudellisesti rangaistavaksi.

40 §. Seuraamusmaksu. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättävän viittaus luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ään, jossa luetellaan ne säännökset ja päätökset, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavan nykyisestä. Ehdotettu uusi 3 momentti vastaisi sisällöltään pääosin nykyistä 3 momenttia. Momentin soveltamisalaa kuitenkin selkeytettäisiin niin, että seuraamusmaksua ei yleisesti voisi määrätä luonnolliselle henkilölle sellaisten tekojen ja laiminlyöntien osalta, jotka on laissa säädetty rangaistavaksi. Nykyisen 3 momentin mukaan seuraamusmaksu voidaan määrätä edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aiheutta ankarampiin toimenpiteisiin. Käytännössä ankarammalla toimenpiteellä on tarkoitettu ennen

kaikkea tutkintapyynnön tekemistä esitutkintaviranomaiselle. Lisäksi nykyisen 3 momentin sisältämän seuraamusharkinnan ulkopuolelle on rajattu rikoslain 51 luvussa säädetyt rikoksen törkeät tekemuodot.

Ehdotetun uuden 3 momentin mukaan pykälässä tarkoitettua seuraamusmaksua ei voitaisi määrätä luonnolliselle henkilölle teosta tai laiminlyönnistä, joka on laissa säädetty rangaistavaksi. Luonnolliselle henkilölle ei siten voisi määrätä esimerkiksi ehdotetun luottolaitoslain 20 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan sekä 2 momentin 1 kohdan nojalla seuraamusmaksua, koska kyseisten säännösten rikkominen olisi edelleen kriminalisoitu luottolaitosrikoksena luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 2 §:ssä. Meneteltäessä vastoin kyseisiä säännöksiä, voitaisiin kyseiselle oikeushenkilölle määrätä seuraamusmaksu, minkä lisäksi esimerkiksi kyseisen oikeushenkilön johtohenkilöille voitaisiin tuomita rikosoikeudellinen seuraamus. Vastaavasti seuraamusmaksua ei myöskään voitaisi määrätä luonnolliselle henkilölle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain säännöksiä vastaisesta menettelystä, koska kyseisten säännösten rikkominen on erikseen kriminalisoitu mainitussa laissa. Seuraamusmaksua ei myöskään voisi määrätä luonnolliselle henkilölle luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisesta, koska kyseisten velvollisuuksien rikkominen on kriminalisoitu luottolaitoslain 21 luvun 3 §:ssä.

Finanssivalvonta voisi kuitenkin nykyisen 40 §:n 3 momentin tavoin määrätä poikkeuksellisesti seuraamusmaksun ja jättää ilmoittamatta asian esitutkintaviranomaiselle, mikäli teko tai laiminlyönti olisi sen haitallisuus, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys sekä siitä saatu hyöty ja muut tekoon tai laiminlyöntiin liittyvät seikat huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden vähäinen. Säännöksen tarkoitus on voimassa olevan 40 §:n 3 momentin tavoin antaa Finanssivalvonnalle oikeus määrätä vähäisten tekojen ja laiminlyöntien osalta seuraamusmaksu esitutkintaviranomaiselle tehtävän ilmoituksen sijasta. Kyseisessä tilanteessa seuraamusmaksua voitaisiin pitää riittävänä seuraamuksena. Esimerkiksi luottolaitoslain 21 luvun 2 ja 3 §:n

rangaistussäännökset luottolaitosrikoksesta ja luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisesta sisältävät vastaavan vähäisyyskriteerin, jonka perusteella teko voidaan jättää tuomitsematta. Seuraamusmaksua ei nykyisen momentin sisältämän säännöksen tavoin voisi edelleenkään käytännössä määrätä sellaisen teon osalta, jonka arvioitaisiin voivan täyttää rikoslain 51 luvun törkeän rikoksen tunnusmerkistön. Tällaisen teon ei edes lähtökohtaisesti voisi arvioida olevan vähäinen. Momentissa ehdotettu yleinen poikkeusmahdollisuus vastaa pääpiirteissään myös verolainsäädännön vastaavia, verorikoksia koskevia säännöksiä. Säännös ja sen soveltamisalan piiriin kuuluvat yksittäiset tapaukset olisivat kuitenkin poikkeuksellisia. Säännöksen tarkoituksena on välttää tuomioistuimenmenettelyn aloittaminen asioissa, jotka voidaan ratkaista kustannustehokkaammin hallinnollisessa prosessissa loukkaamatta kuitenkaan seuraamuksen kohteen oikeus-suojaa.

Finanssivalvonta voisi kuitenkin tutkintapyynnöstä huolimatta määrätä samasta teosta tai laiminlyönnistä seuraamusmaksun oikeushenkilölle, mikäli Finanssivalvonnasta annetun lain mukaiset seuraamusmaksun edellytykset täyttyisivät. Kyseinen menettely ei ole ristiriidassa niin sanotun *ne bis in idem* -periaatteen kanssa, koska seuraamusten kohteena ei tällöin olisi sama henkilö. Finanssivalvonta voisi vireillä olevan tutkintapyynnön lisäksi ryhtyä myös muihin Finanssivalvonnasta annetun lain mukaisiin valvonta-toimenpiteisiin.

41 §. Seuraamusmaksun määrääminen. Seuraamusmaksun määräämistä koskevaa säännöstä ehdotetaan uudistettavan luottolaitosdirektiivin 66–70 artiklan edellyttämällä tavalla. Pykälä ehdotetaan muutettavan kokonaisuudessaan. Pykälän ehdotettu 1 momentti vastaisi nykyistä 1 momenttia.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin luottolaitosdirektiivin 70 artiklassa lueteltuja seikkoja, jotka toimivaltaisen viranomaisen olisi otettava huomioon seuraamuksen suuruutta arvioidessaan. Seuraamusmaksun suuruuden arviointi perustuisi yhä kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on jo nykyisen säännöksen mukaan otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kesto-

aika sekä sen, jolle seuraamusmaksu määrätään, taloudellinen asema. Säännökseen ehdotetaan lisättävän muiksi harkinnassa huomioitavaksi seikoiksi luottolaitosdirektiivin 70 artiklan 1 kohdan d—h alakohtien edellyttämällä tavalla nimenomaiset kriteerit menettelyllä saavutetusta hyödystä tai sillä aiheutetusta vahingosta, siltä osin kuin ne ovat määritettävissä, henkilön yhteistyöstä Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi, henkilön aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneista rikkomuksista ja laiminlyönneistä sekä menettelyn mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakaudelle. Kyseiset uudet seikat olisivat sellaisia, jotka seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa olisi otettava huomioon muidenkin kuin luottolaitoslain 20 luvun 1 §:ssä säädettyjen seuraamusmaksujen osalta.

Finanssivalvonnan olisi perusteltua laatia ja julkistaa periaatteet, jotka se ottaisi huomioon sekä rikemaksun että seuraamusmaksun määräämistä koskevassa kokonaisarvioinnissa lain 38 §:n 2 momentin ja 41 §:n 2 momentin mukaisesti. Finanssivalvonnan ei sen sijaan olisi enää perusteltua julkistaa aieman lain perusteluiden (HE 137/2004) mukaista ohjeellista rikemaksutaulukkoa. Tätä voidaan perustella sillä, että myös rikemaksun suuruuden kokonaisarvioinnissa huomioitavat seikat on nykyisin määritelty laissa. Lisäksi rikemaksusäännöksen soveltamisalaan kuuluu nykyisin huomattava määrä erityyppisiä ja eri lakeihin perustuvia säännöksiä, jolloin rikemaksutaulukosta muodotuisi varsin laaja ja yksityiskohtainen. Vastaavista syistä myöskään yksityiskohtaisen seuraamusmaksutaulukon julkistamista ei voitaisi pitää tarkoituksenmukaisena. Kyseisen kaltaisen taulukkoon perustuvan kaavamaisen seuraamusharkinnan sijasta, tulisi seuraamusten määräämisessä painottaa pikemminkin lain säännöksen mukaista kokonaisharkintaa. Finanssivalvonnalla olisi kuitenkin perusteltua olla omat sisäiset ohjeet tai periaatteet seuraamusten soveltamiskäytännön tasapuolisuuden varmistamiseksi, sekä erityyppisten tekojen ja laiminlyöntien moitittavuuden riittäväksi huomioimiseksi. Kyseisissä ohjeissa voitaisiin huomioida myös EKP:n määräämien seuraamusten soveltamiskäytäntö.

Pykälään ehdotetussa 3 momentissa säädettäisiin nykyisen 2 momentin tavoin oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun enimmäismäärästä. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin nykyisen 3 momentin tavoin luonnolliselle henkilölle määrättävän seuraamusmaksun enimmäismäärästä. Vastavasti ehdotetussa 5 momentissa säädettäisiin nykyisen 4 momentin tavoin seuraamusmaksun enimmäismäärästä tilanteessa, jossa finanssimarkkinoilla palveluja tarjoavalle luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu koskisi hänen 5 §:n 17 kohdan nojalla valvottavaa elinkeinotoimintaansa.

Seuraamusmaksun määräämistä koskevaan pykälään ehdotetaan lisättävän sisällöltään kokonaan uusi 6 momentti. Momentissa säädettäisiin seuraamusmaksun enimmäismäärästä pääosin sellaisten luottolaitostoiminnasta annetun lain sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkomisesta, jotka perustuvat direktiivin täytäntöönpanoon. Kyseisiä direktiivin edellyttämiä enimmäismääriä sovellettaisiin tietyiltä osin myös sijoituspalvelulaissa säädetyn seuraamusmaksun osalta. Momentissa viitattuja säännöksiä rikottaessa eivät siten tulisi sovellettaviksi pykälän 3 ja 4 momentissa säädetyt seuraamusmaksun yleiset enimmäismäärät oikeushenkilön ja luonnollisen henkilön osalta. Momentin säännökset perustuvat luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 2 kohdan c—e alakohtiin sekä 67 artiklan 2 kohdan e—g alakohtiin. Seuraamusmaksun koskiessa luottolaitoslain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa tai sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa tarkoitettua säännöstä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saisi olla 3 momentin estämättä enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Näin olleen riippumatta siitä, olisiko oikeushenkilö konsernin emoyritys tai tytäryritys, laskettaisiin liikevaihto konsernitilinpäätöksen mukaisesti. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saisi puolestaan olla 4 momentin estämättä enintään viisi miljoonaa euroa.

Mikäli teolla tai laiminlyönnillä saatu määritettävissä oleva hyöty tai sillä vältetty tap-

pio kuitenkin ylittäisi edellä asetettujen enimmäisseuraamusten rajat, voitaisiin tämä ottaa huomioon seuraamusmaksua määrätessä. Tästä syystä ehdotetun 6 momentin viimeisen virkkeen mukaan seuraamusmaksu saisi olla edellä kyseisessä momentissa säädetyn estämättä enintään kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, mikäli se on määritettävissä. Mikäli luonnollisen henkilön teosta saama hyöty olisi esimerkiksi 3 miljoonaa euroa, voitaisiin seuraamusmaksu määrätä 6 miljoonan suuruiseksi asti. Teolla tai laiminlyönnillä saatuun hyötyyn rinnastettaisiin teolla tai laiminlyönnillä vältetty tappio.

Seuraamusmaksun määräämistä koskevaan pykälään ehdotetaan lisättävän myös kokonaan uusi *7 momentti*, jossa säädettäisiin tarkemmin siitä, mitä liikevaihdolla tarkoitetaan erityyppisten oikeushenkilöiden osalta. Momentin mukaan liikevaihdolla tarkoitettaisiin luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen tai, jos maksuvelvollinen kuuluu luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettua määrää. Vakuutus- ja eläkelaitosten osalta liikevaihdolla tarkoitettaisiin kokonaisvakuutusmaksutuloa tai, kun kysymys on eläkesäätiöstä, maksutuloa. Muun yrityksen ja konsernin osalta liikevaihdolla tarkoitettaisiin kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa. Ulkomaisten yritysten osalta liikevaihto voitaisiin siten määritellä kirjanpito-laissa tarkoitettua liikevaihtoa vastaavasti. Pykälän uuden *8 momentin* mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin pykälän nykyisen 5 momentin tavoin valtiolle.

42 §. *Hallinnollisen seuraamuksen määräämistä jättäminen.* Pykälään ehdotetaan uutta 5 momenttia, jonka mukaan Finanssivalvonta voisi jättää seuraamusmaksun määräämistä tai lykätä sen määräämistä oikeushenkilölle, jos se tekisi samasta asiasta lain 3 c §:ssä tarkoitettua ilmoituksen viranomaiselle tai ryhtyisi muuhun laissa säädettyyn valvontatoimenpiteeseen. Kyseisen säännöksen perusteella Finanssivalvonnalle jäisi siten harkintavaltaa seuraamusmaksun määräämi-

sessä esimerkiksi silloin, kun se on tehnyt samaa asiaa koskevan tutkintapyynnön esitutkintaviranomaiselle. Toiseksi Finanssivalvonta voisi säännöksen nojalla esimerkiksi jättää seuraamusmaksun määräämistä niissä tilanteissa, joissa jokin muu laissa säädetty valvontatoimenpide, kuten esimerkiksi toimeenpanokiello tai uhkasakko, olisi tarkoituksenmukaisempi ja riittävä keino. Seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan kuuluvien tekojen lähtökohtaisen moitittavuuden vuoksi seuraamusmaksun määräämistä jättäminen ehdotetun säännöksen perusteella tulisi kuitenkin olla poikkeuksellista. Lain 3 luvussa säädettyjä valvontavaltuuksia tulisi pääsääntöisesti käyttää seuraamusmaksun määräämisen ohella.

42 a §. *Hallinnollisten seuraamusten määräämisoikeuden vanhentuminen.* Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä hallinnollisten seuraamusten määräämisoikeuden vanhentumisesta. Ehdotetun pykälän *1 momentin* mukaan rikemaksua ei saisi määrätä tai julkista varoitusta antaa, jos päätöstä rikemaksun määräämisestä tai julkisen varoituksen antamisesta ei olisi tehty viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettuna rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Ehdotetun *2 momentin* mukaan Finanssivalvonta ei saisi määrätä seuraamusmaksua tai tehdä esitystä sen määräämistä markkinaoikeudelle, jos Finanssivalvonnan päätöstä seuraamusmaksun määräämiseksi tai Finanssivalvonnan esitystä markkinaoikeudelle seuraamusmaksun määräämiseksi ei olisi tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettuna rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Edellä mainitut määräajat laskettaisiin rikkomuksen tekopäivästä. Laiminlyöntien osalta vanheneminen alkaisi siitä hetkestä, kun laiminlyöty teko olisi viimeistään tullut tehdä. Jatketun teon tai laiminlyönnin osalta vanheneminen alkaisi jatkettuna teon tai laiminlyönnin päättymisestä.

43 §. *Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen.* Pykälän

1 ja 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi direktiivin *68 artiklan* johdosta.

Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin vaatimus, jonka mukaan seuraamusta koskevat tiedot olisi pidettävä Finanssivalvonnan internetsivuilla viiden vuoden ajan. Seuraamusta koskevilla tiedoilla tarkoitettaisiin sekä tietoja itse rikkomuksesta että tietoa seuraamuksen kohteena olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nimestä, jollei pykälän 2 momentista muuta johtuisi. Viiden vuoden ajanjakso alkaisi siitä, kun seuraamus julkistetaan internetsivuilla.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi *2 momentti*, jonka mukaan seuraamus voitaisiin poikkeuksellisesti julkistaa ilman seuraamuksen kohteena olevan henkilön nimeä, jos 1 momentissa tarkoitettu julkistaminen vaarantaisi finanssimarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan viranomaistutkinnan taikka aiheuttaisi suhteetonta vahinkoa osapuolille tai olisi luonnolliselle henkilölle kohtuutonta. Säännös perustuu luottolaitosdirektiivin *68 artiklaan*.

Pykälään ehdotetaan myös uutta *3 momenttia*, jonka mukaan seuraamuksen julkistamista voitaisiin lykätä edellyttäen, että 2 momentissa tarkoitettujen edellytysten voitaisiin olettaa lakkaavan kohtuullisessa ajassa. Säännöksen tarkoitus on mahdollistaa seuraamuksen julkistamisen lykkääminen kohtuulliseksi ajaksi niissä käytännössä harvinaisissa tilanteissa, joissa seuraamuksen nimeä julkistaminen voisi esimerkiksi vaarantaa finanssimarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan viranomaistutkinnan.

44 a §. *Seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille.* Pykälän *1 momentin 1 kohtaa* ehdotetaan muutettava siten, että siihen lisättäisiin velvollisuus toimittaa tiedot myös seuraamukseen kohdistuneesta mahdollisesta muutoksenhausta ja sen lopputuloksesta. Säännös perustuu luottolaitosdirektiivin *69 artiklaan*. Pykälän nykyisen 2 momentin perusteella ilmoittamisvelvollisuus koskisi seuraamusten ohella myös Finanssivalvonnan määräämiä pysyviä kieltopäätöksiä.

52 §. *Tietojenvaihto.* Pykälää ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että siinä viitattaisiin selvyuden vuoksi myös muissa EU-säädöksissä kuin direktiiveissä, erityisesti

EU-asetuksissa sekä direktiivien ja asetusten nojalla annetuissa teknisissä standardeissa asetettuihin velvoitteisiin. Ulkomaisella ETA-valvontaviranomaisella tarkoitettaisiin myös EKP:a sen ollessa toimivaltainen valvontaviranomainen.

60 §. *Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen tarkastaminen sekä tietojensaanti ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä ja muulta ulkomaiselta valvottavalta.* Pykälää ehdotetaan tarkistettavaksi direktiivin *52 artiklan 3 kohdan* mukaisesti siten, että Finanssivalvonta voisi toimeenpanna tarkastuksia ulkomaisessa ETA-sivuliikkeessä myös omasta aloitteestaan. Tämän edellytyksenä olisi kuitenkin mainitun artiklan mukaisesti, että tarkastus on perusteltua Suomen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta. Säännös tulisi sovellettavaksi lähinnä sellaisissa tilanteissa, joissa ulkomaisen luottolaitoksen on sen Suomessa olevan sivuliikkeen toiminnan laadun, laajuuden tai monimutkaisuuden vuoksi mahdollista ottaa sivuliikkeen kautta riskejä, jotka voivat vaarantaa Suomen rahoitusmarkkinoita kohtaan tunnettavan luottamuksen tai vakauden taikka muutoin aiheuttaa häiriöitä Suomen rahoitusmarkkinoilla.

Momentissa mainitussa tarkoituksessa Finanssivalvonta voisi myös asettaa sivuliikkeelle säännöllisen raportointivelvollisuuden Finanssivalvonnasta annetun lain 18 §:n 2 momentin mukaisesti.

Pykälään lisättäisiin niin ikään mainitun artiklan *3 kohtaa* vastaavasti uusi *6 momentti*, jonka mukaan Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava tämän pykälän nojalla saamansa tiedot kotivaltion valvontaviranomaiselle siltä osin kuin tiedot ovat merkittäviä koko luottolaitoksen taloudellisen aseman valvonnan tai Suomen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta.

61 §. *Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen ETA-valvottavaan ja toisen ETA-valtion valvonnassa olevaan säänneltyyn markkinaan kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen.* Pykälän sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi nykyisestä vastaamaan paremmin direktiivin *41 artiklaa*, erityisesti sen 1 kohdan b alakohtaa.

62 §. *Toimiluvan myöntämiseen ja peruuttamiseen sekä omistajavalvontaan liittyvä tietojenvaihto.* Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin pykälän sisältöä.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi direktiivin 20 artiklan 3 kohdan mukaisesti uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa mainitussa direktiivin kohdassa tarkoitetut tiedot toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle tilanteissa, joissa Finanssivalvonta toimii konsolidoidusta valvonnasta vastaavana viranomaisena ja toisen ETA-valtion viranomaisena on myöntämässä konsolidoidun valvonnan piiriin tulevalle luottolaitokselle, sijoituspalveluyritykselle, rahastoyhtiölle toimiluvan.

Säännös on tarkoituksenmukaista ulottaa koskemaan myös muiden valvottavien ryhmävalvontaa. Ryhmävalvonnalla tarkoitettaisiin pykälässä luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja maksulaitosten konsolidoitua valvontaa ja vakuutusyhtiöiden ryhmävalvontaa.

65 §. *Ryhmittymän valvontaan liittyvä Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuus.* Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin pykälän sisältöä.

Pykälän 4 momentti ehdotetaan siirrettäväksi muuttamattomana 65 a §:n uudeksi 5 momentiksi lain rakenteen selkeyttämiseksi.

65 a §. *Ryhmittymän valvontaa koskeva muu yhteistyö.* Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin pykälän uutta sisältöä. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 1–3 momentti, jolloin nykyisen pykälän säännös siirtyy muuttamattomana 4 momentiksi. Pykälän 5 momentti vastaisi nykyistä 65 §:n 4 momenttia.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi pääosin nykyisen lain 90 §:n 1 §:ää vastaava yleissäännös yhteistyöstä luottolaitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman valvonnassa. Säännös perustuisi direktiivin 117 artiklan 1 kohtaan, mutta se ulotettaisiin koskemaan myös vakuutusyhtiöiden lisävalvontaa. Mainitun artiklan mukaisesta tietojenluovutusvelvollisuudesta toiselle ETA-valvontaviranomaiselle säädettäisiin edelleen 65 §:ssä. Ryhmällä tarkoitettaisiin momentissa sekä luottolaitoksen tai sijoituspalveluyri-

tyksen konsolidointiryhmää että vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusryhmittymää.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, joka vastaisi osaltaan direktiivin 117 artiklan 4 kohtaa, mutta se ulotettaisiin koskemaan 1 momentin tavoin myös vakuutusyhtiöiden lisävalvontaa. Momentti koskisi tilanteita, joissa Finanssivalvonta tekee momentissa tarkoitetun päätöksen sellaisen valvottavan osalta, joka kuuluu ulkomaisen valvottavan kanssa samaan konsolidointiryhmään tai vakuutusryhmittymään. Finanssivalvonnan olisi momentissa tarkoitetuissa tilanteissa aina kuultava ryhmän valvonnasta vastaavaa ETA-valvontaviranomaista. Sitä vastoin Finanssivalvonnan harkinnassa olisi, onko tarpeen kuulla myös ryhmään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaavia muita ETA-valvontaviranomaisia.

Momentin 1 kohta koskisi merkittävää muutosta valvottavan omistus- tai hallintorakenteessa. Tällaisia olisivat ainakin tilanteet, joissa tosiasiallinen määräysvalta valvottavassa muuttuu, sekä merkittävät organisatiouudistukset.

Momentin 2 kohta koskisi päätöstä, jolla Finanssivalvonta kieltää huomattavan omistussuuden hankkimisen Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla.

Momentin 3 kohta koskisi Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa tarkoitetun hallinnollisen seuraamuksen määräämistä koskevaa päätöstä.

Momentin 4 kohta koskisi harkinnanvaraisen valvottavakohtaisen lisäpääomavaatimuksen asettamista valvottavalle.

Momentin 5 kohdassa tarkoitettuna valvontatoimena olisi pidettävä ainakin valvottavan toimiluvan peruuttamista ja toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 32 c §:ssä tarkoitettua äänivallan käytön rajoittamista. Lisäksi edellä mainitun direktiivikohdan mukaan tällaisena valvontatoimena olisi pidettävä ainakin päätöstä kieltää EU:n vakavaraisuusasetuksen 312 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun sisäisen menetelmän käyttö luottolaitoksen toiminnallisen riskin pääomavaatimuksen laskemisessa. Muiden päätösten osalta Finanssivalvonnan tulisi harkita, onko kyseessä sellainen päätös, joka voisi olennaisesti vaikuttaa joko välittömästi tai välillisesti konso-

lidointiryhmän tai vakuutusryhmän taikka ryhmään kuuluvan yksittäisen toisen ETA-valvontaviranomaisen valvonnassa olevan valvottavan taloudelliseen asemaan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta kuulla ryhmävalvonnasta vastaavaa toista ETA-valvontaviranomaista ennen 3—5 kohdassa tarkoitettujen päätösten tekemistä. Momentti vastaisi luottolaitosten osalta luottolaitosdirektiivin 117 artiklan 4 kohtaa. Momentin 2 kohtaa koskevaan päätöksentekoon liittyvästä yhteistyöstä toisen ETA-valvontaviranomaisen kanssa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä.

65 c §. *Valvontakollegion tehtävä ja toiminta.* Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

66 §. *Valvontapöytäkirjat.* Pykälää ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että valvontayhteistyötä koskevat periaatteet ja menettely olisi vahvistettava kaikissa tilanteissa, joissa valvottavan tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valvontaan osallistuu toisen valtion valvontaviranomainen.

71 §. *Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietojia.* Pykälän 1 momentin 11 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi maininta Euroopan keskuspankista YVM-asetuksen ja sen nojalla annettavien säädösten johdosta, jolloin Finanssivalvonnalla olisi salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa EKP:lle tarpeellisia tietoja sen mainitussa asetuksessa tarkoitettujen ja muiden tehtävien hoitamiseksi. Pykälän 1 momentin 12 kohtaan tehtäisiin lakitekniinen tarkistus uuden 13 kohdan lisäämisen johdosta. Ehdotetun uuden 13 kohdan mukaan Finanssivalvonnalla olisi salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa tarpeellisia tietoja luottolaitostoiminnasta annettussa laissa tarkoitettulle talletussuojarahastolle sekä sijoituspalvelulaisissa tarkoitettulle sijoittajien korvausrahastolle. Säännös on tarpeen, koska mainitut tahot saattavat esimerkiksi rahoitusmarkkinoita uhkaavassa kriisitilanteessa tai muussa markkinahäiriötilanteessa tai yksittäistä valvottavaa uhkaavan kriisin yhteydessä tarvita laissa säädettyjen tehtäviensä asianmukaiseksi hoitamiseksi ja tallettajien sekä sijoittajien oikeuksien turvaamiseksi Finanssivalvonnalta tietoa, joka

muuten olisi salassa pidettävää. Tallettajien ja sijoittajien oikeuksien turvaamiseksi voi syntyä tilanteita, jolloin salassa pidettäviä tietoja on perusteltua luovuttaa jo ennen talletussuojarahaston tai sijoittajien korvausrahaston maksuvelvollisuuden alkamista. Tiedot voitaisiin näissä tilanteissa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä, mutta tietojen vastaanottaja olisi velvollinen noudattamaan salassapitovelvollisuutta.

Pykälän 6 momenttia muutettaisiin rahoitusmarkkinaviranomaisten välisen tiedonvaihdon tehostamiseksi siten, että velvollisuus luovuttaa näitä tietoja momentissa mainituille viranomaisille ei enää perustuisi yksinomaan Finanssivalvonnan subjektiiviseen arvioon vaan tietojenantovelvollisuuden syntymistä voitaisiin arvioida objektiivisin perustein. Tiedot olisi luovutettava salassapitosäännösten estämättä, mutta tietojen vastaanottaja olisi velvollinen noudattamaan salassapitovelvollisuutta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti.

71 a §. *Rikkomusten ilmoittaminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettävän direktiivin edellyttämästä rikkomuksista koskevien ilmoitusten vastaanottamista koskevasta valvontaviranomaisen järjestelmästä. Direktiivin 71 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaat ja luotettavat mekanismit, joilla kannustetaan raporttoimaan toimivaltaisille viranomaisille asetuksen ja direktiivin voimaan saattamiseksi annettujen kansallisten säännösten mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomuksista. Artiklan 2 kohdan mukaan edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin mekanismeihin on sisällyttävä ainakin seuraavat: a) erityismenettelyt rikkomuksia koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten; b) laitoksessa tehdyistä rikkomuksista ilmoittavien työntekijöiden asianmukainen suojelu ainakin kostotoimilta, syrjinnältä tai muulta epäoikeudenmukaiselta kohtelulta; c) rikkomuksista ilmoittavan henkilön henkilötietojen suojaaminen ja sen luonnollisen henkilön henkilötietojen suojaaminen, jonka väitetään olevan vastuussa rikkomuksesta, direktiivin 95/46/EY mukaisesti ja d) selkeät säännöt, joilla varmistetaan, että luottamuksellisuus

suhteessa laitoksessa tehdyistä rikkomuksista ilmoittajaan taataan kaikissa tapauksissa, jollei ilmaisemista edellytetä kansallisessa lainsäädännössä myöhempien tutkimusten tai oikeuskäsittelyjen yhteydessä.

Direktiivin vaatimusten mukaisesti pykälän *1 momentti* asettaisi Finanssivalvonnalle vaatimuksen ylläpitää järjestelmää, jonka kautta se voisi vastaanottaa ilmoituksia finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin liittyvistä väärinkäytösepäilyistä. Kyseiselle järjestelmälle tai menettelylle ei asetettaisi erityisiä sisältö- tai muotovaatimuksia ilmoitusten vastaanottamiseksi. Finanssivalvonta voisi siten itse päättää millaisen mekanismin välityksellä se ottaisi ilmoituksia vastaan. Säännöksessä ei ole rajattu ilmoituksen tekijää, vaan kuka tahansa henkilö voisi raportoida epäilyn rikkomuksen Finanssivalvonnalle. Näin myös esimerkiksi luottolaitosten palveluksessa olevat henkilöt voisivat ilmoittaa epäilemänsä väärinkäytöksen joko luottolaitoksen sisäisesti tai Finanssivalvonnalle tai kummallekin.

Säännöksessä ei ehdoteta säädettävän erikseen tietojen salassapitovelvollisuudesta. Ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilötiedot olisivat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaan kuitenkin salassa pidettäviä. Ehdotettu säännös ei edellyttäisi, että ilmoitus on voitava tehdä Finanssivalvonnalle nimettömästi. Finanssivalvonnan on kuitenkin huolehdittava siitä, että ilmoittajaa koskeviin henkilötietoihin on pääsy vain niillä henkilöillä, jotka niitä virkatehtävien suorittamiseksi välttämättä tarvitsevat. Ilmoitusten tekijöiden kattavan suojan varmistamiseksi on myös tärkeää, että tiedon antaneen henkilöllisyys ei paljastu Finanssivalvonnan ulkopuolisille, ellei laissa toisin erikseen säädetä. Tietoja voidaan joutua ilmaisemaan esimerkiksi asian myöhemmässä esitutkinnassa ja oikeuskäsittelyn yhteydessä. Finanssivalvonnalla olisi salassapitosäännöksen estämättä oikeus antaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetyin edellytyksin.

Järjestelmän ylläpito asettaisi Finanssivalvonnalle velvollisuuden noudattaa henkilötietojen käsittelyssä myös henkilötietolakia

(523/1999). Finanssivalvonta olisi henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Rekisteriin talletettaisiin Finanssivalvonnalle ilmoitettuja tietoja epäillyistä rikkomuksista liittyen finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin tai määräyksiin. Finanssivalvonta käyttäisi kyseisiä tietoja väärinkäytösepäilyjen selvittämiseen. Henkilötietolain mukaisesti rekisteriin talletettaisiin vain väärinkäytösepäilyjen selvittämiseksi tarpeellista tietoa. Tietojen oikeellisuus on pyrittävä varmistamaan tietoja käytettäessä.

Pykälän *2 momentin* mukaan Finanssivalvonnan olisi säilytettävä viiden vuoden ajan edellä *1 momentissa* tarkoitettuja tarpeellisia tietoja. Tiedot olisi poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen olisi tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus olisi tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tietojen säilyttämisen tarpeellisuuden tarkistamisesta. Tarkistamisesta olisi tehtävä merkintä. Vääriksi tai tarpeettomiksi osoitettuneet tiedot olisi kuitenkin poistettava rekisteristä mahdollisimman nopeasti.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin rajoituksia rekisteröidyn tarkastusoikeuteen. Ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei olisi tarkastusoikeutta *1 ja 2 momentissa* tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antaminen saattaisi haitata epäiltyjen rikosten tai väärinkäytösten selvittämistä. Tietosuojavaltuutettu voisi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa *1 ja 2 momentissa* tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden. Tarkastusoikeuden rajaaminen on perusteltua siksi, että tarkastusoikeus voisi henkilötietolain 27 §:ssä tarkoitettulla tavalla haitata rikosten ehkäisemistä tai selvittämistä. Rekisteröidyn tarkastusoikeus voisi kuitenkin lisäksi haitata rikosoikeudellisesti rangaistaviin tekoihin rinnastettavien finanssimarkkinoita koskevien väärinkäytösten ehkäisemistä ja selvittämistä. Tästä syystä pelkkää henkilötietolain 27 §:ssä määriteltyä yleistä tarkastusoikeuden rajoitusta ei voida pitää riittävänä. Tietosuojavaltuutetulla olisi kuitenkin oikeus rekisteröidyn pyynnös-

tä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuus.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaan tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovellettaisiin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

1.3 Maksulaitoslaki

2, 21, 28, 30 ja 31 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Pykälien asiasisältö ei muuttuisi muilta osin kuin mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttumisesta johtuu.

39 §. Asiakkaiden tunteminen. Pykälän *1 momenttiin* tehtäisiin tekninen tarkistus rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 8 §:ää vastaavasti.

41 a ja 41 b §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi valmiussuunnittelua koskeva *uusi 41 a ja 41 b §*, joilla korvattaisiin nykyisessä luottolaitostoiminnasta annetun lain 123 ja 124 §:ssä pykälässä olevat maksutoimintaa harjoittavia rahoituslaitoksia koskevat säännökset. Mainittuja pykälää vastaavia ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 32 ja 33 §:ää muutettaisiin vastaavasti poistamalla edellä ehdotetulla tavalla mainituista lainkohdista tällaisia rahoituslaitoksia koskevat viittaukset. Lain asiasisältö ei muuttuisi.

1.4 Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista

1 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

2 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 a §, jossa säädettäisiin hallituksen jäsenten vähimmäismäärästä ja velvollisuudesta nimittää luottolaitokselle toimitusjohtaja. Säännös on tarpeen lisätä lakiin, koska lain

säättämisen jälkeen osakeyhtiölakia on muutettu siten, että ehdotetut vaatimukset eivät enää ole voimassa suoraan osakeyhtiölain nojalla.

4 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi EU:n vakavaraisuusasetuksen johdosta, koska pykälässä tarkoitettut sitoumukset on mainitussa asetuksessa määritelty aiempaa laajemmin eivätkä kaikilta osin enää rinnastu osakeyhtiölaissa tarkoitettuihin pääomalainoihin.

6, 9, 10, 23 ja 25 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

1.5 Säästöpankkilaki

1, 40 i, 41, 62, 63, 69, 78, 82, 83, 87 i ja 87 j §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Lain 40 h §:n *1 ja 2 momenttia* tarkistettaisiin EU:n vakavaraisuusasetuksen 29 artiklaa vastaavasti poistamalla säästöpankin velvollisuus kantarahasto-osuuksien lunastamiseen. Lain 41 §:ssä oleva viittaus säästöpankkitarkastukseen kumottaisiin 7 luvun ehdotetun kumoamisen johdosta. Lain 41 a §:ää ehdotetaan tarkistettavaksi mainitun asetuksen 29 artiklan johdosta edellyttämällä, ettei pykälässä tarkoitettu varojen jakaminen saisi johtaa omien varojen väheneeseen alle säädetyin vähimmäismäärän. Lisäksi 63 §:n *2 momentin 11 kohdasta* ja 83 §:n *2 momentin 12 kohdasta* poistettaisiin viittaus pääomalainoihin rinnastettaviin sitoumuksiin, koska ne on EU:n vakavaraisuusasetuksessa määritelty aiempaa laajemmin eivätkä kaikilta osin enää rinnastu pääomalainoihin.

93—100 §. Pykälät ehdotetaan kumottaviksi. Ehdotuksesta seuraa, että säästöpankkitarkastuksella ei enää olisi lakisääteistä asemaa.

106 ja 107 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

108 §. Pykälästä poistettaisiin viittaus säästöpankkitarkastukseen 7 luvun ehdotetun kumoamisen johdosta.

120, 122, 124 ja 125 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Lisäksi 125 §:stä poistettaisiin viittaus säästöpankkitarkastukseen.

127 §. Lain nykyisen 127 §:n säännös säästöpankkirikkomuksesta ehdotetaan kumottavaksi. Kyseisten säästöpankkirikkomukseen nykyisin sisältyvien säännösten rikkomiseen ehdotetaan sen sijaan jatkossa sovellettavan Finanssivalvonnasta annetussa laissa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvussa säädettyä hallinnollista seuraamusmaksusäännöstä.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi *uusi 127 §*, jossa säädettäisiin rangaistavaksi osakeyhtiölain 25 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohtaa ja osuuskuntalain 22 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohtaa vastaavasti tilintarkastajan lausuntoa koskevien säännösten rikkomisen. Rangaisussäännös koskisi sulautumisen ja jakautumisen yhteydessä annettavaa tilintarkastajan lausuntoa.

1.6 Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista

1, 4, 9, 11, 12, 13, 22, 32 ja 50 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Lisäksi 22 §:ää muutettaisiin edellä ehdotettuja säästöpankkilain 63 §:n 2 momentin 11 kohtaa ja 83 §:n 2 momentin 12 kohtaa vastaavasti kumoamalla pykälän 2 momentti.

1.7 Laki talletuspankkien yhteenliittymästä

1, 9 ja 13 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Pykälien asiasisältö ei muuttuisi muilta osin kuin mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttumisesta johdetaan.

17 §. *Yhteenliittymän ohjaus.* Nykyisen pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että siinä tarkoitetuille keskusyhteisön ohjeille

olisi saatava Finanssivalvonnan hyväksyntä siltä osin kuin ohjeita sovelletaan niihin jäsenluottolaitoksiin, joihin sovelletaan 21 §:ssä tarkoitettuja määrällisiä vaatimuksia koskevia poikkeuksia. Finanssivalvonta ei kuitenkaan voisi asettaa hyväksymisen ehdoksi, että näihin jäsenluottolaitoksiin sovellettaisiin 21 §:ää ankarampia määrällisiä vaatimuksia.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ohjeiden sisällöstä. Momentissa tarkoitettujen määräysten ei ole tarkoitus miltään osin korvata edellä mainittujen ohjeiden yksityiskohtaista sisältöä kuten määrällisiä vaatimuksia tai rajoituksia, vaan lähinnä yksilöidä pykälässä säädettyä tarkemmin ne toiminnan osa-alueet, jotka ohjeiden tulee kattaa, sekä asettaa tavoitteita ja ohjaavia periaatteita kutakin osa-aluetta koskevalle ohjeistukselle.

18, 19 ja 21—23 §. Pykäliin tehtäisiin ehdotettua luottolaitostoiminnasta annettua lakia vastaavat muutokset. Lisäksi 21 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi nykyisestä laista poiketen, että pykälän soveltamisen edellytyksenä olisi, että jäsenluottolaitos noudattaa 17 §:ssä tarkoitettuja keskusyhteisön ohjeita.

32 §. *Yhteenliittymään kuuluvien yritysten valvonta.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi YVM-asetuksen johdosta uusi 6 momentti. Momentin mukaan laissa olevia viittauksia ei sovellettaisi Finanssivalvontaan siltä osin kuin EKP toimii mainitun asetuksen mukaan yhteenliittymään kuuluvien yritysten valvonnasta vastaavana viranomaisena. Asetuksesta seuraa käytännössä, että EKP olisi toimivaltainen valvomaan 3 luvun säännösten noudattamista. Sitä vastoin keskusyhteisön toimiluvan myöntämisen ja peruuttamisen osalta Finanssivalvonta säilyisi toimivaltaisena viranomaisena, koska keskusyhteisön toimilupavelvollisuus ei perustu EU-lainsäädäntöön.

38 ja 39 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Pykälien asiasisältö ei muuttuisi muilta osin kuin mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttumisesta johdetaan.

1.8 Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä

1 §. *Soveltamisala.* Pykälän 1 momentissa oleva pykäläviittaus muutettaisiin vastamaan ehdotettua uutta luottolaitoslakia.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin direktiivin 43 artiklan mukaisesta mahdollisuudesta soveltaa ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaan kriisitilanteissa pidemmälle meneviä valtuuksia kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:n mukaan muuten olisi mahdollista. Ehdotetun momentin mukaan Finanssivalvonta voisi keskeyttää tällaisen sivuliikkeen toiminnan samoin edellytyksin kuin talletuspankin toiminnan. Myös keskeytyksen oikeusvaikutukset määräytyisivät lähtökohtaisesti samalla tavalla kuin talletuspankissa. Säännöksiä sovellettaessa olisi kuitenkin otettava huomioon, että sivuliike ei ole erillinen oikeushenkilö. Käytännössä ehdotetut säännökset merkitsisivät sitä, että sivuliikkeen edustaja ei saisi lähtökohtaisesti keskeytyksen aikana tehdä velkasitoumuksia luottolaitoksen lukuun eikä maksaa luottolaitoksen erääntyneitäkin velkoja tai muuten luovuttaa luottolaitoksen varoja. Kyseiset rajoitukset määräytyisivät tarkemmin yrityssaneerauslaissa säädettyjen tarkempien periaatteiden mukaisesti samoin kuin talletuspankissakin. Toisin kuin talletuspankkia sivuliikettä ei kuitenkaan voisi asettaa yrityssaneeraukseen vaan yrityssaneerailakia sovellettaisiin ainoastaan siltä osin kuin siinä säädetään yrityksen oikeudesta tehdä varallisuus oikeudellisia oikeustoimia yrityssaneeraukseen asettamisen jälkeen.

16 §. *Keskeytyksen lakkaaminen.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin direktiivin 43 artiklan mukaisesti siitä, että sivuliikkeen toiminnan keskeytys lakkaa heti, kun sivuliikkeen kotivaltion viranomaisen päättää asianomaista luottolaitosta koskevasta tervehdyttämistoimesta tai likvidaatiomenettelyn aloittamisesta.

1.9 Laki valtion vakuusrahastosta

11 a, 12 a, 14 ja 19 a §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Nykyisestä lais-

ta poiketen 12 a §:ssä ei erikseen viitattaisi EU-lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin, koska ne tulevat sovellettaviksi myös tuen kohteena olevaan pankkiin suoraan luottolaitostoiminnasta annetun lain nojalla.

1.10 Laki Suomen pankista

26 §. Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan tarkemmin pykälän sisältöä.

Pykälän 4 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Lisäksi momenttia muutettaisiin siten, että Suomen Pankki olisi velvollinen kriisitilanteissa salassapitosäännösten estämättä luovuttamaan Finanssivalvonnalle, valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle, Valtion vakuusrahastolle, muille ETA-valvontaviranomaisille, muiden ETA-valtioiden keskuspankeille sekä muille ETA-valtion viranomaisille, jotka asianomaisessa valtiossa vastaavat finanssimarkkinoiden toimivuudesta, samoin kuin Euroopan valvontaviranomaisille ja niiden yhteyskomitealle sekä Euroopan järjestelmäriskineuvostolle niiden tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat tiedot. Lisäksi tietojenantovelvollisuuden piiriin kuuluisivat pykälässä mainituissa lainkohdissa tarkemmin mainitut edellä mainittuihin viranomaisiin rinnastuvat viranomaiset. Kriisitilanteella tarkoitettaisiin Euroopan pankkiviranomaisen perustamisesta annetun asetuksen 18 artiklassa tarkoitettua kriisitilannetta. Tietojenantovelvollisuus rajoittuisi kussakin tilanteessa niille viranomaisille annettaviin tietoihin, jotka asianomaisessa tilanteessa tarvitsevat näitä tietoja omien tehtäviensä hoitamiseksi.

Muille viranomaisille luovutettaviin tietoihin sovellettaisiin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

1.11 Laki kiinnitysluottopankkitoiminnasta

2, 5 ja 7 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muu-

tettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

10 §. *Kiinnitysluottopankkitoiminnan luvanvaraisuus.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi ehdotettua luottolaitoslain 9 luvun 17 §:n 5 momenttia vastaavasti, että pykälässä tarkoitettun luvan yhtenä edellytyksenä on, että luottolaitos täyttää mainitussa momentissa vakuudelliselle varainhankinnalle asetetut vaatimukset.

19 §. *Tilinpäätös ja osavuosikatsaus.* Pykälässä oleva viittaus luottolaitoslakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

1.12 Laki hypoteekkiyhdistyksistä

1 ja 26 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

1.13 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 momentin 1 kohdassa oleva viittaus luottolaitoslakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

3 §. *Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä.* Pykälän 3 momentin 1 kohdassa oleva viittaus luottolaitoslakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia.

4 §. *Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot.* Pykälän 4 momenttia muutettaisiin EU:n vakavaraisuusasetusta vastaavasti korjaamalla viittaus kansallisen lain sijasta mainittuun asetukseen. Momentissa tarkoitettu luottovasta-arvo määräytyisi mainitun asetuksen 111 artiklan ja liitteen I mukaisesti.

17 §. *Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala.* Nykyisestä laista poiketen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän taloudellisen aseman valvonnan soveltamisalaan ei luettaisi nyt kumottavan luottolaitoslain 76 §:n 3 momentissa tarkoitettuja tytäryrityksiä (muut tytäryritykset kuin luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset rahoituslaitokset ja palveluyritykset), koska tällaisia tytäryrityksiä ei EU:n vakavaraisuusasetuksen mukai-

sesti luettaisi myöskään luottolaitoksen taloudellisen aseman valvonnan soveltamisalaan eikä niitä myöskään finanssikonglomeraattidirektiivin mukaan ole sisällytettävä ryhmittymän vakavaraisuuslaskentaan.

18 §. *Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen.* Pykälän 1 momentin a ja h kohtaa muutettaisiin kohdassa mainitun lain pykäläviittauksen osalta ehdotettua uutta lakia vastaavaksi.

21 §. *Asiakasriskit.* Nykyisestä laista poiketen pykälässä viitattaisiin ainoastaan siihen, mitä muualla laissa säädetään konsolidoiduista asiakasriskeistä. Ryhmittymän asiakasriskeihin sovellettaisiin siten EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitoslain 10 luvun 11 §:n säännöksiä.

22 §. *Asiakasriskejä koskevat rajoitukset.* Pykälä kumottaisiin, koska edellä ehdotettu 21 § kattaisi myös asiakasriskejä koskevat rajoitukset.

28 §. *Konsernitilinpäätös.* Pykälän 2 momentti muutettaisiin ehdotettua luottolaitostoiminnasta annettua lakia vastaavasti korvaamalla viittaus 9 luvun sijasta 12 lukuun.

31 §. *Finanssivalvonnan tehtävät.* Pykälän 1 momentin 2 kohdassa oleva viittaus luottolaitoslakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua uutta lakia. Lisäksi pykälän nykyisen 2 momentin sisältö siirrettäisiin osaksi ehdotettua 1 momentin 2 kohtaa asiasisällöltään muuttumattomana.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi YVM-asetuksen johdosta. Momentin mukaan laissa olevia viittauksia Finanssivalvontaan sovellettaisiin EKP:hen siltä osin kuin EKP toimii mainitun asetuksen mukaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta vastaavana viranomaisena. Asetuksesta seuraa, että EKP:hen sovellettaisiin kaikilta osin, mitä Finanssivalvonnasta laissa säädetään, sellaisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnassa, jossa rahoitusalan yritysten osuus on 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla suurempi kuin vakuutusalan yritysten osuus.

35 §. *Säännellyn yrityksen kuuluminen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin pykäläviittauksen osalta ehdotettua luottolaitostoiminnasta annettua lakia vastaavasti.

1.14 Sijoituspalvelulaki

1 luku Yleiset säännökset

4 §. *Lain soveltaminen luottolaitoksiin, rahastoyhtiöihin ja vaihtoehtorahastojen hoitajiin.* Pykälässä oleva lakiviittaus muutettaisiin koskemaan ehdotettua uutta lakia luottolaitostoiminnasta.

8 §. *Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen.* Uudella luottolaitosdirektiivillä ja EU:n vakavaraisuusasetuksella korvattaisiin nykyinen luottolaitosten toiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettu direktiivi 2006/48/EY ja sitä täydentävä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten pääoman riittävydestä annettu direktiivi 2006/49/EY. Pykälän 3 ja 4 kohdassa olevia mainittujen direktiivien määritelmiä tarkistettaisiin vastaavasti.

12 §. *Luottolaitos ja rahoituslaitos.* Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

12a §. *Johto ja toimiva johto.* Lakiin lisättäisiin johdon ja toimivan johdon määritelmä, joka vastaisi ehdotetussa luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 20 §:ssä olevaa määritelmää.

16 §. *Konsolidointiryhmä.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi lisäämällä viittaus EU:n vakavaraisuusasetukseen.

6 luku Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 §. *Talouden vakaus ja sen valvonta.* Ehdotettu pykälä vastaisi asiasisällöltään pääosin nykyistä lakia. EU:n vakavaraisuusasetuksesta seuraa kuitenkin, että 1 §:n 4 ja 5 kohdassa tarkoitettulle sijoituspalveluyritykselle olisi nykyisestä laista poiketen laskettava asetuksen 92 artiklan mukainen pääomavaatimus. Asetuksesta seuraa niin ikään, että nykyisestä laista poiketen myös sijoituspalveluyrityksiin tulevat sovellettavaksi asetuksen mukaiset rajoitukset, jotka koskevat huomattavia omistusosuuksia elinkeinoyhteisöissä.

Pykälän 1 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Sijoituspalveluyrityksiin sovellettaisiin luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun säännöksiä riskien hallinnasta, 10 luvun säännöksiä taloudelliselle asemalle asettavista vaatimuksista ja 11 luvun säännöksiä taloudellisen aseman valvonnasta. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lisäpääomavaatimuksia sovellettaisiin kuitenkin edellä tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin vain siltä osin kuin niiden koko ylittää pykälän mukaiset raja-arvot.

Pykälän 2 momentin ensimmäinen virke vastaa nykyistä 2 momenttia. Momentin toiseksi virkkeeksi lisättäisiin uusi luottolaitoslain 8 luvun 3—8 §:ssä säädettyä lisäpääomavaatimusta koskeva, luottolaitosdirektiivin 130 artiklan 2 kohdan mukainen poikkeus, jota sovellettaisiin momentissa tarkemmin määriteltyihin pieniin ja keskiuuriin yritysisiin.

Ehdotettu 3 momentti vastaisi asiasisällöltään pykälän nykyistä 3 momenttia. Nykyisessä momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

Ehdotettu 4 momentti vastaisi asiasisällöltään pykälän nykyistä 4 momenttia. Nykyisessä säännöksessä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin korvattaisiin viittauksella EU:n vakavaraisuusasetukseen.

3 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälä muutettaisiin vastaamaan ehdotettua luottolaitoslakia ja EU:n vakavaraisuusasetusta.

4 §. *Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi korvaamalla viittaus omien varojen direktiiviin viittauksella EU:n vakavaraisuusasetukseen. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

7 luku Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

2 §. *Sijoituspalveluyrityksen sidonnaisuus.* Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luotto-

laitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

8 §. *Sijoituspalveluyrityksen hallinto ja ohjaus.* Pykälän 2 momentti muutettaisiin vastaamaan luottolaitostoiminnasta annetussa laissa olevia vastaavia säännöksiä viittaamalla mainitun lain 7 ja 8 lukuihin. Pykälän mukaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta pykälässä määriteltyihin sijoituspalveluyrityksiin. Ne ovat käytännössä yrityksiä, jotka eivät harjoita arvopaperikauppaa ja säilyttämistä asiakkaiden lukuun.

8 a §. *Rikkomuksista ilmoittaminen.* Sijoituspalvelulakiin ehdotetaan lisättävän luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetun säännöksen tavoin vastaavaa rikkomuksista ilmoittamista koskevaa säännöstä. Pykälän 1 momentin mukaan sijoituspalveluyrityksellä olisi oltava menettelytavat, joita noudattamalla sijoituspalveluyrityksen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sisäisesti riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyttä rikkomisesta. Ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilötiedot olisi salassa pidettäviä, ellei laissa toisin säädetä.

Pykälän 2 momentin mukaan sijoituspalveluyrityksen olisi säilytettävä viiden vuoden ajan edellä 1 momentissa tarkoitetut tarpeelliset tiedot. Tiedot olisi poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen olisi tarpeen rikostutkiminnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkiminnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus olisi tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tietojen säilyttämisen tarpeellisuuden tarkistamisesta. Tarkistamisesta olisi tehtävä merkintä.

Pykälän 3 momentin mukaan ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei olisi tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin. Tietosuojavaltuutettu voisi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

Ehdotetun pykälän 4 momentin mukaan sijoituspalveluyrityksen tulisi toteuttaa asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet ilmoitusten tekijöiden suojelemiseksi.

16 §. *Sijoituspalveluyrityksen ja omistusyhteisön johtaminen.* Pykälän asiasisältö ei muuttuisi nykyisestä, mutta sen sanamuoto ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan luottolaitoslain 7 luvun 4 §:n säännöstä johtoon kuuluvien henkilöiden luotettavuus- ja pätevyysvaatimuksista. Säännös olisi edelleen yhdenmukainen myös rahoitusvälineiden markkinat – direktiivin (2004/39) 9 artiklan 1 kohdan 1 kappaleen kanssa, jossa määritellään sijoituspalveluyrityksen johtoon kuuluvien henkilöiden luotettavuus- ja pätevyysvaatimukset.

23 §. *Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus.* Pykälän 1 momentti muutettaisiin 8 §:n muuttamisen johdosta. Lisäksi 2 momenttiin lisättäisiin Finanssivalvonnan määräysenantovaltuus. Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä sijoituspalveluyrityksessä.

8 luku Tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §. *Tilinpäätös, toimintakertomus ja osavuositarkastus.* Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Lisäksi sijoituspalveluyrityksen velvollisuus julkistaa osavuositarkastus luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesti ehdotetaan kumottavaksi.

2 §. *Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja.* Pykälässä oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Pykälässä ei erikseen viitattaisi tilintarkastuslakiin tai muihin yleislakeihin, koska ne tulevat sovellettaviksi asianomaisen lain soveltamisalan mukaisesti, jollei pykälässä mainituista luottolaitoslain säännöksistä muuta johdu.

11 luku Sijoittajien korvausrahasto

8 §. *Korvauksen maksaminen muusta rahastosta.* Pykälän 1 momentissa oleva viitta-

us luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

15 §. Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius. Pykälän 2 momentissa oleva viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

24 §. Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku. Pykälän 2 momentin säännös muutoksenhakumenettelystä ehdotetaan korjattavaksi sisältämään asianmukaiset viittaukset korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

12 luku **Salassapito ja asiakkaan tunteminen**

3 §. Asiakkaan tunteminen. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin tekninen tarkistus rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 8 §:ää vastaavasti.

15 luku **Hallinnolliset seuraamukset**

2 §. Seuraamusmaksu. Nykyisen lain 15 luvun 2 §:n 1 momentista ehdotetaan poistettavan maininta siitä, että seuraamusmaksu voidaan määrätä sijoituspalveluyritykselle tai ulkomaiselle sijoituspalveluyritykselle. Säännöksen 2 §:ään ehdotettujen muutosten vuoksi 2 §:ssä tarkoitettut seuraamukset voivat kohdistua muihinkin henkilöihin, kuten esimerkiksi sijoituspalveluyritysten osakkeenomistajiin. Kyseinen rajausta ei myöskään ole tarpeen, koska kustakin aineellisesta säännöksestä selviää normin adressaatti. Lisäksi 1 momenttia muutettaisiin luottolaitostoiminnasta annetun lain tavoin niin, että seuraamusmaksu voitaisiin määrätä myös tiettyjen momentissa lueteltujen päätösten rikkomisesta.

Lain 15 luvun 2 §:n 1 momentissa ehdotetaan edelleen säädettävän sellaisten säännösten rikkomisesta, joiden saattaminen seuraamusmaksun soveltamisalaan perustuu kansalliseen harkintaan. Tiedot momentissa tarkoitettujen teon ja laiminlyönnin sisältyvät jo nykyisen seuraamusmaksun soveltamisalaan. Säännöksen 1 momenttiin lisättäisiin kuitenkin myös sellaisia tekoja ja laiminlyöntejä, jotka sisältyvät sijoituspalvelulain nykyisiin

rangaistussäännöksiin. Tältä osin tietyt nykyiset rikkomussäännökset ehdotetaan samalla kumottavan. Nykyisen lain vakavimmat rangaistussäännökset ehdotetaan kuitenkin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa omaksutuun tavoin pidettävän edelleen voimassa. Kyseisten säännösten rikkomiseen voitaisiin siten soveltaa joko rikosoikeudellisia rangaistussäännöksiä tai hallinnollista seuraamusmaksusäännöstä. Kyseisessä momentissa tarkoitettujen rikkomusten perusteella kansalliseen harkintaan, ei niiden vastaiseen menettelyyn tulisi sovellettavaksi direktiivin mukaiset ankarammat seuraamusmaksun enimmäismäärät.

Nykyisen lain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohta ehdotetaan kumottavan, koska taloudellista vakautta koskevien EU:n vakavaraisuussäännösten rikkomisesta ehdotetaan säädettävän seuraamusmaksusäännöksen uudessa 5 momentissa. Momentin 1 kohtaan ehdotetaan sen sijaan uutta säännöstä, jonka mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka laiminlöisi tai rikkoisi sijoituspalvelulain 2 luvun 4 §:n säännöstä ”pankkiiri” tai ”pankkiiriliike” -sanana käytöstä toiminimessä tai muutoin toiminnassa. Momentin uuden 2 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka rikkoo tai laiminlyö sijoituspalvelulain 7 luvun 3 §:n säännöstä sijoituspalveluyrityksen omiin varoihin kuuluvien rahoitusvälineiden hankinnan rahoittamisesta ja pantiksi ottamisesta sekä Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §:n nojalla antamaa päätöstä varojen jakamisen rajoittamisesta. Kyseiset 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen teon ehdotetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain tavoin säilytettävän myös kriminalisoituina sijoituspalvelulain 16 luvun 2 §:ssä säädettynä sijoituspalvelurikoksena sekä 4 §:ssä säädettynä sijoituspalveluyrityksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisena. Momentin nykyinen 2 kohta ehdotetaan muutettavan uudeksi 3 kohdaksi. Kyseisestä 3 kohdasta kuitenkin poistettaisiin viittaus lain 7 luvun 8 §:ssä tarkoitettuihin säännöksiin riskien hallinnasta, sisäisestä valvonnasta ja toiminnan muusta järjestämisestä, koska kyseisten velvollisuuksien rikkomisen kuuluisi jatkossa uuden 2 momentissa ehdotetun seuraamusmaksun soveltamisalaan. Momentin nykyinen 3 kohta muu-

tettaisiin uudeksi 4 kohdaksi ja nykyinen 4 kohta uudeksi 5 kohdaksi. Nykyinen 5 kohta ehdotetaan kumottavan, koska myös kyseisen velvollisuuden rikkominen kuuluisi jatkossa uuden 2 momentissa ehdotetun seuraamusmaksun soveltamisalaan. Momentin uuden 6 kohdan mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin sille, joka laiminlöisi tai rikkoi luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun säännöksiä tilinpäätöksen, toimintakeromuksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja julkistamisesta. Kyseiset 6 kohdan säännökset sisältyvät nykyisin sijoituspalveluyrityksen kirjanpitorikkomusta koskevaan rangaistussäännökseen, joka ehdotetaan kumottavan.

Sijoituspalvelulain seuraamusmaksua koskevaan 2 §:n ehdotetaan lisättävän uusi 2 momentti. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettävän pääosin sellaisista teoista ja laiminlyönneistä, joiden ulottaminen seuraamusmaksun soveltamisalaan perustuisi direktiivin täytäntöönpanoon. Kyseisiin teoihin ja laiminlyönnteihin tulisi sovellettavaksi myös direktiivin mukaiset ankarammat seuraamusmaksun enimmäismäärät. Pykälän 2 momenttiin ehdotetuista säännöksistä osa on kuitenkin sellaisia, joita direktiivissä ei edellytetä sovellettavan sijoituspalveluyrityksiin. Näiltä osin kyseisten säännösten ulottaminen seuraamusmaksun soveltamisalaan perustuu kansalliseen harkintaan ja erityisesti sen turvaamiseen, että luottolaitoksia ja sijoituspalveluyrityksiä koskisivat yhdenvertaisuuden vuoksi vastaavat seuraamussäännökset.

Pykälän 2 momentin mukaan seuraamusmaksu määrättäisiin tiettyjen sijoituspalvelulain sekä sellaisten luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisten säännösten vastaisesta menettelystä, joita sovelletaan myös sijoituspalveluyrityksiin. Tällaisia olisivat sijoituspalvelulain 2 luvun 1 ja 2 §:n säännös sijoituspalvelun tarjoamisen luvanvaraisuudesta, Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n nojalla tehty päätös toimiluvan peruuttamisesta tai sen rajoittamisesta, sijoituspalvelulain 7 luvun 12 §:n ja 14 §:n säännökset osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistussuuden hankinnan kieltämi-

sestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta, sijoituspalvelulain 7 luvun 8 §:n 1 momentin ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1—5 §:n ja 6 §:n 1 momentin säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun 3—14 §:n säännökset palkitsemisesta ja 9 luvun 2—21 §:n säännökset riskien hallinnasta, luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:n ja osakeyhtiölain säännökset varojen jakamista koskevista rajoituksista, sijoituspalvelulain 12 luvun 3 §:n säännös asiakkaan tuntemisesta sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta.

Seuraamusmaksua koskevaan 2 §:ään ehdotetaan lisättävän uusi 3 momentti. Sen mukaan seuraamusmaksua ei voitaisi määrätä 2 momentin 3 kohdassa mainittujen luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten nojalla, lukuun ottamatta 7 luvun 4 §:n säännöstä, sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettulle sijoituspalveluyritykselle. Kyseisen rajoitussäännön tarkoitus on selkeyden vuoksi sulkea kyseiset sijoituspalveluyritykset seuraamusmaksun soveltamisalan ulkopuolelle, koska kyseisiä luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä ei niihin sovelleta. Seuraamusmaksua koskevaan 2 §:n ehdotetaan lisättävän luottolaitoslain 20 luvun 1 §:n 3 momenttia vastaavasti myös uusi 4 momentti, jonka mukaan seuraamusmaksua ei voitaisi määrätä 2 momentin 4 ja 6 kohdan nojalla muille, kuin sijoituspalveluyritykselle ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla luonnolliselle henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Kyseinen seuraamusmaksun soveltamista rajaava säännös on tarpeen siitä syystä, että kyseisissä kohdissa tarkoitettut säännökset kohdistuvat myös muihin tahoihin kuin sijoituspalveluyrityksiin ja niiden johtoon kuuluiin luonnollisiin henkilöihin. Oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilöllä tarkoitettaisiin

sijoituspalvelulain 1 luvun 12 a §:ssä määriteltyä johtoa ja toimivaa johtoa.

Seuraamusmaksua koskevaan 2 §:n ehdotetaan lisättävän myös uusi 5 *momentti*. Pykälän 5 momentissa ehdotetaan säädettävän sellaisista teoista ja laiminlyönneistä, joiden ulottaminen seuraamusmaksun soveltamisalaan perustuisi direktiivin täytäntöönpanoon. Sen mukaan 1 ja 2 momentissa säädetyin lisäksi seuraamusmaksu määrättäisiin myös tiettyjen EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkomisesta. Asetuksen kyseisiä säännöksiä sovelletaan myös sijoituspalveluyrityksiin, minkä vuoksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 5 momenttia vastaavat seuraamussäännökset on ulotettava koskemaan myös sijoituspalveluyrityksiä. Tällaisia asetuksen säännöksiä olisivat: 1) 99 artiklan 1 kohdan säännös omia varoja koskevien vaatimusten ilmoittamisesta; 2) 101 artiklan säännös kansallisia kiinteistömarkkinoita koskevien tietojen ilmoittamisesta; 3) 394 artiklan 1 kohdan säännös suurien asiakasriskien koskevien tietojen ilmoittamisesta; 4) 395 artiklan 1 kohdan ja 3—8 kohdan säännökset suurien asiakasriskejä koskevista rajoituksista; 5) 405 artiklan säännös arvopaperistettuun omaisuuserään liittyvän luottoriskien siirtämisestä; 6) 412 artiklan säännös maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta; 7) 415 artiklan 1 ja 2 kohdan säännös maksuvalmiutta koskevien tietojen ilmoittamisesta; 8) 430 artiklan 1 kohdan säännös vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien tietojen ilmoittamisesta ja 9) 431 artiklan 1—3 kohdan ja 451 artiklan 1 kohdan säännös julkistamisvaatimuksista.

Seuraamusmaksua koskevaan 2 §:n ehdotetaan lisättäväksi myös uusi 6 *momentti*. Momentin mukaan Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5 momentissa säädetyin lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja luottolaitosdirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset. Luottolaitoslain sisältämän vastaavan säännöksen tavoin ehdotetun 7 *momentin* mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi tai sen sijasta

sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Johdolla tarkoitettaisiin sijoituspalvelulain 1 luvun 12 a §:ssä määriteltyä johtoa ja toimivaa johtoa. Säännöksen soveltamisen edellytyksenä kuitenkin olisi se, että kyseinen johtoon kuuluva henkilö olisi merkittäväällä tavalla myötävaikuttanut tekoon tai laiminlyöntiin.

Muilta osin sijoituspalvelulain 15 luvun hallinnollisia seuraamuksia koskeviin säännöksiin ei ehdoteta tehtävän tässä yhteydessä muutoksia. Euroopan unionin neuvostossa ja parlamentissa neuvoteltavana olevan direktiiviehdotuksen (KOM(2011) 656) rahoitusvälineiden markkinoista (ns. MiFID-direktiiviehdotus) kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä sijoituspalvelulain kyseisiä säännöksiä tullaan arvioimaan laajemmin.

16 luku **Vahingonkorvaus- ja rangaitussäännökset**

1 §. Vahingonkorvausvelvollisuus. Luvun 1 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättävän sijoituspalveluyrityksen korvausvelvollisuuden piiriin myös EU:n vakavaraisuusasetuksen sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten vastainen menettely. Sijoituspalveluyritys olisi korvausvelvollinen kyseisten säännösten rikkomisesta siltä osin, kuin niitä sovelletaan sijoituspalveluyritykseen. Selvytyden vuoksi todettakoon, että sijoituspalvelulain rikkomisesta olisi kyse myös silloin, kun toimitaan sellaisen muun säännöksen vastaisesti, jota sijoituspalvelulain mukaan on noudatettava. Lisäksi luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyyn sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan korvausvelvollisuuden piiriin ehdotetaan lisättävän luottolaitostoinnasta annettua lakia vastaavasti EU:n vakavaraisuusasetuksen sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten rikkominen. Luvun 1 §:n 2 momenttia vastaavasti myös 3 momentissa säädettyyn sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistajan korvausvelvollisuuteen ehdotetaan

lisättävän kyseisten EU säännösten rikkomisen.

3 §. Salassapitovelvollisuuden rikkominen. Luvun 3 §:ään ehdotetaan lisättävän lain 7 luvun 8a §:n 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkominen koskien rikkomusten sisäistä ilmoittamista. Lisäksi pykälään ehdotetaan lisättävän luottolaitostoinnasta annetun lain salassapitovelvollisuuden rikkomista koskevaa säännöstä vastaavasti myös lain 12 luvun 2 ja 4 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkominen.

4 §. *Sijoituspalveluyrityksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkominen.* Luvun 4 §:n nykyistä rangaistussäännöstä sijoituspalveluyrityksen omien osakkeiden hankinnan rahoittamista koskevien säännösten rikkomisesta ehdotetaan muutettavan yhtenevästi luottolaitoslain nykyisen 173 §:n ja ehdotetun uuden luottolaitostoinnasta annetun lain 21 luvun 3 §:ssä säädetyn *luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisen* kanssa. Rangaistussäännöksen 1 momentin 1 kohdassa ehdotetaan tästä syystä kriminalisoitavan myös uuden luottolaitostoinnasta annetun lain 11 luvun 8 § rikkominen, koska kyseistä lain säännöstä sovelletaan myös sijoituspalveluyrityksiin. Säännös perustuu luottolaitosdirektiivin 67 artiklan 1 kohdan n alakohtaan laitoksen omien varojen jakamista koskevien rajoitusten rikkomisesta, jota on sovellettava myös sijoituspalveluyrityksiin. Lisäksi ehdotetaan kriminalisoitavan yhtenevästi luottolaitostoinnasta annetun lain rangaistussäännöksen kanssa Finanssivalvonnan lain nojalla antaman päätöksen vastainen menettely. Pykälän nykyinen rangaistussäännös sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 7 luvun 3 §:n säännösten rikkomisesta on kansallinen ja se ehdotetaan säilytettävän voimassa ehdotetun 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa. Rangaistussäännöksen nimikettä ehdotetaan muutettavan yhteneväksi ehdotetun luottolaitostoinnasta annetun lain 21 luvun 3 §:n rangaistussäännöksen kanssa.

5 §. *Sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen.* Kyseinen kriminalisointi ehdotetaan kumottavan luottolaitostoinnasta annetun lain vastaavan kriminalisoinnin tavoin. Kyseisten säännösten rikkominen ehdo-

tetaan siirrettävän sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan.

6 §. *Sijoituspalveluyrityksen kirjanpitorikkomus.* Kyseinen rangaistussäännös ehdotetaan kumottavan luottolaitostoinnasta annetun lain vastaavan kriminalisoinnin tavoin. Kyseisten säännösten rikkominen ehdotetaan siirrettävän sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa seuraamusmaksusäännöksen soveltamisalaan.

16 a Valvontavaltuudet

Lakiin ehdotetaan lisättävän uusi 16 a luku valvontavaltuuksista.

1 §. *Kielto- ja oikaisupäätös.* Pykälään ehdotetaan sisällytettävän luottolaitostoinnasta annettua lakia vastaava säännös kielto- ja oikaisupäätöksestä. Säännöksen perusteella Finanssivalvonta voisi kieltää sitä, joka toimii sijoituspalvelulain vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta lain vastaista menettelyä. Finanssivalvonta voisi samalla velvoittaa menettelyn peruttavaksi, muutettavaksi tai oikaistavaksi, jos sitä olisi pidettävä tarpeellisenä finanssimarkkinoiden valvonnalle säädettyjen tavoitteiden toteutumiseksi. Säännös perustuu luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 2 kohdan b alakohtaan. Finanssivalvonnasta annetun lain 33 § sisältää jo nykyisin säännökset toimeenpanokiellosta ja oikaisukehottuksesta mutta kyseisiä säännöksiä voidaan soveltaa vain Finanssivalvonnan valvottaviin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin. Ehdotettua uutta säännöstä voitaisiin sen sijaan soveltaa kaikkiin henkilöihin, jotka toimivat sijoituspalvelulain vastaisesti.

2 §. *Uhkasakko.* Finanssivalvonta voisi ehdotetun 2 §:n mukaan tehostaa 1 §:ssä tarkoitettua kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovellettaisiin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

1.15 Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

1 luku Soveltamisala ja määritelmät

2 §. *Määritelmät.* Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin

muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

2 luku Pörssitoiminta

12 §. *Pörssin sidonnaisuus.* Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

1.16 Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta

2 luku Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

18 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

8 luku Erinäiset säännökset

4 §. *Asiakkaan tunteminen.* Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin tekninen tarkistus rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 8 §:ää vastaavasti.

1.17 Sijoitusrahastolaki

2, 11, 30 c ja 39 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

1.18 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

2 luku Määritelmät

5 §. *EU-säätelyyn liittyvät määritelmät.* Pykälän 2 momentin 7 kohtaa ehdotetaan tarkistettavaksi luottolaitosdirektiiviä vastaavasti. Lisäksi momentin 9 kohtaa tarkistettaisiin korvaamalla kohdan viittaus kumottuun direktiiviin EU/2006/49 viittauksella EU:n vakavaraisuusasetukseen.

6 §. *Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät.* Pykälän 4 momentin 2 kohdassa oleva määritelmäviittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin korvattai-

siin viittauksella EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 61 alakohdassa tarkoitettuun arvopaperistamista koskevaan määritelmään.

8 luku Riskienhallinta

5 §. *Arvopaperistetut omaisuserät.* Pykälän 2 momentin 2 kohtaa tarkistettaisiin EU:n vakavaraisuusasetusta vastaavasti korvaamalla kohdan viittaus pykälässä mainittuihin järjestelyihin.

14 luku Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §. *Säilytysyhteisö.* Pykälän 1 momentin 1 kohdassa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta. Lisäksi momentin 2 kohdassa olevia viittauksia tarkistettaisiin luottolaitosdirektiiviä ja EU:n vakavaraisuusasetusta vastaavasti.

22 luku Seuraamukset ja muutoksenhaku

2 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa säädetään seuraamusmaksusta 7 luvun 9 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden rikkomisesta tai laiminlyönnistä. Nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyisivät 4 ja 5 momentiksi. Säännös vastaa sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ään ehdotettua sääntelyä.

6 a §. *Vaihtoehtorahastojen hoitajan, säilytysyhteisön tai erityisen säilytysyhteisön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen.* Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 a §, jossa säädettäisiin sakkorangaistuksesta vaihtoehtorahastojen hoitajan, säilytysyhteisön tai erityisen säilytysyhteisön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta. Vastaava rangaistussäännös sisältyy muun muassa sijoitusrahastolakiin ja sijoituspalvelulakiin, joissa on myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ää vastaavat säännökset omistusosuuden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Kyseisestä ilmoitusvelvollisuudesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston ase-

tuksella omistusosuuden hankkimista ja luovuttamista luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, säilytysyhteisössä, erityisessä säilytysyhteisössä, vakuutusyhtiössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä ja vaihtoehtorahastojen hoitajassa koskevasta ilmoituksesta. Osakkeiden hankinnan ja luovutuksen sääntelyn laiminlyönnin tai rikkomisen sanktioimisen tulisi koskea kaikkia samansisältöisen sääntelyn kohteena olevia yhdenmukaisesti toimijoiden tasapuolisten toimintaedellytysten ja kohtelun turvaamiseksi.

23 luku Siirtymäsäännökset

3 §. Säilytysyhteisö. Pykälän 1 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.19 Vakuutusyhtiölaki

26 luku

6 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.20 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä

5 ja 12 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.21 Laki takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta

10 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.22 Maksupalvelulaki

37 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.23 Rahoitusvakuuslaki

3 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.24 Kaupparekisterilaki

14 §. Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (164/2014) edellyttämä lisäys, minkä lisäksi viittaukset Rahoitustarkastukseen korvattaisiin viittauksella Finanssivalvontaan.

Pykälän 4 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.25 Laki panttilainauslaitoksista

33 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.26 Kilpailulaki

22 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.27 Sähköisen viestinnän tietosuojalaki

33 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.28 Laki Suomen Vientiluotto Oy – nimisestä osakeyhtiöstä

6 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoinnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoinnasta.

1.29 Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä

2§. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

43 §. *Seuraamusmaksu.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa viitattaisiin luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten osalta Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa säädettyyn hallinnolliseen seuraamusvastuuseen. Ehdotuksen mukaan Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa säädetyn hallinnolliseen seuraamuksen määräämisestä luottolaitokselle ja sijoituspalveluyritykselle säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvussa ja sijoituspalvelulain 15 luvussa.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa ja sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohdassa ehdotetaan seuraamusmaksun soveltamisalaan tämän lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta. Kyseisten säännösten vastaisen menettelyn ulottaminen seuraamusmaksun soveltamisalaan perustuu luottolaitosdirektiivin 67 artiklan 1 kohdan o alakohtaan. Kyseisten säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä Finanssivalvonta voisi määrätä Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvun mukaisen seuraamusmaksun ainoastaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 3 momentissa ja sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 4 momentissa tarkoitetuille yrityksille ja niiden johtoon kuuluville henkilöille. Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetun 40 §:n 3 momentin mukaisen rajoitussäännöksen vuoksi seuraamusmaksua ei kuitenkaan voisi määrätä luonnolliselle henkilölle teosta tai laiminlyönnistä, joka on laissa säädetty rangaistavaksi, ellei teko tai laiminlyönti ole vähäinen. Seuraamusmaksua ei siten pääsääntöisesti voisi määrätä luonnolliselle henkilölle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain edellä mainittujen säännösten rikkomisesta, koska kyseisten

säännösten rikkominen on erikseen kriminalisoitu mainitussa laissa. Luonnollisten henkilöiden osalta vastuu säilyisi siten edelleen lähtökohtaisesti rikosoikeudellisena.

1.30 Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista

2 ja 6 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

9 §. *Selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta ilmoittaminen.* Pykälän nykyisen voimassa olevan 1 momentin mukaiseen kansalliseen ilmoitusmenettelyyn koskien maksu- ja selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömäksi julistamista parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/26/EY (*selvitysdirektiivi*) 6 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa, tehtäisiin ilmoitusten asianmukaisen käsittelyn nopeuttamisen ja tehostamisen edellyttämiä tarkistuksia. Voimassa olevan lain mukaan suomalaisen osapuolen maksukyvyttömyyden alkamisesta päättäneen tuomioistuimen on tullut tehdä ilmoitus ainoastaan valtiovarainministeriölle, joka on huolehtinut ilmoitusten jatkokäsittelystä selvitysdirektiivin edellyttämällä tavalla. Voimassa olevan lain mukaan valtiovarainministeriön on tullut viipymättä ilmoittaa päätöksestä kyseisen selvitysjärjestelmän ylläpitäjälle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ilmoittamille asianomaisille viranomaisille.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että suomalaisen osapuolen maksukyvyttömyyden alkamisesta päättäneen tuomioistuimen olisi tehtävä välittömästi tästä ilmoitus valtiovarainministeriön lisäksi Finanssivalvonnalle sekä Suomen Pankille. Välitön ilmoitus nyt momenttiin lisättäväksi ehdotetuille viranomaisille on tarpeen näiden laissa säädettyjen tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi sekä tiedonkulun nopeuttamiseksi, mikä on oleellista maksukyvyttömän maksu- tai selvitysjärjestelmän osapuolen tunnistamiseksi ja mahdolliseksi eristämiseksi

si järjestelmistä. Lisäksi momenttia tarkistettaisiin siten, että velvollinen ilmoittamaan päätöksestä kyseisen selvitysjärjestelmän ylläpitäjälle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ilmoittamille asianomaisille viranomaisille olisi Finanssivalvonta, jonka tulisi jatkossa tehdä ilmoitukset nykyisin laissa määritellyille tahoille sekä lisäksi valtiovarainministeriölle selvitysdirektiivin edellyttämällä tavalla. Ehdoteilla muutoksilla olisi vaikutus ainoastaan selvitysdirektiivissä tarkoitettujen ilmoitusmenettelyjen hoitamista koskevien velvollisuuksien osalta, eikä nyt ehdotettavilla muutoksilla olisi tarkoitettu olevan vaikutuksia oikeustilaan muuten.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti. Ehdotetun momentin mukaan Finanssivalvonnan olisi saatuaan tiedon Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitsevan selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta ilmoitettava siitä viipymättä niille Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 ja 5 §:ssä tarkoitetuille, joiden etuun tai oikeuteen tiedolla voi olla merkitystä. Tarvittaessa Finanssivalvonnan olisi tehtävä ilmoitus myös valtiovarainministeriölle ja Suomen Pankille. Tällä hetkellä Finanssivalvonnan lisäksi valtiovarainministeriö ja Suomen Pankki saavat maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta tiedon suoraan vieraasta valtiosta sillä perusteella, että kyseiset viranomaiset on ilmoitettu Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle lain 14 §:n 3 momentin mukaisesti.

Velvollisuus ilmoittaa tällaisen ulkomaisen osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta momentissa mainituille tahoille olisi uusi Finanssivalvonnalle. Nopea tiedonkulku ulkomaisen selvitysosapuolen maksukyvyttömyydestä voi olla finanssimarkkinoilla toimiville merkityksellinen, mistä syystä on perusteltua säätää ilmoitusten tekeminen ja niitä koskevat muut menettelyt Finanssivalvonnan hoidettavaksi ottaen huomioon sille muualla laissa säädetyt tehtävät. Tehtävän hoitaminen ei edellyttäisi lisäresursointia, vaan se olisi järjestettävissä vähäisillä auto-

maattisilla tietojärjestelmäteknisillä ratkaisuilla, joilla tiedonkulku asianomaisille tahoille tulisi hoidetuksi.

1.31 Rahankeräyslaki

28 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

1.32 Laki maatalouden rakennetuista

52 §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

1.33 Merimieseläkelaki

205 §. Pykälän 3 momentissa olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

1.34 Maatalousyrittäjän eläkelaki

124 §. *Sijoitustoiminta.* Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta

1.35 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta

1 §. *Maksuvelvollinen.* Pykälän 1 momentin 19 kohdassa oleva virheellinen viittaus, Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö, ehdotetaan korvattavaksi viittauksella kohtaan 26.

6 §. *Muun maksuvelvollisen perusmaksu.* Pykälän 1 momentin kohdassa Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö oleva virheellinen viittaus ehdotetaan korjattavaksi viittaukseksi kohtaan 26.

1.36 Laki elinkeinotulon verottamisesta

5, 8 ja 51 §. Pykälissä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muu-

tettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

1.37 Arvonlisäverolaki

2 luku Verovelvollisuus

13 a §. Pykälässä olevat viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin muutettaisiin vastaamaan ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta.

1.38 Laki sidotusta pitkäaikaissästämisestä

6 §. Säästövarojen sijoittaminen. Pykälän 6 momenttia tarkistettaisiin vastaamaan arvopaperilainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä muutetun sijoituspalvelulain (747/2012) 9 luvun 6 §:ää siten, että ehdotetussa momentissa tarkoitettu velvollisuus koskisi itse palveluntarjoajaa, eikä kuten voimassa olevassa laissa, tilintarkastajaa.

1.39 Kiinteistörahastolaki

18 e §. *Oikaisun ja muutoksen hakeminen kiinteistönarviointilautakunnan päätökseen.* Pykälän 2 momentin säännös muutoksenhakumenettelystä ehdotetaan korjattavaksi sisältämään asianmukaiset viittaukset korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

2 Alemmanasteiset säädökset

Ehdotettua lakia luottolaitostoiminnasta on tarpeen täydentää pääosin nykytilaa vastaavasti valtiovarainministeriön asetuksilla, joissa säädettäisiin tarkemmin toimilupahakemuksen sisällöstä, palkitsemisjärjestelmille asetettavista vaatimuksista, laissa tarkoitettujen lisäpääomavaatimusten laskemisesta, suuria asiakasriskejä koskeviin rajoituksiin sovellettavista poikkeuksista sekä tuloslaskelman ja taseen kaavoista ja tilinpäätöksen liitetiedoista.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Ehdotetun luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiset kiinteä ja muuttuva lisäpääomavaatimus tulisivat kuitenkin voimaan 1 päivästä tammikuuta 2015 lukien sekä mainitun lakiehdotuksen mukainen maailmanlaajuisesti merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimuksen laskemiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymässä kuuluvassa luottolaitoksessa sovellettava laissa tarkemmin määritelty vähennys asteittain vuoden 2018 loppuun mennessä.

Mainitun lakiehdotuksen 10 luvun 12 §:ssä olevaa maakohtaista raportointia koskevaa vaatimusta sovellettaisiin 1 päivästä tammikuuta 2015 lukien eli käytännössä lainkohdassa tarkoitettut tiedot on ilmoitettava ensimmäisen kerran vuodelta 2015 laadittavassa toimintakertomuksessa.

Mainitun lain 8 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua muuttuvan palkkion enimmäisosuutta ja 8 luvun 8 §:ssä tarkoitettua yhtiökokouksen päätösmenettelyä sovellettaisiin muuttuviin palkkioihin, jotka erääntyvät tai ansaitaan lain voimaantulon jälkeen.

Mainitun lain 15 luvun 11 §:ssä tarkoitettu enimmäisluototussuhdetta koskeva vaatimus tulisi voimaan 1 päivästä heinäkuuta 2016 lukien.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Ehdotetut säännökset vastaavat luonteeltaan ja laajuudeltaan nykyistä vastaavaa lainsäädäntöä, josta on säädetty tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Lakiehdotukset voidaan sen vuoksi käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**luottolaitostoiminnasta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

**OIKEUS HARJOITTA A LUOTTOLAI-
TOSTOIMINTAA**

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa sekä tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista ja niiden noudattamisen valvonnasta. Laissa säädetään lisäksi oikeudesta harjoittaa muuta liiketoimintaa, jossa yleisöltä hankitaan takaisinmaksettavia varoja.

Ulkomaisen luottolaitoksen oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa Suomessa ja tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista säädetään tämän luvun 12 §:ssä, 2 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 16—19 luvuissa.

Tämän lain soveltamisesta sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen säädetään sijoituspalvelulain 6 ja 8 luvussa.

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista säädetään luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakava-

raisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, sekä siinä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa. Luottolaitosta koskevia säännöksiä on lisäksi oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU, jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*, tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Osakeyhtiömuotoisesta luottolaitoksesta säädetään tämän lain lisäksi liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), säästöpankista säästöpankkilaissa (1502/2001), osuuskuntamuotoisesta luottolaitoksesta osuuskunkeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) sekä hypoteekkiyhdistyksestä hypoteekkiyhdistyksistä annetussa laissa (936/1978).

Luottolaitoksen oikeudesta harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa säädetään kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa (688/2010).

Luottolaitoksen velvollisuudesta kuulua sijoittajien korvausrahastoon säädetään sijoituspalvelulaissa.

Taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen talletuspankin toiminnan turvaamisesta säädetään valtion vakuusrahastosta annetussa laissa

(379/1992) sekä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001).

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä.

3 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa ja 4 §:ssä säädetään, 3 ja 6—11 luvun säännösten ja niiden nojalla annettujen säädösten noudattamista valvoo Euroopan keskuspankki, jäljempänä *EKP*, vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä *YVM-asetus*, nojalla niissä luottolaitoksissa, joiden valvonta on YVM-asetuksen mukaisesti siirretty EKP:lle. Finanssivalvonnan ja EKP:n toimivallan jaosta 3 luvussa tarkoitettussa luottolaitoksen osakkeen- ja osuudenomistajien sopivuuden arvioinnissa, 4 luvun mukaisessa toimiluvan myöntämisessä ja 10 luvun 4 §:n mukaisessa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisessa sekä EKP:n oikeudesta määrätä 20 luvussa tarkoitettuja hallinnollisia seuraamuksia EU:n vakavaraisuusasetuksen rikkomisesta säädetään YVM-asetuksessa.

Mitä tässä laissa säädetään Finanssivalvonnan tehtävistä toisen ETA-luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen valvonnassa ja Finanssivalvonnan tehtävistä, jotka liittyvät luottolaitoksen toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) olevaan sivuliikkeeseen, sovelletaan EKP:iin, jos ulkomaisen ETA-luottolaitoksen tai luottolaitoksen valvonta on 2 momentissa tarkoitettulla tavalla siirretty EKP:lle.

Yhteenliittymän keskusyhteisön valvonta-tehtävistä talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksien valvonnassa säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010).

Finanssivalvonnan yhteistyöstä Euroopan pankkivalvontaviranomaisen kanssa luottolaitosten valvonnassa säädetään erikseen.

Finanssivalvonnan internetsivuilta on selkeästi käytävä ilmi ne luottolaitokset ja niiden emoyritykset, joiden valvonnasta tai konsolidoidusta valvonnasta EKP ja vastavasti Finanssivalvonta vastaa YVM-asetuksen mukaisesti. Internetsivuilta on lisäksi käytävä selkeästi EKP:n ja Finanssivalvonnan välillä sovitut yhteistyöjärjestelyt luottolaitosten valvonnassa ja konsolidoidussa valvonnassa.

4 §

Konsolidoitu valvonta

Finanssivalvonta valvoo luottolaitosta, joka on konsolidointiryhmän emoyritys, sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella niin kuin EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja jäljempänä tässä laissa säädetään. Talletuspankkien yhteenliittymän valvonnasta yhteenliittymän konsolidoidun taloudellisen aseman perustella säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi luottolaitokseen, jonka emoyrityksenä olevan omistusyhteisön kotipaikka on:

1) Suomessa ja joka on taseen loppusummaltaan suurin tällaisen omistusyhteisön tytärluottolaitoksista;

2) toisessa ETA-valtiossa ja:

a) emoyrityksen kotivaltiossa ei ole konsolidointiryhmään kuuluvaa ulkomaista luottolaitosta; ja

b) luottolaitoksen taseen loppusumma on suurempi kuin emoyrityksen minkään muun sellaisen tytärluottolaitoksen tai ulkomaisen tytärluottolaitoksen taseen loppusumma, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa;

3) joka on 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun luottolaitoksen tytäryritys, jolla on tytäryritys tai osakkuusyrittäjä muussa kuin ETA-valtiossa toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai rahastoyhtiössä;

4) jonka osalta Finanssivalvonta on sopinut 11 luvun 13 §:n nojalla konsolidointiryhmään kuuluvien ulkomaisten luottolaitosten valvonnasta vastaavien toisten ETA-

valtioiden viranomaisten kanssa siitä, että Finanssivalvonta toimii ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena ja että konsolidoituu valvontaan sovelletaan Suomen lakia.

Finanssivalvonta voi 1 momentissa tarkoitettun luottolaitoksen tai 15 §:n 1 momentissa tarkoitettun omistusyhteisön hakemuksesta päättää, että 2 momentissa tarkoitettuna emoyrityksenä ei pidetä tätä lakia ja EU:n vakavaraisuusasetusta sovellettaessa omistusyhteisöä, joka on samalla rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö, siltä osin kuin ryhmittymän taloudelliselle asemalle asetetut vaatimukset vastaavat tätä lakia ja EU:n vakavaraisuusasetusta. Finanssivalvonnan on ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöstä pyydettävä asiasta lausunto muilta rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n 1 momentin 14 kohdassa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei myöskään sovelleta, jos Finanssivalvonta on sopinut 11 luvun 13 §:n nojalla muiden konsolidointiryhmään kuuluvien ulkomaisten luottolaitosten valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa siitä, että toisen ETA-valtion toimivaltainen viranomais vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta.

Määritelmät

5 §

Luottolaitostoiminta

Luottolaitostoiminnalla tarkoitetaan tässä laissa liiketoimintaa, jossa yleisöltä vastaanotetaan takaisinmaksettavia varoja sekä tarjotaan omaan lukuun luottoja tai muuta rahoitusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna rahoituksena ei pidetä tavaroiden tai palvelujen myyjän ostajalle myöntämää maksuaikaa eikä rahoitusta yksinomaan sellaisille samaan konserniin kuuluville yrityksille, jotka eivät

liiketoimintanaan tarjoa 1 momentissa tarkoitettua rahoitusta.

6 §

Takaisinmaksettavat varat

Takaisinmaksettavilla varoilla tarkoitetaan tässä laissa liiketoiminnassa velaksi otettuja varoja.

Vaadittaessa takaisinmaksettavilla varoilla tarkoitetaan tässä laissa muita kuin määräaikaisia takaisinmaksettavia varoja, jotka velkoja voi sopimusehtojen mukaan irtisanoa maksettaviksi heti tai enintään 30 päivän pituisen irtisanomisajan kuluttua, sekä määräaikaisia takaisinmaksettavia varoja, joiden laina-aika on enintään 30 päivää tai jotka velkoja voi irtisanoa ennen eräpäivää myös muissa kuin sopimusehdoissa erikseen mainituissa poikkeuksellisissa tilanteissa.

7 §

Luottolaitos

Luottolaitos on yritys, jolla on 4 luvun mukainen toimilupa luottolaitostoimintaan. Luottolaitos voi olla talletuspankki tai luottoyhteisö.

Ulkomaisella luottolaitoksella tarkoitetaan tässä laissa ulkomaista yritystä, joka harjoittaa pääasiassa luottolaitostoimintaa ja jota valvotaan vastaavalla tavalla kuin luottolaitosta tämän lain nojalla.

Ulkomaisella ETA-luottolaitoksella tarkoitetaan tässä laissa ulkomaista luottolaitosta, jolla on sääntömääräinen kotipaikka muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa ja tämän valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämä toimilupa luottolaitostoimintaan.

Kolmannen maan luottolaitoksella tarkoitetaan tässä laissa ulkomaista luottolaitosta, jolla on sääntömääräinen kotipaikka muussa kuin ETA-valtiossa ja tämän valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämä toimilupa luottolaitostoimintaan.

8 §

Talletuspankki

Talletuspankki on luottolaitos, jonka toimilupa oikeuttaa vastaanottamaan yleisöltä talletuksia.

Talletuspankki voi olla osakeyhtiö, osuuskunta tai säästöpankki.

Talletuspankin on kuuluttava 14 luvussa tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

9 §

Talletus

Talletuksella tarkoitetaan tässä laissa sellaisia takaisinmaksettavia varoja, jotka on kokonaan tai osittain korvattava 14 luvun 8 §:n mukaisesti talletussuojarahastosta.

Ainoastaan 1 momentissa tarkoitetuista rahavaroista saadaan markkinoinnissa käyttää sanaa "talletus" joko sellaisenaan tai yhdyssana. Markkinoinnissa, joka koskee muiden takaisinmaksettavien varojen hankkimista yleisöltä, ei saa muutenkaan menetellä tavalla, joka voi vaikeuttaa talletusten erottumista muista takaisinmaksettavista varoista.

10 §

Luottoyhteisö

Luottoyhteisö on luottolaitos, joka voi vastaanottaa yleisöltä muita takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia.

Luottoyhteisö voi olla osakeyhtiö, osuuskunta tai hypoteekkiyhdistys.

11 §

Rahoituslaitos

Rahoituslaitoksella tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa tarkoitettua rahoituslaitosta.

12 §

Kotivaltio

Kotivaltiolla tarkoitetaan tässä laissa valtiota, jossa ulkomaisella luottolaitoksella on sääntömääräinen kotipaikka ja jonka toimivaltainen viranomais on myöntänyt luottolaitokselle toimiluvan luottolaitostoimintaan.

13 §

Sivuliike

Sivuliikkeellä tarkoitetaan tässä laissa muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa luottolaitosta tai ulkomaista luottolaitosta ja josta käsin harjoitetaan luottolaitostoimintaa tai muuta luottolaitokselle sallittua liiketoimintaa.

14 §

Palveluyritys

Palveluyrityksellä tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 18 alakohdassa tarkoitettua oheispalveluyritystä.

15 §

Omistusyhteisö

Omistusyhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 20—21 alakohdassa tarkoitettuja yhteisöjä.

Finanssivalvonnan on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut luottolaitoksen emoyritys, tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä omistusyhteisönä.

Finanssivalvonta pitää luetteloa omistusyhteisöistä, jotka ovat sellaisen konsolidointiryhmän emoyrityksiä, jota Finanssivalvonta tämän lain mukaan valvoo. Finanssivalvonnan on toimitettava luettelo ja siihen tehdyt muutokset tiedoksi muille toimivaltaisille

ETA-valvontaviranomaisille, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

19 §

Euroopan pankkiviranomainen, Euroopan pankkikomitea ja Euroopan järjestelmäriskikomitea

16 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmällä tarkoitetaan tässä laissa konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, tällaisen luottolaitoksen emoyrityksenä oleva muu omistusyhteisö kuin sijoituspalveluyritys (konsolidointiryhmän emoyritys) sekä emoyrityksen tytäryritykset, jotka ovat luottolaitoksia tai ulkomaisia luottolaitoksia, sijoituspalveluyrityksiä tai sijoituspalveluyritykseen rinnastettavia ulkomaisia yrityksiä, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (konsolidointiryhmän tytäryritys). Konsernilla, emoyrityksellä ja tytäryrityksellä tarkoitetaan tässä laissa kirjanpito-laissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä.

Euroopan pankkiviranomaisella tarkoitetaan tässä laissa Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010, jäljempänä *Euroopan pankkivalvonta-asetus*, tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista.

Euroopan pankkikomitealla tarkoitetaan tässä laissa Euroopan pankkikomitean perustamisesta tehdyssä komission päätöksessä 2004/10/EY tarkoitettua Euroopan pankkikomiteaa.

Euroopan järjestelmäriskikomitealla tarkoitetaan tässä laissa finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1092/2010 tarkoitettua Euroopan järjestelmäriskikomiteaa.

17 §

Ydinpääoma

Ydinpääomalla tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklassa tarkoitettua ydinpääomaa.

20 §

Johto ja toimiva johto

Johdolla tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen hallitusta ja, jos laitoksella on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat luottolaitoksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa.

Toimivalla johdolla tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat luottolaitoksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa.

18 §

Ulkoistaminen

Ulkoistamisella tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa luottolaitokselle toiminnon tai palvelun, jonka luottolaitos olisi muuten itse suorittanut.

2 luku

Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä

1 §

Luottolaitostoiminnan luvanvaraisuus

Luottolaitostoimintaa ei saa harjoittaa ilman tässä laissa tarkoitettua toimilupaa.

2 §

Luottolaitoksen yksinoikeus takaisinmaksuttavien varojen vastaanottamiseen

Muu kuin luottolaitos ei saa harjoittaa liiketoimintaa, jossa yleisöltä vastaanotetaan takaisinmaksettavia varoja muulla tavoin kuin laskemalla liikkeeseen arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja arvopapereita, jollei tämän luvun 3 §:ssä toisin säädetä.

Mitä 1 momentissa säädetään luottolaitoksesta, koskee myös ulkomaista ETA-luottolaitosta sekä kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa harjoittaa luottolaitostoimintaa Suomessa.

3 §

Luottolaitoksen yksinoikeutta takaisinmaksuttavien varojen vastaanottamiseen koskevat poikkeukset

Mitä 2 §:ssä säädetään, ei rajoita:

- 1) Suomen Pankin oikeutta ottaa vastaan takaisinmaksettavia varoja yleisöltä;
- 2) rahastoyhtiön oikeutta harjoittaa sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua sijoitusrahastotoimintaa;
- 3) sijoituspalveluyrityksen ja rahastoyhtiön oikeutta tarjota sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetussa laissa (1183/2009) tarkoitettuja säästämissopimuksia;

4) vakuutuslaitoksen oikeutta harjoittaa vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettua vakuutusliikettä;

5) oikeutta tarjota maksupalveluja maksulaitoslain (297/2010) mukaisesti;

6) vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeutta hoitaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) mukaista vaihtoehtorahastoa.

Osakeyhtiö ja osuuskunta saavat lisäksi 2 §:n estämättä hankkia yleisöltä takaisinmaksettavia varoja tarjoamalla muita kuin vaadittaessa takaisinmaksettavia velkasitoumuksia. Jos tällaisia velkasitoumuksia tarjotaan yleisölle muulla tavoin kuin laskemalla yleiseen liikkeeseen arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettuja arvopapereita, osakeyhtiön tai osuuskunnan on laadittava ja julkaistettava osavuositiedote, tilinpäätös ja tilinpäätöstiedote noudattaen arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5-13 §:ää. Poikkeamiseen tässä pykälässä säädetystä tiedonantovelvollisuudesta sovelletaan arvopaperimarkkinalain 7 luvun 18 §:ää.

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, vakuutusyhtiön ja maksulaitoksen oikeudesta tarjota Suomessa toimilupaansa sisältyviä palveluja säädetään erikseen.

4 §

Toiminimi

Muu kuin talletuspankki, Suomen Pankki tai Pohjoismaiden Investointipankki saa toiminimessään tai muutoin toiminnassaan käyttää sanaa "pankki" ainoastaan, jos on ilmeistä, että sanan käyttäminen ei viittaa harhaanjohtavasti talletuspankin toimintaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, yritys saa käyttää toiminimessään viitasta sen kanssa samaan konserniin tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvan talletuspankin toiminimeen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti aputoiminimeen ja toissijaiseen tunnukseen.

Ulkomaisen luottolaitoksen toiminimen käytöstä Suomessa säädetään lisäksi 18 luvun 9 §:ssä.

3 luku

Oikeus omistaa luottolaitoksen osakkeita tai osuuksia

1 §

Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia luottolaitoksen osakkeita, osuuksia, sijoitusosuuksia tai kantarahasto-osuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos hänen omistuksensa:

- 1) hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen osake- tai osuuspääomasta taikka kantarahastosta;
- 2) olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10:tä prosenttia kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai
- 3) muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa luottolaitoksen hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia luottolaitoksen osake- tai osuuspääomasta taikka kantarahastosta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka luottolaitoksesta tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ää ja 9 luvun 4—7 §:ää. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita ja osuuksia, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden tai osuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan

alapuolelle tai luottolaitos lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Luottolaitoksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset. Sellaisesta yrityksestä, jonka arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (748/2012) 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitetuilla säännellyillä markkinoilla, on lisäksi ilmoitettava tässä momentissa tarkoitettuja tietoja arvopaperimarkkinalain 2 luvun 13 §:ssä tarkoitettulle Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

- 1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;
- 2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista luottolaitoksessa;
- 3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva rajoitus

Finanssivalvonnan oikeudesta esittää EKP:lle tämän luvun 1 §:ssä tarkoitettua omistusosuuden hankinnan kieltämistä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 1 §:ssä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin EKP on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, ellei asian käsitelyssä toisin määrätä.

4 luku

Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen

1 §

Toimilupahakemus

Luottolaitoksen toimiluvan myöntää Finanssivalvonnalle tehtävästä hakemuksesta EKP niin kuin YVM-asetuksessa, sen nojalla annetuissa EKP:n asetuksissa ja päätöksissä sekä tässä luvussa säädetään. Toimilupa voidaan antaa talletuspankin tai luottoyhteisön toimintaan. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovaraministeriön asetuksella.

Talletuspankin toimilupahakemuksesta on pyydettävä talletussuojarahaston lausunto. Toimilupahakemuksesta on lisäksi pyydettävä sijoituspalvelulaissa tarkoitetun sijoittajien korvausrahaston lausunto, jos luottolaitos voi yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaan tarjota sijoituspalveluja.

Jos toimilupaa hakeva yhteisö on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyritykseen rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tai vakuutusyhtiöön rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tytäryritys tai ulkomaisen luottolaitoksen tai muun edellä tarkoitetun ulkomaisen yrityksen emoyrityksen tytäryritys, hakemuksesta on pyydettävä tuon valtion asianomaisen valvontaviranomaisen lausunto. Lausunto on pyydettävä myös, jos toimilupaa hakevassa yhteisössä määräämisvalta on samoilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin ulkomaisessa luottolaitoksessa tai muussa edellä tarkoitetussa ulkomaisessa yrityksessä. Tässä momentissa tarkoitetussa lausuntopyynnössä lausunnonantajaa on pyydettävä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoittamaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai luottolaitoksen valvonnan kannalta.

Jos toimiluvan myöntämisen edellytyksenä olevissa, 1 momentissa tarkoitetuissa tiedois-

sa tapahtuu toimiluvan myöntämisen jälkeen olennainen muutos, luottolaitoksen on ilmoitettava muutoksista Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen antamisesta ja sisällöstä.

2 §

Toimilupaa koskeva päätösehdotus

Finanssivalvonnan on annettava luottolaitoksen toimilupaa koskeva päätösehdotus EKP:lle neljän kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnalla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan sisällyttää toimilupaehdotukseen luottolaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja. Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen luottolaitoksen hakemuksesta ehdottaa EKP:lle toimiluvan ehtojen muuttamista.

Jos toimilupaa koskevaa päätösehdotusta ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valitus tehdään ja käsitellään, kuten hakemuksen hylkäämistä koskeva valitus tehdään ja käsitellään. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätösehdotus tai kielteinen päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätösehdotuksen tai kielteisen päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen jälkeen. Tässä momentissa tarkoitetun valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään muilta osin hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että luottolaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 4 §:ssä säädetty vaatimukset ja luottolai-

tos luottolaitoksen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle 5 ja 10 luvussa säädetyt vaatimukset. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle luottolaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

4 §

Luottolaitoksen merkittävien omistajien sekä perustajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia luottolaitoksen osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, sekä luottolaitoksen perustajan on oltava luotettava

Luotettavana ei pidetä sitä, jota Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n 1 momentissa säädettyjen perusteiden nojalla voidaan kieltää hankkimasta luottolaitoksen osakkeita tai osuuksia.

5 §

Toimiluvan myöntäminen eurooppayhtiölle ja eurooppaosuuskunnalle

Toimilupa myönnetään myös sellaiselle ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä eurooppayhtiöasetus, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Lupahakemuksesta on pyydetävä kyseisen valtion rahoitusmarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa. Mitä tässä pykälässä säädetään eurooppayhtiöstä, sovelletaan myös eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1435/2003, jäljempänä eurooppaosuuskuntaasetus, tarkoitettuun eurooppaosuuskuntaan.

6 §

Toimiluvan ilmoittaminen rekisteröitäväksi

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimilupa rekisteröitäväksi. Toimiluvan myöntämisestä on lisäksi ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle. Perustettavalle yritykselle ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla kun yritys rekisteröidään.

Talletuspankin toimilupa on lisäksi ilmoitettava tiedoksi 14 luvussa tarkoitettulle Talletussuojarahastolle ja sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen toimilupa sijoituspalvelulaissa tarkoitettulle Sijoittajien korvausrahastolle.

7 §

Toiminnan aloittaminen

Luottolaitos voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja luottolaitos on toimittanut Finanssivalvonnalle 2 momentissa tarkoitettut tiedot sekä, jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, yritys on rekisteröity.

Luottolaitos ei saa aloittaa toimintaansa ennen kuin se on toimittanut Finanssivalvonnalle:

1) luottolaitosta koskevan täydellisen otteen kaupparekisteristä, johon sisältyvät yhtiöjärjestys tai säännöt;

2) hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet ja heitä koskevat tarvittavat muut tiedot.

Jos 2 momentissa mainitussa tiedossa tapahtuu muutos, uusi tieto on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

8 §

Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen

Toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta säädetään Finanssivalvonnas-

ta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi. Toimiluvan peruuttaminen on lisäksi ilmoitettava Euroopan komissiolle, Euroopan pankkiviranomaiselle, talletussuojarahastolle sekä tämän lain 13 luvussa tarkoitetulle vakuusrahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle, jos luottolaitos on rahaston jäsen.

Poiketen siitä, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä säädetään, päätöksen toimiluvan peruuttamisesta tekee EKP YVM-asetuksen nojalla. Toimiluvan peruuttamiseen sovelletaan lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ää.

9 §

Toimilupavaatimuksista ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle tämän luvun ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset vaatimukset toimiluvan myöntämisestä. Ilmoitusvelvollisuudesta EKP:lle säädetään YVM-asetuksessa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa ja päätöksissä.

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

Sallittu liiketoiminta

1 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankille sallittua liiketoimintaa on:

- 1) talletusten ja muiden takaisinmaksettavien varojen hankkiminen yleisöltä;
- 2) muu varainhankinta;
- 3) luotonanto ja rahoitustoiminta sekä muu rahoituksen järjestäminen;
- 4) rahoitusleasing;
- 5) maksupalvelu ja muu maksuliike;

6) sähköisen rahan liikkeeseenlasku, siihen liittyvä tietojenkäsittely ja tietojen tallentaminen sähköiselle tietovälineelle muun yrityksen lukuun;

7) maksujen periminen;

8) valuutanvaihto;

9) notariaattitoiminta;

10) arvopaperikauppa ja muu arvopaperitoiminta;

11) takaustoiminta;

12) luottotietotoiminta;

13) asuntosäästötoimintaan liittyvä asunto-osakkeiden ja -osuuksien sekä asuinkiinteistöjen välitys;

14) muu 1—13 kohdassa tarkoitettuun toimintaan verrattava tai niihin läheisesti liittyvä toiminta.

Talletuspankki saa lisäksi hoitaa postipalveluja postitoimiluvan haltijan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti sekä tarjota talletuspankin kanssa samaan konserniin tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvalla yritykselle sen hallintoon liittyviä palveluja.

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako talletuspankki sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja.

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisö saa harjoittaa tämän luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua liiketoimintaa lukuun ottamatta talletusten hankkimista yleisöltä. Luottoyhteisö saa vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia vain maksupalveluiden tarjoamisen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Luottoyhteisö voi harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Kiinnitysluottopankkitoiminnasta säädetään kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa.

Luottoyhteisön yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako luottoyhteisö sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n mukaisia sijoituspalveluja.

Luottoyhteisön maksupalvelun tarjoamista varten tilille vastaanottamiin vaadittaessa takaisinmaksettaviin varoihin sovelletaan, mitä 15 luvun 6—10 §:ssä säädetään talletuksesta.

3 §

Kiinteistöjen omistamista koskeva rajoitus

Luottolaitos saa sijoittaa kiinteistöihin sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin enintään määrän, joka vastaa 13 prosenttia luottolaitoksen taseen loppusummasta. Luottolaitoksen omistamiin kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin rinnastetaan edellä tarkoitettua osuutta laskettaessa luottolaitoksen kiinteistöyhteisölle antamat luotot ja sen puolesta antamat takaukset samassa suhteessa kuin luottolaitoksen omistamat kiinteistöyhteisön osakkeet tai osuudet ovat kiinteistöyhteisön osake- tai osuuspääomasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua suhdelukua laskettaessa ei oteta huomioon kiinteistöjä eikä kiinteistöyhteisön osakkeita tai osuuksia, jotka:

- 1) ovat joutuneet luottolaitoksen haltuun maksamatta jääneen saamisen vakuutena; tai
- 2) on vuokrattu rahoitustoiminnan yhteydessä ja joiden arvon alenemisesta johtuva riski on olennaisilta osiltaan siirretty sopimuksin vuokralleottajalle.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 1 momentissa säädetystä vaatimuksesta.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle tiedot, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä säädetyn rajoituksen valvomiseksi. Finanssivalvonta voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitus on tehtävä.

4 §

Konsolidoitua kiinteistönomistusta koskeva rajoitus

Konsolidointiryhmän emoyrityksen ja konsolidointiryhmän tytäryritysten yhteenlaskettu 3 §:ssä tarkoitettu kiinteistönomistus ei saa

ylittää määrää, joka on 13 prosenttia emoyrityksen konsolidoidun taseen loppusummasta.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua konsolidoitua suhdelukua siihen ei sisällytetä luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvalla kiinteistöyhteisölle annettuja luottoja eikä tällaisen kiinteistöyhteisön puolesta annettuja takauksia, jos kiinteistöyhteisö yhdistellään konsolidoituun taseeseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu luottolaitoksen konsolidoitu tase laaditaan konsolidointiryhmän emoyrityksen ja konsolidointiryhmän tytäryritysten taseiden yhdistelmänä noudattaen, mitä kirjanpitolaissa ja 12 luvun 10 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää poikkeuksen 1 momentin vaatimuksista.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen tai 1 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle tiedot, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä säädetyn rajoituksen valvomiseksi. Finanssivalvonta voi antaa valvonnan kannalta tarkempia määräyksiä tämän pykälän mukaisen ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitukset on tehtävä.

5 §

Rahalainan antamista koskevien osuuskuntalain säännösten soveltaminen

Osuuskuntalain (421/2013) 16 luvun 11 §:ää ei sovelleta luottolaitokseen eikä sen konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen.

6 §

Omien ja konserniyritysten osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankinnan rahoittaminen ja pantiksi ottaminen

Luottolaitos saa antaa lainaa omien ja emoyrityksensä osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen sekä ottaa niitä pantiksi 2—4 momentissa säädetyn rajoituksen. Vakuu-

den asettaminen luottolaitoksen varoista edellä tarkoitetun lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin, osuuskuntalain 16 luvun 11 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, jos lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen tavanomaiseen liiketoimintaan ja jos laina on annettu taikka pantti otettu luotto- tai rahoituslaitoksen toiminnassa noudatuin tavanomaisin ehdoin.

Luottolaitos saa ottaa pantiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lainan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan 10 prosenttia lainan antaneen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

Luottolaitos ei saa antaa luottoa samaan konsolidointiryhmään kuulumattomalle konserniyritykselle konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien hankkimiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen.

Mitä tässä pykälässä säädetään osakkeista ja osuuksista, sovelletaan myös kantarahasto-osuuksiin, sijoitusosuuksiin, pääomasijoituksiin, pääomalainoihin, debenttureihin ja muihin sitoumuksiin, joilla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla veloilla.

Luottolaitoksen rahoittamien tai vakuudeksi ottamien omien tai samaan konsolidointiryhmään kuuluvien rahoitusvälineiden lukemisesta luottolaitoksen omiin varoihin säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 28, 52 ja 63 artiklassa.

7 §

Arvopaperistettujen omaisuuserien hankintaa koskevat rajoitukset

Luottolaitos saa hankkia arvopaperistettuja omaisuuseriä ainoastaan EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyin rajoituksin.

Toiminnan yleinen valvottavuus

8 §

Liiketapahtumien kirjaaminen

Luottolaitoksella on oltava sellainen kirjainpitojärjestelmän ja muiden tietojärjestelmien kuvaus ja luottolaitoksen on kirjattava liiketapahtumansa siten, että Finanssivalvonta voi riittävästi todentaa niiden tietojen oikeellisuuden, jotka luottolaitoksen on lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten mukaan ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

9 §

Toimipaikat

Luottolaitoksella on oltava Suomessa pääkonttori ja vähintään yksi kiinteä toimipaikka.

10 §

Asiamiehen käyttäminen ja muu merkittävän toiminnon ulkoistaminen

Luottolaitos voi harjoittaa liiketoimintaansa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittäviä toimintojaan, jos se ei haittaa luottolaitoksen riskien hallintaa, sisäistä valvontaa eikä muuten merkittävästi luottolaitoksen liiketoiminnan hoitamista.

Toiminto on luottolaitoksen liiketoiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti luottolaitoksen toimintaa koskevien lakien tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka luottolaitoksen toimiluvan ehtojen noudattamista, luottolaitoksen taloudellista asemaa tai liiketoiminnan jatkuvuutta.

Merkittävän toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Luottolaitoksen, joka toimiluvan myöntämisen jälkeen aikoo harjoittaa liiketoimintaa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittävän toiminnon muulle kuin samaan konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvalle, on ilmoitettava ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Luottolaitoksen ja ulkoistettua toimintaa hoitavan välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen sisälöstä.

Edellä 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos asiamies tai muu ulkoistettua toimintaa hoitava kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään.

Luottolaitoksen tarjoamien sijoituspalvelujen ulkoistamisesta säädetään sijoituspalvelulaissa.

11 §

Ulkoistamisen edellytykset

Luottolaitoksen on huolehdittava siitä, että se saa ulkoistettua toimintaa hoitavalta jatkuvasti luottolaitoksen viranomaisvalvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot, sekä siitä, että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen Finanssivalvonnalle ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisölle, jos luottolaitos on keskusyhteisön valvonnassa.

12 §

Luottolaitoksen sidonnaisuus

Luottolaitoksella ei saa olla merkittävää sidosta sellaiseen luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, johon sovellettavat Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset

estävät luottolaitoksen tehokkaan valvonnan, eikä muuhunkaan tahoon, jos merkittävä sidos on muuten omiaan estämään luottolaitoksen tehokasta valvontaa.

Merkittävällä sidoksella tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.

13 §

Määräysvallan hankkiminen ulkomaisessa yrityksessä

Luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa muussa ulkomaisessa yrityksessä kuin ulkomaisessa ETA-luottolaitoksessa, ulkomaisessa ETAsijoituspalveluyrityksessä, ulkomaisessa ETA-maksulaitoksessa, ulkomaisessa ETArahastoyhtiössä, ulkomaisessa ETAvaihtoehtorahastojen hoitajassa tai ulkomaisessa ETA-vakuutusyhtiössä, ellei yritys ole ilmoittanut siitä etukäteen Finanssivalvonnalle taikka jos Finanssivalvonta on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädetyssä ajassa.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

14 §

Luottolaitoksen kuuluminen ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Jos luottolaitos kuuluu sellaiseen konsolidointiryhmään, jonka ylin emoyritys sijaitsee muussa kuin ETA-valtiossa, luottolaitoksen toimiluvan edellytyksenä on, että:

1) ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko konsolidointiryhmää vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään; tai

2) voidaan osoittaa, että konsolidoitu vaka-
varaisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit,
konsolidointiryhmän sisäinen valvonta ja ris-
kienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön
omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus
vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia.

Finanssivalvonnan on tehtävä päätös siitä,
täyttääkö luottolaitos 1 momentin mukaiset
vaatimukset, jos luottolaitoksella ei ole emoy-
ritystä toisessa ETA-valtiossa ja luottolai-
toksen taseen loppusumma on suurempi kuin
luottolaitoksen emoyrityksen minkään toisen
sellaisen ulkomaisen tytärluottolaitoksen tai
suomalaiseen sijoituspalveluyritykseen rin-
nastettavan ulkomaisen tytäryrityksen taseen
loppusumma, jonka kotipaikka on toisessa
ETA-valtiossa.

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa
tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydettävä
siitä lausunto 1 momentissa tarkoitettuun
konsolidointiryhmään kuuluvien, toisessa
ETA-valtiossa säänneltyjen ulkomaisten
luottolaitosten tai suomalaiseen sijoituspalve-
luyritykseen rinnastettavien ulkomaisten yri-
tysten valvonnasta vastaavilta ulkomaan vi-
ranomaisilta ja Euroopan pankkiviranomai-
selta. Finanssivalvonnan on lisäksi tehtyään
päätöksen ilmoitettava siitä näille viranomai-
sille, Euroopan komissiolle ja, jos konsoli-
dointiryhmään kuuluu suomalaiseen sijoitus-
palveluyritykseen rinnastettava ulkomainen
yritys, jonka kotipaikka on toisessa ETA-
valtiossa, Euroopan arvopaperimarkkinavi-
ranomaiselle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta
luottolaitokseen, jonka konsolidoidusta val-
vonnasta vastaa toisen ETA-valtion valvon-
taviranomainen, jos tämä viranomainen on
katsonut, että konsolidointiryhmä täyttää
1 momentissa säädetty edellytykset.

Mitä 1 ja 3 momentissa säädetään konsoli-
dointiryhmästä ja konsolidoidusta valvonnas-
ta, sovelletaan vastaavasti rahoitus- ja vakuu-
tusryhmittymään ja sen valvontaan.

15 §

Sisäiset liiketoimet

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finansi-
valvonnalle sellaisista liiketoimista, joissa

yhtenä osapuolena on luottolaitos ja toisena
osapuolena on:

1) yritys, joka kuuluu luottolaitoksen kans-
sa samaan konserniin tai on luottolaitoksen
tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan
yrityksen kirjanpitolaissa tarkoitettu omis-
tusyhteisyrittäjä;

2) sellainen luottolaitoksen tai sen kanssa
samaa konserniin kuuluvan muun työnanta-
jayrityksen perustama eläkesäätiölaissa
(1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, jonka
toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat työn-
antajayrityksen palveluksessa;

3) vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoi-
tettu eläkekassa, jonka toimintapiirissä voivat
olla luottolaitoksen tai sen kanssa samaan
konserniin kuuluvan muun työnantajayrityk-
sen palveluksessa olevat henkilöt.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on
tehtävä vähintään neljännesvuosittain sellai-
sista liiketoimista, joiden arvo tai, jos keske-
nään samanlaisia liiketoimia on tehty tässä
momentissa tarkoitettuna ajanjaksona useita,
niiden yhteenlaskettu arvo ylittää miljoona
euroa tai viisi prosenttia liiketoimen osapu-
olena olevan luottolaitoksen omista varoista,
jollei Finanssivalvonta hyväksy korkeampaa
ilmoitusrajaa.

Tässä pykälässä tarkoitettuja liiketoimia ei
saa tehdä ehdoin, jotka poikkeavat toisistaan
riippumattomien osapuolten välillä samanlai-
sissa liiketoimissa yleisesti noudatetuista eh-
doista. Mitä tässä momentissa säädetään, ei
sovelleta konserniyritysten tarvitsemien hal-
linnollisten palvelujen hankkimiseen konser-
niin kuuluvalta yritykseltä eikä emoyrityksen
tytäryritykselle myöntämiin pääoma- ja de-
bentuurilainoihin, jotka ovat tarpeen tytäryri-
tyksen pääomarakenteen vahvistamiseksi, ei-
kä muuhunkaan tytäryrityksen rahoittami-
seen silloin, kun tytäryritys on samaan kon-
solidointiryhmään kuuluva yritys tai samaan
rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluva
rahoitus- tai vakuutusalan yritys ja emoyritys
huolehtii yleisesti konsolidointiryhmän tai
ryhmittymän varainhallinnasta.

Finanssivalvonta voi antaa valvonnan kan-
nalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tässä
pykälässä tarkoitettujen liiketoimien ilmoit-
tamisesta.

Varautuminen poikkeusoloihin

16 §

Varautumisvelvollisuus

Luottolaitoksen tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muilla toimilla.

17 §

Varautumisesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos 16 §:stä aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä luottolaitoksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta.

6 luku

Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen Suomeen ja kotipaikan siirto ulkomaille

1 §

Sivuliikkeen perustaminen ETA-valtioon

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun ETA-valtioon, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoitukseen on liitettävä tiedot harjoitettavaksi aiotusta toiminnasta sekä sivuliikkeen hallintoon liittyvät tiedot. Sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen on ilmoitettava, miten sen muualla kuin Suomessa olevan sivuliikkeen asiakkaina olevien sijoittajien saamiset on turvattu.

Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava ne edelleen asianomaisen valtion vastaavalle valvontaviranomaiselle sekä samalla ilmoitettava tiedot luottolaitoksen omien varojen määrästä, vakavaraisuussuhteesta, tallettajien suojana olevasta vakuusjärjestelmästä, sijoittajien suojaksi tarkoitettusta suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta sekä muut tiedot, jotka ovat tarpeen sivuliikkeen toiminnan aloittamiseksi. Ilmoituksesta on annettava tieto luottolaitokselle.

Finanssivalvonnan on kieltäydyttävä 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä, jos se havaitsee, että luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto eivät täytä luottolaitokselle tässä laissa säädettyjä vaatimuksia. Sivuliikettä ei voida perustaa, jos Finanssivalvonta on kieltäytynyt tekemästä ilmoitusta. Finanssivalvonnan on ilmoitettava kieltäytymistä koskevasta päätöksestä Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ja 1 momentissa tarkoitetun ETA-valtion valvontaviranomaiselle kirjallisesti 1 momentissa tarkoitettujen tietojen muutoksista vähintään kuukautta ennen niiden toteuttamista.

2 §

Sivuliikkeen perustaminen valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun kuin ETA-valtioon, on haettava lupa sivuliikkeen perustamiseen Finanssivalvonnalta. Lupa on myönnettävä, jos sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä ja jos sivuliikkeen perustaminen ei luottolaitoksen hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan luottolaitoksen toimintaa. Lupahakemuksesta on pyydettävä Suomen Pankin lausunto. Finanssivalvonnalla on oikeus luvan hakijaa kuultuaan asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

3 §

Sivuliikkeen toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Sivuliikkeen toiminnan rajoittamisesta ja kieltämisestä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 27 ja 57 §:ssä.

4 §

Palveluiden tarjoaminen

Luottolaitoksen, joka aikoo tarjota 5 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita jonkin muun ETA-valtion alueella perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, mitä palveluita se tarjoaa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava tieto asiasta 1 momentissa tarkoitettua valtion valvontaviranomaiselle sekä liitettävä mukaan oma ilmoituksensa siitä, kattaako luottolaitoksen toimilupa Suomessa kyseiset palvelut.

5 §

Konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus ja palvelujen tarjoamisoikeus

Luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva suomalainen rahoituslaitos voi täytettyään ETA-valtiossa sivuliikkeen perustamiselle tai palvelujen tarjoamiselle asetetut edellytykset perustaa sivuliikkeen tai muutoin tarjota palveluja ETA-valtioon. Sivuliikkeen perustamisessa ja palvelujen tarjoamisessa noudatetaan 1 ja 4 §:ää.

Finanssivalvonnan on tarkastettava 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttyminen ja rahoituslaitoksen täyttäessä edellytykset annettava asiasta todistus.

Rahoituslaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, jos rahoituslaitoksen olosuhteissa tapahtuu 1 momentissa tarkoitettuihin edellytyksiin vaikuttavia muutoksia. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle, jos rahoituslaitos ei enää täytä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä.

6 §

Kotipaikan siirto toiseen ETA-valtioon

Jos luottolaitos aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa tai eurooppaosuuskuntaasetuksen 7 artiklassa säädetään, luottolaitoksen on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tai eurooppaosuuskuntaasetuksen 7 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun luottolaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Jos luottolaitos aikoo kotipaikan siirron jälkeen jatkaa luottolaitostoimintaa Suomessa, siihen sovelletaan, mitä ulkomaisen luottolaitoksen toiminnasta Suomessa säädetään.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tai eurooppaosuuskuntalain (906/2006) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen eurooppayhtiölain 9 §:n 2 momentissa tai eurooppaosuuskuntalain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että luottolaitos ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai osuuskuntalain 20 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivää vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

II OSA

HALLINTO- JA OHJAUS

7 luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät

1 §

Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksella on oltava sen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavat ja oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan luottolaitoksen johtaminen tehokkaasti ja varovaisen liikeperiaatteiden mukaisesti sekä se, että luottolaitoksen hallitus voi tehokkaasti valvoa luottolaitoksen johtamista. Hallituksen on hyväksyttävä luottolaitoksen riskistrategia ja muut strategiset tavoitteet sekä huolehdittava siitä, että niiden noudattamista valvotaan luotettavasti.

Hallituksen on huolehdittava siitä, että luottolaitoksen sisäiset valvontajärjestelmät ovat luotettavia. Näihin kuuluvat ainakin taloudellista raportointia, taloutta, toimintaa, luottolaitosta koskevan sääntelyn ja sisäisten toimintaperiaatteiden sekä luottolaitoksen tiedonantovelvollisuuden täyttämistä koskevat menettelytavat, niiden noudattaminen ja valvonta. Luottolaitoksen riskinoton ja riskienhallintajärjestelmien on täytettävä 9 luvun vaatimukset.

Luottolaitoksen johtamisessa ja toiminnassa tehtävät on eriytettävä siten, että eturistiriidat, jotka voivat vaarantaa laitoksen johtamisen tehokkaasti ja varovaisen liikeperiaatteiden mukaisesti, vältetään. Luottolaitoksen hallituksen puheenjohtaja ei saa ilman Finanssivalvonnan lupaa olla samanaikaisesti saman luottolaitoksen toimitusjohtaja, ellei luottolaitoksella ole hallintoneuvostoa, jonka tehtäväksi on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu muuten hallitukselle kuuluvat tehtävät.

Hallituksen on arvioitava säännöllisesti luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmien tehokkuutta ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin puutteiden korjaamiseksi.

Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, tämän luvun säännökset hallituksesta koskevat hallintoneuvostoa siinä laajuudessa, kuin sille on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu muuten hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta ja sen hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, sovelletaan luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen, sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen sekä luottolaitoksen konsolidointiryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmiin.

2 §

Luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen hallituksella on oltava sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Luottolaitoksen on käytettävä riittävästi voimavaroja hallituksen jäsenten perehdyttämiseen tehtävänsä.

Hallituksen on hyväksyttävä luottolaitokselle toimintaperiaatteet, joilla edistetään hallituksen kokoonpanon monimuotoisuutta. Hallituksen on hyväksyttävä luottolaitokselle tavoite sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta hallituksessa sekä laadittava toimintaperiaatteet, joilla tavoite saavutetaan ja ylläpidetään.

Hallituksen työ on järjestettävä siten, ettei hallituksen yksittäinen jäsen tai jäsenten vähemmistö epäasianmukaisesti tai luottolaitoksen edun vastaisesti vallitse hallituksen päätöksentekoa. Hallituksen yksittäisen jäsenen on toimittava tehtävänsä siten, että hallitus voi täyttää tehtävänsä ja riippumattomasti valvoa toimivan johdon toimintaa.

3 §

Nimitysvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä tai osakkeenomistajien nimeämistä henkilöistä koostuva nimitysvaliokunta.

ta. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava nimitysvaliokunta.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta tai hallituksen jäsenet valitsevaa elintä jäsenten sekä toimivan johdon ehdollepanoa ja valintaa koskevista asioista. Valiokunnan jäsen ei saa toimi- tai palvelussuhteessa osallistua sellaisen luottolaitoksen tai yrityksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin.

Nimitysvaliokunnan on avustettava hallitusta tai muuta hallituksen jäsenet valitsevaa elintä ainakin seuraavissa asioissa:

1) hallituksen työskentelylle tarpeellisten tietojen ja taitojen, kokemuksen, monimuotoisuuden sekä jäsenyyden vaatiman ajan arviointi, uusien jäsenten tehtäväkuvien ja vaadittavien valmiuksien määrittely sekä jäsen ehdokkaiden etsiminen;

2) hallituksen kokoonpanon, työskentelyn sekä hallituksen yksittäisten jäsenten työskentelyn arviointi;

3) toimivan johdon valintaperusteiden ja valintamenettelyn arviointi;

4) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden edistäminen.

Edellä 3 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettujen arviointien on tehtävä säännöllisesti, 2 kohdassa tarkoitettu arviointi kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Jos nimitysvaliokuntaa ei ole tai sille ei anneta hoidettaviksi tässä pykälässä säädettyjä tehtäviä, niistä vastaa hallitus tai hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin nämä tehtävät yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan kuuluvat hallintoneuvostolle.

4 §

Luottolaitoksen johdon luotettavuus- ja pätevyysvaatimukset

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen ja toimivaan johtoon kuuluvan tulee olla luotettava ja hyvämaineinen henkilö, joka ei ole konkurssissa taikka liiketoimintakiellossa, ja jonka toimikelpoisuutta ei ole muutenkaan rajoitettu.

Luotettavana ja hyvämaineisenä ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävän vastaanottohetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa luottolaitoksen johtoon kuuluvan päätösvallan käyttämistä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenellä ja toimivaan johtoon kuuluvalla tulee olla luottolaitoksen liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä sekä johtamisesta sellainen osaaminen ja kokemus kuin henkilön tehtävään sekä luottolaitoksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden on tarpeen.

Luottolaitoksen on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettua johtoa koskevista muutoksista.

5 §

Luottolaitoksen johdon ajankäyttö

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja muun toimivaan johtoon kuuluvan on käytettävä riittävästi aikaa tässä laissa säädettyjen ja muiden tehtävään kuuluvien velvollisuuksiensa hoitamiseen. Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan hallituksen jäsenyyksien enimmäismäärän ja heidän muiden tehtäviensä arvioinnissa on otettava huomioon ainakin jäsenen ja toimitusjohtajan henkilökohtaiset olosuhteet sekä luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus.

Jäljempänä 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään luottolaitokseen päätoimisessa

toimi- tai palvelussuhteessa oleva hallituksen jäsen taikka toimitusjohtaja saa pitää enintään kaksi muunlaista hallituksen jäsenyyttä ja muussa kuin päätoimisessa toimi- tai palvelussuhteessa oleva hallituksen jäsen enintään neljä hallituksen jäsenyyttä.

Yhdeksi johtotehtäväksi lasketaan hallituksen jäsenyydet tai toimitusjohtajuudet:

1) samaan konsolidointiryhmään tai samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä; ja

2) yrityksissä, joista luottolaitoksella on EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 36 alakohdassa tarkoitettu huomattava omistusosuus.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, ei sovelleta hallituksen jäseneen, joka on valittu luottolaitoksen johtoon valtion edustajana eikä hallituksen jäsenyyteen tai toimitusjohtajuuteen asunto-osakeyhtiössä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa keskinäisessä kiinteistöosakeyhtiössä, aatteellisessa tai taloudellisessa yhdistyksessä tai muussa sellaisessa yrityksessä, jonka pääasiallinen tarkoitus on muu kuin voiton tuottaminen osakkeen- tai osuudenomistajille, jos tehtävä ei vaaranna 1 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, ei sovelleta hallituksen jäseneen, joka on henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetussa laissa (725/1990) tarkoitettu henkilöstön edustaja.

Finanssivalvonta voi antaa luvan hallituksen jäsenelle ja toimitusjohtajalle vastaanottaa yhden lisäjäsenyyden 2 momentissa säädettyjen enimmäismäärien lisäksi, jos se ei vaaranna 1 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista. Finanssivalvonnan on ilmoitettava antamastaan poikkeusluvasta Euroopan pankkiviranomaiselle.

6 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Luottolaitoksella on oltava menettelytavat, joita noudattamalla luottolaitoksen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa luottolaitoksen sisällä riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta. Ilmoi-

tuksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilötiedot on salassa pidettäviä, jollei laissa toisin säädetä.

Luottolaitoksen on säilytettävä edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin. Tietosuojavaltuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

Luottolaitoksen tulee toteuttaa asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet ilmoitusten tekijöiden suojelemiseksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä luottolaitoksessa.

7 §

Tietojen saatavilla pito internetissä

Luottolaitoksen on pidettävä saatavilla internetsivustollaan selostus siitä, miten se noudattaa tämän luvun 1—5 §:n säännöksiä.

8 luku

Palkitseminen

1 §

Säännösten soveltaminen

Tämän luvun säännöksiä sovellettaessa on otettava huomioon luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän koko, oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne sekä toiminnan laatu,

laajuus ja monimuotoisuus sekä kunkin palkkionsaajan tehtävät ja vastuut.

Tämän luvun 11 ja 12 §:n säännöksiä sovelletaan ainoastaan sellaisia henkilöitä koskeviin palkitsemisjärjestelmiin, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan. Tällaisia henkilöitä ovat:

- 1) toimitusjohtaja ja muu toimiva johto;
- 2) muu henkilö, jonka ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan;
- 3) henkilö, joka työskentelee 6 §:ssä tarkoitetuissa luottolaitoksen sisäisissä valvontatoiminnoissa;
- 4) muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä.

Luottolaitoksen on ylläpidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Tämän luvun 14 §:ää sovelletaan palkitsemiseen vain valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/1992) tarkoitettua valtion tukea saavassa luottolaitoksessa.

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen sekä talletuspankkien yhteenliittymään ja sen keskusyhteisöön.

Mitä tämän luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään yhtiökokouksesta sovelletaan myös muuhun luottolaitoksessa ylintä päätösvaltaa käyttävään toimielimeen ja sen jäseniin.

Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, tässä luvussa säädettyistä hallituksen tehtävistä vastaa hallintoneuvosto siinä laajuudessa, kuin hallintoneuvostolle on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

2 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan

- 1) *palkitsemisjärjestelmällä* päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita luottolaitos noudattaa toimitusjohtajan ja henkilöstön palkitsemisessa;

- 2) *palvelussuhteella* työsuhdetta ja toimitusjohtajan tai vastaavassa asemassa olevan toimitusuhdetta laitoksen ja palkkionsaajan välillä;

- 3) *palkkiolla* palvelussuhteeseen perustuva palkkaa tai muuta taloudellista etuutta, mukaan lukien 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu palvelussuhteen päättymisestä maksettava korvaus sekä sellainen eläke-etuus, jonka kustantaminen ei ole laitoksen lakisääteinen velvollisuus;

- 4) *muuttuvalla palkkiolla* palkkionsaajan suoritukseen taikka taloudellisiin tai muihin tekijöihin sidottua palkkiota, joka ei ole kiinteä;

- 5) *kiinteällä palkkiolla* tiettyyn ajanjaksoon tai muuhun suorituksesta tai tuloksesta riippumattomaan tekijään sidottua palkkaa ja muuta palkkiota;

- 6) *palkkionsaajalla* sitä, jonka palvelussuhteen perusteella palkkio maksetaan;

- 7) *ansaintajaksolla* ajanjaksoa, jonka aikana tehdyn työsuorituksen tai ajanjaksoon kohdistuvan muun tekijän perusteella luottolaitoksen palkkionsaajalle maksettava muuttuva palkkio määritellään;

- 8) *lykkäysajalla* ansaintajakson jälkeistä ajanjaksoa, jonka päätyttyä palkkionsaajalle syntyy oikeus muuttuvaan palkkioon tai, jos palkkio maksetaan osina, palkkion osaan, tässä luvussa säädetyn edellytyksin sekä luottolaitoksen mahdollisesti asettamien muiden ehtojen toteutuessa;

- 9) *odotusajalla* palkitsemisjärjestelmässä määrättyä ajanjaksoa, ja jos kyseiseen palkkioon kohdistuu lykkäysaika, lykkäysajan jälkeistä ajanjaksoa, jonka aikana palkkionsaaja ei voi vielä määrätä hänelle muuna kuin rahana maksettavasta palkkiosta.

3 §

Palkitsemisjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksen palkitsemisjärjestelmien tulee olla laitoksen ja sen konsolidointiryhmän liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastata laitoksen ja sen konsolidointiryhmän pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmien tulee olla sopusoinnussa laitoksen ja sen konsolidointi-

ryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä.

Palkitsemisjärjestelmät eivät saa kannustaa riskinottoon, joka ylittää laitoksen ja sen konsolidointiryhmän riskinkantokyvyn perusteella päätetyn tai muuten kestävän riskitason.

4 §

Palkitsemisjärjestelmien valvonta

Luottolaitoksen hallituksen on päätettävä laitoksessa sovellettavien palkitsemisjärjestelmien yleiset periaatteet laitoksen toimivaa johtoa ja koko henkilöstöä varten sekä säännöllisesti valvottava ja arvioitava palkitsemisjärjestelmien toimivuutta ja päätettyjen toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen noudattamista. Luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyrityksen hallituksen on valvottava, että palkitsemisjärjestelmiä koskevia tämän luvun säännöksiä noudatetaan koko konsolidointiryhmässä.

Palkitsemisjärjestelmiä on hallinnoitava siten, että voidaan välttää sellaiset eturistiriidat, jotka voivat vaarantaa laitoksen tai sen konsolidointiryhmän liiketoiminnan hoitamisen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti.

Laitoksen tai sen konsolidointiryhmän sisäisen, liiketoiminnoista riippumattoman valvontatoiminnon on vähintään kerran vuodessa todennettava, että hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on noudatettu.

5 §

Palkitsemisvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä on oltava hallituksen jäsenistä koostuva palkitsemisvaliokunta, jonka tehtävänä on avustaa luottolaitoksen hallitusta palkitsemisjärjestelmien hallinnointia ja ohjausta koskevissa päätöksissä. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talle-

tuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava palkitsemisvaliokunta.

Valiokunnan kokoonpano ja työskentely on järjestettävä niin, että valiokunta kykenee riippumattomasti arvioimaan palkitsemisjärjestelmien kannusteita ja muita vaikutuksia riskien, pääoman ja maksuvalmiuden hallintaan. Valiokunnan on suorittaessaan tehtäviään otettava huomioon osakkeenomistajien, sijoittajien ja luottolaitoksen muiden sidosryhmien pitkän aikavälin etu sekä yleinen etu. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja ja jäsenet eivät saa palvelussuhteessa osallistua sellaisen luottolaitoksen tai yrityksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Jos hallituksen jäsenenä on henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetussa laissa tarkoitettuja henkilöstön edustajia, vähintään yksi heistä on nimettävä palkitsemisvaliokunnan jäseneksi.

Jos palkitsemisvaliokuntaa ei ole tai sille ei anneta hoidettaviksi tässä pykälässä mainittuja tehtäviä, niistä vastaa hallitus tai hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin nämä tehtävät yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan kuuluvat hallintoneuvostolle.

6 §

Valvontatoiminnoissa työskentelevät henkilöt ja heidän palkitsemisensä

Luottolaitoksen sisäisissä valvontatoiminnoissa vastuullisessa asemassa olevien henkilöiden palkitsemista valvoo luottolaitoksen tai, jos se kuuluu konsolidointiryhmään, konsolidointiryhmän emoyrityksen hallitus tai palkitsemisvaliokunta.

Valvontatoiminnossa työskentelevän henkilön palkitsemisen tulee määräytyä valvontaa varten määriteltyjen tavoitteiden toteutumisen perusteella eikä saa olla riippuvainen sen liiketoimintayksikön tuloksesta, jota henkilö valvoo.

7 §

Kiinteiden ja muuttuvien palkkioiden välinen suhde

Kiinteän ja muuttuvan palkkion määräytymisperusteiden on selvästi erotuttava toisis-

taan. Kiinteän palkkion on ensisijaisesti määrädyttävä henkilön ammatillisen kokemuksen, tehtävänkuvan ja vastuun perusteella. Muuttuvan palkkion tulee heijastaa luottolaitoksen kestävä ja riskipainotettua tulosta sekä palkkionsaajan henkilökohtaista suoritusta, joka ylittää hänen tehtävämukaisen normaalin suoritustasonsa.

Luottolaitoksen on määrättävä kiinteiden ja muuttuvien palkkioiden välinen kohtuullinen suhde sekä se, kuinka suuriksi muuttuvat palkkiot voivat nousta. Palkitsemisjärjestelmän ehtojen on oltava sellaiset, että luottolaitos voi päättää muuttuvan palkkion jättämisestä maksamatta joko kokonaan tai osittain tässä luvussa tai palkitsemisjärjestelmässä määritellyillä muilla edellytyksillä sekä päättää palkkion maksamisesta 12 §:ssä tarkoitetuilla rahoitusvälineillä ja lykätä palkkion maksamista 11 §:ssä tarkoitetuilla tavoilla. Palkkionsaajan kiinteän palkkion on oltava riittävän suuri, jotta muuttuvan palkkion mahdollinen maksamatta jättäminen ei muodostu palkkionsaajalle kohtuuttomaksi.

Muuttuvan palkkion osuus ei saa ylittää 100 prosenttia kunkin palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä, ellei luottolaitoksen yhtiökokous toisin pääte. Yhtiökokous ei kuitenkaan saa hyväksyä suurempaa muuttuvien palkkioiden osuutta kuin 200 prosenttia kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

8 §

Muuttuvien palkkioiden suurta enimmäisosuutta koskeva yhtiökokouksen päätöksenteko

Yhtiökokoukselle 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua päätöstä varten tehtävän ehdotuksen on oltava riittävästi yksilöity ja siinä on perusteltava, miksi korkeampi muuttuvien palkkioiden enimmäisosuus olisi hyväksyttävä. Ehdotuksessa on selostettava ainakin se, mikä on päätöksen piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä ja vastuualueet sekä päätöksen vaikutus luottolaitoksen vakavaraisuuteen. Tässä pykälässä tarkoitettu ehdotuksesta on mainittava yhtiökokouksessa.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle yhtiökokoukselle tehtävästä eh-

dotuksesta viipymättä sen jälkeen, kun ehdotuksen tekemisestä on päätetty tai ehdotus on tullut luottolaitoksen tietoon. Luottolaitoksen hallituksen on viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta tai viipymättä sen jälkeen, kun ehdotus on tullut luottolaitoksen tietoon, annettava Finanssivalvonnalle lausunto siitä, onko ehdotuksen hyväksyminen sen mielestä ristiriidassa EU:n vakavaraisuusasetuksen ja erityisesti riittäviä omia varoja koskevien vaatimusten kanssa.

Jos luottolaitoksen yhtiökokouksessa on edustettuna vähintään puolet yhtiön kaikista osakkeista, yhtiökokouksen päätökseksi tulee mielipide, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. Jos yhtiökokouksessa on edustettuna vähemmän kuin puolet yhtiön kaikista osakkeista, yhtiökokouksen päätökseksi tulee mielipide, jota on kannattanut vähintään kolme neljäsosaa annetuista äänistä.

Osakkeenomistaja, jota tässä pykälässä tarkoitettu päätös koskee, tai hänen asiamiehensä, ei saa äänestää asiassa, paitsi jos päätös koskee luottolaitoksen kaikkia osakkeenomistajia.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle viipymättä tässä pykälässä tarkoitettu yhtiökokouksen päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä Euroopan pankkivalvontaviranomaiselle.

9 §

Muuttuvia palkkioita koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen on noudatettava muuttuvan palkkion määräytymisessä ja maksamisessa tässä pykälässä olevia vaatimuksia.

Muuttuvan palkkion on perustuttava kokonaisarvioon palkkionsaajan ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta sekä luottolaitoksen ja, jos laitos kuuluu konsolidointiryhmään, konsolidointiryhmän, kokonaistuloksesta ja sen kehittymisestä; suoritusta arvioitaessa on otettava huomioon taloudelliset ja muut tekijät sekä se, miten suoritus tai tulos on toteutunut pitkällä aikavälillä;

Suoritusarvioon perustuvien palkkioiden maksaminen palkkionsaajille on jaksotettava siten, että maksaminen on sopusoinnussa luottolaitoksen liiketoimintasyklin ja liike-

toimintariskien kanssa. Maksettavien palkkioiden määrissä on otettava huomioon ainakin arviointihetkellä tiedossa olevat sekä tulevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius;

Luottolaitoksen maksettavaksi tulevien palkkioiden kokonaismäärä ei saa olla niin suuri, että se rajoittaa laitoksen pääomapohjan vahvistamista;

Palkkionsaajalle voi syntyä oikeus muuttuvaan palkkioon ja muuttuva palkkio voidaan maksaa hänelle ainoastaan, jos maksaminen ei vaaranna luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaista riittävää omien varojen määrää, ja että maksaminen on luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän, palkkionsaajan liiketoimintayksikön tuloksen sekä palkkionsaajan henkilökohtaisen suorituksen kannalta kokonaisuutena arvioiden perusteltua;

Oikeus muuttuvaan palkkioon voi syntyä palkkionsaajalle ja se voidaan maksaa hänelle vain, jos palkkionsaaja ei ole menetellyt luottolaitosta velvoittavien säännösten, ohjeiden tai luottolaitoksen määrittelemien toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen vastaisesti taikka teollaan tai laiminlyönnillään myötävaikuttanut tällaiseen menettelyyn. Muuttuva palkkio on myös voitava jättää maksamatta tai periä takaisin, jos kyseinen menettely tulee luottolaitoksen tietoon vasta palkkion määräytymisen tai maksamisen jälkeen. Määrittäessään ja soveltaessaan palkitsemisjärjestelmissään tässä momentissa olevia rajoituksia, luottolaitoksen on erityisesti otettava huomioon, onko palkkionsaajan menettely myötävaikuttanut merkittävien taloudellisten tappioiden syntymiseen ja onko palkkionsaajan menettely luottolaitoksen johtoa koskevien luotettavuus- ja pätevyysvaatimusten vastainen.

10 §

Palkitseminen siirtymätilanteissa

Luottolaitos voi sitoutua ehdottomaan muuttuvan palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palk-

kionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen. Kyseisen sitoutumisen ja palkkion maksamisen tulee kuitenkin olla sopusoinnussa laitoksen terveen ja vahvan pääomarakenteen sekä palkkionsaajan henkilökohtaisen suoritusvaatimuksen kanssa. Sitoumuksessa tarkoitettu palkkio tulee selkeästi erottaa harkinnanvaraisesta palkitsemisjärjestelmästä.

Luottolaitos saa sitoutua palkkionsaajan aiempaan palvelussuhteeseen perustuvaan tai sen kaltaiseen palkitsemisjärjestelmään vain, jos se on sopusoinnussa luottolaitoksen pitkän aikavälin etujen kanssa. Edellytyksen täyttymistä arvioitaessa luottolaitoksen on otettava huomioon uuden palvelussuhteen kannalta ainakin vanhan järjestelmän sitouttamisvaikutus sekä tämän luvun mukaiset maksamisen lykkäämistä ja takaisinmaksamista koskevat vaatimukset.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy enneaikaisesti, maksamisessa on otettava huomioon tässä luvussa säädetyt edellytykset ja maksamisperusteet on laadittava muutenkin sellaisiksi, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen tai moitittavan menettelyn palkitsemiseen.

11 §

Muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkääminen

Merkittävä osa, vähintään 40 prosenttia määritellystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on lykättävä sekä maksettava aikaisintaan 3—5 vuoden kuluessa ansaintajakson päättymisestä. Edellä tarkoitettua lykkäysajan pituutta määritettäessä luottolaitoksen on otettava huomioon sen liiketoimintasykli, liiketoiminnan luonne, riskit sekä kyseisen palkkionsaajan tehtävät ja vastuu. Jos muuttuvan palkkion osuus kiinteään ja muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on erityisen suuri, vähintään 60 prosenttia muuttuvasta palkkiosta on lykättävä vastaavalla tavalla. Jos lykättävä palkkio maksetaan eri lykkäysajoin useammassa erässä, palkkionsaajalle voi kertyä oikeus lykättävän palkkion yhteismäärään ai-

kaisintaan portaittain, samassa kokonaislykkäysajan kulumista vastaavassa suhteessa.

12 §

Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteis-suorituksena. Siihen on käytettävä tasapainoisesti osakkeita tai, jos luottolaitoksen osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, muita niihin rinnastettavia luottolaitoksen liikkeeseen laskemia EU:n vakavaraisuusasetuksen 52 ja 63 artiklassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä, jotka ovat vaihdettavissa ydinpääomaksi tai joiden kirjanpitoarvoa voidaan alentaa. Käytettyjen rahoitusvälineiden arvon on heijastettava luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen oman pääoman tai luottokelpoisuuden muutoksia.

Maksettaessa muuttuvia palkkioita tässä pykälässä tarkoitetuilla rahoitusvälineillä, niihin on liitettävä odotusaika, jonka pituus on sopusoinnussa 11 §:n mukaisesti määrättyjen lykkäysaikojen kanssa.

13 §

Kielletyt menettelyt

Luottolaitos ei saa maksaa muuttuvia palkkioita tavalla, jonka vaikutus rinnastuu tämän luvun säännösten vastaiseen menettelyyn.

Luottolaitoksen on vaadittava palkkionsaajaa sitoutumaan siihen, ettei hän käytä rahoitusvälineitä, vakuuttamista tai muita niihin rinnastuvia keinoja tässä luvussa tarkoitettuun palkitsemisjärjestelmään liittyvältä palkkionsaajan henkilökohtaiselta riskiltä suojautumiseen.

Finanssivalvonta voi rajoittaa tai kieltää tietyn rahoitusvälineen tai järjestelyn käyttämisen muuttuvien palkkioiden maksamiseen riippumatta siitä, sisältyykö se lykkäyksen

osuuteen vai ei, jos menettelyä voidaan pitää tämän luvun säännösten vastaisena.

14 §

Palkitseminen valtion tukea saavissa luottolaitoksissa

Jos muuttuvien palkkioiden maksaminen olisi ristiriidassa luottolaitoksen terveen ja vahvan pääomapolun sekä valtion tuen nopean takaisinmaksamisen kanssa, luottolaitos saa maksaa muuttuvina palkkioina yhteensä vain enintään määrän, joka vastaa määrättyä osuutta laitoksen nettotuotoista. Enimmäisosuudesta päättää luottolaitoksen hallituksen ehdotuksesta valtiovarainministeriö tilikaudeksi kerrallaan luottolaitoksen vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

Valtiovarainministeriö voi valtion tuen saamisen ehtona edellyttää, että luottolaitos muuttaa palkitsemisjärjestelmiään siten, että ne ovat sopusoinnussa 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten lisäksi luottolaitoksen hyvän riskienhallinnan ja kestävänsä taloudellisen aseman kanssa. Valtiovarainministeriö voi vastaavasti myös edellyttää, että luottolaitos rajoittaa luottolaitoksen johdolle maksettavia palkkioita ja kieltää kokonaan muuttuvien palkkioiden maksaminen luottolaitoksen johdolle, jos maksaminen ei täytä tässä pykälässä säädettyjä edellytyksiä tai jos palkkioiden maksaminen ei ole luottolaitoksen ja yleisen edun kannalta kokonaisuutena arvioiden perusteltua.

15 §

Tietojen saatavilla pito internetissä

Luottolaitoksen on pidettävä saatavilla internetsivustollaan selostus siitä, miten se noudattaa tämän luvun säännöksiä.

16 §

Finanssivalvonnan tehtävät palkitsemisjärjestelmien valvonnassa

Finanssivalvonnan on seurattava luottolaitosten palkitsemisjärjestelmien kehitystä ja niiden noudattamia käytäntöjä sekä annettava

palkitsemista koskevia tietoja Euroopan pankkivalvontaviranomaiselle tämän määräämässä muodossa. Finanssivalvonnan on vaadittava valvottaviltaan sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 450 artiklassa säädetään, tiedot:

1) niiden henkilöiden lukumäärä, joille luottolaitos maksanut palkkoja ja palkkioita vähintään 1 miljoona euroa tilikautta kohden;

2) kyseisten henkilöiden tehtäväkuvasta sekä siitä, millä liiketoiminta-alueella he työskentelevät;

3) palkkion jakautumisesta kiinteään ja muuttuvaan osaan ja palkkion lykkäämistä koskevat ehdot sekä muut keskeiset tiedot palkitsemisjärjestelmästä, joihin henkilöt kuuluvat.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta.

III OSA

TALOUDELLINEN ASEMA

9 luku

Riskien hallinta

1 §

Sisäisen pääoman riittävyyden arviointi

Luottolaitoksen on huolehdittava siitä, että sillä on jatkuvasti riittävä määrä omia varoja kattamaan luottolaitokseen kohdistuvat ja sen ulkoiseen toimintaympäristöön liittyvät riskit siten, kuin tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään. Luottolaitos ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa luottolaitoksen vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Tämän varmistamiseksi luottolaitoksella on oltava terveet, kattavat ja tehokkaat strategiat ja menettelytavat, joiden avulla se arvioi, seuraa ja ylläpitää sisäisen pääoman määrää, laatua ja jakautumista.

Luottolaitoksen on arvioitava säännöllisesti 1 momentissa tarkoitettuja strategioita ja menettelytapoja, jotta ne pysyvät luottolaitoksen liiketoiminnan laatuun, laajuuteen ja moni-

muotoisuuteen nähden kattavina ja oikeasuhteisina.

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta ja sen riskienhallinnasta, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen ja luottolaitoksen konsolidointiryhmän riskienhallintaan.

Finanssivalvonta voi luottolaitoksen hakemuksesta myöntää luvan poiketa 1 ja 2 momentin soveltamisesta konsolidointiryhmään kuuluvaan luottolaitokseen. Lupa on myönnettävä, jos kullekin konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on asetettu riittävä omien varojen tavoite yrityksen liiketoiminnan kullekin osa-alueelle, lukuun ottamatta konsolidoidun valvonnan tavoitteiden kannalta vähäisiä yrityksiä ja liiketoiminta-alueita. Luvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että luvan myöntäminen ei vaaranna luottolaitoksen vakavaraisuutta tai vakavaraisuuden valvontaa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään luottolaitoksesta, ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetun poikkeuksen alaiseen luottolaitokseen. Mitä 3 momentissa säädetään konsolidoidusta riskienhallinnasta, ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen 15 artiklassa tarkoitetun poikkeuksen alaiseen konsolidointiryhmään.

2 §

Riskienhallintajärjestelmälle asetettavat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksella on oltava tehokkaat ja luotettavat sekä kirjallisesti kuvatut hallinto- ja ohjausjärjestelmät luottolaitokseen ja sen toimintaan kohdistuvien nykyisten ja tulevien riskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi, rajoittamiseksi, seuraamiseksi ja riskeistä raportoimiseksi. Näihin kuuluvat:

1) selkeä organisaatorakenne, jossa toimivalta- ja vastuusuhteet on määritelty kattavasti ja selkeästi;

2) tehokkaat riskienhallinnan raportointiprosessit;

3) terveet sisäisen valvonnan, hallinnon ja laskennan prosessit;

4) palkitsemisjärjestelmiä koskevat toimintaperiaatteet ja menettelytavat, jotka ovat sopusoinnussa terveen ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistävät sitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen järjestelmien on oltava laitoksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavia ja oikeasuhteisia.

3 §

Hallituksen tehtävät riskien hallinnassa

Luottolaitoksen hallituksen on hyväksyttävä luottolaitokseen ja sen toimintaan kohdistuvia riskejä koskevat strategiat ja menettelytavat sekä säännöllisesti arvioitava niitä. Kaikki olennaiset riskit, riskienhallintaa koskevat ohjeet sekä näiden muutokset on raportoitava hallitukselle.

Luottolaitoksen hallituksen on käytettävä riittävästi aikaa luottolaitoksen riskejä koskevien asioiden käsittelyyn sekä varmistuttava siitä, että luottolaitoksella on riittävät voimavarat riskien hallintaa koskevien tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen.

Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, tässä luvussa säädetyistä hallituksen tehtävistä vastaa hallintoneuvosto siinä laajuudessa, kuin sille on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

4 §

Riskivaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä koostuva riskivaliokunta, joka raportoi koko hallitukselle. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava riskivaliokunta. Riskivaliokunnan jäsen ei saa toimi- tai palvelussuhteessa osallistua

sellaisen luottolaitoksen tai yrityksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Riskivaliokunnan jäsenellä tulee olla tarpeellinen luottolaitoksen riskinotto- ja riskistrategiaan liittyvä asiantuntemus.

Riskivaliokunnan on avustettava hallitusta luottolaitoksen riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että luottolaitoksen toimiva johto noudattaa hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskivaliokunnan on arvioitava, vastaavatko laitoksen pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat laitoksen liiketoimintamallia ja riskistrategiaa sekä jos näin ei ole, valmistettava hallituksen hyväksyttäväksi suunnitelma asian korjaamiseksi.

Riskivaliokunnan on myös avustettava hallituksen palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioitava, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon laitoksen riskit, pääomaja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jakotuksen ja tuottojen kertymistodennäköisyyden.

Jos riskivaliokuntaa ei ole tai sille ei anneta hoidettavaksi tässä pykälässä mainittuja tehtäviä, niistä vastaa hallitus taikka hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin nämä tehtävät yhtiöjärjestyksen tai yhteisön sääntöjen mukaan kuuluvat niille.

5 §

Tarkastusvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä koostuva tarkastusvaliokunta, joka raportoi koko hallitukselle. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava tarkastusvaliokunta. Mitä edellä säädetään, ei koske luottolaitosta, jonka osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettulla sään-

nellyllä markkinalla ja joka on laskenut liikkeeseen ainoastaan velkasitoumuksia, joiden yhteenlaskettu nimellisarvo on alle 100 000 000 euroa, julkaisematta arvopapereista arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annetun direktiivin 2003/71/EY mukaista esitettä.

Tarkastusvaliokunnalla tulee olla riittävä asiantuntemus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista ja tilinpäätöskäytännöistä sekä sisäisestä tarkastuksesta. Tarkastusvaliokunnan jäsen ei saa toimia palvelussuhteessa osallistua sellaisen luottolaitoksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Valiokunnan jäsenistä vähintään yhden on oltava luottolaitoksesta ja sen merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton, jolla on riittävä asiantuntemus laskentatoimesta tai tilintarkastuksesta.

Tarkastusvaliokunnan on avustettava hallitusta ainakin seuraavien asioiden seuraamisessa, valvomisessa ja valmistelussa:

- 1) taloudellinen raportointijärjestelmä;
- 2) sisäisen valvonnan ja tarkastuksen sekä riskinhallintajärjestelmien tehokkuus;
- 3) tilintarkastus;
- 4) tilintarkastajan riippumattomuus ja tilintarkastajan valinnan valmistelu.

Jos tarkastusvaliokuntaa ei ole tai sille ei anneta hoidettavaksi tässä pykälässä mainittuja tehtäviä, niistä vastaa hallitus taikka hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin nämä tehtävät yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan kuuluvat hallintoneuvostolle.

6 §

Yhdistetty riski- ja tarkastusvaliokunta

Muulla kuin 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella, jolla on tarkastusvaliokunta, voi olla sen hallituksen jäsenistä koostuva yhdistetty riski- ja tarkastusvaliokunta. Valiokunnan jäsenillä on oltava asiantuntemus hoitaa kummankin valiokunnan tehtäviä.

7 §

Riskivaliokunnan jäsenten tiedonsaantioikeus

Hallituksen riskivaliokunnan jäsenten tulee saada käyttöönsä riittävät tiedot luottolaitoksen riskeistä. Riskivaliokunnan on määriteltävä sille ilmoitettavien tietojen sisältö ja muoto. Riskivaliokunnan tulee pitää säännöllisesti yhteyttä 8 §:ssä tarkoitettuun riskien valvontatoimintoon. Valiokunnalla on oikeus käyttää tarpeellisessa määrin myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

8 §

Liiketoiminnoista riippumaton riskien valvontatoiminto ja muut valvontatoiminnot

Luottolaitoksella on oltava luottolaitoksen liiketoiminnoista riippumattomat riskien valvontatoiminto, säännösten ja sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamista valvova toiminto, sisäinen tarkastus sekä muut tarpeelliset valvontatoiminnot.

Riskien valvontatoiminnon tehtävänä on huolehtia siitä, että luottolaitoksen olennaiset riskit tunnistetaan, mitataan ja raportoidaan hallitukselle. Valvontatoiminnon on osallistuttava aktiivisesti laitoksen riskistrategian luomiseen ja kaikkien olennaisten riskienhallintaa koskevien päätösten tekemiseen sekä huolehdittava siitä, että hallitus saa kokonaiskuvan luottolaitokseen kohdistuvista riskeistä.

Tässä pykälässä tarkoitetuille valvontatoiminnoille on annettava niiden tehtävien hoitamiseksi riittävä hallinnollinen asema, toimivalta ja voimavarat. Jos hallitus ei saa muulla tavalla riittäviä tietoja laitoksen olennaisista riskeistä tavanomaisten raportointiprosessien kautta, riskien valvontatoiminnon ja muiden valvontatoimintojen johtajalla tulee olla mahdollisuus saattaa tehtäviinsä kuuluvia asioita suoraan hallituksen tietoon. Valvontatoiminnoissa työskentelevien tulee olla riippumattomia niistä liiketoimintayksiköistä, joita he valvovat. Riskien valvontatoiminnon johtajan tehtävänä on oltava päätoiminen. Hänen vapauttamisestaan tehtävistään päättää luottolaitoksen hallitus.

Luottolaitos voi poiketa tässä pykälässä säädetyistä vaatimuksista, jotka koskevat liiketoiminnoista riippumattomien valvontatoimintojen perustamista sekä riskien valvontatoiminnon johtajan tehtävän päätoimisuutta, jos se on perusteltua ottaen huomioon luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus. Riskien valvontatoiminnon johtajan mahdollisten muiden tehtävien tulee kuitenkin aina olla liiketoiminnoista riippumattomia eivätkä ne muutoinkaan saa aiheuttaa eturistiriitaa valvontatoiminnon tehtävien kanssa.

9 §

Luottoriskin ja vastapuoliriskin arvioiminen sisäisin arviointimenetelmin

Luottolaitoksella on oltava luotto- ja vastapuoliriskin arvioimista varten omat luottolaitoksen toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden kannalta riittävät sisäiset arviointimenetelmät, jotka eivät saa perustua yksinomaan tai kaavamaisesti vastapuolta tai rahoitusvälinettä koskevaan ulkopuoliseen luottoluokitukseen.

Luottolaitoksen, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla merkittävä, on pyrittävä käyttämään sisäisen luokituksen menetelmiä omien varojen vaatimuksen laskeamiseen ja ainakin sellaisten olennaisen suurten luottoriskien arvioimiseen, joihin liittyy samanaikaisesti suuri määrä merkittäviä vastapuolia, sekä kaupankäyntivarastossa oleviin velkarahoitusvälineisiin liittyvän olennaisen suuren vastapuoliriskin arvioimiseen, jos vastapuoliriski kohdistuu suureen määrään eri vastapuolia.

10 §

Luotto- ja vastapuoliriski

Luotonannon on perustuttava terveisiin ja selkeästi määriteltyihin perusteisiin. Luottojen myöntämistä, luottoehtojen muuttamista, luottojen uudistamista ja jälleenrahoitusta koskevista prosesseista on oltava selkeät ja

dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

Luottolaitoksella on oltava sisäiset menetelmät, joilla se voi arvioida yksittäisiä luotto- ja vastapuoliriskejä. Se ei saa arviointimenetelmässään tukeutua yksinomaan tai kaavamaisesti ulkopuoliseen luottoluokitukseen. Jos luottolaitoksen omia varoja koskevat laskelmat perustuvat ulkopuoliseen luottoluokitukseen tai siihen, että luokitusta tietystä luottoriskistä ei ole, luottolaitoksen on lisäksi itse arvioitava kyseiseen riskiin kohdistettavan omien varojen vaatimuksen määrä.

Luottolaitoksen on hallinnoitava ja seurattava luottoriskejä sisältäviä varallisuus- ja velkaeria jatkuvasti tehokkain järjestelmin. Sillä on oltava prosessit, joilla se tunnistaa ja hallitsee ongelmaluottoja sekä tekee niistä riittävät arvonalennuskirjaukset ja tappiovaraukset. Luottosaatavat on pidettävä riittävästi hajautettuina luottolaitoksen kohdemarkkinoiden ja luottolaitoksen hallituksen hyväksymän luotonantostrategian mukaisesti.

11 §

Jäännösriski

Luottolaitoksen on varauduttava siihen, että sen käyttämät riskienhallinnan sekä luottoriskien vähentämismenetelmät epäonnistuvat. Sillä on oltava jäännösriskiä koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

12 §

Keskittymäriski

Luottolaitoksen on varauduttava riskien keskittymisestä aiheutuvan riskin toteutumiseen. Sillä on oltava asiaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat. Keskittymäriskiä hallittaessa vastapuolena on otettava huomioon ainakin OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut

keskusvastapuolet, luottolaitoksen 15 luvun 13 §:ssä tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvat, samalla toimialalla tai samalla maantieteellisellä alueella toimivat sekä samoja hyödykkeitä tuottavat vastapuolet. Lisäksi sen on otettava huomioon luottoriskien vähentämismenetelmistä aiheutuva riski sekä suuret välilliset luottoriskit kuten yhden vakuudenantajan vakuuskeskittymä.

13 §

Arvopaperistamiseen liittyvä riski

Luottolaitoksen on varauduttava varojen tai velkaerien arvopaperistamiseen liittyviin riskeihin. Kyseisten riskien hallinnassa on riittävästi varmistuttava siitä, että riskien arviointi ja niitä koskevat päätökset perustuvat riskien todelliseen arvoon ja luonteeseen. Sillä on oltava arvopaperistamiseen liittyvän riskin hallintaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

Luottolaitoksella on oltava alulle panemistaan uusiutuvista arvopaperistamisjärjestelyistä suunnitelma, jonka mukaan sillä on riittävä maksuvalmius huolehtia järjestelyihin liittyvistä sopimuksenmukaisista ja ennaikaisista takaisinmaksuista.

14 §

Markkinariski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät olennaisten markkinariskien tunnistamiseen, mittaamiseen ja hallitsemiseen. Sillä on oltava markkinariskin hallintaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

Sen on varauduttava riittävästi lyhyiden ja pitkien markkinapositionien epäsuhdasta johdettavaan maksuvalmiustarpeeseen. Luottolaitoksella on oltava riittävä sisäinen pääoma kattamaan nekin olennaiset markkinariskit, joihin ei ole kohdistettava omia varoja.

Jos luottolaitos on laskiessaan markkinaposition riskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrää EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannen osan, IV osaston 2 luvun mu-

kaisesti nettouttanut yhden tai useamman osakeindeksiin sisältyvän osakkeen position yhden tai useamman osakeindeksifutuuriin tai muun osakeindeksituotteen position kanssa, luottolaitoksella on oltava riittävä sisäinen pääoma kattamaan kyseisestä positioista aiheutuva tappioriski siitä, että futuurin tai muun johdannaisrahoitusvälineen arvonmuutokset eivät täysin noudata sen kohdeetuusosakkeiden arvonmuutoksia. Luottolaitoksen on toimittava näin myös silloin, kun sillä on hallussaan vastakkaissuuntaisia positiota sellaisista osakeindeksifutuureista, joiden maturiteetit tai koostumus eivät täysin vastaa toisiaan.

Jos luottolaitos noudattaa EU:n vakavaraisuusasetuksen 345 artiklan mukaista käsittelyä, laitoksen on huolehdittava siitä, että sillä on riittävä sisäinen pääoma tappioriskin kattamiseen, joka sillä on merkintäsitoumuksen antamisajankohdan ja seuraavan arkipäivän välisenä aikana.

15 §

Rahoitustaseen korkoriski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät tunnistaa, arvioida ja hallita korkotason vaihteluun liittyvät riskit, jotka vaikuttavat laitoksen rahoitustaseeseen. Sillä on oltava rahoitustaseen korkoriskin hallintaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

16 §

Operatiivinen riski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät operatiivisten riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Sen on varauduttava ainakin mallintamisriskin sekä harvoin tapahtuvien, vakavien riskitapahtumien toteutumiseen. Laitoksen täytyy selkeästi kuvata, mitä se pitää operatiivisina riskeinä. Sillä on oltava operatiivisen riskin hallintaa koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

Luottolaitoksella on oltava riittävät, turvaliset ja toimintavarmat maksu-, arvopaperi- ja muut tietojärjestelmät.

Luottolaitoksella on oltava varautumis- ja jatkuvuus suunnitelmat liiketoiminnan vakaaviin häiriöihin varautumiseen, toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen sekä häiriötilanteissa aiheutuvien vahinkojen rajoittamiseen.

17 §

Maksuvalmiusriski

Luottolaitoksella on oltava tehokkaat ja luotettavat strategiat ja järjestelmät, joilla se tunnistaa, mittaa, hallitsee ja seuraa maksuvalmiusriskiä, päivänsisäistä riskiä ja riskiprofiilia tarkoituksenmukaisin aikavälein riittävän maksuvalmiuden ja maksuvalmiuspuskurien ylläpitämiseksi. Maksuvalmiusriskin hallinnan on oltava sopusoinnussa luottolaitoksen eri liiketoiminta-alueisiin, valuuttoihin, luottolaitoksen sivuliikkeisiin ja sen konsolidointiryhmään kuuluviin oikeushenkilöihin liittyvän maksuvalmiusriskin kanssa. Maksuvalmiusriski sekä sen kustannukset ja hyödyt on riittävin menetelmin pystyttävä kohdentamaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen strategioiden ja järjestelmien on oltava tehokkaat ja oikeassa suhteessa laitoksen liiketoiminnan laajuuteen ja monimuotoisuuteen, riskiprofiiliin sekä laitoksen hallituksen vahvistamiin maksuvalmiusriskin sietorajoihin. Niiden on myös oltava oikeassa suhteessa laitoksen tärkeyteen kussakin ETA-valtiossa, jossa se toimii. Strategioita ja järjestelmiä koskevat toimintaperiaatteet ja menettelytavat on dokumentoitava. Laitoksen on huolehdittava siitä, että kunkin liiketoiminta-alueen johto ja henkilöstö tuntevat laitoksenmaksuvalmiusriskin hyväksytyt rajat.

Luottolaitoksella on oltava menetelmät rahoitusasemiensa tunnistamiseksi, mittaamiseksi, hallitsemiseksi ja seuraamiseksi. Menetelmiin on sisällyttävä sekä tarkasteluhetken että tulevat olennaiset kassavirrat varoista, veloista, taseen ulkopuolisista eristä, ehdollisista sitoumuksista sekä mahdolliset maineriskin toteutumisen vaikutukset.

Luottolaitoksen on eriteltävä pantattuna tai muutoin vakuutena oleva ja vakuusoikeuksista vapaa omaisuus, joka on käytettävissä luottolaitoksen vastuiden katteena. Sen on myös pystyttävä erittelemään, mille oikeudelliselle yksikölle mikin omaisuuserä oikeudellisesti kuuluu, missä valtiossa omaisuuserä on oikeudellisesti rekisteröity tai kirjattu ja miten nopeasti omaisuus voidaan käyttää luottolaitoksen vastuiden katteeksi.

Luottolaitoksen, joka on kiinnitysluottopankkilain 10 §:n nojalla saanut luvan kiinnitysluottopankkitoimintaan tai hakee tällaista lupaa, on asetettava määrällinen tavoite kiinnitysluottopankkitoiminnan suhteelliselle osuudelle koko luottolaitoksen liiketoiminnasta. Tavoite on asetettava siten, että se ei vaaranna luottolaitoksen muun liiketoiminnan kuin kiinnitysluottopankkitoiminnan jälle-rahoitusta.

18 §

Varojen ja velkojen siirrot liiketoimintayksiköiden välillä

Luottolaitoksen on otettava huomioon oikeudelliset ja operatiiviset rajoitukset, jotka liittyvät mahdollisiin helposti rahaksi muutettavan sekä vakuusoikeuksista vapaan omaisuuden siirtoihin luottolaitoksen eri oikeudellisten yksiköiden välillä sekä ETA-alueella että sen ulkopuolella.

19 §

Maksuvalmiusriskin vähentämismenetelmät

Luottolaitoksen on pyrittävä käyttämään riittävästi limiittijärjestelmiä, maksuvalmiuspuskureita ja muita maksuvalmiusriskin vähentämismenetelmiä voidakseen kestää laajasti erilaisia kuormitustapahtumia sekä pyrittävä ylläpitämään riittävän monipuolista rahoitusrakennetta ja rahoituslähteitä. Sen on arvioitava käyttämiään menetelmiä säännöllisesti.

20 §

Maksuvalmiusasemaa koskevien vaihtoehtoisten toteutumisenäkymien säännöllinen tarkastelu

Luottolaitoksen on tarkasteltava säännöllisesti, kuitenkin vähintään vuosittain, maksuvalmiusasemaansa koskevia vaihtoehtoisia toteutumisenäkymiä ja riskiä vähentäviä tekijöitä sekä arvioitava oletuksia, joiden perusteella se tekee rahoitusasemaansa koskevat päätökset.

Vaihtoehtoisia toteutumisenäkymiä tarkastellessaan luottolaitoksen on otettava huomioon taseen varojen ja velkojen kassavirtojen lisäksi ainakin taseen ulkopuoliset erät ja muut ehdolliset velat, jotka liittyvät arvopaperistamista varten perustettuihin ja muihin erillisyyhtiöihin. Eri toteutumisenäkymien mahdollisia vaikutuksia on tarkasteltava luottolaitoskohtaisesti, markkinakohtaisesti ja näiden piirteiden yhdistelminä. Erilaiset aikajänteet ja kuormitustilanteiden erilaiset vakuusasteet on otettava huomioon.

Luottolaitoksen on kulloinkin mukautettava strategiansa, toimintatapansa ja maksuvalmiuslimiittinsä sekä maksuvalmiutta koskevat palautumissuunnitelmansa eri toteutumisenäkymien mukaisiin tuloksiin.

21 §

Maksuvalmiuden heikkenemiseen liittyvä palauttamissuunnitelma

Luottolaitoksella on oltava maksuvalmiuden palauttamissuunnitelma, jolla se varautuu maksuvalmiuden heikkenemiseen, kuten toiseen jäsenvaltioon perustetun sivuliikkeen maksuvalmiuskriisiin. Palauttamissuunnitelmaan on sisällyttävä riittävät strategiat ja toimivan johdon hyväksymät toimintaohjeet, joiden mukaisesti suunnitelma on pantavissa toimeen välittömästi. Niihin on sisällyttävä ainakin sellaisen keskuspankkivakuuskelpoisen omaisuuden hallinta, joka on tarvittaessa vastaanottavan jäsenvaltion tai kolmannen maan valuuttana tai sijaitsee kolmannessa maassa.

Luottolaitoksen on testattava palauttamissuunnitelma ja tarvittaessa päivitettävä se

20 §:ssä tarkoitettujen toteutumisenäkymien ja niiden muutosten perusteella vähintään vuosittain.

22 §

Liiallisen velkaantumisen riski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät, joilla se tunnistaa, hallitsee ja seuraa liiallisen velkaantumisen riskiä. Sen on käytettävä tunnuslukuina EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 artiklan mukaista vähimmäisomavaraisuusastetta sekä muutenkin seurattava varojen ja vastuiden välistä epätasapainoa. Sillä on oltava liiallisen velkaantumisen riskin hallintaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

Luottolaitoksen on varottava liiallista velkaantumista ja otettava huomioon velkaantumisen riskin mahdollinen lisääntyminen, jos luottolaitoksen omat varat vähenevät arvioidujen tai toteutuneiden tappioiden johdosta.

23 §

Laskelmista ja menetelmistä ilmoittaminen Finanssivalvonnalle

Luottolaitoksen, joka on saanut EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan käyttää sisäisen luokituksen menetelmiä riskipainotettujen vastuuerien tai omien varojen vaatimuksen laskemiseen, on ilmoitettava Finanssivalvonnalle laskelmien tulokset viiteportfoliossa olevista vastuueristä tai positioista, lukuun ottamatta operatiivista riskiä, sekä laskemisessa käytetyt sisäiset menetelmät säännöllisesti, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

24 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista luottoriskien arviointimenetelmistä, 10 §:ssä tarkoitettusta luotto- ja vastapuoliriskistä, 14 §:ssä tarkoitettusta markkinariskistä, 16 §:ssä tarkoitettusta operatiivisesta riskistä,

17 §:ssä tarkoitettua maksu-valmiusriskistä ja 21 §:ssä tarkoitettua suunnitelmasta.

10 luku

Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

Omien varojen määrä koskevat yleiset vaatimukset

1 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on jatkuvasti oltava omia varoja ja konsolidoituja omia varoja vähintään EU:n vakavaraisuusasetuksessa sekä tässä luvussa säädetty määrä. Finanssivalvonta voi lisäksi asettaa luottolaitokselle harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen niin kuin 11 luvun 6 §:ssä säädetään.

Omilla varoilla tarkoitetaan tässä luvussa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 118 alakohdassa tarkoitettuja omia varoja. Konsolidoitujen omien varojen määrä lasketaan niin kuin mainitussa asetuksessa säädetään.

Kokonaisriskin määrällä tarkoitetaan tässä luvussa EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kokonaisriskin määrää.

2 §

Vähimmäispääoma

Luottolaitoksen osakepääoman, osuuspääoman tai peruspääoman on oltava vähintään viisi miljoonaa euroa. Pääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Luottolaitoksella on jatkuvasti oltava omia varoja vähintään 1 momentissa säädetty määrä, jollei 3 momentista muuta johdu.

Jos luottolaitoksen omien varojen määrä vähenee lain, asetuksen tai viranomaismääräyksen muuttumisen johdosta, luottolaitoksella on 2 momentista poiketen oltava omia varoja vähintään määrä, joka sillä oli välittömästi ennen lain, asetuksen tai viran-

omaismääräyksen voimaantuloa, kuitenkin vähintään miljoona euroa. Luottolaitos, johon tätä momenttia sovelletaan, ei saa jakaa varoja osakkeen- tai osuudenomistajalle niin kauan kuin omien varojen määrä alittaa 1 momentissa säädetyn määrän.

Lisäpääomavaatimukset

3 §

Liisipääomavaatimusten määrä

Luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa ja konsolidoitua ydinpääomaa sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, määrä, joka kattaa tässä luvussa säädetty lisäpääomavaatimukset ja konsolidoidut lisäpääomavaatimukset.

Kokonaislisäpääomavaatimus koostuu kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävästä muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta.

Kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Muuttuva lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen, mitä 4—6 §:ssä säädetään. Muuttuva lisäpääomavaatimus saa olla enintään 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen pääomavaatimus määrätään noudattaen, mitä 7—9 §:ssä säädetään. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,5 prosenttia ja muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus enintään 2,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Mitä 2—4 momentissa säädetään, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta. Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoidun vähimmäispääomavaatimus, koskee vastaavasti luottolaitosten velvollisuutta täyttää konsolidoitu kiinteä pääoma-

vaatimus ja konsolidoitu muuttuva lisäpääomavaatimus sekä 8 §:ssä tarkoitettu muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen konsolidoitu lisäpääomavaatimus. Jäljempänä 7 §:ssä tarkoitettun luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus säädetään mainitussa pykälässä.

4 §

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrääminen

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrää Finanssivalvonta. Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa neljännesvuosittain arvioitava, onko tarpeen asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kolmen kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, otettava viivytyksettä käsiteltäväksi muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamista tai muuttamista koskeva asia, jos valtiovarainministeriö tai Suomen Pankki vaatii sitä taikka jos Euroopan järjestelmäriskikomitea on antanut Suomen finanssimarkkinoiden kannalta merkittävän suosituksen tai varoituksen.

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitettun päätöksen tekemistä kuultava valtiovarainministeriötä, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriötä ja Suomen Pankkia.

Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä päättää aikaisemmasta voimaantuloajankohdasta.

Tässä pykälässä tarkoitettusta päätöksestä on käytävä ilmi päätöksen voimassaoloaika, kokonaislisäpääomavaatimuksen määrä ja sen mahdollinen muutos edellisestä päätöksestä, päätöksen perusteet, mahdolliset erityiset syyt muutoksen aikaistetulle voimaantulolle sekä muut tarpeelliset tiedot.

Finanssivalvonnan on julkistettava tässä pykälässä tarkoitettu päätös internetsivustollaan.

Tässä pykälässä tarkoitettuun päätökseen liitettävistä tiedoista ja päätöksen julkistamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

EKP:n oikeudesta asettaa tämän pykälän mukaisesti määrättyä lisäpääomavaatimusta korkeampi muuttuva lisäpääomavaatimus säädetään YVM-asetuksessa.

5 §

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteet

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen ensisijaisena perusteena on luottokannan ja bruttokansantuotteen välisen suhteen poikkeama tämän suhteen pitkäaikaisesta kehityksestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun perusteen lisäksi tai erityisestä syystä sen sijasta muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteeksi voidaan ottaa yksi tai useampi muu luottolaitostoimialan kehityksen ja kansantalouden tai sen jonkin osan kehityksen väliseen suhteeseen perustuva seikka.

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, lisäpääomavaatimusta määrättäessä on otettava huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset siltä osin kuin ne koskevat Suomen finanssimarkkinoita.

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteista annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

6 §

Ulkomaisten erien huomioon ottaminen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisessä

Jos luottolaitoksella on useammassa valtiossa kokonaisriskiin luettavia eriä, kokonaisriskin määrä lasketaan erikseen kunkin tällai-

sen valtion osalta ja kunkin valtion näin laskettuun osuuteen kohdistuva lisäpääomavaatimus lasketaan erikseen kunkin tällaisen osuuden osalta kyseisen valtion lainsäädännön perusteella.

Sovellettaessa tätä pykälää luottolaitoksen muuttuva lisäpääomavaatimus on 1 momentin mukaisesti laskettujen maakohtaisten pääomavaatimusten yhteenlaskettu määrä.

Jos luottolaitoksella on kokonaisriskiin luettavia eriä sellaisessa muussa kuin ETA-valtiossa, jossa ei ole säädetty tässä pykälässä tarkoitetusta lisäpääomavaatimuksesta, lisäpääomavaatimus määrätään tämän lain mukaisesti.

7 §

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella tarkoitetaan tässä pykälässä luottolaitosta, jonka maksukyvyttömyys voi vaarantaa maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän vakauden.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa, sen lisäksi, mitä muualla säädetään tässä pykälässä säädetty määrä, jos luottolaitos ei sisälly sellaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan, josta Finanssivalvonta tai toisen ETA-valtion valvontaviranomainen vastaa.

Muulla kuin 2 momentissa tarkoitettulla maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella on oltava konsolidoitua ydinpääomaa, sen lisäksi, mitä muualla säädetään, i tässä pykälässä säädetty määrä, jos Finanssivalvonta vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta ja luottolaitos ei ole sellaisen luottolaitoksen tai omistusyhteisön tytäryritys, jonka konsolidoidusta valvonnasta emoyrityksen tasolla vastaa toisen ETA-valtion valvontaviranomainen.

Finanssivalvonnan on jaettava 1 momentissa tarkoitettut luottolaitokset kuuteen luokkaan, joiden lisäpääomavaatimus lasketaan

seuraavan taulukon mukaisesti prosenttiosuutena luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä:

Luokka	Lisäpääomavaatimus
1	1,0 %
2	1,5 %
3	2,0 %
4	2,5 %
5	3,0 %
6	3,5 %

Finanssivalvonnan on internetsivustollaan julkistettava tämän pykälän soveltamista koskevat periaatteet, luottolaitokset, joihin tätä pykälää sovelletaan, sekä kuhunkin tällaiseen luottolaitokseen tämän pykälän nojalla sovellettava lisäpääomavaatimus 4 momentissa mainittuna prosenttiosuutena.

Tämän pykälän täytäntöönpanosta säädetään tarkemmin Euroopan komission asetuksella.

8 §

Muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus

Muulla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella tarkoitetaan tässä pykälässä muuta kuin 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta, jonka taseen loppusumma on vähintään miljardi euroa ja jonka maksukyvyttömyys vaarantaisi Suomen tai Euroopan unionin muun jäsenvaltion rahoitusmarkkinoiden vakauden.

Muulla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa, sen lisäksi, mitä muualla säädetään, tässä pykälässä säädetty määrä, jos luottolaitos ei sisälly sellaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan, josta Finanssivalvonta vastaa.

Muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella on oltava konsolidoitua ydinpääomaa, sen lisäksi, mitä muualla säädetään, tässä pykälässä säädetty määrä, jos Finanssivalvonta vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta.

Finanssivalvonnan on jaettava 1 momentissa tarkoitettujen luottolaitokset viiteen luokkaan, joiden lisäpääomavaatimus lasketaan seuraavan taulukon mukaisesti prosenttiosuutena luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä:

Luokka	Lisäpääomavaatimus
1	0 %
2	0,5 %
3	1,0 %
4	1,5 %
5	2,0 %

Finanssivalvonnan on jaettava 1 momentissa tarkoitettujen luottolaitokset yhteen tai useampaan 4 momentissa tarkoitetuista luokista seuraavien perusteiden nojalla:

1) luottolaitoksen koko mitattuna sen vastuiden kokonaismäärällä taikka taseen tai konsolidoidun taseen loppusummalla;

2) luottolaitoksen ja sen konsolidoituun valvontaan sisällyttyjen yritysten vastuut muille luottolaitoksille ja saamiset muilta luottolaitoksilta sekä muut välittömät yhteydet rahoitusjärjestelmään;

3) luottolaitoksen ja sen konsolidoituun valvontaan sisällyttyjen yritysten kriittisten toimintojen korvattavuus yrityksen menetettyä edellytykset jatkaa toimintaansa;

4) luottolaitoksen ja sen konsolidoituun valvontaan kuuluvien yritysten rajat ylittävän toiminnan laajuus ja merkitys Suomessa ja Euroopan talousalueella.

Finanssivalvonnan on internetsivuillaan julkistettava tämän pykälän soveltamista koskevat periaatteet, luottolaitokset, joihin tätä pykälää sovelletaan, sekä kuhunkin tällaiseen luottolaitokseen tämän pykälän nojalla sovellettava lisäpääomavaatimus 4 momentissa mainittuna prosenttiosuutena.

Finanssivalvonnan on vuosittain tarkistettava tämän pykälän mukaisesti kullekin luottolaitokselle laskettu lisäpääomavaatimus. Jos luottolaitos ylittää tai alittaa 1 momentissa säädetyn rajan tai luottolaitoksen tässä pykälässä tarkoitettu pääomavaatimus muuttuu, Finanssivalvonnan on tehtävä siitä päätös. Jos laitoksen sovellettavat vaatimukset päätöksen johdosta kiristyvät, Finanssivalvonnan on päätöksessä määrättävä vähintään kuuden kuukauden pituinen aika, jonka kuluessa lai-

toksen on täytettävä päätöksestä seuraavat vaatimukset.

9 §

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimusten yhteensovittaminen

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa sekä 7 että 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

10 §

Lisäpääomavaatimuksen alittuminen

Poiketen siitä, mitä 11 luvun 8 §:ssä säädetään, luottolaitos, joka jättää täyttämättä ainoastaan tässä luvussa tarkoitettua pääomavaatimuksen on velvollinen kartuttamaan omia varojaan rajoittamalla voitonjakoa 2 momentissa säädettyllä tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu omien varojen kartuttamiseen vaadittava vähimmäismäärä lasketaan kertomalla voitonjakokelpoisten varojen määrä seuraavan taulukon mukaisella kertoimella. Lisäpääomavaatimuksen alittuessa alituksen suhteellinen osuus lisäpääomavaatimuksesta määrää kertoimen, jolla voitonjakokelpoiset varat kerrotaan pääomien kartuttamisen vähimmäismäärän määrittämiseksi. Kerroin määräytyy seuraavasti:

Alituksen suhteellinen osuus	Kerroin
0 - alle 25 prosenttia	0
25 - alle 50 prosenttia	0,2
50 - alle 75 prosenttia	0,4
75 - alle 100	0,6

Edellä 1 momentissa tarkoitettua luottolaitoksen on viiden arkipäivän, tai Finanssivalvonnan luvalla 10 arkipäivän, kuluessa siitä, kun se on havainnut, ettei se täytä lisäpääomavaatimusta, laadittava ja toimitettava Finanssivalvonnalle 11 luvun 7 §:ssä tarkoitettu suunnitelma siitä, mihin toimenpiteisiin

luottolaitos aikoo ryhtyä lisäpääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Jos luottolaitos ei ole määrääjässä toimittanut Finanssivalvonnalle suunnitelmaa, Finanssivalvonta voi määrätä luottolaitokselle 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen. Tässä momentissa tarkoitettu lisäpääomavaatimus ei saa ylittää määrää, jolla luottolaitoksen 1 §:ssä tarkoitetut omat varat alittavat EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen vähimmäispääomavaatimuksen ja 3 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen sekä mahdollisen 11 luvun 6 §:n nojalla aikaisemmin asetetun lisäpääomavaatimuksen yhteenlasketun määrän.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetusta omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta ja sen valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle sekä 3 momentissa tarkoitetun suunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista.

Mitä tässä pykälässä säädetään omista varoista ja pääomavaatimuksesta, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta ja konsolidoituja omia varoja.

Muut taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

11 §

Asiakasriskit

Luottolaitoksen asiakasriskien ja konsolidoitujen asiakasriskien ilmoittamisesta, asiakasriskejä ja konsolidoituja asiakasriskejä koskevista rajoituksista ja asiakasriskien ja konsolidoitujen asiakasriskien hallinnalle asetettavista laadullisista vaatimuksista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa.

Asiakasriskeistä, jotka saadaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan 3 kohdan nojalla jättää lukematta asiakasriskeihin, säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

EU:n vakavaraisuusasetuksen 400 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua poikkeusta voidaan soveltaa asiakasriskiin, joka kohdistuu luottolaitoksen emoyritykseen tai

emoyrityksen toiseen tytäryritykseen, ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla.

12 §

Taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistaminen

Luottolaitoksen on julkistettava taloudellista asemaansa koskevat tiedot niin kuin EU:n vakavaraisuusasetuksen kahdeksannessa osassa säädetään.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, luottolaitoksen on, jollei vastaavasta velvollisuudesta säädetä muualla laissa, ilmoitettava tilinpäätöksensä yhteydessä jokaisen ulkomaan osalta, jossa luottolaitoksella tai sen omistusyhteisöllä on sivuliike tai tytäryritys:

1) sivuliikkeen ja tytäryrityksen sijaintivaltio, tytäryritysten nimet ja sijaintivaltiossa harjoitetun liiketoiminnan luonne;

2) 1 kohdassa tarkoitetun liiketoiminnan tuottojen yhteenlaskettu määrä;

3) 1 kohdassa tarkoitetun liiketoiminnan henkilöstön yhteenlaskettu määrä henkilötyövuosina;

4) liikevoiton tai –tappion yhteenlaskettu määrä ennen veroja;

5) tilikauteen kohdistuvien tuloverojen yhteenlaskettu määrä;

6) vastaanotetun julkisen pääomatuen sekä julkisyhteisöjen antamien lainojen ja takausten yhteenlaskettu määrä.

Jos luottolaitoksella tai sen omistusyhteisöllä on 2 momentissa tarkoitettussa sijaintivaltiossa vähintään yksi sivuliike ja yksi tytäryritys tai vähintään kaksi tytäryritystä, 2 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua yhteismäärästä on vähennettävä sijaintivaltiossa toimivien konserniyritysten keskinäisistä liiketoimista aiheutuneet merkittävät tuotot ja kulut.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, luottolaitoksen on, jollei vastaavasta velvollisuudesta säädetä muualla laissa, toimintakertomuksessaan vuosittain ilmoitettava taseen tuottosuhte.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitettut tiedot Euroopan komissiolle viivytyksettä jokaisesta 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitoksesta.

Tarkemmat määräykset

13 §

Finanssivalvonnan määräystenanto-oikeus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tämän luvun 4—10 ja 12 §:n täytäntöönpanosta.

11 luku

Taloudellisen aseman valvonta*Taloudellisten toimintaedellytysten seuranta*

1 §

Ilmoitusvelvollisuus

Luottolaitoksen on ilmoitettava neljännesvuosittain Finanssivalvonnalle 10 luvun 3 §:ssä säädettyä lisäpääomavaatimusta koskevat tiedot, jollei tämän luvun 3 §:n 3 momentissa tarkoitettu tehostetusta valvonnasta tai 10 §:n 2 kohdassa tarkoitettu laajennetusta velvollisuudesta antaa tietoja muuta johdu. Muilta osin velvollisuudesta antaa tietoja säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa.

2 §

Vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden hallinnan valvonta

Finanssivalvonnan on laadittava säännöllisesti arvio siitä, täyttääkö luottolaitos 9 ja 10 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyt vaatimukset. Arvioinnin laajuudessa ja arviointitiheydessä on otettava huomioon luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä se, miten merkittävä luottolaitos on rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta. Arviointi on tehtävä vähintään vuosittain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuista luottolaitoksista.

Arvion tulee sisältää sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vähintään seuraavat asiat:

1) luottolaitoksen tekemien kuormituskokeiden tulokset, jos luottolaitos käyttää sisä-

siä malleja luottoriskin tai markkinariskin pääomavaatimuksen laskemiseen;

2) luottolaitoksen keskittymäriskit ja niiden hallinta, vastapuoliriskien maantieteellinen jakauma sekä mahdollisten hajautusvaikutusten käsittely vakavaraisuuden hallinnassa myös muilta osin, kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

3) luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin hallintaa koskevien periaatteiden riittävyys;

4) arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen vähimmäismäärän riittävyys sekä sellaisten järjestelyjen vaikutus, joiden nojalla luottolaitokselle on mahdollisesti jäänyt tällaisiin eriin kohdistuvaa välitöntä tai välillistä riskiä;

5) maksuvalmiusriskit ja niiden mittaamista ja hallintaa koskevien periaatteiden sekä rahoituksen jatkuvuussuunnitelman riittävyys sekä mahdollinen vaikutus rahoitusjärjestelmän vakauteen niissä ETA-valtioissa, joiden alueella luottolaitos toimii;

6) arvio siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eritä;

7) arvio taseen kokonaisriskistä vähimmäisomavaraisuusasteen, ylivelkaantumisriskin, järjestelmäriskin ja muiden taseriskiä kuvaavien mittareiden perusteella;

8) luottolaitoksen liiketoimintamalli;

9) luottolaitoksen hallintoa koskevat periaatteet ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan edellytykset suoriutua tehtävistään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua korkoriskin toteutuminen voi alentaa luottolaitoksen omia varoja tai konsolidoituja omia varoja enemmän kuin 20 prosenttia tilanteessa, jossa korot muuttuvat äkillisesti vähintään 2 prosenttiyksikköä, Finanssivalvonnan on vaadittava luottolaitokselta selvitys toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä korkoriskin johdosta. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten tässä momentissa tarkoitettu korkoriskin toteutuminen määritellään.

Finanssivalvonnan on valvontatoiminnassaan edistettävä, luottolaitoksen toiminnan

laatu, laajuus ja monimuotoisuus huomioon ottaen, luottolaitoksen sisäistä asiakkaiden luottokelpoisuuden arviointia ja sisäisten luottoluokitusten käyttämistä luottolaitoksen vakavaraisuuden hallinnassa erityisesti luotonantoon liittyvien vastapuoliriskien ja kaupankäynnin kohteena oleviin arvopapereihin liittyvän erityisriskin osalta sekä sisäisten menetelmien käyttöä luottolaitoksen maksuvalmiuden hallinnassa.

3 §

Valvontaohjelma

Finanssivalvonnan on vuosittain päätöksellään vahvistettava sen valvonnassa olevien luottolaitosten valvontaa koskeva ohjelma, josta käy ilmi millä tavoin ja miten laajasti kutakin luottolaitosta valvotaan kyseisen vuoden aikana. Ohjelmasta on lisäksi käytävä ilmi ne luottolaitokset, joihin sovelletaan 3 momentissa tarkoitettua tehostettua valvontaa, sekä luottolaitoksissa ja sen ulkomaisissa sivuliikkeissä ja tytäryrityksissä toteutettavat tarkastukset.

Finanssivalvonnan on sisällytettävä 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan:

1) kaikki luottolaitokset, joissa kuormituskokeet tai 2 §:ssä tarkoitettu arvio ovat paljastaneet merkittäviä uhkia luottolaitoksen toiminnan jatkuvuudelle taikka joissa on rikottu lakia;

2) kaikki luottolaitokset, jotka ovat maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta merkittäviä;

3) muut luottolaitokset, jotka Finanssivalvonta katsoo tarpeelliseksi sisällyttävä suunnitelmaan.

Edellä 1 momentissa *tehostetulla valvonnalla* tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen tarkastamista tavanomaista useammin;

2) Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua asiamiehen asettamista luottolaitokseen tai muun Finanssivalvonnan edustajan jatkuvaa läsnäoloa luottolaitoksessa;

3) tavanomaista tiheämpää ja yksityiskohdaisempaa säännöllistä raportointia luottolaitoksen taloudellisesta asemasta;

4) luottolaitoksen strategioiden ja liiketoimintasuunnitelmien arviointia tavanomaista useammin;

5) yksittäisten riskien tai riskialueiden tarkastamista.

4 §

Kuormituskokeet

Finanssivalvonnan on tarvittaessa suoritettava luottolaitoksessa kuormituskokeita 2 §:ssä tarkoitettua arviointia varten.

5 §

Sisäisten menetelmien käytön jatkuva valvonta

Finanssivalvonnan on säännöllisesti ja vähintään kolmen vuoden välein tarkastettava, että luottolaitos, joka on saanut EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan sisäisten menetelmien käyttöön riskipainotettujen erien määrän tai omien varojen vähimmäismäärän laskemisessa, täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja että menetelmät ovat muutenkin riittävät ja ajanmukaiset, ottaen erityisesti huomioon mahdolliset muutokset luottolaitoksen toiminnassa sekä sisäisten menetelmien soveltamisesta 3 momentissa tarkoitettuun viiteportfolioon saatujen tulosten poikkeama muiden luottolaitosten vastaavista tuloksista.

Jos tässä pykälässä tarkoitettua sisäisiä menetelmiä ei täytä EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimuksia, eivät riittävästi kata luottolaitoksen riskejä tai 3 momentin mukaisesti laskettu pääomavaatimus poikkeaa perusteettomasti merkittäväällä tavalla muiden luottolaitosten vastaavalla tavalla lasketuista pääomavaatimuksista, Finanssivalvonta voi vaatia luottolaitosta tekemään menetelmiin tarvittavat muutokset tai peruuttaa myöntämänsä luvan, jos luottolaitos ei ole Finanssivalvonnan asettamassa määräajassa tehnyt menetelmiin tarvittavia muutoksia. Finanssivalvonnan on soveltaessaan tätä pykälää otettava huomioon Euroopan pankkiviranomaisen tekemät selvitykset, jotka koskevat sisäisten menetelmien käytön yhtenäistämistä sekä si-

säisten menetelmien käytölle asetetut tavoitteet.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen on vähintään vuosittain laskettava luottolaitoksen käyttämän sisäisen menetelmän mukainen pääomavaatimus Euroopan pankkiviranomaisen määrittelemälle viiteportfoliolla. Tämän pykälän mukaisten laskelmien tulokset ja laskelmissa noudatetut menetelmät on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ja Euroopan pankkiviranomaiselle niiden määrämällä tavalla.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta operatiivisen riskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen.

6 §

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus

Finanssivalvonnan on, jos luottolaitoksen omien varojen riittävyyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla riittävästi varmistaa, asetettava luottolaitokselle tarvittava korkeampi vaatimus luottolaitoksen ydinpääoman vähimmäismäärälle kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään. Tässä pykälässä asetettu pääomavaatimus voidaan asettaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Finanssivalvonta voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun pääomavaatimuksen, jos:

1) Finanssivalvonta 2 §:ssä säädetyn arvion tai etukäteen vahvistetuin perustein laaditun muun arvion perusteella katsoo, että:

a) luottolaitoksen omien varojen määrä ei riitä täyttämään luottolaitoksen 9 luvun 1 §:n mukaisesti arvioimaa kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta; tai

b) luottolaitos on arvioinut edellä tarkoitetun pääomatarpeensa ja siihen perustuvan pääomatavoitteensa taikka EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen suurten asiakasriskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen määrän olennaisesti puutteellisella tai virheellisellä tavalla; taikka

2) Finanssivalvonta arvioi 4 §:ssä tarkoitettu kuormituskokeen perusteella, että luottolaitoksen omien varojen määrä seuraavan kahdentoista kuukauden kuluessa todennä-

köisesti alittaa tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa vaaditun määrän taikka Finanssivalvonnalla on muuten painavia syitä olettaa määrän alittuvan.

Finanssivalvonta voi lisäksi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen siltä osin kuin luottolaitoksella on tase-eriä tai taseen ulkopuolisia sitoumuksia, joihin liittyville riskeille ei ole asetettu pääomavaatimusta 10 luvussa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai joihin liittyville riskeille on asetettu ilmeisen riittämätön pääomavaatimus.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi asettaa 1 momentissa säädettyin edellytyksin konsolidoidun valvonnan kohteena olevalle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen.

Finanssivalvonnan on tätä pykälää soveltaessaan otettava huomioon:

1) luottolaitoksen 9 luvun 1 §:ssä tarkoitetun sisäisen pääoman riittävyyden varmistamista koskevien menettelyjen laadullinen riittävyys ja luottolaitoksen mainitun pykälän nojalla asettamat tavoitteet omien varojen määrälle;

2) luottolaitoksen hallinto-, ohjaus- ja riskienhallintajärjestelmien yleinen riittävyys;

3) luottolaitoksen toiminnasta koko rahoitusjärjestelmän vakaudelle mahdollisesti seuraavat riskit.

7 §

Omien varojen kartuttamisvelvollisuus

Jos luottolaitoksen omat varat tai konsolidoitut omat varat vähenevät alle EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai tässä laissa säädetyn määrän, luottolaitoksen tai omistusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle, esitettävä suunnitelma omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten täyttämiseksi sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin suunnitelman toteuttamiseksi. Finanssivalvonnan on saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen vähenemisestä alle vaa-

ditun määrän asetettava määräaika, jonka kuussa luottolaitoksen omia varoja ja konsolidoituja omia varoja koskeva vaatimus on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Finanssivalvonta voi tehdä päätöksen toimiluvan peruuttamisesta.

Jos luottolaitos on rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän osakasyritys tai tällaisen ryhmittymän emoyrityksen tytäryritys ja ryhmittymän omien varojen määrä vähenee alle mainitun lain 19 §:ssä säädetyn määrän, luottolaitokseen sovelletaan vastavasti, mitä 1 momentissa säädetään. Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydettävä siitä lausunto muilta mainitussa laissa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

8 §

Omien varojen määrästä johtuvat voittovarojen käytön rajoitukset

Jos luottolaitoksen omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä alittaa EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai 6 §:ssä tarkoitettua pääomavaatimuksen, luottolaitos ei saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle, käyttää voittovaroja omien osakkeiden lunastamiseksi tai niiden hankkimiseksi muulla tavalla eikä maksaa tulokseen perustuvia palkkioita, ellei Finanssivalvonta erityisestä syystä määräajaksi myönnä poikkeusta kiellosta.

Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvan osakeyhtiömuotoisen rahoituslaitoksen osakkeenomistajan oikeudesta osinkoon sovelletaan 1 momentin estämättä osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:ää.

Jos luottolaitos on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän osakasyritys tai tällaisen ryhmittymän emoyrityksen tytäryritys ja ryhmittymän omien varojen määrä vähenee alle mainitun lain 19 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, luottolaitokseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen sovelletaan 1 ja 2 momenttia. Finanssivalvonnan on ennen 1 momentis-

sa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydettyä siitä lausunto muilta mainitussa laissa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

Voittovarojen käytön rajoituksista luottolaitoksen omien varojen määrän alittaessa 10 luvun 3 §:ssä säädetty vaatimukset säädetään mainitun luvun 10 §:ssä.

9 §

Maksuvalmiutta koskevat lisävaatimukset

Sen lisäksi mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, Finanssivalvonnan on, jos luottolaitoksen maksuvalmiutta ei voida muuten riittävästi varmistaa, asetettava luottolaitokselle sen maksuvalmiutta koskevat tarvittavat laadulliset ja määrälliset vaatimukset, jos Finanssivalvonta katsoo 2 §:ssä tarkoitettua arvion perusteella, että luottolaitoksen maksuvalmiuden hallinnassa on sellaisia puutteita, jotka vaarantavat luottolaitoksen kyvyn vastata sitoumuksistaan.

Vaatimus voidaan asettaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi asettaa 1 momentissa säädettyin edellytyksin konsolidoidun valvonnan kohteena olevalle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella konsolidoidun maksuvalmiusvaatimuksen.

Finanssivalvonnan on tätä pykälää soveltaessaan otettava huomioon luottolaitoksen:

- 1) sisäisen maksuvalmiuden hallintaprosessin laadullinen riittävyys;
- 2) hallinto-, ohjaus- ja riskinhallintajärjestelmien yleinen riittävyys
- 3) toiminnasta koko rahoitusjärjestelmän vakaudelle mahdollisesti seuraavat riskit.

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa

Jos luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa, Finanssivalvonta voi sen

lisäksi, mitä tämän luvun 6—9 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään, 6 §:n 5 momentissa säädettyjen perusteiden nojalla:

1) rajoittaa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tilikaudelta kertyvien, yrityksen toiminnan taloudellisesta tuloksesta riippuvien palkkojen ja palkkioiden sekä sopimukseen perustuvien eläkkeiden yhteenlaskettua määrää suhteessa yrityksen tilikauden tuottoihin; mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta palkkoihin, palkkioihin ja eläkkeisiin, jotka on maksettava tämän lain voimaantullessa voimassa olevan sitovan sopimuksen perusteella;

2) vaatia luottolaitosta toimittamaan säännöllisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja tässä laissa tarkoitettuja tietoja luottolaitoksen taloudellisesta asemasta laajemmin ja useammin kuin mainitussa asetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla annetuissa säädöksissä tai määräyksissä vaaditaan;

3) vaatia luottolaitosta julkistamaan säännöllisesti sen taloudellista asemaa koskevia muita kuin EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettuja tietoja tai julkistamaan niitä useammin kuin mainitussa asetuksessa vaaditaan.

11 §

Toimivaltuuksien soveltaminen samanaikaisesti useampaan luottolaitokseen

Jos Finanssivalvonta soveltaa 6 tai 9 §:ää yhteen tai useampaan luottolaitokseen, Finanssivalvonta ilman 2 §:ssä tarkoitettua arviotakin ryhtyy samoihin 6, 9 ja 10 §:ssä mainittuihin toimenpiteisiin muita sellaisia luottolaitoksia kohtaan, joiden liiketoiminta ja riskit vastaavat ensiksi mainittujen luottolaitosten liiketoimintaa ja riskejä.

Valvonnan julkisuus ja yhteistyö valvonnassa

12 §

Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen

Finanssivalvonnan on:

1) julkistettava 2 §:ssä tarkoitetun arvion tekemistä koskevat yleiset periaatteet;

2) pidettävä yleisön saatavilla tiedot 10 luvun ja tämän luvun säännöksistä sekä niiden nojalla annetuista säädöksistä ja määräyksistä sekä siitä, mitä Euroopan unionin lainsäädännön mukaisia sääntely- ja soveltamisvaihtoehtoja Suomessa sovelletaan;

3) pidettävä yleisön saatavilla tilastotietoja 10 luvun ja tämän luvun sekä niiden nojalla annettujen säädösten ja määräysten soveltamisesta.

13 §

Taloudellisen aseman valvontaa koskeva yhteinen päätöksenteko

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tällaisen ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteisymmärrys 2 ja 3 §:n soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on pyydettävä asiasta lausunto Euroopan pankkiviranomaiselta, jos joku tässä momentissa tarkoitetuista viranomaisista sitä pyytää.

Jos yhteisymmärrystä 2 tai 3 §:n soveltamisesta ei ole saavutettu neljän kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on laatinut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun arvion ja antanut sen tiedoksi tämän pykälän 4 momentissa tarkoitetuille viranomaisille, Finanssivalvonta voi yksin päättää 2 ja 3 §:n soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on annettava 2 §:ssä tarkoitettu arvio ja 3 §:ssä tarkoitettu valvontaohjelman vahvistamista koskeva päätös viivytyksettä tiedoksi 3 momentissa tarkoitetuille viranomaisille. Jos Finanssivalvonta tai jokin mainitussa momentissa tarkoitetuista muista toimivaltaisista viranomaisista on kuitenkin ennen tässä momentissa säädetyn neljän kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artik-

lassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Jos ulkomainen ETA-valvontaviranomainen vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu suomalainen luottolaitos, Finanssivalvonnan on ennen 2 §:ssä tarkoitettua arvon tai 3 §:ssä tarkoitettua päätöksen tekemistä kuultava edellä tarkoitettua ulkomaista ETA-valvontaviranomaista. Jos kuitenkin Finanssivalvonta tai joku muu konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen on saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu arvio tai päätös on tehtävä vuosittain uudelleen noudattaen, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, taikka erityisestä syystä useammin, jos edellä tässä pykälässä tarkoitettu ulkomainen ETA-valvontaviranomainen sitä pyytää.

Jos Euroopan pankkiviranomaiselta on pyydetty lausunto 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tai 3 momenttia sovellettaessa, Finanssivalvonnan on otettava lausunto huomioon päätöksessään ja, jos päätös poikkeaa merkittävästi lausunnosta, perusteltava poikkeaminen.

14 §

Tietojenvaihto kriisitilanteissa

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi toisessa ETA-valtiossa säännelty yritys, Finanssivalvonnan on viivytyksettä ilmoitettava Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 18 artiklassa tarkoitettua ja siihen rinnastettavasta kriisitilanteesta Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:n 1 momentin 3 ja 11 kohdassa tarkoitettulle tällaisen toisen ETA-valtion viranomaiselle hallussaan olevat näi-

den viranomaisten tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

Edellä 1 momentissa säännellyllä yrityksellä tarkoitetaan toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanutta yritystä, joka vastaa tässä laissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä tai maksulaitoslaissa tarkoitettua maksulaitosta.

15 §

Konsolidoitua valvontaa koskevien tehtävien siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonta voi tehdä yhden tai useamman muun ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena toimii toinen ETA-valtion valvontaviranomainen ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan kyseisen valtion lakia. Tässä momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos konsolidointiryhmän emoyritys ei ole suomalainen luottolaitos.

Finanssivalvonta voi tehdä yhden tai useamman ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että Finanssivalvonta toimii konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena muussa kuin 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettussa konsolidointiryhmässä ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan Suomen lakia. Tässä momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos konsolidointiryhmään kuuluu vähintään yksi suomalainen luottolaitos.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos siihen on konsolidoidun valvonnan tehokkaan järjestämisen edellyttämä painava syy. Finanssivalvonnan on laadittava sopimuksesta kirjallinen valvontapöytäkirja, joka on kaikkien 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten valvonnasta vastaavien viranomaisten allekirjoitettava. Finanssivalvonnan on annettava valvontapöytäkirja tie-

doksi tällaisen konsolidointiryhmän emoyritykselle, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

Tarkemmat määräykset

16 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset 9 ja 10 luvussa tarkoitetuista luottolaitostoiminnan taloudellisista edellytyksistä ja niiden valvonnan edellyttämästä säännöllisestä tietojenantamisvelvollisuudesta.

12 luku

Tilinpäätös, osavuositarkastus ja tilintarkastus

1 §

Tilinpäätöksen laadintaan sovellettavat säännökset

Luottolaitoksen tilinpäätös laaditaan ja julkistetaan tämän luvun säännösten ja niiden nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen ja Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti. Luottolaitoksiin sovelletaan lisäksi kirjanpitolakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä siltä osin kuin tässä laissa tai sen nojalla annetuissa valtiovarainministeriön asetuksissa taikka muualla laissa ei toisin säädetä. Liikepankkiin ja muuhun osakeyhtiömuotoiseen luottolaitokseen sovelletaan lisäksi osakeyhtiölain ja osuuspankkiin sekä muuhun osuuskuntamuotoiseen luottolaitokseen osuuskuntalain tilinpäätöstä koskevia säännöksiä siltä osin kuin jäljempänä ei toisin säädetä. Osakeyhtiölain 8 luvun 11 §:ää ja osuuskuntalain 8 luvun 11 §:ää ei sovelleta luottolaitokseen. Mitä tässä luvussa säädetään tilinpäätöksestä, sovelletaan kokonaisuuteen, joka käsittää tilinpäätökseen kuulu-

vat ja siihen liitetyt asiakirjat, jollei jäljempänä erikseen toisin säädetä.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia tilikaudesta, 3 luvun 1 §:n 3 momenttia rahoituslaskelman laatimisvelvollisuuden rajoittamisesta ja 4 momenttia toimintakertomuksesta, 2 §:n 2 momenttia tilinpäätöksen laatimista koskevasta poikkeusluvasta ja 6 §:ää tilinpäätöksen laatimisajasta, 4 luvun 1 §:ää liikevaihdon määritelmästä, 3 §:ää pysyvien ja vaihtuvien vastaavien määritelmästä ja 4 §:ää vaihto- ja rahoitusomaisuuden määritelmästä sekä 5 luvun 2 §:ää saamisten, rahoitusvarojen ja velkojen taseeseen merkitsemisestä, 2 a §:ää rahoitusvälineiden arvomittamisesta ja merkitsemisestä tilinpäätökseen, 4 §:ää tulon kirjaamisesta tuotoksi valmistusasteen perusteella ja 6 §:ää vaihtomaisuuden hankintamenon jaksottamisesta ei sovelleta luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimiseen. Siihen ei myöskään sovelleta osakeyhtiölain omaa pääomaa, tilinpäätöstä, toimintakertomusta ja konsernia koskevan 8 luvun 1 §:n 1 momenttia, 3 eikä 4 §:ää, 5 §:n 3 momentin 2 kohtaa eikä 6 §:ää eikä osuuskuntalain omaa pääomaa, tilinpäätöstä, toimintakertomusta ja konsernia koskevan 8 luvun 1 §:n 1 momenttia, 3 eikä 4 §:ää, 5 §:n 3 momentin 3 kohtaa eikä 6 §:ää.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n 3 momenttia pienen kirjanpitovelvollisen konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudesta, 2 §:n 2 momenttia konsernin rahoituslaskelmasta ja 3 momenttia konsernin toimintakertomuksesta, 7 §:n 6 momenttia pienen konsernin poistoeron ja vapaaehtoisen varauksen jakamisesta sekä 9 §:ää yhdistelmämenetelmän käytöstä, osakeyhtiölain 8 luvun 9 §:n 1 momenttia sekä osuuskuntalain 8 luvun 9 §:n 1 momenttia ei sovelleta luottolaitoksen konsernitilinpäätöksen laatimiseen. Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan konsernitilinpäätökseen siinä laajuudessa kuin niissä tarkoitettuja laskentaperiaatteita ja lainkohtia sovelletaan 2 momentin nojalla luottolaitokseen.

Kirjanpitolain 3 luvun 9 ja 11 §:ää, osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:ää ja osuuskuntalain 8 luvun 10 §:ää ei sovelleta luottolaitoksen eikä omistusyhteisön tilinpäätöksen rekisteröintiin tai muuhun julkistamiseen.

2 §

Tarkempien säännösten, määräysten, ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antaminen

Tarkemmat säännökset rahoitusvälineiden ja muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden ja niiden arvomuutosten merkitsemisestä tilinpäätökseen, tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoissa ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseen ja konsernituloslaskelman kaavoista ja konsernin rahoituslaskelman, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan valtiovarainministeriön asetuksella.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimisesta. Määräyksissä voidaan rajoittaa sellaisten korko- ja vuokratulojen kirjaamista tilikauden tuotoksi, jotka perustuvat sellaisiin saamisiin tai rahoitusleasingsopimuksiin, joiden erääntyneet korot, lyhennykset taikka vuokrat ovat olleet tilinpäätöshetkellä maksamatta Finanssivalvonnan määräyksessä tarkoitettua määräaika kauemmin taikka velallisen todetun maksukyvyttömyyden johdosta todennäköisesti jäävät maksamatta. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Jos Finanssivalvonnan antama ohje tai lausunto tämän luvun, osakeyhtiölain, osuuskuntalain tai kirjanpitolain tilinpäätöstä koskevien säännösten sekä niiden nojalla annettujen asetusten soveltamisesta luottolaitokseen on kirjanpitolain tai kirjanpitoasetuksen taikka osakeyhtiölain tai osuuskuntalain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Finanssivalvonnan on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolain 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettua kirjanpitolautakunnan lausunto.

Finanssivalvonta voi luottolaitoksen hakemuksesta erityisistä syistä määrääjäksi myöntää luvan poiketa tilinpäätöksen laatimisajasta, kirjanpitoaineiston säilyttämisestä ulkoilla sekä konsernitilinpäätökseen yhdistel-

tävän kotimaisen tytäryrityksen tilikaudesta. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole luottolaitoksiin sovellettavien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

3 §

Tilikausi

Tilikausi on kalenterivuosi. Liiketoimintaa aloitettaessa tai lopetettaessa tilikausi saa olla kalenterivuotta lyhyempi tai pitempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

4 §

Laatimisaika

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kahden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

5 §

Toimintakertomus

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Toimintakertomukseen on sisällytettävä vakavaraisuuslaskelma, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen 10 luvun 1-3 §:ssä tarkoitettua omien varojen määrästä ja omien varojen vähimmäismäärästä.

6 §

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Saamiset ja johdannaissopimukset sekä kirjanpitovelvollisen omistamat osakkeet, osuudet ja muut taseen vastaaviin merkityt rahoitusvälineet (*rahoitusvarat*) merkitään tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon, jollei 2—5 momentista muuta johdu. Tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostetaan lisäksi, jollei 4 momentista muuta johdu, velat, jotka ovat osa kaupankäyntisalkkua tai jotka ovat johdannaissopimuksia.

Seuraavat rahoitusvaroihin kuuluvat erät merkitään tilinpäätökseen 1 momentista poiketen hankintamenoon, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, tällä arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon:

1) luotot ja niihin rinnastettavat rahoitusso-
pimukset, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoi-
tuksessa;

2) saamistodistukset, jotka pidetään eräpäi-
vään saakka;

3) tytär- ja omistusyhteisyritysten osakkeet
ja osuudet sekä kirjanpitovelvollisen oman
pääoman ehdoin liikkeeseen laskemat rahoit-
tusvarat;

4) Finanssivalvonnan määräämät muut ra-
hoitusvarat, joita kirjanpitolain 7 a luvun
1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilin-
päätösstandardien mukaisesti ei ole arvostet-
tava käypään arvoon.

Muut kuin 1 momentissa tarkoitettut velat
merkitään tilinpäätökseen nimellisarvon suu-
ruisina.

Poiketen siitä, mitä 1—3 momentissa sää-
detään, luottolaitos voi merkitä tilinpäätök-
seen tilinpäätöspäivän käypään arvoon myös
2 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisiin rahoit-
tusvaroihin kuuluvia sekä muita kuin 1 mo-
mentissa tarkoitettuihin velkoihin kuuluvia
eriä, jos päätös näiden erien pysyvistä käy-
pään arvoon merkitsemisestä tehdään tällais-
ta erää ensimmäistä kertaa kirjanpitoon mer-
kittäessä. Käypään arvoon merkitsemisen
edellytyksenä on, että:

1) tällaiseen erään liittyy yksi tai useampi
sellainen kytketty johdannaissopimus, joka
kirjanpidossa muutoin olisi arvostettava erik-
seen käypään arvoon;

2) se poistaa arvostamiseen tai kirjaami-
seen liittyvää epäjohdonmukaisuutta; tai

3) se perustuu rahoitusvarojen ja -velkojen
tai niiden molempien muodostaman kokonai-
suuden riskienhallinnassa laadittuihin, käy-
pään arvoon perustuviin laskelmiin.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan,
jollei 8 §:stä muuta johdu, 1 momentissa tar-
koitettujen rahoitusvälineiden tilinpäätöshet-
ken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen
mukaisen kirjanpitoarvon tai, jos käypään ar-
voon arvostettava rahoitusväline on hankittu
tilikauden aikana, hankintamenon erotus.

Jos saamisen tai velan pääomana on mak-
settu tai saatu enemmän tai vähemmän kuin
sen nimellisarvo, saaminen tai velka merki-
tään 3 ja 4 momenttia sovellettaessa nimel-
lisarvon sijasta määrään, joka saamisesta tai
velasta sen syntyessä on pääomana maksettu
tai saatu. Tällaisen saamisen nimellisarvon ja
hankintamenon erotuksesta tilikauden tuo-
toksi tai kuluksi merkitty määrä jaksotetaan
ja merkitään saamisen hankintamenon lisä-
ykseksi tai vähennykseksi. Vastaavasti velan
nimellisarvon ja velasta sen syntyessä saadun
pääomamäärän erotuksesta tilikauden kuluksi
tai kulun vähennykseksi merkitty määrä jak-
sotetaan ja merkitään tilinpäätökseen velan
kirjanpitoarvon lisäykseksi tai vähennykseksi.

7 §

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon muutos merkitään omaan
pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahas-
toon, jos:

1) kyseessä on suojauslaskentamenettelys-
sä käytetyn rahoitusvälineen kirjaus, jolla
koko arvonmuutoksen tai sen osan kirjaamat-
ta jättäminen tuloslaskelmaan mahdolliste-
taan;

2) tällainen arvonmuutos aiheutuu luotto-
laitoksen ulkomaiseen yhteisöön tekemiin
nettoinvestointeihin sisältyvän ulkomaan ra-
han määräisen erän kurssimuutoksesta; tai

3) kyseessä ovat sellaiset käyvän arvon
mukaan arvostettavat rahoitusvälineet, joita
ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa, lukuun
ottamatta rahoitusjohdannaisia.

Käyvän arvon muutokseen sisältyvä las-
kennallinen verovelka tai -saaminen merki-
tään taseeseen erityistä varovaisuutta noudat-
taen.

Käyvän arvon rahastoa on oikaistava, kun
rahoitusväline erääntyy tai luovutetaan.

8 §

Muussa kuin omassa käytössä olevan kiin- teistöomaisuuden arvostaminen

Taseen aineellisiin hyödykkeisiin merkitty
muussa kuin omassa käytössä oleva kiinteis-

töomaisuus saadaan merkitä tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon.

Luottolaitoksen, joka soveltaa 1 momenttia, on arvostettava momentin mukaisesti kaikki momentissa tarkoitettu omaisuus.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan 1 momentissa tarkoitettujen omaisuuden tilinpäätöshetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen mukaisen kirjanpitoarvon erotus, tai jos tällainen omaisuus on hankittu tilikauden aikana, hankintamenon erotus.

Vain kirjanpitolain 5 luvun 5 §:n mukaiseen hankintamenuon arvostettuun 1 momentissa tarkoitettuun omaisuuteen voidaan tehdä kirjanpitolain 5 luvun 17 §:ssä tarkoitettu arvonkorotus.

9 §

Sidottu ja vapaa oma pääoma

Sidottua omaa pääomaa ovat osake-, osuus- tai peruspääoma, lisäpääoma, lisäosuuspääoma, kantarahasto, vararahasto, ylikurssirahasto, arvonkorotusrahasto, uudelleenarvostusrahasto ja käyvän arvon rahasto. Muut rahastot sekä tilikauden ja edellisten tilikausien voitto ovat vapaata omaa pääomaa.

10 §

Konsernitilinpäätös

Rahoitusleasingsopimuksella vuokralleottajan käyttöön luovutettu hyödyke merkitään konsernitilinpäätökseen siten kuin se merkitäisiin myytynä, jos konserniyritys on vuokranantaja, ja siten kuin se merkitäisiin ostetuna, jos konserniyritys on vuokralleottaja.

Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Lisäksi emoyhtiön toimintakertomuksessa esitetään konsernia koskevat toimintakertomus- ja vakavaraisuustiedot.

Konsernin tytäryritys tai omistusyhteisyri-tytys, jonka taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti sen emoyrityksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, saadaan

jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen. Jos konsernin tällaisen tytär- tai osakkuusyri-tyksen taseen loppusumma laskettuna yhteen muiden sellaisten konserniin kuuluvien tytär- ja omistusyhteisyri-tysten taseiden loppusummien kanssa on vähintään viisi prosenttia konsernitaseen loppusummasta, se on kuitenkin yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen.

Jos luottolaitoksen tai omistusyhteisön konserniin kuuluu vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

11 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen jul- kistaminen

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäväksi kahden kuukauden kuluessa taseen ja tuloslaskelman vahvistamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä jäljennös tilintarkastuskertomuksesta sekä hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan kirjallinen ilmoitus tilinpäätöksen vahvistamisen päivämäärästä ja luottolaitoksen voittoa ja tappiota koskevasta yhtiökokouksen taikka osuuskunnan, edustajiston, isännistön tai hypoteekkiyhdistyksen kokouksen päätöksestä.

Luottolaitoksen on pidettävä jäljennökset 1 momentissa tarkoitetuista luottolaitosta sekä sen emoyrityksenä olevaa omistusyhteisöä tai luottolaitosta koskevista viimeksi vahvistetuista asiakirjoista jokaisen nähtävänä luottolaitoksen toimipaikassa, kun kaksi viikkoa on kulunut tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Omistusyhteisön on lisäksi pidettävä jäljennökset sitä koskevista asiakirjoista nähtävänä omistusyhteisön pääkonttorissa. Nähtävinä pidettävistä asiakirjoista on annettava jäljennös jokaiselle sitä pyytävälle kahden viikon kuluessa pyynnöstä.

Emoyrityksen on pyynnöstä annettava jäljennös sellaisen tytäryrityksen tilinpäätökse-

tä ja toimintakertomuksesta, jota ei ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen, jollei tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ole ilmoitettu rekisteröitäväksi Suomen lain mukaisesti.

Luottolaitoksella ja omistusyhteisöllä on oikeus saada muulta kuin viranomaiselta maksu antamastaan jäljennöksestä saman perusteen mukaan kuin rekisteriviranomainen perii maksun vastaavasta jäljennöksestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna rekisteriviranomaisena toimii Patentti- ja rekisterihallitus. Rekisteriviranomainen valvoo 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Jos ilmoitusvelvollisuus laiminlyödään, rekisteriviranomainen voi velvoittaa sen, jonka on allekirjoitettava tilinpäätös, sakon uhalla toimittamaan se sille määräämässään ajassa. Päätökseen, jolla uhkasakko on asetettu, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettua yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen velvollisuudesta pitää nähtävänä yhteenliittymän yhdistelty tilinpäätös säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

12 §

Osavuositarkastus

Talletuspankin on laadittava kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan osavuositarkastus joko kuudelta taikka kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jollei arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 1 momentista muuta johdu. Talletuspankin osavuositarkastukseen sovelletaan muuten 2 ja 3 momenttia sekä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 2 ja 3 momenttia. Jollei tästä pykälästä muuta johdu, sellaisen talletuspankin osavuositarkastuksesta, johon sovelletaan arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:ää, sovelletaan lisäksi, mitä mainitussa laissa muuten säädetään osavuositarkastuksesta.

Talletuspankin osavuositarkastuksen tulee sisältää osavuositulolaskelma ja -tase tai, jos talletuspankki on konsernin emoyritys, konsernituloslaskelma ja -tase sekä selostus pankin tai konsernin tuloskehityksestä samoin

kuin varojen, velkojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten sekä toimintaympäristön merkittävistä muutoksista katsauskauteina, tuloskehitykseen vaikuttaneista poikkeuksellisista seikoista, olennaisista katsauskauden jälkeisistä tapahtumista sekä pankin tai konsernin todennäköisestä kehityksestä tilikauteina. Osavuositarkastuksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin.

Osavuositarkastus on julkistettava kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Osavuositarkastuksen julkistamisessa on noudatettava soveltuvin osin 11 §:n 2 ja 4 momenttia sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään osavuositarkastuksen julkistamisesta.

Talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön velvollisuudesta laatia ja julkistaa yhteenliittymän osavuositarkastus ja vuositarkastus säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

Omistusyhteisön, joka on talletuspankin emoyritys, osavuositarkastukseen sovelletaan, 1—3 momenttia. Talletuspankkiin, jonka emoyritys julkistaa tämän pykälän mukaisesti osavuositarkastuksen, ei sovelleta, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ellei muualla laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä, ohjeita ja lausuntoja edellä tässä pykälässä tarkoitettua osavuositarkastuksen laatimisesta sekä myöntää luvan erityisestä syystä määrääjäksi poiketa tämän pykälän säännöksistä, jos poikkeus ei vaaranna sijoittajan tai tallettajan asemaa. Määräysten, ohjeiden ja lausuntojen antamisessa sekä poikkeuslupien myöntämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä 2 §:n 2—4 momentissa säädetään. Poikkeusluvan myöntämisestä on mainittava osavuositarkastuksessa.

13 §

Tilintarkastusta ja tilintarkastajaa koskevien säännösten soveltaminen

Luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan sovelletaan tilintarkastuslakia (459/2007) ja osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan

lisäksi osakeyhtiölakia ja osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan osuuskuntalakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 25 §:n 1 momentin 8 kohdassa, 5 luvussa ja 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta.

Luottolaitoksen tilintarkastajaan ei sovelleta tilintarkastuslain 25 §:n 1 momentin 5 kohtaa. Tilintarkastajan on kuitenkin ilmoitettava Finanssivalvonnalle luottolaitokselta taikka sen kanssa samaan konserniin kuuluvalla yritykseltä saamasta luotosta tai sen hänen hyväkseen antamasta takauksesta, vastuusitoumuksesta, vakuudesta tai näitä vastaavasta etuudesta.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta, sovelletaan myös omistusyhteisön tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan.

14 §

Tilintarkastajan kelpoisuus

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön tilintarkastajista vähintään yhden on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

15 §

Finanssivalvonnan velvollisuus määrätä tilintarkastaja sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Tilintarkastuslain 9 §:ssä, osakeyhtiölain 7 luvun 5 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 5 §:ssä tarkoitettun tilintarkastajan sekä osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 15 §:ssä tarkoitettun erityisen tarkastuksen ja osakeyhtiölain 7 luvun 8 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 16 §:ssä tarkoitettun tarkastajan luottolaitokseen ja sen omistusyhteisöön määrää Finanssivalvonta. Tilintarkas-

tajan sekä erityisen tarkastajan määräämiseen edellä tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan muutoin, mitä niistä säädetään tilintarkastuslaissa, osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa. Finanssivalvonnan on lisäksi määrättävä luottolaitokseen ja sen omistusyhteisöön kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos luottolaitoksella tai omistusyhteisöllä ei ole 14 §:ssä säädetty vaatimukset täyttävää tilintarkastajaa.

Sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen tilintarkastajan tulee toimittaa Finanssivalvonnalle kultakin kalenterivuodelta tilintarkastajan antama lausunto siitä, vastaavatko luottolaitoksen asiakasvarojen säilyttämistä koskevat järjestelyt sijoituspalvelulain 9 luvun 1—4 §:n ja mainitun lain 9 luvun 5 §:n nojalla annettujen määräysten mukaisia vaatimuksia.

13 luku

Vakuusrahastosuoja

1 §

Vakuusrahaston jäsenyys

Talletuspankkien vakaan toiminnan turvaamiseksi talletuspankki voi kuulua vakuusrahastoon.

2 §

Vakuusrahastosta eroaminen

Vakuusrahastoon kuuluva talletuspankki voi erota vakuusrahastosta ilmoittamalla siitä kirjallisesti rahaston hallitukselle. Ero tulee voimaan eroamisilmoituksen tekemistä seuraavan kalenterivuoden päätyttyä.

Jos vakuusrahastosta eronnut pankki on eroamisvuonna tai viiden sitä välittömästi edeltävän kalenterivuoden aikana saanut avustusta vakuusrahastosta, sen on vakuusrahaston vaatimuksesta, rahaston säännöissä määrättyllä tavalla maksettava avustus takaisin vakuusrahastolle.

3 §

Vakuusrahaston säännöt

Vakuusrahaston säännöissä on mainittava:

- 1) rahaston nimi ja kotipaikka;
- 2) talletuspankin rahaston jäseneksi ottamisesta ja eroamisesta;
- 3) liittymis- ja kannatusmaksun määräytymisperusteet ja perimisajankohta;
- 4) valtuuskunnan jäsenten lukumäärä, eroamisikä ja toimikausi sekä valtuuskunnan päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 5) hallituksen jäsenten lukumäärä, eroamisikä, toimikausi sekä hallituksen päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 6) perusteet rahaston vuotuisen ylijäämän käyttämisestä;
- 7) rahaston tilikausi;
- 8) tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi;
- 9) sääntöjen muuttamistapa;
- 10) rahaston purkamisesta.

Vakuusrahaston säännöt ja niiden muutokset on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedoksi siten kuin Finanssivalvonta tarkemmin määrää.

4 §

Vakuusrahaston hallinto

Vakuusrahastoa hoitaa siihen kuuluvien talletuspankkien valitsema valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus.

5 §

Vakuusrahaston kannatusmaksu

Vakuusrahaston valtuuskunta voi määrätä, että rahastoon kuuluvan talletuspankin on vuosittain maksettava vakuusrahaston velvoitteiden täyttämiseksi riittävä kannatusmaksu.

Kannatusmaksun tulee perustua talletuspankin toiminnassaan ottamiin riskeihin. Kannatusmaksun laskentaperusteen on oltava sama kaikille vakuusrahastoon kuuluville pankeille. Eri yhteisömuotoa olevien talletuspankkien kannatusmaksun laskentaperus-

teet voivat kuitenkin olla keskenään erilaisia. Eri yhteisömuotoa olevia talletuspankkeja ei saa laskentaperustetta määrättäessä perusteetomasti asettaa keskenään eriarvoiseen asemaan. Vakuusrahastolle vuosittain perittävät kannatusmaksut voivat olla enintään 0,5 prosenttia rahastoon kuuluvien pankkien viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta.

Vakuusrahaston hallitus voi vapauttaa talletuspankin määräjäksi maksamasta kannatusmaksua.

6 §

Vakuusrahaston itsenäisyys

Rahastoon kuuluvalla talletuspankilla ei ole oikeutta vaatia osuuttaan vakuusrahastosta erotettavaksi itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle. Tätä osuutta ei saa lukea pankin varoiksi.

7 §

Tuen myöntäminen

Vakuusrahaston varoista voidaan vakuusrahaston päättämin ehdoin antaa avustuslainoja tai avustuksia rahastoon kuuluvalla talletuspankille, jos se on joutunut sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että avustuslainan tai avustuksen myöntäminen on sen toiminnan turvaamiseksi tarpeellista. Vakuusrahasto voi myös päättämillään ehdoilla antaa takauksia vakuusrahastoon kuuluvan talletuspankin ottamille lainoille tai merkitä pankin osakkeita tai osuuksia, sen liikkeeseen laskeman pääomalainan tai muita pankin omiin varoihin luettavia sitoumuksia.

Vakuusrahasto ei 1 momentissa tarkoitettuja tukipäätöksiä tehdessään saa ilman perusteltua syytä asettaa rahastoon kuuluvia talletuspankkeja keskenään eriarvoiseen asemaan. Kunkin tukipäätöksen tulee perustua tuettavan pankin taloudellisen tilan huolelliseen selvittämiseen.

Vakuusrahasto voi päättää rahaston varojen luovuttamisesta Valtion vakuusrahastolle käytettäväksi suomalaisen talletuspankin

Valtion vakuusrahastosta annetun lain 1 §:n mukaisiin tukitoimiin.

Jos 1 momentissa tarkoitettu pankki sulautuu toiseen pankkiin, avustuslaina, pääomalaina tai avustus voidaan antaa myös vastaanottavalle pankille.

8 §

Avustuslainan takaisin perimisestä luopuminen

Vakuusrahaston valtuuskunnalla on hallituksen esityksestä oikeus kokonaan tai osittain luopua avustuslainan tai pääomalainan takaisin perimisestä, jos takaisin periminen on kohtuutonta avustuslainan tai pääomalainan saaneelle talletuspankille. Vakuusrahaston valtuuskunnan ja hallituksen tulee tehdessään päätöstä avustuslainan tai pääomalainan takaisin perimisestä luopumisesta noudattaa, mitä 7 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos vakuusrahastosta lainaa saanut talletuspankki joutuu selvitystilaan tai konkurssiin, avustuslainan tai pääomalainan takaisin maksamiseen saa käyttää vain niitä pankin varoja, jotka jäävät jäljelle, kun pankin muut sitoumukset on täytetty.

9 §

Vakuusrahaston lainanotto

Vakuusrahasto ei saa ottaa toimintaansa varten lainaa, ellei valtiovarainministeriö erityisestä syystä myönnä tähän lupaa.

10 §

Vakuusrahaston varojen sijoittaminen

Vakuusrahaston varat on sijoitettava turvallisella ja rahaston maksuvalmiuden turvalla tavalla.

IV OSA

ASIAKKAANSUOJA JA MENETTELYTAVAT ASIAKASLIIKETOIMINNASSA

14 luku

Talletussuoja

1 §

Talletussuojarahaston jäsenyys

Talletuspankkien tallettajien saamisten turvaamiseksi talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon.

Talletuspankin on ilmoitettava talletussuojarahastolle ja Finanssivalvonnalle, millä tavalla sen ulkomailla olevan sivuliikkeen tallettajien saamiset on turvattu.

2 §

Talletussuojarahaston säännöt

Talletussuojarahaston säännöt ja niiden muutokset vahvistaa valtiovarainministeriö.

Säännöissä on mainittava:

- 1) rahaston nimi ja kotipaikka;
- 2) kannatusmaksun perimisajankohta;
- 3) valtuuskunnan jäsenten lukumäärä, eroamisikä ja toimikausi sekä valtuuskunnan päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 4) hallituksen jäsenten lukumäärä, eroamisikä, toimikausi sekä hallituksen päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 5) rahaston tilikausi;
- 6) tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi;
- 7) sääntöjen muuttamistapa.

Lisäksi säännöissä on mainittava ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen osalta talletussuojarahaston jäseneksi ottamisesta, erottamisesta ja eroamisesta, talletussuojarahaston liittymismaksun perusteista ja talletussuojarahaston korvausvelvollisuuden perusteista.

3 §

Talletussuojarahaston hallinto

Talletussuojarahastoa hoitaa siihen kuuluvien talletuspankkien ja jäseninä olevien ulkomaisten luottolaitosten valitsema valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus. Hallituksen jäsenistä ainakin yhden tulee edustaa talletussuojarahaston jäseninä olevia ulkomaisten luottolaitosten sivuliikkeitä.

4 §

Talletussuojarahaston kannatusmaksu

Talletuspankin ja talletussuojarahaston jäsenenä olevan ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen on vuosittain maksettava talletussuojarahastolle tallettajien saamisten turvaamiseksi kannatusmaksu.

5 §

Talletuspankin kannatusmaksun suuruus

Talletuspankin kannatusmaksu perustuu pankin vakavaraisuuteen. Kannatusmaksu on 0,175 prosenttia luvusta, joka saadaan, kun EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti laskettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän ja omien varojen suhde kerrotaan pankin 8 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärällä. Jos pankkia valvotaan mainitun asetuksen mukaisesti sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella, vakavaraisuuteen perustuva maksu lasketaan riskien kattamiseksi vaadittavien konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän ja konsolidoitujen omien varojen perusteella kerrottuna konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten korvattavien talletusten määrällä.

Talletuspankkien yhteenliittymään kuuluville talletuspankeille lasketaan yhteinen kannatusmaksu talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 19 §:n mukaisesti lasketun yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdistellyn vakavaraisuuden perusteella niin kuin yhteenliittymä olisi yksi luottolaitos. Yhteenliittymään kuuluvien pankkien kannatusmaksun maksaa talletussuojarahastolle yhteenliittymän keskusyhteisö. Keskusyhteisön maksama kannatusmaksu jaetaan sen jäsenluottolaitosten kesken maksettavaksi jäsenluottolaitosten 1 momentin mukaisesti lasketun omien varojen vähimmäismäärän suhteessa. Finanssivalvonnan luvalla kannatusmaksu voidaan jakaa myös muulla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu talletusten yhteismäärä, omien varojen määrä ja omien varojen vähimmäismäärä määräytyvät kannatusmaksun maksamista edeltävän tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

6 §

Talletussuojarahaston itsenäisyys

Talletussuojarahastoon kuuluvalla talletuspankilla ei ole oikeutta vaatia osuuttaan talletussuojarahastosta erotettavaksi itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle. Tätä osuutta ei saa lukea pankin varoiksi.

7 §

Talletussuojarahaston maksuvelvollisuuden alkaminen

Jos talletuspankki ei ole maksanut talletussopimuksen ja tämän lain mukaisesti talletuspankissa tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saamisista, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on 5 työpäivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta tai asiasta muutoin tiedon saatuaan päätettävä, onko talletussuojarahaston maksettava pankin tallettajien 8 §:n 1—3 momentissa tarkoitettujen saamisten maksuvelvollisuuden määrittämisen edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitettujen saamisten maksamatta jääminen on saadun selvityksen perusteella johtunut pankin maksu- tai muista taloudellisista vaikeuksista eivätkä vaikeudet Finanssivalvonnan arvion mukaan ole tilapäisiä.

Finanssivalvonnan on arvioidessaan 2 momentissa tarkoitettujen vaikeuksien tilapäisyyttä otettava huomioon 8 §:ssä tarkoitettu yhteisvastuu.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitettua päätöksestään talletussuojarahastolle, talletuspankin vakuusrahastolle, talletuspankille ja valtiovarainministeriölle. Jos pankilla on ulkomailla sivuliike, päätöksestä on lisäksi ilmoitettava sivuliikkeen sijaintivaltion valvontaviranomaiselle ja suojajärjestelmälle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua Finanssivalvonnan päätöksen toteuttamiseksi talletuspankin on toimitettava talletussuojarahastolle tiedot tallettajista ja heidän 8 §:n 1—3 momentissa tarkoitetuista saamisistaan. Talletussuojarahasto ei saa antaa tietoja muille kuin viranomaisille, joilla 15 luvun 14 §:n mukaan on oikeus saada salassa pidettäviä tietoja.

8 §

Korvattavat saamiset

Talletussuojarahaston varoista korvataan talletuspankissa tilillä olevat ja tilille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset, kuitenkin enintään 100 000 euron määrään asti. Korvauksen maksamisesta sijoituspalvelulaissa tarkoitettua korvausrahastosta säädetään mainitun lain 11 luvussa.

Talletuspankin ETA-valtiossa olevan sivuliikkeen tallettajan saamiset korvataan suomalaisen talletussuojarahaston varoista siihen määrään, johon ne korvattaisiin sivuliikkeen sijaintivaltion suojajärjestelmän mukaisesti, kuitenkin enintään 100 000 euron määrään asti.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, tallettajan saaminen maksetaan täysimääräisesti talletussuojarahaston varoista, jos tallettaja osoittaa luotettavasti, että saaminen perustuu varoihin, jotka tallettaja on saanut omassa käytössä olleen asuntonsa myynnistä ja että varat käytetään uuden, tallettajan omaan käyttöön tulevan asunnon hankkimiseen. Tätä momenttia sovelletaan vain sellaisiin tallettajan varoihin, jotka on talletettu talletuspankin tilille enintään kuusi kuukautta ennen päivää, jona talletuspankki on 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla laiminlyönyt maksaa tallettajan tässä momentissa tarkoite-

tun saamisen. Jollei muuta voida osoittaa, talletuspankin katsotaan laiminlyöneen tallettajan saamisen maksamisen tässä momentissa tarkoitettulla tavalla sinä päivänä, jona tallettaja on tehnyt 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen, taikka sitä aikaisempänä päivänä, jona Finanssivalvonta on saanut toiselta tallettajalta mainitussa momentissa tarkoitettua ilmoituksen, jonka perusteella Finanssivalvonta on tehnyt mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua päätöksen.

Talletussuojarahasto ei kuitenkaan korvaa toisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, niihin rinnastettavan ulkomaisen yrityksen eikä rahoituslaitoksen saamia eikä talletuspankin EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettuihin omiin varoihin luettavia eriä. Rahasto ei myöskään korvaa saamia, jotka perustuvat rikoslain (39/1889) 32 luvussa tarkoitettulla rikoksella saatuihin varoihin. Jos edellä mainittua rikosta koskeva esitutkinta tai oikeudenkäynti on vireillä, talletussuojarahasto voi lykätä korvauksen maksamista tuomioistuimen lainvoimaiseen päätökseen asti. Rahasto ei myöskään korvaa sijoituspalvelun tarjoajan nimissä olevalla sijoituspalvelulain 9 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakasvarojen tilillä olevia saamia.

Jos talletussuojarahasto on jo aikaisemmin korvannut 1—3 momentin mukaisesti tallettajan saamiset, rahasto korvaa tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset vain siltä osin kuin saamiset perustuvat varoihin, jotka on talletettu pankkiin tässä momentissa tarkoitettua korvauksen maksamisen jälkeen.

Tätä pykälää sovellettaessa pidetään talletuspankkeja, jotka lain, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella vastaavat kokonaan tai osittain toistensa sitoumuksista tai velvoitteista, yhtenä talletuspankkina. Sen estämättä, mitä edellä säädetään, tätä momenttia ei sovelleta talletuspankkiin, joka on 13 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut eroavansa vakuusrahastosta. Pankkiin, jolle eroilmoituksen jälkeen annetaan 13 luvun 7 §:ssä tarkoitettua tukea, sovelletaan kuitenkin tätä momenttia. Edellä tarkoitettua sopimuksesta tai muusta järjestelystä on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Talletussuojarahastolle syntyy saaminen talletuspankilta korvaamiensa, 1—3 momentissa tarkoitettujen saamisten osalta. Saami-

selle maksettavasta korosta määrätään talletussuojarahaston säännöissä.

9 §

Tallettajien saamisten maksaminen

Talletussuojarahaston on maksettava tallettajille 8 §:n 1—3 momentissa tarkoitetut saamiset 20 työpäivän kuluessa 7 §:ssä tarkoitetusta Finanssivalvonnan päätöksestä. Jos talletuspankki on ennen 7 §:ssä tarkoitettua päätöstä asetettu selvitystilaan, tässä momentissa säädetty määräaika lasketaan selvitystilaan asettamispäätöksestä.

Finanssivalvonta voi myöntää talletussuojarahastolle lisäaikaa tallettajien saamisten maksamiseen enintään 10 työpäivää. Lisäajan myöntämisen edellytyksenä on, että talletussuojarahaston lisäajan tarve perustuu poikkeuksellisiin olosuhteisiin ja erityiseen syyhyn.

Jos talletussuojarahasto ei ole korvannut tallettajalle 8 §:n 1—3 momentissa tarkoitettua saamista tässä pykälässä säädettyssä ajassa, tallettajalle on syntynyt saaminen, jota tallettajalla on oikeus hakea talletussuojarahastolta tuomioistuimessa.

10 §

Maksuvelvollisuuden alkamisesta ilmoittaminen

Talletussuojarahaston on ilmoitettava 7 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä asianomaisen talletuspankin tallettajille. Talletussuojarahaston on myös julkisella kuulutuksella ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on julkaistava myös talletuspankin toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä maan virallisilla kielillä.

11 §

Talletuspankin tiedottamisvelvollisuus

Talletuspankin on annettava tallettajilleen tiedot talletussuojarahaston tallettajien saa-

misille antamasta suojasta tai vastaavasta muusta suojasta sekä aiemmin annettujen tietojen muutoksista.

Talletuspankin on annettava 1 momentissa tarkoitetut tiedot myös sen ulkomaisen sivuliikkeen sijaintimaan virallisilla kielillä.

12 §

Talletussuojarahaston lainanotto

Talletussuojarahasto voi ottaa säännöissä määrätyllä tavalla toimintaansa varten lainaa. Talletussuojarahaston sääntöihin on otettava määräys talletussuojarahaston jäsenten velvollisuudesta myöntää lainaa talletussuojarahastolle rahaston velvoitteiden täyttämiseksi.

Talletussuojarahaston jäsenten 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus myöntää talletussuojarahastolle lainaa jakautuu jäsenten kesken samassa suhteessa kuin niiden korvattavat talletukset ovat kaikkien talletussuojarahaston jäsenten korvattavien talletusten yhteenlasketusta määrästä. Tässä momentissa tarkoitettu talletusten määrä lasketaan lainan myöntämisvelvollisuuden alkamista lähinnä edeltävän kalenterivuoden päättyessä vallinneen tilanteen mukaisesti.

13 §

Talletussuojarahaston varojen sijoittaminen

Talletussuojarahaston varat on sijoitettava luotettavalla, tehokkaalla ja rahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla sekä riskien hajauttamisen periaatetta noudattaen. Sijoituksista saatava tuotto lisätään talletussuojarahaston pääomaan.

Rahaston varoja ei saa sijoittaa rahastoon kuuluvan talletuspankin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin rahastoon kuuluvan pankin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka pankin vakuusrahaston liikkeeseen laskemiin arvopapereihin. Rahaston varoja ei

myöskään muulla tavalla saa sijoittaa rahastoon kuuluvaan talletuspankkiin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yhteisöön taikka pankin vakuusrahastoon. Mitä tässä momentissa säädetään talletuspankista, koskee myös talletussuojarahaston jäsenenä olevaa ulkomaista luottolaitosta ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei estä talletussuojarahaston varojen sijoittamista sijoitusrahastolain 11 luvussa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin.

Talletussuojarahaston maksuvalmiuden on oltava rahaston toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu.

14 §

Toimiluvan peruuttaminen sekä tallettajien ja sijoittajien saamiset

Euroopan keskuspankin päätettyä talletuspankin toimiluvan peruuttamisesta Finanssivalvonta voi määrätä tallettajien saamiset maksettaviksi talletussuojarahaston varoista sekä sijoituspalvelulain 11 luvussa säädetyin edellytyksin määrätä sijoittajien saamiset maksettaviksi sijoittajien korvausrahastosta.

15 §

Talletuskannan siirron vaikutus talletussuojaan

Sen estämättä, mitä 8 §:n 1 momentissa säädetään korvattavasta enimmäismäärästä, mainitun lainkohdan nojalla korvattava talletus, joka on siirtynyt toiseen talletuspankkiin sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen johdosta, korvataan samaan määrään saakka kuin ennen talletuksen siirtoa, jollei 2 momentista muuta johdu.

Edellä 1 momenttia sovelletaan vaadittaessa maksettavaan talletukseen kolmen kuukauden ajan sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen täytäntöönpanon rekisteröinnistä ulkomaisten luottolaitosten

sivuliikkeitä koskevat erityissäännökset talletussuojasta.

16 §

Ulkomaisten luottolaitosten sivuliikkeiden jäsenyys talletussuojarahastossa

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliike voi kuulua 1 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliike voi erota talletussuojarahaston jäsenyydestä. Talletussuojarahaston tai, kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen osalta, Finanssivalvonnan on hakemuksesta myönnettävä luottolaitokselle ero talletussuojarahastosta. Ennen eron myöntämistä on kuultava Suomen Pankkia ja luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaista sekä lisäksi ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen osalta Finanssivalvontaa ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen osalta talletussuojarahastoa. Päätöksessä voidaan antaa eroamista koskevia tarkempia määräyksiä.

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen on annettava tallettajilleen tiedot talletussuojarahaston tallettajien saamisille antamasta suojasta ja muusta vastaavasta suojajärjestelmästä tai suojan puuttumisesta sekä aiemmin annettujen tietojen muutoksista suomen ja ruotsin kielellä.

17 §

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen kannatusmaksu

Talletussuojarahaston jäsenenä olevan ulkomaisen ETA-luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen kannatusmaksu määräytyy 5 §:n mukaisesti. Sivuliikkeen kannatusmaksun perusteena on kuitenkin sivuliikkeen 18 §:n perusteella korvattavien talletusten yhteismäärä. Vakavaraisuuteen perustuvaa maksua laskettaessa ulkomaisen ETA-luottolaitoksen omien varojen yhteismäärään luetaan erät, jotka luottolaitoksen kotivaltion

säännösten mukaan saadaan kyseisiin eriin lukea.

Talletussuojarahaston jäsenenä olevan kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen kannatusmaksu on 0,05 prosenttia sivuliikkeen talletusten yhteismäärästä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu talletusten yhteismäärä sekä 1 momentissa tarkoitettu omien varojen määrä määräytyvät kannatusmaksun maksamista edeltävän tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

18 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen lisäsuoja

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen Suomessa oleva sivuliike voi kuulua Suomessa 1 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon täydentääkseen kotivaltionsa mukaista tallettajien saamisten suojaa, jos sivuliike ottaa vastaan talletuksia yleisöltä ja sen kotivaltion suojaa ei voida pitää yhtä riittävänä kuin tämän lain mukaista talletussuojarahaston antamaa suojaa. Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion suojan ja talletussuojarahaston antaman suojan yhteismäärä voi kuitenkin olla enintään 100 000 euroa. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, 8 §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti.

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen on haettava talletussuojarahastolta jäsenyyttä Suomessa olevalle sivuliikkeelleen. Hakemuksessa on oltava riittävät tiedot luottolaitoksesta ja sen kotivaltion suojajärjestelmästä. Talletussuojarahaston on pyydettävä hakemuksesta Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto. Talletussuojarahasto voi hylätä hakemuksen, jos luottolaitoksen kotivaltion suojaa on pidettävä riittävänä.

Talletussuojarahaston 2 momentissa tarkoitettuun hakemukseen antamassa päätöksessä on määrättävä siitä, mitä tallettajan saamia ja mihin määrään Suomessa oleva talletussuojarahasto korvaa ja mikä on luottolaitoksen maksettavaksi tuleva liittymismaksu.

Talletussuojarahaston velvollisuus maksaa 3 momentissa tarkoitettujen tallettajien saamiset alkaa siitä, kun talletussuojarahasto on saanut ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselta tiedon kotivaltion suojajärjestelmän velvoittamisesta korvaamaan ulkomaisen ETA-luottolaitoksen tallettajien saamiset.

Talletussuojarahaston on ilmoitettava sivuliikkeen tallettajille maksuvelvollisuuden alkamisesta. Talletussuojarahaston on julkisella kuulutuksella, joka on julkistettava myös sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä, ilmoitettava, mihin toimiin tallettajien on ryhdyttävä oikeuksien turvaamiseksi.

Edellä 5 momentissa tarkoitettun talletussuojarahaston velvollisuuden toteuttamiseksi ulkomaisen ETA-luottolaitoksen on toimitettava talletussuojarahastolle tiedot tallettajista ja heidän 1 momentissa tarkoitetuista saamisistaan. Talletussuojarahasto ei saa antaa tietoja muille kuin viranomaisille, joilla on lain nojalla oikeus saada ne.

19 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen erottaminen talletussuojarahastosta

Jos ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike ei ole noudattanut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka talletussuojarahaston sääntöjä, talletussuojarahasto voi erottaa sen jäsenyydestään aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua siitä, kun talletussuojarahasto oli antanut sivuliikkeelle varoituksen. Talletussuojarahaston on kuuluttava luottolaitosta, Finanssivalvontaa, Suomen Pankkia ja luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaista ennen erottamispäätöksen tekemistä.

Ennen 1 momentissa tarkoitettua erottamispäätöstä syntyneet sivuliikkeen tallettajien saamiset ovat suojan piirissä niiden eräänmismiseen saakka.

Talletussuojarahaston on ilmoitettava erottamispäätöksestä Finanssivalvonnalle ja ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselle sekä julkisella kuulu-

tuksella, joka on julkistettava myös sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä.

20 §

Talletussuojarahaston korvausvelvollisuus kolmannen maan luottolaitoksen selvitystilassa tai konkurssissa

Talletussuojarahaston varoja voidaan käyttää selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen kolmannen maan luottolaitoksen ja sen Suomen sivuliikkeen osalta vain talletussuojarahaston jäsenenä olevan tällaisen sivuliikkeen yleisölle tarjottavilla tileillä olevien tallettajien sellaisten 8 ja 9 §:ssä tarkoitettujen saamisten maksamiseen, joiden maksamiseen selvitystilassa olevan luottolaitoksen tai konkurssipesän varat eivät riitä, kuitenkin tallettajaa kohti enintään se osa saamisista, joka ei ylitä 100 000 euron määrää. Kuitenkin 8 §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti. Saamiset voidaan maksaa jo konkurssin tai selvitystilan aikana, ja ne maksetaan tallettajille euroina.

Talletussuojarahaston korvausvelvollisuus alkaa siitä, kun talletussuojarahasto on saanut tiedon luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselta luottolaitoksen asettamisesta konkurssiin tai selvitystilaan tai Finanssivalvonnalta tiedon luottolaitoksen sivuliikkeen asettamisesta konkurssiin Suomessa.

Saatuaan tiedon 2 momentissa tarkoitettusta päätöksestä talletussuojarahaston on annettava siitä tieto asianomaisen sivuliikkeen tallettajille. Talletussuojarahaston on myös julkisella kuulutuksella ilmoitettava siitä, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on julkaistava myös suurimmissa päivälehdissä suomen ja ruotsin kielellä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun talletussuojarahaston velvollisuuden toteuttamiseksi luottolaitoksen sivuliikkeen on toimitettava talletussuojarahastolle tiedot tallettajista ja heidän 1 momentissa tarkoitetuista saamisistaan. Talletussuojarahasto ei saa antaa tietoja muille kuin viranomaisille, joilla on lain nojalla oikeus ne saada.

21 §

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen erottaminen talletussuojarahaston jäsenyydestä

Jos kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike ei ole noudattanut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka talletussuojarahaston sääntöjä, Finanssivalvonta voi erottaa sen talletussuojarahastosta. Finanssivalvonnan on kuultava Suomen Pankkia ja luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaista ennen erottamispäätöksen tekemistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun sivuliikkeen on ilmoitettava tallettajille talletussuojarahastosta erottamisesta. Sivuliikkeeseen ennen erottamispäätöstä tehdyt talletukset ovat suojan piirissä niiden erääntymiseen saakka.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun sivuliikkeen on julkisella kuulutuksella, joka on myös julkaistava sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä, ilmoitettava, mihin toimiin tallettajien on ryhdyttävä oikeuksiensa turvaamiseksi.

22 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tässä luvussa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tai talletussuojarahaston toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää talletuspankin tai sen konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen tai muun henkilön taloudellista asemaa tai yksityistä olosuhdetta koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa sitä ilmaista tai muuten paljastaa eikä käyttää hyväksi, jos sitä ei ole säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmaistaivaksi tai ellei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassapitovelvollisuus jatkuu senkin jälkeen, kun henkilö on lakannut hoitamasta mainittua tehtävää.

Finanssivalvonnan oikeudesta luovuttaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

15 luku

Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa

1 §

Hyvä pankkitapa

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, luottolaitoksen on noudatettava hyvää pankkitapaa.

Markkinointi ja sopimusehdot

2 §

Markkinointi

Luottolaitoksen on markkinoinnissaan annettava asiakkaalle markkinoitavasta hyödykkeestä kaikki ne tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan tehdessä hyödykettä koskevia ratkaisuja.

Luottolaitos ei saa markkinoinnissaan antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä käyttää muutoinkaan asiakkaan kannalta sopimatonta tai hyvän tavan vastaista menettelyä. Kuluttajan kannalta sopimattomasta tai hyvän tavan vastaisesta menettelystä säädetään lisäksi kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvussa.

Markkinointia, joka ei sisällä asiakkaan taloudellisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja, on aina pidettävä sopimattomana.

3 §

Sopimusehdot

Luottolaitos ei saa toiminnassaan käyttää sopimusehtoa, joka ei kuulu luottolaitoksen toimintaan tai jota sen sisältö, osapuolten asema tai olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä asiakkaan kannalta kohtuuttomana. Kohtuuttomana sopimusehtoa on pidettävä aina, jos luottolaitoksen toiminnan ulkopuolisten hyödykkeiden hankkiminen tai käyttö

asiakkaan kannalta kokonaisuutena arvioiden asiattomasti vaikuttaa luoton saamiseen, sopimuksen voimassaoloon tai muihin sopimuksen ehtoihin taikka jos asiakkaan oikeutta ryhtyä sopimussuhteeseen muun elinkeinonharjoittajan kanssa rajoitetaan.

Luottolaitoksen on toimitettava Finanssivalvonnalle luottolaitoksen toiminnassa käytettävien vakioehtoisten sopimusten ehdot.

Talletusten vastaanottaminen

4 §

Talletuspankin toiminimi

Talletuspankin toiminimessä on oltava sana tai yhdysosa "pankki", ja siitä on ilmettävä pankin yhteisömuoto.

5 §

Markkinointirajoitus

Talletuspankki ei saa markkinoinnissaan käyttää talletussuojarahaston antamaa tai muuta vastaavaa talletussuojaa taikka vakuusrahastosuojaa koskevia tietoja rahoitusmarkkinoiden vakautta tai tallettajien luottamusta vaarantavalla tavalla.

Talletuspankki saa markkinoinnissaan käyttää ainoastaan talletussuojarahaston antamaa tai muuta vastaavaa talletussuojaa taikka omaa vakuusrahastosuojaa koskevia tietoja.

Talletuspankki ei saa ohjata asiakasta tekemään talletusta toiseen talletuspankkiin. Tällaista talletusten välittämistä ei myöskään saa järjestää yhdessä toisen talletuspankin kanssa taikka pankin keskusjärjestön tai muun vastaavan yhteisön kautta tahi avustuksella tai muulla tavalla.

6 §

Asiakkaan oikeus peruspankkipalveluihin

Talletuspankki saa kieltäytyä tavanomaisen talletustilin avaamisesta ja tilin käyttöön tarkoitettun välineen myöntämisestä taikka maksupalvelua koskevan toimeksiannon hoitamisesta ETA-valtiossa laillisesti oleskelevalle

luonnolliselle henkilölle vain, jos kieltäytymiselle on painava peruste. Perusteen tulee liittyä asiakkaaseen tai hänen aiempaan käyttäytymiseensä taikka siihen, ettei asiakassuhteelle ilmeisesti ole todellista tarvetta. Kieltäytymisen peruste on ilmoitettava asiakkaalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos 18 §:stä tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetusta laista (503/2008) johtuu muuta.

7 §

Talletusta koskeva sopimus

Talletettaessa varoja pankkiin pankin ja tilinavaajan välillä on tehtävä talletusta koskeva sopimus. Tilinavaajan henkilöllisyys on aina todettava ja sopimukseen on merkittävä riittävät tiedot tilinavaajasta, omistajasta ja käyttöön oikeutetuista.

Jos talletuksesta annetaan erillinen todiste, se on asetettava nimetylle henkilölle ja se voidaan siirtää vain nimetylle henkilölle.

Talletusta koskevaan 1 momentissa tarkoitettuun sopimukseen otetusta erityisestä ehdosta on oltava merkintä myös todisteessa. Ehto, lukuun ottamatta tilinomistajan määräystä tilin käyttöön oikeutetuista, voidaan muuttaa tai peruuttaa vain pankin suostumuksella.

8 §

Vajaavaltainen tilinomistaja

Viisitoista vuotta täyttänyt vajaavaltainen voi itse tehdä talletuspankin kanssa talletusta koskevan sopimuksen niistä varoista, joista hänellä holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 25 §:n 1 momentin mukaan tai muulla perusteella on oikeus määrätä, sekä tallettaa ja nostaa varoja ja muutoinkin määrätä talletuksesta. Edunvalvoja voi kuitenkin holhousviranomaisen suostumuksella ottaa talletetut varat hoitoonsa, jos vajaavaltaisen etu sitä vaatii.

Jos viisitoista vuotta täyttäneen vajaavaltaisen nimiin on talletuspankkiin talletettu varoja ehdolla, että ainoastaan hänellä itsellään on oikeus nostaa varoja, talletetuista varoista

määräävät vajaavaltainen ja hänen edunvalvojansa yhdessä. Ehdosta voidaan kuitenkin poiketa tuomioistuimen luvalla.

9 §

Koronmaksuvelvollisuuden lakkaaminen

Kun kymmenen vuotta on kulunut sen kalenterivuoden lopusta, jonka kuluessa talletuspankkiin talletettujen varojen tiliä on viimeksi käytetty, lakkaa talletuspankin velvollisuus maksaa korkoa talletetuille varoille, jollei tiliehdoista muuta johdu.

10 §

Kuittaus

Talletuspankki ei saa vastasaatavallaan kuittata sellaisia yksityishenkilön tilillä olevia tai tälle maksettavaksi osoitettuja varoja, joita ei lain mukaan saa ulosmitata. Pankin on ennen kuittausta selvítettävä varojen ulosmittauskelpoisuus. Kuittausvaatimuksesta on ilmoitettava tilinomistajalle. Tämän momentin vastainen kuittaus on mitätön.

Jos varojen ulosmittauskelpoisuuden selvittäminen ei ole mahdollista ilman kohtuutonta vaivaa, pankki saa kuitenkin vaatia kuittausta, jos se ilmoittaa tilinomistajalle kuittausvaatimuksen yhteydessä kirjallisesti 1 momentissa säädetystä kuittausoikeuden rajoituksesta sekä tässä momentissa säädetystä kuittauksen peruuntumisesta. Kuittaus peruuntuu, jos tilinomistaja 14 päivän kuluessa kuittausvaatimuksesta tiedon saatuaan esittää selvityksen siitä, etteivät varat ole ulosmittauskelpoisia. Jollei kuittausvaatimuksen tiedoksisaamisen ajankohdasta voida esittää muuta selvitystä, vaatimuksen katsotaan tulleen tilinomistajan tietoon seitsemäntenä päivänä vaatimusta koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Jos tilinomistajalle ei anneta tässä momentissa säädettyjä tietoja, kuittaus on mitätön.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske tilinomistajan nimenomaiseen valtuutukseen perustuvia veloituksia tilillä olevista varoista. Tällaisen valtuutuksen tilinomistaja voi peruuttaa milloin tahansa. Muu sopimus, jolla

vähennetään tilinomistajalle tämän pykälän mukaan kuuluvia oikeuksia, on mitätön.

Luotonanto

11 §

Enimmäisluototussuhde

Luottolaitos saa myöntää luottoa luonnolliselle henkilölle ja luonnolliseen henkilöön rinnastettavalle yritykselle luoton vakuudeksi annettavien asunto-osakeyhtiön osakkeiden tai asuinkiinteistön hankintaa varten yhteensä enintään tämän pykälän mukaisen luototussuhteen mukaisen määrän. *Luototussuhteella* tarkoitetaan tässä pykälässä myönnettävän luoton määrää suhteessa luoton vakuudeksi annettujen vakuuksien käypään arvoon luoton myöntämishetkellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna vakuutena ei oteta huomioon henkilötakausta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna luoton määrä saa olla enintään 90 prosenttia vakuuksien käyvästä arvosta luottoa myönnettäessä.

Poiketen siitä, mitä 3 momentissa säädetään, ensiasunnon hankintaa varten otetun luoton määrä saa olla enintään 95 prosenttia vakuuksien käyvästä arvosta luottoa myönnettäessä.

Finanssivalvonta voi rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien poikkeuksellisen kasvun rajoittamiseksi päättää alentaa edellä 3 ja 4 momentissa säädettyjä luoton enimmäismääriä enintään 10 prosenttiyksiköllä. Finanssivalvonta voi myös rajoittaa muiden vakuuksien kuin esinevakuuksien huomioon ottamista luototussuhdetta laskettaessa, jos se on tarpeen tässä momentissa tarkoitettujen riskien hallitsemiseksi. Finanssivalvonnan on neljännesvuosittain tehtävä päätös tämän momentin nojalla tehdyn päätöksen muuttamisesta tai voimassaolon jatkamisesta. Finanssivalvonnan on internetsivustollaan julkistettava periaatteet, joita se noudattaa tämän momentin soveltamisedellytysten arvioinnissa. Tässä momentissa tarkoitettua päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä 10 luvun 4 §:ssä säädetään.

Päätös, jolla tässä pykälässä tarkoitettua luoton enimmäismäärää alennetaan, tulee

voimaan kolmen kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä tai sitä myöhemmästä Finanssivalvonnan päättämästä ajankohdasta lukien.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tämän pykälän täytäntöönpanosta sekä määräyksiä niistä erityisistä tilanteista, joissa luottolaitos voi poiketa 3 ja 4 momentin mukaisista rajoituksista.

12 §

Vakuuden edelleenpanttaaminen

Luottolaitos ei saa vakuuden omistajan suostumuksetta pantata edelleen luottolaitokselle annettua vakuutta.

13 §

Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvalla luonnolliselle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä lähipiiriin kuuluvaan yritykseen sijoittamista koskevat päätökset taikka tällaiseen luotonantoon ja sijoittamiseen sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä luottolaitoksen hallituksessa. Tässä pykälässä tarkoitettujen muiden liiketoimien kuin tavanomaisten henkilöstöluottojen ehtoihin sovelletaan, mitä 5 luvun 16 §:n 3 momentissa säädetään.

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluu:

1) se, jolla omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vähintään 20 prosenttia luottolaitoksen osakkeista, osuuksista tai niiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta luottolaitoksen konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka luottolaitoksessa määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä, jollei omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen;

2) luottolaitoksen hallintoneuvoston jäsen, hallituksen jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastaja, varatilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkas-

tuksesta, sekä vastaavassa asemassa 1 kohdassa tarkoitettussa yrityksessä oleva henkilö;

3) 2 kohdassa tarkoitettun henkilön alaikäinen lapsi sekä aviopuoliso tai henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;

4) yhteisö ja säätiö, jossa edellä tässä momentissa tarkoitettulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Luottolaitoksen on pidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, yhteisöistä ja säätiöistä. Luettelon tiedot ja siinä tapahtuneet muutokset sekä luettelossa mainituille luonnollisille henkilöille, yhteisöille ja säätiöille myönnettyjä luottoja tai yhteisöön tehtyjä sijoituksia koskevat 1 momentissa tarkoitettut päätökset tai ehdot on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään luoton antamisesta, sovelletaan vastaavasti takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta sekä 3 momentissa tarkoitettun luettelon pitämisestä ja mainitussa momentissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua yhtiötä pidetään koko konsernin kannalta vähäisenä.

Pankkisalaisuus ja asiakkaan tunteminen

14 §

Salassapitovelvollisuus

Joka luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, luottolaitosten yhteenliittymän taikka luottolaitoksen asiamiehen tai muun luottolaitoksen lukuun toimivan yrityksen toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön ta-

loudellista asemaa tai yksityisen henkilökoh- taisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, isäntien kokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle taikka hypoteekkiyhdistyksen kokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle.

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain mukaan oikeus saada sellaisia tietoja.

Luottolaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, jos tiedot ovat välttämättömiä sille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi. Luottolaitoksella on sama oikeus antaa tietoja toisessa ETA-valtiossa toimivalle kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettulle pörssiä vastaavalle markkinoiden ylläpitäjälle.

Luottolaitoksella on 1 momentin estämättä oikeus harjoittaa liiketoimintaansa tavanomaisesti kuuluvaa luottotietotoimintaa.

Mitä osuuskuntalain 7 luvun 14 §:ssä säädetään, ei koske luottolaitosta eikä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yritystä.

15 §

Tietojen luovuttaminen samaan konsolidointiryhmään, rahoitus- ja vakuutusryhmittymään tai yhteenliittymään kuuluvalla yritykselle

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 14 §:ssä tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konser-

nin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisen maksutietojen rekisteröintiin.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, luottolaitos ja luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yhteisölle, joka kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Luottolaitoksella on sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, oikeus luovuttaa 14 §:n 1 momentissa tarkoitettulle luottolaitosten yhteenliittymälle, jonka jäsen luottolaitos on, yhteenliittymän toiminnan kannalta tarpeellisia tietoja. Mitä 2 momentissa ja tässä momentissa säädetään luottolaitosten yhteenliittymästä, sovelletaan myös säästöpankkien ja osuuspankkien keskusrahallaitoksiin.

16 §

Tietojen luovuttaminen luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on 14 §:n estämättä oikeus luovuttaa luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle luottotietorekisteriin merkitsemistä varten asiakkaan voimassa olevien luottosopimusten ja takaussitoumusten yksilöintiä varten tarpeelliset tiedot sekä tiedot luottojen maksamatta olevasta määrästä.

17 §

Tietojen luovuttaminen tutkimuskäyttöön

Edellä 14 §:ssä tarkoitettuja tietoja sisältävä asiakirja voidaan antaa tieteelliseen tutkimuskäyttöön, jos asiakirjan valmistamisesta on kulunut vähintään 60 vuotta ja asiakirjan vastaanottaja antaa kirjallisen sitoumuksen siitä, ettei hän käytä asiakirjaa sen henkilön, jota asiakirja koskee, tai hänen läheisensä vahingoksi tai halventamiseksi taikka niiden muiden etujen loukkaamiseksi, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

18 §

Asiakkaiden tunteminen

Luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on tunnettava asiakkaansa. Luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on lisäksi tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä tarvittaessa todennettava tämän henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Luottolaitoksella ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

Asiakkaan tuntemisessa on lisäksi voimassa, mitä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa säädetään.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 2 momentissa tarkoitettusta riskienhallinnasta.

19 §

Menettelytapasäännösten soveltaminen konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti luottolaitoksen

kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen.

V OSA

ULKOMAISEN LUOTTOLAITOKSEN TOIMINTA SUOMESSA

16 luku

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen oikeus sivuliikkeen perustamiseen ja palvelujen tarjoamiseen

Ulkomainen ETA-luottolaitos voi perustaa sivuliikkeen Suomeen tai muuten tarjota Suomessa 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

2 §

Sivuliikkeen perustamisesta ilmoittaminen

Ulkomainen ETA-luottolaitos voi perustaa sivuliikkeen Suomeen laitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen ilmoittettua sivuliikkeen perustamisesta Finanssivalvonnalle.

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot perustettavaksi aiotun sivuliikkeen toimipaikasta, liiketoiminnasta ja hallinnosta sekä vastuhenkilöistä, joista yksi on nimettävä sivuliikkeen johtajaksi.

Ilmoituksessa on myös mainittava luottolaitoksen toimilupaan sisältyvät tämän luvun 1 §:ssä tarkoitettut palvelut, omien varojen määrä, omien varojen vähimmäismäärä ja vakuusjärjestelmä, joka suojaa sivuliikkeen tallettajien saamia, sekä sen kattavuus.

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kirjallisesti 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin tulevista muutoksista vähintään kuukautta ennen niiden toteuttamista. Finanssivalvonta voi muuttaa aiottujen muutosten vuoksi Finanssivalvonnasta annetun lain 59 §:ssä tarkoite-

tussa ilmoituksessa asetettuja määräyksiä ja ehtoja.

3 §

Sivuliikkeen toiminnan aloittaminen

Sivuliike voi aloittaa toimintansa, kun ulkomainen ETA-luottolaitos on saanut Finanssivalvonnasta annetun lain 59 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen tai, jos Finanssivalvonta ei ole tehnyt ilmoitusta mainitussa pykälässä säädetyssä määräajassa, kun sen käsittelylle säädetty määräaika on päättynyt.

4 §

Sivuliikkeen toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää kokonaan tai osittain sivuliikkeen toiminnan jatkaminen säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:ssä.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen perustaminen

Kolmannen maan luottolaitos voi Suomeen perustetusta sivuliikkeestä tarjota sellaisia 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sivuliikkeelle 2 §:n mukaisesti myönnettyyn toimilupaan.

Kolmannen maan luottolaitoksella voi lisäksi olla Suomessa edustusto.

2 §

Sivuliikkeen toimiluvan hakeminen

Kolmannen maan luottolaitoksen, joka aikoo harjoittaa Suomessa luottolaitostoimin-

taa, on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa Suomeen perustettavalle sivuliikkeelle. Hakemuksesta on pyydetty lausunto Suomen Pankilta sekä talletussuojarahastolta, jos luottolaitos vastaanottaa talletuksia, ja sijoittajien korvausrahastolta, jos luottolaitos tarjoaa sijoituspalveluja.

Hakemukseen on liitettävä tarpeelliset selvitykset luottolaitoksen:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdon ammattitaidosta ja luotettavuudesta;
- 3) hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta;
- 4) riskien hallinnasta;
- 5) vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta ja niiden hallinnasta;
- 6) kotimaan lainsäädännöstä ja finanssivalvonnasta.

Hakemukseen on liitettävä lisäksi tarpeelliset selvitykset sivuliikkeen hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, asiakkaiden tunnistamiseksi ja rahanpesun ja terrorismin ehkäisemiseksi noudatetuista menettelytavoista, sivuliikkeen johdon ammattitaidosta ja luotettavuudesta sekä sivuliikkeen käytössä Suomessa olevista varoista.

Säännöksiä hakemuksessa ilmoitettavista yhteystiedoista sekä tarkempia säännöksiä hakemukseen liitettävistä selvityksistä voidaan antaa valtiovaraministeriön asetuksella.

3 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa, jos:

- 1) luottolaitoksen toiminta ei olennaisesti eroa suomalaiselle luottolaitokselle sallitusta toiminnasta;
- 2) kolmannen maan luottolaitokseen sen kotivaltiossa sovellettava lainsäädäntö vastaa kansainvälisesti hyväksytyjä finanssivalvonnan sekä rahoitusjärjestelmän rikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia;
- 3) luottolaitoksen vakavaraisuus, suuret asiakasriskit, maksuvalmius, sisäinen valvonta, riskienhallintajärjestelmät sekä omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus eivät

olennaisesti poikkea tämän lain vaatimuksista;

4) luottolaitosta muutenkin valvotaan sen kotivaltiossa riittävän tehokkaasti;

5) luottolaitoksella on Suomessa varoja vähintään 18 luvun 4§:n 2 momentissa säädetty määrä sivuliikkeen harjoittamaa toimintaa varten;

6) sivuliikkeen hallinto on järjestetty terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti;

7) sivuliikkeen johtaja täyttää 7 luvun 4 §:ssä säädetty vaatimukset;

8) sivuliikkeellä on riittävät menettelytavat asiakkaiden tunnistamiseksi sekä rahanpesun ja terrorismin ehkäisemiseksi.

Finanssivalvonnan on annettava toimilupaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnalla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan sivuliikkeen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja. Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen hakemuksesta muuttaa toimiluvan ehtoja.

Jos toimilupaa koskevaa päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valitus tehdään ja käsitellään, kuten hakemuksen hylkäämistä koskeva valitus tehdään ja käsitellään. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaisissa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan myöntämisestä Euroopan komissiolle, Euroopan pankkiviranomaiselle, Euroopan pankkikomitealle, Talletussuojarahastolle ja, jos sivuliike tarjoaa sijoituspalvelua, Sijoittajien korvausrahastolle.

4 §

Sivuliikkeen toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen

Sivuliikkeen toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonnan on lisäksi viipymättä peruutettava sivuliikkeen toimilupa, kun kolmannen maan luottolaitoksen kotivaltion viranomaisen on peruuttanut luottolaitoksen toimiluvan.

Toimiluvan peruuttamisesta on ilmoitettava Euroopan komissiolle, Euroopan pankkiviranomaiselle, Euroopan pankkikomitealle ja Talletussuojarahastolle sekä Sijoittajien korvausrahastolle, jos kolmannen maan luottolaitos on rahaston jäsen.

5 §

Sivuliikkeen toiminnan lopettaminen

Kun Finanssivalvonta peruuttaa sivuliikkeen toimiluvan, sivuliikkeen toiminta on välittömästi lopetettava. Mitä muualla laissa säädetään sivuliikkeen valvonnasta, sovelletaan sivuliikkeen valvontaan sen lopetettua toimintansa, kunnes 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehty ja sivuliikkeen talletukset maksettu tallettajille.

Ulkomaisen luottolaitoksen on viivytyksettä sen sivuliikkeen toiminnan lopettamisen jälkeen ilmoitettava velkojilleen ja velallisilleen, joiden saaminen tai velka perustuu sivuliikkeen välityksellä tehtyyn sopimukseen, miten velallinen voi lopettamisen jälkeen hoitaa sopimuksen mukaiset velvoitteensa ja miten velkoja voi lopettamisen jälkeen saada suorituksen eräänytyneestä saamisestaan. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitettua menettelystä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös sivuliikkeen toiminnan rajoittamiseen 4 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain 27 §:n nojalla.

6 §

Edustuston avaaminen ja toiminta

Jos kolmannen maan luottolaitos aikoo avata edustuston Suomessa, sen on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on mainittava edustuston toimipaikan osoite, edustuston toiminnasta vastaava henkilö sekä toiminnan laatu ja laajuus. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitettujen tietojen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

Edustusto ei saa harjoittaa 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja toimia.

Edustusto voi aloittaa toimintansa, kun se on tehnyt 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten.

7 §

Edustuston toimintaoikeuksien peruuttaminen

Finanssivalvonta voi kieltää edustustoa jatkamasta toimintaansa Suomessa, jos 6 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta ei ole tehty tai ilmoituksessa annetut tiedot ovat virheellisiä tai puutteellisia taikka edustuston toiminnassa on olennaisesti rikottu finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai määräyksiä.

18 luku

Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

1 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sijoituspalvelujen tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentissa.

2 §

Kolmannen maan luottolaitoksen sijoituspalvelujen tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan kolmannen maan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 5 §:n 3 momentissa.

3 §

Ulkomaisen luottolaitoksen jäsenyyden sijoittajien korvausrahastossa

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen jäsenyydestä sijoittajien korvausrahastossa säädetään sijoituspalvelulain 11 luvun 18—25 §:ssä.

4 §

Riskienhallinta, maksuvalmius ja asiakastietojärjestelmät

Ulkomainen luottolaitos ei saa Suomessa harjoittamassaan toiminnassa ottaa niin suurta riskiä, että se vaarantaa sivuliikkeen tallettajien edut. Sivuliikkeellä tulee olla toimintaansa nähden riittävät riskien valvontajärjestelmät.

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen maksuvalmiuden on oltava sivuliikkeen toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu. Kolmannen maan luottolaitoksella on lisäksi oltava Suomessa jatkuvasti varoja vähintään viisi miljoonaa euroa sivuliikkeen toimintaa varten. Luottolaitoksen on huolehdittava siitä, että sivuliike kykenee suoriutumaan kaikista maksuvelvoitteistaan oikea-aikaisesti. Luottolaitoksen on Finanssivalvonnan vaatimuksesta esitettävä luottolaitoksen hallituksen tai vastaavan toimielimen hyväksymät maksuvalmiuden hallintaa koskevat yleiset periaatteet. Periaatteista on käytävä myös ilmi, millä tavoin sivuliikkeen maksuvalmiutta ja siihen sisältyviä riskejä valvotaan ottaen huomioon sivuliikkeen liiketoiminnan laatu ja laajuus.

Finanssivalvonta valvoo ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen maksuvalmiutta

ja markkinariskiä yhteistyössä laitoksen kotivaltion valvontaviranomaisten kanssa.

Sivuliikkeellä on oltava toimintaansa nähden riittävät asiakastietojärjestelmät, jotta sivuliike voi jatkuvasti antaa asiakkailleen lain ja sopimuksen edellyttämät tiedot asiakassuhteesta.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeeseen sovelletaan, mitä 5 luvun 10 ja 11 §:ssä luottolaitoksen toiminnan ulkoistamisen edellytyksistä säädetään.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 2 momentissa säädettyjen vaatimusten laskemisesta.

5 §

Varautuminen poikkeusoloihin

Mitä 5 luvun 16 ja 17 §:ssä säädetään varautumisesta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, koskee myös ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikettä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikettä siltä osin kuin sivuliike on luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön nojalla varmistanut tehtäviensä hoitamisen poikkeusoloissa 1 momenttia vastaavalla tavalla ja esittänyt siitä Finanssivalvonnalle riittävän selvityksen.

6 §

Markkinointi ja sopimusehdot sekä muut menettelytavat

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeeseen sekä ulkomaiseen luottolaitokseen, joka muuten tarjoaa Suomessa 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluja, sovelletaan, jollei laista muuta johdu, 1 luvun 9 §:ää sekä 15 luvun 1—3 ja 5—12 §:ää.

Sovellettaessa tätä lakia ulkomaiseen luottolaitokseen, talletuksena pidetään myös sellaisia yleisöltä tilille otettuja takaisinmaksettavia varoja, jotka on korvattava ulkomaisesta talletussuojajärjestelmästä.

Ulkomaisen luottolaitoksen on markkinoinnissaan ilmoitettava nimensä ja kotivaltionsa.

7 §

Vaitiolovelvollisuus ja asiakkaiden tunteminen

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen ja edustuston toimihenkilön vaitiolovelvollisuuteen, oikeuteen antaa tietoja ja salassapitovelvollisuuden rikkomiseen sekä asiakkaiden tuntemiseen ja edustuston luottotietotoiminnan harjoittamiseen sovelletaan 15 luvun 14—18 §:ää ja 22 luvun 4 §:ää.

Sivuliikkeellä ja edustustolla on oikeus 1 momentin estämättä antaa edustamansa luottolaitoksen kotivaltion viranomaiselle tai valvonnasta vastaavalle yhteisölle sekä edustamansa luottolaitoksen tilintarkastajalle tiedot, jotka on säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmoitettaviksi.

8 §

Tilinpäätös ja tilinpäätöstä täydentävät tiedot

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen on julkistettava luottolaitoksen tilinpäätös ja konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja konsernin toimintakertomus sekä niitä koskevat tilintarkastajien lausunnot. Ne on julkaistava suomen tai ruotsin kielellä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä anna lupaa julkistaa niitä muulla kielellä.

Tilinpäätöstietojen lisäksi Suomen Pankilla on oikeus saada tehtävänsä toteuttamiseksi ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeeltä vastaavat tiedot, jotka sillä on oikeus saada Suomessa toimiluvan saaneilta luottolaitoksilta. Finanssivalvonnan tietojensaantioikeudesta säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

9 §

Kaupparekisterimerkinnot

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeestä on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Ilmoituksen tekemisestä säädetään kaupparekisterilaissa (129/1979).

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään toiminimestä, ulkomainen ETA-luottolaitos voi Suomessa harjoittaa toimintaansa samalla toiminimellä kuin sillä on kotivaltiossaan.

Patentti- ja rekisterihallitus voi vaatia, että toiminimeen tehdään erottava lisäys, jos toiminimi ei selvästi erotu parempaa etuoikeutta nauttivista nimistä tai jos on tarjolla vaara, että se on sekoitettavissa sellaiseen toiminimeen tai tavaramerkkiin, johon jollain toisella on aikaisempi yksinoikeus Suomessa.

10 §

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen johto

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnasta vastaa sivuliikkeen johtaja, joka myös edustaa luottolaitosta sivuliikkeen toimintaa koskevissa oikeussuhteissa.

Sivuliikkeen johtajana ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen johtajaan sovelletaan, mitä 7 luvussa säädetään luottolaitoksen toimitusjohtajasta ja toimivaan johtoon kuuluvasta.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen johtajan ja muiden mahdollisten toimimien kirjoittajien on asuttava Suomessa, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä velvollisuudesta poikkeusta.

11 §

Tiedoksiannot

Haaste tai muu tiedoksianto katsotaan toimitetuksi ulkomaiselle luottolaitokselle, kun se on annettu tiedoksi henkilölle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa edustaa luottolaitosta.

Jollei ketään 1 momentissa tarkoitetuista ulkomaisen luottolaitoksen edustajista ole merkitty kaupparekisteriin, tiedoksianto voidaan toimittaa luovuttamalla asiakirjat jollekulle luottolaitoksen palveluksessa olevalle tai, jos tällaista henkilöä ei tavata, luottolaitoksen sivuliikkeen sijaintipaikan poliisiviranomaiselle noudattaen lisäksi oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7 §:n 2—4 momenttia.

12 §

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen johtaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut sivuliikkeen asiakkaalle tai muulle henkilölle rikkomalla tätä lakia tai muuta sivuliikkeen toimintaa koskevaa säännöstä.

Vahingonkorvauksen sovittelussa sekä korvausvastuun jakaantumisessa kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken noudatetaan vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 lukua.

13 §

Finanssivalvonnan oikeus edustaa tallettajia ulkomaan talletussuojarahastossa

Jos ulkomainen luottolaitos ei ole maksanut talletussopimuksen mukaisesti ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen tilillä olevia tallettajan eräntyneitä ja riidattomia saatavia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on viipymättä saatuaan 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tehtävä vaatimus asianomaiselle ulkomaiselle talletussuojarahastolle tai muulle talletussuojasta vastaavalle viranomaiselle talletusten korvaamisesta. Finanssivalvonnalla on oikeus käyttää tässä momentissa tarkoitettussa talletussuojarahastossa tai muussa ulkomaisessa viranomaisessa puhevaltaa 1 momentissa tarkoitettujen tallettajien puolesta.

19 luku

Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen

1 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) tervehdyttämistoimenpiteellä viranomaisen päätökseen perustuvaa toimenpidettä, jonka tarkoituksena on turvata tai palauttaa ennalleen ulkomaisen luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja joka voi vaikuttaa kolmannen henkilön oikeuksiin luottolaitosta kohtaan;

2) likvidaatiomenettelyllä kaikkia velkojia koskevaa viranomaisen päätökseen perustuvaa menettelyä, jonka tarkoituksena on ulkomaisen luottolaitoksen omaisuuden muuttaminen rahaksi viranomaisen valvonnassa; likvidaatiomenettelyllä tarkoitetaan myös menettelyä, joka päätetään akordiin tai muihin vastaavaan toimenpiteeseen;

3) hallinnonhoitajalla viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia tervehdyttämistoimenpiteestä;

4) selvittäjällä viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia likvidaatiomenettelystä.

2 §

Tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn tunnustaminen

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti tehtyä päätöstä aloittaa luottolaitosta koskeva tervehdyttämistoimenpide tai likvidaatiomenettely sovelletaan myös tällaisen luottolaitoksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen.

Jos valtiovarainministeriö, Suomen Pankki tai Finanssivalvonta katsoo, että ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikettä koskeva tervehdyttämistoimenpide tulisi aloittaa, niiden on ilmoitettava siitä luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen antaa tiedoksi Finanssivalvonta.

3 §

Hallinnonhoitaja ja selvittäjä

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen hallinnonhoitajan ja selvittäjän nimeäminen osoitetaan esittämällä oikeaksi todistettu jäljennös alkuperäisestä nimeämispäätöksestä tai jollakin muulla luottolaitoksen kotivaltion viranomaisen antamalla todistuksella. Päätöksestä tai todistuksesta voidaan vaatia laillisesti pätevä suomen- tai ruotsinkielinen käännös.

Hallinnonhoitajalla ja selvittäjällä on oikeus käyttää Suomessa kaikkia toimivaltuuksia, joita heillä on oikeus käyttää ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltiossa. Hallinnonhoitajalla ja selvittäjällä on oikeus käyttää Suomessa avustajaa, joka on nimitetty luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti.

Suomessa toimiessaan hallinnonhoitajan ja selvittäjän on noudatettava Suomen lakia erityisesti muuttaessaan omaisuutta rahaksi ja tiedottaessaan menettelystä työntekijöille.

4 §

Rekisteriin merkitseminen

Jos tervehdyttämistoimenpiteen tai likvidatiomenettelyn aloittamisesta tehdään Suomen lain nojalla merkintä rekisteriin, rekisterinpitäjän on hallinnonhoitajan, selvittäjän tai ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion asianomaisen muun viranomaisen tai henkilön pyynnöstä tehtävä merkintä rekisteriin luottolaitosta koskevan 2 §:ssä tarkoitettua tervehdyttämistoimenpiteen tai likvidatiomenettelyn aloittamisesta.

5 §

Hakemus konkurssiin asettamisesta

Kolmannen maan luottolaitoksen omaisuus voidaan luovuttaa Suomessa konkurssiin sivuliikkeen johtajan päätöksellä. Ennen hakemuksen jättämistä luottolaitoksen on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle.

Velkojan hakiessa kolmannen maan luottolaitosta konkurssiin tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava hakemuksesta Finanssi-

valvonnalle. Tuomioistuimen on lykättävä asian käsittelyä enintään kuukaudella, jos Finanssivalvonta esittää tätä koskevan pyynnön viikon kuluessa tässä momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta.

6 §

Konkurssista ja toimiluvan peruuttamisesta ilmoittaminen Euroopan talousalueella

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava 5 §:ssä tarkoitettua konkurssin aloittamista koskevasta päätöksestä ja konkurssin vaikutuksista sekä toimiluvan peruuttamista koskevasta päätöksestä niiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joihin kolmannen maan luottolaitos on perustanut sivuliikkeen tai joissa se tarjoaa palveluja.

Finanssivalvonnan ja pesänhoitajan on toimittava riittävässä yhteistyössä niiden muiden ETA-valtioiden asianomaisten viranomaisten ja selvittäjien kanssa, joihin kolmannen maan luottolaitos on perustanut Euroopan unionin virallisessa lehdessä vuosittain julkaistavassa luettelossa mainitun sivuliikkeen.

7 §

Konkurssia koskevat lainvalintasäännökset Euroopan talousalueella

Edellä 5 §:ssä tarkoitettuun konkurssiin Euroopan talousalueella sovellettavan lain valintaan sovelletaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 24 a—24 k §:ää.

8 §

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan väliaikainen keskeyttäminen

Finanssivalvonta voi keskeyttää talletusten vastaanottamiseen oikeutettua kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan enintään kuukauden ajaksi, jos on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen vakavasti vahingoittaisi rahoitusmarkkinoiden vakautta, maksujärjestelmien häiriötöntä toimintaa tai velkojien etua. Finanssivalvonta voi erityi-

sestä syystä tehdä päätöksen keskeytyksen jatkamisesta enintään yhdellä kuukaudella kerrallaan, kuitenkin enintään siihen saakka, kun kuusi kuukautta on kulunut edellä tässä momentissa tarkoitetun päätöksen antamisesta.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toiminnan keskeytyksestä sekä menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa 1 momentissa tarkoitetulla luottolaitoksella on sivuliike. Ilmoitus on vastaavasti tehtävä toiminnan keskeytyksen lakkaamisesta.

Talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun asiamiehen on viipymättä ilmoitettava toiminnan keskeytyksestä Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Ilmoitus on vastaavasti tehtävä keskeytyksen lakkaamisesta muun syyn kuin keskeytyspäätöksessä mainitun määräajan päättymisen johdosta. Menettelyn aloittamista koskevassa ilmoituksessa on samalla mainittava menettelyn tarkoitus, sovellettava lainsäädäntö, muutoksenhakuaja ja toimivaltainen muutoksenhakuviranomainen. Toiminnan keskeytys on voimassa siitä riippumatta, onko ilmoitus julkaistu.

Toiminnan keskeytyksessä noudatetaan muutoin, mitä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1—3 luvussa, 11 §:n 1 momentissa ja 5 luvussa säädetään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, lukuun ottamatta 1 ja 1 a §:ä. Mitä sanotussa laissa säädetään valtiovarainministeriöstä, koskee vastaavasti Finanssivalvontaa. Ennen keskeytyspäätöksen tekemistä ja keskeytyksen peruuttamista Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään, kuultava valtiovarainministeriötä.

9 §

Muutoksenhaku päätöksestä keskeyttää väliaikaisesti kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminta

Edellä 8 §:ssä tarkoitettuun Finanssivalvonnan tekemään keskeytyspäätökseen saadaan hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä,

kun päätös on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Muilta osin muutoksenhausta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:n 1 ja 2 momentissa.

VI OSA

SEURAAMUKSET

20 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä ja rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 1 luvun 9 §:n 2 momentin säännös ”talletus” – sanan käytöstä markkinoinnissa ja 2 luvun 4 §:n säännös ”pankki” – sanan käytöstä toiminimessä tai muutoin toiminnassa;

2) tämän lain 5 luvun 1 §:n säännös talletuspankille sallitusta liiketoiminnasta ja 2 §:n säännös luottoyhteisölle sallitusta liiketoiminnasta;

3) tämän lain 5 luvun 13 §:n säännös määräysvallan hankkimisesta ulkomaisessa yrityksessä;

4) tämän lain 2 luvun 3 §:n 2 momentin ja 12 luvun, osakeyhtiölain 8 luvun ja osuuskuntalain 8 luvun säännökset tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen ja osavuosisikatsauksen laatimisesta ja julkistamisesta;

5) luottolaitoksen sulautumista, jakautumista ja selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamista koskevat osakeyhtiölain, osuuskuntalain ja säästöpankkilain säännökset, luottolaitoksen selvitystilaa ja konkurssia koskevat osakeyhtiölain 20 luvun, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 luvun, säästöpankkilain 8 luvun, osuuskuntalain 23 luvun, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 7 luvun ja hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 5 luvun säännökset;

6) tämän lain 5 luvun 6 §:n säännökset omiin varoihin kuuluvien rahoitusvälineiden hankinnan rahoittamisesta ja pantiksi ottamisesta sekä Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §:n nojalla antama päätös varojen jakamisen rajoittamisesta;

7) tämän lain 15 luvun 11 §:n säännös enimmäisluototussuhteesta;

8) tämän lain 18 luvun 4 §:n 2 momentin säännös kolmannen valtion sivuliikkeen velvollisuudesta säilyttää Suomessa varoja momentissa säädetty määrä;

9) säästöpankkilain säännökset kantarahastotodistuksen, optiotodistuksen, väliaikaistodistuksen ja kantarahastoantotodistuksen antamisesta sekä kantarahasto-osuus- ja kantarahasto-osuusomistajaluettelon pitämisestä ja niiden nähtävänä pitämisestä, osuuskuntalain säännökset osuuskunnan tai edustajiston kokouksen pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä sekä jäsen- ja omistajaluettelon pitämisestä ja nähtävänä pitämisestä sekä osakeyhtiölain säännökset osake- tai osakasluettelon pitämisestä sekä niiden nähtävänä pitämisestä, yhtiökokouksen pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä sekä 18 luvun 2 §:n 1 momentin säännöstä lunastusoikeuden ja -velvollisuuden ilmoittamisesta yhtiölle.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

1) tämän lain 2 luvun 1 §:n säännös luottolaitostoiminnan luvanvaraisuudesta ja 2 §:n säännös luottolaitoksen yksinoikeudesta takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n nojalla tehty päätös toimiluvan peruuttamisesta tai sen rajoittamisesta;

2) tämän lain 3 luvun 1 §:n säännös osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistusosuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta;

3) tämän lain 7 luvun 1—5 §:n ja 6 §:n 1 momentin säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, 8 luvun 3—14 §:n säännökset palkitsemisesta ja 9 luvun 2—21 §:n säännökset riskienhallinnasta;

4) tämän lain 11 luvun 8 §:n, osakeyhtiölain, osuuskuntalain, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain, säästöpankkilain ja hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain säännökset luottolaitoksen varojen jakamisesta;

5) tämän lain 15 luvun 18 §:n säännös asiakkaan tuntemisesta;

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 1 momentin 4, 5 ja 9 kohdan sekä 2 momentin 4 ja 6 kohdan nojalla muille kuin luottolaitokselle ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen teko tai laiminlyönti on.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 99 artiklan 1 kohdan säännös omia varoja koskevien vaatimusten ilmoittamisesta;

2) 101 artiklan säännös kansallisia kiinteistömarkkinoita koskevien tietojen ilmoittamisesta;

3) 394 artiklan 1 kohdan säännös suuria asiakasriskiä koskevien tietojen ilmoittamisesta;

4) 395 artiklan 1 kohdan ja 3—8 kohdan säännökset suuria asiakasriskejä koskevasta rajoituksista;

5) 405 artiklan säännös arvopaperistettuun omaisuuserään liittyvän luottoriskin siirtämisestä;

6) 412 artiklan säännös maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta;

7) 415 artiklan 1 ja 2 kohdan säännökset maksuvalmiutta koskevien tietojen ilmoittamisesta;

8) 430 artiklan 1 kohdan säännös vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien tietojen ilmoittamisesta

9) 431 artiklan 1—3 kohdan ja 451 artiklan 1 kohdan säännökset julkistamisvaatimuksista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 4 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja luottolaitosdirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi tai sen sijasta sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Kyseiselle henkilölle määrättävän seuraamusmaksun edellytyksenä on, että henkilö on merkittävällä tavalla myötävaikuttanut tekoon tai laiminlyöntiin.

2 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen, julkistaminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

21 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet luottolaitokselle.

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan myös vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet osakkeenomis-

tajalle, jäsenelle, osuuden omistajalle tai kantarahasto-osuuden omistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla EU:n vakavaraisuusasetusta, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä, tätä lakia tai sen nojalla annettua asetusta tai Finanssivalvonnan määräystä, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, kiinnitysluotto-pankkitoiminnasta annettua lakia, hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia, talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettua lakia taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestystä tai sääntöjä. Tilintarkastajan korvausvastuusta säädetään tilintarkastuslaissa.

Jos vahinko on aiheutettu rikkomalla 2 momentissa tarkoitettuja säädöksiä tai yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräystä, vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti. Sama koskee vahinkoa, joka on aiheutettu 15 luvun 13 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella.

Luottolaitoksen osakkeenomistaja, säästöpankin isäntä sekä osuuspankin ja edustajiston jäsen ovat velvollisia korvaamaan vahingon, jonka he ovat myötävaikuttamalla 2 momentissa tarkoitettujen säästösten taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet luottolaitokselle, osakkeenomistajalle tai jäsenelle taikka osuuden tai kantarahasto-osuuden omistajalle taikka muulle henkilölle. Vahinko, joka on aiheutettu 15 luvun 13 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella, katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei osakkeenomistaja, isäntä taikka osuuspankin tai edustajiston jäsen osoita menetelleensä huolellisesti.

Vahingonkorvauksen sovittelussa sekä korvausvastuun jakautumisessa kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken noudatetaan vahingonkorvauslain 2 ja 6 lukua.

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen, säästöpankin tai osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen lukuun säädetään liikepankeista ja muista

osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, säästöpankkilaissa ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen, jos vahinko on aiheutettu rikkomalla tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai Finanssivalvonnan määräystä.

2 §

Luottolaitosrikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) käyttää markkinoinnissa vastoin 1 luvun 9 §:n 2 momentin säännöstä sanaa ”talletus” tai toiminimessään tai muutoin toiminnassaan vastoin 2 luvun 4 §:n säännöstä sanaa ”pankki”,

2) harjoittaa luottolaitostoimintaa ilman 2 luvun 1 §:n mukaista toimilupaa tai Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitetun toimiluvan peruuttamista tai 27 §:ssä tarkoitetun toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista koskevan päätöksen vastaisesti,

3) ottaa yleisöltä vastaan vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja vastoin 2 luvun 2 §:n säännöstä taikka

4) rikkoo 5 luvun 1 §:n säännöstä talletuspankille sallitusta liiketoiminnasta tai 2 §:n säännöstä luottoyhteisölle sallitusta liiketoiminnasta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitosrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

3 §

Luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan

1) jakaa luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen varoja tämän lain, osakeyhtiölain, osuuskuntalain, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitok-

sista annetun lain, säästöpankkilain, hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain säännösten tai Finanssivalvonnan lain nojalla antaman päätöksen vastaisesti tai

2) rikkoo 5 luvun 6 §:n säännöksiä lainan tai vakuuden antamisesta taikka omien tai emoyrityksen osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen, debentuurien tai niihin rinnastettavien sitoumusten pantiksi ottamisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

4 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 7 luvun 6 §:n 1 momentissa, 15 luvun 14 ja 17 §:ssä ja 18 luvun 7 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 ja 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta

22 luku

Valvontavaltuudet

1 §

Kielto- ja oikaisupäätös

Finanssivalvonta voi kieltää sitä, joka toimii tämän lain vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta tämän lain vastaista menettelyä sekä samalla velvoittaa tämän peruuttamaan, muuttamaan tai oikaisemaan menettelyn, jos sitä on pidettävä tarpeellisena finanssimarkkinoiden valvonnalle säädettyjen tavoitteiden toteutumiseksi.

2 §

Uhkasakko

Finanssivalvonta voi tehostaa 1 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakosta säädetään uhkasakolaissa (1113/1990).

OSASTO VII

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

23 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan luottolaitostoinnasta annettu laki (121/2007).

Muulla laissa olevalla viittauksella kumotuun luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan viitasta tähän lakiin.

2 §

Kiinteää ja muuttuvaa lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimusta koskevat siirtymäsäännökset

Luottolaitoksen on täytettävä 10 luvun 3 §:n 2 momentissa säädetty kiinteä lisäpääomavaatimus 1 päivästä tammikuuta 2015.

Finanssivalvonta voi asettaa 10 luvun 3 §:n 3 momentissa tarkoitetun muuttuvan pääomavaatimuksen aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2015.

EU:n vakavaraisuusasetuksen 36 artiklan 1 kohdan i-alakohdassa tarkoitettujen erien vähentämiseen omista varoista sovelletaan 1 päivään tammikuuta 2016 tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä. Sen jälkeen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti laskettavan ja sitä pienemmän

kumotun lain mukaisesti laskettavan vähenyksen erotuksesta on otettava huomioon 25 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2016, 50 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2017, 75 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2018 ja 100 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2019.

Edellä Lain 10 luvun 7 §:ssä säädettyä maailmanlaajuisesti merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016 siten, että siitä on täytettävä 25 prosenttia mainitusta ajankohdasta, 50 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2017, 75 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2018 ja 100 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2019. Edellä lain 10 luvun 8 §:ssä säädettyä muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016.

3 §

Muut siirtymäsäännökset

Lain 10 luvun 12 §:ä ja 12 lukua sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2015. Sitä ennen laitoksen tilinpäätökseen ja tilinpäätöksen yhteydessä julkistettaviin tietoihin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 8 luvun 7 §:n 3 momentissa säädettyä muuttuvan palkkion enimmäisosuutta ja 8 luvun 8 §:ssä säädettyä yhtiökokouksen päätöksentekomenettelyä sovelletaan muuttuviin palkkioihin, jotka erääntyvät tai jotka ansaitaan tämän lain voimaantulon jälkeen.

Lain 15 luvun 11 §:ää sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2016.

Kumotun luottolaitostoiminnasta annetun lain nojalla annetut Finanssivalvonnan määräykset jäävät voimaan.

2.

Laki**Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 65 §:n 4 momentti, *muutetaan* 3 §:n 3 momentin 11 kohta, 3 a §, 3 b §:n otsikko ja 2 momentti, 4 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 §:n 1 momentin 5 kohta, 26 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 4 momentti, 27 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 momentti, 32 b §:n 2—4 momentti, 40 §:n 1 ja 3 momentti, 41 ja 43 §, 44 a §:n 1 momentin 1 kohta, 52 §, 60 §, 61 §:n otsikko ja 1 momentti, 62 §, 65 §:n otsikko, 65 a §, 65 c §:n 2 momentti, 66 § ja 71 §:n 1 momentin 11 ja 12 kohta ja 6 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 momentin 11 kohta, 26 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 4 momentti, 40 §:n 1 momentti ja 62 § laissa 170/2014, 3 a § osaksi laeissa 194/2011 ja 1242/2011, 3 b §:n otsikko ja 2 momentti laissa 194/2011, 4 §:n 2 momentin 1 kohta, 32 b §:n 4 momentti, 41 § ja 61 §:n otsikko ja 1 momentti laissa 752/2012, 32 b §:n 2 momentti ja 40 §:n 3 momentti laissa 902/2011, 32 b §:n 3 momentti laissa 207/2009, 43 § osaksi laissa 752/2012 ja 254/2013, 44 a §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1242/2011, 52 § osaksi laissa 1242/2011, 60 § osaksi laissa 170/2014 sekä 65 a § ja 65 c §:n 2 momentti laissa 1360/2010, sekä

lisätään 3 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2010, 194/2011 ja 170/2014 uusi 12 kohta ja 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2010, 194/2011 ja 170/2014, uusi 4 momentti, 10 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 752/2012 uusi 6 kohta, 32 a §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 752/2012 ja 170/2014, uusi 5 momentti, 32 c §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 207/2009 ja 170/2014, uusi 4 momentti, 38 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013 ja 170/2014 uusi 5 momentti, 42 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 752/2012, uusi 4 momentti, lakiin uusi 42 a §, 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 194/2011, 752/2012, 254/2013 ja 593/2013, uusi 13 kohta ja lakiin uusi 71 a § seuraavasti:

3 §

Tehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on lisäksi:

11) hoitaa kansainvälisen yhteisötunnistejärjestelmän viranomaistehtäviä ja osallistua sitä koskevaan muuhun viranomaisyhteistyöhön;

12) valmistella yhdessä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa koko rahoitusjärjestelmän vakauden varmistamiseksi tarvittavia toimia sekä päättää tällaisista toimista siten kuin laissa erikseen säädetään.

Finanssivalvonta hoitaa sille tässä ja muualla laissa säädettyjä tehtäviä, jollei luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetusta neuvoston asetuksesta (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä *YVM-asetus*, muuta johdu.

3 a §

Yhteinen valvontamekanismi ja Euroopan finanssivalvontajärjestelmä

Finanssivalvonta kuuluu YVM-asetuksessa tarkoitettuun Euroopan keskuspankista, jäljempänä *EKP*, ja kansallisista toimivaltaisista

viranomaisista koostuvaan yhteiseen valvontamekanismiin.

Finanssivalvonta kuuluu Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1094/2010, jäljempänä *Euroopan finanssivalvonta-asetukset*, sekä finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1092/2010, jäljempänä *Euroopan järjestelmäriskikomitea-asetus*, tarkoitettuun Euroopan finanssivalvontajärjestelmään, jonka tarkoituksena on Euroopan unionin finanssijärjestelmän valvonnan varmistaminen.

Tehtäviään suorittaessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, 3 §:n 4 momentissa mainitussa asetuksessa tarkoitetut EKP:n päätökset, ohjeet ja suositukset sekä EKP:n mainitun asetuksen nojalla antamat säädökset sekä 2 momentissa mainituissa asetuksissa tarkoitetun Euroopan pankkiviranomaisen, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen, jäljempänä *Euroopan valvontaviranomaiset*, päätökset, ohjeet ja suositukset, Euroopan järjestelmäriskikomitean suositukset sekä teknisiä standardeja sisältävät Euroopan komission säädökset, jotka komissio antaa sille Euroopan finanssivalvonta-asetuksissa säädetyin toimivallan nojalla.

Jollei 3 momentissa tarkoitetun ohjeen tai suosituksen noudattaminen ole mahdollista,

Finanssivalvonnan on esitettävä perustelut ohjeesta tai suosituksesta poikkeamiseen ja toimitettava ne asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle tai Euroopan järjestelmäriskikomitealle.

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa YVM-asetuksen, Euroopan finanssivalvonta-asetusten ja Euroopan järjestelmäriskikomitea-asetuksen mukaisesti:

1) tehtävä yhteistyötä EKP:n, Euroopan valvontaviranomaisten ja Euroopan finanssivalvonta-asetuksissa tarkoitetun Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitean sekä Euroopan järjestelmäriskikomitean kanssa;

2) toimitettava EKP:lle, Euroopan valvontaviranomaisille, Euroopan järjestelmäriskikomitealle ja Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitealle niiden tehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot.

3 b §

Säädösten, määräysten ja ohjeiden valmistelu koskeva yhteistyö

Finanssivalvonnan on annettava valtiovarainministeriölle ja sosiaali- ja terveysministeriölle viipymättä tieto:

1) EKP:ssa vireillä olevasta säädöksen valmistelusta, jos säädöksellä voi olla vaikutus Suomen lainsäädäntöön;

2) Euroopan valvontaviranomaisessa vireillä olevasta teknisen standardin tai ohjeen valmistelusta, jos teknisellä standardilla tai ohjeella voi Finanssivalvonnan arvion mukaan olla vaikutus Suomen lainsäädäntöön;

3) muusta EKP:ssa, Euroopan valvontaviranomaisessa tai Euroopan järjestelmäriskikomiteassa vireillä olevasta asiasta, jos sillä voi Finanssivalvonnan arvion mukaan olla vaikutus Suomen finanssimarkkinoiden toimintaan tai vakauteen.

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä;

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

5) tuomita maksettavaksi Finanssivalvonnan asettama uhkasakko ja päättää 4 luvussa säädetyistä muista hallinnollisista seuraamuksista;

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4, 7 ja 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen, asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä tai mainitun lain 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta taikka luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus* 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövuokudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP:n tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädetyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän

lain mukaisilla tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua päätöksen tai päätösesityksen tekemistä varattava valvottavalle kohtuullinen määräaika puutteen korjaamiselle, jollei toimiluvan peruminen välittömästi ole välttämätöntä finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädetyjen tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi.

Finanssivalvonnan on peruttava valvottavalle myöntämänsä toimilupa tai esitettävä toimiluvan perumista, kun valvottava on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

27 §

Toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi rajoittaa määrääjäksi valvottavan toimiluvan mukaista toimintaa tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, tehdä päätösesityksen asiassa, jos:

Jos asiantilaa ei ole saatu korjatuksi määräajassa, Finanssivalvonta voi määräajan päätymisen jälkeen muuttaa tai esittää muutettavaksi toimiluvan ehtoja toiminnan pysyväksi rajoittamiseksi.

32 a §

Omistussuuden hankinnan kieltäminen

Jos EKP on YVM-asetuksen nojalla toimivaltainen tekemään tässä pykälässä tarkoitettua päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiasta päätösesitys EKP:lle.

32 b §

*Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä
noudatettava menettely*

Finanssivalvonnan on tehtävä 32 a §:ssä tarkoitettu päätös tai, jos EKP on asiassa toimivaltainen viranomainen, päätösesitys 60 arkipäivässä siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (käsittelyaika). Finanssivalvonta voi käsittelyaikana, kuitenkin viimeistään viidentenäksymmenentenä arkipäivänä käsittelyajan alkamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttää käsittelyajan siihen, kunnes pyydetty lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talousalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, sähkörahayhteisö, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 50 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi ilmoitusvelvolliselle.

Päätös hankinnan vastustamisesta on annettava tiedoksi ilmoitusvelvolliselle viimeistään toisena arkipäivänä käsittelyajan päätymisestä. Jos Finanssivalvonta ei tässä pykälässä tarkoitettuna käsittelyaikana ole tehnyt 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä tai päätösesitystä, sen katsotaan hyväksyneen hankinnan.

Jos ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä, Finanssivalvonnan on oltava päätöstä tai päätösesitystä tehdessään yhteistyössä ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnasta vastaavan ETA-valvontaviranomaisen kanssa sekä, jos hankinnan kohteena on rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa. Päätöksestä on käytävä ilmi tässä momentissa tarkoitettujen

ulkomaisten valvontaviranomaisten kanta hankintaan.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Jos EKP on YVM-asetuksen nojalla toimivaltainen tekemään tässä pykälässä tarkoitettua päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiasta päätösesitys EKP:lle.

38 §

Rikemaksu

Rikemaksu voidaan määrätä edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aiheutta ankarampiin toimenpiteisiin.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä luonnolliselle henkilölle teosta tai laiminlyönnistä, joka on laissa säädetty rangaistavaksi. Finanssivalvonta voi kuitenkin määrätä seuraamusmaksun ja jättää asian ilmoittamatta esitutkintaviranomaiselle, jos teko tai laimin-

lyönti on sen haitallisuus, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys sekä siitä saatu hyöty ja muut tekoon tai laiminlyöntiin liittyvät seikat huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden vähäinen.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Finanssivalvonta määrää seuraamusmaksun, jos se on suuruudeltaan enintään miljoona euroa. Muussa tapauksessa seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonnan esityksestä markkinaoikeus.

Seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saavutettu hyöty tai sillä aiheutettu vahinko, mikäli ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi, aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönnit sekä menettelyn mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakaudelle.

Seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään miljoonaa euroa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia hänen viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 100 000 euroa. Jos tuloja ei voida luotettavasti selvittää verotustiedoista tai ne ovat olennaisesti muuttuneet viimeksi toimitetun verotuksen jälkeen, ne voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Jos finanssimarkkinoilla palveluja tarjoavalle luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu koskee hänen 5 §:n 17 kohdan nojalla valvottavaa elinkeinotoimintaansa, seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia hänen tästä elinkeinotoiminnastaan saamista viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 2,5 miljoonaa euroa.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa tai sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Sen estämättä, mitä 4 momentissa säädetään, luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla edellä tässä momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä enintään viisi miljoonaa euroa. Edellä tässä momentissa säädetyn estämättä, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos se on määritettävissä.

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen tai, jos maksuvelvollinen kuuluu luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettua määrää;

2) vakuutus- ja eläkelaitosten osalta kokonaisvakuutusmaksutuloa tai, kun kysymys on eläkesäätiöistä, maksutuloa;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun yrityksen tai konsernin osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

42 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättäminen

Finanssivalvonta voi jättää seuraamusmaksun määräämättä tai lykätä sen määräämistä oikeushenkilölle, jos se tekee samasta asiasta 3 c §:ssä tarkoitetun ilmoituksen viranomaiselle tai ryhtyy muuhun laissa säädettyyn valvontatoimenpiteeseen.

42 a §

*Hallinnollisten seuraamusten määräämisoi-
keuden vanhentuminen*

Rikemaksua ei saa määrätä tai julkista varoitusta antaa, jos sitä ei ole tehty viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Finanssivalvonta ei saa määrätä seuraamusmaksua tai tehdä esitystä sen määräämistä markkinaoikeudelle, jos sitä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

43 §

Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen

Finanssivalvonnan on julkistettava rikemaksu, julkinen varoitus ja seuraamusmaksu sekä markkinaoikeuden määräämä seuraamusmaksu. Julkistamisesta on käytävä ilmi, onko seuraamuksen antamista tai määräämistä koskeva päätös lainvoimainen. Jos muutoksenhakuviranomainen kumoaa päätöksen, Finanssivalvonnan on julkistettava tieto muutoksenhakuviranomaisen päätöksestä vastavalla tavalla kuin seuraamuksen antaminen tai määrääminen on julkistettu. Seuraamusta

koskevat tiedot on pidettävä Finanssivalvonnan internetsivuilla viiden vuoden ajan.

Seuraamus voidaan julkistaa ilman seuraamuksen kohteena olevan nimeä, jos 1 momentissa tarkoitettu julkistaminen vaarantaisi finanssimarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan viranomaistutkinnan taikka aiheuttaisi suhteetonta vahinkoa osapuolille tai olisi luonnolliselle henkilölle kohtuutonta.

Seuraamuksen julkistamista voidaan lykätä jos 2 momentissa tarkoitettujen edellytysten voidaan olettaa lakkaavan kohtuullisessa ajassa.

44 a §

*Seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan
valvontaviranomaisille*

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa toimitettava asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle:

1) tieto tässä luvussa tarkoitettusta julkistuksesta seuraamuksesta samanaikaisesti, kun seuraamus julkistetaan sekä tieto mahdollisesta muutoksenhausta ja sen lopputuloksesta;

52 §

Tietojenvaihto

Finanssivalvonnan on toimitettava ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille kaikki hallussaan olevat valvonnan kannalta olennaiset tiedot, jotka voivat helpottaa näiden viranomaisten harjoittamaa valvontaa. Tiedot on toimitettava vähintään siinä laajuudessa kuin kutakin valvottavaa koskevissa Euroopan unionin säädöksissä edellytetään. Vakuutusyhtiöiden toimilupaedellytyksiin olennaisesti vaikuttavat tiedot on toimitettava vastaavassa laajuudessa. Tietojenvaihdosta ryhmävalvonnassa säädetään lisäksi 65 §:ssä.

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumaton toimija harjoittaa tai on harjoittanut fi-

nanssimarkkinoita koskevien Euroopan unionin säädösten vastaista toimintaa toisen ETA-valtion alueella, sen on ilmoitettava tästä finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa asianomaisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

60 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen tarkastaminen sekä tietojensaanti ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä ja muulta ulkomaiselta valvottavalta

Kotivaltion valvontaviranomainen voi toimivaltansa puitteissa tarkastaa itse tai edustajansa välityksellä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnan kannalta tarpeellisessa laajuudessa, jos se on ennen tarkastuksen aloittamista ilmoittanut siitä Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnalla on oikeus osallistua tarkastukseen.

Finanssivalvonta voi kotivaltion valvontaviranomaisen pyynnöstä tarkastaa ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan tällöin, mitä 3 luvussa säädetään valvottavaa koskevasta Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta ja 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa sekä 33 a §:ssä oikeudesta asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi.

Finanssivalvonta voi kotivaltion valvontaviranomaisen pyynnöstä taikka, jos se on perusteltua Suomen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tai Finanssivalvonnan muualla laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi, omasta aloitteestaan ilmoitettuaan siitä etukäteen kotivaltion valvontaviranomaiselle saada ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja tarkastaa ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan tällöin, mitä 3 luvussa säädetään valvottavaa koskevasta Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta ja 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuo-

lista asiantuntijaa sekä 33 a §:ssä oikeudesta asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään ETA-sivuliikkeestä, koskee vastaavasti ulkomaisen ETAlisäeläkelaitoksen Suomessa olevaa kiinteää toimipaikkaa.

Finanssivalvonnalla on oikeus saada tässä laissa ja muualla laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ulkomaiselta ETA-lisäeläkelaitokselta sekä sellaiselta ulkomaiselta valvottavalta, joka tarjoaa Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta.

Finanssivalvonta voi antaa ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle ja 3 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle ETAlisäeläkelaitokselle määräyksiä 3 §:n 3 momentin 3 ja 5 kohdassa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisten tietojen säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa määräyksiä muiden 18 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle, jos se on tarpeen Finanssivalvonnalle 67 §:ssä tarkoitettun sopimuksen nojalla kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava tämän pykälän nojalla saamansa tiedot kotivaltion valvontaviranomaiselle siltä osin kuin tiedot ovat merkittäviä koko luottolaitoksen taloudellisen aseman valvonnan tai Suomen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta.

61 §

Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen ETA-valvottavaan ja toisen ETA-valtion valvonnassa olevaan säänneltyyn markkinaan kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltua aihetta epäillä, että ulkomainen ETA-sivuliike laiminlyö noudattaa 59 §:ssä tarkoitettuja yleisen edun vaatimia ehtoja taikka mitä sivuliikkeen velvollisuudeksi on finanssimarkkinoita koskevassa Suomen laissa tai sen no-

jalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä tai sen toimintaa koskevissa säännöissä säädetty tai määrätty, Finanssivalvonta voi kehottaa sivuliikettä korjaamaan asian määräjassa.

62 §

Toimiluvan myöntämiseen ja perumiseen sekä omistajavalvontaan liittyvä tietojenvaihto

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa valvottavan emoyrityksen ja sen tytäryritysten valvonnasta vastaaville ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille valvottavan toimilupahakemuksesta ja toimiluvan myöntämisestä sekä yhteistyöstä ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen kanssa valvottavan omistajien valvonnassa säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa.

Kun Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta, Finanssivalvonnan on saatuaan ulkomaan viranomaiselta tiedon toimiluvan myöntämisestä ryhmävalvonnan piiriin kuuluvalla ulkomaisella valvottavalle taikka tällaista toimilupaa koskevasta hakemuksesta, viivytyksettä ilmoitettava toimiluvan myöntämisestä vastaavalle viranomaiselle sekä asianomaiselle EU-valvontaviranomaiselle tiedot:

- 1) ryhmän rakenteesta;
- 2) emoyrityksen omistajista, joilla on valvottavassa vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettu merkittävä omistusosuus; sekä
- 3) ryhmätason hallinnosta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

65 §

Ryhmittymän valvontaan liittyvä Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuus

65 a §

Ryhmittymän valvontaa koskeva muu yhteistyö

Finanssivalvonta valvoo ryhmävalvontaa koskevien säännösten noudattamista yhteistyössä valvottavan kanssa samaan ryhmittymään kuuluvien ulkomaisten valvottavien valvonnasta vastaavien valvontaviranomaisien kanssa.

Finanssivalvonnan on, jollei asian kiireellisydestä muuta johdu, ennen kuin se tekee päätöksen, joka voi merkittävästi vaikuttaa ulkomaiseen ETA-valvottavaan, kuultava sen valvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista, jos päätös koskee:

- 1) merkittävää muutosta valvottavan omistuksessa tai hallinnollisessa rakenteesta;
- 2) 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä merkittävän omistusosuuden hankinnan kieltämisestä;
- 3) merkittävän hallinnollisen seuraamuksen määräämistä valvottavalle;
- 4) valvottavakohtaisen lisäpääomavaatimuksen asettamista; tai
- 5) valvottavan toimintaa merkittävästi rajoittavan valvontatoimen kohdistamista valvottavaan.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua tapauksessa Finanssivalvonnan on aina kuultava valvottavan ryhmävalvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista.

Jos Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta, Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, suoritettava seuraavat tehtävät:

- 1) valvonnassa tarvittavien tietojen kokoamisen ja jakamisen yhteensovittaminen;
- 2) valvontatoiminnan suunnittelu ja yhteensovittaminen yhteistyössä valvontaan osallistuvien muiden ETA-valvontaviranomaisien kanssa ja, jos kysymys on kriisitilanteista ja niihin varautumisesta, tarvittaessa

yhteistyössä asianomaisten ETA-valtioiden keskuspankkien kanssa.

Jos Finanssivalvonta tarvitsee tehtävänsä suorittamiseksi tietoja Finanssivalvonnan valvottavaa vastaavasta ulkomaisesta yrityksestä, joka kuuluu sellaiseen ryhmittymään, jonka valvonnasta Finanssivalvonta vastaa, Finanssivalvonnan on pyydettävä tällaisia tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen valvonnasta vastaavalta viranomaiselta. Jos Finanssivalvonta tarvitsee tällaisia tietoja yrityksestä, joka kuuluu sellaiseen ryhmittymään, jonka valvonnasta vastaa muu valvontaviranomainen, Finanssivalvonnan on pyydettävä tietoja ensisijaisesti tällaisen ryhmittymän ryhmävalvonnasta vastaavalta viranomaiselta.

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

- 1) tietojenvaihto;
- 2) mahdollinen sopiminen vapaaehtoisesta tehtävien ja vastuiden jaosta;
- 3) valvontaohjelma ja muut menettelytavat luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 2 §:ssä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 31 §:n 2 kohdassa tarkoitettua arvioita tekemiseksi;
- 4) valvonnan tehostaminen poistamalla tarpeettomat päällekkäiset vaatimukset;
- 5) kriisitilanteisiin varautuminen ja toiminta kriisitilanteissa;
- 6) periaatteet, joiden mukaisesti Finanssivalvonta voi rajoittaa ulkomaan valvontaviranomaisen oikeutta osallistua yksittäisen asian käsittelyyn kollegiossa;
- 7) vakavaraisuusvaatimuksien johdonmukainen soveltaminen sovellettaessa 65 b §:n 1 momentin 1 kohtaa.

66 §

Valvontapöytäkirjat

Finanssivalvonnan on osaltaan myötävaikutettava siihen, että edellä tässä luvussa tar-

koitettua valvontayhteistyötä koskevat periaatteet ja menettelyt vahvistetaan kirjallisessa valvontapöytäkirjassa, jonka kaikki valvontaan tai ryhmävalvontaan osallistuvat valvontaviranomaiset allekirjoittavat.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

11) EKP:lle, Suomen Pankille tai muulle ETA-valtion keskuspankille ja muulle toimielimelle, jolla on rahapoliittisena viranomaisena samanlainen tehtävä, sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle;

12) muun valtion kuin ETA-valtion tässä momentissa tarkoitettulle viranomaiselle tai toimielimelle;

13) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettulle talletussuojarahastolle ja sijoituspalvelulaissa tarkoitettulle sijoittajien korvausrahastolle niiden tehtävien hoitamiseksi.

Finanssivalvonnan on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään, viipymättä annettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle ja Suomen Pankille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaikuttaa finanssimarkkinoiden vakauteen tai muuten merkittävästi finanssimarkkinoiden kehitykseen tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa.

71 a §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ylläpidettävä järjestelmää, jonka kautta se voi vastaanottaa ilmoituksia finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin liittyvistä väärinkäytösepäilyistä.

Finanssivalvonnan on säilytettävä viiden vuoden ajan edellä 1 momentissa tarkoitettut tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tietojen säilyttämisen tarpeellisuuden tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei ole tarkastusoikeutta

1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antaminen saattaisi haitata rikosten tai väärinkäytösten selvittämistä. Tietosuoja-valtuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

maksulaitoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksulaitoslain (297/2010) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 21 §, 28 §:n 1 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 1 momentti ja 39 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 31 §:n 1 momentti laissa 899/2011, sekä
lisätään lakiin uusi 41 a ja 41 b § seuraavasti:

2 §

Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut

Tätä lakia ei sovelleta palveluihin, joita tarjoaa:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luottolaitos;

21 §

Maksulaitoksen sidonnaisuus

Maksulaitos ei saa olla merkittävästi sidoksissa sellaiseen luonnolliseen henkilöön tai

oikeushenkilöön, johon sovellettavat Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset estävät maksulaitoksen tehokkaan valvonnan, tai muuhun tahoon, jos merkittävä sidos on muuten omiaan estämään maksulaitoksen tehokasta valvontaa.

Merkittävällä sidoksella tarkoitetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.

28 §

Omat varat

Maksulaitoksen omiin varoihin sovelletaan, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen omista varoista. Mitä mainitussa asetuksessa säädetään osake- ja osuus pääomasta, sovelletaan myös rahamääräiseen yhtiöpanokseen.

30 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Maksulaitoksella on oltava myönnettyjen luottojen kokonaismäärään nähden riittävät omat varat. Jos Finanssivalvonta katsoo, että maksulaitoksen 1 momentin mukaisesti määräytyvät omat varat eivät ole riittävät suhteessa sen myöntämiin luottoihin liittyviin riskeihin eikä maksulaitoksen omien varojen riittävyttä suhteessa kokonaisriskiin voida muuten varmistaa, Finanssivalvonta voi enintään kolmen vuoden ajaksi edellyttää maksulaitokselta suurempaa omien varojen määrää. Finanssivalvonta ei kuitenkaan voi edellyttää maksulaitokselta suurempaa omien varojen määrää kuin mitä luottolaitokselta vaaditaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen riskien kattamiseksi.

31 §

Omien varojen vähimmäismäärästä poikkeaminen

Mitä 30 ja 30 a §:ssä säädetään, ei sovelleta maksulaitokseen, joka täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 7 artiklassa säädettyt omien varojen vähimmäismäärää koskevan poikkeusluvan edellytykset.

39 §

Asiakkaiden tunteminen

Maksulaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Maksulaitoksen on tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

6 luku

Menettelytavat

41 a §

Varautumisvelvollisuus

Maksulaitoksen tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muilla toimilla.

Mitä 1 momentissa säädetään maksulaitoksesta, sovelletaan vastaavasti ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa olevaan sivuliikkeen.

41 b §

Varautumisesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos 41 a §:stä aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä maksulaitoksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettusta huoltovarmuusrahastosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki**liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 1 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 4 momentti, 9 §:n 4 momentti, 10 ja 23 § sekä 25 § 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 4 momentti, 10 ja 23 § sekä 25 §:n 2 momentti laissa 122/2007 ja 9 §:n 4 momentti laissa (760/2012), sekä

lisätään lakiin uusi 2a § seuraavasti:

1 §

Luottolaitokseen sovelletaan osakeyhtiölaia (624/2006), jollei tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä. Luottolaitoksen liikkeeseen laske-miin pääomalainoihin ei sovelleta osakeyhtiö-lain 12 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohtaa eikä 2 §:n 2 momenttia. Säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettuun säästöpank-kiosakeyhtiöön sovelletaan lisäksi, mitä säästöpankkilaissa säädetään, ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitok-sista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettuun osuuspankkiosakeyhtiöön, mitä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa säädetään. Kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa (688/2010) tarkoitettua kiinnitysluot-topankkitoimintaa harjoittavaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä mainitussa lais-sa säädetään.

2 a §

Luottolaitoksen hallituksessa on oltava vä-hintään 3 jäsentä.

Luottolaitoksella on oltava toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen.

6 §

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli talletta-jan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylit-

tää luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun lain 14 luvun 15 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksensa vastaanottamisesta irtisanoa alkupe-räisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanot-tava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulko-puolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 11 §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset.

9 §

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 16 §:n 6 momentissa säädetään jakautuvan yhtiön veloista, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvussa tarkoitetusta talletussuojarahastosta tai sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitetusta korvausrahastosta.

10 §

Mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2—5 §:ssä sekä 17 luvun 6, 7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, sovelletaan tämän luvun säännöksiä sovellettaessa siihen, jonka hyväksi luottolaitos on antanut takauksen tai muun siihen rinnastettavan sitoumuksen tai jolle luottolaitoksen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen perusteella voi syntyä rahamääräinen saattava, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen vastattavaksi.

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 7 momentin nojalla.

25 §

Finanssivalvonnalla on osakeyhtiölain 22 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus, jos se katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

5.

Laki**säästöpankkilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan säästöpankkilain (1502/2001) 7 luku,

muutetaan 1 §:n 2 momentti, 40 h §:n 1—2 momentti, 40 i, 41, 41 a ja 62 §, 69 §:n 2 momentti, 78 §:n 3 momentti, 82 §, 87 i §:n 6 momentti, 87 j §:n 2 momentti, 106 §, 107 §:n 1 momentti, 108 §, 120 §:n 1 momentti, 122 §:n 2 momentti, 124 §:n johdantokappale sekä 125 ja 127 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti, 106 §, 107 §:n 1 momentti ja 124 §:n johdantokappale laissa 123/2007, 40 h §:n 1—2 momentti ja 40 i § laissa 1066/2006, 41 § laeissa 123/2007 ja 1423/2007, 41 a §, 62 §, 69 §:n 2 momentti, 78 §:n 3 momentti, 82 §, 87 j §:n 2 momentti, 120 §:n 1 momentti, 122 §:n 2 momentti ja 125 § laissa 1423/2007, 87 i §:n 6 momentti laissa 762/2012 sekä 108 § laissa 590/2003, seuraavasti:

1 §

Säästöpankki ja säästöpankkiosakeyhtiö ovat luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuja talletuspankkeja, joiden erityistarkoituksena on säästämisen edistäminen.

40 h §

Säästöpankin säännöissä voidaan määrätä, että säästöpankilla on oikeus hankkia tai lunastaa omia kantarahasto-osuuksia.

Säännöissä on tällöin määrättävä:

- 1) onko kysymys hankkimisesta vai lunastamisesta;
- 2) onko säästöpankilla oikeus hankkimiseen tai lunastamiseen;
- 3) mitä osuuksia määräys koskee ja tarvittaessa, missä järjestyksessä osuudet hankitaan tai lunastetaan;
- 4) noudatettava menettely;
- 5) osuuksista maksettava vastike tai sen laskemisessa käytettävät perusteet;
- 6) mitä varoja vastikkeen maksuun voidaan käyttää.

40 i §

Päätöstä omien kantarahasto-osuuksien hankkimisesta tai lunastamisesta ei saa tehdä siten, että säästöpankilla hallussaan tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun

6 §:n mukaisesti panttina olevien omien kantarahasto-osuuksien ja säästöpankin tytäryhteisön hallussa olevien emopankin kantarahasto-osuuksien yhteenlaskettu määrä olisi yli yksi kymmenesosa kaikista osuuksista.

41 §

Säästöpankin voittona saadaan, jollei 40 §:n 2 momentista tai 41 a §:stä taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:stä muuta johdu, jakaa kantarahasto-osuuksille ja pääomallainoille enintään hallituksen esittämä määrä, joka ei ylitä viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja säästöpankin muun vapaan oman pääoman yhteenlaskettua määrää, vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla, muilla 2 momentissa tarkoitetuilla jakokelvottomilla erillä, määrällä, jolla säästöpankin tilinpäätöksessä tehdyt, kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitetut varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrällä, joka lain tai sääntöjen mukaan on merkittävä vararahastoon tai muuten jätettävä jakamatta. Kantarahasto-osuuksille voidaan voitto-osuutena jakaa vain voittoa ja muuta vapaata omaa pääomaa, joka on syntynyt kantarahaston muodostamisen jälkeen. Tässä momentissa tarkoitettuun pääomallainaan sovelletaan, mitä luottolaitosten ja sijoituspal-

veluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädetään.

Siitä osasta säästöpankin voittoa, jota ei käytetä vararahaston korottamiseen, voiton jakamiseen kantarahasto-osuuksille tai pääomalainoille tai jätetä säästöpankin vapaaan omaan pääomaan, voidaan varoja isäntien päätöksellä hallituksen esittämää määrää ylittämättä käyttää säästäväisyyden edistämiseen tai muihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Voittovaroja ei kuitenkaan ilman Finanssivalvonnan suostumusta saa käyttää tässä momentissa tarkoitettuihin säästäväisyyttä edistäviin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ennen kuin säästöpankin luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitusta vakuusrahastosta saama avustuslaina on korkoineen maksettu takaisin

41 a §

Säästöpankin varoja ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää säästöpankin olevan maksukyvytön tai jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden tai jos varojen jakaminen johtaisi omien varojen vähenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaisen vähimmäismäärän.

62 §

Kombinaatiosulautumisessa perustettavalle säästöpankille on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettu toimilupa. Kombinaatiosulautumista ei saa rekisteröidä, ellei samalla rekisteröidä toimilupaa.

Jos sulautumiseen osallistuvien säästöpankkien peruspääomien ja vararahastojen yhteenlaskettu määrä on vähemmän kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetään, perustettavan säästöpankin perustamispääoman on oltava vähintään sulautumiseen osallistuvien säästöpankkien peruspääomien ja vararahastojen yhteenlaskettu määrä.

69 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on lisäksi käytävä ilmi, että talletussuojaan sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 15 §:ssä sääde-

tään, jos tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää mainitun lain 14 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia säästöpankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

78 §

Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 11 §:n 1 momentissa säädetään.

82 §

Jakautumisessa perustettavalle säästöpankille on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettu toimilupa. Tässä pykälässä tarkoitettua jakautumista ei saa rekisteröidä, ellei samalla rekisteröidä toimilupaa.

87 i

Jakautumiseen osallistuvat säästöpankit vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan säästöpankin velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan säästöpankin veloista, joista toinen säästöpankki vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, säästöpankin vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän nettoomaisuuden arvo. Jakautumissuunnitelmassa mainitusta velasta velkoja voi vaatia suoritusta yhteisvastuun perusteella vasta, kun on todettu, ettei hän saa suoritusta velalliselta tai vakuudesta. Lunastushinnan maksamista koskevasta vastuusta säädetään 87 f §:n 5 momentissa. Mitä edellä tässä momentissa

säädetään velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvussa tarkoitetusta talletussuojarahastosta tai sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitettua korvausrahastosta.

87 j

Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 11 §:n 1 momentissa säädetään.

106 §

Tilintarkastajan tehtävä ei lakkaa säästöpankin joutuessa selvitystilaan. Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvussa säädetään tilintarkastuksesta, noudatetaan myös voimassa selvitystilan aikana. Tilintarkastuskertomuksen tulee lisäksi sisältää lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajan mielestä aiheettomasti pitkitetty.

107 §

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös sitä selvitystilaa edeltäneeltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei ole vielä esitetty säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätös on esitettävä mahdollisimman pian säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätökseen ja tilintarkastukseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 lukua.

108 §

Kun isäntien kokous tai Finanssivalvonta on tehnyt päätöksen säästöpankin asettamisesta selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilaa koskevasta päätöksestä ja selvitysmiesten valinnasta ilmoitus rekisteröimistä varten. Ilmoitus on lisäksi tehtävä talletussuojarahastolle ja, jos päätöksen selvitystilaan asettamisesta on tehnyt isäntien kokous, Finanssivalvonnalle. Ilmoitus on tehtävä myös vakuusrahastolle ja si-

joittajien korvausrahastolle, jos säästöpankki on rahaston jäsen.

120 §

Jos säästöpankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 121 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä momentissa säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 7 momentin nojalla.

122 §

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:n nojalla ajettava isäntien kokous. Hallituksella on lisäksi oikeus päättää rangaistavaan tekoon perustuvan korvauskanteen nostamisesta.

124 §

Säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:n nojalla ajettava kannetta ei voida nostaa, ellei kanne perustu rangaistavaan tekoon:

125 §

Finanssivalvonnalla on oikeus, jos se katsoo tallettajien tai kantarahasto-osuuden omistajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

127 §

Joka tahallaan rikkoo tilintarkastajan 64 tai 84 §:ssä tarkoitettua lausunnon laatimista koskevia säännöksiä, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *säästöpankkirikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu- Tällä lailla kumottavia 93—100 §:ää sovel-
ta 20 . letaan kuitenkin 30 päivään kesäkuuta 2015
asti.

6.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 5 §, sekä
muutetaan 1 §:n 3 momentti, 4 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 2 ja 4 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 3 momentti, 13 ja 32 § sekä 50 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Luottolaitokseen sovelletaan osuuskuntalain (421/2013), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä.

4 §

Luottolaitoksen jakokelpoisen ylijäämän rajoituksista säädetään osuuskuntalain 12 luvun 1 §:ssä ja 16 luvun 2 ja 6 §:ssä. Tämän lisäksi mainittuun ylijäämään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:ssä säädetään omien varojen vähimmäismäärästä johtuvasta rajoituksesta. Edellä tarkoitettuja eria ei myöskään lueta konsernitaseen perusteella laskettavaan emu-osuuskunnan jaettavaan määrään.

Luottolaitokselle osuuksista tai osakkeista suoritettua määrää ei saa palauttaa, jos palautus johtaa omien varojen vähenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaisen vähimmäismäärän. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää määrääjäksi poikkeuksen palautuskiellosta.

9 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun lain 14 luvun 15 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saatuaan irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talous-

alueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanottava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulkopuolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 11 §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset.

11 §

Jos sulautumiseen osallistuvien luottolaitosten yhteenlaskettu osuuspääoma on vähemmän kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetään, perustettavan luottolaitoksen perustamispääoman on oltava vähintään sulautumiseen osallistuvien luottolaitosten yhteenlasketun osuuspääoman määräinen.

12 §

Mitä osuuskuntalain 21 luvun 17 §:n 6 momentissa säädetään jakautuvan osuuskunnan velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvussa tarkoitettua talletussuojarahastosta taikka sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitettua korvausrahastosta.

13 §

Mitä osuuskuntalain 18 luvun 2—5 §:ssä ja 21 luvun 6, 7 ja 16 §:ssä säädetään velkojasta, sovelletaan siihen, jonka hyväksi luottolaitos on antanut takauksen tai muun siihen rinnastettavan sitoumuksen tai jolle luottolaitoksen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen perusteella voi syntyä rahamääräinen saattava, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun luottolaitoksen vastattavaksi.

32 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 38 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 6 momentin nojalla.

50 §

Finanssivalvonnalla on osuuskuntalain 25 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan, jos se katsoo tallettajien tai sijoitusosuuden omistajien edun sitä vaativan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

7.

Laki**talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (599/2010) 1 §, 9 §:n 1 ja 4 momentti, 13 §:n 1 momentti, 17 §:n 1 momentti sekä 18, 19, 21—23, 38 ja 39 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 § laissa 425/2013 ja 21 § osaksi laissa 1359/2010, sekä

lisätään 17 §:ään uusi 3 momentti ja 32 §:ään uusi 6 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään talletuspankkien yhteenliittymän (*yhteenliittymä*) keskusyhteisönä toimivan osuuskunnan (*keskusyhteisö*) sekä keskusyhteisön jäsenenä olevan talletuspankin ja muun luottolaitoksen (*jäsenluottolaitos*) sekä yhteenliittymään kuuluvien muiden yritysten toiminnalle asetettavista vaatimuksista. Keskusyhteisöön sovelletaan osuuskuntalakia (421/2013) ja jäsenluottolaitokseen luottolaitostoiminnasta annettua lakia (/), jollei tästä laista muuta johdu.

9 §

Tilinpäätös ja tilintarkastus

Keskusyhteisön tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa sekä tilintarkastuksessa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä. Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:ssä säädetään osavuositarkastuksesta ja vuosikatsauksesta.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on pidettävä jäljennös 2 momentissa tarkoitettusta tilinpäätöksestä jokaisen nähtävänä ja annettava siitä jäljennöksiä noudattaen, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentissa säädetään. Keskusyhteisöstä ja jäsenluottolaitoksista ja niiden tytäryrityksistä on laadittava yhdistelty osavuositarkastus ja vuosikatsaus noudattaen soveltuvien osin, mitä 2 momentissa ja luottolai-

tostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:ssä säädetään. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on annettava jokaiselle sitä pyytävälle jäljennös yhdistelystä osavuositarkastuksesta niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 11 §:ssä säädetään.

13 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että keskusyhteisö ja muut yhteenliittymään kuuluvat yritykset täyttävät niiden toiminnalle tässä laissa asetetut vaatimukset ja koko yhteenliittymä sen taloudelliselle asemalle tässä laissa asetetut vaatimukset ja että keskusyhteisöä johdetaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti.

17 §

Yhteenliittymän ohjaus

Keskusyhteisö ohjaa yhteenliittymän toimintaa. Keskusyhteisöllä on oltava ohjeet yhteenliittymään kuuluville yrityksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi tarvittavista laadullisista vaatimuksista ja niiden riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Tässä pykälässä

tarkoitetuissa ohjeissa on otettava huomioon, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7—9 ja 12 luvussa säädetään. Siltä osin kuin tässä pykälässä tarkoitettuja ohjeita sovelletaan jäsenluottolaitokseen, johon sovelletaan 21 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksia, ohjeet on Finanssivalvonnan etukäteen hyväksyttävä. Keskusyhteisö voi lisäksi säännöissään määrättyllä tavalla vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ohjeiden tarkemmasta sisällöstä.

18 §

Yleissäännös yhteenliittymään kuuluvien yritysten hallinnosta ja ohjauksesta

Yhteenliittymään kuuluva yritys ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa yhteenliittymään kuuluvien yritysten yhdistelleyllä vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Keskusyhteisöllä on oltava yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Keskusyhteisön on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7—9 luvussa konsolidointiryhmän emoyritykselle asetetut vaatimukset.

19 §

Yhteenliittymän taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

Yhteenliittymään kuuluvilla yrityksillä on oltava omia varoja yhteensä vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettu määrä. Tässä momentissa tarkoitettu määrä lasketaan noudattaen, mitä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013, jäljempänä EU:n vaka-

varaisuusasetus, säädetään konsolidoitujen omien varojen määrän laskemisesta, jollei 2 ja 3 momentista muuta johdu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vaatimusta laskettaessa yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen liikkeeseen laskemat pääomatodistukset ja muut omanpääomanehtoiset erät, jotka on merkinnyt luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvussa tarkoitettu vakuusrahasto, jonka jäsen jäsenluottolaitos on.

Vakuutusyhtiöön, joka ei merkittävässä määrin harjoita muuta liiketoimintaa kuin luottovakuutusten myöntämistä yhteenliittymään jäsenluottolaitoksille, sovelletaan tätä pykälää laskettaessa yhteenliittymän omien varojen määrää. Tällaisen vakuutusyhtiön taositusmäärä rinnastetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 62 artiklassa tarkoitettuihin eriin. Muilta osin tällaisen vakuutusyhtiön omiin varoihin ja omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan, mitä mainitussa asetuksessa säädetään.

Yhteenliittymään sovelletaan muilta osin, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 ja 11 luvussa säädetään luottolaitoksen konsolidoidulle taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista, taloudellista asemaa koskevien konsolidoitujen tietojen ilmoittamisesta ja konsolidoidusta valvonnasta.

Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään emoyrityksestä, sovelletaan keskusyhteisöön, ja mitä niissä säädetään tytäryrityksistä, sovelletaan soveltuvin osin yhteenliittymään kuuluviin muihin yrityksiin, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän täytäntöönpanosta.

21 §

Jäsenluottolaitoksen taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

Keskusyhteisön suostumuksella jäsenluottolaitokseen voidaan jättää soveltamatta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:ssä säädetään luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista määrällisistä vaa-

timuksista. Jäsenluottolaitoksella on kuitenkin oltava luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:ssä mainitussa asetuksessa tarkoitettujen riskien kattamiseksi omia varoja vähintään tämän pykälän 2—4 momentissa säädetty määrä. Keskusyhteisö ei saa antaa tässä momentissa tarkoitettua suostumusta jäsenluottolaitokselle, jos tämä on aiemmin laiminlyönyt noudattaa keskusyhteisön antamia 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita eikä laiminlyönti ole ollut vähäinen.

Keskusyhteisö voi antaa tässä pykälässä tarkoitettua suostumusta enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Keskusyhteisön on omasta aloitteestaan tai Finanssivalvonnan vaatimuksesta peruutettava suostumus tai rajoitettava sitä, jos jäsenluottolaitos merkittävästi tai toistuvasti laiminlyö noudattaa keskusyhteisön 17 §:n nojalla antamia ohjeita.

Jäsenluottolaitoksella, johon sovelletaan 1 momenttia, on oltava sen vakavaraisuuden turvaamiseksi omia varoja vähintään määrä, joka vastaa 80:tä prosenttia luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:ssä säädetystä määrästä.

Jos jäsenluottolaitokseen sovelletaan 1 momenttia, EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettu asiakasriski ei saa olla yli 40 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Jos asiakasyhteisö on luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, asiakasriski ei saa olla yli 40 prosenttia luottolaitoksen omista varoista taikka, jos tämä määrä on pienempi kuin 240 miljoonaa euroa, luottolaitoksen sisäisesti vahvistaman määrän, joka ei saa olla suurempi kuin 240 miljoonaa euroa eikä suurempi kuin 100 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Finanssivalvonta voi erityisesti syystä myöntää luottolaitokselle luvan poiketa viimeksi mainitusta rajasta. Luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen kohdistuvalla asiakasriskillä tarkoitetaan tätä momenttia sovellettaessa myös sellaiseen asiakaskokonaisuuteen kohdistuvaa asiakasriskiä, johon kuuluu vähintään yksi luottolaitos tai sijoituspalveluyritys. Tätä momenttia sovellettaessa asiakaskokonaisuuteen kuuluvien muiden asiakkaiden kuin luottolaitosten tai sijoituspalveluyritysten yhteenlaskettu asiakasriski ei kuitenkaan saa ylittää 1 momentissa säädettyä määrää. Tämän momentin mukaisen rajoituksen laskemiseen sovelle-

taan luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 11 §:n 3 momenttia. Mitä viimeksi mainitussa lainkohdassa säädetään luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen kohdistuvista asiakasriskeistä, sovelletaan myös asiakasriskeihin, jotka kohdistuvat jäsenluottolaitoksen kanssa samaan yhteenliittymään kuuluvaan yritykseen.

Jäsenluottolaitos, johon sovelletaan 1 momenttia, ei saa sijoittaa EU:n vakavaraisuusasetuksen 89 artiklassa tarkoitettuihin sijoituksiin enempää kuin 25 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Jäsenluottolaitoksella saa olla 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia enintään 75 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Mitä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista, sovelletaan myös konsolidoituihin vaatimuksiin.

22 §

Eräiden luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten soveltaminen

Jäsenluottolaitoksen on ilmoitettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 1 §:ssä tarkoitettut tiedot Finanssivalvonnan sijasta keskusyhteisölle niin kuin mainitussa pykälässä säädetään.

Keskusyhteisön on laadittava luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 2 §:ssä tarkoitettu arvio siitä, täyttävätkö jäsenluottolaitokset niiden taloudelliselle asemalle tässä luvussa asetetut vaatimukset.

23 §

Yhteenliittymään kuuluvan yrityksen hallinto ja ohjaus

Keskusyhteisön suostumuksella jäsenluottolaitos ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys voi jättää noudattamatta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 ja 9 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen hallinnosta ja riskien laadullisesta hallinnasta.

Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen 7 ja 8 osaa. Jäsenluottolaitoksen on kuitenkin julkistettava EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti vähintään:

1) tieto siitä, että jäsenluottolaitos kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään;

2) tieto siitä, minkä keskusyhteisön tilinpäätökseen yhteenliittymän vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät;

3) määrä, jolla omien varojen vähimmäismäärä alittaa kunkin 21 §:ssä tarkoitetun luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen omien varojen vaatimuksen sekä muut tiedot tämän lain 21 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen soveltamisesta jäsenluottolaitokseen.

Keskusyhteisö ei saa antaa 1 momentissa tarkoitettua suostumusta jäsenluottolaitokselle, joka on laiminlyönyt noudattaa keskusyhteisön antamia 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita, jos laiminlyönti ei ole vähäinen. Keskusyhteisö voi antaa tässä pykälässä tarkoitettua suostumuksen enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

32 §

Yhteenliittymään kuuluvien yritysten valvonta

Finanssivalvonta hoitaa sille tässä ja muualla laissa säädettyjä tehtäviä, jollei luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetusta

neuvoston asetuksesta (EU) N:o1024/2013 muuta johdu.

38 §

Salassapitovelvollisuus

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 14 ja 15 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta ja oikeudesta luovuttaa tietoja luottolaitoksesta, sovelletaan myös keskusyhteisössä. Yhteenliittymään kuuluvat yritykset, vakuusrahasto, johon keskusyhteisön jäsenluottolaitokset kuuluvat, sekä jäsenluottolaitosten keskinäinen vakuutusyhtiö saavat lisäksi mainittujen pykälien estämättä antaa tietoja toisilleen. Tässä momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa kuitenkin ainoastaan sille, jota koskee edellä mainituksa pykälissä säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus.

39 §

Kanteen nostaminen talletuspankin lukuun

Keskusyhteisöllä on oikeus, jos se katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne keskusyhteisön jäsenenä olevan talletuspankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

8.

Laki**talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1 ja 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talletuspankin toiminnan keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 125/2007, sekä
lisätään 16 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettuihin talletuspankkeihin (*pankki*).

Tämän lain 1, 2—10 ja 15 §:ää sekä 16 §:n 1 ja 3 momenttia sovelletaan lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 6 §:n 16 kohdassa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen. Jäljempänä 3 §:stä poiketen Finanssivalvonta on toimivaltainen viranomaisena tekemään päätöksen sivuliikkeen toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä.

16 §

Keskeytyksen lakkaaminen

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan keskeytys lakkaa sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, kun sivuliikkeen kotivaltion viranomaisena päättää luottolaitostoiminnasta annetun lain 19 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun tervehdyttämistoinnasta tai 2 kohdassa tarkoitettuun likvidaatiomenettelyn aloittamisesta luottolaitoksessa, johon sivuliike kuuluu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
 ta 20 .

9.

Laki**valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/1992) 11 a §:n 1 momentin 2 kohta, 12 a §:n 4 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 19 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 11 a §:n 1 momentin 2 kohta laissa 603/2010, 12 a §:n 4 momentti laissa 1371/2010 sekä 14 §:n 1 momentti ja 19 a §:n 1 momentti laissa 126/2007, seuraavasti:

11 a §

Tukihakemukseen velvoittaminen

Valtioneuvosto voi määrätä Suomessa toimiluvan saaneen pankin tai sen omistusyhteisön tekemään rahastolle hakemuksen valtioneuvoston tarpeelliseksi katsoman rahoitustuen saamiseksi, jos:

2) pankilla ei ole esittää riittäviä toimenpiteitä vakavaraisuutensa ja konsolidoidun vakavaraisuutensa saattamiseksi luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) edellytetyn mukaiseksi taikka vakavaraisuutensa ja konsolidoidun vakavaraisuutensa säilyttämiseksi mainitun lain mukaisena eikä vakavaraisuuden ja konsolidoidun vakavaraisuuden turvaaminen ole mahdollista ilman valtion rahoitustukea; ja

12 a §

Tuen kohteena olevan pankin tappioiden kattaminen ja muut tuelle asetettavat erityiset ehdot

Tuen ehdoissa on lisäksi määriteltävä tuen kohteena olevan pankin johdolle maksettavien palkkioiden enimmäismäärä, jos se on tarpeen luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun 3 §:ssä säädettyjen luottolaitosten palkitsemisjärjestelmille asetettujen tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi.

14 §

Tukitoimista päättäminen

Tukitoimiin liittyvistä asioista päättää valtiovarainministeriö, jollei niistä päättämistä ole säädetty valtioneuvoston yleisistunnon tehtäväksi.

19 a §

Yhtiöitä koskevat eräät säännökset

Omaisuudenhoitoyhtiön tai muun 1 §:n 4 momentissa tarkoitetun yhtiön tai niiden omistaman yhtiön osakkeisiin ei sovelleta valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 §:n 1 momenttia eikä valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annettua lakia (1368/2007). Omaisuudenhoitoyhtiöön sovelletaan osakeyhtiöistä voimassa olevan lainsäädännön lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 1—3 §:ssä säädetään asiakkaansuojasta, 15 luvun 14 ja 15 §:ssä salassapitovelvollisuudesta ja 21 luvun 4 §:ssä salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 33 a §:ssä uhkasakosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

10.

Laki**Suomen Pankista annetun lain 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Pankista annetun lain (214/1998) 26 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1243/2011, seuraavasti:

26 §

Oikeus saada ja velvollisuus antaa tietoja

Suomen Pankin on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään, ilmoitettava viipymättä, Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 71 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille, jos Suomen Pankin tietoon tulee Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkivi-

ranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 18 artiklassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava kriisitilanne Suomessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

11.

Laki**kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain (688/2010) 2 §:n 1 momentin 3 ja 6—8 kohta, 5 §, 7 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentin 6 ja 7 kohta ja 19 § sekä
lisätään 10 §:n 2 momenttiin uusi 8 kohta ja 10 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) julkisyhteisöluotolla luottoa, joka on myönnetty Suomen valtiolle, suomalaiselle kunnalle tai muulle sellaiselle julkisyhteisöl-

le, joka luottolaitosten ja sijoituspalveluyri-
 tysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuk-
 sen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta an-
 netun Euroopan parlamentin ja neuvoston ase-
 tuksessa (EU) N:o 575/2013 (jäljempänä
EU:n vakavaraisuusasetus) säädettyä vaka-
 varaisuusvaatimusta laskettaessa saadaan
 rinnastaa Suomen valtioon ja suomalaiseen
 kuntaan, sekä luottoa, jonka täytenä vakuute-

na on tässä kohdassa tarkoitetun julkisyhteisön takaus tai saaminen tällaiselta julkisyhteisöltä;

6) kiinnitysluottopankilla luottolaitostoinnasta annetun lain (/)1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakeyhtiömuotoista luottolaitosta, joka ei harjoita muuta liiketoimintaa kuin kiinnitysluottopankkitoimintaa;

7) talletuspankillä luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta;

8) luottoyhteisöllä luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta;

5 §

Kiinnitysluottopankin toimilupa

Kiinnitysluottopankin toimilupa voidaan myöntää luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettulle luottolaitokselle, joka täyttää tässä laissa säädetty edellytykset.

7 §

Sallittu liiketoiminta

Kiinnitysluottopankin varoja saadaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, sijoittaa ainoastaan sellaisiin saamisiin, joihin EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyä vakavaraisuusvaatimusta laskettaessa saadaan mainitun asetuksen 113 artiklan nojalla soveltaa 0 tai 20 prosentin riskipainotusta, Varoja saadaan lisäksi sijoittaa muihin arvopaperimarkkinain (746/2012) 2 luvun 1 §:n 2 kohdassa tarkoitettuihin sekä 3 kohdassa tarkoitettuihin ja 2 kohtaan viittaaviin arvopapereihin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai hakemuksesta kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä taikka niitä vastaavan kaupankäynnin kohteen kolmannessa maassa.

10 §

Kiinnitysluottopankin toiminnan luvanvaraisuus

Hakijan on toimitettava Finanssivalvonnalle yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä lisäksi selvitys:

6) vakuuksien arvostamista koskevista periaatteista ja menettelytavoista;

7) siitä, että hakijan joukkolainarekisteri täyttää säädetty vaatimukset;

8) luottolaitostoinnasta annetun lain 9 luvun 17 §:n 5 momentissa tarkoitettua tavoitteesta.

Tässä pykälässä tarkoitettua luvan edellytyksenä on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ettei 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettu tavoite vaaranna luottolaitoksen muun liiketoiminnan kuin kiinnitysluottopankkitoiminnan jälleärahoitusta.

19 §

Tilinpäätös ja osavuosisikatsaus

Liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksestä on käytävä ilmi sen lisäksi, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 12 luvussa säädetään, myönnettyjen kiinteistövakuudellisten luottojen, väliluottojen ja julkisyhteisöluottojen määrä sekä liikkeessä olevien katettujen joukkolainojen määrä sekä kiinteistövakuudellisten luottojen vakuuksien ja väliluottojen arvostamisperusteet. Jos liikkeeseenlaskija on velvollinen käyttämään 14 §:ssä tarkoitettua kiinteistön arvioitsijaa, tilinpäätöksestä on lisäksi käytävä ilmi käytetyt kiinteistönarvioitsijat.

Kiinnitysluottopankkiin sovelletaan, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 12 luvun 12 §:ssä säädetään talletuspankin velvollisuudesta julkistaa osavuosisikatsaus ja vuosikatsaus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

12.

Laki**hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 1 ja 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain (936/1978) 1 § ja 26 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 129/2007, seuraavasti:

1 §

Hypoteekkiyhdistys on luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luottolaitos. Sen erityistarkoituksena on etupäässä pitkäaikaisina lainoina hankituista varoista myöntää pitkäaikaisia lainoja pääasiassa joko kiinnitysvakuutta tai muuta turvaavaa vakuutta vastaan.

ruspääomaa vähennetä ja ettei minään vuonna makseta takaisin enempää kuin puolet edellisen vuoden voitosta. Lisäpääoman takaisinmaksuun sovelletaan lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:ssä säädetään omien varojen vähimmäismäärästä johtuvista rajoituksista.

26 §

 Lisäpääoma voidaan maksaa takaisin ainoastaan siten, ettei hypoteekkiyhdistyksen pe-

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
 ta 20 .

13.

Laki**rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 22 §, sellaisena kuin se on laissa 1362/2010, sekä
muutetaan 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 3 §:n 3 momentin 1 kohta, 4 §:n 4 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentin a ja h kohta, 21 §, 28 §:n 2 momentti ja 31 §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentti ja 35 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 4 §:n 4 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentin a kohta ja 28 §:n 2 momentti laissa 132/2007, ja 3 §:n 3 momentin 1 kohta ja 35 §:n 1 momentti laissa 763/2012, 21 § laissa 1362/2010, 31 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 886/2008 sekä 2 momentti laissa 984/2013 sekä 18 §:n 1 momentin h kohta laissa 174/2014, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:
 1) luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua ulkomaista luottolaitosta;

3 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ryhmittymän muodostavat:

1) säännellyt yritykset, joiden välillä vallitsee luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 12 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu merkittävä sidos sekä tällaisten yritysten tytäryritykset ja omistusyhteyseritykset edellyttäen, että vähintään yksi säännellyistä yrityksistä on rahoitusalan yritys, vähintään yksi on vakuutusalan yritys ja rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettu osuus sekä kummankin toimialan yri-

tysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla;

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot

Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai sovellettaessa 1 momenttia, kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä, muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1—3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovastavaro, joka lasketaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, mukaisesti. Omistusyhteyserityksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa

huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteisytyksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteisyys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka vastaa nimittämistä tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaismäärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistuosuuden perusteella laskettu määrä.

17 §

Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala

Sovellettaessa 18—23 §:ää ryhmittymään luetaan 3 §:stä poiketen ainoastaan rahoitus- ja vakuutusalan yritykset sekä ryhmittymän omistusyhteisö. Sovellettaessa 21—23 §:ää ryhmittymään luetaan edellä tässä momentissa tarkoitetuista yrityksistä ainoastaan ryhmittymän emoyritys ja sen tytäryritykset sekä näiden kirjanpitolaissa tarkoitettut yhteisytykset.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaisia omia varoja ja mainitun pykälän mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin tämän lain d kohdassa tarkoitettu ulkomainen luottolaitos, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisö, sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa rahoitustoimialan osuus on tämän lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti lasket-

tuna suurempi kuin vakuutustoimialan osuus, taikka sellainen muu rahoitusalan yritys, joka on luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, niiden omistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön tytär- tai omistusyhteisytytys;

h) vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on tämän lain 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö tai palveluyritys taikka 2 §:n 3 momentin mukaan vakuutusalan yritykseksi katsottava rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö, vaihtoehtorahastojen hoitaja, säilytisyhteisö tai erityinen säilytisyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus;

21 §

Asiakasriskit

Ryhmittymän asiakasriskeihin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 11 §:ssä säädetään konsolidoiduista asiakasriskeistä ja tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle. Tämän lain 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ryhmittymään sovelletaan lisäksi, mitä talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 19 §:ssä säädetään.

28 §

Konsernitilinpäätös

Sellaisten konserniyritysten tilinpäätökset, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 lukua tai vakuutusyhtiölain 8 lukua, saadaan yhdistellä konsernitilinpäätökseen muuttamatta näiden säännösten edellyttämiä tilinpäätösperiaatteita.

31 §

Finanssivalvonnan tehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on:

2) laatia yhteistyössä muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa vähintään kerran vuodessa arvio ryhmittymän rakenteen selkeydestä valvonnan kannalta, organisaation toimivuudesta, sisäisen valvonnan riittävydestä, ryhmittymän keskinäisten liiketoimien vaikutuksesta ryhmittymän säänneltyihin yrityksiin, ryhmittymän riskikeskittymistä sekä omien varojen ja riskinkantokyvyn riittävydestä; Finanssivalvonnan on yhteensovitettava tässä kohdassa tarkoitettu arvio luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 2 §:ssä tarkoitetun arvion kanssa;

Mitä tässä laissa säädetään Finanssivalvonnan toimivallasta sellaisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnassa, jossa rahoitusalan yritysten osuus on 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla suurempi kuin vakuutusalan yritysten osuus, sovelletaan Euroopan keskuspankkiin noudattaen luottolaitosten vakava-

raisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024 /2013 säädetään.

35 §

Säännellyn yrityksen kuuluminen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Finanssivalvonnan on tehtävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 14 §:ssä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös, jos luottolaitos tai sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka ylimmän emoyrityksen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja säännellyn yrityksen ylin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva emoyritys täyttää tämän lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

14.

Laki**sijoituspalvelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalvelulain (747/2012) 16 luvun 5 ja 6 §,
muutetaan 1 luvun 4 §:n 1 momentti, 8 §:n 3 ja 4 kohta, 12 § ja 16 §:n 2 momentti, 6 luvun 2—4 §, 7 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti, 8 §:n otsikko ja 2 momentti sekä 16 ja 23 §, 8 luvun 1 ja 2 §, 11 luvun 8 §:n 1 momentti, 15 §:n 2 momentti ja 24 §:n 2 momentti, 12 luvun 3 §:n 1 momentti, 15 luvun 2 §, 16 luvun 1 §:n 1—3 momentti ja 3 ja 4 §, sellaisena kuin niistä ovat 1 luvun 8 §:n 3 ja 4 kohta ja 11 luvun 15 §:n 2 momentti ja 24 §:n 2 momentti laissa 166/2014 sekä 7 luvun 16 § osaksi laissa 166/2014, sekä

lisätään 1 lukuun uusi 12 a §, 7 lukuun uusi 8 a § ja lakiin uusi 16 a luku, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Lain soveltaminen luottolaitoksiin, rahastoyhtiöihin ja vaihtoehdorahastojen hoitajiin

Luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 7 luvun 4—6 §:ssä, 7 §:n 1—3, 5 ja 6 momentissa, 8—11 ja 17—19 §:ssä, 9—11 luvussa, 13 luvun 6 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 15 luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

8 §

Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusval-

vonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua;

4) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;

12 §

Luottolaitos ja rahoituslaitos

Tässä laissa *luottolaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta.

Tässä laissa *rahoituslaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta.

12 a §

Johto ja toimiva johto

Tässä laissa *johdolla* tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen hallitusta ja, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan

välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa.

Tässä laissa *toimivalla johdolla* tarkoitetaan yrityksen toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa.

16 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytäryrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen sovelletaan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 11—24 artiklassa.

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 §

Talouden vakaus ja sen valvonta

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin ja taloudellisen aseman valvontaan sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 9—11 lukua. Poiketen siitä, mitä mainitun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetään, sijoituspalveluyrityksellä on aina oltava omia varoja vähintään tämän luvun 1 §:ssä säädetty määrä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta 1 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen. Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3—8 §:ssä säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka henkilöstön määrä on vähemmän

kuin 250 ja taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa.

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 4 §:ssä säädetään luottolaitoksesta. Mitä mainitussa pykälässä säädetään luottolaitoksesta, ei kuitenkaan sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka emoyritys on ETA-valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos taikka tällaisessa valtiossa oleva omistusyhteisö, joka on samalla ETA-valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen emoyritys ja jos luottolaitosta valvotaan sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen neljännessä osassa säädetään suurista asiakasriskeistä, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa ainoastaan tämän lain 1 luvun 11 §:n 1, 2, 4, 5, 7 tai 9 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

3 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkempia määräyksiä:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:n 7 momentissa tarkoitettuun päätökseen liitettävistä tiedoista ja päätöksen julkistamisesta;

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 5 §:ssä tarkoitetuista muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteista;

3) asiakasriskeistä, jotka saadaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan 3 kohdan nojalla jättää huomioon ottamatta.

4 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 2 §:ssä tarkoitetuista sijoituspalveluyrityksen taloudellisista toimintaedellytyksistä.

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

2 §

Sijoituspalveluyrityksen sidonnaisuus

Sijoituspalveluyrityksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää sijoituspalveluyrityksen tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Merkittävällä sidoksella tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.

8 §

Sijoituspalveluyrityksen hallinto ja ohjaus

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 ja 8 luvussa säädetään. Mainitun lain 8 luvun säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan c alakohdassa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen.

8 a §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava menettelytavat, joita noudattamalla sijoituspalveluyrityksen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sijoituspalveluyrityksen sisällä riippumattoman kanavan kautta epäilyn finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten rikkomisesta. Ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilötie-

dot on salassa pidettäviä, jollei laissa toisin säädetä.

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin. Tietosuojavaltuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

Sijoituspalveluyrityksen tulee toteuttaa asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet ilmoitusten tekijöiden suojelemiseksi.

16 §

Sijoituspalveluyrityksen ja omistusyhteisön johtaminen

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenen ja toimivaan johtoon kuuluvan tulee johtaa sijoituspalveluyritystä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenen ja toimivaan johtoon kuuluvan tulee olla luotettava ja hyvämaineinen henkilö, joka ei ole konkurssissa taikka liiketoimintakiellossa, ja jonka toimikelpoisuutta ei ole muutenkaan rajoitettu.

Luotettavana ja hyvämaineisena ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävän vastaanottohetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa sijoituspalveluyrityksen johtoon kuuluvan päätösvallan käyttämistä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenellä ja toimivaan johtoon kuuluvalla tulee olla sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä sekä johtamisesta sellainen osaaminen ja kokemus kuin henkilön tehtävään sekä yrityksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden on tarpeen.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettua johtoa koskevista muutoksista.

Mitä tässä pykälässä säädetään sijoituspalveluyrityksestä, sovelletaan myös omistusyhteisöön.

23 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanodirektiivin säännöksissä edellytetyt tarkemmat määräykset:

1) 4 §:ssä säädettyistä ulkoistamista koskevassa sopimussuhteessa tapahtuvia merkittäviä muutoksia koskevan ilmoituksen sisällöstä;

2) 5 §:ssä tarkoitetuista ulkoistamisen edellytyksistä;

3) 8 §:n 1 momentissa säädetystä toiminnan järjestämisestä;

4) 10 §:ssä tarkoitettujen eturistiriitatilanteiden hallintaan liittyvistä menettelytavoista;

5) 11 §:ssä tarkoitetuista henkilökohtaisista liiketoimista.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä

sijoituspalveluyrityksessä, 11 §:n 2 momentissa tarkoitettusta selvityksestä ja sen toimitamisesta Finanssivalvonnalle, 18 §:ssä tarkoitettua sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekoavasta, 19 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta sekä 19 §:n 4 momentissa tarkoitettua selvityksestä ja sen toimitamisesta Finanssivalvonnalle.

8 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sijoituspalveluyrityksen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä niitä koskevien ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 1—11 §:ää.

2 §

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13—15 §:ssä säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämisestä.

11 luku

Sijoittajien korvausraho

8 §

Korvauksen maksaminen muusta rahastosta

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:ssä tarkoitettua, sijoittajan tilillä olevat tai sille vielä kirjautumattomat maksu-

jenvälityksessä olevat varat korvataan talletussuojarahastosta noudattaen luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä.

15 §

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius

Korvausrahaston varoja ei saa sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen vakuusrahaston taikka rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

24 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

12 luku

Salassapito ja asiakkaan tunteminen

3 §

Asiakkaan tunteminen

Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on

tunnettava asiakkaansa. Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja jase, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 2 luvun 4 §:n säännös ”pankkiiri” tai ”pankkiiriliike” -sanan käytöstä toiminimessä tai muutoin toiminnassa;

2) tämän lain 7 luvun 3 §:n säännös sijoituspalveluyrityksen omiin varoihin kuuluvien rahoitusvälineiden hankinnan rahoittamisesta ja pantiksi ottamisesta sekä Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §:n nojalla antama päätös varojen jakamisen rajoittamisesta;

3) tämän lain 7 luvun 10 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden hallinnasta ja 11 §:n säännökset henkilökohtaisista liiketoimista;

4) 9 luvun 1 §:n säännökset asiakasvarojen säilyttämisestä, 2 §:n säännökset asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttämisestä ulkopuolisen säilyttäjän hallussa, 3 §:n säännökset asiakkaan rahavarojen sijoittamisesta ja 4 §:n säännökset asiakkaan rahoitusvälineiden panttaamisesta ja luovuttamisesta;

5) 10 luvun 2 §:n 4 momentin säännökset kiellosta antaa sijoituspalvelun ja oheispalvelun markkinoinnissa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa, 6 §:n 2 momentin säännökset toimeksiantojen toteuttamista

koskevien toimintaperiaatteiden laatimisesta, 9 §:n säännökset liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista ja 10 §:n säännökset puhelujen tallentamisesta;

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun säännökset tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja julkistamisesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

1) tämän lain 2 luvun 1 ja 2 §:n säännös sijoituspalvelun tarjoamisen luvanvaraisuudesta sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n nojalla tehty päätös toimiluvan peruuttamisesta tai sen rajoittamisesta;

2) tämän lain 7 luvun 12 §:n ja 14 § säännökset osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistussosuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta;

3) tämän lain 7 luvun 8 §:n 1 momentin säännös ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1—5 §:n ja 6 §:n 1 momentin säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, 8 luvun 3—14 §:n säännökset palkitsemisesta ja 9 luvun 2—21 §:n säännökset riskien hallinnasta;

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:n ja osakeyhtiölain säännökset varojen jakamista koskevista rajoituksista;

5) tämän lain 12 luvun 3 §:n säännös asiakkaan tuntemisesta;

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 3 kohdassa mainittujen luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten nojalla, lukuun ottamatta 7 luvun 4 §:n säännöstä, sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettulle sijoituspalveluyritykselle.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 4 ja 6 kohdan nojalla muille, kuin sijoituspalveluyritykselle ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle

sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen:

1) 99 artiklan 1 kohdan säännös omia varoja koskevien vaatimusten ilmoittamisesta;

2) 101 artiklan säännös kansallisia kiinteistömarkkinoita koskevien tietojen ilmoittamisesta;

3) 394 artiklan 1 kohdan säännös suuria asiakasriskiä koskevien tietojen ilmoittamisesta;

4) 395 artiklan 1 kohdan ja 3—8 kohdan säännökset suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

5) 405 artiklan säännös arvopaperistettuun omaisuuserään liittyvän luottoriskin siirtämisestä;

6) 412 artiklan säännös maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta;

7) 415 artiklan 1 ja 2 kohdan säännökset maksuvalmiutta koskevien tietojen ilmoittamisesta;

8) 430 artiklan 1 kohdan säännös vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien tietojen ilmoittamisesta

9) 431 artiklan 1—3 kohdan ja 451 artiklan 1 kohdan säännökset julkistamisvaatimuksista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja luottolaitosdirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi tai sen sijasta sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Kyseiselle henkilölle määrättävän seuraamusmaksun edellytyksenä on, että henkilö on merkittä-

vällä tavalla myötävaikuttanut tekoon tai laiminlyöntiin.

16 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahasto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten, EU:n vakavaraisuusasetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten taikka korvausrahaston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä, EU:n vakavaraisuusasetusta tai EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 10 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 1—6 momentin, 2—5 §:n, 6 §:n 1, 3 tai 4 momentin tai 7—12 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen

nojalla annettujen säännösten, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoituspalveluyritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 10 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 1—6 momentin, 2—5 §:n, 6 §:n 1, 3 tai 4 momentin tai 7—12 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

3 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 7 luvun 8 a §:n 1 momentissa ja 12 luvun 1, 2 ja 4 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

4 §

Sijoituspalveluyrityksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan

1) jakaa sijoituspalveluyrityksen varoja luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:n, osakeyhtiölain säännösten tai Finanssivalvonnan lain nojalla antaman päätöksen vastaisesti; tai

2) rikkoo 7 luvun 3 §:n säännöksiä lainan tai vakuuden antamisesta taikka omien tai emoyrityksen osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen, debenttuurien tai niihin rinnastettavien sitoumusten pantiksi ottamisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *sijoituspalveluyrityksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

16 a luku

Valvontavaltuudet

1 §

Kielto- ja oikaisupäätös

Finanssivalvonta voi kieltää sitä, joka toimii tämän lain vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta tämän lain vastaista menettelyä sekä samalla velvoittaa tämän peruuttamaan, muuttamaan tai oikaisemaan menettelyn, jos sitä on pidettävä tarpeellisena finanssimarkkinoiden valvonnalle säädettyjen tavoitteiden toteutumiseksi.

2 §

Uhkasakko

Finanssivalvonta voi tehostaa 1 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

15.**Laki****kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n ja 2 luvun 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (748/2012) 1 luvun 2 §:n 8 kohta ja 2 luvun 12 §:n 1 ja 3 momentti seuraavasti:

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *monenkeskisen kaupankäynnin* järjestäjällä pörssiä, sijoituspalvelulaisissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä, joka ylläpitää Suomessa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

2 luku

Pörssitoiminta

12 §

Pörssin sidonnaisuus

Pörssin ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää pörssin tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Merkittävällä sidoksella tarkoitetaan tässä pykälässä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan

1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

16.

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 18 §:n ja 8 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (749/2012) 2 luvun 18 §:n 1 ja 3 momentti ja 8 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 luku

Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

18 §

Arvopaperikeskuksen sidonnaisuus

Arvopaperikeskuksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää arvopaperikeskuksen tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Merkittävällä sidoksella tarkoitetaan tässä pykälässä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.

8 luku

Erinäiset säännökset

4 §

Asiakkaan tunteminen

Arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajan sekä niiden konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Tilinhoitajan ja arvopaperikeskuksen sekä niiden konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on lisäksi tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja se, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä tarvittaessa todennettava tämän henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

17.

Laki**sijoitusrahastolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 15 kohta, 11 §, 30 c §:n 4 momentti ja 39 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 15 kohta laissa 1490/2011, 11 § laissa 765/2012 sekä 30 c §:n 4 momentti ja 39 §:n 2 momentti laissa 134/2007, seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

15) *merkittäväällä sidoksella*, tarkoitetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua merkittävää sidosta;

11 §

Sen estämättä, mitä 9 §:ssä säädetään, säilytysyhteisönä voi toimia sijoituspalvelulain 1 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu sijoituspalveluyritys tai luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos.

Säilytysyhteisönä voi lisäksi toimia sijoituspalvelulain 1 luvun 9 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys tai luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen ETA-luottolaitos:

1) jolla on sivuliike Suomessa;

2) joka täyttää 10 §:ssä säädetyt taloudelliset toimintaedellytykset;

3) joka on kotivaltiossaan oikeutettu harjoittamaan sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua säilytysyhteisötoimintaa.

30 c §

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan sovelletaan, mitä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädetään.

39 §

Rahastoyhtiön tilinpäätökseen sovelletaan luottolaitostoinnasta annetun lain (/)12 luvun 1 ja 3—10 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

18.

Laki**vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 5 §:n 2 momentin 7 ja 9 kohta, 6 §:n 4 momentin 2 ja 4 kohta, 8 luvun 5 §:n 2 momentin 2 kohta, 14 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta ja 23 luvun 3 §:n 1 momentti sekä

lisätään 22 luvun 2 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, ja uusi 6 a §seuraavasti:

2 luku

Määritelmät

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

9) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;

6 §

Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *arvopaperistamisella* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 61 alakohdassa tarkoitettua arvopaperistamista;

4) *ulkomaisella ETA-luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaista ETA-luottolaitosta.

8 luku

Riskienhallinta

5 §

Arvopaperistetut omaisuuserät

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta:

2) EU:n vakavaraisuusasetuksen 405 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin indeksiin perustuviin liiketoimiin, jotka täyttävät mainitussa artiklassa säädetty ehdot.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu luot-

tolaitos tai 3 momentissa tarkoitetun ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike;

2) sijoituspalvelulain mukainen sijoituspalveluyritys, jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään luottolaitosdirektiivin 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu perustamispääoman määrä taikka sellaisen ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike, johon sovelletaan omien varojen direktiivin 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja omien varojen riittävyttä koskevia vaatimukset, mukaan luettuna operatiivisten riskien pääomavaatimuksia, ja joka on saanut sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua toimilupaa vastaavan toimiluvan muussa valtiossa kuin Suomessa ja joka tarjoaa myös sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n 9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä ja jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään luottolaitosdirektiivin 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu perustamispääoman määrä;

22 luku

Seuraamukset ja muutoksenhaku

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi 7 luvun 9 §:n säännökset osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistussosuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta.

6 a §

Vaihtoehtorahastojen hoitajan, säilytisyhteisön tai erityisen säilytisyhteisön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii vaihtoehtorahastojen hoitajan, säilytisyhteisön tai erityisen säilytisyhteisön osakkeita tekemättä 7 luvun 9 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai hankkii osakkeita Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *vaihtoehtorahastojen hoitajan, säilytisyhteisön tai erityisen säilytisyhteisön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

23 luku

Siirtymäsäännökset

3 §

Säilytisyhteisö

Sen estämättä, mitä 14 luvun 1 §:ssä säädetään, luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen ETA-luottolaitos voidaan Finanssivalvonnan luvalla nimetä säilytisyhteisöksi 22 päivään heinäkuuta 2017. Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen on tällöin noudatettava sen kotipaikan ETA-valtion niitä säännöksiä, joilla on pantu täytäntöön vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin 21 artikla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

19.

Laki**vakuutusyhtiölain 26 luvun 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 26 luvun 6 §:n 1 momentin 5 kohta seuraavasti:

26 luku

**Vakuutusyhtyrhmittymän lisävalvonta
sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien
valvonta**

6 §

*Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa
käytettävä toimintapääoma ja sen vähim-
mäismäärä*

koitetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyri-
tysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuk-
sen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta an-
netun Euroopan parlamentin ja neuvoston ase-
tuksen (EU) N:o 575/2013 mukaista omien
varojen määrää sekä *toimintapääoman vä-
himmäismäärällä* mainitun asetuksen 92 ar-
tiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettua
luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien
varojen määrää.

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa:

5) *luotto- ja rahoituslaitoksen sekä sijoitus-*
palveluyrityksen toimintapääomalla tar-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

20.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 5 ja 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 5 §:n 2 momentti ja 12 §:n
3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 185/2014 seuraavasti:

5 §

Omistus vieraalla toimialalla

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa yksin eikä
yhdessä tytäryhteisöjensä kanssa ilman Fi-
nanssivalvonnan lupaa omistaa yli kymmentä
prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yh-
tiöosuksista eikä niin suurta osuutta osak-
keista, jäsenosuuksista tai tytäryhtiöosuuksis-

ta, että niiden tuottama äänimäärä on yli
10 prosenttia äänimäärästä julkisen valvon-
nan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa
eikä niissä määräämisvaltaa käyttävässä luot-
tolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun
15 §:ssä tarkoitettussa omistusyhteisössä. Mi-
tä tässä momentissa säädetään, ei koske sijoitus-
rahastolaisissa (48/1999) tarkoitettujen ra-
hastoyhtiöiden, yhteissijoitusyritysten, ulko-
maisten ETA-rahastoyhtiöiden eikä vaihtoeht-
torahastojen hoitajista annetussa laissa

(162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien tai ulkomaisten vaihtoehtorahastojen hoitajien osakkeiden tai osuuksien tai niiden hallinnoimien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tai hoitamien vaihtoehtorahastojen osuuksien omistamista.

12 §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajan sekä kahden kolmasosan muista jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole saman tai toisen vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön taikka luotto- tai rahoituslaitoksen tai luotto- tai rahoituslaitoksessa

määräämisvaltaa käyttävän luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettua omistusyhteisön tai rahastoyhtiön, yhteissijoitusyrityksen, ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, vaihtoehtorahastojen hoitajan, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan tai kolmannen maan vaihtoehtorahastojen hoitajan taikka niiden kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yhteisön palveluksessa, toimitusjohtajana tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenenä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki**takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain (361/1999) 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 138/2007, seuraavasti:

10 §

Yhteisömuodon ja -rakenteen muutokset

Jos luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luottolaitokseen sulautuu toinen luottolaitos tai muu yhteisö, luottolaitokselle yleistaka-

uksen antanut takaaja vastaa myös sulautumisen jälkeen syntyvistä veloista, vaikkei 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ole tehty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

22.

Laki**maksupalvelulain 37 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksupalvelulain (290/2010) 37 §:n 2 momentti seuraavasti:

37 §

Puitesopimuksen purkaminen

tenkin otettava huomioon, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 15 luvun 6 §:ssä säädetään asiakkaan oikeudesta peruspankkipalveluihin.

Palveluntarjoajalla on oikeus purkaa puitesopimus, jos maksupalvelun käyttäjä on olennaisesti rikkonut sopimukseen perustuvia velvoitteitaan. Peruspankkipalvelua koskevan puitesopimuksen purkamisessa on kui-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

23.

Laki**rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 1 momentin 2 a kohta ja 2 momentin 3 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentin 2 a kohta laissa 888/2010 ja 2 momentin 3 kohta laissa 176/2014, seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

2 a) lainasaamisella luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen taikka muun rahoitusvakuusjärjestelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/47/EY 2 artiklan 1 kohdan o alakohdassa tarkoitettua laitoksen myöntämään rahalainaan perustuvaa saatavaa.

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 5 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisöä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa,

14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytysyhteisöä ja 3 §:ssä tarkoitettua erityistä säilytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun

1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

24.

Laki

kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupparekisterilain (129/1979) 14 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 momentti laissa 172/2014 ja 4 momentti laissa 141/2007, seuraavasti:

14 §

Rekisteriviranomaisen on ennen sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja mainitun lain 9 §:ssä tarkoitettua säilytysyhteisöä taikka vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, säilytysyhteisöä tai erityistä säilytysyhteisöä koskevan yhtiöjärjestyksen ja sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä tai sen muutoksesta. Rekisteriviranomaisen on ennen kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettua kiinteistörahastoa koskevan osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen, kommandiitti-yhtiön yhtiösopimuksen tai sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta tai sen muutoksesta. Jos kiinteistörahasto-

toimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen muutos koskee vain äänettömän yhtiömiehen vaihtumista taikka nimen tai panoksen muuttumista eikä kommandiittiyhtiössä ole muita kuin sellaisia äänettämiä yhtiömiehiä, joiden osuuksiin yhtiösopimuksen mukaan sovelletaan arvopaperimarkkinalakia (746/2012), rekisteriviranomaisen ei ole varattava Finanssivalvonnalle mahdollisuutta antaa lausuntoa.

Rekisteriviranomaisen on ennen luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 5 luvun 1 ja 2 §:ssä tarkoitettua yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

25.

Laki**panttilainauslaitoksista annetun lain 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panttilainauslaitoksista annetun lain (1353/1992) 33 §:n 3 momentti, sellaisena
 kuin se on laissa 142/2007, seuraavasti:

33 §	don antaminen on vastaanottavan luottolaitoksen riskien hallinnan kannalta tarpeen.
Panttilainauslaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulle samaan konserniin kuuluvalle luottolaitokselle, jos tie-	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu- ta 20 .

26.

Laki**kilpailulain 22 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailulain (948/2011) 22 §:n 2 momentin 1 kohta seuraavasti:

22 §	12 luvun säännöksiä, mainitun lain mukaisesti laaditun tuloslaskelman mukaisten tuot- toerien yhteenlaskettua määrää lukuun otta- matta satunnaisia tuottoja;
<i>Soveltamisala</i>	
Mitä tässä laissa säädetään liikevaihdosta, koskee:	
1) niiden luottolaitosten, sijoituspalveluyri- tysten ja rahoituslaitosten, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/)	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu- ta 20 .

27.

Laki**sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 33 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 144/2007, seuraavasti:

33 §	lain (/) 15 luvun 14 §:ssä tai oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja.
<i>Ohjaus- ja valvontaviranomaisten oikeus saada tietoja</i>	_____

----- Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 Tässä pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus ei koske luottolaitostoiminnasta annettun ta 20 .

28.

Laki**Suomen Vientiluotto Oy – nimisestä yhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä yhtiöstä annetun lain (1136/1996) 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1544/2011, seuraavasti:

6 §	lain (/) 15 luvun 14 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta.
<i>Salassapitovelvollisuus</i>	-----

Yhtiön palveluksessa oleviin sekä yhtiön toimielinten jäseniin ja varajäseniin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annettun _____
 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

29.

Laki**rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1368/2010, sekä *lisätään* lakiin siitä lailla 303/2010 kumotun 43 §:n tilalle uusi 43 § seuraavasti:

2 §

43 §

*Lain soveltamisala**Seuraamusmaksu*

Tätä lakia sovelletaan:
 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuihin luottolaitokseen, ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeeseen ja luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen sekä muuhun liike- ja ammattitoimintana mainitun lain 5 luvun 1 §:n 1 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluita tarjoavaan;

Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 luvussa säädetyn hallinnollisen seuraamuksen määrittämisestä luottolaitokselle ja sijoituspalveluyritykselle säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvussa ja sijoituspalvelulain 15 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

30.

Laki**eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 6 §:n 4 momentti ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 768/2012, 6 §:n 4 momentti laissa 1369/2010 ja 9 § laissa 1248/2011, seuraavasti:

2 §

Määritelmiä

Selvitysjärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa sääntöihin perustuvaa järjestelmää:

1) jota keskuspankki, luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos, arvoosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (749/2012) 1 luvun 3 §:n 8 kohdassa tarkoitettu selvitysyhteisö tai edellä

mainittuja vastaava ulkomainen yhteisö ylläpitää yksin tai yhdessä muiden tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa; tai

6 §

Nettoutus luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyssä

Mitä 1 momentissa säädetään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 19 luvun 8 §:ssä tarkoitettuun kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan väliaikaiseen keskeyttämiseen.

9 §

Selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta ilmoittaminen

Selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta päättäneen

tuomioistuimen tai muun viranomaisen on välittömästi ilmoitettava päätöksestään valtiovarainministeriölle, Finanssivalvonnalle ja Suomen Pankille. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava päätöksestä kyseisen selvitysjärjestelmän ylläpitäjälle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ilmoittamille asianomaisille viranomaisille.

Finanssivalvonnan on saatuaan tiedon Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitsevan selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta ilmoitettava siitä viipymättä niille Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 ja 5 §:ssä tarkoitetuille, joiden etuun tai oikeuteen tiedolla voi olla merkitystä, sekä tarvittaessa valtiovarainministeriölle ja Suomen Pankille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

31.

Laki

rahankeräyslain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan rahankeräyslain (255/2006) 28 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 505/2009, seuraavasti:

28 §

Tietojensaantioikeus

Poliisihallituksella ja poliisilaitoksella on oikeus saada rahankeräysten toimeenpanemiseen välittömästi liittyviä tietoja ja rahankeräysten toimeenpanon valvonnassa tarpeellisia tietoja:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 15 luvun 14 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä talletuspankilta, jossa rahankeräystili tai luvan saajan muu pankkitili on;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

32.

Laki**maatalouden rakennetuista annetun lain 52 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 52 §:n 1 momentti seuraavasti:

52 §

Luottolaitoksen hyväksyminen

hoitamisessa tarvittavat hallinnolliset ja tekniset edellytykset.

Luotonantajaksi voidaan hyväksyä luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettu luottolaitos, jolla on luotonantajalle tässä laissa säädettyjen tehtävien

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

33.

Laki**merimieseläkelain 205 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 205 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 162/2014, seuraavasti:

205 §

Sijoituksia koskevat rajoitukset

Eläkekassa ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Finanssivalvonnan lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa eikä niissä määräysvaltaa käyttävässä luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettussa omistusyhteisös-

sä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden, yhteissijoitusyritysten, ulkomaisten ETA-rahastoyhtiöiden eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien tai ulkomaisten vaihtoehtorahastojen hoitajien osakkeiden tai osuuksien tai niiden hallinnoimien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tai hoitamien vaihtoehtorahastojen osuuksien omistamista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

34.

Laki**maatalousyrittäjän eläkelain 124 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 124 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 187/2014, seuraavasti:

124 §

Sijoitustoiminta

Eläkelaitos ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Finanssivalvonnan lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa eikä niissä määräämisvaltaa käyttävässä luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetussa omistusyhteisössä. Mi-

tä tässä momentissa säädetään, ei koske sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden, yhteissijoitusyritysten, ulkomaisten ETA-rahastoyhtiöiden eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien tai ulkomaisten vaihtoehtorahastojen hoitajien osakkeiden tai osuuksien tai niiden hallinnoimien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tai hoitamien vaihtoehtorahastojen osuuksien omistamista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

35.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n momentin 19 kohta ja 6 §:n 1 momentti sellaisina kun ne ovat laissa 171/2014, seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

19) Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö.

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	260 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletussuojarahasto	12 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusraho	2 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu oikeushenkilö	1 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu luonnollinen henkilö	200
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausraho	3 000
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	1 000
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 000
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 000
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 000
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen säilytisyhteisö	5 000
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu erityinen säilytisyhteisö	2 000
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 000

luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisö	10 000
pörssin, arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön omistusyhteisö	10 000
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari	1 000 Perusmaksua korotetaan 180 euroa jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	150 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	15 500 Perusmaksua korotetaan 16 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	12 500
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	10 500 Perusmaksua korotetaan 11 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 000
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 000
Eläketurvakeskus	10 000
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 000
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	18 000
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 000
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 000
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutus-edustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	300
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 000

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

36.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 5 §:n 9 kohta, 8 §:n 1 momentin 2 b kohta ja 51 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 9 kohta ja 8 §:n 1 momentin 2 b kohta laissa 1077/2008 sekä 51 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 147/2007, seuraavasti:

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa:

9) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitetun luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen sekä sellaisen rahoituslaitoksen, johon sovelletaan luottolaitoksen tilinpäätöstä koskevaa lainsäädäntöä, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvälineistä ja käyvän arvon suojauksesta luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 6 §:n tai kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien nojalla tuloslaskelmaan tuotoksi merkityt arvonnousut;

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

2 b) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen sekä sellaisen rahoituslaitoksen,

johon sovelletaan luottolaitoksen tilinpäätöstä koskevaa lainsäädäntöä, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvälineistä ja käyvän arvon suojauksesta luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 6 §:n tai kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien nojalla tuloslaskelmaan kuluksi merkityt arvonnousut;

51 §

Hyödyke siirretään elinkeinotulolähteessä omaisuuslajista toiseen seuraavasti:

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettut kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt rahoitusvälineet todennäköistä luovutushintaa vastaavasta määrästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

37.

Laki**arvonlisäverolain 13 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 13 a §:n 2 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 148/2007, seuraavasti:

13 a §	1 §:n 2 momentissa tarkoitettu vakuutuskonsernin emoyhteisö;
Verovelvollisuusryhmään voi kuulua vain:	_____
2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö tai kirjanpitoasetuksen (1339/1997) 3 luvun _____	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu- ta 20 .

38.

Laki**sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetun lain (1183/2009) 6 §:n 6 momentti seuraavasti:

2 luku	Palveluntarjoajan tulee toimittaa Finanssi- valvonnalle kultakin kalenterivuodelta tilin- tarkastajan antama lausunto siitä, vastaavatko palveluntarjoajan säästövarojen säilytystä koskevat järjestelyt 5 momentissa säädettyjä vaatimuksia.
Verovelvollisuus	_____
6 §	_____
<i>Säästövarojen sijoittaminen</i>	_____
_____	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu- ta 20 .

39.

Laki**kiinteistörahastolain 18 e §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistörahastolain (1173/1997) 18 e §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 164/2014, seuraavasti:

18 e §	(586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.
<i>Oikaisun ja muutoksen hakeminen kiinteistönarviointilautakunnan päätökseen</i>	

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa -----
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2014

Pääministerin estyneenä ollessa, ulkoasiainministeri

ERKKI TUOMIOJA

Elinkeinoministeri Jan Vapaavuori

2.

Laki**Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 65 §:n 4 momentti, *muutetaan* 3 §:n 3 momentin 11 kohta, 3 a §, 3 b §:n otsikko ja 2 momentti, 4 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 §:n 1 momentin 5 kohta, 26 §:n 1 momentin johtolause ja 3 ja 5 momentti, 27 §:n 1 momentin johtolause ja 2 momentti, 32 b §:n 2—4 momentti, 40 §:n 1 ja 3 momentti, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 43 §, 44 a §:n 1 momentin 1 kohta, 52 §, 60 §, 61 §:n 1 momentti, 62 §, 65 §:n otsikko, 65 a §, 65 c §:n 2 momentti, 66 § ja 71 §:n 1 momentin 11 ja 12 kohta ja 6 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 3 momentin 11 kohta, 26 §:n 1 momentin johtolause ja 3 ja 5 momentti, 32 §:n 1 ja 2 momentti, 32 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, 40 §:n 1 momentti ja 60 § laissa / , 3 a § osaksi laeissa 194/2011 ja 1242/2011, 3 b § ja 61 §:n 1 momentti laissa 194/2011, 4 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1360/2010, 4 momentin 10 kohta osaksi laissa 10/2010 ja 604/2010, 40 §:n 3 momentti ja 41 §:n 2 ja 3 momentti laissa 752/2012, 32 b §:n 2—4 momentti osaksi laeissa 207/2009, 902/2011 ja 752/2012, 43 § osaksi laeissa 752/2012 ja 254/2013, 44 a §:n 1 momentin 1 kohta osaksi laeissa 1242/2011 ja 902/2012, 52 § osaksi laissa 1242/2011, 62 § laissa / 65 a § ja 65 c §:n 2 momentti laissa 1360/2010, sekä

lisätään 3 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2010, 194/2011 ja / uusi 12 kohta ja pykälään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa, uusi 4 momentti, 10 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 752/2012 uusi 6 kohta, 32 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 752/2012, uusi 5 momentti, 32 c §:ään, sellaisena kuin se on laissa 207/2009, uusi 4 momentti, 38 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 752/2012, 254/2013 ja / uusi 5 momentti, 42 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 752/2012, uusi 3 momentti, lakiin uusi 42 a §, 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 194/2011, 752/2012, 254/2013 ja 593/2013, uusi 13 kohta sekä lakiin uusi 71 a §,

seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Tehtävät

Tehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on lisäksi:

Finanssivalvonnan tehtävänä on lisäksi:

11) hoitaa kansainvälisen yhteisötunnistejärjestelmän viranomaistehtäviä ja osallistua sitä koskevaan muuhun viranomaisyhteistyöhön.

11) hoitaa kansainvälisen yhteisötunnistejärjestelmän viranomaistehtäviä ja osallistua sitä koskevaan muuhun viranomaisyhteistyöhön;

12) valmistella yhdessä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa koko rahoitusjärjestelmän vakauden varmistamiseksi tarvittavia toimia sekä päättää tällaisista toimista siten kuin laissa erikseen säädetään.

Finanssivalvonta hoitaa sille tässä ja muualla laissa säädettyjä tehtäviä, jollei luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetusta neuvoston asetuksesta (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä YVM-asetus, muuta johdu.

3 a §

Euroopan finanssivalvontajärjestelmä

Finanssivalvonta kuuluu Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1094/2010, jäljempänä Euroopan finanssivalvonta-asetukset, sekä finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1092/2010, jäljempänä *Euroopan järjestelmäriskikomitea-asetus*, tarkoitettuun Euroopan finanssivalvontajärjestelmään, jon-

3 a §

Yhteinen valvontamekanismi ja Euroopan finanssivalvontajärjestelmä

Finanssivalvonta kuuluu YVM-asetuksessa tarkoitettuun Euroopan keskuspankista, jäljempänä EKP, ja kansallisista toimivaltaisista viranomaisista koostuvaan yhteiseen valvontamekanismiin.

Finanssivalvonta kuuluu Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1094/2010, jäljempänä *Euroopan finanssivalvonta-asetukset*, sekä finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1092/2010, jäljempänä *Euroopan järjestelmäriskikomitea-asetus*, tarkoitettuun Euroopan finanssivalvontajär-

ka tarkoituksena on Euroopan unionin finanssijärjestelmän valvonnan varmistaminen.

Tehtäviään suorittaessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, 1 momentissa mainituissa asetuksissa tarkoitetun Euroopan pankkiviranomaisen, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen, jäljempänä *Euroopan valvontaviranomaiset*, päätökset, ohjeet ja suositukset, Euroopan järjestelmäriskikomitean suositukset sekä teknisiä standardeja sisältävät Euroopan komission säädökset, jotka komissio antaa sille Euroopan finanssivalvonta-asetuksissa säädetyn toimivallan nojalla.

Jollei 2 momentissa tarkoitetun ohjeen tai suosituksen noudattaminen ole mahdollista, Finanssivalvonnan on esitettävä perustelut ohjeesta tai suosituksesta poikkeamiseen ja toimitettava ne asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle tai Euroopan järjestelmäriskikomitealle.

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin direktiiveissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan finanssivalvonta-asetusten mukaisesti:

1) tehtävä yhteistyötä Euroopan valvontaviranomaisten ja Euroopan finanssivalvonta-asetusten 54 artikloissa tarkoitetun Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitean kanssa;

2) toimitettava Euroopan valvontaviranomaisille ja Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitealle niiden tehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot.

3 b §

Määräysten valmistelua koskeva yhteistyö

Finanssivalvonnan on annettava finanssi-

jestelmään, jonka tarkoituksena on Euroopan unionin finanssijärjestelmän valvonnan varmistaminen.

Tehtäviään suorittaessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, 3 §:n 4 momentissa mainitussa asetuksessa tarkoitetut EKP:n päätökset, ohjeet ja suositukset sekä EKP:n mainitun asetuksen nojalla antamat säädökset sekä 2 momentissa mainituissa asetuksissa tarkoitetun Euroopan pankkiviranomaisen, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen, jäljempänä *Euroopan valvontaviranomaiset*, päätökset, ohjeet ja suositukset, Euroopan järjestelmäriskikomitean suositukset sekä teknisiä standardeja sisältävät Euroopan komission säädökset, jotka komissio antaa sille Euroopan finanssivalvonta-asetuksissa säädetyn toimivallan nojalla.

Jollei 3 momentissa tarkoitetun ohjeen tai suosituksen noudattaminen ole mahdollista, Finanssivalvonnan on esitettävä perustelut ohjeesta tai suosituksesta poikkeamiseen ja toimitettava ne asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle tai Euroopan järjestelmäriskikomitealle.

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa *YVM-asetuksen*, Euroopan finanssivalvonta-asetusten ja Euroopan järjestelmäriskikomitea-asetuksen mukaisesti:

1) tehtävä yhteistyötä EKP:n, Euroopan valvontaviranomaisten ja Euroopan finanssivalvonta-asetuksissa tarkoitetun Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitean sekä Euroopan järjestelmäriskikomitean kanssa;

2) toimitettava EKP:lle, Euroopan valvontaviranomaisille, Euroopan järjestelmäriskikomitealle ja Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitealle niiden tehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot.

3 b §

Säädösten, määräysten ja ohjeiden valmistelua koskeva yhteistyö

Finanssivalvonnan on annettava valtiova-

markkinoita koskevan lainsäädännön valmistelusta ja finanssimarkkinoiden toimivuudesta vastaavalle ministeriölle viipymättä tieto:

1) Euroopan valvontaviranomaisessa vireillä olevasta teknisen standardin valmistelusta, jos teknisellä standardilla voi *Finanssivalvonnan arvion mukaan* olla vaikutus Suomen lainsäädäntöön; ja

2) *muusta* Euroopan valvontaviranomaisessa vireillä olevasta asiasta, jos sillä voi Finanssivalvonnan arvion mukaan olla Suomen finanssimarkkinoiden toimintaan tai vakautteen vaikutus.

rainministeriölle ja sosiaali- ja terveysministeriölle viipymättä tieto:

1) Euroopan keskuspankissa vireillä olevasta *säädöksen* valmistelusta, jos *säädöksellä* voi olla vaikutus Suomen lainsäädäntöön;

2) Euroopan valvontaviranomaisessa vireillä olevasta *teknisen standardin tai ohjeen valmistelusta*, jos teknisellä *standardilla tai ohjeella* voi Finanssivalvonnan arvion mukaan olla vaikutus Suomen lainsäädäntöön;

3) *muusta Euroopan valvontaviranomaisessa tai Euroopan järjestelmäriskikomiteassa vireillä olevasta asiasta*, jos sillä voi Finanssivalvonnan arvion mukaan olla vaikutusta Suomen finanssimarkkinoiden toimintaan tai vakauteen.

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä;

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä;

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

5) tuomita maksettavaksi Finanssivalvonnan asettama uhkasakko ja päättää 4 luvun mukaisista muista hallinnollisista seuraamuksista.

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

5) tuomita maksettavaksi Finanssivalvonnan asettama uhkasakko ja päättää 4 luvussa *säädetyistä* muista hallinnollisista seuraamuksista;

6) *tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4, 7 ja 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen, asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä tai mainitun lain 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta taikka luottolaitosten ja sijoituspal-*

veluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, jäljempänä EU:n vakavaraisuusasetus 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aieman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä ja:

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekemistä varattava valvottavalle kohtuullinen määräaika puutteen korjaamiselle, jollei toimiluvan peruminen välittömästi ole välttämätöntä finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi.

Finanssivalvonnan on peruttava valvottavalle myöntämänsä toimilupa, kun valvottava on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP:n tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla tai muualla laissa säädettyillä toimenpiteillä ja:

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tai päätösesityksen tekemistä varattava valvottavalle kohtuullinen määräaika puutteen korjaamiselle, jollei toimiluvan peruminen välittömästi ole välttämätöntä finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi.

Finanssivalvonnan on peruttava valvottavalle myöntämänsä toimilupa tai esitettävä toimiluvan perumista, kun valvottava on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

27 §

Toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi rajoittaa määräajaksi valvottavan toimiluvan mukaista toimintaa tai, jos muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista, jos:

Jos asiantilaa ei ole saatu korjatuksi määräajassa, Finanssivalvonta voi määräajan päätymisen jälkeen muuttaa toimiluvan ehtoja toiminnan pysyväksi rajoittamiseksi.

27 §

Toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi rajoittaa määräajaksi valvottavan toimiluvan mukaista toimintaa tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, tehdä päätösesityksen asiassa, jos:

Jos asiantilaa ei ole saatu korjatuksi määräajassa, Finanssivalvonta voi määräajan päätymisen jälkeen muuttaa tai esittää muutettavaksi toimiluvan ehtoja toiminnan pysyväksi rajoittamiseksi.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Jos EKP on YVM-asetuksen nojalla toimivaltainen tekemään tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiasta päätösesitys EKP:lle.

32 b §

Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely

Finanssivalvonnan on annettava 32 a §:ssä tarkoitettu päätös 60 arkipäivässä siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (*käsittelyaika*). Finanssivalvonta voi käsittelyaikana, kuitenkin viimeistään viidentenäyksenmenentenä arkipäivänä käsittelyajan alkamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttää käsittelyajan siihen *saakka*, kunnes pyydetty lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talousalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, sähkö-

32 b §

Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely

Finanssivalvonnan on *tehtävä* 32 a §:ssä tarkoitettu päätös *tai*, jos EKP on asiassa *toimivaltainen viranomainen*, päätösesitys 60 arkipäivässä siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (*käsittelyaika*). Finanssivalvonta voi käsittelyaikana, kuitenkin viimeistään viidentenäyksenmenentenä arkipäivänä käsittelyajan alkamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttää käsittelyajan siihen, kunnes pyydetty lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talous-

rahayhteisö, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 50 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi ilmoitusvelvolliselle.

Päätös hankinnan vastustamisesta on annettava tiedoksi ilmoitusvelvolliselle viimeistään toisena arkipäivänä käsittelyajan päättymisestä. Jos Finanssivalvonta ei tässä pykälässä tarkoitettuna käsittelyaikana ole tehnyt 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä, sen katsotaan hyväksyneen hankinnan.

Jos ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä, Finanssivalvonnan on oltava päätöstä tehdessään yhteistyössä ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnasta vastaavan ETA-valvontaviranomaisen kanssa sekä, jos hankinnan kohteena on rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa. Päätöksestä on käytävä ilmi tässä momentissa tarkoitettujen ulkomaisten valvontaviranomaisten kanta hankintaan.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

38 §

Rikemaksu

alueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, sähkörahayhteisö, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 50 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi ilmoitusvelvolliselle.

Päätös hankinnan vastustamisesta on annettava tiedoksi ilmoitusvelvolliselle viimeistään toisena arkipäivänä käsittelyajan päättymisestä. Jos Finanssivalvonta ei tässä pykälässä tarkoitettuna käsittelyaikana ole tehnyt 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä tai päätösesitystä, sen katsotaan hyväksyneen hankinnan.

Jos ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä, Finanssivalvonnan on oltava päätöstä tai päätösesitystä tehdessään yhteistyössä ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnasta vastaavan ETA-valvontaviranomaisen kanssa sekä, jos hankinnan kohteena on rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa. Päätöksestä on käytävä ilmi tässä momentissa tarkoitettujen ulkomaisten valvontaviranomaisten kanta hankintaan.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Jos EKP on YVM-asetuksen nojalla toimivaltainen tekemään tässä pykälässä tarkoitettua päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiasta päätösesitys EKP:lle.

38 §

Rikemaksu

Rikemaksu voidaan määrätä edellyttäen,

ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aihetta ankarampiin toimenpiteisiin.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä taikka sijoitusrahastolain 144 b §:ssä tarkoitettuja säännöksiä.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aihetta ankarampiin toimenpiteisiin. Vaikka teon tai laiminlyönnin voidaan arvioida täyttävän rikoslain 51 luvussa säädetyn muun kuin törkeän rikoksen tunnusmerkistön, mutta teko tai laiminlyönti on sen haitallisuus, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys sekä siitä saatu hyöty ja muut tekoon tai laiminlyöntiin liittyvät seikat huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden vähäinen, Finanssivalvonta voi kuitenkin määrätä seuraamusmaksun ja jättää ilmoittamatta asian esitutkintaviranomaiselle.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä sen, jolle seuraamusmaksu määrätään, taloudellinen asema. Maksu saa olla enintään kymmenen pro-

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä luonnolliselle henkilölle teosta tai laiminlyönnistä, joka on laissa säädetty rangaistavaksi. Finanssivalvonta voi kuitenkin määrätä seuraamusmaksun ja jättää asian ilmoittamatta esitutkintaviranomaiselle, jos teko tai laiminlyönti on sen haitallisuus, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys sekä siitä saatu hyöty ja muut tekoon tai laiminlyöntiin liittyvät seikat huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden vähäinen.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Finanssivalvonta määrää seuraamusmaksun, jos se on suuruudeltaan enintään miljoona euroa. Muussa tapauksessa seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonnan esityksestä markkinaoikeus.

Seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saavutettu

senttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Mikäli tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia hänen viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 100 000 euroa. Jos tuloja ei voida luotettavasti selvittää verotustiedoista tai ne ovat olennaisesti muuttuneet viimeksi toimitetun verotuksen jälkeen, ne voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

hyöty tai sillä aiheutettu vahinko, mikäli ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi, aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönnit sekä menettelyn mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakaudelle.

Seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia hänen viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 100 000 euroa. Jos tuloja ei voida luotettavasti selvittää verotustiedoista tai ne ovat olennaisesti muuttuneet viimeksi toimitetun verotuksen jälkeen, ne voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Jos finanssimarkkinoilla palveluja tarjoavalle luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu koskee hänen 5 §:n 17 kohdan nojalla valvottavaa elinkeinotoimintaansa, seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia hänen tästä elinkeinotoiminnastaan saamista viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 2,5 miljoonaa euroa.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa tai sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätök-

sen mukaista liikevaihtoa. Sen estämättä, mitä 4 momentissa säädetään, luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla edellä tässä momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä enintään viisi miljoonaa euroa. Edellä tässä momentissa säädetyn estämättä, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos se on määritettävissä.

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen tai, jos maksuvelvollinen kuuluu luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettua määrää;

2) vakuutus- ja eläkelaitosten osalta kokonaisvakuutusmaksutuloa tai, kun kysymys on eläkesäätiöistä, maksutuloa;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun yrityksen tai konsernin osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

42 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättäminen

Finanssivalvonta voi jättää seuraamusmaksun määräämättä tai lykätä sen määräämistä oikeushenkilölle, jos se tekee samasta asiasta 3 c §:ssä tarkoitetun ilmoituksen viranomaiselle tai ryhtyy muuhun laissa säädettyyn valvontatoimenpiteeseen.

42 a §

Hallinnollisten seuraamusten määräämis-oikeuden vanhentuminen

Rikemaksua ei saa määrätä tai julkista varoitusta antaa, jos sitä ei ole tehty viiden

vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Finanssivalvonta ei saa määrätä seuraamusmaksua tai tehdä esitystä sen määräämistä markkinaoikeudelle, jos sitä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

43 §

Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen

Finanssivalvonnan on julkistettava *antamansa tai määräämänsä* rikemaksu, julkinen varoitus ja seuraamusmaksu sekä markkinaoikeuden määräämä seuraamusmaksu. *Seuraamuksen* julkistamisesta on käytävä ilmi, onko seuraamuksen antamista tai määräämistä koskeva päätös lainvoimainen. Jos muutoksenhakuviranomainen kumoaa päätöksen, Finanssivalvonnan on julkistettava tieto muutoksenhakuviranomaisen päätöksestä vastavalla tavalla kuin seuraamuksen antaminen tai määrääminen on julkistettu.

Finanssivalvonta ei julkista 1 momentissa tarkoitettua seuraamusta, jos julkistaminen saattaisi vakavasti vaarantaa rahoitusmarkkinoiden vakauden tai saattaisi aiheuttaa kohtuutonta vahinkoa seuraamuksen kohteelle.

44 a §

Seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita

43 §

Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen

Finanssivalvonnan on julkistettava rikemaksu, julkinen varoitus ja seuraamusmaksu sekä markkinaoikeuden määräämä seuraamusmaksu. Julkistamisesta on käytävä ilmi, onko seuraamuksen antamista tai määräämistä koskeva päätös lainvoimainen. Jos muutoksenhakuviranomainen kumoaa päätöksen, Finanssivalvonnan on julkistettava tieto muutoksenhakuviranomaisen päätöksestä vastavalla tavalla kuin seuraamuksen antaminen tai määrääminen on julkistettu. *Seuraamusta koskevat tiedot on pidettävä Finanssivalvonnan internetsivuilla viiden vuoden ajan.*

Seuraamus voidaan julkistaa ilman seuraamuksen kohteena olevan nimeä, jos 1 momentissa tarkoitettu julkistaminen vaarantaisi finanssimarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan viranomaistutkinnan taikka aiheuttaisi suhteetonta vahinkoa osapuolille tai olisi luonnolliselle henkilölle kohtuutonta.

Seuraamuksen julkistamista voidaan lykätä jos 2 momentissa tarkoitettujen edellytysten voidaan olettaa lakkaavan kohtuullisessa ajassa.

44 a §

Seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita

koskevista Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa toimitettava asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle:

1) tieto tässä luvussa tarkoitettusta julkistetusta seuraamuksesta samanaikaisesti, kun seuraamus julkistetaan;

koskevista Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa toimitettava asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle:

1) tieto tässä luvussa tarkoitettusta julkistetusta seuraamuksesta samanaikaisesti, kun seuraamus julkistetaan *sekä tieto mahdollisesta muutoksenhausta ja sen lopputuloksesta*;

52 §

Tietojenvaihto

Finanssivalvonnan on toimitettava ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille kaikki hallussaan olevat valvonnan kannalta olennaiset tiedot, jotka voivat helpottaa näiden viranomaisten harjoittamaa valvontaa. Tiedot on toimitettava vähintään siinä laajuudessa kuin kutakin valvottavaa koskevista direktiiveissä edellytetään. Vakuutusyhtiöiden toimilupaedellytyksiin olennaisesti vaikuttavat tiedot on toimitettava vastaavassa laajuudessa. Tietojenvaihdosta ryhmävalvonnassa säädetään lisäksi erikseen 65 §:ssä.

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumaton toimija harjoittaa tai on harjoittanut finanssimarkkinoita koskevien Euroopan unionin direktiivien vastaista toimintaa toisen ETA-valtion alueella, sen on ilmoitettava tästä finanssimarkkinoita koskevista Euroopan unionin direktiiveissä tarkoitetuissa tapauksissa asianomaisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

60 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen tarkastaminen sekä tietojensaanti ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä ja muulta ulkomaiselta valvottavalta

Kotivaltion valvontaviranomainen voi toimivaltansa puitteissa tarkastaa itse tai edustajansa välityksellä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnan kannalta tarpeellisessa laajuudessa, jos se on ennen tarkastuksen

52 §

Tietojenvaihto

Finanssivalvonnan on toimitettava ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille kaikki hallussaan olevat valvonnan kannalta olennaiset tiedot, jotka voivat helpottaa näiden viranomaisten harjoittamaa valvontaa. Tiedot on toimitettava vähintään siinä laajuudessa kuin kutakin valvottavaa koskevista Euroopan unionin säädöksissä edellytetään. Vakuutusyhtiöiden toimilupaedellytyksiin olennaisesti vaikuttavat tiedot on toimitettava vastaavassa laajuudessa. Tietojenvaihdosta ryhmävalvonnassa säädetään lisäksi 65 §:ssä.

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumaton toimija harjoittaa tai on harjoittanut finanssimarkkinoita koskevien Euroopan unionin säädösten vastaista toimintaa toisen ETA-valtion alueella, sen on ilmoitettava tästä finanssimarkkinoita koskevista Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa asianomaisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

60 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen tarkastaminen sekä tietojensaanti ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä ja muulta ulkomaiselta valvottavalta

Kotivaltion valvontaviranomainen voi toimivaltansa puitteissa tarkastaa itse tai edustajansa välityksellä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnan kannalta tarpeellisessa laajuudessa, jos se on ennen tarkastuksen

aloittamista ilmoittanut siitä Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnalla on oikeus osallistua tarkastukseen.

Finanssivalvonta voi kotivaltion valvontaviranomaisen pyynnöstä tarkastaa ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan tällöin, mitä 3 luvussa säädetään valvottavaa koskevasta Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta ja 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa sekä 38 §:ssä oikeudesta asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi.

Finanssivalvonnalla on lisäksi oikeus saada muualla laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä ja suorittaa siinä tarkastuksia niin kuin 3 luvussa säädetään, käyttää tarkastuksessa ulkopuolista asiantuntijaa niin kuin 34 §:ssä säädetään sekä asettaa 33 a §:ssä tarkoitettu uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään ETA-sivuliikkeestä, koskee vastaavasti ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen Suomessa olevaa kiinteää toimipaikkaa.

Finanssivalvonnalla on oikeus saada tässä laissa ja muualla laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ulkomaiselta ETA-lisäeläkelaitokselta sekä sellaiselta ulkomaiselta valvottavalta, joka tarjoaa Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta.

Finanssivalvonta voi antaa ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle ja 3 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle ETA-lisäeläkelaitokselle määräyksiä 3 §:n 3 momentin 3 ja 5 kohdassa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisten tietojen säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa määräyksiä muiden 18 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle,

aloittamista ilmoittanut siitä Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnalla on oikeus osallistua tarkastukseen.

Finanssivalvonta voi kotivaltion valvontaviranomaisen pyynnöstä tarkastaa ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan tällöin, mitä 3 luvussa säädetään valvottavaa koskevasta Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta ja 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa sekä 33 a §:ssä oikeudesta asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi.

Finanssivalvonta voi kotivaltion valvontaviranomaisen pyynnöstä taikka, jos se on perusteltua Suomen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tai Finanssivalvonnan muualla laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi, omasta aloitteestaan ilmoitettuaan siitä etukäteen kotivaltion valvontaviranomaiselle saada ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja tarkastaa ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan tällöin, mitä 3 luvussa säädetään valvottavaa koskevasta Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta ja 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa sekä 33 a §:ssä oikeudesta asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään ETA-sivuliikkeestä, koskee vastaavasti ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen Suomessa olevaa kiinteää toimipaikkaa.

Finanssivalvonnalla on oikeus saada tässä laissa ja muualla laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ulkomaiselta ETA-lisäeläkelaitokselta sekä sellaiselta ulkomaiselta valvottavalta, joka tarjoaa Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta.

Finanssivalvonta voi antaa ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle ja 3 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle ETA-lisäeläkelaitokselle määräyksiä 3 §:n 3 momentin 3 ja 5 kohdassa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisten tietojen säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa määräyksiä muiden 18 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle,

jos se on tarpeen Finanssivalvonnalle 67 §:ssä tarkoitettujen sopimuksen nojalla kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

jos se on tarpeen Finanssivalvonnalle 67 §:ssä tarkoitettujen sopimuksen nojalla kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava tämän pykälän nojalla saamansa tiedot kotivaltion valvontaviranomaiselle siltä osin kuin tiedot ovat merkittäviä koko luottolaitoksen taloudellisen aseman valvonnan tai Suomen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta.

61 §

Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen valvottavaan kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Jos ulkomainen ETA-sivuliike laiminlyö noudattaa 59 §:ssä tarkoitettuja yleisen edun vaatimia ehtoja taikka mitä sivuliikkeen velvollisuudeksi on finanssimarkkinoita koskevassa Suomen laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä tai sivuliikkeen toimintaa koskevissa säännöissä säädetty tai määrätty, Finanssivalvonta voi kehottaa sivuliikettä korjaamaan asian määräajassa.

61 §

*Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen ETA-valvottavaan ja toisen **ETA-valtion valvonnassa olevaan säänneltyyn markkinaan** kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen **ETA-valvottavan** toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen*

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltua aihetta epäillä, että ulkomainen ETA-sivuliike laiminlyö noudattaa 59 §:ssä tarkoitettuja yleisen edun vaatimia ehtoja taikka mitä sivuliikkeen velvollisuudeksi on finanssimarkkinoita koskevassa Suomen laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä tai sen toimintaa koskevissa säännöissä säädetty tai määrätty, Finanssivalvonta voi kehottaa sivuliikettä korjaamaan asian määräajassa.

62 §

Valvottavan toimilupaa ja omistajia koskeva ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa valvottavan emoyrityksen ja sen tytäryritysten valvonnasta vastaaville ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille valvottavan toimilupahakemuksesta ja toimiluvan myöntämisestä sekä yhteistyöstä ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen kanssa valvottavan omistajien valvonnassa säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa, vaihtoehtora-

62 §

Toimiluvan myöntämiseen ja perumiseen sekä omistajavalvontaan liittyvä tietojenvaihto

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa valvottavan emoyrityksen ja sen tytäryritysten valvonnasta vastaaville ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille valvottavan toimilupahakemuksesta ja toimiluvan myöntämisestä sekä yhteistyöstä ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen kanssa valvottavan omistajien valvonnassa säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa, vaihtoehto-

hastojen hoitajista annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa.

rahastojen hoitajista annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa.

Kun Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta, Finanssivalvonnan on saatuaan ulkomaan viranomaiselta tiedon toimiluvan myöntämisestä ryhmävalvonnan piiriin kuuluvalla ulkomaisella valvottavalla taikka tällaista toimilupaa koskevasta hakemuksesta, viivytyksettä ilmoitettava toimiluvan myöntämisestä vastaavalle viranomaiselle sekä asianomaiselle EU-valvontaviranomaiselle tiedot:

1) ryhmän rakenteesta;

2) emoyrityksen omistajista, joilla on valvottavassa vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettu merkittävä omistusosuus; sekä

3) ryhmätason hallinnosta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

65 §

Ryhmittymän valvontaa koskeva tietojenvaihto

65 §

Ryhmittymän valvontaan liittyvä Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuus

Jos Finanssivalvonta tarvitsee tehtävänsä suorittamiseksi tietoja Finanssivalvonnan valvottavaa vastaavasta ulkomaisesta yrityksestä, joka kuuluu sellaiseen ryhmittymään, jonka valvonnasta Finanssivalvonta vastaa, Finanssivalvonnan on pyydettävä tällaisia tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen valvonnasta vastaavalta viranomaiselta. Jos Finanssivalvonta tarvitsee tällaisia tietoja yrityksestä, joka kuuluu sellaiseen ryhmittymään, jonka valvonnasta vastaa muu valvontaviranomainen, Finanssivalvonnan on pyydettävä tietoja ensisijaisesti tällaisen ryhmittymän ryhmävalvonnasta vastaavalta viranomaiselta.

(4 mom. kumotaan)

65 a §

Luottolaitosten konsolidoitua valvontaa koskeva yhteistyö

Kun Finanssivalvonta vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, suoritettava seuraavat tehtävät:

- 1) valvonnassa tarvittavien tietojen kokoamisen ja jakamisen yhteensovittaminen;
- 2) valvontatoiminnan suunnittelu ja yhteensovittaminen yhteistyössä valvontaan osallistuvien muiden ETA-valvontaviranomaisten kanssa ja, kun kysymys on kriisitilanteista ja niihin varautumisesta, tarvittaessa yhteistyössä asianomaisten ETA-valtioiden keskuspankkien kanssa.

65 a §

Ryhmittymän valvontaa koskeva **muu** yhteistyö

Finanssivalvonta valvoo ryhmävalvontaa koskevien säännösten noudattamista yhteistyössä valvottavan kanssa samaan ryhmittymään kuuluvien ulkomaisten valvottavien valvonnasta vastaavien valvontaviranomaisten kanssa.

Finanssivalvonnan on, jollei asian kiireellisydestä muuta johdu, ennen kuin se tekee päätöksen, joka voi merkittävästi vaikuttaa ulkomaiseen ETA-valvottavaan, kuultava sen valvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista, jos päätös koskee:

- 1) merkittävää muutosta valvottavan omistuksessa tai hallinnollisessa rakenteessa;
- 2) 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä merkittävän omistusosuuden hankinnan kieltämisestä;
- 3) merkittävän hallinnollisen seuraamuksen määräämistä valvottavalle;
- 4) valvottavakohtaisen lisäpääomavaatimuksen asettamista; tai
- 5) valvottavan toimintaa merkittävästi rajoittavan valvontatoimen kohdistamista valvottavaan.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua tapauksessa Finanssivalvonnan on aina kuultava valvottavan ryhmävalvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista.

Jos Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta, Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, suoritettava seuraavat tehtävät:

- 1) valvonnassa tarvittavien tietojen kokoamisen ja jakamisen yhteensovittaminen;
- 2) valvontatoiminnan suunnittelu ja yhteensovittaminen yhteistyössä valvontaan osallistuvien muiden ETA-valvontaviranomaisten kanssa ja, jos kysymys on kriisitilanteista ja niihin varautumisesta, tarvittaessa yhteistyössä asianomaisten ETA-valtioiden keskuspankkien kanssa.

Jos Finanssivalvonta tarvitsee tehtävänsä suorittamiseksi tietoja Finanssivalvonnan valvottavaa vastaavasta ulkomaisesta yrityksestä, joka kuuluu sellaiseen ryhmittymään, jonka valvonnasta Finanssivalvonta vastaa,

Finanssivalvonnan on pyydetävä tällaisia tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen valvonnasta vastaavalta viranomaiselta. Jos Finanssivalvonta tarvitsee tällaisia tietoja yrityksestä, joka kuuluu sellaiseen ryhmittymään, jonka valvonnasta vastaa muu valvontaviranomainen, Finanssivalvonnan on pyydetävä tietoja ensisijaisesti tällaisen ryhmittymän ryhmävalvonnasta vastaavalta viranomaiselta.

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

- 1) tietojenvaihto;
- 2) mahdollinen sopiminen vapaaehtoisesta tehtävien ja vastuiden jaosta;
- 3) tarkastussuunnitelma ja muut menettelytavat luottolaitostoiminnasta annetun lain 85 §:ssä tarkoitetun arvion tekemiseksi;
- 4) valvonnan tehostaminen poistamalla tarpeettomat päällekkäiset vaatimukset;
- 5) kriisitilanteisiin varautuminen ja toiminta kriisitilanteissa;
- 6) periaatteet, joiden mukaisesti Finanssivalvonta voi rajoittaa ulkomaan valvontaviranomaisen oikeutta osallistua yksittäisen asian käsittelyyn kollegiossa;
- 7) sovellettaessa 65 b §:n 1 momentin 1 kohtaa vakavaraisuusvaatimuksien johdonmukainen soveltaminen konsolidointiryhmään kuuluvissa luottolaitoksissa.

66 §

Valvontapöytäkirjat

Finanssivalvonnan on osaltaan myötävaikutettava siihen, että edellä tässä luvussa tarkoitettua valvontayhteistyötä koskevat periaatteet ja menettelyt vahvistetaan tarvittaessa kirjallisessa valvontapöytäkirjassa, jonka

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

- 1) tietojenvaihto;
- 2) mahdollinen sopiminen vapaaehtoisesta tehtävien ja vastuiden jaosta;
- 3) *valvontaohjelma* ja muut menettelytavat luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 2 §:ssä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 31 §:n 2 kohdassa tarkoitettua arvion tekemiseksi;
- 4) valvonnan tehostaminen poistamalla tarpeettomat päällekkäiset vaatimukset;
- 5) kriisitilanteisiin varautuminen ja toiminta kriisitilanteissa;
- 6) periaatteet, joiden mukaisesti Finanssivalvonta voi rajoittaa ulkomaan valvontaviranomaisen oikeutta osallistua yksittäisen asian käsittelyyn kollegiossa;
- 7) *vakavaraisuusvaatimuksien johdonmukainen soveltaminen sovellettaessa 65 b §:n 1 momentin 1 kohtaa.*

66 §

Valvontapöytäkirjat

Finanssivalvonnan on osaltaan myötävaikutettava siihen, että edellä tässä luvussa tarkoitettua valvontayhteistyötä koskevat periaatteet ja menettelyt vahvistetaan kirjallisessa valvontapöytäkirjassa, jonka kaikki valvon-

kaikki valvontaan tai ryhmävalvontaan osallistuvat valvontaviranomaiset allekirjoittavat.

taan tai ryhmävalvontaan osallistuvat valvontaviranomaiset allekirjoittavat.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

11) Suomen tai muun ETA-valtion keskuspankille ja muulle toimielimelle, jolla on rahapoliittisena viranomaisena samanlainen tehtävä, sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle;

12) muun valtion kuin ETA-valtion tässä momentissa tarkoitetulle viranomaiselle tai toimielimelle.

Finanssivalvonnan on viipymättä annettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja Suomen Pankille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka *Finanssivalvonnan arvion mukaan* saattavat vaikuttaa merkittävästi finanssimarkkinoiden vakauteen tai muuten merkittävästi finanssimarkkinoiden kehitykseen tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

11) *EKP:lle, Suomen Pankille* tai muulle ETA-valtion keskuspankille ja muulle toimielimelle, jolla on rahapoliittisena viranomaisena samanlainen tehtävä, sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle;

12) muun valtion kuin ETA-valtion tässä momentissa tarkoitetulle viranomaiselle tai toimielimelle;

13) *luottolaitostoiminnasta annetussa laissa* tarkoitetulle talletussuojarahastolle ja *sijoituspalvelulaissa* tarkoitetulle sijoittajien korvausrahastolle niiden tehtävien hoitamiseksi.

Finanssivalvonnan on *sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään*, viipymättä annettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja Suomen Pankille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaikuttaa finanssimarkkinoiden vakauteen tai muuten merkittävästi finanssimarkkinoiden kehitykseen tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa.

71 a §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ylläpidettävä järjestelmää, jonka kautta se voi vastaanottaa ilmoituksia finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin liittyvistä väärinkäytösepäilyistä. Finanssivalvonnan on säilytettävä viiden

vuoden ajan edellä 1 momentissa tarkoitetut tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tietojen säilyttämisen tarpeellisuuden tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antaminen saattaisi haitata rikosten tai väärinkäytösten selvittämistä. Tietosuojaavaltuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

maksulaitoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksulaitoslain (297/2010) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 21 §, 28 §:n 1 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 1 momentti ja 39 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 31 §:n 1 momentti laissa 899/2011, sekä
lisätään lakiin uusi 41 a ja 41 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut

Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut

Tätä lakia ei sovelleta palveluihin, joita tarjoaa:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettu luottolaitos;

Tätä lakia ei sovelleta palveluihin, joita tarjoaa:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luottolaitos;

21 §

Maksulaitoksen sidonnaisuus

Maksulaitos ei saa olla merkittävästi sidoksissa sellaiseen luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, johon sovellettavat Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset estävät maksulaitoksen tehokkaan valvonnan, tai muuhun tahoon, jos merkittävä sidonnaisuus on muuten omiaan estämään maksulaitoksen tehokasta valvontaa.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tässä laissa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:n 2–4 momentissa säädetään.

21 §

Maksulaitoksen sidonnaisuus

Maksulaitos ei saa olla merkittävästi sidoksissa sellaiseen luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, johon sovellettavat Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset estävät maksulaitoksen tehokkaan valvonnan, tai muuhun tahoon, jos merkittävä sidos on muuten omiaan estämään maksulaitoksen tehokasta valvontaa.

Merkittävällä *sidoksella* tarkoitetaan *luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä EU:n vakavaraisuusasetus, 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.*

28 §

Omat varat

Maksulaitoksen omiin varoihin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 45–48 §:ssä säädetään. Mitä mainituissa pykälissä säädetään osake- ja osuuspääomasta, sovelletaan myös rahamääräiseen yhtiöpanokseen.

28 §

Omat varat

Maksulaitoksen omiin varoihin sovelletaan, mitä *EU:n vakavaraisuusasetuksessa* säädetään *luottolaitoksen omista varoista*. Mitä mainitussa asetuksessa säädetään osake- ja osuuspääomasta, sovelletaan myös rahamääräiseen yhtiöpanokseen.

30 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Maksulaitoksella on oltava myönnettyjen luottojen kokonaismäärään nähden riittävät omat varat. Jos Finanssivalvonta katsoo, että maksulaitoksen 1 momentin mukaisesti mää-

30 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Maksulaitoksella on oltava myönnettyjen luottojen kokonaismäärään nähden riittävät omat varat. Jos Finanssivalvonta katsoo, että maksulaitoksen 1 momentin mukaisesti mää-

räytyvät omat varat eivät ole riittävät suhteessa sen myöntämiin luottoihin liittyviin riskeihin eikä maksulaitoksen omien varojen riittävyyttä suhteessa kokonaisriskiin voida muuten varmistaa, Finanssivalvonta voi enintään kolmen vuoden ajaksi edellyttää maksulaitokselta suurempaa omien varojen määrää. Finanssivalvonta ei kuitenkaan voi edellyttää maksulaitokselta suurempaa omien varojen määrää kuin mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 57, 58 ja 60 §:ssä luottolaitokselta edellytetään.

räytyvät omat varat eivät ole riittävät suhteessa sen myöntämiin luottoihin liittyviin riskeihin eikä maksulaitoksen omien varojen riittävyyttä suhteessa kokonaisriskiin voida muuten varmistaa, Finanssivalvonta voi enintään kolmen vuoden ajaksi edellyttää maksulaitokselta suurempaa omien varojen määrää. Finanssivalvonta ei kuitenkaan voi edellyttää maksulaitokselta suurempaa omien varojen määrää kuin mitä *luottolaitokselta vaaditaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen riskien kattamiseksi.*

31 §

Omien varojen vähimmäismäärästä poikkeaminen

Mitä 30 ja 30 a §:ssä säädetään, ei sovelleta maksulaitokseen, joka täyttää luottolaitostoiminnasta annetun lain 56 §:ssä säädetyt omien varojen vähimmäismäärää koskevan poikkeusluvan edellytykset ja joka kuuluu *emoluottolaitoksen konsolidoidun valvonnan piiriin siten kuin luottolaitostoiminnasta annettussa laissa säädetään.*

31 §

Omien varojen vähimmäismäärästä poikkeaminen

Mitä 30 ja 30 a §:ssä säädetään, ei sovelleta maksulaitokseen, joka täyttää *EU:n vakavaraisuusasetuksen 7 artiklassa* säädetyt omien varojen vähimmäismäärää koskevan poikkeusluvan edellytykset.

39 §

Asiakkaiden tunteminen

Maksulaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Maksulaitoksen on lisäksi tarvittaessa tunnettava asiakkaan todellinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

39 §

Asiakkaiden tunteminen

Maksulaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Maksulaitoksen on tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun, *sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys.* Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

6 luku***Menettelytavat*****6 luku*****Menettelytavat****41 a §*

Varautumisvelvollisuus

Maksulaitoksen tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muilla toimilla.

Mitä 1 momentissa säädetään maksulaitoksesta, sovelletaan vastaavasti ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa olevaan sivuliikeseen.

41 b §

Varautumisesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos 41a §:stä aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä maksulaitoksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

4.

Laki**liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 1 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 4 momentti, 9 §:n 4 momentti, 10 ja 23 § sekä 25 § 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 4 momentti, 10 ja 23 § sekä 25 §:n 2 momentti laissa 122/2007 ja 9 §:n 4 momentti laissa (760/2012), sekä
lisätään lakiin uusi 2 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1§

1 §

Luottolaitokseen sovelletaan osakeyhtiöla-

Luottolaitokseen sovelletaan osakeyhtiöla-

624/2006), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) toisin säädetä. Säästöpankkilaisissa (1502/2001) tarkoitettuun säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan lisäksi, mitä säästöpankkilaisissa säädetään, ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettuun osuuspankkiosakeyhtiöön, mitä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa säädetään. Kiinnitysluottopankkilaisissa (1240/1999) tarkoitettua kiinnitysluottopankkitoimintaa harjoittavaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä kiinnitysluottopankkilaisissa säädetään.

624/2006), jollei tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä. *Luottolaitoksen liikkeeseen laske-miin pääomalainoihin ei sovelleta osakeyhtiölain 12 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohtaa eikä 2 §:n 2 momenttia.* Säästöpankkilaisissa (1502/2001) tarkoitettuun säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan lisäksi, mitä säästöpankkilaisissa säädetään, ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettuun osuuspankkiosakeyhtiöön, mitä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa säädetään. Kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa (688/2010) tarkoitettua kiinnitysluottopankkitoimintaa harjoittavaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään.

2 a §

Luottolaitoksen hallituksessa on oltava vähintään 3 jäsentä.

Luottolaitoksella on oltava toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen.

6 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, *mitä* mainitun lain 112 §:ssä *säädetään*. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

6 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan *sovelletaan* mainitun lain 14 luvun 15 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanottava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulkopuolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 108 §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset.

9 §

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 16 §:n 6 momentissa säädetään jakautuvan yhtiön veloista, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvussa tarkoitettusta talletussuojarahastosta tai sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitettusta korvausrahastosta.

10 §

Mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2—5 §:ssä sekä 17 luvun 6, 7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, sovelletaan tämän luvun säännöksiä sovellettaessa siihen, jonka hyväksi luottolaitos on antanut takauksen tai muun siihen rinnastettavan sitoumuksen tai jolle luottolaitoksen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen perusteella voi syntyä rahamääräinen saatava, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen vastattavaksi.

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa,

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanottava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulkopuolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 11 §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset.

9 §

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 16 §:n 6 momentissa säädetään jakautuvan yhtiön veloista, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvussa tarkoitettusta talletussuojarahastosta tai sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitettusta korvausrahastosta.

10 §

Mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2—5 §:ssä sekä 17 luvun 6, 7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, sovelletaan tämän luvun säännöksiä sovellettaessa siihen, jonka hyväksi luottolaitos on antanut takauksen tai muun siihen rinnastettavan sitoumuksen tai jolle luottolaitoksen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen perusteella voi syntyä rahamääräinen saatava, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen vastattavaksi.

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa,

ellei 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 7 momentin nojalla.

ellei 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 7 momentin nojalla.

25 §

Rahoitustarkastuksella on osakeyhtiölain 22 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus, jos se katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

25 §

Finanssivalvonnalla on osakeyhtiölain 22 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus, jos se katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

5.

Laki**säästöpankkilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan säästöpankkilain (1502/2001) 7 luku,

muutetaan 1 §:n 2 momentti, 40 h §:n 1—2 momentti, 40 i, 41, 41 a ja 62 §, 69 §:n 2 momentti, 78 §:n 3 momentti, 82 §, 87 i §:n 6 momentti, 87 j §:n 2 momentti, 106 §, 107 §:n 1 momentti, 108 §, 120 §:n 1 momentti, 122 §:n 2 momentti, 124 §:n johdantokappale sekä 125 ja 127 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti, 106 §, 107 §:n 1 momentti ja 124 §:n johdantokappale laissa 123/2007, 40 h §:n 1—2 momentti ja 40 i § laissa 1066/2006, 41 § laissa 123/2007 ja 1423/2007, 41 a §, 62 §, 69 §:n 2 momentti, 78 §:n 3 momentti, 82 §, 87 j §:n 2 momentti, 120 §:n 1 momentti, 122 §:n 2 momentti ja 125 § laissa 1423/2007, 87 i §:n 6 momentti laissa 762/2012 sekä 108 § laissa 590/2003, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Säästöpankki ja säästöpankkiosakeyhtiö ovat luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettuja talletuspankkeja, joiden erityistarkoituksena on säästämisen edis-

1 §

Säästöpankki ja säästöpankkiosakeyhtiö ovat luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuja talletuspankkeja, joiden erityistarkoituksena on säästämisen edistämi-

täminen.

40 h §

Säästöpankin säännöissä voidaan määrätä, että säästöpankilla on oikeus *tai velvollisuus* hankkia tai lunastaa omia kantarahasto-osuuksia.

Säännöissä on tällöin määrättävä:

- 1) onko kysymys hankkimisesta vai lunastamisesta;
- 2) onko säästöpankilla oikeus *vai velvollisuus* hankkimiseen tai lunastamiseen;
- 3) mitä osuuksia määräys koskee ja tarvittaessa, missä järjestyksessä osuudet hankitaan tai lunastetaan;
- 4) noudatettava menettely;
- 5) osuuksista maksettava vastike tai sen laskemisessa käytettävät perusteet;
- 6) mitä varoja vastikkeen maksuun voidaan käyttää.

nen.

40 h §

Säästöpankin säännöissä voidaan määrätä, että säästöpankilla on oikeus hankkia tai lunastaa omia kantarahasto-osuuksia.

Säännöissä on tällöin määrättävä:

- 1) onko kysymys hankkimisesta vai lunastamisesta;
- 2) onko säästöpankilla oikeus hankkimiseen tai lunastamiseen;
- 3) mitä osuuksia määräys koskee ja tarvittaessa, missä järjestyksessä osuudet hankitaan tai lunastetaan;
- 4) noudatettava menettely;
- 5) osuuksista maksettava vastike tai sen laskemisessa käytettävät perusteet;
- 6) mitä varoja vastikkeen maksuun voidaan käyttää.

40 i §

Päätöstä omien kantarahasto-osuuksien hankkimisesta tai lunastamisesta ei saa tehdä siten, että säästöpankilla hallussaan tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 35 §:n mukaisesti panttina olevien omien kantarahasto-osuuksien ja säästöpankin tytäryhteisön hallussa olevien emopankin kantarahasto-osuuksien yhteenlaskettu määrä olisi yli yksi kymmenesosa kaikista osuuksista.

40 i §

Päätöstä omien kantarahasto-osuuksien hankkimisesta tai lunastamisesta ei saa tehdä siten, että säästöpankilla hallussaan tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 6 §:n mukaisesti panttina olevien omien kantarahasto-osuuksien ja säästöpankin tytäryhteisön hallussa olevien emopankin kantarahasto-osuuksien yhteenlaskettu määrä olisi yli yksi kymmenesosa kaikista osuuksista.

41 §

Säästöpankin voittona saadaan, jollei 40 §:n 2 momentista tai 41 a §:stä taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 88 §:stä muuta johdu, jakaa kantarahasto-osuuksille ja pääomalainoille enintään hallituksen esittämä määrä, joka ei ylitä viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja säästöpankin muun vapaan oman pääoman yhteenlaskettua määrää, vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla, muilla 2 momentissa tarkoitetuilla jakokelvottomilla erillä, määrällä, jolla säästöpankin tilinpäätöksessä tehdyt, kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on tilin-

41 §

Säästöpankin voittona saadaan, jollei 40 §:n 2 momentista tai 41 a §:stä taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:stä muuta johdu, jakaa kantarahasto-osuuksille ja pääomalainoille enintään hallituksen esittämä määrä, joka ei ylitä viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja säästöpankin muun vapaan oman pääoman yhteenlaskettua määrää, vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla, muilla 2 momentissa tarkoitetuilla jakokelvottomilla erillä, määrällä, jolla säästöpankin tilinpäätöksessä tehdyt, kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mu-

päätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrällä, joka lain tai sääntöjen mukaan on merkittävä vararahastoon tai muuten jätettävä jakamatta. Kantarahasto-osuuksille voidaan voitto-osuutena jakaa vain voittoa ja muuta vapaata omaa pääomaa, joka on syntynyt kantarahaston muodostamisen jälkeen.

Siitä osasta säästöpankin voittoa, jota ei käytetä vararahaston korottamiseen, voiton jakamiseen kantarahasto-osuuksille tai pääomailainoille tai jätetä säästöpankin vapaaseen omaan pääomaan, voidaan varoja isäntien päätöksellä hallituksen esittämää määrää ylittämättä käyttää säästäväisyyden edistämiseen tai muihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Voittovaroja ei kuitenkaan ilman rahoitustarkastuksen suostumusta saa käyttää tässä momentissa tarkoitettuihin säästäväisyyttä edistäviin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ennen kuin säästöpankin luottolaitostoiminnasta annetun lain 113 §:ssä tarkoitettusta vakuusrahastosta saama avustuslaina on korkoineen maksettu takaisin.

41 a §

Säästöpankin varoja ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää säästöpankin olevan maksukyvytön tai jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden.

62 §

Kombinaatiosulautumisessa perustettavalle säästöpankille on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 17 §:ssä tarkoitettu toimilupa. Kombinaatiosulautumista ei saa rekisteröidä, jollei samalla rekisteröidä toimilupaa.

Jos sulautumiseen osallistuvien säästöpank-

kaisten poistojen erotus on tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrällä, joka lain tai sääntöjen mukaan on merkittävä vararahastoon tai muuten jätettävä jakamatta. Kantarahasto-osuuksille voidaan voitto-osuutena jakaa vain voittoa ja muuta vapaata omaa pääomaa, joka on syntynyt kantarahaston muodostamisen jälkeen. *Tässä momentissa tarkoitettuun pääomailainaan sovelletaan, mitä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädetään.*

Siitä osasta säästöpankin voittoa, jota ei käytetä vararahaston korottamiseen, voiton jakamiseen kantarahasto-osuuksille tai pääomailainoille tai jätetä säästöpankin vapaaseen omaan pääomaan, voidaan varoja isäntien päätöksellä hallituksen esittämää määrää ylittämättä käyttää säästäväisyyden edistämiseen tai muihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Voittovaroja ei kuitenkaan ilman Finanssivalvonnan suostumusta saa käyttää tässä momentissa tarkoitettuihin säästäväisyyttä edistäviin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ennen kuin säästöpankin luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettusta vakuusrahastosta saama avustuslaina on korkoineen maksettu takaisin

41 a §

Säästöpankin varoja ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää säästöpankin olevan maksukyvytön tai jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden *tai jos varojen jakaminen johtaisi omien varojen vähenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaisen vähimmäismäärän.*

62 §

Kombinaatiosulautumisessa perustettavalle säästöpankille on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettu toimilupa. Kombinaatiosulautumista ei saa rekisteröidä, ellei samalla rekisteröidä toimilupaa.

Jos sulautumiseen osallistuvien säästö-

kien peruspääomien ja vararahastojen yhteenlaskettu määrä on vähemmän kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 44 §:ssä säädetään, on perustettavan säästöpankin perustamispääoman oltava vähintään sulautumiseen osallistuvien säästöpankkien peruspääomien ja vararahastojen yhteenlaskettu määrä.

pankkien peruspääomien ja vararahastojen yhteenlaskettu määrä on vähemmän kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetään, perustettavan säästöpankin perustamispääoman on oltava vähintään sulautumiseen osallistuvien säästöpankkien peruspääomien ja vararahastojen yhteenlaskettu määrä.

69 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoituksesta on lisäksi käytävä ilmi, että talletussuojaan sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 112 §:ssä säädetään, jos tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää mainitun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia säästöpankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

69 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoituksesta on lisäksi käytävä ilmi, että talletussuojaan sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 15 §:ssä säädetään, jos tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää mainitun lain 14 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia säästöpankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

78 §

Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:n 1 momentissa säädetään.

78 §

Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 11 §:n 1 momentissa säädetään.

82 §

Jakautumisessa perustettavalle säästöpankille on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 17 §:ssä tarkoitettu toimilupa. Tässä pykälässä tarkoitettua jakautumista ei saa rekisteröidä, jollei samalla rekisteröidä toimilupaa.

82 §

Jakautumisessa perustettavalle säästöpankille on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettu toimilupa. Tässä pykälässä tarkoitettua jakautumista ei saa rekisteröidä, ellei samalla rekisteröidä toimilupaa.

87 i §

Jakautumiseen osallistuvat säästöpankit vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan säästöpankin velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan säästöpankin veloista, joista toinen säästöpankki vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, säästöpankin vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo. Jakautumissuunnitelmassa mainitusta velasta velkoja voi vaatia suoritusta yhteisvastuun perusteella vasta, kun on todettu, ettei hän saa suoritusta velalliselta tai vakuudesta. Lunastushinnan maksamista koskevasta vastuusta säädetään 87 f §:n 5 momentissa. Mitä edellä tässä momentissa säädetään velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvussa tarkoitettusta talletussuojarahastosta tai sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitettusta korvausrahastosta.

87 j §

Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:n 1 momentissa säädetään.

7 luku

Säästöpankkitarkastus

106 §

Tilintarkastajan tehtävä ei lakkaa säästöpankin joutuessa selvitystilaan. Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetään tilintarkastuksesta, on soveltuvin osin voimassa selvitystilan aikana. Tilintarkastuskertomuksen tulee lisäksi sisältää lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajan mielestä aiheettomasti pitkitetty.

87 i §

Jakautumiseen osallistuvat säästöpankit vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan säästöpankin velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan säästöpankin veloista, joista toinen säästöpankki vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, säästöpankin vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo. Jakautumissuunnitelmassa mainitusta velasta velkoja voi vaatia suoritusta yhteisvastuun perusteella vasta, kun on todettu, ettei hän saa suoritusta velalliselta tai vakuudesta. Lunastushinnan maksamista koskevasta vastuusta säädetään 87 f §:n 5 momentissa. Mitä edellä tässä momentissa säädetään velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvussa tarkoitettusta talletussuojarahastosta tai sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitettusta korvausrahastosta.

87 j §

Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 11 §:n 1 momentissa säädetään.

(7 luku kumotaan)

106 §

Tilintarkastajan tehtävä ei lakkaa säästöpankin joutuessa selvitystilaan. Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvussa säädetään tilintarkastuksesta, on soveltuvin osin voimassa selvitystilan aikana. Tilintarkastuskertomuksen tulee lisäksi sisältää lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajan mielestä aiheettomasti pitkitetty.

107 §

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös sitä selvitystilaa edeltäneeltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei ole vielä esitetty säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätös on esitettävä mahdollisimman pian säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätökseen ja tilintarkastukseen on sovellettava luottolaitostoinnasta annetun lain 9 luvun säännöksiä.

107 §

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös sitä selvitystilaa edeltäneeltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei ole vielä esitetty säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätös on esitettävä mahdollisimman pian säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätökseen ja tilintarkastukseen sovelletaan luottolaitostoinnasta annetun lain 12 lukua.

108 §

Kun isäntien kokous tai Rahoitustarkastus on tehnyt päätöksen säästöpankin asettamisesta selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilaa koskevasta päätöksestä ja selvitysmiesten valinnasta ilmoitus rekisteröimistä varten. Ilmoitus on lisäksi tehtävä talletussuojarahastolle ja säästöpankkitarkastukselle, sekä, jos päätöksen selvitystilaan asettamisesta on tehnyt isäntien kokous, Rahoitustarkastukselle. Ilmoitus on tehtävä myös vakuusrahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle, jos säästöpankki on rahaston jäsen.

108 §

Kun isäntien kokous tai *Finanssivalvonta* on tehnyt päätöksen säästöpankin asettamisesta selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilaa koskevasta päätöksestä ja selvitysmiesten valinnasta ilmoitus rekisteröimistä varten. Ilmoitus on lisäksi tehtävä talletussuojarahastolle ja, jos päätöksen selvitystilaan asettamisesta on tehnyt isäntien kokous, *Finanssivalvonnalle*. Ilmoitus on tehtävä myös vakuusrahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle, jos säästöpankki on rahaston jäsen.

120 §

Jos säästöpankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 121 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä momentissa säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoinnasta annetun lain 105 §:n 7 momentin nojalla.

120 §

Jos säästöpankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 121 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä momentissa säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoinnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 7 momentin nojalla.

122 §

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta säästöpankin lukuun luottolaitostoinnasta annetun lain 167 §:n nojalla päättää isäntien kokous. Hallituksella on lisäksi oikeus päättää rangaistavaan tekoon perustuvan korvauskanteen nostamisesta.

122 §

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta säästöpankin lukuun luottolaitostoinnasta annetun lain 21 luvun 1 §:n nojalla päättää isäntien kokous. Hallituksella on lisäksi oikeus päättää rangaistavaan tekoon perustuvan korvauskanteen nostamisesta.

124 §

Säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:n nojalla ajettavaa kannetta ei voida nostaa, ellei kanne perustu rangaistavaan tekoon:

124 §

Säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:n nojalla ajettavaa kannetta ei voida nostaa, ellei kanne perustu rangaistavaan tekoon:

125 §

Rahoitustarkastuksella ja säästöpankkitarastuksella on oikeus, jos se katsoo tallettajien tai kantarahasto-osuuden omistajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ssä mainittua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

125 §

Finanssivalvonnalla on oikeus, jos se katsoo tallettajien tai kantarahasto-osuuden omistajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne säästöpankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:ssä *tarkoitettua* henkilöä tai yhteisöä vastaan.

127 §

Joka

1) 16 §:n vastaisesti antaa kantarahastotodistuksen tai optiotodistuksen taikka kantarahastotodistusta, väliaikaistodistusta, kantarahastoantotodistusta tai optiotodistusta antaessaan menettelee tämän lain säännösten vastaisesti;

2) laiminlyö kantarahasto-osuus- tai kantarahasto-osuusomistajaluettelon pitämisen tai niiden nähtävänä pitämisen,

on tuomittava *säästöpankkirikkomuksesta* sakkoon, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta.

127 §

Joka *tahallaan rikkoo tilintarkastajan 64 tai 84 §:ssä tarkoitetun lausunnon laatimista koskevia säännöksiä*, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *säästöpankkirikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumottavia 93—100 §:ää sovelletaan kuitenkin 30.6.2015 saakka.

6.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 5 §, sekä
muutetaan 1 §:n 3 momentti, 4 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 2 ja 4 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 3 momentti, 13 ja 32 § sekä 50 §:n 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

Luottolaitokseen sovelletaan osuuskuntalain (421/2013), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) toisin säädetä.

Luottolaitokseen sovelletaan osuuskuntalain (421/2013), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä.

4 §

4 §

Luottolaitoksen jakokelpoisen ylijäämän rajoituksista säädetään osuuskuntalain 12 luvun 1 §:ssä ja 16 luvun 2 ja 6 §:ssä. Tämän lisäksi mainittuun ylijäämään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 88 §:ssä säädetään omien varojen vähimmäismäärästä johtuvasta rajoituksesta. Edellä tarkoitettuja eriä ei myöskään lueta konsernitaseen perusteella laskettavaan emo-osuuskunnan jaettavaan määrään.

Luottolaitoksen jakokelpoisen ylijäämän rajoituksista säädetään osuuskuntalain 12 luvun 1 §:ssä ja 16 luvun 2 ja 6 §:ssä. Tämän lisäksi mainittuun ylijäämään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:ssä säädetään omien varojen vähimmäismäärästä johtuvasta rajoituksesta. Edellä tarkoitettuja eriä ei myöskään lueta konsernitaseen perusteella laskettavaan emo-osuuskunnan jaettavaan määrään.

Luottolaitokselle osuuksista tai osakkeista suoritettua määrää ei saa palauttaa, jos palautus johtaa omien varojen vähenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 tai 86 §:n mukaisen vähimmäismäärän. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää määrääjäksi poikkeuksen palautuskiellosta.

Luottolaitokselle osuuksista tai osakkeista suoritettua määrää ei saa palauttaa, jos palautus johtaa omien varojen vähenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaisen vähimmäismäärän. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää määrääjäksi poikkeuksen palautuskiellosta.

5 §

(5 § kumotaan)

Luottolaitoksen sulautumissuunnitelmassa on oltava, sen lisäksi, mitä osuuskuntalain 20 luvun 3 §:ssä säädetään, selvitys luottolaitostoiminnasta annetun lain 45 §:n 1 momentin

9 kohdan mukaisesti pääomalainoihin rinnastettavista sitoumuksista sekä viimeksi mainitun lain 46 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa ja 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa sulautumista osuuskuntalain 20 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisesti.

9 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanottava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulkopuolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 108 §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset.

9 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun lain 14 luvun 15 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saatuaan irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 6:n momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanottava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulkopuolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 11 §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset.

11 §

Jos sulautumiseen osallistuvien luottolaitosten yhteenlaskettu osuuspääoma on vähemmän kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 44 §:ssä säädetään, perustettavan luottolaitoksen perustamispääoman on oltava vähintään sama kuin sulautumiseen osallistuvien luottolaitosten yhteenlaskettu osuuspääoma.

11 §

Jos sulautumiseen osallistuvien luottolaitosten yhteenlaskettu osuuspääoma on vähemmän kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetään, perustettavan luottolaitoksen perustamispääoman on oltava vähintään sulautumiseen osallistuvien luottolaitosten yhteenlasketun osuuspääoman määräinen.

12 §

Mitä osuuskuntalain 21 luvun 17 §:n 6 momentissa säädetään jakautuvan osuuskunnan velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvussa tarkoitettusta talletussuojarahastosta taikka sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitettusta korvausrahastosta.

12 §

Mitä osuuskuntalain 21 luvun 17 §:n 6 momentissa säädetään jakautuvan osuuskunnan velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvussa tarkoitettusta talletussuojarahastosta taikka sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitettusta korvausrahastosta.

13 §

Mitä osuuskuntalain 18 luvun 2—5 §:ssä ja 21 luvun 6, 7 ja 16 §:ssä säädetään velkojasta, sovelletaan siihen, jonka hyväksi luottolaitos on antanut takauksen tai muun siihen rinnastettavan sitoumuksen tai jolle luottolaitoksen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen perusteella voi syntyä rahamääräinen saatava, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettun luottolaitoksen vastattavaksi.

13 §

Mitä osuuskuntalain 18 luvun 2—5 §:ssä ja 21 luvun 6, 7 ja 16 §:ssä säädetään velkojasta, sovelletaan siihen, jonka hyväksi luottolaitos on antanut takauksen tai muun siihen rinnastettavan sitoumuksen tai jolle luottolaitoksen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen perusteella voi syntyä rahamääräinen saatava, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun luottolaitoksen vastattavaksi.

32 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 38 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 7 momentin nojalla.

32 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 38 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:n 6 momentin nojalla.

50 §

50 §

Finanssivalvonnalla on osuuskuntalain 25 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ssä mainittua henkilöä tai yhteisöä vastaan, jos se katsoo tallettajien tai sijoitusosuuden omistajien edun sitä vaativan.

Finanssivalvonnalla on osuuskuntalain 25 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan, jos se katsoo tallettajien tai sijoitusosuuden omistajien edun sitä vaativan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (599/2010) 1 §, 9 §:n 1 ja 4 momentti, 13 §:n 1 momentti, 17 §:n 1 momentti sekä 18, 19, 21—23, 38 ja 39 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 § laissa 425/2013 ja 21 § osaksi laissa 1359/2010, sekä lisätään 17 §:ään uusi 3 momentti ja 32 §:ään uusi 6 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään talletuspankkien yhteenliittymän (*yhteenliittymä*) keskusyhteisönä toimivan osuuskunnan (*keskusyhteisö*) sekä keskusyhteisön jäsenenä olevan talletuspankin ja muun luottolaitoksen (*jäsenluottolaitos*) sekä yhteenliittymään kuuluvien muiden yritysten toiminnalle asetettavista vaatimuksista. Keskusyhteisöön sovelletaan osuuskuntalakia (421/2013) ja jäsenluottolaitokseen luottolaitostoiminnasta annettua lakia (121/2007), jollei tästä laista muuta johdu.

Tässä laissa säädetään talletuspankkien yhteenliittymän (*yhteenliittymä*) keskusyhteisönä toimivan osuuskunnan (*keskusyhteisö*) sekä keskusyhteisön jäsenenä olevan talletuspankin ja muun luottolaitoksen (*jäsenluottolaitos*) sekä yhteenliittymään kuuluvien muiden yritysten toiminnalle asetettavista vaatimuksista. Keskusyhteisöön sovelletaan osuuskuntalakia (421/2013) ja jäsenluottolaitokseen luottolaitostoiminnasta annettua lakia (/), jollei tästä laista muuta johdu.

9§

9 §

Tilinpäätös ja tilintarkastus

Tilinpäätös ja tilintarkastus

Keskusyhteisön tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen laatimisessa sekä tilintarkas-

Keskusyhteisön tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen laatimisessa sekä tilintarkas-

tuksessa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä. Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään osavuosikatsauksesta ja vuosikatsauksesta.

tuksessa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä. Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:ssä säädetään osavuosikatsauksesta ja vuosikatsauksesta.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on pidettävä jäljennös 2 momentissa tarkoitettusta tilinpäätöksestä jokaisen nähtävänä ja annettava siitä jäljennöksiä noudattaen, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:n 2 ja 4 momentissa säädetään. Keskusyhteisöstä ja jäsenluottolaitoksista ja niiden tytäryrityksistä on laadittava yhdistelty osavuosikatsaus ja vuosikatsaus noudattaen soveltuvien osin, mitä 2 momentissa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on annettava jokaiselle sitä pyytävälle jäljennös yhdistellystä osavuosikatsauksesta niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:ssä säädetään.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on pidettävä jäljennös 2 momentissa tarkoitettusta tilinpäätöksestä jokaisen nähtävänä ja annettava siitä jäljennöksiä noudattaen, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentissa säädetään. Keskusyhteisöstä ja jäsenluottolaitoksista ja niiden tytäryrityksistä on laadittava yhdistelty osavuosikatsaus ja vuosikatsaus noudattaen soveltuvien osin, mitä 2 momentissa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:ssä säädetään. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on annettava jokaiselle sitä pyytävälle jäljennös yhdistellystä osavuosikatsauksesta niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 11 §:ssä säädetään.

13 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että keskusyhteisö ja muut yhteenliittymään kuuluvat yritykset täyttävät niiden toiminnalle tässä laissa asetetut vaatimukset ja koko yhteenliittymä sen taloudelliselle asemalle tässä laissa asetetut vaatimukset ja että keskusyhteisöä johdetaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. *Keskusyhteisöön sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 40 §:n 1, 2 ja 4 momentissa säädetään luottolaitoksesta.*

13 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että keskusyhteisö ja muut yhteenliittymään kuuluvat yritykset täyttävät niiden toiminnalle tässä laissa asetetut vaatimukset ja koko yhteenliittymä sen taloudelliselle asemalle tässä laissa asetetut vaatimukset ja että keskusyhteisöä johdetaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti.

17 §

Yhteenliittymän ohjaus

Keskusyhteisö ohjaa yhteenliittymän toimintaa ja antaa siihen kuuluville yrityksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavarai-

17 §

Yhteenliittymän ohjaus

Keskusyhteisö ohjaa yhteenliittymän toimintaa. Keskusyhteisöllä on oltava ohjeet yhteenliittymään kuuluville yrityksille niiden

suuden turvaamiseksi niiden riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Tässä pykälässä tarkoitetuissa ohjeissa on otettava huomioon, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 54, 68 ja 78 §:ssä säädetään. Keskusyhteisö voi lisäksi säännöissään määrättyllä tavalla vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi tarvittavista laadullisista vaatimuksista ja niiden riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Tässä pykälässä tarkoitetuissa ohjeissa on otettava huomioon, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7—9 ja 12 luvussa säädetään. *Siltä osin kuin tässä pykälässä tarkoitettuja ohjeita sovelletaan jäsenluottolaitokseen, johon sovelletaan 21 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksia, ohjeet on Finanssivalvonnan etukäteen hyväksyttävä.* Keskusyhteisö voi lisäksi säännöissään määrättyllä tavalla vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä l momentissa tarkoitettujen ohjeiden tarkemmasta sisällöstä.

18 §

Yleissäännös yhteenliittymään kuuluvien yritysten riskienhallinnasta

Yhteenliittymään kuuluva yritys ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa yhteenliittymään kuuluvien yritysten yhdistellylle vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Keskusyhteisöllä on oltava yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 49 §:ssä asetetut vaatimukset.

18 §

Yleissäännös yhteenliittymään kuuluvien yritysten hallinnosta ja ohjauksesta

Yhteenliittymään kuuluva yritys ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa yhteenliittymään kuuluvien yritysten yhdistellylle vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Keskusyhteisöllä on oltava yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. *Keskusyhteisön on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7—9 luvussa konsolidointiryhmän emoyritykselle asetetut vaatimukset.*

19 §

Yhteenliittymään kuuluvien yritysten yhdistely omien varojen vähimmäismäärä ja yhteenliittymän vakavaraisuuden hallinta

19 §

Yhteenliittymän taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

Yhteenliittymään kuuluvilla yrityksillä on oltava omia varoja yhteensä vähintään määrä, joka riittää kattamaan yhteenliittymään kuuluvien yritysten yhdistelty, luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa tarkoitettut riskit niin kuin mainitussa momentissa säädetään. Yhteenliittymään kuuluvien yritysten omien varojen yhdistellyn määrän on lisäksi oltava riittävä suhteessa yhteenliittymään kuuluvien yritysten yhdisteltyihin asiakasriskeihin ja yhdisteltyihin huomattaviin omistusosuuksiin niin kuin mainitun pykälän 2 momentissa säädetään. Yhteenliittymään sovelletaan, mitä mainitun lain 73 §:n 4 ja 5 momentissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten laskemiseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 75 §:ssä säädetään konsolidoiduista omista varoista, mainitun lain 76 ja 77 §:ssä konsolidoidusta vakavaraisuusvaatimuksesta, mainitun lain 79 §:ssä konsolidoiduista asiakasriskeistä ja mainitun lain 80 §:ssä konsolidoiduista huomattavista omistusosuuksista. Vaatimuksia laskettaessa yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen liikkeeseen laskemat pääomatodistukset ja muut omanpääomanehtoiset erät, jotka on merkinnyt sellainen luottolaitostoiminnasta annetun lain 113 §:ssä tarkoitettu vakuusrahasto, jonka jäsen jäsenluottolaitos on.

Vakuutusyhtiöön, joka ei merkittävässä määrin harjoita muuta liiketoimintaa kuin luottovakuutusten myöntämistä yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille, sovelletaan tätä pykälää laskettaessa yhteenliittymän omien varojen määrää. Tällaisen vakuutusyhtiön taositusmäärä rinnastetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin eriin. Muilta osin tällaisen vakuutusyhtiön omiin varoihin ja omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Yhteenliittymään sovelletaan soveltuvin osin, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 74 §:ssä säädetään konsolidointiryhmän riskienhallinnasta, mainitun lain 78 §:ssä konsolidoidun vakavaraisuuden hallinnasta sekä mainitun lain 79 §:n 2 ja 3 momentissa konsolidoitujen asiakasriskien hallinnasta ja

Yhteenliittymään kuuluvilla yrityksillä on oltava omia varoja yhteensä vähintään *luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettu määrä*. Tässä momentissa tarkoitettu määrä lasketaan noudattaen, mitä *luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013, jäljempänä EU:n vakavaraisuusasetus, säädetään konsolidoitujen omien varojen määrän laskemisesta, jollei 2 ja 3 momentista muuta johdu*.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vaatimusta laskettaessa yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen liikkeeseen laskemat pääomatodistukset ja muut omanpääomanehtoiset erät, jotka on merkinnyt luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvussa tarkoitettu vakuusrahasto, jonka jäsen jäsenluottolaitos on.

Vakuutusyhtiöön, joka ei merkittävässä määrin harjoita muuta liiketoimintaa kuin luottovakuutusten myöntämistä yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille, sovelletaan tätä pykälää laskettaessa yhteenliittymän omien varojen määrää. Tällaisen vakuutusyhtiön taositusmäärä rinnastetaan *EU:n vakavaraisuusasetuksen 62 artiklassa* tarkoitettuihin eriin. Muilta osin tällaisen vakuutusyhtiön omiin varoihin ja omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan, mitä mainitussa asetuksessa säädetään.

Yhteenliittymään sovelletaan muilta osin, mitä *EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 ja 11 luvussa säädetään luottolaitoksen konsolidoidulle taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista, taloudellista asemaa koskevien konsolidoitujen tietojen ilmoittamisesta ja*

konsolidoitujen riskikeskittymien ja sisäisten liiketoimien seurannasta sekä mainitun lain 86 §:n 2 momentissa konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen asettamisesta.

Jos 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu yhteenliittymän tilinpäätös sisältää yhteenliittymään kuulumattomia tytä- tai osakkuusyhtiöitä, keskusyhteisön on lisäksi laadittava tässä pykälässä säädettyjen vaatimusten noudattamisen valvontaa varten yhteenliittymään kuuluvien yritysten taseiden yhdistelmänä erillinen laskelma (yhdistelmä-laskelma). Yhdistelmä-laskelma laaditaan noudattaen soveltuvin osin samoja tilinpäätösperiaatteita kuin laadittaessa edellä tarkoitettu yhdistelty tilinpäätös. Yhteenliittymään kuulumattomat merkittävät tytä- ja osakkuusyhtiöt sisällytetään yhdistelmä-laskelmaan kuitenkin mainituista tilinpäätösperiaatteista poiketen yhdistelmättöminä osakesijoituksina alkuperäiseen hankintamenoön. Yhdistelmä-laskelman on oltava tilintarkastajien varmentama.

Mitä tässä pykälässä mainituissa lainkohdissa sanotaan emoyrityksestä, sovelletaan keskusyhteisöön, ja mitä niissä sanotaan tytäryrityksistä, sovelletaan soveltuvin osin yhteenliittymään kuuluviin muihin yrityksiin. Keskusyhteisöön ei sovelleta luottolaitostoinnasta annetun lain 72 §:n 3 momentissa säädettyä poikkeusta.

Keskusyhteisön velvollisuuteen julkistaa yhteenliittymän vakavaraisuutta koskevia tietoja sovelletaan, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 82 ja 83 §:ssä säädetään luottolaitoksen vakavaraisuustietojen julkistamisesta. Keskusyhteisöön sovelletaan lisäksi, mitä mainituissa pykälissä säädetään konsolidointiryhmän emoyrityksestä.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä mainittujen luottolaitostoinnasta annetun lain säännösten soveltamisesta yhteenliittymään kuuluviin yrityksiin.

21 §

Jäsenluottolaitoksen omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärä

Keskusyhteisön suostumuksella jäsenluottolaitokseen voidaan jättää soveltamatta, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 55 §:n

konsolidoidusta valvonnasta.

Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja luottolaitostoinnasta annetussa laissa säädetään emoyrityksestä, sovelletaan keskusyhteisöön, ja mitä niissä säädetään tytäryrityksistä, sovelletaan soveltuvin osin yhteenliittymään kuuluviin muihin yrityksiin, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän täytäntöönpanosta.

21 §

Jäsenluottolaitoksen taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

Keskusyhteisön suostumuksella jäsenluottolaitokseen voidaan jättää soveltamatta, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 10 luvun

1 ja 2 momentissa säädetään omien varojen vähimmäismäärästä ja mainitun lain 76 §:ssä, 79 §:n 1 momentissa ja 80 §:ssä konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärästä. Jäsenluottolaitoksella on kuitenkin oltava mainituissa lainkohdissa tarkoitettujen riskien kattamiseksi omia varoja ja konsolidoituja omia varoja vähintään tämän pykälän 2—4 momentissa säädetty määrä. Keskusyhteisö ei saa antaa tässä momentissa tarkoitettua suostumusta jäsenluottolaitokselle, joka on laiminlyönyt noudattaa keskusyhteisön antamia 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita, jos laiminlyönti ei ole vähäinen. Keskusyhteisö voi antaa tässä momentissa tarkoitettua suostumusta enintään kolmeksi vuodeksi, kun suostumus koskee 2 momentissa tarkoitettua poikkeusta, ja enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan, kun suostumus koskee 3 tai 4 momentissa tarkoitettua poikkeusta.

Jäsenluottolaitoksella, johon sovelletaan 1 momenttia, on oltava sen vakavaraisuuden turvaamiseksi omia varoja ja konsolidoituja varoja vähintään määrä, joka vastaa 80:tä prosenttia luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa säädetystä määrästä.

Jos jäsenluottolaitokseen sovelletaan 1 momenttia, luottolaitostoiminnasta annetun lain 67 §:ssä tarkoitettu asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 40 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Jos asiakasyhteisö on luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 40 prosenttia luottolaitoksen omista varoista taikka, jos tämä määrä on pienempi kuin 240 miljoonaa euroa, luottolaitoksen sisäisesti vahvistamaan määrään, joka ei saa olla suurempi kuin 240 miljoonaa euroa eikä suurempi kuin 100 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää luottolaitokselle luvan poiketa viimeksi mainitusta rajasta. Luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen kohdistuvalla asiakasriskillä tarkoitetaan tätä momenttia sovellettaessa myös sellaiseen asiakaskokonaisuuteen kohdistuvaa asiakasriskiä, johon kuuluu vähintään yksi luottolaitos tai sijoituspalveluyritys. Tätä momenttia sovellettaessa asiakaskokonaisuuteen kuuluvien muiden asiakkaiden kuin luottolaitosten tai sijoituspalveluyritysten yhteenlaskettu asiakas-

1 §:ssä säädetään *luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista määrällisistä vaatimuksista*. Jäsenluottolaitoksella on kuitenkin oltava luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:ssä mainitussa *asetuksessa* tarkoitettujen riskien kattamiseksi omia varoja vähintään tämän pykälän 2—4 momentissa säädetty määrä. Keskusyhteisö ei saa antaa tässä momentissa tarkoitettua suostumusta jäsenluottolaitokselle, jos tämä on aiemmin laiminlyönyt noudattaa keskusyhteisön antamia 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita eikä laiminlyönti ole ollut vähäinen.

Keskusyhteisö voi antaa tässä *pykälässä* tarkoitettua suostumusta enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. *Keskusyhteisön on omasta aloitteestaan tai Finanssivalvonnan vaatimuksesta peruutettava suostumus tai rajoitettava sitä, jos jäsenluottolaitos merkittävästi tai toistuvasti laiminlyö noudattaa keskusyhteisön 17 §:n nojalla antamia ohjeita.*

Jäsenluottolaitoksella, johon sovelletaan 1 momenttia, on oltava sen vakavaraisuuden turvaamiseksi omia varoja vähintään määrä, joka vastaa 80:tä prosenttia luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:ssä säädetystä määrästä.

Jos jäsenluottolaitokseen sovelletaan 1 momenttia, *EU:n vakavaraisuusasetuksessa* tarkoitettu asiakasriski ei saa olla yli 40 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Jos asiakasyhteisö on luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, asiakasriski ei saa olla yli 40 prosenttia luottolaitoksen omista varoista taikka, jos tämä määrä on pienempi kuin 240 miljoonaa euroa, luottolaitoksen sisäisesti vahvistaman määrään, joka ei saa olla suurempi kuin 240 miljoonaa euroa eikä suurempi kuin 100 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää luottolaitokselle luvan poiketa viimeksi mainitusta rajasta. Luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen kohdistuvalla asiakasriskillä tarkoitetaan tätä momenttia sovellettaessa myös sellaiseen asiakaskokonaisuuteen kohdistuvaa asiakasriskiä, johon kuuluu vähintään yksi luottolaitos tai sijoituspalveluyritys. Tätä momenttia sovellettaessa asiakaskokonaisuuteen kuuluvien muiden asiakkaiden kuin luottolaitosten tai sijoituspalveluyritysten yhteenlaskettu asiakasriski ei kuitenkaan saa ylittää 1 mo-

riski ei kuitenkaan saa ylittää 1 momentissa säädettyä määrää. Tämän momentin mukaisen rajoituksen laskemiseen sovelletaan, *mitä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 4 momentissa *säädetään*. Mitä viimeksi mainitussa lainkohdassa säädetään luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan luotto- ja rahoituslaitokseen kohdistuvista asiakasriskeistä, sovelletaan vastaavasti asiakasriskeihin, jotka kohdistuvat jäsenluottolaitoksen kanssa samaan yhteenliittymään kuuluvaan yritykseen.

Jäsenluottolaitos, johon sovelletaan 1 momenttia, ei saa sijoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 71 §:ssä tarkoitettuihin sijoituksiin enempää kuin 25 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Jäsenluottolaitoksella saa olla 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia enintään 75 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Mitä tässä momentissa säädetään sijoitusten määrästä ja omista varoista, sovelletaan vastaavasti sijoitusten konsolidoituun määrään ja konsolidoituihin omiin varoihin.

22 §

Eräiden luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten soveltaminen

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 45 §:ssä säädetään luottolaitoksen kanssa samaan konserniin ja 48 §:ssä samaan konsolidointiryhmään kuuluvista yrityksistä, sovelletaan vastaavasti jäsenluottolaitoksen kanssa samaan yhteenliittymään kuuluviin yrityksiin.

Jos yhden tai useamman jäsenluottolaitoksen omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä alittaa tämän lain 21 §:ssä säädetyn määrän, jäsenluottolaitokseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 87 §:ssä säädetään.

Jäsenluottolaitoksen on ilmoitettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 84 §:ssä tarkoitettut tiedot Finanssivalvonnan sijasta keskusyhteisölle niin kuin mainitussa pykälässä säädetään.

mentissa säädettyä määrää. Tämän momentin mukaisen rajoituksen laskemiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 11 §:n 3 momenttia. Mitä viimeksi mainitussa lainkohdassa säädetään luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen kohdistuvista asiakasriskeistä, sovelletaan myös asiakasriskeihin, jotka kohdistuvat jäsenluottolaitoksen kanssa samaan yhteenliittymään kuuluvaan yritykseen.

Jäsenluottolaitos, johon sovelletaan 1 momenttia, ei saa sijoittaa *EU:n vakavaraisuusasetuksen 89 artiklassa* tarkoitettuihin sijoituksiin enempää kuin 25 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Jäsenluottolaitoksella saa olla 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia enintään 75 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Mitä tässä *pykälässä* säädetään luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista, sovelletaan *myös* konsolidoituihin vaatimuksiin.

22 §

Eräiden luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten soveltaminen

Jäsenluottolaitoksen on ilmoitettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 1 §:ssä tarkoitettut tiedot Finanssivalvonnan sijasta keskusyhteisölle niin kuin mainitussa pykälässä säädetään.

Keskusyhteisön on laadittava luottolaitostoiminnasta annetun lain 85 §:ssä tarkoitettu arvio siitä, täyttävätkö jäsenluottolaitokset niiden taloudelliselle asemalle *luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvussa ja* tässä luvussa asetetut vaatimukset.

Jäsenluottolaitokseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 94 §:n 1 momentissa säädetään poikkeusten myöntämisestä.

23 §

Vakavaraisuuden hallinta ja vakavaraisuustietojen julkistaminen

Keskusyhteisön suostumuksella jäsenluottolaitokseen voidaan jättää soveltamatta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 54 §:ssä säädetään vakavaraisuuden hallinnasta, 68 §:ssä asiakasriskien hallinnasta, 78 §:ssä konsolidoidun vakavaraisuuden hallinnasta ja 79 §:n 2 momentissa konsolidoidun asiakasriskin hallinnasta.

Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 82 ja 83 §:ssä säädetään luottolaitoksesta. Jäsenluottolaitoksen on kuitenkin julkistettava mainittujen lainkohtien mukaisesti aina vähintään seuraavat tiedot:

1) tieto siitä, että jäsenluottolaitos kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään;

2) tieto siitä, minkä keskusyhteisön tilinpäätökseen yhteenliittymän vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät;

3) tiedot tämän lain 21 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen soveltamisesta jäsenluottolaitokseen, mukaan lukien määrä, jolla omien varojen vähimmäismäärä alittaa kunkin 21 §:ssä tarkoitetun luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen omien varojen vaatimuksen.

Keskusyhteisö ei saa antaa 1 momentissa tarkoitettua suostumusta jäsenluottolaitokselle, joka on laiminlyönyt noudattaa keskusyhteisön antamia 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita, jos laiminlyönti ei ole vähäinen. Keskusyhteisö voi antaa tässä pykälässä tarkoitetun suostumuksen enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Keskusyhteisön on laadittava luottolaitostoiminnasta annetun lain *11 luvun 2 §:ssä* tarkoitettu arvio siitä, täyttävätkö jäsenluottolaitokset niiden taloudelliselle asemalle tässä luvussa asetetut vaatimukset.

23 §

Yhteenliittymään kuuluvan yrityksen hallinto

Keskusyhteisön suostumuksella jäsenluottolaitos *ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys* voi jättää noudattamatta, mitä *luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 ja 9 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen hallinnosta ja riskien laadullisesta hallinnasta.*

Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta *EU:n vakavaraisuusasetuksen 7 ja 8 osaa*. Jäsenluottolaitoksen on kuitenkin julkistettava EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti vähintään:

1) tieto siitä, että jäsenluottolaitos kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään;

2) tieto siitä, minkä keskusyhteisön tilinpäätökseen yhteenliittymän vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät;

3) määrä, jolla omien varojen vähimmäismäärä alittaa kunkin 21 §:ssä tarkoitetun luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen omien varojen vaatimuksen sekä muut tiedot tämän lain 21 §:ssä tarkoitetun poikkeuksen soveltamisesta jäsenluottolaitokseen.

Keskusyhteisö ei saa antaa 1 momentissa tarkoitettua suostumusta jäsenluottolaitokselle, joka on laiminlyönyt noudattaa keskusyhteisön antamia 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita, jos laiminlyönti ei ole vähäinen. Keskusyhteisö voi antaa tässä pykälässä tarkoitetun suostumuksen enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

32 §

Yhteenliittymään kuuluvien yritysten valvonta

32 §

Yhteenliittymään kuuluvien yritysten valvonta

Finanssivalvonta hoitaa sille tässä ja muualla laissa säädettyjä tehtäviä, jollei luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamuksesta Euroopan keskuspankille annetusta neuvoston asetuksesta (EU) N:o1024/2013 muuta johdu.

38 §

Salassapitovelvollisuus

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 141 ja 142 §:ssä säädetään henkilöistä ja luottolaitoksesta, sovelletaan vastaaviin keskusyhteisön henkilöihin ja keskusyhteisöön. Yhteenliittymään kuuluvat yritykset, vakuusrahasto, johon keskusyhteisön jäsenluottolaitokset kuuluvat, sekä jäsenluottolaitosten keskinäinen vakuutusyhtiö saavat lisäksi mainittujen pykälien estämättä antaa tietoja toisilleen. Tässä momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa kuitenkin ainoastaan henkilölle, jota koskee edellä mainituissa pykälissä säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus.

38 §

Salassapitovelvollisuus

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 14 ja 15 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta ja oikeudesta luovuttaa tietoja luottolaitoksesta, sovelletaan myös keskusyhteisössä. Yhteenliittymään kuuluvat yritykset, vakuusrahasto, johon keskusyhteisön jäsenluottolaitokset kuuluvat, sekä jäsenluottolaitosten keskinäinen vakuutusyhtiö saavat lisäksi mainittujen pykälien estämättä antaa tietoja toisilleen. Tässä momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa kuitenkin ainoastaan sille, jota koskee edellä mainituissa pykälissä säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus.

39 §

Kanteen nostaminen talletuspankin lukuun

Keskusyhteisöllä on oikeus, jos se katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne keskusyhteisön jäsenenä olevan talletuspankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

39 §

Kanteen nostaminen talletuspankin lukuun

Keskusyhteisöllä on oikeus, jos se katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne keskusyhteisön jäsenenä olevan talletuspankin lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki**talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1 ja 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talletuspankin toiminnan keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 125/2007, sekä
lisätään 16 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Soveltamisala**Soveltamisala*

Tätä lakia sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin talletuspankkeihin (*pankki*).

Tätä lakia sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettuihin talletuspankkeihin (*pankki*).

Tämän lain 1, 2—10 ja 15 §:ää sekä 16 §:n 1 ja 3 momenttia sovelletaan lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 6 §:n 16 kohdassa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen. Jäljempänä 3 §:stä poiketen Finanssivalvonta on toimivaltainen viranomaisen tekemään päätöksen sivuliikkeen toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä.

16 §

16 §

*Keskeytyksen lakkaaminen**Keskeytyksen lakkaaminen*

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen keskeytys lakkaa sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, kun sivuliikkeen kotivaltion viranomaisen päättää luottolaitostoiminnasta annetun lain 19 luvun 1 §:ssä tarkoitettua tervehdyttämistoimesta tai likvidaatiomenetelyn aloittamisesta luottolaitoksessa, johon sivuliike kuuluu.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

9.

Laki**valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/1992) 11 a §:n 1 momentin 2 kohta, 12 a §:n 4 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 19 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 11 a §:n 1 momentin 2 kohta laissa 603/2010, 12 a §:n 4 momentti laissa 1371/2010 sekä 14 §:n 1 momentti ja 19 a §:n 1 momentti laissa 126/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 a §

11 a §

Tukihakemukseen velvoittaminen

Tukihakemukseen velvoittaminen

Valtioneuvosto voi määrätä Suomessa toimiluvan saaneen pankin tai sen omistusyhteisön tekemään rahastolle hakemuksen valtioneuvoston tarpeelliseksi katsoman rahoitustuen saamiseksi, jos:

Valtioneuvosto voi määrätä Suomessa toimiluvan saaneen pankin tai sen omistusyhteisön tekemään rahastolle hakemuksen valtioneuvoston tarpeelliseksi katsoman rahoitustuen saamiseksi, jos:

2) pankilla ei ole esittää riittäviä toimenpiteitä vakavaraisuutensa ja konsolidoidun vakavaraisuutensa saattamiseksi luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) edellytetyn mukaiseksi taikka vakavaraisuutensa ja konsolidoidun vakavaraisuutensa säilyttämiseksi mainitun lain mukaisena eikä vakavaraisuuden ja konsolidoidun vakavaraisuuden turvaaminen ole mahdollista ilman valtion rahoitustukea; ja

2) pankilla ei ole esittää riittäviä toimenpiteitä vakavaraisuutensa ja konsolidoidun vakavaraisuutensa saattamiseksi luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) edellytetyn mukaiseksi taikka vakavaraisuutensa ja konsolidoidun vakavaraisuutensa säilyttämiseksi mainitun lain mukaisena eikä vakavaraisuuden ja konsolidoidun vakavaraisuuden turvaaminen ole mahdollista ilman valtion rahoitustukea; ja

12 a §

12 a §

Tuen kohteena olevan pankin tappioiden kattaminen ja muut tuelle asetettavat erityiset ehdot

Tuen kohteena olevan pankin tappioiden kattaminen ja muut tuelle asetettavat erityiset ehdot

Tuen ehdoissa on lisäksi määriteltävä tuen kohteena olevan pankin johdolle maksettavien palkkioiden enimmäismäärä, jos se on tarpeen luottolaitostoiminnasta annetun lain 49 §:n 2 momentissa säädettyjen luottolaitosten palkitsemisjärjestelmille asetettujen tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi.

Tuen ehdoissa on lisäksi määriteltävä tuen kohteena olevan pankin johdolle maksettavien palkkioiden enimmäismäärä, jos se on tarpeen luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun 3 §:ssä säädettyjen luottolaitosten palkitsemisjärjestelmille asetettujen tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi.

Voimassa oleva laki

Tukiehdot on muutenkin laadittava sellaisiksi, että ne täyttävät luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY V liitteen 23 kohdan kalakohdan vaatimukset.

14 §

Tukitoimista päättäminen

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 119 §:n 5 momentissa ja 120 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen antamisesta ja muista tukitoimiin liittyvistä asioista päättää valtiovarainministeriö, jollei niistä päättämistä ole säädetty valtioneuvoston yleisistunnon tehtäväksi.

14 §

Tukitoimista päättäminen

Tukitoimiin liittyvistä asioista päättää valtiovarainministeriö, jollei niistä päättämistä ole säädetty valtioneuvoston yleisistunnon tehtäväksi.

19 a §

Yhtiöitä koskevat eräät säännökset

OmaisuuDENHOIToyhtiön tai muun 1 §:n 4 momentissa tarkoitetun yhtiön tai niiden omistaman yhtiön osakkeisiin ei sovelleta valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 §:n 1 momenttia eikä lakia valtion osaksvallan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä (740/1991). OmaisuuDENHOIToyhtiöön sovelletaan osakeyhtiöistä voimassa olevan lainsäädännön lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 125, 126 ja 128–131 §:ssä säädetään asiakkaansuojasta, 141–144 §:ssä salassapitovelvollisuudesta ja 169 §:ssä salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 25 §:ssä uhkasakosta.

19 a §

Yhtiöitä koskevat eräät säännökset

OmaisuuDENHOIToyhtiön tai muun 1 §:n 4 momentissa tarkoitetun yhtiön tai niiden omistaman yhtiön osakkeisiin ei sovelleta valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 §:n 1 momenttia eikä valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annettua lakia (1368/2007). OmaisuuDENHOIToyhtiöön sovelletaan osakeyhtiöistä voimassa olevan lainsäädännön lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 1–3 §:ssä säädetään asiakkaansuojasta, 15 luvun 14 ja 15 §:ssä salassapitovelvollisuudesta ja 21 luvun 4 §:ssä salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 33 a §:ssä uhkasakosta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

10.

Laki**Suomen Pankista annetun lain 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Pankista annetun lain (214/1998) 26 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1243/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

26 §

Oikeus saada ja antaa tietoja

Ehdotus

26 §

Oikeus saada ja velvollisuus antaa tietoja

Suomen Pankin on ilmoitettava viipymättä Euroopan pankkiviranomaiselle, Finanssivalvonnalle ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 90 §:n 2 momentissa tarkoitetuille ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille, jos Suomen Pankin tietoon tulee Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 18 artiklassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava kriisitilanne Suomessa.

Suomen Pankin on *sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään*, ilmoitettava viipymättä, Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 71 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille, jos Suomen Pankin tietoon tulee Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 18 artiklassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava kriisitilanne Suomessa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .*

11.

Laki

Kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain (688/2010) 2 §:n 1 momentin 3 ja 6—8 kohta, 5 §, 7 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentin 6 ja 7 kohta ja 19 § sekä
lisätään 10 §:n 2 momenttiin uusi 8 kohta ja 10 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *julkisyhteisöluotolla* luottoa, joka on myönnetty Suomen valtiolle, suomalaiselle kunnalle tai muulle sellaiselle julkisyhteisölle, joka luottolaitostoinnasta annetun lain (121/2007) 58 §:ssä säädettyä menetelmää käytettäessä saadaan rinnastaa Suomen valtioon ja suomalaiseen kuntaan ja luottoa, jonka täytenä vakuutena on tässä kohdassa tarkoitetun julkisyhteisön takaus tai saaminen tällaiselta julkisyhteisöltä;

3) *julkisyhteisöluotolla* luottoa, joka on myönnetty Suomen valtiolle, suomalaiselle kunnalle tai muulle sellaiselle julkisyhteisölle, joka *luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetusten (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013 (jäljempänä EU:n vakavaraisuusasetus)* säädettyä vakavaraisuusvaatimusta laskettaessa saadaan rinnastaa Suomen valtioon ja suomalaiseen kuntaan, sekä luottoa, jonka täytenä vakuutena on tässä kohdassa tarkoitetun julkisyhteisön takaus tai saaminen tällaiselta julkisyhteisöltä;

6) *kiinnitysluottopankilla* luottolaitostoinnasta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakeyhtiömuotoista luottolaitosta, joka ei harjoita muuta liiketoimintaa kuin kiinnitysluottopankkitoimintaa;

6) *kiinnitysluottopankilla* luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua osakeyhtiömuotoista luottolaitosta, joka ei harjoita muuta liiketoimintaa kuin kiinnitysluottopankkitoimintaa;

7) *talletuspankilla* luottolaitostoinnasta annetun lain 9 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta;

7) *talletuspankilla* luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta;

8) *luottoyhteisöllä* luottolaitostoinnasta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta;

8) *luottoyhteisöllä* luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta;

5 §

Kiinnitysluottopankin toimilupa

Kiinnitysluottopankin toimilupa voidaan myöntää luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:ssä tarkoitetulle luottolaitokselle, joka täyttää tässä laissa säädetty edellytykset.

7 §

Sallittu liiketoiminta

Kiinnitysluottopankin varoja saadaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, sijoittaa ainoastaan sellaisiin saamisiin, joihin luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:ssä säädettyä menetelmää käytettäessä saadaan soveltaa 0 tai 20 prosentin riskipainotusta, sekä muihin arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin sellaisiin arvopapereihin, jotka ovat viimeksi mainitun lain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pörssi- tai markkina-arvopapereita, sekä näihin rinnastettaviin ulkomaisiin arvopapereihin.

10 §

Kiinnitysluottopankkitoiminnan luvanvaraisuus

Hakijan on toimitettava Finanssivalvonnalle yhtiöjärjestyksensä tai toimintaa koskevien sääntöjensä lisäksi selvitys:

- 6) vakuuksien arvostamista koskevista periaatteista ja menettelytavoista; ja
7) siitä, että hakijan joukkolainarekisteri täyttää säädetty vaatimukset.

5 §

Kiinnitysluottopankin toimilupa

Kiinnitysluottopankin toimilupa voidaan myöntää luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitetulle luottolaitokselle, joka täyttää tässä laissa säädetty edellytykset.

7 §

Sallittu liiketoiminta

Kiinnitysluottopankin varoja saadaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, sijoittaa ainoastaan sellaisiin saamisiin, joihin EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyä vakavaraisuusvaatimusta laskettaessa saadaan mainitun asetuksen 113 artiklan nojalla soveltaa 0 tai 20 prosentin riskipainotusta, Varoja saadaan lisäksi sijoittaa muihin arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:n 2 kohdassa tarkoitettuihin sekä 3 kohdassa tarkoitettuihin ja 2 kohtaan viittaaviin arvopapereihin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai hakeuksesta kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä taikka niitä vastaavan kaupankäynnin kohteen kolmannessa maassa.

10 §

Kiinnitysluottopankin toiminnan luvanvaraisuus

Hakijan on toimitettava Finanssivalvonnalle yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä lisäksi selvitys:

- 6) vakuuksien arvostamista koskevista periaatteista ja menettelytavoista;
7) siitä, että hakijan joukkolainarekisteri täyttää säädetty vaatimukset;
8) luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 17 §:n 5 momentissa tarkoitettusta

tavoitteesta.

Tässä pykälässä tarkoitettun luvan edellytyksenä on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ettei 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettu tavoite vaaranna luottolaitoksen muun liiketoiminnan kuin kiinnitysluotto-pankkitoiminnan jälleenrahoitusta.

19 §

Tilinpäätös ja osavuosikatsaus

Liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksestä on käytävä ilmi sen lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetään, myönnettyjen kiinteistövakuudellisten luottojen, väliluottojen ja julkisyhteisöluottojen määrä sekä liikkeessä olevien katettujen joukkolainojen määrä sekä kiinteistövakuudellisten luottojen vakuuksien ja väliluottojen arvostamisperusteet. Jos liikkeeseenlaskija on velvollinen käyttämään 14 §:ssä tarkoitettua kiinteistön arvioitsijaa, tilinpäätöksestä on lisäksi käytävä ilmi käytetyt kiinteistönarvioitsijat.

Kiinnitysluottopankkiin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään talletuspankin velvollisuudesta julkistaa osavuosikatsaus ja vuosikatsaus.

19 §

Tilinpäätös ja osavuosikatsaus

Liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksestä on käytävä ilmi sen lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvussa säädetään, myönnettyjen kiinteistövakuudellisten luottojen, väliluottojen ja julkisyhteisöluottojen määrä sekä liikkeessä olevien katettujen joukkolainojen määrä sekä kiinteistövakuudellisten luottojen vakuuksien ja väliluottojen arvostamisperusteet. Jos liikkeeseenlaskija on velvollinen käyttämään 14 §:ssä tarkoitettua kiinteistön arvioitsijaa, tilinpäätöksestä on lisäksi käytävä ilmi käytetyt kiinteistönarvioitsijat.

Kiinnitysluottopankkiin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:ssä säädetään talletuspankin velvollisuudesta julkistaa osavuosikatsaus ja vuosikatsaus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

12.

Laki**hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 1 ja 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain (936/1978) 1 § ja 26 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 129/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

Hypoteekkiyhdistys on luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettu luottolaitos. Sen erityistarkoituksena on etupäässä pitkäaikaisina lainoina hankituista varoista myöntää pitkäaikaisia lainoja pääasiassa joko kiinnitysvakuutta tai muuta turvaavaa vakuutta vastaan.

1 §

Hypoteekkiyhdistys on luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luottolaitos. Sen erityistarkoituksena on etupäässä pitkäaikaisina lainoina hankituista varoista myöntää pitkäaikaisia lainoja pääasiassa joko kiinnitysvakuutta tai muuta turvaavaa vakuutta vastaan.

26 §

Lisäpääoma voidaan maksaa takaisin ainoastaan siten, ettei hypoteekkiyhdistyksen peruspääomaa vähennetä, ettei hypoteekkiyhdistyksen omien varojen määrä alene pienemmäksi kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 ja 86 §:ssä säädetään ja ettei minään vuonna makseta takaisin enempää kuin puolet edellisen vuoden voitosta.

26 §

Lisäpääoma voidaan maksaa takaisin ainoastaan siten, ettei hypoteekkiyhdistyksen peruspääomaa vähennetä ja ettei minään vuonna makseta takaisin enempää kuin puolet edellisen vuoden voitosta. Lisäpääoman takaisinmaksusta on lisäksi voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:ssä säädetään omien varojen vähimmäismäärästä johtuvasta rajoituksesta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

13.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 22 §, sellaisena kuin se on laissa 1362/2010, sekä
muutetaan 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 3 §:n 3 momentin 1 kohta, 4 §:n 4 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentin a kohta ja h kohta, 21 §, 28 §:n 2 momentti ja 31 §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentti ja 35 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 4 §:n 4 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentin a kohta ja 28 §:n 2 momentti laissa 132/2007, ja 3 §:n 3 momentin 1 kohta ja 35 §:n 1 momentti laissa 763/2012, 21 § laissa 1362/2010, 31 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 886/2008 sekä 2 momentti laissa 984/2013 sekä 18 §:n 1 momentin h kohta laissa 174/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:
 1) luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua ulkomaista luottolaitosta;

Tässä laissa tarkoitetaan:
 1) luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua ulkomaista luottolaitosta;

3 §

3 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ryhmittymän muodostavat:

1) säännellyt yritykset, joiden välillä vallitsee luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus sekä tällaisten yritysten tytäryritykset ja omistusyhteisyrietykset edellyttäen, että vähintään yksi säännellyistä yrityksistä on rahoitusalan yritys, vähintään yksi on vakuutusalan yritys ja rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlas-

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ryhmittymän muodostavat:

1) säännellyt yritykset, joiden välillä vallitsee luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 12 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu merkittävä sidos sekä tällaisten yritysten tytäryritykset ja omistusyhteisyrietykset edellyttäen, että vähintään yksi säännellyistä yrityksistä on rahoitusalan yritys, vähintään yksi on vakuutusalan yritys ja rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlas-

kettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla;

kettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla;

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnyksarvot

Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai sovellettaessa 1 momenttia, kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä, muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1–3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:n mukaisesti laskettu luottovasta-arvo. Omistusyhteyserityksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteyserityksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka vastaa nimittämistä tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaismäärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistussuuden perusteella laskettu määrä.

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnyksarvot

Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai sovellettaessa 1 momenttia, kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä, muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1–3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten *luottovasta-arvo, joka lasketaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä EU:n vakavaraisuusasetus, mukaisesti*. Omistusyhteyserityksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteyserityksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka vastaa nimittämistä tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaismäärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistussuuden perusteella laskettu määrä.

17 §

*Taloudellisen aseman valvonnan sovelta-
misala*

Sovellettaessa 18–23 §:ää ryhmittymään luetaan 3 §:stä poiketen ainoastaan rahoitus- ja vakuutusalan yritykset sekä ryhmittymän omistusyhteisö *sekä sovellettaessa 18–20 §:ää lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n 3 momentissa tarkoitettut luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen muut tytäryritykset kuin rahoitus- tai vakuutusalan yritykset*. Sovellettaessa 21–23 §:ää ryhmittymään luetaan edellä tässä momentissa tarkoitetuista yrityksistä ainoastaan ryhmittymän emoyritys ja sen tytäryritykset sekä näiden kirjanpitolaissa tarkoitettut yhteisyri-tykset.

17 §

*Taloudellisen aseman valvonnan sovelta-
misala*

Sovellettaessa 18–23 §:ää ryhmittymään luetaan 3 §:stä poiketen ainoastaan rahoitus- ja vakuutusalan yritykset sekä ryhmittymän omistusyhteisö. Sovellettaessa 21–23 §:ää ryhmittymään luetaan edellä tässä momentissa tarkoitetuista yrityksistä ainoastaan ryhmittymän emoyritys ja sen tytäryritykset sekä näiden kirjanpitolaissa tarkoitettut yhteisyri-tykset.

18 §

*Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien va-
rojen ja omien varojen vähimmäismäärän
laskeminen*

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla va-
roilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 45—48 §:n mukaisia omia varoja ja 55 §:n 1 momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen luottolaitos, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisö, sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa rahoitustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutustoimialan osuus, taikka sellainen muu rahoitusalan yritys, joka on luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, niiden omistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön tytär- tai omistusyhteyseritys;

h) vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun ky-

18 §

*Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien va-
rojen ja omien varojen vähimmäismäärän
laskeminen*

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla va-
roilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaisia omia varoja ja *mainitun pykälän* mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin tämän lain d kohdassa tarkoitettu ulkomainen luottolaitos, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisö, sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa rahoitustoimialan osuus on tämän lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutustoimialan osuus, taikka sellainen muu rahoitusalan yritys, joka on luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, niiden omistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön tytär- tai omistusyhteyseritys;

h) vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on

seessä on tämän lain 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö tai palveluyritys taikka 2 §:n 3 momentin mukaan vakuutusalan yritykseksi katsottava rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö, vaihtoehtorahastojen hoitaja, säilytisyhteisö tai erityinen säilytisyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus;

tämän lain 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö tai palveluyritys taikka 2 §:n 3 momentin mukaan vakuutusalan yritykseksi katsottava rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö, vaihtoehtorahastojen hoitaja, säilytisyhteisö tai erityinen säilytisyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus;

21 §

Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen

Ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa yrityksen sellaisten varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärää, joiden vastapuoleen liittyvä maksukyvyttömyysriski kohdistuu samaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön tai tällaisen henkilön kanssa samassa olennaisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön. Asiakasriskien määrää laskettaessa varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon vastaavasti niin kuin luottolaitosten osalta säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 67 §:n 1 momentissa.

Ryhmittymän asiakasriskit lasketaan yhdistelemällä ryhmittymään kuuluvien yritysten asiakasriskit noudattaen soveltuvin osin, mitä konsernitilinpäätöksen laatimisesta säädetään.

Asiakasriskejä eivät kuitenkaan ole:

- 1) erät, jotka on vähennetty ryhmittymään kuuluvan yrityksen omista varoista;
- 2) valuutan ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä kahden pankkipäivän kuluessa maksusta;
- 3) arvopapereiden ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä viiden pankkipäivän kuluessa maksusta tai arvopaperin luovutuksesta sen mukaan, kumpi näistä toteutetaan aikaisemmin;
- 4) vähittäismaksujen välitykseen perustuvat päivänsisäiset erät;
- 5) maksujenvälitystä tai rahoitusvälineiden

21 §

Asiakasriskit

Ryhmittymän asiakasriskeihin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 11 §:ssä säädetään konsolidoiduista asiakasriskeistä ja tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle. Tämän lain 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ryhmittymään sovelletaan lisäksi, mitä talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 19 §:ssä säädetään.

Voimassa oleva laki

selvitystä tai säilytystä harjoittavan luottolaitoksen asiakastoiminnasta syntyvät erät, joita ei voida selvittää saman pankkipäivän aikana ja jotka selvitetään viimeistään seuraavana päivänä;

6) vakuutusyhtiölain 10 luvun 22 §:ssä tarkoitetut sijoitussidonnaisen vakuutuksen arvonkehityksen määräävät sijoituskohteet.

Jos ryhmittymään kuuluvalla rahoitusalan yrityksellä on luottolaitostoiminnasta annetun lain 64 §:ssä tarkoitettu kaupankäyntivarasto, kaupankäyntivaraston liittyvät asiakasriskit lasketaan sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/49/EY 29–32 artiklan mukaisesti.

Ryhmittymän emoyrityksen on ilmoitettava suuret asiakasriskinsä Finanssivalvonnalle neljännesvuosittain. Finanssivalvonta antaa valvonnan kannalta tarpeelliset määräykset ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä. Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan asiakasriskiä, jonka määrä on vähintään 10 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

22 §

(22 § kumotaan)

Asiakasriskejä koskevat rajoitukset

Ryhmittymän asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 25 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

Jos asiakasyhteisö on luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 25 prosenttia ryhmittymän omista varoista taikka, jos tämä määrä on pienempi kuin 150 miljoonaa euroa, ryhmittymän sisäisesti vahvistamaan määrään, joka ei saa olla suurempi kuin 150 miljoonaa euroa eikä suurempi kuin 100 prosenttia ryhmittymän omista varoista. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää ryhmittymälle luvan poiketa viimeksi mainitusta rajasta.

Luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen kohdistuvalla asiakasriskillä tarkoitetaan 2 momenttia sovellettaessa myös sellaiseen asiakaskokonaisuuteen kohdistuvaa asiakasriskiä, johon kuuluu vähintään yksi luottolaitos tai sijoituspalveluyritys. Tätä momenttia sovellettaessa asiakaskokonaisuuteen kuuluvien muiden asiakkaiden kuin luot-

tolaitosten tai sijoituspalveluyritysten yhteenlaskettu asiakasriski ei kuitenkaan saa ylittää 1 momentissa säädettyä määrää.

Muista kuin 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja asiakasriskeistä, joita ei oteta huomioon sovellettaessa 1 momenttia, säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

Ryhmittymä voi ylittää 1 momentissa tarkoitettun rajan kaupankäyntivarastoon liittyvän asiakasriskin määrällä samoin edellytyksin kuin mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:n 6 momentissa säädetään luottolaitoksesta. Ryhmittymän emoyrityksen on neljännesvuosittain ilmoitettava ylityksen määrä ja asiakkaan nimi.

Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ryhmittymään sovelletaan, mitä talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 19 §:ssä säädetään yhteenliittymän asiakasriskeistä.

28 §

Konsernitilinpäätös

Sellaisten konserniyritysten tilinpäätökset, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 lukua tai vakuutusyhtiölain 10 lukua, saadaan yhdistellä konsernitilinpäätökseen muuttamatta näiden säännösten edellyttämiä tilinpäätösperiaatteita.

31 §

Finanssivalvonnan tehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on:

2) laatia yhteistyössä muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa vähintään keran vuodessa arvio ryhmittymän rakenteen selkeydestä valvonnan kannalta, organisaation toimivuudesta, sisäisen valvonnan riittävyydestä, ryhmittymän keskinäisten liiketoimien vaikutuksesta ryhmittymän säänneltyihin yrityksiin, ryhmittymän riskikeskittymistä sekä omien varojen ja riskinkantokyvyn riittävyydestä;

28 §

Konsernitilinpäätös

Sellaisten konserniyritysten tilinpäätökset, joihin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 lukua tai vakuutusyhtiölain 8 lukua, saadaan yhdistellä konsernitilinpäätökseen muuttamatta näiden säännösten edellyttämiä tilinpäätösperiaatteita.

31 §

Finanssivalvonnan tehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on:

2) laatia yhteistyössä muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa vähintään keran vuodessa arvio ryhmittymän rakenteen selkeydestä valvonnan kannalta, organisaation toimivuudesta, sisäisen valvonnan riittävyydestä, ryhmittymän keskinäisten liiketoimien vaikutuksesta ryhmittymän säänneltyihin yrityksiin, ryhmittymän riskikeskittymistä sekä omien varojen ja riskinkantokyvyn riittävyydestä; *Finanssivalvonnan on yhteen-*

sovittava tässä kohdassa tarkoitettu arvio luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 2 §:ssä tarkoitettun arvion kanssa;

Finanssivalvonnan on yhteensovittava 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu arvio luottolaitostoiminnasta annetun lain 85 §:ssä tarkoitettun arvion kanssa.

Mitä tässä laissa säädetään Finanssivalvonnan toimivallasta sellaisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnassa, jossa rahoitusalan yritysten osuus on 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla suurempi kuin vakuutusalan yritysten osuus, sovelletaan Euroopan keskuspankkiin noudattaen luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024 /2013 säädetään.

35 §

Säännellyn yrityksen kuuluminen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Finanssivalvonnan on tehtävä luottolaitostoiminasta annetun lain 39 §:n 2 momentissa tai sijoituspalvelulain 7 luvun 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös, jos luottolaitos tai sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka ylimmän emoyrityksen kotipaikka on muussa kuin ETA-valtiossa ja säännellyn yrityksen ylin ETA-valtiossa sijaitseva emoyritys täyttää tämän lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyt edellytykset.

35 §

Säännellyn yrityksen kuuluminen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Finanssivalvonnan on tehtävä luottolaitostoiminasta annetun lain 5 luvun 14 §:ssä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös, jos luottolaitos tai sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka ylimmän emoyrityksen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja säännellyn yrityksen ylin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva emoyritys täyttää tämän lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyt edellytykset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

14.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalvelulain (747/2012) 16 luvun 5 ja 6 §,
muutetaan 1 luvun 4 §:n 1 momentti, 8 §:n 3 ja 4 kohta, 12 § ja 16 §:n 2 momentti, 6 luvun 2—4 §, 7 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti, 8 §:n otsikko ja 2 momentti sekä 16 ja 23 §, 8 luvun 1 ja 2 §, 11 luvun 8 §:n 1 momentti, 15 §:n 2 momentti ja 24 §:n 2 momentti, 12 luvun 3 §:n 1 momentti, 15 luvun 2 §, 16 luvun 1 §:n 1—3 momentti ja 3 ja 4 §, sellaisena kuin niistä ovat 1 luvun 8 §:n 3 ja 4 kohta ja 11 luvun 15 §:n 2 momentti ja 24 §:n 2 momentti laissa 166/2014 sekä 7 luvun 16 § osaksi laissa 166/2014, sekä
lisätään 1 lukuun uusi 12 a §, 7 lukuun uusi 8 a § ja lakiin uusi 16 a luku, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

4 §

4 §

Lain soveltaminen luottolaitoksiin ja rahastoyhtiöihin

Lain soveltaminen luottolaitoksiin, rahastoyhtiöihin ja vaihtoehtorahastojen hoitajiin

Luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin luottolaitostoiminnasta annettussa laissa (121/2007) säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 7 luvun 4—6 §:ssä, 7 §:n 1—3, 5 ja 6 momentissa, 8—11 ja 17—19 §:ssä, 9—11 luvussa, 13 luvun 6 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 15 luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksistä.

Luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin luottolaitostoiminnasta annettussa laissa (/) säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 7 luvun 4—6 §:ssä, 7 §:n 1—3, 5 ja 6 momentissa, 8—11 ja 17—19 §:ssä, 9—11 luvussa, 13 luvun 6 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 15 luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

8 §

8 §

Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen

Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *luottolaitosdirektiivillä* luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neu-

3) *luottolaitosdirektiivillä oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus-*

voston direktiiviä 2006/48/EY;

4) omien varojen direktiivillä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/49/EY;

valvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua;

4) **EU:n vakavaraisuusasetuksella** luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013.

12 §

Luottolaitos ja rahoituslaitos

Tässä laissa *luottolaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta.

Tässä laissa *rahoituslaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 §:ssä tarkoitettua yhteisöä.

12 §

Luottolaitos ja rahoituslaitos

Tässä laissa *luottolaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta.

Tässä laissa *rahoituslaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta.

12 a §

Johto ja toimiva johto

Tässä laissa **johdolla** tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen hallitusta ja, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa.

Tässä laissa **toimivalla johdolla** tarkoitetaan yrityksen toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa.

16 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytäryrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen sovelletta-

16 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytäryrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen sovelletta-

van konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään 6 luvun 2 §:n 3 momentissa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä.

van konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään *EU:n vakavaraisuusasetuksen 11—24 artiklassa.*

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 §

Talouden vakaus ja sen valvonta

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 ja 6 luvussa säädetään, lukuun ottamatta mainitun lain 44, 53, 66, 71, 80 ja 81 §:ää. Sovellettaessa mainitun lain 55 §:ää, siinä mainitun 44 §:n sijasta sovelletaan tämän luvun 1 §:ää.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta 1 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen.

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä säädetään konsolidoidun taloudellisen aseman valvonnasta, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka emoyritys on ETA-valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos taikka tällaisessa valtiossa oleva omistusyhteisö, joka on samalla ETA-valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen emoyritys ja edellyttäen, että luottolaitosta valvotaan sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 67—69 §:ssä säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa ainoastaan

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 §

Talouden vakaus ja sen valvonta

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin ja taloudellisen aseman valvontaan *sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 9—11 lukua. Poiketen siitä, mitä mainitun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetään, sijoituspalveluyrityksellä on aina oltava omia varoja vähintään tämän luvun 1 §:ssä säädetty määrä, jollei jäljempänä toisin säädetä.*

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta 1 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen. *Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3—8 §:ssä säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka henkilöstön määrä on vähemmän kuin 250 ja taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa.*

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 4 §:ssä säädetään luottolaitoksesta, ei kuitenkaan sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka emoyritys on ETA-valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos taikka tällaisessa valtiossa oleva omistusyhteisö, joka on samalla ETA-valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen emoyritys ja jos luottolaitosta valvotaan sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Mitä *EU:n vakavaraisuusasetuksen neljännessä osassa säädetään suurista asiakasriiskeistä*, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen,

tämän lain 1 luvun 11 §:n 1, 2, 4, 5, 7 tai 9 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

joka harjoittaa ainoastaan tämän lain 1 luvun 11 §:n 1, 2, 4, 5, 7 tai 9 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

3 §

3 §

*Asetuksenantovaltuus**Asetuksenantovaltuus*

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään sijoituspalveluyritysten osalta:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 49 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista johdon ja henkilöstön palkitsemista koskevista periaatteista ja menettelytavoista;

2) luottoriskin omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovellettavista varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskikertomista sekä taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvokertomista käytettäessä luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:n mukaista vakiomenetelmää;

3) eristä, jotka saadaan jättää huomioon ottamatta laskettaessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §:ssä tarkoitettuja asiakasriskirajoituksia;

4) luottolaitosdirektiivin VII liitteen 2 osan 12 ja 15 kohdan ja 4 osan 44, 48, 66, 71, 86 ja 95 kohdan huomioon ottamisesta sovellettaessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 59 §:ää;

5) luottolaitosdirektiivin VIII liitteen 1 osan 15–17, 20 ja 21 kohdan sekä mainitun liitteen 3 osan 72, 73 ja 89 kohdan huomioon ottamisesta sovellettaessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 59 §:ää;

6) omien varojen direktiivin 19 artiklan huomioon ottamisesta sovellettaessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 64 §:ää.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään lisäksi, jollei luottolaitostoiminnasta annetun lain 93 §:stä muuta johdu, siitä, milloin sijoituspalveluyrityksen toisessa ETA-valtiossa olevalta velalliselta olevat saamiset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset tai sijoituspalveluyrityksen toisessa ETA-valtiossa olevat varat tai vakuudet saadaan ottaa huomioon luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa edellä tarkoitettussa toisessa valtiossa sovellettavien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Valtiovarainministeriön asetuksella *annetaan tarkempia määräyksiä:*

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:n 7 momentissa *tarkoitettuun päätökseen liitettävistä tiedoista ja päätöksen julkistamisesta;*

2) *luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 5 §:ssä tarkoitetuista muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteista;*

3) *asiakasriskeistä, jotka saadaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan 3 kohdan nojalla jättää huomioon ottamatta.*

4 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa luottolaitosdirektiivin ja omien varojen direktiivin täytäntönpäön edellyttämät tarkemmat määräykset 2 §:ssä tarkoitetuista sijoituspalveluyrityksen taloudellisista toimintaedellytyksistä.

Finanssivalvonta voi määrätä, että sen esittämättä, mitä 3 §:n nojalla annetussa asetuksessa säädetään, sijoituspalveluyrityksen toisessa ETA-valtiossa olevalta velalliselta oleviin saamisiin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin, tällaisessa valtiossa oleviin varoihin taikka saamisiin tai sitoumuksiin, joiden vakuus on toisessa ETA-valtiossa, sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa tällaisessa toisessa valtiossa sovellettavien säännösten ja määräysten mukaista riskiluokitusta tai -kerrointa, joka on ankarampi kuin mitä 3 §:n nojalla annetussa asetuksessa säädetään. Tässä momentissa tarkoitettu määräys voidaan antaa, jos siihen on edellä tarkoitettun valtion erityisiin oloihin perustava, tehokkaan valvonnan edellyttämä painava syy.

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

2 §

Sijoituspalveluyrityksen sidonnaisuus

Sijoituspalveluyrityksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa estää sijoituspalveluyrityksen tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

4 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 2 §:ssä tarkoitetuista sijoituspalveluyrityksen taloudellisista toimintaedellytyksistä.

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

2 §

Sijoituspalveluyrityksen sidonnaisuus

Sijoituspalveluyrityksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää sijoituspalveluyrityksen tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Merkittäväällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tässä laissa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:n 2—4 momentissa säädetään.

Merkittäväällä sidoksella tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.

8 §

Riskien hallinta, sisäinen valvonta ja toiminnan muu järjestäminen

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja vastaavat siitä, että sijoituspalveluyritys täyttää tästä laista johtuvat velvoitteensa.

8 §

Sijoituspalveluyrityksen hallinto ja ohjaus

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 ja 8 luvussa säädetään. Mainitun lain 8 luvun säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan c alakohdassa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen.

8 a §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava menettelytavat, joita noudattamalla sijoituspalveluyrityksen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sijoituspalveluyrityksen sisällä riippumattoman kanavan kautta epäilyn finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten rikkomisesta. Ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilötiedot on salassa pidettäviä, jollei laissa toisin säädetä.

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin.

Tietosuojavaltuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

Sijoituspalveluyrityksen tulee toteuttaa asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet ilmoitusten tekijöiden suojelemiseksi.

16 §

Sijoituspalveluyrityksen ja omistusyhteisön johtaminen

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen, toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulee johtaa sijoituspalveluyritystä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoituspalvelutoiminnan tuntemus kuin sijoituspalveluyrityksen toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi, toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi taikka muuhun ylimpään johtoon kuuluvaksi; taikka

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

16 §

Sijoituspalveluyrityksen ja omistusyhteisön johtaminen

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenen ja toimivaan johtoon kuuluvan tulee johtaa sijoituspalveluyritystä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenen ja toimivaan johtoon kuuluvan tulee olla luotettava ja hyvämaineinen henkilö, joka ei ole konkurssissa taikka liiketoimintakiellossa, ja jonka toimikelpoisuutta ei ole muutenkaan rajoitettu.

Luotettavana ja hyvämaineisena ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävän vastaanottohetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa sijoituspalveluyrityksen johtoon kuuluvan päätösvallan käyttämistä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja johtotehtävissä toimivia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään sijoituspalveluyrityksestä, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisöön.

23 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanodirektiivin säännösten edellyttämät tarkemmat määräykset:

- 1) 4 §:ssä tarkoitettua ulkoistamista koskevassa sopimussuhteessa tapahtuvia merkittäviä muutoksia koskevan ilmoituksen sisällöstä;
- 2) 5 §:ssä tarkoitetuista ulkoistamisen edellytyksistä;
- 3) 8 §:ssä tarkoitettua toiminnan järjestämisestä;
- 4) 10 §:ssä tarkoitettujen eturistiriitatilanteiden hallintaan liittyvistä menettelytavoista;
- 5) 11 §:ssä tarkoitetuista henkilökohtaisista liiketoimista.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle, 18 §:ssä tarkoitettua sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta, 19 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta sekä 19 §:n 4 momentissa tarkoitettua selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenellä ja toimivaan johtoon kuuluvalla tulee olla sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä sekä johtamisesta sellainen osaaminen ja kokemus kuin henkilön tehtävään sekä yrityksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden on tarpeen.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettua johtoa koskevista muutoksista.

Mitä tässä pykälässä säädetään sijoituspalveluyrityksestä, sovelletaan myös omistusyhteisöön.

23 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanodirektiivin säännöksissä edellytetyt tarkemmat määräykset:

- 1) 4 §:ssä säädetystä ulkoistamista koskevassa sopimussuhteessa tapahtuvia merkittäviä muutoksia koskevan ilmoituksen sisällöstä;
- 2) 5 §:ssä tarkoitetuista ulkoistamisen edellytyksistä;
- 3) 8 §:n 1 momentissa säädetystä toiminnan järjestämisestä;
- 4) 10 §:ssä tarkoitettujen eturistiriitatilanteiden hallintaan liittyvistä menettelytavoista;
- 5) 11 §:ssä tarkoitetuista henkilökohtaisista liiketoimista.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä sijoituspalveluyrityksessä, 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle, 18 §:ssä tarkoitettua sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta, 19 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta sekä 19 §:n 4 momentissa tarkoitettua selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

8 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §

Tilinpäätös, toimintakertomus ja osavuosikatsaus

Sijoituspalveluyrityksen tilinpäätökseen, toimintakertomukseen ja osavuosikatsaukseen sekä niitä koskevien ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 146—157 §:ssä säädetään.

2 §

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämisestä säädetään tilintarkastuslaissa (459/2007) ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 158—160 §:ssä.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

8 §

Korvauksen maksaminen muusta rahastosta

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä tarkoitetut, sijoittajan tilillä olevat tai sille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat varat korvataan talletussuojarahastosta siten kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään.

15 §

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja

8 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sijoituspalveluyrityksen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä niitä koskevien ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 1—11 §:ää

2 §

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13—15 §:ssä säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämisestä.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

8 §

Korvauksen maksaminen muusta rahastosta

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 14 luvun 8 §:ssä tarkoitetut, sijoittajan tilillä olevat tai sille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat varat korvataan talletussuojarahastosta noudattaen luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä.

15 §

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja

maksuvalmius

Korvausrahaston varoja ei saa sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 113 §:ssä tarkoitetun vakuusrahaston taikka rahastoyhtiön liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

24 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen, jos Helsingin hallinto-oikeus myöntää valitusluvan, siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

12 luku

Salassapito ja asiakkaan tunteminen

3 §

Asiakkaan tunteminen

Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnistettava asiakkaan todellinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voi-

maksuvalmius

Korvausrahaston varoja ei saa sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitetun vakuusrahaston taikka rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

24 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. *Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.*

12 luku

Salassapito ja asiakkaan tunteminen

3 §

Asiakkaan tunteminen

Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja se, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voi-

daan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään sijoituspalveluyritykselle tai ulkomaiselle sijoituspalveluyritykselle seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 6 luvun 1 §:n säännökset vähimmäispääomasta ja 2 §:n säännökset talouden vakaudesta;

2) 7 luvun 8 §:n säännökset riskien hallinnasta, sisäisestä valvonnasta ja toiminnan muusta järjestämisestä, 10 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden hallinnasta ja 11 §:n säännökset henkilökohtaisista liiketoimista;

3) 9 luvun 1 §:n säännökset asiakasvarojen säilyttämisestä, 2 §:n säännökset asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttämisestä ulkopuolisen säilyttäjän hallussa, 3 §:n säännökset asiakkaan rahavarojen sijoittamisesta ja 4 §:n säännökset asiakkaan rahoitusvälineiden panttaamisesta ja luovuttamisesta;

4) 10 luvun 2 §:n 4 momentin säännökset kiellosta antaa sijoituspalvelun ja oheispalvelun markkinoinnissa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa, 6 §:n 2 momentin säännökset toimeksiantojen toteuttamista koskevien toimintaperiaatteiden laatimisesta, 9 §:n säännökset liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista ja 10 §:n säännökset puhelujen tallentamisesta;

5) 12 luvun 3 §:n 2 momentin säännökset riskienhallintajärjestelmistä

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 2 luvun 4 §:n säännös ”pankkiiri” tai ”pankkiirilike” -sanan käytöstä toiminimessä tai muutoin toiminnassa;

2) tämän lain 7 luvun 3 §:n säännös sijoituspalveluyrityksen omiin varoihin kuuluvien rahoitusvälineiden hankinnan rahoittamisesta ja pantiksi ottamisesta sekä Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §:n nojalla antama päätös varojen jakamisen rajoittamisesta;

3) tämän lain 7 luvun 10 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden hallinnasta ja 11 §:n säännökset henkilökohtaisista liiketoimista;

4) 9 luvun 1 §:n säännökset asiakasvarojen säilyttämisestä, 2 §:n säännökset asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttämisestä ulkopuolisen säilyttäjän hallussa, 3 §:n säännökset asiakkaan rahavarojen sijoittamisesta ja 4 §:n säännökset asiakkaan rahoitusvälineiden panttaamisesta ja luovuttamisesta;

5) 10 luvun 2 §:n 4 momentin säännökset kiellosta antaa sijoituspalvelun ja oheispalvelun markkinoinnissa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa, 6 §:n 2 momentin säännökset toimeksiantojen toteuttamista koskevien toimintaperiaatteiden laatimisesta, 9 §:n säännökset liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista ja 10 §:n säännökset

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen Euroopan komission asetusten ja päätösten säännökset.

puhelukosten tallentamisesta;

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun säännökset tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja julkistamisesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

1) tämän lain 2 luvun 1 ja 2 §:n säännös sijoituspalvelun tarjoamisen luvanvaraisuudesta sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n nojalla tehty päätös toimiluvan peruuttamisesta tai sen rajoittamisesta;

2) tämän lain 7 luvun 12 §:n ja 14 § säännökset osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistussuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta;

3) tämän lain 7 luvun 8 §:n 1 momentin säännös ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1—5 §:n ja 6 §:n 1 momentin säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, 8 luvun 3—14 §:n säännökset palkitsemisesta ja 9 luvun 2—21 §:n säännökset riskien hallinnasta;

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:n ja osakeyhtiölain säännökset varojen jakamista koskevista rajoituksista;

5) tämän lain 12 luvun 3 §:n säännös asiakkaan tuntemisesta;

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 3 kohdassa mainittujen luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten nojalla, lukuun ottamatta 7 luvun 4 §:n säännöstä, sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettulle sijoituspalveluyritykselle.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 4 ja 6 kohdan nojalla muille, kuin sijoituspalveluyritykselle ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä sekä sellaisella kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilöllä, jonka velvolli-

suuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen:

1) 99 artiklan 1 kohdan säännös omia vaaroja koskevien vaatimusten ilmoittamisesta;

2) 101 artiklan säännös kansallisia kiinteistömarkkinoita koskevien tietojen ilmoittamisesta;

3) 394 artiklan 1 kohdan säännös suuria asiakasriskiä koskevien tietojen ilmoittamisesta;

4) 395 artiklan 1 kohdan ja 3—8 kohdan säännökset suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

5) 405 artiklan säännös arvopaperistettuun omaisuuserään liittyvän luottoriskin siirtämisestä;

6) 412 artiklan säännös maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta;

7) 415 artiklan 1 ja 2 kohdan säännökset maksuvalmiutta koskevien tietojen ilmoittamisesta;

8) 430 artiklan 1 kohdan säännös vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien tietojen ilmoittamisesta

9) 431 artiklan 1—3 kohdan ja 451 artiklan 1 kohdan säännökset julkistamisvaatimuksista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja luottolaitosdirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi tai sen sijasta sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilöllä, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Kyseiselle henkilölle määrättävän seuraamusmaksun edellytyksenä on, että henkilö on merkittävällä tavalla myötävaikuttanut tekoon tai laiminlyöntiin.

16 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahoasto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten taikka korvausrahoaston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 10 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 1—6 momentin, 2—5 §:n, 6 §:n 1, 3 tai 4 momentin tai 7—12 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoituspalveluyritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä

16 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahoasto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten, *EU:n vakavaraisuusasetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten* taikka korvausrahoaston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä, *EU:n vakavaraisuusasetusta tai EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä*. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 10 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 1—6 momentin, 2—5 §:n, 6 §:n 1, 3 tai 4 momentin tai 7—12 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten, *EU:n vakavaraisuusasetuksen tai EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten* rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudes-

momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 10 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 1—6 momentin, 2—5 §:n, 6 §:n 1, 3 tai 4 momentin tai 7—12 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

ta aiheuttanut sijoituspalveluyritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 10 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 1—6 momentin, 2—5 §:n, 6 §:n 1, 3 tai 4 momentin tai 7—12 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

3 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 12 luvun 1 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

4 §

Sijoituspalveluyrityksen omien osakkeiden hankinnan rahoittamista koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan rikkoo 7 luvun 3 §:n säännöksiä lainan tai vakuuden antamisesta taikka omien tai emoyrityksen osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen, debentuurien tai niihin rinnastettavien sitoumusten pantiksi ottamisesta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, sijoituspalveluyrityksen omien osakkeiden hankinnan rahoittamista koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi

3 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 7 luvun 8 a §:n 1 momentissa ja 12 luvun 1, 2 ja 4 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

4 §

Sijoituspalveluyrityksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan

1) jakaa sijoituspalveluyrityksen varoja luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 8 §:n, osakeyhtiölain säännösten tai Finanssivalvonnan lain nojalla antaman päätöksen vastaisesti; tai

2) rikkoo 7 luvun 3 §:n säännöksiä lainan tai vakuuden antamisesta taikka omien tai emoyrityksen osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen, debentuurien tai niihin rinnastettavien sitoumusten pantiksi ottamisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, sijoituspalveluyrityksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Voimassa oleva laki

5 §

(5 § kumotaan)

Sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tekemättä 7 luvun 12 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai hankkii tai luovuttaa osakkeita tekemättä 7 luvun 14 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii osakkeita Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

6 §

(6 § kumotaan)

Sijoituspalveluyrityksen kirjanpitorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laatii tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen vastoin 8 luvun 1 §:n ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 146—157 §:n säännöksiä, tämän lain 8 luvun 3 §:n nojalla annettua valtiovarainministeriön asetusta tai 8 luvun 4 §:n nojalla annettuja Finanssivalvonnan määräyksiä, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 30 luvun 9 §:ssä tarkoitettuna kirjanpitorikoksena tai 10 §:ssä tarkoitettuna tuottamuksellisena kirjanpitorikoksena eikä teosta ole muuallakaan laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, sijoituspalveluyrityksen kirjanpitorikkomuksesta sakkoon.

16 a luku

Valvontavaltuudet

1 §

Kielto- ja oikaisupäätös

Finanssivalvonta voi kieltää sitä, joka toimii tämän lain vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta tämän lain vastaista menettelyä sekä samalla velvoittaa tämän peruuttamaan, muuttamaan tai oikaisemaan menettelyn, jos

sitä on pidettävä tarpeellisena finanssimarkkinoiden valvonnalle säädettyjen tavoitteiden toteutumiseksi.

2 §

Uhkasakko

Finanssivalvonta voi tehostaa 1 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n ja 2 luvun 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (748/2012) 1 luvun 2 §:n 8 kohta ja 2 luvun 12 §:n 1 ja 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

Soveltamisala ja määritelmät

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä pörssiä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä, jo-

8) monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä pörssiä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä, joka ylläpitää

ka ylläpitää Suomessa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

Suomessa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

2 luku

Pörssitoiminta

12 §

Pörssin sidonnaisuus

Pörssin ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa estää pörssin tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:n 2—4 momentissa säädetään.

2 luku

Pörssitoiminta

12 §

Pörssin sidonnaisuus

Pörssin ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa estää pörssin tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Merkittävällä sidoksella tarkoitetaan tässä pykälässä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki**arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 18 §:n ja 8 luvun 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (749/2012) 2 luvun 18 §:n 1 ja 3 momentti ja 8 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

18 §

18 §

Arvopaperikeskuksen sidonnaisuus

Arvopaperikeskuksen sidonnaisuus

Arvopaperikeskuksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa estää arvopaperikeskuksen tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Arvopaperikeskuksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää arvopaperikeskuksen tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 37 §:n 2—4 momentissa säädetään.

Merkittävällä sidoksella tarkoitetaan tässä pykälässä *luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.*

8 luku

8 luku

Erinäiset säännökset

Erinäiset säännökset

4 §

4 §

Asiakkaan tunteminen

Asiakkaan tunteminen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajan sekä niiden konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Tilinhoitajan ja arvopaperikeskuksen sekä niiden konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on lisäksi tarvittaessa tunnettava asiakkaan todellinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajan sekä niiden konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Tilinhoitajan ja arvopaperikeskuksen sekä niiden konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on lisäksi tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja se, joka toimii asiakkaan lukuun, *sekä tarvittaessa todennettava tämän henkilöllisyys*. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

17.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 15 kohta, 11 §, 30 c §:n 4 momentti ja 39 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 15 kohta laissa 1490/2011, 11 § laissa 765/2012 sekä 30 c §:n 4 momentti ja 39 §:n 2 momentti laissa 134/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

15) merkittävällä sidonnaisuudella, luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 37 §:n 2—4 momentissa tarkoitettua sidonnaisuutta;

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

15) merkittävällä *sidoksella*, tarkoitetaan *luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua merkittävää sidosta*;

11 §

Sen estämättä, mitä 9 §:ssä säädetään, säilytysyhteisönä voi toimia sijoituspalvelulain

11 §

Sen estämättä, mitä 9 §:ssä säädetään, säilytysyhteisönä voi toimia sijoituspalvelulain

1 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu sijoituspalveluyritys tai luottolaitostoinnasta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos.

Säilytysyhteisönä voi lisäksi toimia sijoituspalvelulain 1 luvun 9 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys tai luottolaitostoinnasta annetun lain 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen ETA-luottolaitos:

- 1) jolla on sivuliike Suomessa;
- 2) joka täyttää 10 §:ssä säädetyt taloudelliset toimintaedellytykset;
- 3) joka on kotivaltiossaan oikeutettu harjoittamaan sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua säilytysyhteisötoimintaa.

30 c §

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan sovelletaan, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain (121/2007) 45–48 §:ssä säädetään.

39 §

Rahastoyhtiön tilinpäätökseen sovelletaan, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 146 ja 148–155 §:ssä säädetään.

1 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu sijoituspalveluyritys tai luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos.

Säilytysyhteisönä voi lisäksi toimia sijoituspalvelulain 1 luvun 9 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys tai luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen ETA-luottolaitos:

- 1) jolla on sivuliike Suomessa;
- 2) joka täyttää 10 §:ssä säädetyt taloudelliset toimintaedellytykset;
- 3) joka on kotivaltiossaan oikeutettu harjoittamaan sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua säilytysyhteisötoimintaa.

30 c §

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan sovelletaan, mitä *luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013* säädetään.

39 §

Rahastoyhtiön tilinpäätökseen sovelletaan luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 12 luvun 1 ja 3–10 §:ää.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

18.

Laki**vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 5 §:n 2 momentin 7 ja 9 kohta, 6 §:n 4 momentin 2 ja 4 kohta, 8 luvun 5 §:n 2 momentin 2 kohta, 14 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta ja 23 luvun 3 §:n 1 momentti sekä
lisätään 22 luvun 2 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, ja uusi 6 a §, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 luku

2 luku

Määritelmät**Määritelmät**

5 §

5 §

*EU-säätelyyn liittyvät määritelmät**EU-säätelyyn liittyvät määritelmät*-----
Tässä laissa tarkoitetaan:-----
Tässä laissa tarkoitetaan:-----
7) luottolaitosdirektiivillä luottolaitostenliiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/48/EY;-----
7) *luottolaitosdirektiivillä oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU,*-----
9) omien varojen direktiivillä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/49/EY;-----
9) *EU:n vakavaraisuusasetuksella luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;*-----
6 §-----
6 §-----
Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät-----
Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *arvopaperistamisella*, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 16 b §:ssä säädetään;

4) *ulkomaisella ETA-luottolaitoksella*, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:ssä säädetään.

8 luku

Riskien hallinta

5 §

Arvopaperistetut omaisuuserät

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta:

2) indeksiin perustuviin järjestelyihin, syndikoituihin luottoihin, ostettuihin myyntisäämiin eikä luottojohdannaisopimuksiin, jotka täyttävät luottolaitosdirektiivin 122 artiklassa säädetyt ehdot.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n mukainen luottolaitos tai ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike;

2) sijoituspalvelulain mukainen sijoituspalveluyritys, jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään omien varojen direktiivin 9 artiklassa tarkoitettu perustamispääoman määrä taikka sellaisen ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike, johon sovelletaan omien varojen direktiivin 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja omien varojen riittävyttä koskevia vaatimuksia, mukaan lu-

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *arvopaperistamisella EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 61 alakohdassa tarkoitettua arvopaperistamista*;

4) *ulkomaisella ETA-luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaista ETA-luottolaitosta*.

8 luku

Riskien hallinta

5 §

Arvopaperistetut omaisuuserät

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta:

2) *EU:n vakavaraisuusasetuksen 405 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin indeksiin perustuviin liiketoimiin, jotka täyttävät mainituksa artiklassa säädetyt ehdot*.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos tai 3 momentissa tarkoitettun ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike;

2) sijoituspalvelulain mukainen sijoituspalveluyritys, jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään *luottolaitosdirektiivin 28 artiklan 2 kohdassa* tarkoitettu perustamispääoman määrä taikka sellaisen ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike, johon sovelletaan omien varojen direktiivin 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja omien varojen riittävyttä koskevia vaatimukset,

ettuna operatiivisten riskien pääomavaatimuksia, ja joka on saanut sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua toimilupaa vastaavan toimiluvan muussa valtiossa kuin Suomessa, ja joka tarjoaa myös sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n 9 kohdan mukaista rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa asiakkaiden lukuun koskevaa sijoituspalvelua, ja jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään omien varojen direktiivin 9 artiklassa tarkoitettu perustamispääoman määrä;

mukaan luettuna operatiivisten riskien pääomavaatimuksia, ja joka on saanut sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua toimilupaa vastaavan toimiluvan muussa valtiossa kuin Suomessa ja joka tarjoaa myös sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n 9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä ja jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään *luottolaitosdirektiivin 28 artiklan 2 kohdassa* tarkoitettu perustamispääoman määrä;

22 luku

Seuraamukset ja muutoksenhaku

2 §

Seuraamusmaksu

22 luku

Seuraamukset ja muutoksenhaku

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi 7 luvun 9 §:n säännökset osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistussuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta.

6 a §

Vaihtoehtorahastojen hoitajan, säilytysyhteisön tai erityisen säilytysyhteisön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii vaihtoehtorahastojen hoitajan, säilytysyhteisön tai erityisen säilytysyhteisön osakkeita tekemättä 7 luvun 9 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai hankkii osakkeita Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa ran-

gaistusta, vaihtoehtorahastojen hoitajan, säilytisyhteisön tai erityisen säilytisyhteisön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

23 luku

Siirtymäsäännökset

3 §

Säilytisyhteisö

Sen estämättä, mitä 14 luvun 1 §:ssä säädetään, luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n mukainen ulkomainen ETA-luottolaitos voidaan Finanssivalvonnan luvalla nimetä säilytisyhteisöksi 22 päivään heinäkuuta 2017 saakka. Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen on tällöin noudatettava sen kotipaikan ETA-valtion niitä säännöksiä, joilla on pantu täytäntöön vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin 21 artikla.

23 luku

Siirtymäsäännökset

3 §

Säilytisyhteisö

Sen estämättä, mitä 14 luvun 1 §:ssä säädetään, luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen *ETA-luottolaitos* voidaan Finanssivalvonnan luvalla nimetä säilytisyhteisöksi 22 päivään heinäkuuta 2017. Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen on tällöin noudatettava sen kotipaikan ETA-valtion niitä säännöksiä, joilla on pantu täytäntöön vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin 21 artikla.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

19.

Laki**vakuutusyhtiölain 26 luvun 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 26 luvun 6 §:n 1 momentin 5 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

26 luku

26 luku

**Vakuutusyritysryhmittymän lisävalvonta
sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien
valvonta**

**Vakuutusyritysryhmittymän lisävalvonta
sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien
valvonta**

6 §

6 §

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa käytettävä toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa käytettävä toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa:

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa:

5) luotto- ja rahoituslaitoksen sekä sijoituspalveluyrityksen toimintapääomalla tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 45 §:n mukaisten ensisijaisten ja saman lain 46 §:n mukaisten toissijaisten omien varojen summaa sekä toimintapääoman vähimmäismäärällä mainitun lain 57 §:n mukaista luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrää.

5) luotto- ja rahoituslaitoksen sekä sijoituspalveluyrityksen toimintapääomalla tarkoitetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaista omien varojen määrää sekä toimintapääoman vähimmäismäärällä mainitun asetuksen 92 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettua luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrää.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

20.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 5 ja 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 5 §:n 2 momentti ja 12 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 185/2014 seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

5 §

*Omistus vieraalla toimialalla**Omistus vieraalla toimialalla*

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisöjensä kanssa ilman Finanssivalvonnan lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä niin suurta osuutta osakkeista, jäsenosuuksista tai tytäryhtiöosuuksista, että niiden tuottama äänimäärä on yli 10 prosenttia äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa eikä niissä määräämisvaltaa käyttävässä luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 15 §:ssä tarkoitetuissa omistusyhteisöissä. Tässä momentissa säädetty ei koske sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden, yhteissijoitusyritysten, ulkomaisten ETA-rahastoyhtiöiden eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien tai ulkomaisten vaihtoehtorahastojen hoitajien osakkeiden tai osuuksien tai niiden hallinnoimien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tai hoitamien vaihtoehtorahastojen osuuksien omistamista.

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisöjensä kanssa ilman Finanssivalvonnan lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä niin suurta osuutta osakkeista, jäsenosuuksista tai tytäryhtiöosuuksista, että niiden tuottama äänimäärä on yli 10 prosenttia äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa eikä niissä määräämisvaltaa käyttävässä luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisössä. *Mitä* tässä momentissa säädetään, ei koske sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden, yhteissijoitusyritysten, ulkomaisten ETA-rahastoyhtiöiden eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien tai ulkomaisten vaihtoehtorahastojen hoitajien osakkeiden tai osuuksien tai niiden hallinnoimien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tai hoitamien vaihtoehtorahastojen osuuksien omistamista.

12 §

12 §

*Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset**Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset*

Hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajan sekä kahden kolmasosan muista jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole saman tai toisen vakuutusyhtiön tai vakuutus-

Hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajan sekä kahden kolmasosan muista jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole saman tai toisen vakuutusyhtiön tai vakuu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

omistusyhteisön taikka luotto- tai rahoituslaitoksen tai luotto- tai rahoituslaitoksessa määräämisvaltaa käyttävän luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettua omistusyhteisön tai rahastoyhtiön, yhteissijoitusyrityksen, ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, vaihtoehtorahastojen hoitajan, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan tai kolmannen maan vaihtoehtorahastojen hoitajan taikka niiden kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yhteisön palveluksessa, toimitusjohtajana tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäseniä.

tusomistusyhteisön taikka luotto- tai rahoituslaitoksen tai luotto- tai rahoituslaitoksessa määräämisvaltaa käyttävän luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettua omistusyhteisön tai rahastoyhtiön, yhteissijoitusyrityksen, ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, vaihtoehtorahastojen hoitajan, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan tai kolmannen maan vaihtoehtorahastojen hoitajan taikka niiden kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yhteisön palveluksessa, toimitusjohtajana tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäseninä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

21.

Laki

takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain (361/1999) 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 138/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

10 §

Yhteisömuodon ja -rakenteen muutokset

Yhteisömuodon ja -rakenteen muutokset

Jos luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luottolaitokseen sulautuu toinen luottolaitos tai muu yhteisö, luottolaitokselle yleistakauksen antanut takaaja vastaa myös sulautumisen jälkeen syntyvistä veloista, vaikkei 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ole tehty.

Jos luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luottolaitokseen sulautuu toinen luottolaitos tai muu yhteisö, luottolaitokselle yleistakauksen antanut takaaja vastaa myös sulautumisen jälkeen syntyvistä veloista, vaikkei 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ole tehty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

22.

Laki

maksupalvelulain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksupalvelulain (290/2010) 37 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

37 §

37 §

Puitesopimuksen purkaminen

Puitesopimuksen purkaminen

Palveluntarjoajalla on oikeus purkaa puitesopimus, jos maksupalvelun käyttäjä on olennaisesti rikkonut sopimukseen perustuvia velvoitteitaan. Peruspankkipalvelua koskevan puitesopimuksen purkamisessa on kuitenkin soveltuvin osin otettava huomioon, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 134 §:ssä säädetään.

Palveluntarjoajalla on oikeus purkaa puitesopimus, jos maksupalvelun käyttäjä on olennaisesti rikkonut sopimukseen perustuvia velvoitteitaan. Peruspankkipalvelua koskevan puitesopimuksen purkamisessa on kuitenkin otettava huomioon, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 15 luvun 6 §:ssä säädetään asiakkaan oikeudesta peruspankkipalveluihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

23.

Laki

rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 1 momentin 2 a kohta ja 2 momentin 3 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentin 2 a kohta laissa 888/2010 ja 2 momentin 3 kohta laissa 176/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmiä

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

2 a) lainaamisella luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 8 §:ssä tarkoitettun luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen taikka muun rahoitusvakuusjärjestelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/47/EY 2 artiklan 1 kohdan o alakohdassa tarkoitettun laitoksen myöntämään rahalainaan perustuvaa saatavaa;

2 a) lainaamisella luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettun luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen taikka muun rahoitusvakuusjärjestelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/47/EY 2 artiklan 1 kohdan o alakohdassa tarkoitettun laitoksen myöntämään rahalainaan perustuvaa saatavaa.

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 13 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 5 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisöä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytysyhteisöä ja 14 luvun 3 §:ssä tarkoitettua erityistä säilytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 5 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisöä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytysyhteisöä ja 3 §:ssä tarkoitettua erityistä säilytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

24.

Laki

kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupparekisterilain (129/1979) 14 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat,
3 momentti laissa 172/2014 ja 4 momentti laissa 141/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

14 §

Rekisteriviranomaisen on ennen sijoitusra-
hastolaissa (48/1999) mainittua rahastoyhtiötä
ja mainitun lain 9 §:ssä tarkoitettua säily-
tysyhteisöä koskevan yhtiöjärjestyksen ja sen
muutoksen hyväksymistä varattava Finanssi-
valvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa
lausua yhtiöjärjestyksestä tai sen muutokses-
ta. Rekisteriviranomaisen on ennen vaihtoeh-
torahastojen hoitajista annetussa laissa
(162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen
hoitajaa ja mainitun lain 14 luvun 1 §:ssä
tarkoitettua säilytysyhteisöä tai kyseisen lain
14 luvun 3 §:ssä tarkoitettua erityistä säily-
tysyhteisöä koskevien sääntöjen, yhtiöjärjes-
tyksen tai perustamisasiakirjojen ja niiden
muutosten hyväksymistä varattava Finanssi-
valvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa
lausua säännöistä, yhtiöjärjestyksestä, perus-
tamisasiakirjoista tai niiden muutoksista. Re-
kisteriviranomaisen on ennen kiinteistörahas-
tolaissa (1173/1997) mainittua kiinteistörahas-
tosta koskevan osakeyhtiön yhtiöjärjestyk-
sen, kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen tai
sen muutoksen hyväksymistä varattava Fi-
nanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta
aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopi-
muksesta tai sen muutoksesta. Jos kiinteistö-
rahastotoimintaa harjoittavan kommandiitti-
yhtiön yhtiösopimuksen muutos koskee vain

Rekisteriviranomaisen on ennen sijoitusra-
hastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyh-
tiötä ja mainitun lain 9 §:ssä tarkoitettua säi-
lytysyhteisöä taikka vaihtoehtorahastojen
hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoi-
tettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, säily-
tysyhteisöä tai erityistä säilytysyhteisöä kos-
kevan yhtiöjärjestyksen ja sen muutoksen
hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle
vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiö-
järjestyksestä tai sen muutoksesta. Rekisteri-
viranomaisen on ennen kiinteistörahastolais-
sa (1173/1997) tarkoitettua kiinteistörahastoa
koskevan osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen,
kommandiitti-yhtiön yhtiösopimuksen tai sen
muutoksen hyväksymistä varattava Finanssi-
valvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa
lausua yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta
tai sen muutoksesta. Jos kiinteistörahastotoi-
mintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön yhti-
ösopimuksen muutos koskee vain äänettö-
män yhtiömiehen vaihtumista taikka nimen
tai panoksen muuttumista eikä kommandiit-
tiyhtiössä ole muita kuin sellaisia äänettämiä
yhtiömiehiä, joiden osuuksiin yhtiösopimuk-
sen mukaan sovelletaan arvopaperimarkkina-
lakia (746/2012), rekisteriviranomaisen ei ole
varattava Finanssivalvonnalle mahdollisuutta
antaa lausuntoa.

Voimassa oleva laki

äänettömän yhtiömiehen vaihtumista taikka nimen tai panoksen muuttumista eikä kommandiittiyhtiössä ole muita kuin sellaisia äänettämiä yhtiömiehiä, joiden osuuksiin yhtiösopimuksen mukaan sovelletaan arvopaperimarkkinalakia (746/2012), rekisteriviranomaisen ei ole varattava Finanssivalvonnalle mahdollisuutta antaa lausuntoa.

Rekisteriviranomaisen on ennen luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 30 tai 31 §:ssä tarkoitetun yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksen hyväksymistä varattava Rahoitustarkastukselle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksesta.

Rekisteriviranomaisen on ennen luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 5 luvun 1 ja 2 §:ssä tarkoitetun yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

25.

Laki

panttilainauslaitoksista annetun lain 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panttilainauslaitoksista annetun lain (1353/1992) 33 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 142/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 §

33 §

Panttilainauslaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettulle samaan konserniin kuuluvalle luottolaitokselle, jos tiedon antaminen on vastaanottavan luottolaitoksen riskien hallinnan kannalta tarpeen.

Panttilainauslaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulle samaan konserniin kuuluvalle luottolaitokselle, jos tiedon antaminen on vastaanottavan luottolaitoksen riskien hallinnan kannalta tarpeen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

26.

Laki**kilpailulain 22 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailulain (948/2011) 22 §:n 2 momentin 1 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 §

22 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Mitä tässä laissa säädetään liikevaihdosta, koskee:

1) niiden luottolaitosten, sijoituspalveluyri-
tysten ja muiden rahoituslaitosten, joihin so-
velletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain
(121/2007) 9 luvun säännöksiä, mainitun lain
mukaisesti laaditun tuloslaskelman mukaisten
tuottoerien yhteenlaskettua määrää lukuun ot-
tamatta satunnaisia tuottoja;

Mitä tässä laissa säädetään liikevaihdosta,
koskee:

1) niiden luottolaitosten, sijoituspalveluyri-
tysten ja rahoituslaitosten, joihin sovelletaan
luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 12
luvun säännöksiä, mainitun lain mukaisesti
laaditun tuloslaskelman mukaisten tuottoeri-
en yhteenlaskettua määrää lukuun ottamatta
satunnaisia tuottoja;

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

27.

Laki**sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 33 §:n 6 momentti, sellaisena kuin
se on laissa 144/2007 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 §

33 §

*Ohjaus- ja valvontaviranomaisten oikeus
saada tietoja*

*Ohjaus- ja valvontaviranomaisten oikeus
saada tietoja*

Voimassa oleva laki

Tässä pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus ei koske luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 141 §:ssä tai oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja.

Tässä pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus ei koske luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 15 luvun 14 §:ssä tai oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

28.

Laki

Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä yhtiöstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä yhtiöstä annetun lain (1136/1996) 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1544/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Salassapitovelvollisuus

Salassapitovelvollisuus

Yhtiön palveluksessa oleviin sekä yhtiön toimielinten jäseniin ja varajäseniin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 141 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta.

Yhtiön palveluksessa oleviin sekä yhtiön toimielinten jäseniin ja varajäseniin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 15 luvun 14 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

29.

Laki**rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1368/2010, sekä *lisätään* lakiin siitä lailla 303/2010 kumotun 43 §:n tilalle uusi 43 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettuihin luottolaitokseen, ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeeseen ja luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen sekä muuhun liike- ja ammattitoimintana mainitun lain 30 §:n 1 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluita tarjoavaan;

Tätä lakia sovelletaan:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuihin luottolaitokseen, ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeeseen ja luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen sekä muuhun liike- ja ammattitoimintana mainitun lain 5 luvun 1 §:n 1 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluita tarjoavaan;

43 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 luvussa säädetyn hallinnollisen seuraamuksen määräämisestä luottolaitokselle ja sijoituspalveluyritykselle säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvussa ja sijoituspalvelulain 15 luvussa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

30.

Laki

eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 6 §:n 4 momentti ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 768/2012, 6 §:n 4 momentti laissa 1369/2010 ja 9 § laissa 1248/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmiä

Määritelmiä

Selvitysjärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa sääntöihin perustuvaa järjestelmää:

1) jota keskuspankki, luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (749/2012) 1 luvun 3 §:n 9 kohdassa tarkoitettu selvitysyhteisö tai edellä mainittuja vastaava ulkomainen yhteisö ylläpitää yksin tai yhdessä muiden tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa; tai

Selvitysjärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa sääntöihin perustuvaa järjestelmää:

1) jota keskuspankki, luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (749/2012) 1 luvun 3 §:n 8 kohdassa tarkoitettu selvitysyhteisö tai edellä mainittuja vastaava ulkomainen yhteisö ylläpitää yksin tai yhdessä muiden tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa; tai

6 §

6 §

Nettoutus luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyssä

Nettoutus luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyssä

Mitä 1 momentissa säädetään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, sovelletaan vastaavasta luottolaitostoiminnasta annetun lain 166 h §:ssä tarkoitettuun kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan väliaikaiseen keskeyttämiseen.

Mitä 1 momentissa säädetään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 19 luvun 8 §:ssä tarkoitettuun kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan väliaikaiseen keskeyttämiseen.

9 §

9 §

Selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyt-

Selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyt-

tömyysmenettelyn alkamisesta ilmoittaminen

Selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta päättäneen tuomioistuimen tai muun viranomaisen on välittömästi ilmoitettava päätöksestään valtiovarainministeriölle. Ministeriön on viipymättä ilmoitettava päätöksestä kyseisen selvitysjärjestelmän ylläpitäjälle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ilmoittamille asianomaisille viranomaisille.

tömyysmenettelyn alkamisesta ilmoittaminen

Selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta päättäneen tuomioistuimen tai muun viranomaisen on välittömästi ilmoitettava päätöksestään valtiovarainministeriölle, *Finanssivalvonnalle ja Suomen Pankille. Finanssivalvonnan* on viipymättä ilmoitettava päätöksestä kyseisen selvitysjärjestelmän ylläpitäjälle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ilmoittamille asianomaisille viranomaisille.

Finanssivalvonnan on saatuaan tiedon Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitsevan selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta ilmoitettava siitä viipymättä niille Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 ja 5 §:ssä tarkoitetuille, joiden etuun tai oikeuteen tiedolla voi olla merkitystä, sekä tarvittaessa valtiovarainministeriölle ja Suomen Pankille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

31.**Laki****rahankeräyslain 28 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahankeräyslain (255/2006) 28 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 505/2009, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

28 §

28 §

*Tietojensaantioikeus**Tietojensaantioikeus*

Poliisihallituksella ja poliisilaitoksella on oikeus saada rahankeräysten toimeenpanemiseen välittömästi liittyviä tietoja ja rahanke-

Poliisihallituksella ja poliisilaitoksella on oikeus saada rahankeräysten toimeenpanemiseen välittömästi liittyviä tietoja ja rahanke-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

räysten toimeenpanon valvonnassa tarpeellisia tietoja:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 141 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä talletuspankilta, jossa rahankeräystili tai luvan saajan muu pankkitili on;

räysten toimeenpanon valvonnassa tarpeellisia tietoja:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 15 luvun 14 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä talletuspankilta, jossa rahankeräystili tai luvan saajan muu pankkitili on;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

32.

Laki

maatalouden rakennetuista annetun lain 52 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 52 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

52 §

52 §

Luottolaitoksen hyväksyminen

Luottolaitoksen hyväksyminen

Luotonantajaksi voidaan hyväksyä luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 8 §:ssä tarkoitettu luottolaitos, jolla on luotonantajalle tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarvittavat hallinnolliset ja tekniset edellytykset.

Luotonantajaksi voidaan hyväksyä luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettu luottolaitos, jolla on luotonantajalle tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarvittavat hallinnolliset ja tekniset edellytykset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

33.

Laki**merimieseläkelain 205 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain (1290/2006) 205 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 162/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

205 §

205 §

Sijoituksia koskevat rajoitukset

Sijoituksia koskevat rajoitukset

Eläkekassa ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Finanssivalvonnan lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa eikä niissä määräysvaltaa käyttävässä luottolaitostoinnasta annetun lain (121/2007) 15 §:ssä tarkoitettussa omistusyhteisössä. Tässä momentissa säädetty ei koske sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden, yhteissijoitusyritysten, ulkomaisten ETA-rahastoyhtiöiden eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien tai ulkomaisten vaihtoehtorahastojen hoitajien osakkeiden tai osuuksien tai niiden hallinnoimien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tai hoitamien vaihtoehtorahastojen osuuksien omistamista.

Eläkekassa ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Finanssivalvonnan lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa eikä niissä määräysvaltaa käyttävässä luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 1 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettussa omistusyhteisössä. *Mitä* tässä momentissa säädetään, ei koske sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden, yhteissijoitusyritysten, ulkomaisten ETA-rahastoyhtiöiden eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajien tai ulkomaisten vaihtoehtorahastojen hoitajien osakkeiden tai osuuksien tai niiden hallinnoimien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tai hoitamien vaihtoehtorahastojen osuuksien omistamista.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .*

34.

Laki**maatalousyrittäjän eläkelain 124 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 124 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 187/2014, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

124 §

124 §

*Sijoitustoiminta**Sijoitustoiminta*

Eläkelaitos ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Finanssivalvonnan lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa eikä niissä määräämisvaltaa käyttävässä luottolaitostoinnasta annetun lain (121/2007) 15 §:ssä tarkoitettussa omistusyhteisössä. Tässä momentissa säädetty ei koske sijoitusrahastolaisissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden, yhteissijoitusyritysten, ulkomaisten ETA-rahastoyhtiöiden eikä vaihtoehdorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehdorahastojen hoitajien tai ulkomaisten vaihtoehdorahastojen hoitajien osakkeiden tai osuuksien tai niiden hallinnoimien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tai hoitaman vaihtoehdorahaston osuuksien omistamista.

Eläkelaitos ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Finanssivalvonnan lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa eikä niissä määräämisvaltaa käyttävässä luottolaitostoinnasta annetun lain (/) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettussa omistusyhteisössä. *Mitä* tässä momentissa säädetään, ei koske sijoitusrahastolaisissa (48/1999) tarkoitettujen rahastoyhtiöiden, yhteissijoitusyritysten, ulkomaisten ETA-rahastoyhtiöiden eikä vaihtoehdorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettujen vaihtoehdorahastojen hoitajien tai ulkomaisten vaihtoehdorahastojen hoitajien osakkeiden tai osuuksien tai niiden hallinnoimien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tai hoitamien vaihtoehdorahastojen osuuksien omistamista.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 20 .*

35.

Laki**Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n momentin 19 kohta ja 6 §:n 1 momentti sellaisina kun ne ovat laissa 171/2014, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Maksuvelvollinen**Maksuvelvollinen*

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

19) Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö.

19) Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö.

6 §

6 §

*Muun maksuvelvollisen perusmaksu**Muun maksuvelvollisen perusmaksu*

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	260 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletussuojarahasto	12 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusraho	2 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu oikeushenkilö	1 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu luonnollinen henkilö	200
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausraho	3 000
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	1 000

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 000
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytysyhteisö	3 000
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytysyhteisö	3 000
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen säilytysyhteisö	5 000
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu erityinen säilytysyhteisö	2 000
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 000
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisö	10 000
pörssin, arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön omistusyhteisö	10 000
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari	1 000 Perusmaksua korotetaan 180 euroa jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	150 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	15 500 Perusmaksua korotetaan 16 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä ra-	12 500

hoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	10 500 Perusmaksua korotetaan 11 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 000
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 000
Eläketurvakeskus	10 000
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 000
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	18 000
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 000
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 000
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutus-edustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	300
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 000

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

36.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 5 §:n 9 kohta, 8 §:n 1 momentin 2 b kohta ja 51 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 9 kohta ja 8 §:n 1 momentin 2 b kohta laissa 1077/2008 sekä 51 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 147/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa:

9) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitetun luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen sekä sellaisen rahoituslaitoksen, johon sovelletaan luottolaitoksen tilinpäätöstä koskevaa lainsäädäntöä, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvälineistä ja käyvän arvon suojauksesta luottolaitostoiminnasta annetun lain 151 §:n tai kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien nojalla tuloslaskelmaan tuotoksi merkityt arvonnousut;

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

2 b) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen sekä sellaisen rahoituslaitoksen, johon sovelletaan luottolaitoksen tilinpäätöstä koskevaa lainsäädäntöä, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvälineistä ja käyvän arvon suojauksesta luottolaitostoiminnasta annetun lain 151 §:n tai kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien nojalla tuloslaskelmaan kuluksi merkityt arvonnousut;

Ehdotus

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa:

9) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitetun luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen sekä sellaisen rahoituslaitoksen, johon sovelletaan luottolaitoksen tilinpäätöstä koskevaa lainsäädäntöä, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvälineistä ja käyvän arvon suojauksesta luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 6 §:n tai kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien nojalla tuloslaskelmaan tuotoksi merkityt arvonnousut;

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

2 b) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen sekä sellaisen rahoituslaitoksen, johon sovelletaan luottolaitoksen tilinpäätöstä koskevaa lainsäädäntöä, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvälineistä ja käyvän arvon suojauksesta luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 6 §:n tai kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien nojalla tuloslaskelmaan kuluksi merkityt arvonnousut;

51 §
Hyödyke siirretään elinkeinotulolähteessä omaisuuslajista toiseen seuraavasti:

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 151 §:n 1 momentissa tarkoitetut kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt rahoitusvälineet todennäköistä luovutushintaa vastaavasta määrästä.

51 §
Hyödyke siirretään elinkeinotulolähteessä omaisuuslajista toiseen seuraavasti:

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt rahoitusvälineet todennäköistä luovutushintaa vastaavasta määrästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

37.

Laki

arvonlisäverolain 13 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 13 a §:n 2 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 148/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

Verovelvollisuus

Verovelvollisuus

13 a §

13 a §

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua vain:

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua vain:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö tai kirjanpitoasetuksen (1339/1997) 3 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu vakuutuskonsernin emoyhteisö;

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö tai kirjanpitoasetuksen (1339/1997) 3 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu vakuutuskonsernin emoyhteisö;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

38.

Laki

sidotusta pitkäaikaissästämisestä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sidotusta pitkäaikaissästämisestä annetun lain (1183/2009) 6 §:n 6 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Säästövarojen sijoittaminen

Säästövarojen sijoittaminen

Palveluntarjoajan tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa annettava Finanssivalvonnalle lausunto siitä, vastaavatko palveluntarjoajan säästövarojen säilytystä koskevat järjestelyt 5 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

Palveluntarjoajan *tulee toimittaa Finanssivalvonnalle kultakin kalenterivuodelta tilintarkastajan antama* lausunto siitä, vastaavatko palveluntarjoajan säästövarojen säilytystä koskevat järjestelyt 5 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

39.

Laki**kiinteistörahastolain 18 e §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistörahastolain (1173/1997) 18 e §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 164/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

Verovelvollisuus**Verovelvollisuus**

18 e §

18 e §

Oikaisun ja muutoksen hakeminen kiinteistönarviointilautakunnan päätökseen

Oikaisun ja muutoksen hakeminen kiinteistönarviointilautakunnan päätökseen

Kiinteistönarviointilautakunnan oikaisuvaatimusasiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta, jos hallinto-oikeus myöntää valitusluvan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .